

༡༡། ཁྲོ་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་འདོད་འཇོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་པའི་དབུ་ཕྱོགས་སོ།
 བ་མོ་གྲུ་རུ་མེ། ཁྲོ་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་འདོད་འཇོ་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱོགས་བཅུ་ལྔ་ལ་
 སྤུས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཁྲོ་མ་གཉིས་ཆུ་གཏེར་འཛིང་ལས་ལེགས་འཕྲུངས་
 ཤིང་། རྣམ་དག་འཕྲིན་ལས་བསྐྱུ་བཞིའི་བར་རིམ་ཅན། གཤམ་བྱ་སྤྱིང་བཞིའི་དབུས་ན་ལྷམ་མེ་བ། ལྷོན་པ་
 མཆུངས་མེད་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། དེ་ཡི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། དགོངས་དོན་འབྱེད་ལ་
 གཞན་ཤིང་མི་འཇོག་ཅིང་། རིགས་པའི་ར་རོས་པས་རྒྱུ་འགོམས་པའི། རིགས་སྤྱི་རིགས་པའི་དབང་
 ཕྱག་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་
 འཕེལ་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་གཞན་ལ་ཡང་། བཅོམ་འདོད་སྤོ་ཡིས་རིགས་པའི་འདོད་འཇོ་
 བྱ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི་ཅི། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བཅུམས། བཟོད་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་
 རྣམས་ལ་གཅིག་ཏུ་པན་པ་ནི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལོག་པར་སྤྱི་བ་ཆར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ཀུན་ལས་བདུས་པ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་མ་རྟོག་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་བྱུང་བས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་
 དུ་སྤོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དེའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྡེ་བདུན་
 མཛད་དེ་དེ་ལ་སྤོབ་དཔོན་ཀྱི་སྤོབ་མ་དག་གིས་དེའི་གཞུང་ཆོག་བསྐྱེད་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དག་རྗེས་
 སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་ཆོག་གི་ཆ་འབྲེལ་པ་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་དང་། རང་གཞན་གྱི་པ་རྟེན་ཏུ་ཁ་
 ཅིག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་རྟོག་གི་མི་ཤེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་དོན་རིགས་
 པས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་ངེས་དང་། གཞུང་རྒྱས་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཆོག་ཅུང་
 དུས་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་སྤོབ་པ་རྒྱས་པར་དོར་ནས་ཆད་མའི་མཆོན་
 ཉིད་དཀྱུས་མ་ཅམ་སྟོན་པ་རིགས་པའི་ཐེགས་པ་དང་། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་རང་དོན་ལེ་ལུའི་
 སྐབས་སུ་རྟོགས་དཀའ་བ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཏན་ཆོགས་ཐེགས་པ་
 དང་། ཏྲགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འབྲེལ་པ་བརྟག་པ་དང་། དེ་དག་གི་གཞན་དོན་
 ཀྱི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་ནས། རྒྱལ་ཕྱིར་རྒྱལ་ཅོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཅོད་པའི་རིགས་པ་དང་། མཛོན་
 སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་གཏན་ལ་པབ་པ་ལས་བསྐྱབ་པ་དགོད་པའི་ཡུལ་བདག་གཞན་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་རི་ལྷ་རྟོགས་ཞེས་ཅོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཞན་གྱུབ་པ་རྣམས་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་

བེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་པའོ། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བདེ་
 རྒྱལ་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དེ་དག་གི་དངོས་པའི་གནས་ལུགས་མི་རྟག་སྟོང་པ་བདག་མེད་སོགས་ལེགས་པར་བརྟགས་
 ཏེ། ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟོམས་པས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པའོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་དོན་མི་བརྟོག་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འགྱུར་བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། སྤ་མ་ཏ་ལྷ་ཏི་ཀ། །ཀ་རི་ཀ་
 ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་ཀྱི་ཆིག་ལེ་ལུར་བྱས་པ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆན་དང་།
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀུར་གྱུར་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱག་མཆོད་དང་བཅས་པ་ཐོག་མར་
 བཀོད་པ་ནི་གོ་སྤྱོད་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་མི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་བཤད་པར་འདོད་ན་ཡང་རྣམས་བཤད་གཞན་དུ་
 རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞུང་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་
 བཞེད་ནས། ཐོག་མར་སྟོབ་དཔོན་རང་དམ་པའི་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་བྱུབ་པ་
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་བརྟོག་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱག་གི་
 མཆོད་པ་བརྟོག་པ་ནི། བྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བྲུང་པར་གྱི་གཞིར་བྲང་དོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
 མིང་ཅན་གྱི་བྱུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལའོ། །འོ་ན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ནི་ཅི་ཞིག་མངའ་
 ཞིང་། རྒྱ་མཆན་གང་གིས་ན་བྱག་འཆལ་ཞེ་ན། གང་ལ་ཡོད་ན་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱ་དངོས་པོར་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་བྲ་བ་མཐའ་དག་གཉིན་པོ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམས་པར་བསལ་ཅིང་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་ཟབ་མོའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཅིང་ཐུགས་སྙུ་ཚུད་པའི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པའི་རྣམས་པ་མ་ལུས་པ་སྦྱུ་རུ་ར་ལག་མཐེལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་
 དུ་གཟེགས་པ་ཇི་སྟེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱ་མངའ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཐུན་པ་སེལ་བའི་འོད་
 ཟེར་དང་ཆོས་མཐུན་པས་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་སེལ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དག་འཁོར་བར་ཇི་སྟེད་
 པར་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་དང་འཆམས་པར་ཀུན་ནས་སམ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོ་ཞིང་བྲུབ་པར་མཛད་པའི་གཞན་
 དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དོན་གཉིས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངའ་ཞིང་དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སོ། །འོ་ན་བྱག་
 འཆལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། ཀུན་བཏུས་སོགས་ཀྱི་རྣམས་བཤད་རྣམས་འབྲེལ་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགའ་བ་སྦྱེས་
 སོ་ཞེས་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་འབྲེལ་ལོ། །འོ་ན་གཞན་དོན་དུ་རྩོམ་མཁ་རང་དོན་དུ་རྩོམ་ཞེ་ན། ཐུགས་

སུ་གཞན་དོན་དུ་འདྲ་ལྟར་གྱི་འཕྲུལ་དུ་རང་དོན་དུ་རྩིས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཆོས་གྲགས་ཁོ་བོའི་སེམས་ནི་དུས་
 ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་དུ་ཀུན་བདུས་སོགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་ཅིང་
 འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩིས་མོ། འོ་ན་གཞན་དོན་དུ་མི་རྩིས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་གྲགས་བདག་ལ་རྣམ་འབྲེལ་
 འདིས་ནི་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམ་བཤང་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་རམ་
 མང་པོ་དག་ནི་བསྟན་བཅོས་པལ་བཤམ་ངན་པའི་ཉེས་བཤད་ལ་ཆགས་ཤིང་ཀུན་བདུས་སོགས་ཀྱི་ལེགས་
 བཤད་རྣམས་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཏེ། མི་གཉེར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་རྣམས་པར་འབྱེད་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པས་ན་ལེགས་བཤད་ལ་ཉེས་བཤད་དུ་བསྐྱུང་ཞིང་། ཉེས་བཤད་ལ་འདྲེན་ལེགས་
 བཤད་དུ་བསྐྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མི་གཉེར་ལ། དེ་ཁོ་ནར་མ་བཟང་བསྟན་བཅོས་ངན་པའི་དབང་གིས་རྩིས་པ་
 བོ་ལ་སྤྲུག་དོག་གི་འི་མ་དག་གིས་ཞེ་སྤང་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཆན་དེས་ན་གཞན་ལ་ཕན་པའང་དགའོ་
 ཞེས་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བརྗོད་ནས་བསྟན་བཅོས་དངོས་ནི། སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱ་ནི་རང་དོན་རྗེས་དཔག་སྟེ། དེ་ལ་འདྲེན་པར་རྟོག་པས་ལོག་རྟོག་དེ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་དོ། དེ་ཡང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྟེན་རྟགས་གཏན་ལ་
 བབ་པའི་སྟོན་པ་འཆད་དགོས་པས་དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་སྟོན་པ་ལ། བསྐྱུབ་བྱའི་
 ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བ་རྟགས་
 བ་བ་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆ་སྟེ་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ཅན་ནི་གཏན་
 ཆིགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དོ། དེ་འདྲའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ནི་
 བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་དེ་འདྲའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་
 གསུམ་པོ་ལས་གཞན། གཞན་གྱིས་རྟགས་སུ་བརྟགས་པའི་ལྟན་པ་དང་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ནི་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་མི་
 འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ད་གཏན་ཆིགས་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་འཆད་པར་བཞེད་ནས། དེ་
 འདྲའི་རྟགས་གསུམ་པོ་དེའི་ངོ་བོ་དང་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ། དང་པོ་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བསྐྱུབ་བྱ།
 འབྲས་བྱ་དུ་བཞི་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར་རྒྱ་མེ་ལ་ཡོད་པའི་རི་སྟེང་གཅིག་རང་ལ་ཕན་
 བྱེད་དུ་མེད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འབྱུང་བའི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་མེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་མེ་ལ་

མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པར་མ་ཐད་དོ་བོ་བྱས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན།
 རང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར་རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་
 རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་གོ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲེལ་མི་རྟག་པ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 བའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་བསྐྱབ་
 བྱའི། སྐལ་དོན་ལ་ཆད་མ་རྣམས་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་སྟེ། སྐལ་དོན་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་
 ཅན། མདུན་གྱི་གཞིར་མེད་ལ་སྟེ། སྐལ་དོན་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་ཐ་སྟོད་དོན་མ་ཐུན་མི་འཇུག་པར་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཏེ་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤང་མི་རུང་གི་ཡུལ་
 ཅན་བཀག་ནས་དེའི་ཤེས་བཞིན་ཐ་སྟོད་དོན་མ་ཐུན་དགོས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེས་ཅེས་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། མ་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཆིགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེས་ཅེས་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བཟླ་རུང་གི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁུད་པར་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་ཆོན་འགའ་ཞིག་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་ཤེས་ཏེ།
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ནམ་གཏན་ཆིགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ད་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ནི། མེད་པའི་དོན་ཅན་ནམ་བསྐྱབ་བྱ་ཅན་གྱི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེར་རུང་སྟེ། རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགའ་ལྷ་དངོས་བྱུང་བ་སྟེ་དམིགས་པ་
 དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགའ་བའི་འབྲས་བྱ་དག་བྱུང་བ་སྟེ་དམིགས་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བ་
 ལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་བྱུང་བ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་ལྟར་རུང་བའི་
 བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་བྱུང་བ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་འགའ་འབྲས་དམིགས་པས་
 འགའ་ལྷ་འགོག་རྒྱས་ན་འགའ་རྒྱ་དམིགས་པས་ཀྱང་འགའ་ལྷ་འགོག་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྒྱས་ཤེ་ན། གང་རེག་
 དེ་དང་འགའ་བའི་མེད་ནི་རྒྱ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་བྱུང་ཤིང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་འགར་
 གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་དོ་
 བོ་འགོག་པར་མི་རྒྱས་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ཏེ་རྒྱས་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་དོ་བོ་དང་འགའ་བ་ཉིད་
 མེད་ན་སྟེ་འགོག་པར་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། འོན་འགའ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པས་འགའ་ལྷ་འགོག་མི་རྒྱས་
 པ་བཞིན་དུ་འགའ་འབྲས་དམིགས་པས་ཀྱང་འགའ་ལྷ་འགོག་མི་རྒྱས་སོ་ཅེ་ན། རྒྱ་ལས་དགག་བྱ་འགོག་པ་
 བྱུང་བ་འབྲེལ་བར་མ་ཐད། འབྲས་བྱ་ཡང་ཡུལ་དུས་སོགས་ལ་མ་སྟོས་ན་བྱུང་བ་འབྲེལ་ཏེ། གང་རེག་དང་

འགལ་བ་མེད་འབྲས་བུ་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་འགར་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མེད་ཅོད་ཀྱིས་
 ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དང་རང་ཡོད་བཞིན་པའི་དུས་ལ་སོགས་པས་གང་རེག་འགོག་ཀུས་ཀྱི། མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ། དེ་འབྲའི་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་
 ལྟོས་ན་དེར་དེ་སྐྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གང་བ་སྟེ་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་
 ལ་ཡུལ་དུས་སོགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་ཅམ་ཉགས་སུ་བཀོད་ན་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་ནམ་གསུམ་ཉིད་དུ་གངས་ངེས་ན། རྒྱ་ཆོགས་པ་གངས་ཆང་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་དཔོག་
 པའི་ཉགས་དེ་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་དཔོག་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་ངེས་དཔོག་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན།
 ལྷན་བུའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་གངས་ཆང་ལས་འབྲས་བུ་སྐྷན་བུ་སྐྱེ་བར་བརྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཉགས་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྷན་བུའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་གངས་ཆང་བ་དེ་ནི་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲས་བུ་སྐྷན་བུ་སྐྱེ་བར་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། རྒྱ་ཆོགས་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྷན་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཀུས་པ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ནམས་ཁྱད་པར་ ཅན་དུ་གྱུར་
 པས་ཁྱོད་འབྲས་བུ་སྐྷན་བུ་བསྐྱེད་ཀུས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྷན་བུའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་གངས་
 ཆང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྷན་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་
 ལྷན་བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་རང་གི་ཀུས་པ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ནམས་ཁྱད་པར་ ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བ་
 སྟེ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྷན་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཀུས་པ་སྐྱ་སྤྱིའི་བར་དུ་
 འགལ་རྒྱུན་གྱིས་གོགས་བྱེད་པ་དག་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བར་དཔོག་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡིན་
 ལ། སྐྱེ་ངེས་དཔོག་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་ཉགས་ཡིན་པས་ཉགས་ཀྱི་གངས་འཛིག་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་
 ཉགས་གསུམ་དུ་ངེས་ན། རོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དཔོག་པའི་ཉགས་ཀྱང་ཉགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།
 དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལུས་ནས་བྱུང་བའི་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཤི་ལ་སོགས་པ་བྱ་རམ་གྱི་རོ་
 ལས་ཉྐྱགས་ཤིང་དཔོག་པའི་ཉགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་ཉགས་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར། བྱ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁ་ནང་གི་བྱར་དོག་ལ་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་དཔོག་པའི་
 འབྲས་བུ་ཉགས་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་འབྲས་ཉགས་ཀྱི་སྟོན་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ནང་གི་བྱར་དོག་ལ་རང་གི་རྒྱ་
 ཆོས་ཏེ་ཉིར་ལེན་གྱི་ཀུས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་ནང་གི་བྱར་དོག་ལ་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་

དཔོག་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དུ་བས་མེས་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
 དངོས་སུ་དཔག་སྟོབས་ཀྱི་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རོ་ད་ལྟར་བ་དེ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་
 དཔོག་པའི་རྟགས་སུ་རྩི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་ཆོས་ཅན། ཁ་ནང་གི་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་
 དུ་འདས་པའི་རང་གི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱས་པ་དངོས་སུ་དཔག་སྟོབས་ཀྱིས་རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་བྱ་རམ་གྱི་
 གཟུགས་རྣམས་རྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཁ་ནང་གི་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་
 དཔོག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་རང་གི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱས་པ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མེད་
 ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་
 དེ་ལྟར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། ད་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་ཞེས་པར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལྟར་སྤང་
 དུ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་ཅམ་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མ་ཆོགས་པ་ཁ་ཡར་བ་ལས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བར་
 རྩིས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཁ་ཡར་བ་ལས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ཕྱོད་པ་བས་ལུས་སོགས་དེ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་བསམས་
 ནས་ལུས་ལས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སོགས་རྩིས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་རྒྱུའི་འབྲས་བྱ་དཔོག་པའི་
 རྟགས་འབྲུལ་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས་འབྲས་བྱ་ལས་རྒྱུའི་བྱད་པར་དཔོག་པའི་རྟགས་འབྲུལ་པ་ཅན་སྟོན་པ་དེ།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་འབྲས་
 བུའི་སྐྱེ་ཅམ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མཐོང་བ་ལ་རྒྱུའི་བྱད་པར་དཔོག་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་འདོད་པའི་
 རྟགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆད་མ་སྟེ་རྟགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་ད་ཕྱོད་པ་བས་ཆོག་སྟེ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བསམས་ནས་ཆོག་ལས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་
 ཅན་ལ་སོགས་རྩིས་སུ་དཔོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་གཉིས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཆོན་དཔེ་དང་བཅས་
 པ་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྟགས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
 བ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྟགས་བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་འབྲུལ་བ་སྟེང་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྤྱོད་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྩྱུད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ནང་
 དུ་རྩྱུད་པའི་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་དཔོག་ན་བྱུང་པ་འབྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 མེད་པར་རྟགས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བྱུང་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་དེ་ལ་གང་ཟེར་ཞེ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མེད་པར་རྟགས་གང་ཞིག་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མེད་དེས་

གྱི་ལྷོག་པའི་བྱུང་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་རྟགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་འབྲེལ་རྟགས་དེ་ནི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པར་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་
 འཆད་པར་བཞེད་ནས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོབ་མ་འགའ་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བཞེད་པ་
 འདོད་པ་བཀག་ནས་སྟོབ་དཔོན་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་དགོས་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། སྟོབ་དཔོན་
 ཕྱོགས་གྱི་སྒྲུང་པོ་ཆོས་ཙམ། དེ་ཡིས་ཉེ་བྱོང་གྱིས་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་དགོས་པ་
 བཞེད་དེ། བྱོང་གྱིས་གཏན་ཆིགས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ལ་འང་ཆད་མའི་ངེས་པ་བརྗོད་པ་མཛད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་སྟེ། རྟག་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྟགས་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཆིག་གང་གིས་བརྗོད་ན། གུན་བརྟམ་སོགས་སུ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པས་
 སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྟགས་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཆད་མའི་ངེས་པ་བརྗོད་པ་
 ཆོས་ཙམ། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་གྱུབ་པའི་རྟགས་དང་བསྐྱོག་དོན་འགའ་པའི་རྟགས་དང་འབྲེལ་བ་ཙན་མ་ངེས་
 པའི་རྟགས་གྱི་གཉེན་པོར་ཉེ་རྟགས་དེ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
 ཉེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྟགས་ཡང་དག་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
 ཙན་གྱིས་མེད་ངེས་གྱི་ལྷོག་བྱུང་འབྱུང་པར་བཞེད་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲུང་པོ་ཆོས་ཙམ། བྱོང་གྱི་
 ལུགས་ལ་བྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ཙན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་དག་བརྗོད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་སྐྱབ་དག་དེས་རྟགས་ཆོས་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདོད་ན། རིགས་སྟོ་ལས་རེ་ཞིག་འགའ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་
 འདི་ནི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་དང་འགའ། གལ་ཉེ་དེ་འབྲེལ་སྐྱབ་དག་དེ་རྟགས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
 ཙན་རྟགས་པའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་ཙན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་འབྲེལ་སྐྱབ་དག་དེ་ཆོས་ཙམ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་
 པ་མེད་པར་རྟགས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙན་རྟགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱོང་ངེས་པར་སྟོས་དགོས་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོང་མ་སྟོས་ཀྱང་རྟགས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙན་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟགས་
 པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཉེ་དེ་འབྲེལ་སྐྱབ་དག་དེ་རྟགས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་
 ཆེད་དུ་སྟོས་སོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆིག་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་
 གྱི་སྐྱབ་དག་ཆོས་ཙམ། བྱོང་གྱིས་རྟགས་ཉེ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཆད་མའི་སྟོབས་གྱིས་
 ངེས་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོང་གྱིས་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཉེ་དེ་

འདྲའི་སྐྱབ་ངག་དེས་རྟགས་རང་གི་མི་མ་སྤུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་ངེ་ལྟར་རྟགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་བཞིན་ན་དེའི་ཆེ་རྟགས་རང་གི་མི་མ་སྤུན་སྟོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་
 རྟགས་པར་བྱེད་དེ། རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་རྟགས་རང་གི་མི་མ་སྤུན་སྟོགས་ལ་མེད་པའི་རིགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་མེད་པར་རང་གི་མི་
 མ་སྤུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མེད་དེས་ཀྱི་ལྟོག་པ་བྱུང་བར་བཞེད་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐོས་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་། ཤིང་ཕུང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཐོས་པའི་
 ཤིང་ཐོག་རྣམས་རོ་མངར་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆིགས་རྣམས་བྱུང་བ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཅི་སྟེ་ཡིན་
 ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོགས་སྤྱེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཀུན་བདུས་སུ་རིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་ལྷན་འགོག་
 པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་གདོན་མི་བ་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རིགས་པ་ཅན་སོགས་ཀྱིས་ལྟོག་
 པ་ཅན་དུ་སྟོབ་གཏགས་པའི་སྟོག་སོགས་དེ་ཡང་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་
 ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོགས་སྤྱེད་གང་ཞིག་སྟོག་སོགས་དེ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་མི་མ་སྤུན་
 སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱུང་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་རིགས་པའི་སྟོབ་ལས་བརྟགས་སོགས་སྟོག་
 སོགས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟོག་བྱུང་འབྲུལ་བ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོགས་
 ཆོས་མ་གྱུང་བའི་རྟགས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་མ་གྱུང་བའི་རྟགས་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་ནས་ལྟོག་བྱུང་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་བའི་རྟགས་རྣམས་བྱུང་བ་འབྲུལ་བ་ཅན་དུ་བཞིན་པར་བྱས་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོགས་
 སྤྱེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རྣམ་འབྲེལ་དེས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་དུ་བྲངས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། སྟོགས་ཀྱི་
 ཆོས་ནི་རྒྱལ་བ་དང་སྤྱིར་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དེས་པར་བཟུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་སྤུན་པའི་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བཞིན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བྱུང་པར་མཉན་བྱ་དེ་སྐྱལ་མི་རྟག་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་
 འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོགས་སྤྱེད་གང་ཞིག་མཉན་བྱ་དེ་སྐྱལ་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མ་སྤུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
 ཅམ་གྱུང་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དུལ་བ་ལྷས་གཏན་ཆིགས་ཐིགས་པའི་འབྲེལ་པར་བྲངས་པ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
 མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ངེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་གཏན་ཆིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་
 ཏེ་མཉན་བྱས་སྐྱལ་མི་རྟག་པ་གཅོད་ན་སྐྱལ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་

བ། མཉན་བྱ་དེ་སྤྲུག་པར་སྤྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་བ་ལ་
 ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་དེ་ནི་མཉན་བྱ་དེ་སྤྲུག་པར་སྤྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ལས་
 མེད་ངེས་མེད་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་འབྱུང་བ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱ་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་རྣམས་ལའང་ཆོས་
 ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་
 ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྤྲུག་གི་ཕྱོགས་སྤྱེད་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤྱང་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བྱེ་བྲག་པས་གང་མིན་ངོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་
 ཀྱིས་མཐོང་བའི་རྣམས་སྤྲུ་མེ་གསུམ་ལ་གང་མིན་ངོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་མི་ལྟན་པར་སྤྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་བྱུང་བ་
 འབྱུང་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། ཕྱོགས་སྤྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུད་གི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལས། གང་ཡང་
 གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །དེ་དག་གི་རང་གི་སྤྱེ་པས་སློབ་དཔོན་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་འདོད་པ་ལ་ལུང་གི་སློན་སྤྱོད་གཞོད་བྱེད་
 བརྗོད་ནས། ད་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྤྱེ་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་སློན་སྤྱོད་གཞོད་པ་
 སློན་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རུ་ར་གཅིག་སློན་པ་དང་རོ་རུས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དང་རིགས་
 གཅིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་རུ་ར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སློན་པ་དང་རོ་རུས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་སྤྲུབ་པའི་རྟགས་ཏེ་བྱུང་
 བ་འབྱུང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲུག་གི་ཕྱོགས་སྤྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམས་སྤྱི་
 རུ་ར་དེ་ལ་གཅིག་སློན་པ་དང་རོ་རུས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་བས་སྤྱི་རུ་ར་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སློན་པ་དང་རོ་
 རུས་བྱེད་པར་ཅན་ཏེ་ཡོད་པར་ངེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིས་པའི་ཡུལ་དང་དུས་དང་སོ་ནམས་ལ་
 སོགས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་བྱེད་པར་ལ་རིགས་གཅིག་པའི་རྣམས་སྤྱི་རུ་ར་རྣམས་ལ་སློན་པ་དང་རོ་རུས་
 ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྤྲུག་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་གྱི་སྤྱེ་པ་ལ་ཁས་
 སྤངས་ནང་འགལ་གྱི་སློན་སྤྱོད་གཞོད་པ་སློན་པ་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྟགས་
 རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅམ་ཁོ་ན་གཏན་ཆིགས་དེ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་མེད་པའི་བསྐྱུབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དང་ས་སོགས་འབྱུང་བཞི་ལ་
 ཤེས་པ་དང་སོགས་པས་རྒྱ་འོ་མ་སོགས་ལ་འབྲས་བུ་ཞོ་སོགས་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསོན་ལུས་
 སོགས་ལ་བདག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་སྤྲུབ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་
 བ་མེད་པར་རྟགས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་འབྱུང་པར་འདོད་

བ་རྒྱལ་ས་པ་ཀུན་ནས་ད་ཉུག་ས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི། ཉུག་ས་ཆོས་
 འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཉུག་ས་རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་མེད་ངེས་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་འགྲུབ་པར་
 སྟོབ་དཔོན་ཡང་མི་བཞེད་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་ལ་དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མི་ཉུག་ས་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཕྱོག་
 བ་ཅམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་བྱས་པ་ཡང་ཕྱོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་བྱུབ་པ་དེ་ཅམ་དང་བྱིད་རང་ཆས་སུ་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འམ་གྱིས་བསྡུས་པ་རྒྱ་མེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཕྱོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ཕྱོག་པ་
 ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དེ་བྱིད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་པོ་དེ་བརྒྱུག་
 པའི་སྟོན་ས་སྟོན་པ་དེ། དེས་ན་ཉུག་ས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་མ་བྱུབ་ན་
 གཅིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལོག་པས་གཞན་ཉུག་ས་ན་རྗེ་ལྟར་ཕྱོག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱོག་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། དཔེར་
 ན་མི་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མེད་པས་མ་ཁྲབ་པ་བཞིན་
 འོ། །ཉུག་ས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཕྱོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་འགྲོ་འང་མི་འགྲུབ་
 སྟེ། གཅིག་གཅིག་ཉུག་ས་དེ་ཉི་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡོད་པས་གཞན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ནི་རྗེ་ལྟར་ཉི་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡོད་
 པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་སྤྲུགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་སྟེ་
 ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་པ་བཞིན་འོ། །ད་གཞན་དག་གིས་ཉུག་ས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཆོས་མི་མ་ཐུན་
 དཔེ་རྗེས་བྱུབ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་སྟེ། འབྲས་རང་གི་ཉུག་ས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
 འབྲེལ་བ་བྱུབ་པའི་དབང་གིས་ཉུག་ས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་བྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་གི་ཉུག་ས་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ཆོས་
 ཅན། བྱིད་ཀྱིས་ཉུག་ས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་དེ་ཆོས་མི་མ་ཐུན་དཔེ་བཞི་སྟེ་རྗེས་བྱུབ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པ་མི་འདོད་
 དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དག་མེད་ན་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་ཅན་དེའང་མེད་དོ་ཅེས་
 ཉུག་ས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་བྱིད་ཀྱི་ཉུག་ས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་བདེ་ལྷག་དུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྗེ་ལྟར་ན་ཉུག་ས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པས་ཉུག་ས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། སྐབ་ངག་གིས་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཉུག་ས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་
 འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །འོ་ན་ཕྱིར་ཀོ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་
 ཀོ་ལ་གང་ཡིན་ལ་སྐབ་ངག་གིས་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཉུག་ས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་དེ་ཉུག་ས་དེའི་ངོ་བོ་འཕམ་རྒྱ་དངོས་པོར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱི་ཀོ་ལ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་ངག་གིས་དཔེ་ཡི་སྟེང་དུ་
 ཉུག་ས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་གྱི། ཉུག་ས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱི་ཀོ་ལ་མཁས་

བ་རྒྱལ་ལ་ནི་གཏན་ཆོག་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱེད་ཏེ་གསུང་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱབ་དག་གིས་དཔེའི་སྟངས་ཏེ་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ན་སྐྱབ་དག་གིས་དཔེའི་སྟངས་ཏེ་རྟགས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གཉིས་ལས་
 གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དངོས་སུ་སྐྱས་པས་གཅིག་ཤོས་མ་སྐྱས་པ་དེ་ལ་དཀྱིལ་བ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 དེས་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་སྐྱས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཅིག་ཤོས་དངོས་སུ་མ་སྐྱས་པ་དེ་གོ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དག་དོན། གང་བྱས་མི་རྟག་དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱབ་
 དག་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟོག་ཁུབ་གོ་བར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཁུབ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། སྤང་རུང་གི་རྒྱ་དང་ཁུབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་མེད་པ་སྟེ་
 མ་དམིགས་པ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བྱབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བྱ་དང་ཁུབ་བྱ་འགའ་ཞིག་དགག་པ་སྟེ་མེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་དང་ཁུབ་བྱ་དེ་དག་རྒྱ་དང་ཁུབ་བྱེད་དེ་དག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
 འབྲེལ་བ་བྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། དགག་རྟགས་ལ་རྒྱ་དང་ཁུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཙམ་དུ་
 མ་ངེས་ཏེ། སྤང་རུང་གི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་ཆད་མས་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་ཆོས་དེ་ཆད་མས་
 མ་དམིགས་དེ་ཡང་རང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བྱབ་པའི་གཞིར་དགག་པའི་ཡུལ་ཙན་མེད་པའི་ཐ་སྟོང་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཞར་ལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་འདི་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་བསྐྱེད་ན་རྒྱལ་བ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཁུབ་བྱེད་
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བཤད་ཀྱང་
 འབྲེལ་ལྷ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་དང་འགའ་ལྷ་རྟོགས་པ་སྟེ་དམིགས་པ་གཉིས་ལས་དབྱེ་བའི་སྦྱོར་བ་
 འགོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟེ་རྒྱལ་བ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཁུབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་རྒྱ་
 ཁུབ་བྱེད་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་དེའི་འགའ་ལྷ་དངོས་དམིགས་པ་གསུམ་དང་ལ་སོགས་པས་འགའ་བའི་འབྲས་
 བྱ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འགའ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་དང་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་འབྲས་རང་
 གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི། འོན་དེ་
 འབྲེལ་ཆད་མ་དེ་གང་ཞེ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཙན། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
 ཙམ་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་ལས་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་འགྱུར་པ་མིན་ཏེ་མི་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁྱོད་མེའི་
 འབྲས་བྱའི་དངོས་པོར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཁྱད་པར་བ་ལས་མེ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྟེ་མི་འབྲུལ་བར་

ཡུལ་དུས་རེས་ལགའ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་ཡིན་ན་ཡུལ་དུས་རེས་ལགའ་འབྱུང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་སོ་
 རྣམས་ཡུལ་དུས་རེས་ལགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་
 སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་དུ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་དུ་བ་མེད་འབྲས་བྱ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཐོག་
 མཁར་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མེ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་རང་བཞིན་ཏེ་དུ་བའི་སྤྱར་མེད་གསར་འབྱུང་གི་ཉེར་ལེན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་རང་བཞིན་ཏེ་དུ་བའི་སྤྱར་མེད་གསར་འབྱུང་གི་ཉེར་ལེན་མི་ན་ནོ་ཞེ་ན།
 བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་རྣམས་སྤྱི་འབྱུང་བ་དེ་དུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རི་ལྟར་ཁྱོད་ལས་དུ་བ་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་པོ་དེའི་གཞུང་འཇུག་ས་སུ་
 མེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་བ་དེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ས་མེ་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་
 ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་བའི་རྒྱའི་རང་བཞིན་ཏེ་དུ་བའི་སྤྱར་མེད་གསར་འབྱུང་གི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་དེ་
 ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། དུ་བའི་སྟེ་རང་རྒྱ་མེ་མིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་དེ། དོན་གཞན་སྤྱི་མ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་སྤྱི་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། མེད་ན་སྤྱི་བ་ལྟོག་པ་
 ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་མ་གང་ཞིག་དོན་གཞན་སྤྱི་མ་གང་གིས་རྗེས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་གཞན་སྤྱི་མ་དེའི་རང་
 བཞིན་ནི་དོན་གཞན་སྤྱི་མ་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་མ་ཐུན་པའི་
 འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་མ་ཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་
 འབྲས་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་འབྲུལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ནི་བསྟུ་བའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་
 པའོ། །ཧྲིཔ་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པར་བཞེད་ནས། དེའི་སྐྱབས་སྤྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་
 བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྟོན་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་འབྲས་བྱ་ནི་རྒྱ་ལས་སྤྱི་ས་པས་རྒྱ་ལ་མི་འབྲུལ་མོད། རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱབ་
 བྱེད་ལ་མི་འབྲུལ་བར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། འབྲས་ཏྲགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་འབྲུལ་བར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
 ཡོད་པར་མ་ཟད། རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ལ་འང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྟེ་མི་འབྲུལ་བར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་དེ།
 ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡོད་པ་ཅུ་དང་མི་ཏྲག་པ་རང་
 ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འགོ་བསྟན་ནས་ལྟོག་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་པ་དེ་མེད་ན་ནི་
 ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། མི་ཏྲག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ངོ། གལ་ཏེ་བྱས་མི་ཏྲག་ངོ་བོ་
 ཐ་དད་མེད་ན་བྱས་པ་དེ་སྤྱི་མི་ཏྲག་སྤྱི་བ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་མི་འབྱུང་ཏེ་ཆོས་ཏྲགས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་

བ། བྱས་མི་ཏྲག་གཉིས་དམ་པར་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་། སེལ་ངོར་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡོད་པས་ཏྲགས་དང་ཏྲགས་
 ཅན་དུ་འཐད་དོ། །འོན་དེ་གཉིས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་རི་ལྟར་དབྱེར་རུང་ཞེ་ན། སྤྱ་སོགས་དངོས་པོ་ཀྱན་ཆོས་ཅན།
 རང་དང་རིགས་མ་ཐུན་པའི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་རིགས་མི་མ་ཐུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་
 པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་རང་རྒྱ་ལས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་
 པར་གནས་པར་སྤྱེས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་མ་བྱས་ཏྲག་པ་སོགས་ལོག་པ་གང་དང་
 གང་ལས་ལྷོག་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་བྱས་མི་ཏྲག་སོགས་ཀྱི་རིགས་ཏེ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་རུང་སྟེ། རང་
 དང་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་རིགས་མི་མ་ཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལས་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་སྤྱིར།
 དེས་ན་དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་ལྷོག་པ་དེའི་བྱུང་པར་མ་བྱས་པ་ལས་ལོག་ཅམ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱུང་གིས་སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་
 རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་
 སྤྱབས་སུ་བབ་པའི་ལན་དངོས་སྟོན་པ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། ལྷོག་པའི་བྱུང་པར་མ་བྱས་པ་
 ལས་ལོག་ཅམ་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་ལས་གཞན་མི་ཏྲག་ཅེས་པའི་སྤྱི་རྣམས་
 ཀྱིས་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་ཆོས་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་གང་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་མི་ཏྲག་པ་དང་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་
 གནས་ཏེ། བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེས་བྱུང་དངོས་སུ་གོ་བར་ཀྱས་ལ། མི་ཏྲག་པ་དངོས་སུ་གོ་བར་མི་ཀྱས། མི་
 ཏྲག་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེས་མི་ཏྲག་པ་དངོས་སུ་གོ་བར་ཀྱས་ལ། བྱུང་དངོས་སུ་གོ་བར་མི་ཀྱས་པ་དེས་ན་དེའི་
 སྤྱིར། དེ་ལ་གང་སྤྱིར་དངོས་ཀྱན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཏྲགས་དང་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་འཇུག་ཅིང་།
 བྱས་མི་ཏྲག་ཡང་སེལ་ངོར་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཏྲགས་དང་ཏྲགས་ཅན་དུ་འཐད་དོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ལ། ཁོ་ན་
 རེ། ཏྲགས་དང་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་མི་འཇུག་པར་སེལ་བས་ཅིའི་སྤྱིར་འཇུག་ཅི་ན། ཏྲགས་དང་རྗེས་
 དཔག་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་སེལ་བས་འཇུག་གོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། འོན་ཏྲགས་དང་རྗེས་དཔག་
 རང་མཚན་ལ་འཇུག་ན་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་འཇུག་གམ། མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
 དུ་འཇུག་ཟིན་པས། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་རང་མཚན་པ་གཅིག་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་མངོན་
 སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་རང་གི་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཏྲགས་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཆ་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན་པ་བྱ་གང་
 སྟེ་གཞལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་བདག་ཉིད་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་
 པར་མངོན་གྱུར་དུ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོན་སྟོན་དེ་བྱུང་ལའང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་

ཆོས་དཀར་བ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་ཉི་ཕྱིས་ལ་དངུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྒོ་འདོགས་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་
 ཕྱི་ནང་གི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་དྲུ་མ་བྱས་པ་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྒྱུར་བ་སྟེ། སྒོ་
 འདོགས་པར་མི་བྱེད་ན་སྒྲིལ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲིབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་
 བའི་སྒྱུན་འཇུག་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ར་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲིབ་པའི་
 རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་མ་བྱས་
 རྟག་པ་སོགས་སུ་སྒོ་འདོགས་པ་མེད་པས། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་ལ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲིབ་པའི་རྟགས་
 དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་བསྟུ་བ་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་
 གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་དངོས་པོ་སྟེ་པོ་མཐོང་བ་ཡིས་སྤྱི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་གི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་ངེས་པར་མི་བྱེད་
 ཅིང་སྒོ་འདོགས་པ་ཡོད་པས། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིལ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲིབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་
 དཔག་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྱུར་བ་སྒྲར་ལྟར་ཏེ། བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་
 དུ་ཁས་སྐྱངས་ནས་རྟགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཞིང་
 རེས་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱས་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་སྒྲིབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གཞན་འཇུག་པ་
 དོན་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་རེས་པར་གྱུར་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་སྒྲིབ་
 པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཅིང་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྒྱུན་དེ་ཁྱོད་ལ་འང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་
 རྟག་སོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་ཆོས་ཀུན་བཟུང་བས་སྒྲིལ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲིབ་པའི་
 རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པའི་ཉིས་པ་འདིར་ནི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིལ་རྟག་པ་
 རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཅམ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་
 བསྟུས་ཏེ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ལན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་
 ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་ཤིང་བཞོད་དེ། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་རང་
 མཚན་ལ་སྒྲིབ་པས་འཇུག་པ་ལ་སྒྱུན་ཡོད་ཅིང་། སེལ་བས་འཇུག་པ་ལ་ཉིས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་
 དོན་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྱུན་པ་དེ། སྒྲ་རྟག་སེལ་བས་འཇུག་པ་ལས་གཞན་དུ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་ན། ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་
 པ་ན་དེ་ལས་གཞན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་དགོས་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོད་ཀྱི་མེད་པས་འཇུག་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་
 འགའ་ལའང་འདི་སྤྲོད་པོའོ་སྤུམ་དུ་འཛིན་པའི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་མི་འཇུག་
 པར་ཐལ། སྤྲོད་ཡོད་ཀྱི་སྤྲོད་འདོགས་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྤྱིའི་དོན་ནམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲོད་
 ཡིན་པས་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་གང་ཡིན་མེད་པས་འཇུག་པར་ཁས་སྒྲངས་སོ་ཞེ་ན། སྤྲོད་འཛིན་
 མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པ་འདི་སྤྲོད་པོའོ་སྤུམ་དུ་འཛིན་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞན་མེད་པའི་སྤྲོད་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་རང་རྒྱུད་ལྷན་ལ་གཞན་རང་གི་བསྒྲིག་
 རྒྱུགས་ཀྱི་ཆར་སྤྲོད་མ་བཏགས་ཏེ། སྤྲོད་འདོགས་སྤྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྤྱོད་དེ་ཅམ་ལ་
 མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི། དེ་འབྲའི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་
 ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྒྲིག་རྒྱུགས་སུ་སྤྲོད་འདོགས་པས་དབེན་པའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པས་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྒྲིག་རྒྱུགས་སུ་སྤྲོད་འདོགས་པའི་ཡིད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞོད་བྱ་ཁྱོད་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རོ་བོར་
 བྱུར་པའི་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འཕྲོས་བཤད་ནས། ཐ་དད་མེད་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་ནམ་པ་གཞན་གྱི་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་ནི། སྤྲོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱས་མི་ཏྱག་སོགས་
 སུ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་སྤྲོད་མ་འཇུག་སྤྱོད་ཁྱོད་ལ་བྱས་མི་ཏྱག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ལས་སུ་སྤྲོད་
 འདོགས་པ་རྗེས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་ལ་བྱས་མི་ཏྱག་སོགས་སུ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དང་།
 དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་སྤྲོད་ལང་དེ་སྤྱོད་ཁོ་ན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་མི་ཏྱག་ཅེས་བཞོད་པའི་སྤྲོད་དང་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་
 རྟོག་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མེད་པོར་སྤྲོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྲོད་འདོགས་མེད་པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་
 ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བསྒྲིག་པའི་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་དེ། སྤྲོད་ཀྱི་མེད་པས་འཇུག་
 པ་ལས་གཞན་དུ་རང་མཆོན་ལ་སྤྱོད་པས་འཇུག་ན། སྤྲོད་མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་མི་ཏྱག་
 ཅེས་བཞོད་པའི་སྤྲོད་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ན་སྤྱོད་ཅིང་
 ངེས་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་སྤྲོད་ཀྱིས་ཁྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྲོད་སྤྲོད་ཅིང་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲོད་མེད་པས་
 པའི་སྤྲོད་དང་། སྤྲོད་མི་ཏྱག་ཅེས་པའི་སྤྲོད་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་མེད་པས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ཡུལ་
 གཞན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་བཞོད་བྱེད་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་བྱེད་བྱ་པ་གང་དག་གི་ལྟར་ན་སྤྲོད་མི་ཏྱག་པར་ངེས་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་རྟོག་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྲོད་
 ཆོགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྲོད་ལས་དོན་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཁྱོད་པར་མི་ཏྱག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ཅིང་།

སྒྲུ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲུ་ས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་རྣམ་གྲངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲུ་མི་
 རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་འི་པན་པ་བྱེ་བྲག་སྟེ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་
 མ་ངེས་ཏེ་བཟུང་ཞིང་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུ་ས་སྒྲུ་འི་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་པན་པའི་རུ་ས་པ་ཐམས་ཅད་བཟུང་
 ཞིང་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུ་ས་སྒྲུ་འི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྣ་ཆོགས་ལ་པན་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུ་འི་རུ་ས་པ་
 ལས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱན་མོང་མེན་པའི་སྒྲུ་འི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་སྐྱབ་པའི་
 སྒྲིན་ས་བཟུང་ཞིང་ངེས་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། པན་གདགས་བྱ་
 འདོགས་བྱེད་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་ཤེས་ཤིང་ངེས་ན་གཉིས་ཀ་བཟུང་ཞིང་ངེས་པར་ཐལ། པན་
 གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དེ་དག་པན་ཚུན་རྟོགས་པ་དེ་གཅིག་གིས་བདག་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟེ་
 ལྟོས་དགོས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲུ་ས་སྒྲུ་འི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་པན་པ་འདོགས་པའི་རུ་ས་པ་རྣམས་སྒྲུ་ལས་
 རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པས། པན་བྱའི་བྱེ་བྲག་གང་མ་ངེས་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲུ་ས་སྒྲུ་འི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བྱས་
 སོགས་རྣམས་ལ་པན་པ་འདོགས་པའི་རུ་ས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་དེའི་ཅི་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྒྲུ་ལས་རྩས་ཐ་དད། སྒྲུ་དེ་ཡིས་དེ་དག་སྟེ་ཁྱད་རྣམས་ལ་པན་པ་འདོགས་པའི་རུ་ས་པ་མེད་པའི་བྱིར།
 རྟགས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུ་ས་སྒྲུ་འི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བྱས་སོགས་རྣམས་པན་པ་འདོགས་པའི་རུ་ས་པ་དེ་ལ་ཡང་པན་
 འདོགས་པར་རུ་ས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། སྒྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་རུ་ས་པ་བྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བྱས་སོགས་རྣམས་ལ་པན་པ་འདོགས་པའི་རུ་ས་པ་ལ་ཡང་
 པན་པ་འདོགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་རུ་ས་པ་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་པན་གདོགས་དགོས་
 པར་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བྱས་སོགས་རྣམས་ལ་དངོས་
 སྤྱད་པན་པ་འདོགས་པའི་རུ་ས་པ་མཐོང་བའི་སྒྲིན་ས་ཁྱོད་རང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བྱས་སོགས་རྣམས་དང་ཁྱད་
 པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བཟུང་ཞིང་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བྱས་
 སོགས་ལ་དངོས་སྤྱད་པན་པ་འདོགས་པའི་རུ་ས་པ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རུ་ས་པ་ཐུག་མེད་ཡིན་
 པ་བྱད། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པའི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུ་དེ་སྒྲུ་འི་མི་རྟག་པ་
 ལ་པན་པ་འདོགས་བྱེད་དུ་བཟུང་ཞིང་ངེས་ན་སྒྲུ་འི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་ཞིང་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱི་སྒྲུ་དེ་གཅིག་སྒྲུ་འི་མི་རྟག་པ་ལ་པན་པ་འདོགས་བྱེད་དུ་བཟུང་ཞིང་ངེས་ན་སྒྲུ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བྱས་
 སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་འདོགས་པའི་རུ་ས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་སྒྲིན་ས་མཐོང་ཞིང་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲུ་

དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་དང་མ་མཐོང་བ་སྤྱི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་བྱས་སོགས་རྣམས་ལ་
 ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་རྣམས་དོན་གཞན་མིན་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་མཆོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་བཟུང་བ་ཡིན་ཡང་ཆོས་གཞན་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྤྱོད་འདོགས་པ་
 བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མ་རྣམས་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་གཞན་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མ་རྣམས་འཇུག་པར་འདོད་
 པས་རྣམ་གྲངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མ་དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་གཅོད་སྟེ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱུང་པར་ཐལ། རང་གི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་འདོགས་བསྐྱོག་པའི་
 ཆེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཕྱི་མ་དེ་དང་འདྲ་
 བར་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། རང་གི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་བརྗོད་ཅིང་ངེས་
 བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྤྱོད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱི་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་དང་སྤྱི་ངེས་པའི་རྟོག་པ་སྤྱི་མ་
 དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མའི་ཡུལ་དེ་ནི་རི་ལྷོ་རྟ་བྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ངེས་
 པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མའི་ཡུལ་གྱི་དོ་སྤོ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱོད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཆོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཅིག་མ་རྣམས་མཐོང་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
 ངེས་ཞེ་ན། དེ་མངོན་སུམ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་རྗེས་དབག་ནི་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མི་
 མཆུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ཆ་ཤས་ཏེ་
 རྗེས་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་སྤྱི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ཀྱན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་བཟུང་བ་ཡིན་ཡང་ངེས་པས་
 མ་བྱུང་པར་ཐལ། སྤྱི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་གང་ལ་རྟོགས་ཞིང་ངེས་པ་སྤྱི་བའི་འགལ་སྤྱོད་མེད་ཅིང་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཡོད་པ་དེ་ཅུ་ཞིག་ནི་རྟོགས་ཞིང་ངེས་པ་འདྲེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་མདོའི་ཚྭ་སྤོང་
 སྤྱོད་པ་དེ། རྟེན་གཤམ་པ་སོགས་ན་རེ། གལ་ཏེ་ལོག་ལྷོག་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དོན་གཅིག་ནང་ཆོས་དང་ཆོས་
 ཅན་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་སྤྱར་བར་མི་རིགས་ལ། ཐ་དད་ན་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་བྱོད་ལའང་མཆུངས་སོ་
 ཞེ་ན། སྤྱི་སེལ་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལའང་གཞན་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་བ་སྤང་ཉིད་དང་
 གཞན་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པའི་ལོག་པ་བ་སྤང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དང་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་སྤྱོད་གཞི་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་ཡུལ་བ་ལང་གི་ལོག་ལྷོག་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་བརྗོད་པར་
 འདོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྱི་བ་པོའི་བདེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ལོག་ལྷོག་
 དོན་གཅིག་ན་བ་ལང་གི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པའི་སྤྱི་སྤྱར་བར་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པའི་སྤྱི་དེ་

བྱི་ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དང་བ་ལང་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་གཉིས་ཀས་བརྗོད་བྱ་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ལང་བ་སྤྱང་ཉིད་ཚེས་ཅན། ཚེས་
 དང་ཚེས་ཅན་ཐ་དད་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱ་གཅིག་པའི་སྤྱོད་བ་ལང་གི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པས། ཁྱོད་བ་ལང་ལས་དོན་
 ཐ་དད་པ་བཞེན་ནམ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་བ་ལང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་
 ཚེས་རྣམས་ལས་གཞན་ཏེ་ཁྱོད་ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ལོག་ཕྱོག་དོན་གཅིག་ན་
 ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་བརྗོད་པའི་བརྗོད་ཐ་དད་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཞི་སྟེ་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ཞེ་ན།
 སྤྱི་བྱེད་པའི་དབང་གིས་སྒོ་ཡུལ་དུ་བ་ལང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་གཞན་ནི་རང་གིས་ཚེས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་མི་
 བསྟོན་པ་ལྟར་སྤྱང་བ་བ་ལང་ཉིད་དང་། སྤྱི་བྱེད་པའི་དབང་གིས་སྒོ་ཡུལ་དུ་བ་ལང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་གཞན་
 རང་གི་ཚེས་སུ་མི་སྤྱོད་ཞིང་བསྟོན་པ་ལྟར་སྤྱང་བ་བ་ལང་དག་གོ། །གང་གི་ཞེ་ན། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པའི་
 ཁྱད་པར་གཞན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དང་། བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་
 བྱེ་བྲག་སྟེ་བརྗོད་ཐ་དད་པ་འཇུག་པའོ། །བརྗོད་བྱེ་བྲག་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་པོའི་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་
 ཤེས་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ་འབྲངས་ནས་འཇུག་པའི་བརྗོད་ཞེ་གཤམ་གོ། །དེས་ན་བ་སྤྱང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་
 ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་དེ་བ་ལང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤྱངས་པའི་སྟོན་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་
 ལང་དེ་བ་ལང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་གཞན་གྱི་རྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་བ་ལང་གི་ཚེས་ཅན་དུ་ཉན་པ་པོའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་
 འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་པ་པོ་རྣམས་བ་ལང་དེ་བ་ལང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་གཞན་
 གྱི་རྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཚེས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན། དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་བ་ལང་ལ་
 བརྗོད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་དེ་བ་ལང་གི་ཁྱད་པར་
 གཞན་མི་སྤྱོད་པའི་སྟོན་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་དེ་བ་ལང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་གཞན་གྱི་རྟོན་དུ་
 རུང་བའི་ཚེས་ཅན་ཅན་དུ་ཉན་པ་པོའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་པ་པོ་
 རྣམས་བ་ལང་དེ་བ་ལང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་གཞན་གྱི་རྟོན་དུ་རུང་བའི་ཚེས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན། དེ་
 ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་བ་ལང་ལ་བརྗོད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་སྤྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ཡུལ་ཀྱན་ལ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་སྤྱི་དང་སྤྱི་ལྟར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
 ཀྱན་ལ་ཚེས་ཅན། རྣམས་ཚེས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དང་དངོས་པོ་ཚེས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ངེས་
 ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་གཉིས་པོ་དེའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁྱད་

བར་གཞན་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པའི་སློན་ས་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་ཅམ་དུ་ཟད་པ་དེ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་པས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་སྤྲོ་བ་པོའི་བསམ་
 བ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོས་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས་དེ་ལ་པན་པའི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་ཅན་ལམ་བྱེད་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་
 མཐའ་ཅན་ནམ། གཤམ་ཏེ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་པ་དེ་ལས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པའི་
 ཁྱད་པར་མེད་དེ། རྗོད་བྱེད་གྱི་སྤྱི་ཚམས་དངོས་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་སྟོས་པར་སྤྲོ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་
 དང་། ཉན་པ་པོའི་ཤེས་འདོད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དོན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཐུག་བསྐྱུས་ཏེ་
 སྐབས་གྱི་དོན་སྟོན་པ་དེ། སྤྱི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤྲོ་བའི་ལུགས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དེ་དོན་གཞན་
 དང་ལྡན་པ་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པའི་སྤྱིགས་ལ་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱིགས་སྤང་གིས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྡན་
 མིན། །བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྤིད་ཕྱིར། །ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱོན་འབྱུང་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལོག་ལྡོག་དོན་
 ཐ་དད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན། །བཏགས་པའི་
 ཕྱིར་དང་མི་སྤིད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་རིགས་དང་རིགས་དེ་
 དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱི་དོན་གཞན་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པའི་
 ལུགས་ལ་རང་གིས་བརྗོད་པའི་སྤྱོན་རང་ལ་མཚུངས་པར་འབྱུང་བ་བསལ་ནས། གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྤྱོན་
 རང་ལ་མི་འབྱུང་བར་གཞན་ལ་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་དེ། གཤམ་ཏེ་ལོག་ལྡོག་དོན་གཅིག་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་
 དད་མེད་པས་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པའི་སྤྱི་དང་གཅིག་ལ་མང་ཆིག་དང་མང་པོ་ལ་གཅིག་ཆིག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་རིགས་
 སོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
 ཐ་དད་མེད་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པའི་སྤྱི་དང་གཅིག་ལ་མང་ཆིག་མང་པོ་ལ་གཅིག་ཆིག་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་
 མི་རུང་བའི་ལྷན་ཀ་འབྱུང་བར་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་རྗོད་བྱེད་གྱི་ཆིག་རྣམས་བརྗོད་འདོད་ལ་མི་
 བརྟེན་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་སྤྱར་ཏེ་གཙོ་ཆེར་རྗོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་སེལ་བའི་ཡུལ་
 ཅན་དུ་སྤྲོ་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷན་ཀ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཆིག་གང་
 ཡིན་རྣམས་དངོས་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་སྤྲོ་བ་པོས་རི་ལྟ་བུར་རྗོད་བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་བྱེད་དེ་
 བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དེ་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་ཀ་རིགས་ཞེས་པའི་གཞུང་འཇུགས་
 པ་དེ། བྱད་མེད་གཅིག་ལུ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཐ་དད་པའི་མང་ཆིག་གིས་བཞག་པ་
 སྟེ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་པའི་མང་ཆིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཁྱོད་དུ་མར་ཅི་ཡོད་

དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲོང་རྒྱལ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྒྲེང་བ་ཞེས་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་
 ཆོག་གིས་བཞག་པ་སྟེ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་འདྲུག་པའི་རྒྱ་ཁྱོད་གཅིག་ཏུ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ལོགས་པས་བྱེ་མ་ཉག་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེ་མ་རྣམས་ཞེས་པའི་མང་ཆོག་གིས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་
 བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་འདྲུག་པའི་རྒྱ་ཁྱོད་དུ་མར་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 ནམ་མཁའའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྐྱུར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཁྱོད་དང་ནམ་མཁའའི་རང་བཞིན་
 རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་རྒྱུན་སྐྱུར་དུ་
 མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཁྱོད་དངོས་པོར་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ད་སྐར་གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དངོས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་ཞེས་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་ན་གསལ་བའི་རང་བཞིན་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་
 གཅིག་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ནི་མེད་པས་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་ཅི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན།
 དོན་དམ་པར་སྤྱི་རང་མཆོན་པ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ལ་སྤྱི་སྟོ་འདོགས་པའི་སྟོ་ནས་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་བྱེད་
 པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་བྱེད་དེ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། ཤེས་པ་གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་སྤྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པའི་སྟོ་ནས་གཞན་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་རང་
 མཆོན་གྱི་ངོ་བོ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྟོ་དེ་རྗེ་
 འབྲུ་ཞིག་ཅི་ན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བརྒྱུད་ནས་བྱུང་ཞིང་
 དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་གོ། དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་དད་མེན་པ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྤང་སྟེ། རང་གི་སྤང་
 ཡུལ་ལ་སྤྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཤིང་གསལ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་རང་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་
 ཉིད་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དེ་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་སྟོས་སྤྱི་རོལ་དུ་
 བསལ་ཞིང་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཤིང་གྱི་གཅིག་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་ཤིང་བརྗོད་དོ། །དེ་
 འབྲའི་སྤྱི་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་རྗེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་དུ་ཀྱན་
 ཏུ་བརྟགས་པའི་ཤིང་སྤྱི་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། ཤིང་སྤྱི་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་དང་རྗེས་
 གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཁྱོད་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་

ལས་ཐེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་བྱིང་། ཁྱོད་རྣམས་ལས་ཐེས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 རྣམས་ལ་ཐེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་ནི་ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་ལ་སྤང་བ་མེད་པའི་བྱིང་། གལ་ཏེ་
 རང་སྤེལ་ཁ་ཅིག་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཐེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་སྤྱི་འོ་ཞེ་
 བ། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ན་དོན་གཞན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ཐེས་སུ་
 འབྲང་བའི་ཤིང་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དེའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིང་། དེས་ཡུལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་བསྟན་ནས། ད་ཡུལ་ཅན་སྤྱི་འཛིན་ཡང་འབྲུལ་པར་
 བསྟན་པ་ནི། ཤིང་གསལ་རྣམས་དང་ཐེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པ་དེས་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་
 འཛིན་རྣམ་རྟོག་འདི་ཆོས་ཅན། ལོག་པའམ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྤང་ཡུལ་དེ་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་
 ཐེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདག་སྤེལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པའི་བྱིང་། འོ་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་
 རྒྱ་གང་ཞེ་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་མིང་གང་ལྟན་སའི་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་པན་ཚུན་དུ་ཐ་དད་
 པར་གནས་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་འདིའི་བརྒྱད་པའི་ས་པོན་ནམ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་
 མངོན་སུམ་བསྐྱེད་ཅིང་མངོན་སུམ་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཁྱེད་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་བྱིང་འོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་དེ་
 རྣམས་སྤྱི་འཛིན་གཅིག་གི་རྒྱར་རི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དཔེ་དང་
 བཅས་པ་སྟོན་པ་དེ། འགའ་ཞིག་སྤེལ་ ཤིང་གསལ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་མེད་པའི་ཐ་དད་
 ཡིན་ཀྱང་། ཁྱོད་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་མེ་དང་ཁང་པ་
 ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་གཅིག་སྐྱབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ། རང་རྒྱ་ལས་དེ་དག་བསྐྱེད་ཀྱས་སུ་ངེས་པའི་བྱིང་། དཔེར་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡིད་
 བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་
 བསྐྱེད་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་དབང་པོ་དང་དོན་དང་བདག་དང་ཡིད་དང་དེ་རྣམས་སྤང་བ་དེ་སྤྱི་དངོས་
 པོ་བ་གཅིག་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་དུ་
 མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་གསལ་པོ་གཞན་ཡང་སྟོན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟན་སྟེ་ཉེས་དང་པར་པ་ཏ་ལ་
 སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བའམ། སོ་སོར་སྐྱར་བ་
 ཡིས་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པར་མཐོང་གི་གཞན་དང་ཞོ་དང་ག་གོན་ལ་སོགས་

གྱིས་མ་ཡིན་པར་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྲོད་དེ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པས་དེས་རིམས་ནད་
 སོགས་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྤྲོད་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་
 གཅིག་གིས་རིམས་ནད་སོགས་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྤྱི་སའི་ཞིང་དང་དུས་
 དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་འདྲུ་བྱེད་ཐ་དད་ལས་ཀྱང་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་སྦྱར་བ་དང་བུལ་བའི་རུས་པ་
 ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཁྱད་པར་
 མེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྲོད་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རིམས་ནད་ཞི་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་ཅིང་
 བརྟན་པས་འབྲས་བུ་ལ་པན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་ཞེས་པའི་སྤྱི་
 དེ་གསལ་བ་རང་མཆོན་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ནམ། ཉོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གསལ་བ་རང་མཆོན་པ་རྣམས་ཉོག་པ་ལ་མི་སྤྱང་བས་མི་རིགས་ལ།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་སྤྱིར་མི་འཐད་དེ། ཉོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱང་བ་རྣམས་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་
 རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྤྱད་འདི་རང་མཆོན་ལ་མི་འཛོག་པར་ཉོག་པའི་སྤྱང་
 ཡུལ་ལ་འཛོག་པའི་སྤྱོན་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྣམས་ཉོག་གི་སྤྱོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་
 དོན་རང་མཆོན་པ་མེད་ཀྱང་ཤིང་རང་མཆོན་པ་དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་འབྲས་བུ་ལོད་པ་ལྟར་སྤྱང་
 སྟེ། ཤིང་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འཛིན་པའི་མཛོན་སུམ་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གི་
 སྤྱང་ཡུལ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཉིད་འཆད་པ་སྟེ། ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་དོན་
 ལས་ཐ་དད་པའི་མཐར་ཐུག་ཤིང་རང་མཆོན་ལས་བརྒྱད་ནས་སྤྱི་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་སྤྱོ་གང་ཡིན་དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་ལ་སྤྱང་བའི་རོ་བོ་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་ལྟ་བུར་དང་། གཅིག་ལྟ་བུར་དང་། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུར་
 སྤྱང་བ་གང་ཡིན། དེ་རང་ལ་རི་ལྟར་སྤྱང་བ་ལྟར་གྱི་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་དེ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། རང་ལ་སྤྱང་བ་དེ་
 ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱིས་བུས་བརྟག་ཅིང་འཇུག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱི་སྤྱོ་མི་སྤྱང་
 ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས། ད་ཉོག་པའི་སྤྱང་ཡུལ་ལ་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་
 སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། ཉོག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱང་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐ་སྤྱད་དུ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། བརྗོད་པ་དག་གིས་སྤྱིའི་
 ཐ་སྤྱད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་མཆོན་འདི་ལྟར་སེལ་ངོར་རིགས་མི་མ་ཐུན་ལས་སྟོག་པའི་རོ་བོ་ཅན་

གྱི་ཐ་དད་མིན་པའི་སྤྱི་གཅིག་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་གཞི་
 མ་ཐུན་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། བརྗོད་པ་དག་གིས་གཞི་མ་ཐུན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་
 རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། སྤྱིར་རིགས་མི་མ་ཐུན་ལས་ཕྱོག་པ་དེ་ཉིད་གཞན་རིགས་མ་ཐུན་ནང་ལས་ཀྱང་
 ལོག་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅི་ན། རྟོག་པའི་དོན་ཅན་ཞིག་གོ། །གལ་ཏེ་
 ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱན་རྟོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་ལས་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་ཐོབ་གྱི་ཁྱད་
 པར་བྱེད་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱན་དངོས་སུ་རྟོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་འདྲ་ཡང་།
 བརྒྱད་ནས་དོན་རང་མཆོན་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་རང་མཆོན་ཐོབ་མི་ཐོབ་གྱི་ཁྱད་
 པར་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དངོས་སོ་རང་མཆོན་པ་རྣམས་དང་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་
 པའི་ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཀྱན་ཀྱང་ཆོས་ཅན། གཞན་རིགས་མི་མ་ཐུན་སེལ་བའི་དངོས་སོ་རང་
 མཆོན་རྣམས་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཐོབ་ཏུ་རུང་སྟེ། སྤྱིར་རིགས་མ་ཐུན་ལས་ལོག་ཅིང་རིགས་
 མ་ཐུན་ནང་པན་ཚུན་ཡང་གཅིག་གཅིག་འདྲེ་བ་མེད་པའི་དངོས་སོ་རང་མཆོན་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱད་
 ནས་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་གང་ལ་དངོས་སོ་རང་
 མཆོན་པ་རྣམས་དང་། བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་དངོས་སོ་རང་མཆོན་པ་རྟེན་ཅིང་
 ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤར་རི་སྐད་བཞག་པའི་སྐྱབ་ཏྱག་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་ནོ། །ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱན་དངོས་སུ་འབྲེལ་པའི་དོན་ཅན་དུ་འདྲ་ཡང་། རྒྱད་ནས་དོན་རང་མཆོན་
 ལས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་མ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ནི་དོན་རང་མཆོན་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་མར་མའི་འོད་ལས་རྟོག་བུ་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །ད་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་
 འདུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྟོན་པ་སྟེ། རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་འདུག་
 པ་དེ་ལ། རི་ལྷར་ན་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་འདུག་ན། བུམ་གསལ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྗོད་
 པ་དང་། དེ་ལྷར་ངས་པའི་ཤེས་པས་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འདུག་པར་བྱེད་དེ།
 འབྲས་བུ་རིགས་ཅིག་པ་ཅན་གྱི་བུམ་གསལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ལས་གཞན་ཕྱོག་པ་
 ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དུ་མས་གཅིག་བྱེད་པ་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་

བསྟན་པས། གཅིག་གི་དུ་མ་བྱེད་པ་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་འདི་དོན་དམ་པར་མེད་ན་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བསྟན་པ་དེ། དུ་མས་གཅིག་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་གསལ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཅུ་
 བསྐྱོར་བ་དང་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལོག་པའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དངོས་པོར་
 ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཅུ་བསྐྱོར་བ་དང་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལྟོག་པའི་
 ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཤེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་ཏུ་བྱང་སྟེ། ཅུ་བསྐྱོར་བ་དང་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ། ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ད་ཐ་སྟད་ནོར་དོན་ཅན་རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་འདི་དང་ལྟོག་པ་
 དུ་མའི་གཞི་མ་ཐུན་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་མི་སྤིང་དེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
 མིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟོག་དོར་ངེ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་སྤང་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོན་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་འདི་དོན་དམ་པར་མེད་ན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ལ་རྣམ་
 གཞག་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དང་གཅིག་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཅི་འབྲ་བའི་
 གཞི་མ་ཐུན་དང་དུ་མ་ཐ་དད་མིན་པ་ཅི་འབྲ་བའི་སྤྱི་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱི་
 རྣམ་གཞག་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་རྟོག་དོར་ངེ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་
 སྤང་བ་དེ་ལ། སྤང་བ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དམ་པའི་དོན་
 ལ་སྤྱི་ས་བུ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་
 སུ་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཆོས་ཅན་སྤྱི་གཞི་མ་ཐུན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་ཆོས་ཅན། མཁས་པས་བསྟན་བཅོས་སུ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཡུལ་ཅན་དམ་པ་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་རྣམ་ཡུལ་གྱི་དོན་
 རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེལ་དོར་དོ་བོ་གཅིག་པ་སྤྱི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་པ་ཡིས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྣམས་རང་རང་གི་དོ་བོས་པན་ཚུན་འབྲ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 སེལ་དོར་ཁྱོད་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྟོག་པ་དུ་མའི་གཞི་མ་ཐུན་ལྟར་སྤང་བ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་པ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡིན་

ཏེ། བྱིད་རེ་རེ་བ་ཀླམས་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བྱིས་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་དེ།
 ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དང་བྱིད་པར་རམ་གཞི་མ་ཐུན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 འདི་ནི་སློ་རྟོག་པའི་དོན་ནམ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཇུག་སྟེ། སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 རྣམས་དོན་དམ་དུ་མ་བྱུང་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་བྱིས་། འོ་ན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ལ་སྤྱི་གཞི་
 མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། བྱིད་ལ་སྤྱི་
 དང་གཞི་མ་ཐུན་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་བརྟག་ཏུ་རུང་སྟེ། བྱིད་གཞན་རིགས་མི་
 མ་ཐུན་རིགས་མི་མ་ཐུན་ལས་སྟོག་པའི་རང་མཆོན་གཅིག་ལྟར་དུ་སྤང་བའི་བྱིས་། འོ་ན་སྤྱི་དང་གཞི་
 མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ལ་བྱེད་ཀྱི་རང་མཆོན་ལ་མི་བྱེད་བ་ཅི་ཞེ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རང་མཆོན་ལ་བྱེད་མི་རུས་ཏེ།
 བསྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་བྱེད་དང་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་རང་མཆོན་མཐོང་
 བ་ཉམས་ཤིང་མེད་པའི་བྱིས་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་རང་མཆོན་མི་སྤང་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞན་
 སེལ་བས་བྱིད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱིད་པར་འཇིན་ཏེ་ཞེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་སེལ་བས་བྱིད་
 པར་དུ་བྱས་པའི་རང་མཆོན་འཇིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཡང་
 རྗེས་དཔག་གིས་གཟུང་བྱར་བྱུར་པའི་སྤྱི་དང་འབྲེས་པའི་བྱིད་པར་འདི་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་དུ་གཟུང་བྱ་མིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིས་བྱིད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཚོས་
 ཅན་ཡིན་པའི་བྱིས་། དེའི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱིད་སྤྱི་དང་
 བྱིད་པར་རམ་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་ཚོས་སྤྱི་ཅིར་ཡང་གཟུང་བྱ་མིན་ཏེ། དེ་སྟེ་བྱིད་
 གཅིག་སྤུ་ལ་ནི་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྱིད་པར་ཏེ་རྗེས་མང་པོ་རྣམས་
 སྤྱི་མི་རུང་བའི་བྱིས་། ཚོགས་སྤྱི་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་མཆོན་
 རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དང་རྟོག་པ་
 ཡང་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྟོག་ཐམས་ཅད་དངོས་ཡུལ་སྤྱི་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་བྱིས་
 རོ། །བྱུང་སྟེ། རང་མཆོན་དེའི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་ཀུན་ལས་ལོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གནས་

བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོག་པ་སྤྱི་བཅད་པ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རང་མཆོན་སྤྱིའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
 ཞེ་ན། བཅད་དུས་ཀྱི་བ་ལང་རང་མཆོན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཞེས་པའི་རྫོང་བྱེད་སྤྱིའི་དངོས་ཡུལ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་བ་ལང་ཞེས་པའི་བཅད་དངོས་སྤྱི་བྱ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རྫོང་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གང་ལ་བཅད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅ་ཏགས་དེར་
 ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཆེ་དགག་ནས་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་
 བྱི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་རང་གང་ལ་བཅད་བཏགས་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 བཅད་དང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་གཉིས་ཀར་རྗེས་སྤྱི་ལྟོ་བའི་སྤྱི་ཏག་དངོས་པོ་བཅད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པས། དེ་
 ཆེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་རིགས་ནས་ཅི་ནས་ཏེ་ངེས་པར་འབྲས་བུ་དོན་
 གཉིར་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པར་རུས་པར་ཤེས་ནས་དོན་དེ་སྤྱི་བ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་ནས་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་རྣམས་ལ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་སྤྱི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱབས་ནས་སྤྱི་བར་བྱེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱབས་ནས་ངག་གི་བཅད་བཏགས་པའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལ་བ་ལང་གི་
 རིགས་སམ་སྤྱི་ཏག་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཏོག་ལྷན་ཀྱིས་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱི་དངོས་མིང་དུ་
 བཅད་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཏག་དངོས་འབའ་ཞིག་བཅད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཀྱི་སྤྱིའི་སྟོན་སྤྱི་དེ་དང་ལྷན་པའི་
 གསལ་བ་རྣམས་བཅད་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ལྷན་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རུས་པས་དོན་བྱེད་
 རུང་མིན་ཀྱི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཅད་དེ་ཡང་ནི་རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་དངོས་
 སྤྱི་སྤྱི་བར་མི་བྱེད་ཅེས་བྲིས་པས། གལ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་བཅད་དངོས་སྤྱི་མི་སྤྱི་བར་ཏེ་གསལ་
 བ་རྣམས་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་སྤྱི་གཞན་དང་ལྷན་
 བའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་དངོས་སྤྱི་མི་སྤྱི་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་མཐའ་ཡས་པ་འདི་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བཞོ་བཀལ་སོགས་དེ་བྱེད་པའི་དོན་རྣམས་དེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་གཞན་སེལ་བ་ཉིད་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཅིས་ན་བཅད་མ་བྱས་ཞེས་བྲིས་པས།

གལ་ཏེ་ལྷོག་པའི་གཞན་སེལ་སྒྲའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་དེ་དང་ལྷན་པ་སྒྲའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བཀོད་
 པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཞེན། ཉེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་མོད། གྱུར་གྱང་སྤྲེལ། བ་ལང་ཞེས་པའི་
 སྤྱི་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་རྫོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་བ་ལང་གི་རིགས་གཞན་ཏྲག་དངོས་བརྫོང་བྱར་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་པ་ཅམ་
 གྱིས་ཁྱོད་རྫོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་འཆད་པ་དེ། འོ་ན་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱི་
 དེས་བརྫོང་བྱར་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་གཙོད་དམ་མི་གཙོད། གལ་ཏེ་མི་གཙོད་ན། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱི་
 ཚེས་ཅན། བ་ལང་གི་དངོས་མིང་དུ་བརྟེན་བཏགས་པའི་དགོས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
 ཡིས་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལས་བ་ལང་འདི་མི་གཙོད་ན་ནི་སྟེ་བྱུང་པར་གོ་
 བར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། བ་ལང་དེ་ལ་གཞན་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤོངས་ནས་བ་ལང་
 ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་ནས་ཁྱོད་བ་ལང་ལ་བརྟེན་བརྫོང་ཅིང་
 སྤྱིར་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལ་དེ་མ་ཡིན་རྣམས་པར་གཙོད་པའི་བྱིས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་
 བ། སྤྱི་ཏྲག་དངོས་སྤྱི་བརྫོང་བྱར་འདོད་པའི་གྲོལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚེས་ཅན། བ་ལང་ཞེས་
 པའི་སྤྱི་རྫོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེར་སྤྱི་ཏྲག་དངོས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་དགོས་པར་
 ཐལ། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེས་བརྫོང་བྱར་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་བཙད་ནས། བ་ལང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་བརྟེན་སྤྱིར་བའི་དགོས་པ་ནི་བརྫོང་
 བྱར་མི་འདོད་པའི་དོན་བཙད་ནས་འདོད་པའི་དོན་ལ་ཏྲག་ལྷན་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་
 མིན་རྣམས་སྟེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཏྲག་དངོས་པོ་མེད་ན་གསལ་བ་རིགས་མ་ཐུན་ཐ་དད་པ་
 རྣམས་རིགས་ཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པའི་སྤྱི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་སྤྱི་
 རྣམས་ནི་སྤྱི་ཏྲག་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱང་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་བྱ་བ་རིགས་མ་ཐུན་
 དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་དོན་རིགས་མ་ཐུན་སྤྱི་མ་རྣམས་མཐོང་ནས་གཞན་རིགས་མ་ཐུན་སྤྱི་མ་རྣམས་
 མཐོང་བ་ན་ཡང་། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དང་བྲལ་བའི་བ་ལང་
 གི་གཞན་སེལ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནང་གི་བརྫོང་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཏྲག་རྣམས་གྱིས་བ་ལང་གི་གསལ་བ་སྤྱི་

གྱི་རྣམས་ལྟན་ཅིག་སྟེ་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་ནས་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །བ་ལང་གི་གསལ་བ་སྤྱི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་རྟག་དངོས་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་འདུག་ཏུ་རུང་སྟེ། དེ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་རྣམས་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ཚོ་སྤྱི་བ་འཐད་པར་བསྟན་ནས། ད་སྤྱི་སྤྱི་བ་རང་གི་ལྟར་ན། སྤྱི་ཚོ་སྤྱི་ལས་སྤྱི་བ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་དེ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་སྤྱི་བ་གཞན་གྱི་ལྟར་ནའང་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཚོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་འབའ་ཞིག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྤྱི་བ་མིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཚོ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་གཏན་ནས་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། དུས་རྟག་ཏུ་བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་དེ་ཙམ་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ན་བ་ལང་གི་གསལ་བ་བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་དང་ལྟན་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་རྣམ་ཡང་ནི་བ་ལང་གི་སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་ལྟན་པའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ལྟན་ན་བ་ལང་གི་ཐ་སྟད་འདོགས་པར་རུས་ཏེ་མི་རུས་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་བ་ལང་གི་སྤྱི་དང་ལྟན་པར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་གོགས་བྱེད་པའི་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤྱི་འཛིན་གྱིས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་འབའ་ཞིག་འཛིན་པའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་གི་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དེ་སེལ་ཏམ་ཅི་སྟེ་སེལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་བལང་གི་སྤྱི་ཚོ་གཅིག་གིས་རྒྱར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་དེ་རྣམས་སྤྱི་འཛིན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་རྒྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་མེད་པའི་གསལ་བ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་བསྐྱེད་པར་འདོད་ཀྱི། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དང་གསལ་བ་དུ་མ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནའང་། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ལ་བསྟོས་ནས་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་མིན་པར་འཛིན་པའི་སྤྱི་ཚོ་གཅིག་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་

གློ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་བ་མེད་བ་ཡིན་
 བར་ཐལ། གློ་ཁྱོད་ལ་བ་ལང་གི་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་རུས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་དེ་དག་སོ་སོར་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་བ་ལང་
 གི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་
 གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་རུས་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 པར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལྷག་མས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱང་། སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་མིག་
 ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་
 པ་དེ། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་དེ་དེ་བར་མ་བཟད། ཚོགས་པ་ལ་འཕང་མིག་
 ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་བ་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་རྣམས་སོ་སོར་ཡང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་ཕན་
 འདོགས་པའི་རུས་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་
 སོ་སོ་བ་དང་ཚོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་ཡང་སྤྱི་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་རུས་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐལ།
 སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱང་ཚོགས་ཀྱང་སྤྱི་གློ་མི་བསྐྱེད་ལ། སྤྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཁྱོད་
 རྣམས་ཀྱང་མེད་ཀྱང་སྤྱི་གློ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་དེ་དེ་གྲོགས་སུ་
 ཡོད་པ་ལ་བསྟོས་ནས་སྤྱི་གློ་བསྐྱེད་པས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་འབའ་ཞིག་གི་རུས་བ་ལས་སྤྱི་གློ་བ་མིན་
 ལོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་དེ་དག་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་
 དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན་སྤྱི་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ་
 མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་
 རྣམས་སྤྱི་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་འདི་ཚུལ་
 ཅན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་ཐལ། གསལ་བ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་གང་ཡིན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་གློ་དེ་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལས་སྤྱི་
 བར་མི་འདོད་དེ་མི་རིགས་པས་སྤྱི་གློ་རྒྱ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་གློ་ཚུལ་ཅན།

བ་ཡང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་བ་
 ཡང་གི་གསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་འཇིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཇི་
 ལྟར་ན་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོས་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚུངས་པར་གཟུང་བྱ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡང་ཡོད། གསལ་བ་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་ལ་མཚུངས་པར་
 འཇིན་པ་རིགས་ཀྱི། ལེན་ཏུ་ཐ་མི་དད་པ་མཚུངས་པར་འཇིན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བ་ཡང་གི་
 གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རིགས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱོད་རྣམས་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་འབྲས་བྱ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པར་འབྲས་བའི་སྒྲོ་ནས་
 རིགས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བ་ཡང་གི་གསལ་བ་དེ་དག་འབྲས་བྱ་དབང་སྒྲོ་དེ་
 ཡང་ཐ་དད་ལ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་འབྲས་བྱ་གཞན་ཡང་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། བ་ཡང་གི་གསལ་བ་
 རྣམས་འཇིན་པའི་དབང་སྒྲོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བ་ཡང་གི་གསལ་བ་
 རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་སྒྲོའི་རྒྱར་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཡང་བ་ཡང་གི་གསལ་བ་
 རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འཇིན་དབང་སྒྲོ་དང་རང་རིགས་གཅིག་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་སྤྱི་སྒྲོ་གཅིག་གི་རྒྱ་དངོས་པོར་མཚུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་འབྲས་བྱ་
 མཚུངས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བ་ཡང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཚུངས་པ་དེ་འང་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་བ་ཡང་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་པ་དང་བྲལ་
 པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བ་ཡང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་སྒྲུང་
 ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་དེ། རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་འབྲས་དེ་རིགས་པ་ཡང་དག་
 གིས་བཀག་པའི་བྱིར་ཡང་རོ། །དེས་ན་བ་ཡང་ཞེས་པའི་དག་གི་བཟུང་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་
 བ་མེད་ཀྱང་བྱེད་སྒྱུར་བ་དོན་ཡོད་དེ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་རིག་ཅིང་རྟོགས་
 པའི་དོན་ནམ་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དག་གི་བཟུང་ཡུལ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་
 དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར་ན་བཟུང་བའི་དགོས་པ་མི་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་

།ཀྱང་བཅའ་དགོས་པ་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་དེ། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཆས་ཅན། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་བཞོ་
 བཀའ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པའི་བ་ལང་རང་མཆོན་པ་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ཡོད་པར་འདོད་ཏེ།
 ཁྱོད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་བཞོ་བཀའ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྟོངས་ནས་བ་ལང་
 ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་མ་ཐུན་མི་
 མ་ཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལས་ཐ་དད་པའི་བ་ལང་རང་མཆོན་ནས་བརྒྱད་ནས་བཏེན་པ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུར་སྤྱ་མ་སྤྱབ་པ་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་བ་ལང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་
 པར་བྱེད་དེ། རང་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ལས་བཞོ་བཀའ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་བྱེད་པ་མིན་པ་ལ་དོན་དེ་
 བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ངོ་བོར་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་ཅན་གྱི་སློ་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངག་གི་ཐ་སྙད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱ་ལས་སྤྱེས་བྱ་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་ནས། ཏྲགས་བྱུར་བྱི་མ་
 སྤྱབ་པ་དེ། བ་ལང་རང་མཆོན་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་བཏེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་རང་
 ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་དོན་རང་མཆོན་པ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རིགས་མ་ཐུན་རིགས་མི་མ་ཐུན་གྱི་
 དངོས་པོ་ཀྱན་ལས་ཐ་དད་པའི་བ་ལང་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་ཅ་མ་གྱི་ས་བོན་ནི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སློ་རྟོག་
 པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་སྤྱ་ལ་ཏྲགས་པ་ན་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་ནས། དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བ་ལང་ཞེས་པའི་
 སྤྱོད་ཆས་ཅན། གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་བཞོ་བཀའ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མི་བྱེད་
 པ་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་། བ་ལང་རང་མཆོན་པ་ལས་བརྒྱད་ནས་བཏེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ད་གཞན་སེལ་ལ་བཅ་སྒྱུར་བ་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་དེ། ཞིང་ལ་བཅ་སྒྱུར་བའི་སྤྱེས་བྱ་ཆས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞིང་དང་ཞིང་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་རྟོགས་པ་དག་པན་ཚུན་བཏེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཞིང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པ་སྟེ་ཞིང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྟོན་ནས་ཞིང་དོན་འཛིན་ཅིང་། ཞིང་བཅད་ནས་
 ཞིང་མ་ཡིན་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིང་དང་ཞིང་མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་འཛིན་པ་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། ཞིང་དང་ཞིང་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་
 འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར་ན་ཞིང་མ་ཡིན་བཅད་ནས་ཞིང་ལ་བཅ་བཏྲགས་པ་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་

གཞོན་ལུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་ཁ་ཅིག་སྤྱོད། །སྤྱི་དངོས་པོ་བ་སྤྱོད་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞིང་གི་བར་
 འདོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཞིང་མ་ཡིན་ནམ་པར་གཅོད་དམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་ནམ་པར་གཅོད་
 བ། ཞིང་ལ་བར་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་བ་ཆོས་ཅན། ཞིང་ལ་བར་འདོགས་པའི་སྤྱོད་བ་ལྟར་ཞིང་མ་ཡིན་རི་
 ལྟར་ཞེས་ཏེ་མི་ཞེས་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱོད་བ་ལྟར་ཞིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིང་
 ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་མི་ལུས་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མི་གཅོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཞིང་སྤྱོད་ལས་ཞིང་ལ་
 ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཞིང་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཞིང་ལ་བྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྤྱོད་བ་ལྟར་བར་ལྟུང་ཡུལ་དེ་ལ་ཞིང་མ་ཡིན་
 དེ་དག་མི་སེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱོད་བ་དང་ལྷགས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཞིང་སྤྱོད་
 ལས་ཞིང་གི་བྱེད་པར་ལ་ལ་སོགས་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཞིང་མ་ཡིན་བཞག་ནས་
 ཞིང་མི་བསྐྱབ་པར་མཐུན་ན་གནས་པའི་ཞིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱན་པ་འདི་ཞིང་ཡིན་
 རོ་ཞེས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ནས་བར་བྱེད་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཞིང་སྤྱོད་ལས་ཞིང་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་
 ཆེ་ན་ཡང་ཞིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་མེད་ན་རི་ལྟར་
 ཞེས་ཀྱི་ཉིས་པ་འདི་མེད་དོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་ཞིང་ཡིན་ཞེས་བར་སྤྱོད་རལ། འདི་ཁོ་ན་ཞིང་ཡིན་
 ཞེས་སྤྱོད་དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་ཀྱི་སྤྱོད་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་པར་སོན་
 གནས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཛིན་པ་མེད་ན་རི་ལྟར་ཞེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་པར་སོན་
 གནས་སོ། །ངེས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ལན་བསྐྱན་ནས་རྣམ་པའི་ལན་སྤྱོད་པ་དེ། ཞིང་གསལ་རྣམས་
 རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཞིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཞེས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་རྒྱུད་གནས་པའི་རྟོགས་པ་
 པོས་ཞིང་གི་འབྲས་བུ་སྤྱི་སྤྱོད་དེའི་རྒྱ་ཞིང་གསལ་རྣམས་དང་རྒྱ་དེ་མིན་པའི་དོན་རྣམས་ཞིང་སྤྱི་
 དངོས་པོ་བ་འཛིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་སྤྱོད་ལྟར་ཞིང་དང་ཞིང་མ་ཡིན་སོ་
 སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་རྟོག་པའི་སྤྱོད་མེད་དོ། །སྤྱོད་བ་འོག་ལྟར་དུ་
 འགོད་དེ། དེ་ཉིད་འཆད་པ་དེ་ཞིང་གསལ་ལ་བར་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་བ་ཆོས་ཅན། ཞིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་
 འཛིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་སྤྱོད་ལྟར་ཞིང་དང་ཞིང་མ་ཡིན་ཐ་དད་པར་ནི་ཞེས་

བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་སྒོ་དེ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྤང་བའི་སྤང་ཡུལ་དེའི་དངོས་པོ་དེ་སྤྱི་སྒོའི་
 རྒྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་རྒྱ་མིན་པའི་རོ་བོ་ཤིང་མ་ཡིན་དང་བལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་
 དང་རོ་བོ་གཅིག་འདྲ་བར་སྤང་ཁིང་ཁེན་ནས་ཤིང་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་གཞན་ལ་སྐྱད་ཏེ་ཤིང་བད་སྒྱུར་བ་ལ་རྟོག་པ་པན་ཚུན་
 བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་འདྲིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བད་སྒྱུར་གྱི་སྤྱེས་བྱ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་བདའི་སྤྱོད་ལ་ཤུ་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་ཐ་དད་ཤུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 སེལ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་རྟོག་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་མེད་ཤུ་ཚུག་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཤིང་ཤིང་ཤུ་མི་རྟོགས་
 པའི་སྤྱོད་ཡོད་དེ། ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ནི་མེད་ལ། བད་ཤུས་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཤུས་སུ་རྟེན་
 སུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཁེན། ཤིང་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པས་ཁྱོད་ལས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་
 ཤུས་སུ་ཤིང་མི་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་མེད་དེ། ཁྱོད་ལས་ཤིང་གསལ་དེ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་སྤང་
 བརྟེན་གསལ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ནས་བད་དང་ཐ་སྐྱད་ཤུས་ཀྱི་ཤིང་གསལ་རྣམས་དངོས་པོ་གཅིག་
 ལྟར་ཤུ་རྟོགས་ནས་ཤིང་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཤུ་མི་
 འགྱུར་སྟེ། ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བསལ་བྱ་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཁེན། བུམ་པས་ཚུ་འོན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཉན་པ་པོའི་སྤྱོད་སེལ་འདོད་པའི་དོན་
 འགའ་ཞིག་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོད་ནས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤུ་ཁྱོད་
 རབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དེས་པར་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་སྟེ། ཉན་པ་པོས་མི་འདོད་པའི་དོན་ལས་བསྐྱོད་ནས་འདོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་
 པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ཤུ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ན་ཁྱོད་དེས་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་བད་སྒྱུར་བ་དོན་
 མེད་ཤུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ཤེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པའི་གཞལ་བྱའོ་ཅེས་སོགས་སྤང་དོར་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཤུ་འདྲིན་པ་སྟེ་གནས་པའི་ཆོག་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་རང་སྤྱོད་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འགལ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་
 ཡོད་དེ། ཉན་པ་པོས་མི་འདོད་པའི་དོན་ལས་བསྐྱོད་ནས་འདོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

ཏུ་བད་སྒྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཏུ་སྒྱུ་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་གྱིད་མེད་
 ཅིང་རིགས་པས་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་
 བློ། ཞིང་མ་ཡིན་གང་ཞིག་ཞིང་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཞིང་མ་ཡིན་དེ་རྣམ་པར་བསྟོན་ནས་ཞིང་མ་
 ཡིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཞིང་གསལ་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་སྒྱུར་བ་ཅན་གྱི་
 ཞིང་གི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞིང་ཞེས་པའི་སྒྱུ་བད་འགོད་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཤམ་
 དོ། །ཆོག་གང་གིས་ན། དོན་གཞན་ལས་ལྟོག་པ་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར།
 ཞེས་པ་དང་། སྒྱས་ནི་དོན་གཞན་ལས་ལྟོག་པས་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་པའི་བྱུང་པར་གོ་བར་གྱིད་དོ་
 ཞེས་པས་བཤམ་དོ། །ཞིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྱུར་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཞིང་སྒྲིའི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དོན་མཐུན་ཏུ་བཤམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུང་དང་པོ་དངོས་པོ་
 དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་སོ་ཞེས་པས་སྒྲིའི་དོན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་བསྟན་ཏེ་སྟུང་ན། ཞིང་འཛིན་
 རྟོག་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཞིང་གི་གཞན་སེལ་འདི་ཆོས་ཅན། བྱུང་ལའང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དེ། འདི་སྟེ་བྱུང་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་སེལ་ངོར་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་
 ལྟར་ཏུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞིང་གི་སྒྱུ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཡིས་བསྟན་ཅིང་སྟོ་བཟགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འདི་སྟེ་བྱུང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བསྟོན་པའི་སྟོ་ནས་
 སྟོན་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཞིང་གི་གཞན་སེལ་དེ་སྟོ་བཟགས་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཏུ་དོན་རང་
 མཚན་པ་ཡིན་ན་ཞིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལྟོག་པའི་ཞིང་གི་གཞན་སེལ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་
 དམ་པར་ཞིང་གི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བ་ལ་ཤལ་ལས་རྩས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩས་གཅིག་ཅེ་ན། ཞིང་ད་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཞིང་མ་ཡིན་ལས་
 ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བ་ལ་ཤལ་ལས་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩས་ཐ་དད་ཞེ་ན།
 བ་ལ་ཤལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པ་ལས་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 ཀའི་བྱུང་པ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བ་ལ་ཤལ་འདི་ཞིང་མ་ཡིན་འདི་ལས་ཐ་དད་ཅིང་ལྟོག་
 གོ་ཞེས་ནི་བྱུང་གིས་བརྗོད་ཅིང་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུང་གཉིས་པ་དེས་ལྟོག་པ་དོན་

གཞན་གྱིས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་བྱ་བ་ཞིག་སྤྱི་བཟོད་བྱར་བསྟན་ཏེ་སྟེན་ནས་སྤྱི་བཟོད་
 གཞན་ལས་ཕྱོག་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་བྱ་བ་དག་གོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་
 ཅན། ཕྱོག་པ་དོན་གཞན་གྱིས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་བྱ་བ་ཞིག་སྤྱི་བཟོད་བྱར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ལས་ཏྲུག་པ་ལ་སྤང་བའི་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་དངོས་སུ་
 ཏྲུག་ས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་རིགས་མི་མ་སྟན་ལས་བསྒྲོག་པ་ཕྱོག་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་
 རྟུགས་ལ་ཏྲུག་ས་པར་འགྱུར་བ་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད། ཏྲུག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་དེ་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལས་བྱེད་ཆོས་དོན་གཞན་འགའ་ཡིས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་གཞན་སེལ་ཏྲུག་ས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལ་མི་བྱེད་ཆོས་དོན་གཞན་འགའ་ཡིས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་པར་ཏྲུག་ས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཆོས་དོན་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་བྱེད། གལ་ཏེ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ན་དེ། ཤིང་མ་
 ཡིན་གཅོད་པ་དང་ཤིང་གཉིས་སྤྱི་བཟོད་བྱར་བྱས་ནས། སྤྱི་གཅིག་གིས་བྱ་བ་གཉིས་མི་འགྲུབ་
 བས་ཤིང་མ་ཡིན་གཅོད་པའི་སྤྱི་དང་ཤིང་གི་སྤྱི་གཉིས་སྤྱིར་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤིང་སྤྱི་
 ཆོས་ཅན། ཤིང་མ་ཡིན་གཅོད་པ་དང་ཤིང་བཟོད་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་གཉིས་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་ནས་ཤིང་སྟོན་པའི་བྱེད་ཏེ། ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་
 གཅིག་ཡོད་པ་མིན་པར་ཡོངས་གཅོད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྟོན་ས་འགའ་པའི་བྱེད། གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་
 བ་སྤྱི་བཟོད་བྱར་མེད་ན་གསལ་བ་རང་མཆོན་པ་རྣམས་སྤྱི་བཟོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
 རང་མཆོན་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་ཆོས་གཅིག་བཟོད་ཅིང་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཏྲུག་གང་གིས་
 ཆོས་གཅིག་བཟོད་ཅིང་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་དེའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ནི་བཟོད་ཅིང་དངོས་པོ་རང་
 མཆོན་པ་དེའི་རྒྱས་པའི་སྟོབས་ཡིན་ན་ཡང་། སྤྱི་མི་ཏྲག་ཅེས་པའི་སྤྱི་འཕམ་དེ་ལྟར་སྤྱི་བཟོད་པའི་ཏྲགས་
 དང་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དེ་ལ་ཏྲག་པ་རྣམས་པར་བཅད་པའི་སྤྱི་རང་མཆོན་མི་ཏྲག་པ་རང་
 མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་བཟོད་ཅིང་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མེད་དེ། ཏྲུག་པ་ལ་སྤྱི་དང་
 འདྲེས་པར་སྤང་བའི་ཏྲག་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པའི་སྟོན་ས་སྤྱི་འདོགས་དུ་མའི་ནང་ནས་སྤྱི་ཏྲག་
 འདོན་གྱི་སྤྱི་འདོགས་གཅིག་པོ་དེ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་ཅུ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱེད། དེས་ན་སྤྱི་བྱས་མི་

ཏྲག་ཅེས་བཟོད་ཅིང་ངེས་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་འབྲས་བུ་ལས་དགོས་པ་དུ་མ་ཅན་དང་།
 ཏྲན་ཆོས་ཅན་སྐྱོད་གཅིག་ལ་འབྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་རྣམས་རེ་ངེས་ཀྱང་སྐྱོད་འདོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་
 རེ་གཅིད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །ད་སྐྱེ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྟོད་
 འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱོད་ཆོས་ཅན། གཞན་ལྷན་ལ་བཟོད་བྱར་མི་སྟོང་བར་
 གནས་ཏེ། སྟོ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་གཅིད་པའི་སྟོན་པོའི་སྟོག་པ་གཅིག་གཅིག་བཟོད་བྱར་སྟོན་པ་ཙམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟོན་པོ་དེས་ནི་ལྷན་པ་ལ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་གང་གི་ཆེ་ལྷན་པ་ལ་སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྟོ་ཡི་
 རོར་བྱས་ནས་ལྷན་པ་ལ་དང་སྟོན་པོ་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
 ཏྲག་པ་ལ་ལྷན་པ་ལ་སྟོན་པོ་སྟོག་པ་གཉིས་དང་ཐུན་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིད་ལྟ་བུར་སྟངས་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྐྱས་སེལ་བ་བཟོད་ན་དོན་རང་མཆན་ཡང་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་སྟེ། བུམ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བུམ་
 མ་ཡིན་རྣམ་པར་གཅིད་པར་བྱེད་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་བུམ་པ་རང་མཆན་ལ་རེག་འགྱུར་བ་སྟེ་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། བུམ་མ་ཡིན་གཅིད་པ་དེ་ནི་བུམ་པ་རང་མཆན་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་
 བྱའོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟེ་དངོས་པོ་བ་བཟོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་
 པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་སྟེ་དངོས་པོ་བ་གཅིག་བཟོད་པ་ལས་བུམ་པ་རང་མཆན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་
 མིན་ཏེ། བུམ་སྟེ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་ན་སྟོ་ལ་སྟངས་དུ་རུང་བ་ལ། དེ་སྟོ་ལ་སྟངས་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྟངས་རུང་གི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པ་ལ་སྟངས་རུང་གི་དངོས་པོ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་
 ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྟངས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོད་བྱེད་ཀྱི་
 སྐྱེ་རྣམས་དང་སྟེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཏྲག་པ་རྣམས་སྟེ་དངོས་པོ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པར་གཞན་
 སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་འཐད་དེ། སྐྱོད་ཀྱི་སེལ་བས་འབྲུག་ན་གཞི་མ་ཐུན་དང་དོན་རང་
 མཆན་ཐོབ་པ་འཐད་ཅིང་། སྟེ་དངོས་པོ་བ་བཟོད་པ་ལ་གཞི་མ་ཐུན་དང་དོན་རང་མཆན་དེ་དག་ཐོབ་
 པར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟེ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་ན་སྟེ་གསལ་རྗེས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གལ་ཏེ་
 གཅིག་ན། དངོས་པོ་སྟེ་བ་ལང་དང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐ་དད་

བའི་སྒྲོལ་གཟུང་བྱ་གང་ལས་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་སྟེ་རང་མཆོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་
 འདོད་ན། གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །སྒྲིབ་གཞན་ཡང་བ་ལང་གི་སྒྲིབ་ཅི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་
 བྱ་སྒྲུབ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་རིགས་སྒྲིབ་ཡིན་ཞིང་བ་ལང་
 དཀར་ཟལ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་
 སྒྲིབ་ བྱ་སྟེ། དོན་ཆ་མེད་གཅིག་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་སྒྲིབ་ལུས་ཅན་ཏེ་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
 གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུང་བ་ལ་སྒྲོན་
 བོ་ཞེས་པའི་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར། སྒྲོན་
 བོ་ཞེས་པས་ཡོན་ཏྲན་རྗེས་གཞན་བརྗོད་ལ། ལུང་བ་ལ་ཞེས་པས་སྒྲིབ་རྗེས་གཞན་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་
 རོ། །གལ་ཏེ་སེལ་བ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲོན་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། སེལ་བ་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་གཞི་
 མཐུན་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། སེལ་ངོར་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྗོག་པའི་
 གཞན་སེལ་དེ་གསལ་བ་རིགས་མཐུན་ཀྱང་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་ གལ་ཏེ་སྒྲིབ་དངོས་པོ་བ་
 མེད་ན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྙད་མི་འཇུག་སྟེ་དེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་པའི་སྒྲིབ་
 རོ། །དེའི་སྒྲིབ་གསལ་བ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་སྒྲིབ་དགོས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རིགས་
 མཐུན་ཐ་དད་པ་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་འབྲས་བྱ་རིགས་གཅིག་པའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་དག་ལ་བ་
 ལང་གི་གསལ་བ་དེའི་བཞོ་བཀལ་སོགས་འབྲས་བྱ་བྱུང་མོང་བ་གཅིག་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་
 པའི་སྒྲིབ་དུ་བརྟེན་ཞེས་པའི་རྒྱན་པོས་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་གཅིག་བརྟེན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་
 སྒྲིབ་དངོས་པོ་བ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་བ་ལང་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་དེ་རྣམས་
 བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བྱ་མེད་པ་ཅན་ལས་ལྗོག་པའི་གཞན་སེལ་ཏེ་རྒྱ་ཅན་ཏེ་རྒྱ་མཆོན་དུ་
 བྱས་ནས་ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ དེས་ན་བ་ལང་ལ་བརྟེན་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བྱ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་
 གི་གསལ་བ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་སྒྲིབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་
 བ་ཐ་དད་པ་དག་སྒྲུབ་ཞིང་བསྟན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་དང་མི་བྱས་པ་དང་འབྲས་བྱ་དགོས་པའང་
 མེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གལ་ཏེ་རང་མཆོན་སྒྲིབ་བརྗོད་བྱུང་ཡོད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འཇུག་པ་མི་

འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཆོན་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་
 གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་འབྲུག་པར་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་མཆོན་པ་ཀུན་
 རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་གནས་པས་རང་མཆོན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་
 དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་ཁ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བ་ལང་སེར་སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་
 མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་པ་ཡི་ནི་རྒྱ་ཅན་གྱི་གཞུང་འབྲུགས་པ་དེ། བ་ལང་ཁ་བོ་སེར་སྤྱི་གཉིས་
 གསལ་མཆོན་པའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལའང་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པ་
 དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་སྒྲིག་པའི་བ་ལང་གི་གཞན་སེལ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་
 མེད་ཀྱང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་མི་རིགས་པ་སྟེ་ཐ་མི་དད་གཅིག་འབྲུག་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཡིན་ཏེ། སེལ་ངོར་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་སྒྲིག་པའི་དོན་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་
 དད་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་
 གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པ་
 དེའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་དེའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བར་འདོད་ན། ཡང་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་
 བུ་ཐུན་མོང་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་
 ཐུན་མོང་བ་དེ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་ཅིང་སྒྲིག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད། གསལ་བ་དུ་མ་
 ལ་སྤྱི་སྤྱོད་འབྲུག་པའི་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན་མིག་གཟུགས་སྤང་བ་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལས་
 རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་
 ཅན་ཏེ་རྒྱའོ་ཞེས་དུས་རེས་འགའ་སྟོན་པ་དག་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ན།
 གང་ཕྱིར་ཏེ་གང་གི་ཆེ་མིག་གཟུགས་སྤང་བ་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཐུན་མོང་གི་
 འབྲས་བུ་མིག་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེའི་ཆེའོ། །འགའ་ཞིག་སྟེ་མིག་གཟུགས་སྤང་བ་
 ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་རང་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་དུ་ཟེན་
 བའང་ཁྱོད་རྣམས་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་བརྟ་སྤྱར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་ཀུན་
 ཅིག་ཅར་ཏུ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྟ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་ཁྱོད་རྣམས་མིག་ཤེས་གཅིག་གི་

གྲུ་ལོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མཚུངས་པས་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་
 སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་འདུག་པར་མ་ཟད། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གནས་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་མང་པོ་དག་
 ལ་འང་མཉན་པ་སྤྱོད་གཅིག་འདུག་གོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གསལ་བ་ལ་གནས་པ་དེ་མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ལྷགས་
 གྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ནས། གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཡིན། སྤྱི་དེ་ལ་
 གནས་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་གང་ཡང་མི་རིགས་སོ། དེའི་རྒྱ་མཚན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལ་
 བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གསལ་བས་པན་འདོགས་པ་མེད་པར་ཏེ་ཁྱོད་ཏྲག་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་རྒྱ་ལྷག་ཀྱང་མཁར་གཞོང་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མཁར་གཞོང་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་
 རྒྱ་ལྷག་ལ་པན་མི་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལྷག་གི་རྟེན་གྱི་དེ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ནང་གི་རྒྱ་
 ལྷག་དེ་ཐུར་དུ་ལྷུང་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་དོན་གང་ཞིག་ རང་ནང་གི་རྒྱ་ལྷག་དེའི་རིགས་འབྲས་ཕྱི་མ་
 རྣམས་ཉེར་ལེན་སྤྱི་མ་རྣམས་དང་ཡུལ་མཚུངས་པར་ཐུར་དུ་མི་ལྷུང་བར་བསྐྱེད་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོག་གཞི་བརྟེན་པོ་ལ་སོགས་པས་ཚུ་མི་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འང་སྦྱོར་རོ། །དེས་ན་བུམ་སྤྱི་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བུམ་གསལ་གྱི་ཐུར་དུ་མི་ལྷུང་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་མི་སྤྱི་དེ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཏྲག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཁྱོད་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བུམ་སྤྱི་ཆོས་
 ཅན། བུམ་གསལ་གྱིས་གནས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་གསལ་དེ་མེད་དུས་ན་ཡང་གནས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་གནས་པ་དེ་ཁྱོད་ལས་རྩལ་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་ཏུ་རིགས་
 པས་རྣམ་པར་དཔྱེད་པས་ཀྱང་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བར་
 བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་གསལ་བ་ལ་གནས་སོ་ཞེ་ན། བུམ་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒོན་
 མེའི་འོད་ཀྱི་གསལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་དུ་རུང་བའི་
 དོན་དུ་གཞན་སྒོན་མེའི་འོད་ཀྱི་དོར་གྱི་དེ་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་གྱེད་པ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒོན་མེའི་འོད་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བྱ་བུམ་གཟུགས་ཀྱི་གསལ་བའི་
 རྒྱ་རུ་འདོད་དེ། ཁྱོད་བུམ་གཟུགས་ཏེ་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་གྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་གཟུགས་འདི་ནི་སྒོན་འོད་ཀྱི་སྤར་ནས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་

དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་སྒྲིལ་བྱས་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་དེ་སྒྲོན་འོད་དེ་
 ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྒྲིལ་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྒྲི་དངོས་པོ་
 བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྒྲོན་པ་ནི། སྒྲི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲི་ལྟན་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 གསལ་བར་བྱས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་རུང་
 དུ་གསལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ་ཏེ། ཁྱོད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྒྲིལ། གལ་ཏེ་གསལ་བས་སྒྲིའི་
 རོ་བོ་གསལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་དེ་སྒྲི་འཛིན་གསལ་པོ་གཅིག་བསྐྱེད་རུང་དུ་མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་སྒྲི་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་པའི་
 གསལ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་བྱམ་སྒྲི་འཛིན་རུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གསལ་
 པོ་གཅིག་བསྐྱེད་རུང་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་བྱམ་སྒྲི་གསལ་བར་བྱས་པ་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་དག་ཏུ་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་གཟུགས་འཛིན་པའི་
 མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྒྲིལ་རོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་ཀྱི་གསལ་ཀྱི་དཔེ་
 སྒྲོན་པ་དཔེར་ན་མིག་སྒྲོན་དང་སྒྲུགས་ལ་སོགས་པས་མིག་དབང་དེ་གཟུགས་འཛིན་རུས་ཀྱི་མིག་
 ཤེས་གསལ་པོ་གཅིག་བསྐྱེད་རུང་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་སྒྲོན་སོགས་དེ་དག་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 དུས་ན་མིག་དབང་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་
 རོ། །དེས་གསལ་བས་སྒྲི་གནས་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས། གལ་ཏེ་སྒྲི་གསལ་བ་སྒྲི་གནས་པར་
 བྱས་ཀྱང་གསལ་བ་དེ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་གསལ་བ་དེ་རིགས་དང་ལྟན་
 པར་འདོད་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲོན་མ་དང་མིག་དབང་ལ་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲི་དེ་དང་ལྟན་པར་ཐལ། བ་ལང་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་ས་
 སྒྲིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིལ། སྒྲི་དངོས་པོ་བ་སྒྲི་བ་ལ་སྒྲོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གྲེ་བྲག་པ་
 དང་གྲངས་ཅན་པ་གང་དག་རིགས་དེ་ནི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་གཞན་ནམ་གཞན་མིན་པ་གཅིག་ཉིད་
 དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ་སྒྲོན་མེད་གསལ་བྱུང་གི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་
 ཅན། བ་ལང་གི་སྒྲིའི་སྒྲོས་རི་ལྟར་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་ལུ་ལ་ཡོད་པར་

མཐོང་བའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་ནི་གཞན་བ་ལང་གི་གསལ་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་མཐོང་བ་མི་སྤྱི་ཅིང་། བ་
 ལང་གི་གསལ་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ལས་གཞན་ཁྱོད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤྱི་དེ་གསལ་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་དང་གཞན་ཉིད་མིན་པར་རྗེས་གཅིག་ན།
 དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་རྗེས་གཞན་
 ཉིད་མིན་པར་རྗེས་གཅིག་ན། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་
 ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་རྗེས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནའང་། ཁྱོད་གསལ་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་
 ཐལ། གསལ་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལས་རྗེས་གང་ཞིག་གསལ་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །བྱང་སྤོང་གཟེག་ཟན་གྱིས་སྤྱི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའོ་ཞེས་པ་ལ། དེའི་སློབ་མ་བེ་ཐ་ར་
 བོ། རང་གི་རྟེན་ཅམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པར་འདོད་ལ། བེ་ལུ་ཀ་ནི། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་
 དུ་བྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱམ་པས་སྟོང་པའི་ས་སྟོགས་ན་གསར་བྱུང་གི་རྗེ་བྱམ་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱམ་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་གྱི་བྱམ་སྤྱི་ནི་ཁྱོད་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ། ཡུལ་
 དེ་ན་ཁྱོད་གྱི་སྤྱར་ནས་བྱམ་སྤྱི་ཡོད་པའང་མིན། ཁྱོད་སྤྱར་བྱུང་ནས་བྱམ་སྤྱི་ཕྱིས་བྱུང་བར་ཡོད་
 པའང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་གསལ་བ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དེ་རྟེན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་འཕོ་ཞེ་ན། འོ་
 བ་སྤྱི་དེ་ཆ་གཅིག་རྟེན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་གནས་ནས་ཆ་གཅིག་རྟེན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་འཕོ་འཕྲ།
 རྟེན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་སྤངས་ནས་རིལ་པོ་རྟེན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་འཕོ། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྱི་ཚོས་ཅན།
 དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་དང་ལྟན་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་
 སྤྱི་མ་ནི་སྤངས་གཏན་ནས་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲེ་མ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གསལ་བ་ལ་གནས་
 པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཕོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དབྱས་སོ། །ད་མི་འགྲོ་ཅེས་པའི་གཞུང་
 འཇུགས་པ་དེ། ཡུལ་གཞན་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་བྱམ་སྤྱི་དེ་ན་རང་གི་གནས་པར་གྱུར་པའི་
 ཡུལ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེ་ལས་གནས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སྤྱེས་པའི་གསར་བྱུང་
 གི་བྱམ་པ་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་པར་ལྟན་ཞེས་བཏིང་ཆོག་གོ། །བྱམ་སྤྱི་ཚོས་
 ཅན། བྱམ་གསལ་སྤྱི་མ་ལ་མི་གནས་པར་ཐལ། བྱམ་གསལ་སྤྱི་མ་ལས་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་

གྱིར། དེས་ན་སྤྱི་དེ་ཡུལ་གང་ན་གསར་དུ་སྤྱེས་པའི་རྩ་བུམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་གྱུར་པའི་
 ཡུལ་དེར་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ་གནས་པའང་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་བྱབ་ཅིང་གནས་པར་
 འདོད་པ་དེ་ནི་ཅི་གའོ་མཆར་ཆེ་ཞེས་དབྱས་སོ། །བུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྩ་བུམ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྩ་བུམ་གནས་པའི་ཡུལ་ན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་པེ་ལུ་ཀ་ན་རེ། གསལ་བ་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ན་རིགས་ཡོད་པས་མི་འགྲོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མེད་དོ་ཅེ་ན། བུམ་སྤྱི་དེ་ཆོས་
 ཅན། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བར་ཐལ། ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། འདོད་ན།
 གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་བྱབ་པར་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་པ་དེ་གསལ་བས་
 སྤྱི་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པས་གསལ་བ་མེད་པ་ན་སྤྱི་མཐོང་བར་མི་འདོད་ཅེ་ན། བུམ་སྤྱི་
 དེའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པ་བུམ་གསལ་གྱིས་ཁྱོད་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གསལ་བྱེད་བུམ་གསལ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་གསལ་བྱ་ཁྱོད་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མ་རྟོགས་པར་སྤྱི་མི་རྟོགས་པ་འདོད་
 དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་ནི་སྤྱི་མ་རྟོགས་པ་གསལ་བ་མི་རྟོགས་པར་འདོད་ཅིང་། སྐབས་འདིར་ནི་
 སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་ཅིའི་བྱིར་ན་རྟོགས་ཚུལ་གོ་བསྐྱོག་པར་འདོད་དེ། ཁས་
 སྐངས་ནང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་མི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་ངལ་བ་དུ་
 མས་སྤྱི་གཅིག་སྟེ། རྩ་བུམ་གང་གིས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་འདོད་ཅེས་དེས་པས། གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་
 བ་མེད་ན་སྤྱི་རྟོག་གཅིག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་དུ་མ་
 ལ་སྤྱི་རྟོག་གཅིག་འཇུག་པའི་རྩ་བུམ་གང་དུ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་འཆོད་པའི་
 སྤྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཡང་འཆོད་པ་པོ་དང་སྟོག་པ་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱི་བརྗོད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འབྲས་འཆོད་པའི་སྤྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་ཐབ་
 འཇུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱན་མོང་བ་ཡོད་པས། དེ་འབྲའི་སྤྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོའི་སྤྱི་
 རྟོག་གཅིག་འཇུག་པའི་རྩ་བུམ་གང་ཞེ་ན། སྤྱེས་བུ་དུ་མས་འཆོད་པའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་འཆོད་

བའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོའི་སྐྱོད་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ནམས་
 རྣམ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱི་གཅིག་
 ཡོད་པས། དེ་འབྲའི་སྐྱི་དེ་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་དེ་འབྲའི་སྐྱོད་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱའོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་
 དུ་མས་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་འདི་ཡི་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་དེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འབྲས་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་ལས་གཞན་འཆོད་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱི་སྐྱོད་གཅིག་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲས་འཆོད་པའི་རྣམ་ལ་དངོས་སུ་མི་
 འབྲེལ་བར་ལས་དངོས་སུ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་འབྲའི་ལས་དེ་འབྲའི་སྐྱོད་གཅིག་
 གི་རྒྱ་ཡིན་ན། སྤར་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་བྱས། ད་ལྟ་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ད་ལྟ་འབྲས་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱོད་གཅིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ད་ལྟ་དེ་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་ཁྱོད་ལ་ད་ལྟ་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 ད་ལྟ་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་མེད་ཀྱང་སྤར་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱི་ཏྱག་དངོས་གཅིག་ཡོད་
 པས་དེ་འབྲའི་སྐྱི་དེ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱའོ་ཞེ་ན། སྤར་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 སྤར་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་བྱས། ད་ལྟ་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དེ་འབྲའི་སྐྱོད་
 ཏྱག་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་མིན་པ་མིན་ནས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་སྐྱེས་
 བུ་ལ་དངོས་སུ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སྟེ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་ལ་
 དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན། ཆོས་དེ་ལ་སྐྱོད་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་པར་ཐལ།
 ཆོས་དེ་ལ་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། ཆོས་དེ་ལ་སྐྱོད་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་བ་ལང་
 གི་སྐྱི་ཡང་ཏྱ་ལ་སྐྱོད་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་སོགས་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་
 གནས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འབྲས་པ་སྐྱབ་པ་སྟེ། སྤར་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 རྣམ་སུ་མེད་ན་སྤར་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་བྱས། ད་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་
 ལ་འབྲས་འཆོད་པ་པོའི་ཞེས་བཅོད་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་པར་ཐལ། དེར་མེད་ཀྱང་
 དེ་མེད་ན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཞེས་བཅོད་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཐོབ་སྟེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།

བའི་སྤྱི་རྒྱུ་རྟོག་པར་ཁྱེས་ཀྱི་ལ་འབྲས་འཆེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ཡོད་པས་དེ་འབྲའི་
 རྒྱས་པ་དེ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་འབྲའི་རྒྱས་པ་འང་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མིན་
 པར་ཐལ། བྱོད་རྣམས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་
 གལ་ཏེ་འབྲས་འཆེད་པ་པོ་ཉིད་དང་། སྒྲོག་པ་པོ་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལོ་ཞེ་ན།
 འབྲས་འཆེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་སྤྱི་རྒྱུ་མ་ཐག་ཉིད་དུ་རྣམས་འཆེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་བྱོད་
 ལ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་ཞིང་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། འཆེད་པ་པོ་ཉིད་སྤྱི་དེ་
 བྱོད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་རྒྱུ་ དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྗེས་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་
 དེ་དང་པོ་རྣམས་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་ཞིང་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་བྱོད་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །མ་
 བྱལ་ན། དོན་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་རྗེས་སྤྱི་དེ་དག་ནི་འདིའི་སྤྱི་བ་དང་ལྷན་གཅིག་
 འཕྲོད་འདུ་བ་བ་ཡིན་པར་བྱོད་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་འཆེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་འབྲས་འཆེད་
 པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་རྣམས་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ལ་འང་གསལ་བ་མིན་ན་
 ནི་འབྲས་འཆེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྒྱུ་འབྲས་འཆེད་བཞིན་པ་ན་ཡང་འཆེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
 དེ་བྱོད་ལ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་ཞིང་མངོན་སུམ་ལ་འང་གསལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཆེད་པ་པོ་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་བྱོད་ལ་དང་པོ་རྣམས་འཕྲོད་འདུས་མ་འབྲེལ་ཞིང་། མངོན་སུམ་ལ་འང་གསལ་བ་མ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག་བྱོད་རྣམས་སྤྱི་ལྟེན་བྱེད་པ་ལ་སྤྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ གལ་ཏེ་འཆེད་པ་པོ་ཉིད་
 ཀྱི་སྤྱི་དེ་འབྲས་འཆེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཐབ་འཇུགས་པ་ལ་སོགས་འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བས་པན་འདོགས་པ་ལས་ལྟོས་པའི་
 འབྲས་འཆེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱི་རྒྱུ་འཆེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲས་འཆེད་
 པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཐབ་འཇུགས་པ་ལ་སོགས་འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བས་འཕན་འདོགས་པ་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ གལ་ཏེ་འབྲས་འཆེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་འདི་ནི་འབྲས་
 འཆེད་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། འབྲས་འཆེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་སྤྱི་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་

གྱིར། འདོད་ན། རང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་བྱ་བས་པན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱིས་པའི་ཆེ་
 ཁྱོད་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་གཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར། རང་
 འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་བྱ་བས་པན་འདོགས་པ་ལས་རང་གི་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་ཤིང་ད་བ་དེ་སེང་ལྡེང་ལ་སོགས་པ་དང་རིགས་གཅིག་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་སྤྱི་ལ། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་དང་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་མི་སྤྱི་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཤིང་ད་བ་དང་སེང་ལྡེང་དང་བ་ལང་རྣམས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཤིང་ད་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་སེང་ལྡེང་བ་ལང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱིའི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་
 ཏུ་མཆུངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཁྱོད་དང་སེང་ལྡེང་འགའ་ཞིག་ལ་རིགས་གཅིག་པ་སྤྱི་སྤྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་
 གཞན་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སེང་ལྡེང་ལ་སོགས་པ་
 དང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྤྱི་གཞན་པའི་སློ་ནས་ཤིང་གི་རིགས་ཅན་ཏུ་ཉི་བ་གང་གིས་ཏེ་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྤྱི་གཞན་པ་དེ་ཉིད་ཤིང་སྤྱི་དང་། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལས་སྤྱི་གཞན་པའི་གཞན་སེལ་ལས་
 སྤངས་པ་སྟེ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་ས་
 བོན་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་སྤྱི་གྲ་དེ་རྒྱ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ས་བོན་དང་རྒྱ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཞེས་གཞན་ལུགས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་འཛིན་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཀུན་གཙོ་བོའི་ངང་ཏུ་
 བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་སློ་ནས་ས་བོན་རྒྱ་ལྟ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཏུ་མས་འབྲས་བུ་སྤྱི་གཅིག་བྱེད་
 པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་སྤྱི་གྲ་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་གཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་སོགས་དེ་
 ཁྱེད་སྤྱི་བྱེད་ཏུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་ཁྱོད་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་བ་དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་ལྷན་གཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
 སོགས་དོན་མེད་པ་དེས་ན། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན།
 འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་བལ་བའི་རྟག་པ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་བུ་ལྷ་གྲུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚུ་ལུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྲུ་བྱེ་
 བྲག་གས་ཁྱེད་པར་རྣམས་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཚུ་ལུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཆོགས་པས་ཁྱོད་སྟེ།
 དེ་རྣམས་གང་རུང་གཅིག་དང་བལ་ན་ཁྱོད་སྟེ། བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དེ་
 ཡང་གསལ་བ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རང་མཆོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གསལ་བ་ལ་རྗེས་འགྲོ་
 བྱེད་པའི་སྟེ། དེ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོབ་པ་ཉགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 དངོས་པོ་རྣམས་གཙོ་བོའི་རང་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་སྟེ། དངོས་པོ་བ་མེད་ན། ལྷ་ལུང་ལྷ་གྲུ་ལྟན་
 གཅིག་བྱེད་རྒྱུར་ཕྱིར་ཚུ་ལུང་སོགས་ལས་ལྷ་ལུང་ལྷ་གྲུ་སྟེ་ལ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ལས་
 ལྷ་ལུང་ལྷ་གྲུ་མི་སྟེ། བ་མི་འཐད་དོ་ཅེ་ན། དེ་འདྲའི་སྟེ། དངོས་པོ་བས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པ་དེས་ན་
 དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ། དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་ལུང་ལྷ་གྲུ་ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་རྒྱུར་ཕྱིར་ཚུ་ལུང་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལྷ་ལུང་ལྷ་གྲུ་ལྟན་ཡིན་གཞན་ནས་ཀྱི་ས་
 བོན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ལུང་ལྷ་གྲུ་རྒྱ་མིན་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོལ་བར་མི་
 འོས་ཏེ། ཁྱོད་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་
 གཙོ་བོའི་རང་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ། འཛིག་
 བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁྱེད་པར་དུ་
 བྱས་པའི་གཙོ་བོའི་རང་དུ་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཅམ་ལས་ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ། འཛིག་བྱེད་
 པ་དེ་ལྟར་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་ནང་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་
 འགྱུར་ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟེ། གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྱུར་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་
 ཐལ། གཅིག་རྣམ་འགྱུར་དེ་འཛིག་པའི་ཆེ་ཁྱོད་ཉག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རྣམ་
 འགྱུར་དང་སྟེ། དང་ཁྱེད་པར་དུ་འཛིན་པའི་སྟོབ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་རང་བཞིན་
 ཐ་དད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སེལ་བ་སྟོབ་པ་ལྟར་ན་འང་གསལ་བ་ཞིག་པའི་ཆེ་སྟེ། འཛིག་གས་
 མི་འཛིག་ཅེས་བརྟགས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བཞོད་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་གསལ་རྣམས་

ལ་བྱམ་མ་ཡིན་བཀག་ཅམ་གྱི་ལྷོག་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཆོས་ཅན། བྱམ་གསལ་འཛིག་
 པའི་ཆེ་བྱོད་མི་འཛིག་པར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། བྱམ་གསལ་འཛིག་པའི་ཆེ་བྱོད་རྟག་ཏུ་མི་གནས་
 པར་འཇུག་གམ་ཞེས་རྟོག་ཅིང་དབྱུང་པར་བྱར་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཅུང་
 ཟད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྤྱི་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ། བྱམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱང་
 བྱམ་གསལ་འཛིག་པའི་ཆེ་འཛིག་གམ་མི་འཛིག་ཅེས་བརྟག་ཅིང་དབྱུང་པར་བྱར་མེད་པར་ཐལ།
 རྟོག་པས་བསྐྱད་ཅིང་སྒོ་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེལ་བ་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན།
 གསལ་བ་འཛིག་པའི་ཆེ་སྤྱི་འཛིག་གམ་མི་འཛིག་ཅེས་བརྟགས་ནས་སུན་དབྱུང་པར་བྱར་མེད་པར་
 ཐལ། ལྷོག་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། སྒོ་འི་གཞན་སེལ་གཉིས་གསལ་བ་འཛིག་པའི་ཆེ་
 འཛིག་གམ་མི་འཛིག་ཅེས་བརྟག་ཅིང་དབྱུང་པར་བྱར་མེད་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་
 པའི་སྤྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་ན་ནས་ཀྱི་སྤྱི་གཏུ་ལྷན་ཅིག་
 བྱེད་རྒྱུ་ཆུ་ལུང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ནས་ཀྱི་སྤྱི་གཏུ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ནས་
 ཀྱི་སྤྱི་གཏུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྗེས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ནས་ཀྱི་སྤྱི་གཏུ་ལྷན་གཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆུ་ལུང་སོགས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གཙོ་བོ་བ་མེད་
 པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ནས་ཀྱི་སྤྱི་གཏུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེས་བྱོད་གོགས་སུ་
 ཡོད་ན་ནས་ཀྱི་སྤྱི་གཏུ་བསྐྱེད། མེད་ན་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་གཏུ་ལྷན་གཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
 ལུང་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་བའང་ཡོད་ལ། དེའི་རྒྱས་པས་སྤྱི་གཏུ་བསྐྱེད་པས་
 བྱུང་པར་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གཙོ་བོ་བ་དེས་སྤྱི་གཏུ་དེ་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་བྱ་མིན་
 བྱུང་པར་རྣམས་དང་བལ་ཅེས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱི་འགག་ཐ་དད་པས་ཐ་
 དད་དུ་བསྐྱབས་ནས། སྒོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྤྱི་གཏུ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆུ་ལུང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གཙོ་བོ་བ་མེད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་
 ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ལ་མི་བརྟེན་པར་སྒོ་མ་འབྲུལ་
 བས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གསལ་བ་གཉིས་

གྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་དེ། གཞན་རིགས་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་ལས་ལོག་པར་གཞན་
 དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆུ་ལུང་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་འབྲས་
 བསྐྱེད་པས་རྒྱ་དང་། རང་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པས་འབྲས་བུར་བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་
 མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། དེ་ནི་ཞུགས་པས་སྤང་དོར་གྱི་འབྲས་བུ་
 འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྦྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་སྦྱི་གཙོ་བོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་གཙོ་བོའི་
 རང་དུ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།
 རི་ལྷོར་གངས་ཅན་པ་ཁྱོད་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་གཙོ་བོའི་རང་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱད་མེད་གཅིག་
 ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་མིན་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་
 རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་སྦྱི་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་བྱད་པར་མེད་ནའང་།
 རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྦྱི་གཙོ་བོ་བ་མེད་པའི་ཐ་
 དད་ཡིན་ནའང་། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་གཙོ་བོའི་རང་དུ་གཅིག་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འབྲས་བུ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་གཙོ་བོའི་རང་དུ་གཅིག་ན་རྒྱ་འགའ་ཞིག་གིས་
 འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་
 མཚུངས་ཏེ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་གཙོ་བོའི་རང་དུ་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ན་རྒྱ་
 འགའ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེར་གཅིག་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
 པར་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་གཙོ་བོའི་
 རང་དུ་གཅིག་ཀྱང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་དེ།
 རྒྱའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རས་ཀྱི་ལྷ་གྱའི་ལྷན་གཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཆུ་ལུང་
 སོགས་ཆོས་ཅན། རས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། རས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་གནས་སྐབས་

ཐ་དད་པའི་སྒྲིབ། འོན་ཏེ་སྒྲིབ་གཙོ་བོ་བ་དེས་འབྲས་བུ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པའི་གནས་སྐབས་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྒྲིབ་གཙོ་བོ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རྣམས་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་པོ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་མེད་
 པའི་རྟག་པ་གཅིག་བུ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། འཕ་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་གནས་སྐབས་ལས་རྒྱས་པའི་བྱེད་པར་
 གཞན་ཐོབ་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཆ་མེད་པའི་སྒྲིབ་གཙོ་བོ་བ་དེའི་
 བདག་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྒྲིབ་གཙོ་བོ་བ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པར་
 ཐལ། དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། རྣམ་འགྱུར་ཆོས་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་མེད་
 པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲིབ་གཙོ་བོ་བ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། གཞན་ཡང་རྣམ་གྲངས་ཟེར་ཀྱང་། སྒྲིབ་
 བྱེད་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲ་བ་ཐུན་མོང་བ་དང་མི་འབྲ་བ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གནས་པའི་སྒྲིབ། གལ་ཏེ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པར་ནི་
 གསལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་འདོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་བྱེད་
 དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱས་པ་དང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་
 གང་གིས་འདི་ནི་དེ་དག་གི་བྱེད་པར་རོ། །འདི་ནི་སྒྲིབ་པའི་ཞེས་བྱ་བར་ཐ་དད་དུ་འདོག་པའི་སྒྲིབ།
 འདོད་ན། སྒྲིབ་དང་བྱེད་པར་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེའང་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་དང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་
 འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནའི་སྒྲིབ། དཔེ་རི་ལྟར་བུམ་སྒྲིབ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཐ་
 དད་པས་ཕན་ཚུན་སྒྲིབ་བྱེད་པར་དུ་འཇིན་པའི་སྒྲིབ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོས་རྒྱས་མེད་
 པའི་སྒྲིབ་དེ་བྱེད་པར་དང་རྩལ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི།
 འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིབ་བུས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་རྟོག་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་རལ། ཐ་དད་མེད་པའི་སྒྲིབ་
 ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཞིག་དབྱེད་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་ཏེ་
 དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་དེའི་འབྲས་བུ་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བུ་འདི་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། །བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་
 གཉེར་གྱི་ལྟ་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་པར་ཡིན་དབྱེད་པར་

རིགས་ཏེ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་བཞོ་བཀལ་ལ་
 སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་
 ཅིང་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྣམས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་
 པར་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྣམས་འདྲེས་ན་མེ་དོན་གཉིས་ཡང་ཚུ་ལ་འཇུག་པ་
 དང་། གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱེ་དངོས་པོ་
 བ་མེད་ན་མེ་ཚུ་དོན་གཉིས་རྣམས་མེ་ཚུ་རིགས་ཐ་དད་ཤེས་པའི་སྒོ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པས་མེ་ཚུ་
 རིགས་ཐ་དད་དུ་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། མེ་ཚུ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་དངོས་པོ་བ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་རྣམས་
 རིགས་ཐ་དད་དུ་མི་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མེད་དེ། ཞེས་རིགས་མ་ཐུན་རྣམས་པན་ཚུན་རིགས་མི་མ་ཐུན་
 ལས་ལྷོག་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་ཞར་ལ་ངན་ཉོག་
 གཞན་ཡང་སེལ་བ་སྟོན་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཛེམ་
 པ་སྟེ་ངོ་ཆ་མེད་པའི་གཅིར་བུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞོ་རྩ་གཉིས་རང་མཆོན་པ་གཅིག་དང་གནས་སྐབས་
 ཐ་དད་པས་རྩ་མོ་ཞོར་འགྱུར་ཞིང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐུན་སྐྱལ་གང་ཅི་ཡང་རུང་རུང་སྐྱབ་པ་དེ་དག་
 ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞོ་རྩ་མཐའ་གཅིག་དུ་ནི་ཐ་དད་པ་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་གཞུང་
 འཇུགས་པ་དེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་མ་ཡིན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། ཞོ་འཐུང་ཞེས་ནི་བསྐྱལ་བ་ན། ཞོ་དོན་གཉིས་རྣམས་ཅིའི་བྱིར་རྩ་མོང་ལ་མི་རྒྱུག་སྟེ་
 རྒྱུག་འོས་པར་ཐལ། ཞོ་རྩ་ཐ་དད་པ་དེའི་བྱུང་པར་བསལ་བ་སྟེ་མེད་པའི་བྱིར། འོན་ཏེ་ཞོ་དེ་རྩ་མོང་
 ལས་སུལ་དུ་བྱུང་བའི་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་ཞོ་འཐུང་ཞེས་
 བསྐྱལ་བ་ན་བྱུང་པར་ཞོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི། རྩ་མོ་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། རྩ་མོ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཞོ་རྩ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ལ་སྟེ་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེར་མེད་
 པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཞོ་རྩ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ཀུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱོ་སྒོ་ཐ་དད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་
 གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། [WP:Hidden On] རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་

ཡིན། | ^[WP:Hidden Off] དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་ལ་སྟེ། འདོད་ན། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་མཐར་ཐུག་རང་མཆོན་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པར་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་སྟོ་ཐ་དད་འཇུག་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཉོག་སེལ་བས་འཇུག་པ་བསྟན་ནས། ད་མེད་པའི་སྒྲ་ཉོག་སེལ་བས་འཇུག་པ་
 བ་སྟོན་པ་ནི། བྱམ་མེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཉོག་གིས་སྤྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་དམ་
 སེལ་བས་བརྗོད་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་ཅན་ཅམ་དུ་ཡང་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་དེ་དག་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཉོག་གིས་ནི་རྣམ་གཅོད་ཅམ་དུ་བརྗོད་ཅིང་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པ་བྱུབ་སྟེ། སྒྲ་ཉོག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་སྒྲ་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ༥ །དེ་ལྟར་ཞར་ལ་སྒྲ་ཉོག་གི་འཇུག་ཚུལ་གཞན་སེལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། ད་དགྲུས་མ་
 རང་བཞིན་ཉག་ས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་ཏེ། རང་བཞིན་ཀྱི་ཉག་ས་ལ་འདོད་ཡུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་བརྗོད་ཅིང་བཀོད་པའི་ཉག་ས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྒྲ་འཇིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བྱ་ཉག་ས་
 སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་མིང་གིས་རང་གི་བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་བྱེ་བྲག་སྟེ་ཐ་དད་སྟོས་པར་འཕངས་
 པའི་སྟོས་བཤམ། འོན་ཏེ་སྒྲ་འཇིག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཉག་ས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་རང་མིང་
 གིས་རང་གི་བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་ལ་མ་སྟོས་པར་འཕངས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་སྟེ་དག་པ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཅམ་སྒྲ་མི་ཉག་སོགས་སུ་སྐྱབ་
 པའི་གཏན་ཆིག་ས་སུ་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཏེ་ཡིན་
 དགོས། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ཅམ་ནི་བྱུབ་ཟིན་ལ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་ནི་
 དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡོད་པ་ཉག་ས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ཅམ་ནི་
 བྱུབ་ཟིན་ལ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཐུན་དཔེ་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་བྱམ་པའི་ཡོད་
 པ་ནི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་ཆོས་ཅན་དང་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་
 མེད་པ་དེ་ནི་གཏན་ཆིག་ས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་དག་ལས་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མི་
 མཚུངས་ཏེ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རང་འདོད་མི་འགྱུར་ཅིང་། གཞན་འདོད་སྐྱབ་པར་སྟོན་པ་དེ་
 གྲངས་ཅན་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་བྱེད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་འགོ་མཐོང་བ་དེ་ཆོས་

ཅན། གཙོ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་ལ་སྟོན་པ་གངས་ཅན་པའི་
 བཞེད་འདོད་ཀྱི་དོན་འགའ་ཞིག་གྱང་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ་
 ཡོད་པ་ཅམ་ཁོ་ན་བྱུང་པར་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་སྒོ་རོང་དེ་
 འདྲའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ་ཡོད་ཅམ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་
 པ་དེས་དེའི་སྤྲོད་དུ་ཡོད་ཅམ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་ཆད་མས་བཀག་པ་མེད་པར་གྱུར་ཟིན་མ་བཟུང་པར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟག་པ་གཅིག་ཕུ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཅམ་དེ་གཙོ་
 བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་ན། གངས་ཅན་གྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཆིགས་བྱུང་
 པར་ནམས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མཐོང་བ་འདིར་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་གཅིག་ཕུ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པའི་ཡོད་ཅམ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་བྱུང་པར་
 དུ་བྱས་པའི་ཡོད་ཅམ་དེས་བྱོད་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡོད་པ་ཅམ་གཙོ་བོར་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་པ་གཅིག་ཕུ་ལ་སོགས་པ་དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པའི་བྱུང་
 པར་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྟགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་
 ན་ཡོད་པ་དེའི་བྱུང་པར་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པར་དངོས་པོ་ཅམ་ནི་རྟགས་སུ་བསྐྱབ་ཅམ་བཟུང་
 བ་ན། དངོས་པོ་ཅམ་དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་བ་
 ཉམས་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། རང་གྲུབ་ཅམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་དེ་བྱུང་བྱེད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་
 ཕྱིར། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་གྱང་ཡོད་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཡོད་པའི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཐད་དེ། ཞེས་བྱ་ཚོས་
 ཅན། ཡོད་པ་དེ་རི་ལྟར་ན་གཙོ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་རང་མཆོན་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་
 ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་གྱང་རྟགས་ལྟར་སྤང་གསུམ་ལས་མ་འདས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཡོད་ཚོས་གཉིས་ཚོས་མེད་ཚོས་གང་བཀོད། དང་པོ་ན། ཡོད་ཚོས་
 དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཚོས་ཅན། གཙོ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་རང་མཆོན་དུ་སྐྱབ་པའི་སྤྱི་གས་ཚོས་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤང་ཡུལ་དེ་བྱོད་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ན། གཉིས་ཀ་ཞེས་
 བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་ཐལ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་

གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ན། མེད་པའི་ཆོས་དོན་བྱེད་ཀྱིས་སྟོང་
 ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་
 ཅིང་། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་དེ་མེད་ན་ནི་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་
 འགྱུར་ཅེས་པའི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་བྱས་པ་དེ་གོ་
 བྱེད་དམ་རྟགས་ཡིན་ལ། རྟགས་དེ་ལ་གྲུབ་ཅུམ་ནས་བྱུང་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་རང་བཞིན་
 ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱ་བ་གོ་བྱའམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་མི་རྟག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། བྱིད་
 སྟོག་པ་ན་བྱས་པ་དེ་སྟོག་པར་བྱེད་དེ། བྱས་པ་དེ་བྱིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་བྱུང་བྱ་བྱིད་བྱས་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞར་ལ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་སྟོན་
 པ་ནི། དཔེར་ན་གང་བྱས་པ་མི་རྟག་བྱུམ་པ་བཞིན། སྤྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་དང་།
 མ་ཐུན་དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སུ་ཆོས་མ་ཐུན་པར་སྦྱར་བ་ཆོས་མ་ཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་
 ངག་གལ། གང་མི་འཇིག་པ་མ་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྤྱི་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 ཆོས་ཅན་དང་མི་མ་ཐུན་དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྟགས་སུ་ཆོས་མི་མ་ཐུན་པར་སྦྱར་བ་ཆོས་མི་
 མ་ཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་པའི་གཉིས་བཞིན་ནོ། །སྤར་ཡོད་པ་ཅུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་གཞུང་འཇུགས་
 པ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཅུམ་གྱིས་འཇིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་ཅུམ་ནས་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་
 རྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པ་དེ་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ་འཇིག་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱ་
 དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོས་དཀར་པོ་ཆོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
 དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པས་གྲུབ་ཅུམ་ནས་ཆོན་ཅན་དུ་མ་ངེས་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་ངེས་པར་འཇིག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 བྱིད་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་བྱིད་འགའ་ཞིག་ལ་འཇིག་པ་མི་སྲིད་
 འགྱུར་བར་ཐལ། བྱིད་འགའ་ཞིག་ལ་འཇིག་རྒྱ་ཐོ་སོགས་དེ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དེགས་པ་དེས་ནི་

བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཞིག་བཤད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་པའི་རྒྱ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་སྒྲི་
 བའི་ཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་པའི་རྒྱར་འདོད་པའི་ཐོ་སོགས་ཐམས་ཅད་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རང་
 འབྲས་བུམ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱར་སྒྲུབ་པའི་བྱུང་བ་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། རང་འབྲས་བུམ་སོགས་
 ཀྱི་འཇིག་པ་གནས་པས་ཏེ་བསྐྱེད་ངེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་
 འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་སྟེ། བུམ་སོགས་དེའི་འཇིག་རྒྱར་འདོད་པའི་ཐོ་སོགས་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། བུམ་སོགས་འཇིག་པ་ལ་པན་འདོགས་པའི་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་
 སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་
 རྣམས་གྲུབ་ཅུམ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ངོ་བོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་མི་བརྟན་པའི་སློབ་སོགས་གང་ལ་གྲུབ་ཅུམ་ནས་འཇིག་པ་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱན་བརྟན་པར་འདོད་པའི་རིམ་སོགས་
 བ་ལ་འང་གྲུབ་ཅུམ་ནས་འཇིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་པ་སོགས་པ་
 དང་རིམ་སོགས་པ་དེ་དག་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བསྐྱབ་ཏྱགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་བ་སྟོན་པ་ནི། འབྲས་ཏྱགས་སུ་མ་བཟང་རང་བཞིན་གྱི་ཏྱགས་
 ལ་འང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འབྲུལ་བར་ངེས་པ་ཡོད་པ་དེས་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་
 དཔོག་པ་གང་སྟེ། སྐྱབ་ཏྱགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་ལ་འབྲས་བུ་དང་། ངོ་བོའི་སློན་ས་འབྲེལ་བའི་མི་འབྲུལ་བར་ངེས་པའི་འབྲས་རང་གི་ཏྱགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་བསྐྱབ་ཏྱགས་བཤད་ཟེན་ནས། དགག་ཏྱགས་སྟོན་པ་ལ། སྤར་ཆད་
 མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ་ཞེས་པ་འཆད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐལ་དོན་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་
 དེ་རང་སྟོགས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་སྐལ་དོན་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཤེས་བཟོད་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་
 བར་སྐྱབ་པའི་ཆད་མར་ཏེ་ཏྱགས་སུ་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 ན་ཆོས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཤེས་བཟོད་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཤེས་བཟོད་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཆད་མས་མ་

དམིགས་པའི་སྒོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་སྣང་བ་མ་
 དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཡོད་ངེས་ཅམ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། མེད་ངེས་སྐྱབ་པར་མི་བྱས་ཅེ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཡོད་ངེས་ཅམ་འགོག་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་
 ཡིན་གྱི། མེད་ངེས་སྐྱབ་པར་མི་བྱས་ཏེ། ཐ་མལ་པ་ལ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐལ་བའི་དོན་དེ་
 རྣམས་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་རི་ལྟར་མེད་པས་བྱབ་སྟེ་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 བསྐྱབ་པ་སྟེ། བསྐྱབ་བཅོས་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བའི་དོན་
 རྣམས་བརྗོད་བྱར་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་སྐལ་བས་སྲུ་མ་བབས་པ་དང་འབྲེལ་མེད་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མདོན་སྲུ་མ་ཆོས་ཅན། དོན་དེ་རྣམས་ཁྱོད་གྱིས་གཟུང་དོན་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་རང་འབྲེལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདུན་འདིར་
 ཆོས་ཅན། དེ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་ཉགས་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འབྲས་བྱ་གང་ཡང་ཆད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཅམ་འགོག་པ་
 ཡིན་གྱི། མེད་ངེས་སྐྱབ་མི་བྱས་པ་དེས་ན། སྣང་མི་རུང་གི་ཆོས་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན།
 རང་སྟོགས་ཆོས་སྲུ་བྱབ་པའི་གཞིར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆད་མ་སྟེ་ཉགས་ཡང་དག་
 ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་སྟོགས་ཆོས་སྲུ་བྱབ་པའི་གཞིར་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་མེད་གང་དུ་
 ཡང་ངེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ངེས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འཛུགས་པ་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་ཕུལ་བྱང་སྟེ་བྱེད་པར་
 སྣང་རུང་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ལ་ལ། མེད་ངེས་སྐྱབ་པའི་ཆད་མ་སྟེ་ཉགས་དག་ཏུ་
 འགྱུར་རོ། འོ་ན་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་བྱབ་ཅེས་རི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པ་མེད་པར་མི་བྱབ་ཅེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་སྣང་མི་རུང་གི་དོན་
 སྒྲིར་བཏང་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་བྱེད་ཉགས་ལས་ཀྱང་མི་
 ཤེས་པ་མདོན་སྲུ་མ་ལ་ཡང་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོ་ན་ངེས་མེད་སྐྱབ་པའི་ཉགས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྣང་རུང་གི་རྒྱ་ཆད་མས་མི་ཤེས་ཤིང་

མ་དམིགས་ན་སྒྲུང་མི་རུང་གི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་མེ་མེད་ཀྱིས་དུ་
 མེད་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དོན་བྲབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བྲབ་བྱ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་
 ཅན་ཏེ་བསྐྱབ་བྱར་ཡོད་པ་ལ་བྲབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཡང་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་མེད་ཀྱིས་ཤལ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱ་དང་བྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་
 དེ་ཡང་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་བྲབ་བྱེད་དེ་དག་སྒྲུང་རུང་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་འགའ་ཞིག་གིས་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པར་ཆད་མས་རྟགས་པར་
 འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་འབྲས་བུ་དང་བྲབ་བྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུང་རུང་གི་
 དོན་དེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པས་སྒྲུང་རུང་གི་དོན་དེ་མེད་པར་ངེ་ལྟར་རྟགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་སྟེ་བུམ་པ་མཐོང་བའི་གོགས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་མི་སྲིད་
 པར་གྱུར་པ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། སྒྲུང་རུང་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 པས་སྒྲུང་རུང་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་ཡོད་ན་སྒྲུང་རུང་
 བུམ་པ་ཆད་མས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་སྐྱབ་པར་
 མ་ཟད། འགལ་ལྷ་དམིགས་པས་ཀྱང་མེད་ངེས་སྐྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་
 འགལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་སྟོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དགག་བྱའི་
 ཆོས་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་
 དངོས་པོ་ཉི་བར་ཡོད་ན་དེ་འདྲ་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་དང་། མེད་ངེས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་ན།
 སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 པའི་རྟགས་དེ་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་དང་། མེད་ངེས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན། གཙོ་བོ་མེད་ཅེས་པའི་དགག་སྐྱ་སྐྱར་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཙོ་བོ་མེད་
 པ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་མེད་ངེས་པས་རྟགས་
 སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དོན་རང་མཆོན་དུ་བསམས་ནས་

ཅོད་པར་ཟད་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རང་མཆོན་དུ་མེད་དེ། ཅོད་བྱེད་སྤྱི་དོན་
 དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་
 ལུ་བསྐྱབས་ཏེ་སློབ་པ་ཉག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱི་དོན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་
 ཆོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཡོད་པ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་། མེད་པ་དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པ་དང་།
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་པ་ཉག་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་
 གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་གཙོ་བོའི་སྤྱི་དོན་དེ་གཙོ་བོ་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་ཆོད་མས་
 མ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོའི་སྤྱི་དོན་དེ་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མེད་པར་
 སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་
 ཉེར་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཆོད་མས་མ་དེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་
 སློབ་དཔོན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོའི་སྤྱི་དོན་དེ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་
 བོའི་སྤྱི་དོན་ཉན་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་དུ་གཙོ་བོ་ཞེས་སྤྱོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
 རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་མཆོན་པ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་ན། དོན་བུམ་སོགས་རྣམས་
 ལ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་རྟག་མི་རྟག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་
 རྣམས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྤྱི་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཁྱོད་རྟག་མི་
 རྟག་ཏུ་དོན་ལ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འདས་པ་དང་མ་སྤྱེས་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 ཡང་ཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་མི་འཇུག་པར་ཐལ། རང་མཆོན་དུ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 ཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བརྟེན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
 རྣམས་དངོས་ལུལ་རང་མཆོན་གྱི་དབང་ཁོ་ནས་འཇུག་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་དག་སློ་
 རྟོག་པའི་དོན་གྱི་ལུལ་དུ་འདོད་པ་འཐད་དེ། ཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་སློ་རྟོག་པའི་དོན་གྱི་ལུལ་ཅན་མ་
 ཡིན་པར་དངོས་ལུལ་རང་མཆོན་གྱི་དབང་ཁོ་ནས་འཇུག་ན་གཞོད་བྱེད་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། གལ་
 ཏེ་སྤྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་ན། གཙོ་བོའི་སྤྱི་དོན་གཙོ་བོ་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མེད་པ་ཆོས་
 ཅན། གཙོ་བོའི་སྤྱི་དོན་དང་། གཙོ་བོ་དང་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མེད་པའི་ཆོག་པ་དེ། གཙོ་

བོའི་སྐྱོདོན་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་བསལ་བའི་བྱིར།
 གལ་ཏེ་རང་མཆོན་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཡན་གར་བ་གཅིག་བསྐྱབ་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ར་
 མཆོན་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཡན་འགར་བ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆད་མས་བྱབ་
 ཟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་སྐྱོདོན་མེད་པར་བསྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས། རིགས་པ་འདིས་
 གྲང་སྐྱོདོན་མེད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྐྱོདོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པ་མེད་པའི་
 འབྲས་བྱ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཆོན་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བྲག་བྱེ་ནས་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་
 ནི་དངོས་པོ་རང་མཆོན་པ་འདི་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐྱོདོན་ལ་ཡོད་མེད་དུ་བརྟགས་པས་
 ཅི་ཞེག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱོདོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དཔེར་ན། མ་ནིང་གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས་འབྲིག་པ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་ལྡན་ནམས་
 ཀྱིས་བརྟགས་པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་འབྱུང་བ་ལ་ཅི་པན་ཏེ་མི་པན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཙོ་
 བོ་དངོས་པོ་བའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་གཙོ་བོའི་སྐྱོདོན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ན།
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཆོས་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་སྐྱ་
 བའི་སྤྱོད་པ་སྤང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དངོས་པོའི་ཉེན་ནམ་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་གྱི་
 རོལ་གྱི་གཙོ་བོའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཙོ་བོའི་སྐྱོདོན་འདིའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། གཙོ་བོའི་སྐྱའི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟགས་པ་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡོད་དེ། རྟག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབ་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། ༥ །ཞར་
 ལ་སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྤར་མ་དམིགས་བྱིར་ངེ་ལྟར་མེད་ཅེས་
 བ་ཡང་མངོན་ཇེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་ན་མེད་པར་མི་གྲུབ་མོད། ལུང་གིས་མ་དམིགས་ན་མེད་པར་
 གྲུབ་སྟེ། ལུང་དེ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནམས་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལས་གཞི་འགར་ཡང་རང་གི་བརྫོད་བྱའི་དོན་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་རང་གི་བརྫོད་བྱའི་

དངོས་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཆོས་ཅན།
 རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་སྤྱོད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་
 བསམ་པ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་པོའི་འབྲེལ་བ་མེད་
 ན་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་བསྐྱབ་པའི། །སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་ལུང་
 ཆད་མར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། བྱེད་པར་
 གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ལུང་དེ་ལས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བའི་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་ཆད་
 མར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དག་གམ་བསྟན་བཅོས་གང་ལ་སྤྱོད་པ་པོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་དོན་འབྲེལ་
 ཆགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། སྤྱི་བྱའི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་། སྤྱི་བྱས་
 མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་ཆད་མར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ལུང་གི་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་
 པའི་ཚུལ་རྗེས་སུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གི་དོན་ལ་སྤྱི་བྱ་མི་བསྐྱབ་
 བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་མཛོན་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་མེད། མ་མཐོང་བ་སྒྲོག་གྱུར་
 གྱི་དངོས་པོའི་དོན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྲགས་
 གྱི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་རང་ཆོག་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་
 ནས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབྱེད་པ་གསུམ་
 དང་ལྷན་པའི་ལུང་རམ། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་
 གང་ཡང་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་
 རྟོགས་པའི་སྒོ་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་རྗེས་སུ་བཤད་ཅེ་ན། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་རབ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་དོན་ལ་སྤྱི་བྱ་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་སྤྱོད་སྟོན་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ཏུ་སྤྱི་ལས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འདི་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཆད་མར་གསུངས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་ཚུར་མཐོང་གི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྲགས་ཀྱི་

དབྱུང་པ་འབྲུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཁྱོད་ལ་བཏེན་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཉོགས་པའི་སྒོ་
 བེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་ལུང་རྣམ་དག་གི་བསྟན་
 བྱ་ལ་མི་བསྐྱ་བར་བྱུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། གཞན་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་
 མི་བསྐྱ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོའི་རོན་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་སྐྱེས་བྱ་མི་བསྐྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུང་བའི་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དང་། དོར་བའི་དེ་ཉིད་
 སྐྱག་བདེན་དང་འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་བསྟན་པ་དང་། སྐྱག་བདེན་འདོར་བའི་
 ཐབས་ཀྱན་འབྱུང་སྒྲོང་བ་དང་བཅས་པ་སོགས་རང་གིས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་དུ་ཆད་མས་རབ་ཏུ་
 དེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་ཆད་མར་འདོད་པའི་འཐད་པ་བསྟན་ནས། ད་
 གཞན་ལུགས་ཀྱི་ལུང་ཆད་མར་འདོད་པའི་འཐད་པ་འགོག་པ་དེ། གལ་ཏེ་ལུང་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིས་པ་
 ཀྱན་ཟད། ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལུང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་ནས་དེའི་ཆོག་ཀྱང་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་ཀྱི་རོན་ཅན་དུ་གཞན་རི་ཁྱོད་རྗེ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་། འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་ལུང་
 བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཉིས་པ་ཀྱན་ཟད། ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་ཀྱི་ལུང་དུ་བྱུང་བར་ཆད་མས་ཤེས་
 པར་རུས་ན། དེའི་ཆོག་ཆད་མ་ཡིན་པའི་རོན་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད། ཉིས་པ་ཀྱན་ཟད་ཡོན་
 ཏན་ཀྱན་ལྡན་སྒྲོང་བ་ནི་སུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་ལུང་ཆད་མར་འདོད་པ་ལ་ལུང་བྱེད་པ་པོ་དེ་སྐྱེས་
 བྱ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་ཆད་མས་ཤེས་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུང་ཆད་མར་འདོད་
 པ་ལ། ལུང་བྱེད་པ་པོ་ཉིས་པ་ཀྱན་ཟད། ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་དུ་ཆད་མས་ཤེས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཐ་མལ་པས་སྐྱེས་བྱ་འདི་ནི་སྐྱོན་ཡོན་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའམ། འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་
 པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཆད་མས་ཉོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོགས་བྱུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 ཐ་མལ་པས་སྐྱེས་བྱ་གཞན་ལ་འདི་ནི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ལྡན། འདི་ནི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་
 སྐྱོན་མེད་པའོ་ཞེས་ཉོགས་པའི་ཆད་མ་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་ཡོད་པར་དཀའ་བར་ཐལ། ཐ་མལ་པ་ལ་
 སྐྱེས་བྱ་གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་སོགས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམས་ཤིན་
 ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉིས་

ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་དགའ་ན། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་དམ་ཞེ་ན།
 ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་མཐར་ཐུག་པར་གཉེན་པོས་སྤོང་བྱས་པས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་
 པར་སྟོན་པ་དེ། གང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་ལ་འགྲིབ་པ་དང་། གཉེན་པོ་འགྲིབ་པ་ལ་ཕུལ་བྱུང་བཏེན་
 པའི་ཆོས་ཀྱན་མི་མཐུན་སྟོགས་གཞོན་བྱེད་དང་བཅས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ཆ་གང་བཞིན་ཉེས་པ་
 ཆགས་སོགས་ཀྱང་གཉེན་པོ་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འགའ་བྱུང་།
 དམིགས་པའི་རྟགས་བཀོད་ནས། ཟག་པ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ལ་ལའི་
 རྒྱུ་ལ་གཏན་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་དེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་
 པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས། གོམས་མཁན་གྱི་རྒྱུད་དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་
 བདག་གམ་ངར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདྲིས་པའི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་
 རྣམས་གཉེན་པོས་འཇོམས་པ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོའི་ངར་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ལ་འང་ཉེས་པ་ཆགས་
 སོགས་འབྱུང་སྲིད་པས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་གཏན་ནས་སྤོང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་
 སྤངས་པ་སྤྲོད་པ་མི་སྲིད་པའི་རིགས་པ་སྟོན་ཏེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་སྤོང་བའི་འབད་
 པ་མེད་མོད། འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤོང་མི་བསྐྱོད་སྟེ། སྤོང་འཁོར་བའི་ཉེ་བར་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། མི་
 རྟག་བདག་མེད་སོགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཅན་དང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འབད་སྟེ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མཆན་དེ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནས་འཁོར་
 བའི་འཆེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟག་བཏེན་སོགས་སུ་སྤོང་འདོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དང་།
 སེམས་རྒྱུད་ལ་སྤོང་བྱུང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་སྤོང་བའི་འབད་པ་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 སྐྱེས་བུའི་སྤོང་བའི་སྤོང་བའི་ཉིད་ཀྱི་སྟོགས་འཇིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་སྤངས་ན་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་
 ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནི་
 བདག་དང་བདག་གིར་འཇིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་

མོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་གཞན་ལས་ཁྱོད་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་
 ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་
 མི་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བོ་ལ་
 བདག་དང་བདག་གི་བ་དེར་བཟུང་བ་ལས་བདག་དང་བདག་གི་བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་ལ། བདག་
 དང་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་དེ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་སྤག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུ་མཆན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གཏི་ཟུག་
 ཡིན་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་ཆོགས་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་གཞན་ལས་ཁྱོད་ཉེས་པ་
 ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཆན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྤངས་པ་ན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་
 རྣམས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་ཁྱོད་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱེས་
 བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆིག་ལུང་ཆད་མར་འདོད་པ་འགོག་པ་དེ། གང་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་བདེན་
 དོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། ཆིག་རྣམས་དོན་ལོག་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་
 རྣམས་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་ནི་བདེན་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་
 བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེས་ནི་དཔྱོད་པ་བ་ལ་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་
 བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཅིས་མིན་ཏེ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཆིག་རྣམས་དོན་
 བདེན་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ནི་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་དག་བརྗོད་དོ། །དེས་མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་ནས། ད་རིགས་པ་
 གཞན་གྱིས་དགག་པ་དེ། ཨ་ལྷེ་ཉོ་ཏུ་ཐོ་ཏུ་ཡང་ཅིས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་
 བྱས་བྱས་པ་མིན་ཡང་དོན་ལོག་པ་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་སྤྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་
 དག་གི་རྒྱུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་བདེན་ནི་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་སྤྲདོན་གྱི་
 འབྲེལ་པ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རིག་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེ་སྦྱར་བ་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་ཁྱོད་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་

ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སྒྲོན་ས་དོན་སྒྲོན་བའི་ཕྱིར། གལ་
 ཉེ་ངག་གི་བརྗོད་ལས་སྒྲོན་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པས་བརྗོད་
 རིགས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ་ཅེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་གོ་བ་ལ་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བར་སྒྲོན་བཏགས་པ་གཞན་དག་ལུས་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྗོད་
 འབྲེལ་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་སྒྲོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་ན།
 རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲོན་དེ་དོན་རེ་རེ་དང་འབྲེལ་ལམ། དོན་ཏུ་མ་དང་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན་རིག་བྱེད་གྱི་
 ཆོག་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་དང་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་
 གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྗོད་བྱེད་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྒྲགས་
 སྒྱུར་ས་ཀྱིས་མར་མེར་སྒྲགས་པ་དང་འགལ་བ་བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གསལ་བར་ཉེ་བརྗོད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་ཏུ་མ་དང་རྗོད་བྱེད་ཏུ་མངོན་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་
 བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཏུ་སྒྲེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲོས་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པ་
 དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་བརྗོད་དབང་གིས་དོན་ཏུ་མའི་རྗོད་བྱེད་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་རིག་བྱེད་སྒྲོན་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆེད་མ་མེད་པར་སྒྲོན་པ་དེ། རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ཆོས་
 ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་གཏན་
 ཆོགས་ཡང་དག་བརྗོད་དགོས་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཏགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཏགས་
 ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྣམས་ཐ་དད་དེ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་སྒྲེས་བྱས་ལེགས་པར་མ་བྱས་ན་རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་བདེན་རྒྱན་གྱི་དོན་
 མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲེས་བྱས་མ་བྱས་ན་བདེན་བརྒྱན་སྒྲོན་པའི་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཉེ་ཉེས་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་སྒྲེས་བྱས་ལེགས་པར་བྱས་པར་ཁས་ལེན་ན། སྒྲར་ཡང་
 རིག་བྱེད་བརྒྱན་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་སོ་ན་གནས་པས། རིགས་པ་འདི་ནི་དངོས་སུ་
 སྒྲར་ཆེན་གྱི་ཁྱུས་དང་འབྲ་བར་མཁས་པའི་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རིག་

བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བྱུབ་ན་དེ་ཏྲག་གམ་མི་ཏྲག་གམ་ཏེ་ཏྲག་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་
 བྱེད་དོན་མེ་སོགས་དང་འབྲེལ་པ་ཏྲག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་ཅན་མེ་སོགས་
 རྣམས་མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་མི་ཏྲག་ན། རང་གི་བརྗོད་བྱེད་དོན་ཕྱི་མ་རྣམས་མི་བརྗོད་པར་ཐལ།
 རང་གི་བརྗོད་བྱེད་དོན་དང་འབྲེལ་པ་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱེད་དོན་སྤྱི་མ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 འགགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱེད་དོན་དང་འབྲེལ་པ་དེ་སྤྱི་
 བྱེད་སྤྱོད་ཡིས་ལེགས་པར་སྤྱོད་བཏགས་པར་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་
 བྱེད་སྤྱོད་ཤིང་དོན་ལ་ཏྲག་མི་ཏྲག་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་རིག་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་
 པ་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱེད་དོན་ཕྱི་མ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱི་མ་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་
 རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རང་གི་བརྗོད་བྱེད་དོན་ཕྱི་མ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་དག་ཏུ་
 གནས་པ་ལས་ཕྱིས་རྣམ་པར་བསྐྱོད་ནས་འབྲེལ་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་
 དོན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྤྱོད་རྣམ་པར་སྤྱོད་བཏགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། དོན་ཕྱི་མ་མི་
 བརྗོད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྤྱོད་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་
 ཏེ་ཏྲན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་འཛིག་ན་ཡང་བརྗོད་པ་འབྲེལ་པ་འཛིག་པ་མིན་ཏེ་ཏྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་
 ཏྲན་གསལ་བ་འཛིག་གྱང་། བརྗོད་པ་རིགས་མི་འཛིག་པ་དང་འབྲེལ་པ་འབྲེལ་པ་ལ་ཏྲག་ཡོད་མ་ཡིན་
 ཀྱི་སྤྱོད་མ་ངས་སོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། རིག་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་རིགས་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་བརྗོད་བྱེད་དང་འགལ་བ་དེ་དག་བྱེད་ཀྱིས་དོན་གཞན་དུ་
 ཏྲན་དུ་འདོད་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱེད་དང་གསལ་བ་དེ་དག་གིས་བྱེད་ལ་ཏྲན་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་མན་འདོགས་པའི་རུས་པ་གང་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཏྲག་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་སྤྱོད་བྱེད་མ་
 ཡིན་གྱང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དོན་གཞན་བརྗོད་པ་དང་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རུམ་གཟུགས་སོགས་
 གྱང་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་མེད་འོད་ཀྱི་དབང་གིས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་སྤྱོད་པ་
 ཅམ་ལས་ནི་བྱེད་གསལ་བར་བྱས་པར་འདོད་ཏེ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་རྒྱ་དབང་སོགས་རྣམས་ཆོགས་པ་ན། བྱེད་སྤྱོད་མེད་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་སྤྱོད་པ་

རང་འཇིག་ཤེས་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་ལ་རིགས་པ་ཤེས་པའི་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་ལ་རིག་བྱེད་སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དང་།
 རིགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་གསལ་བ་དེ་དག་གིས་རང་
 གི་དོན་ཅི་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྱུར་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྗོད་བྱ་དང་གསལ་བ་དེས་
 ཁྱོད་གསལ་བར་བྱས་པར་འདོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་
 བ་ཉིད་ཡོད་པར་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད། རིག་བྱེད་སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་རིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོདོན་གཉིས་
 དང་རྩས་ཐ་དད་དམ་ཐ་དད་མིན། དང་པོ་ན་རིག་བྱེད་སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། གློ་མ་འཁྲུལ་
 བས་ཁྱོད་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོདོན་གཉིས་དང་རྩས་སྣ་ཆོགས་ཏེ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 ཁྱོད་དེ་གཉིས་དང་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོདོན་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་པོ་དེ་ལས་རྩས་ཐ་དད་མིན་པའི་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་རང་མཚན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་འབྲེལ་པ་དེ་རིག་བྱེད་
 ཀྱི་སྐྱོདོན་གཉིས་དང་རྩས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། རྩས་གཅིག་པ་
 དང་ཐ་དད་གཉིས་པོ་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དོ། །རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་རིག་བྱེད་སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་ཆོས་
 ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་དེ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པར་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དོན་
 ལ་མ་གྱུབ་པར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མ་འབྲེས་པར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེའི་འབྲེལ་པ་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོདོན་གཉིས་ལས་ལོག་པར་རྩས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 རིག་བྱེད་སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོདོན་གཉིས་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་
 པ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལས་ལོག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱིས་གཞན་
 རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོདོན་གཉིས་འབྲེས་པའི་སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ལས་རྩས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོདོན་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་

དང་འབྲེལ་ན། སྒྲ་དེའི་ཡི་གེ་དོན་དང་འབྲེལ་ལམ། ཆིག་དོན་དང་འབྲེལ། དང་པོ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཁི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་རང་མཆོན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆིག་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་དངོས་པོ་བའི་འབྲེལ་པ་འདི་རྗེ་ལྟ་བུར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེའི་བཀོད་པ་ལ་ཉོག་པས་ངག་ཆིག་སོགས་སུ་ཀྱན་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པར་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་དོན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས། ད་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་བྲིས་པས། དཔྱོད་པ་པ་ན་དེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བདེན་དོན་ཅན་དུ་མ་ཟད། སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པར་ཡང་འདོད་དེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བློན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ལོ། འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལ་འང་ད་ལྟ་ཉོགས་ལྡན་དུ་སྒྲིམ་པ་དག་དེ་ལྟར་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ཅིང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་པ་དེས་ན་དཔྱོད་པ་བ་འདི་ནི་ངན་པ་སྤངས་པའི་ལུན་པས་བྱུང་བ་ཞིག་གོ། །བྱེད་པ་པོ་མི་བློན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་བྲིས་པས། རྒྱ་མཆོན་དགོད་པ་དེ། ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པ་ལས་གཞན་རིག་བྱེད་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའི་སྒྲིས་བྲུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་འང་རིག་བྱེད་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། བྱོད་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རྗེ་ལྟར་ན། ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྒྲིས་བྲུ་འདི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་བཀོད་པ་ཆིག་དང་ཆིག་གི་བཀོད་པ་ངག་ནི་བརྗོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ། དེ་ལ་ཡང་རིགས་བྱེད་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བ་སོགས་སྟབས་མེད་དུ་འགྱུར་བས་བྱེད་པ་པོ་མི་བློན་ལོ་ཞེས་དཔྱོད་པ་པ་འགའ་ཞིག་སྟོལ། དེ་འགོག་པ་ནི། རིག་བྱེད་ལས་གཞན་ཡང་སྒྲིས་བྲུས་སྟེལ་བའི་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་གཞུང་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་ན་རིག་བྱེད་དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱང་སྒྲིས་བྲུས་མ་བྱས་པར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་པར་རིགས་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་མན་ངག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་མེད་པར་ད་ལྟ་གཞན་དག་གིས་འདོན་པ་གང་མཐོང་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་སྒྲིས་བྲུས་བྲུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་ཡོད་ཅིང་། སྒྲིས་བྲུས་མ་བྱས་

བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གང་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དེ། འབྲས་བུའི་རིགས་གང་རྒྱུའི་
 རིགས་གང་ལས་སྐྱེས་པར་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་བྱལ་བ་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་སྐྱེས་
 པར་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་དང་ཁྱད་མེད་པར་རྒྱ་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་
 གཞན་ཡང་རྒྱ་དེའི་རིགས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་
 གཅིག་བྱད་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པ་མཐོང་བས། བྱད་ཤིང་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་མ་མཐོང་བའི་མེ་གཞན་ཡང་
 དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱད་ཤིང་གཞན་ལས་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཅན།
 སྐྱེས་བུས་བུས་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་བུས་པར་བྱལ་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དག་ཆིག་གཞན་དང་རང་
 བཞིན་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་དག་ནི་མ་བསྟན་པར་ཏེ་སྟོན་མི་རུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་བུའི་འབྲས་བུར་བྱལ་བའི་
 འཛིག་རྟེན་པའི་དག་ཆིག་གཞན་དང་རང་བཞིན་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་
 སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་རབ་ཏུ་སྟོས་པ་གང་དང་གང་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་མི་བླན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རིགས་བྱེད་ཀྱི་
 སྤྱོད་ཚུལ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐོག་མ་མེད་པར་བྱལ་བར་གྱུར་དུ་ཚུགས་པོ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཅུང་གིས་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་དག་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་རིགས་པ་མིན་ལ། ཐོག་མ་མེད་པ་དེའི་
 བྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཞན་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་བྱལ་བའི་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་མ་ཡང་མིའམ་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་ན། ལྷ་ལྷོ་སོག་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་པ་ཤེ་ནས་བུ་བུ་བོས་མ་བག་མར་ལྷང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། མེད་
 པར་སྐྱབ་རྒྱུ་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་དགེ་སྤྱི་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆིག་རྣམས་
 གྲང་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་
 བའི་བྱིར་ཏེ། སྟོན་ལྷ་ལྷོ་དང་རྒྱུང་བན་པ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བུས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དེ་དག་ཐོག་མེད་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུས་
 མ་བུས་པས་བྱལ་བོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པ་ལ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་

བའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ལྷ་སྟོང་རྒྱུད་པན་པ་སོགས་ཀྱི་དེ་འབྲེལ་སྒྲིབ་རྣམས་
 གྱུར་སྒྲིབ་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཚེས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་
 གཅིག་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ལ་ཐེ་ཚེས་ཟ་བ་དག་གྱུར་ཡོན་པར་ཐལ། འཆད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་དོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་སྟོར་བར་མཐོང་བའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་
 སྒྲིབ་བྱས་མ་བྱས་པར་བསྐྱབས་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྒྲིབ་བྱས་མ་བྱས་སལ། དག་སྒྲིབ་བྱས་མ་
 བྱས་པར་སྐྱབ། དང་པོ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཨི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚེས་ཅན། སྒྲིབ་བྱས་མ་
 བྱས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་དཔྱེད་པ་བས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་བདེན་དོན་ཅན་ཅི་ལྟར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་ཨ་ཨི་སོགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་
 སྤྱིར། གཉིས་པ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཚེས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་དག་དུ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་
 དག་ཡོད་དུ་ཆུག་ རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་ཡན་ལག་གི་ཆ་ཤས་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནལ། ཆ་མེད་
 གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དག་གི་ཆ་ཤས་དེ་རྣམས་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནལ། དོན་རྗོགས་པར་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དང་པོ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཚེས་ཅན།
 སྒྲིབ་བྱས་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ལ་
 རྗོད་བྱེད་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་སྟོ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་སང་གེ་མ་ཡིན་པའི་
 བམ་ཟེའི་བྲེལ་ལ་སང་གེ་ཉིད་དུ་སྟོ་བཏགས་པ་སོགས་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དག་གི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་
 ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྗོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ནའང་། ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཉིད་
 དུ་བཏགས་པ་དེ་ལོག་པ་སྟེ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་གཅིག་
 བེ་རྟོགས་པས་ཀྱང་དག་གི་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་
 ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྗོགས་པར་སྟོན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དག་གི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་
 ཐོས་པས། ཆ་ཤས་གཞན་དོན་མེད་པའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ནའང་། རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཉན་ཤེས་
 ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱི་རིམ་གྱིས་ཐོས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་གཅིག་ཆར་ཐོས་པའི་

གྱིར། གལ་ཏེ་དག་དེ་ཆ་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ནའང་། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་བྱ་
 ཤེས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་བྱ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་གྱིར། གཞན་
 ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག་གལ་ཏེ་མི་རྟག་ན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཅེས་ན་སྐྱེས་བྱས་བྱས་
 པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷེ་ཀན་ལ་སོགས་པའི་རྩོལ་བ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་བའི་གྱིར། གལ་ཏེ་རྟག་
 ཉིད་ཡིན་ནའང་། བྱོད་རང་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་
 དམིགས་བྱུང་དུ་ཡོད་པའི་རྟག་པ་གང་ཞིག་དེས་དམིགས་པའི་སྐྱེ་བ་གཡོགས་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་རྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་རྩོལ་བ་འགའ་ཞིག་མ་ཆང་བའི་ཆེ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་
 ཞེ་ན། རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཅིས་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་པ་སྤྲུལ་ཏེ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 བྱུར་བའི་རིག་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། སྤར་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུར་བའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དག་ནི་
 འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུར་བ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པའི་གྱིར། གཞན་ཡང་རིག་སྐྱ་དེ་
 ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་། གལ་ཏེ་རིག་སྐྱ་དེ་དག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་མ་ཡིན་
 བ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཅིག་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པར་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་གྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 དུ་བྱུང་ན། བྱོད་ཐོས་པའི་རྒྱུན་ཆང་བའི་ཉན་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱོད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་
 དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་བྱུང་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་
 བྱུང་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་གྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་རིག་སྤྱོད་དམིགས་པ་ཡིན་ལ།
 གཞན་མི་དམིགས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ནའང་། བྱོད་རྒྱུན་གང་གིས་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་གྱིར། གལ་ཏེ་རིག་སྤྱོད་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་མ་བྱས་ཀྱང་དབང་པོ་
 རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་འདུ་བྱས་པས་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱས་པའི་དབང་པོས་རིག་སྤྱོད་ཐོས་པར་འགྱུར་
 བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱས་པའི་ན་བའི་དབང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་
 སྤྱོད་མ་ལུས་པ་ཐོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐོས་བྱུང་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་གྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་འདུ་བྱས་པའི་བྱེད་པར་ལས་དབང་

བོ་ནམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན་བའི་དབང་པོས་དོན་གཅིག་ཉེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོ་ན་ཐོས་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། ན་བའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ངག་དང་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཆོག་གས་དུ་མའི་ཅ་ཅོ་གཅིག་
 ཅར་དུ་རི་ལྷར་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོ་ན་ཐོས་པར་
 འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཅ་ཅོ་དེ་ལ་སྤྱོད་ཅམ་ཡན་གར་བ་དུ་མ་ཐོས་པར་འགྱུར་གྱི། རྫོད་བྱེད་དུ་
 མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྱུན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷན་ངག་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཅམ་ལས་རྩ་ས་ཐ་
 དད་པའི་རྫོད་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཞིན་ཏུ་ཆེས་དད་པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་བྱེད་ཡང་
 དག་ནི་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ལྷན་ངག་གི་སྤྱོད་འདོན་པ་པོ་གཞན་དག་ནི་རེ་
 ཞིག་མི་འདོན་པར་གནས་ནས། སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གིས་ལྷན་ངག་གསལ་པོར་འདོན་པའི་ཆེ་ན་ཆོས་
 ཅན། སྤྱོད་ཅམ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྫོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཐོས་སུ་རུང་བ་ལས་
 དེ་འདྲའི་རྫོད་བྱེད་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རི་ལྷར་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཅམ་ལས་ཐ་དད་པའི་
 རྫོད་བྱེད་མེད་པ་ལས་ཡང་ན་ཡོད་དུ་ཆུག་ ན་བའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རི་ལྷར་ན་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་ཅམ་
 དུ་མ་ཉོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་
 པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཅམ་ལས་རྩ་ས་ཐ་དད་པའི་རྫོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཅམ་གྱིས་བརྫོད་བྱ་
 ལྷན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆན་ཡང་སྤྱོད་ཅམ་ནི་སྤྱོད་ཕྱིར་ཆ་ཤས་དུ་མ་དང་བཅས་ལ། སྤྱོད་
 ཕྱིར་ཆ་ཤས་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་གས་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱོད་ཕྱིར་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བས་བརྫོད་བྱ་སྤྱོད་
 པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་ཅམ་གྱིས་གསལ་བྱར་གྱུར་པའི་རྫོད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་
 བརྫོད་བྱའི་དོན་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཅམ་ནི་སྤྱོད་ཕྱིར་ཆ་ཤས་དུ་མ་དང་བཅས་ལ། སྤྱོད་ཕྱིར་ཆ་ཤས་དུ་མ་
 དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་གས་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱོད་ཕྱིར་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བས་བརྫོད་བྱ་སྤྱོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་
 པའི་ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཅམ་རྫོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་རི་ལྷར་ཁྱོད་
 ལ་མེད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྤྱོད་ཕྱིར་ཆ་ཤས་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཕྱིར་ཆ་ཤས་ཅན་དུ་འགྱུར་
 པའི་སྤྱོད་ཅམ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ངོ་བོའི་གོ་
 རིམ་དེ་སྤྱིས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ངོ་བོའི་གོ་རིམ་ཆོས་ཅན།

སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་མིན་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་རྣམས་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་
 བྱིར། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྟག་པའི་གོ་རིམ་
 ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྐྱར་བྱས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྐྱར་
 བྱས་པ་འགལ་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྐྱར་མི་བྱས་པ་
 གང་ཞིག་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། དུལ་
 དང་དུས་གྱི་གོ་རིམ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་དང་རྟག་པར་གནས་པའི་
 བྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲིན་དེ་བསལ་བར་འདོད་ནས་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་མི་རྟག་པ་དང་བྱུང་བྱེད་མ་ཡིན་
 པར་འདོད་ན་དེའི་སྒྲིན་ཡང་སྤར་མི་རྟག་ན་ནི་ཚེ་ལ་བྱུང་བྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་མི་
 འགྱུར། །ཅེས་སོགས་སུ་ནི་བརྗོད་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་ལྟེ་རྟེན་སོགས་གྱིས་གསལ་བར་
 བྱས་པའི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་ལྟེ་རྟེན་སོགས་གྱིས་གསལ་
 བར་བྱས་པའི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་འང་ངག་མིན་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པ་
 རྣམས་ལ་རྟེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཆད་མས་བསལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་གྱི་
 ཡི་གེ་དང་བྱེད་པ་ལྟེ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་གྱི། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་
 ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་ལྟེ་རྟེན་རྣམས་གྱི་
 བསྐྱེད་འབྲས་ཉིད་ཡིན་གྱི། གསལ་བྱ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ལྟེ་རྟེན་རྣམས་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱོད་པ་དང་
 འཕྲད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེའི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། རོན་གཞན་གསལ་བྱེད་
 ཡིན་ན་དེའི་གསལ་བྱ་རིགས་འདྲ་སྤར་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་རོན་ལ་རང་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ་གསལ་བའི་སྟོ་
 རས་གཞན་གསལ་བྱའི་སྟོའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གསལ་བྱ་རིགས་འདྲ་སྤར་
 རས་གྲུབ་ཟིན་པའི་བྱམ་གཟུགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་མེད་འོད་བཞིན་ནོ། །གསལ་བྱ་རིགས་འདྲ་
 སྤར་ནས་གྲུབ་ཟིན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་སྤར་མེད་གསལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་ནའང་
 གསལ་བྱེད་འདི་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་མོད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

རོན་གཞན་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་གསལ་བྱ་རིགས་ལང་སྤར་ནས་བྱ་བ་ཐེན་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གསལ་བྱེད་དང་སྦྱེད་བྱེད་བྱེད་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་བྱེད་གྱི་
 ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་ནམས་གྱིས་བསྦྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གསལ་བྱ་ཅམ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་ནམས་གྱི་ཆོགས་པའི་བྱ་བ་བསྦྱོད་པ་དང་སྤྲད་པ་སོགས་ལས་ངེས་པ་སྟེ་
 གདོན་མི་བ་བར་ཡང་འབྱུང་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། གསལ་བྱེད་ལ་ནི་དེའི་རྒྱས་པ་ལས་
 གསལ་བྱ་གདོན་མི་བ་བར་འགྱུར་བ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཔྱོད་པ་པ་ཁྱོད་གྱི་ལྷགས་
 ལ་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དེའི་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཅམ་རིག་སྒྲ་གསལ་བ་ཡིན་
 ལ། དེ་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་སོགས་གྱིས་བསྦྱེད་པར་འདོད་ན། རིག་བྱེད་གྱི་རོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་ཅམ་
 དེ་ཆོས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་འདུག་ཏུ་རུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 གཞན་དག་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་རྩ་བུ་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅམ་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱེད་
 པ་ལྟེ་ཀན་སོགས་དེ་རིག་སྒྲའི་གསལ་བྱེད་ཅམ་གང་ཞིག བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་སོགས་ལས་རིག་སྒྲ་
 འབྱུང་བ་དང་། རྩ་མཁན་སོགས་ལས་རྩ་བུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཐོབ་
 བོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་ཁས་ལེན་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩ་ནམས་
 འབྲས་བུ་ཀྱན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅམ་ཏུ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྤར་མེད་གསར་བྱུང་མེད་ལ།
 ཏྲག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྩ་གསལ་བྱེད་ཅམ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞར་ལ་རིག་སྒྲ་ཏྲག་པའི་སྒྲིབ་
 བྱེད་འགོག་པ་ནི། གཞན་ཡང་རིག་སྒྲ་ཏྲག་སྟེ་འདིའོ་ཞེས་རོ་ཤེས་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རོན་བསྟན་
 པའི་ཆེད་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རོན་བསྟན་པའི་ཆེད་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་སྤར་ནས་ཡོད་པ་
 གཅིག་དགོས་ཏེ་སྟེ་ལྷག་པ་བཞིན་ནོ། །སོགས་པས་ཕྱིས་ཡི་གེ་ཨ་ཐོས་པ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡི་གེ་
 ཨ་ཐོས་པ་དང་ཡུལ་གཅིག་སྟེ་ཨ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གང་ཡིན་སྒྲིབ་བྱེད་ཏྲག་ཏུ་འདོད་ན་ནི།
 རོ་ཤེས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་རིག་སྒྲ་ཏྲག་པར་སྒྲིབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་
 ཐལ། དངོས་པོ་ནམས་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་རིག་སྒྲ་ཏྲག་དངོས་

སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ངན་གཞན་ཡང་སུན་དབྱུང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིག་སྐྱོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་རིག་
 སྐྱ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པའི་ལྷེ་ཀན་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རིག་སྐྱ་
 ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་སྐྱེས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ངག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱོ་ཉན་ཤེས་ནི་ཆོས་
 ཅན། དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་དཔྱད་པ་
 བས་དམ་བཅས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལ་དཔྱད་པ་པའི་ཁས་སྦངས་
 མངོན་སུམ་གྲགས་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ཆར་དུ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་
 ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལ་དཔྱད་པ་པའི་ཁས་སྦངས་ཀྱིས་གཞོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དཔྱད་པ་བས་སྐྱེས་
 བྱའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གཞོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དབང་ཡིད་སོགས་
 བན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་རང་རིག་གིས་དངོས་སུ་གྲུབ་ནས་མེད་ན་མི་སྐྱེད་བར་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དབང་ཡིད་སོགས་བན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་
 རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དབང་ཡིད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱར་དཔོག་པར་རུས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པར་མངོན་རྗེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 བཞིན་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དོན་མ་ཐུན་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྤར་བ་ཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 བསྐྱ་བ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཡོད་པར་འདོད་པའང་
 རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་འགོག་པ་སྤར་ནས་གསལ་བར་དཔྱད་ཐེན་ཏོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ཡི་གེའི་
 གོ་རིམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་སྐྱེས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་སྐྱོ་བཏགས་
 ནས་བཞག་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་བཀག་ནས།
 ད་རིག་བྱེད་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱོ་ནས་རྟག་པ་འགོག་པ་དེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་ཡོད་ཅེས་གྱི་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་དང་ཤིང་གི་འཇིག་རྒྱར་ཐོ་བ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་
 དག་ལ་དེ་དག་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་སྐྱེ་བས་འཇིག་པ་ཡོད་ཅེས་གྱིས་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མེ་ངེས་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་པ་གཅིག་བསྐྱེད་

དམ་ཤིང་དང་གཅིག་པ་གཅིག་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིང་ནི་ཆོས་ཅན། མེས་ཞིག་པར་བྱས་པའི་
 རྗེས་སུ་ཡང་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་འཇིག་པ་མེད་པར་མི་འཇོག་པར་
 གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 མེས་བསྐྱེད་པའི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་འདིའི་འཇིག་པ་ཡིན་པས་མཐོང་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་
 ཞེ་ན། མེས་བསྐྱེད་པའི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་ནི་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ན་གཞན་ཤིང་གི་འཇིག་པར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མེས་
 བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིན་ཉིད་ཕྱིར་ན་མེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འཇིག་
 པ་དོན་གཞན་དེ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤིང་མི་སྤང་བྱིས་པས། དེ་འདྲའི་འཇིག་པ་དེས་ཤིང་
 བདག་གི་བར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་སྤང་བ་མིན་ཞེ་ན། མེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འཇིག་པ་དོན་
 གཞན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་དེ་བདག་གི་བར་བཟུང་བའི་སྒྲིན་ས་ཤིང་མི་སྤང་བར་བྱས་པ་
 མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་སྤང་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་གི་འཇིག་པ་
 ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་རྒྱུ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡང་ཤིང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་མཐོང་བ་སྤྱོད་པ་གང་ཞིག་
 འཇིག་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྲར་ནག་པ་བསད་ནས་ཕྱིས་ནག་པ་གསོད་
 བྱེད་བསད་པ་ན་བསད་ཟིན་གྱི་ནག་པ་སྤྲར་ནག་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རི་བཞིན་དུ་ཤིང་འདི་ལའང་
 ཤིང་ཞིག་པ་ཞིག་ན་ཞིག་ཟིན་གྱི་ཤིང་སྤྲར་ཤིང་དུ་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ནག་པ་གསོད་བྱེད་བསད་པས་བསད་ཟིན་གྱི་ནག་པ་སྤྲར་ནག་པར་མི་འབྱུང་བ་
 དང་། ཤིང་ཞིག་པ་ཞིག་པས་ཞིག་ཟིན་གྱི་ཤིང་སྤྲར་ཤིང་དུ་མི་འབྱུང་བ་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ནག་པ་གསོད་བྱེད་ནི་བསད་ཟིན་གྱི་ནག་པ་འགགས་པའི་ཆ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། ཤིང་ཞིག་
 པ་ནི་ཞིག་ཟིན་གྱི་ཤིང་འགགས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འཇིག་
 པ་དེ་ཤིང་ལས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཤིང་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། མེ་དེ་མེད་པའི་སྒྲུབ་ནས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེ་ཆོས་ཅན། ཞིང་གི་འཛིག་པ་སྤྱོད་
 བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིང་གི་འཛིག་པ་ཞིང་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁྱབ་སྟེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་ཆོས་ཅན། དུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྩ་མེད་དུ་
 འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དང་འཛིག་པ་རྣམས་སུ་
 མེད་པ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུས་སོགས་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཆོས་
 ཅན། རྟག་པ་ཉིད་ག་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་མི་
 རྟག་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་འཛིག་པ་
 དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་རྩ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་
 གཏན་ནས་མི་འཛིག་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་
 འཛིག་རྩུས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ནས་འཛིག་པ་དག་ཏུ་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོར་འཛིག་
 པ་དངོས་པོར་མེད་ན་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་རྩ་མེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་པའི་དུག་སྒྲ་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་
 བ། དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་རྩུ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཤེས་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མར་གནས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ལ་
 དངོས་པོ་དེའི་དངོས་པོ་འཛིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་རྩུ་
 མེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་འཛིག་པ་དངོས་པོ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མར་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་འཛིག་པ་
 དངོས་པོ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོའི་འཛིག་པ་ཞེས་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་རྟོག་
 པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྩུ་མཆོན་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་རྩུ་དོན་གཞན་ལས་སྟོས་མེད་དུ་
 རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་ལ་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེད་པ་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་དེ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་གྲུབ་ཅིང་ནས་རང་ལ་ཡོད་ན་
 དངོས་པོའི་འཛིག་པ་དངོས་པོ་དང་རྣམས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་དངོས་པོ་རྣམས་དངོས་པོར་

གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ན་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་ཡོད་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤང་ཞེས་
 པའི་རྣམ་ཏྲིག་འདི་ནི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཞིག་ནས་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་
 པོ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཁྱོད་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཞིག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་
 རྣམས་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་དང་རྗེས་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཏྲིག་འདིར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྗེས་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མར་སྤྲོ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཞིག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆིག་ནི་ཆོས་
 ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ཞིག་ནས་མེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་མེད་པའི་རྗེས་གཅིག་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཞིག་ནས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་མེད་དགག་གཅིག་
 སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་པ་ཆོས་ཅན། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་འཛིག་རྒྱར་
 འདོད་པའི་ཐོ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཐོ་
 སོགས་ཀྱིས་པན་ཐོག་པའི་བྱ་བ་གང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པོར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། སྤྲ་མ་བྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ན་ལས་སུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་གཅིག་
 ཡོད་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་འཛིག་པ་དེ་དངོས་པོར་མེད་པར་བསྟན་
 པ་དེས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཅི་ཞེ་ན། བུམ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་མ་སྦྱིས་པའི་སྤྲ་
 རོལ་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་ན་ཉག་ཏུ་སྤྲ་ཕྱི་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
 ཕྱིར་རང་མ་སྦྱིས་པའི་སྤྲ་རོལ་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྦྱེ་བ་ཉིད་དང་འཛིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ། །བྱུང་སྟེ། འཛིག་པ་ལ་སྦྱེ་བ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་སོགས་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་པ་དེ་རང་མ་སྦྱིས་པའི་སྤྲ་མེད་ཅིང་ཕྱིས་འབྱུང་ན་དེས་འགའ་བར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་སྟོན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དེའོ། །སེལ་ཚུལ་ནི། བུམ་སོགས་

དངོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་ནས་མེད་པའི་འཇིག་པ་དེ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 རང་མ་སྦྱེས་པའི་སྤར་ཡང་སྦྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞིག་ནས་མེད་པའི་འཇིག་
 པ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ངེ་ལྟར་ན་སྦྱེ་
 ལྡན་བྱམ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཉིད་ཐོགས་བཅས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། སྦྱེ་ལྡན་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཐོག་
 བཅས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྦྱེ་ལྡན་གྱི་ཡོད་པ་རྣམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 ཡང་། སྦྱེ་ལྡན་མིན་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་མིན་པས་ཡོད་པའི་རྟགས་གྱིས་
 དངོས་པོ་འཇིག་པར་སྦྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཅེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་མི་རྟག་གི་ངོ་པོ་
 ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་བྱེད་པར་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་ལས་འབྲས་བྱའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡོད་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་འབྲེལ་པ་
 ཡང་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ན་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དཔྱོད་པ་པས་རིག་བྱེད་
 སྦྱུའི་རྣམ་པ་རུང་བ་ཉིད་ཅེས་སོགས་སྦྱོར་གྱི་འབྲེལ་པ་འདོད་པའང་སྤར་བ་ཤད་པའི་སྦྱོར་གྱི་
 འབྲེལ་པ་རྟག་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྦྱོན་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་རོ། །གཞན་ཡང་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་
 རྟགས་གྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་དོན་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་ན། སྦྱེས་བྱའི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་གྱིས་ཀྱན་
 རས་བསྐྱངས་ནས་མ་བྱས་ཞེས་སྦྱུང་མ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་སྦྱ། དང་པོ་ན། ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱེས་བྱའི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ཉིད་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་ཡང་དག་ཤེས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། སྦྱེས་
 བྱའི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱས་པའི་སྦྱོན་མེད་པའི་སྦྱོན་མེ་དང་ཟླ་
 འོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་ཤེས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་
 པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འདོད་ན། རིག་བྱེད་གྱི་ངག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 སྟེ། རྒྱ་རྟག་པ་དག་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་མཐོང་བས་འབྲས་བྱ་འགའ་

ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་
 མ་གྲུབ་ཏེ། རྣམ་མཁའ་རྟག་ཀྱང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་རྟོག་པའི་སློང་ག་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་འགའ་ཞིག་སྟེ་
 ཡན་གར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་དོན་རང་
 མཆོན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་རྣམ་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 བག་ཆགས་ལས་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་བྱེ་རོལ་དུ་སློབ་ཏུགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆིག་ནི་བདེན་དོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱིར་སྟེ། མ་བྱས་པ་ལས་
 བསྐྱོག་པ་བྱས་པས་བདེན་དོན་ཅན་དང་འགལ་བ་ལོག་དོན་ཅན་ལ་བྱིར་བའི་བྱིར་ཏེ། ལོག་དོན་ཅན་
 གྱི་ངག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་
 རིག་བྱེད་བདེན་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་འགོ་མེད་ཀྱང་། ཐོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནི་ཞེ་
 བ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་བདེན་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 ཡོད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བར་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་པ་ལ་གཞི་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་མ་བརྟན་པའམ་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བྱས་མ་
 བྱས་པའི་ལོག་དོན་ཅན་མེད་དེ། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ལོག་དོན་ཅན་མཐོང་བའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། སྐྱེས་
 བྱས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལོག་དོན་ཅན་ལ་སྐྱེས་བྱས་
 བྱས་པ་མཐོང་བས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་མ་མཐོང་བས་མ་བྱིར་པར་ཐལ། ཅོལ་བྱུང་དང་ཅོལ་མ་
 བྱུང་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་བྱིར་བྱེད་ཐུན་མོང་བར་
 རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་འབྲའི་རྟགས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 མེད་དེ། དེ་ལ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱན་ལ་དེའི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་
 པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་མེད་པ་མི་གྲུབ་བོ་ཞེས་ནི་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བྱས་མ་
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་བདེན་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཐོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་བརྟན་ཐོག་བྱིར་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར་རྟོ། །དེས་ན་རྟགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱོག་པ་རྒྱང་པ་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཤམ་ཏེ་
 རྟགས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་
 རར་ངེས་པའི་ཕྱོག་པ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་རར་ངེས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཆོད་མའི་ཤེས་པ་ཡིས་
 བྱུང་པར་གྱུར་ན་སྐྱབ་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་རྩུང་གཅིག་མ་ཆོད་ན་ཡང་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན། གཞན་
 ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་གཏན་
 ཆིགས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་རྗེས་འགྲོ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དུལ་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མི་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་བསྐྱོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ནི་རྟགས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་དགོས་པ་དེས་ན་འདི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པ་
 དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་ནད་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བྱེད་ཡིན་པའང་འགལ་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་
 སྒྲགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཤེས་མ་ཐུ་ཅན་འགའ་ཡིས་བརྟ་བུས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་པ་
 ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་རིག་བྱེད་སྒྲགས་
 ཀྱི་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཁོ་ནར་ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེར་བས་བརྟ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 ཆོ་ག་དང་འདོན་པ་ལ་སོགས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱར་བའི་སྒྲགས་གཞན་ལའང་ཆོས་ཅན། ཞི་སོགས་
 འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོ་ག་དང་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་སྦྱར་བའི་སྒྲགས་དང་ཡི་གེའི་ངོ་བོར་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ཆོ་ག་དང་འདོན་པ་
 ལ་སོགས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱར་བའི་སྒྲགས་ཀྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཡི་གེའི་བཀོད་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཡི་གེའི་བཀོད་པ་དེ་ཡིག་སྒྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེ་ན། རིག་བྱེད་སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་དོན་གཞན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཡི་གེའི་བཀོད་
 པའང་སྒྲགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲགས་ཡིན་པ་སྒྲགས་ཡིག་རྣམས་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་མིན་ཞེས་
 སོགས་སུ་ནི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བསལ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་དེ་

ཆོས་ཅན། རང་གི་དོན་ཞི་སོགས་འབྲས་བྱས་ཏྲ་འབྲུག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་ཡི་གེའི་
 དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཁོ་ནས་ཞི་སོགས་འབྲས་བྱས་སྟེར་རྒྱས་པ་གང་ཞིག་ཏྲ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 སྤྲགས་ཀྱིས་འབྲས་བྱས་སྟེར་བ་ཆོ་ག་སོགས་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་པས་ཏྲ་པའི་ཕྱིར་བ་མ་ཡིན་ཞོ་
 ཞེན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཞི་སོགས་འབྲས་བྱས་སྟེར་བ་རྒྱས་མེད་དུ་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞི་སོགས་འབྲས་བྱས་སྟེར་བ་ཆོ་ག་སོགས་ལ་སྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཞི་སོགས་འབྲས་བྱས་སྟེར་བ་དེ་འབྲ་ཡིན་
 བ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱི་ཞི་སོགས་འབྲས་བྱས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་
 ལོ། །གལ་ཏེ་སྤྲགས་ཀྱིས་འབྲས་བྱས་སྟེར་བ་སྦྱོར་བ་པོ་བྲམ་ཟེ་གཙང་སྤྱ་ཅན་སོགས་ལ་སྟོས་པས་
 སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་འབྲས་བྱས་སྟེར་བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞི་སོགས་འབྲས་བྱས་སྟེར་བ་དེ་སྦྱོར་བ་
 བྱེད་པ་པོ་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་ལ་ཡང་སྟོས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུན་གྱིས་
 ལེགས་པར་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཞུང་འཛུགས་པ་དེ། རྒྱུན་གྱིས་འདུས་
 བྱས་པའི་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་ཀྱི། བྲམ་ཟེ་གཙོ་ལ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་ངན་ཅམ་གྱིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་ཏྲ་པ་ལ་
 བྲམ་ཟེ་ཅི་དགོས། དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་པོ་བྲམ་ཟེ་གཙོ་ལ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་
 བཟང་ངན་གྱི་བྱེད་པར་ཅམ་ལས་ཞི་སོགས་འབྲས་བྱས་སྟེར་མི་སྟེར་གྱིས་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱོར་བ་པོ་འབྲས་བྱས་སྐྱེས་བུ་ཤེས་མཐུ་ཅན་གྱིས་བད་སྦྱར་
 བའི་སྟོབས་ལས་ཞི་སོགས་འབྲས་བྱས་སྟེར་བར་འགྱུར་ན། བྲམ་ཟེ་གཙོ་ལ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་
 བཟང་ངན་ལ་སྟེར་མི་སྟེར་གྱི་བྱེད་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རང་སྦྱོར་བ་པོས་རི་ལྟར་བད་སྦྱར་
 བ་བཞིན་དུ་ཞི་སོགས་འབྲས་བྱས་སྟེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྲགས་དེ་རྒྱུན་གྱིས་བྱེད་པར་
 དུ་བྱར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་བྲམ་ཟེ་ཁོ་ན་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ངེས་
 པས། གལ་ཏེ་སྤྲགས་ཏྲ་པ་དེ་སྦྱོར་བ་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་ཉིད་སྤྲགས་
 སྦྱོར་བ་སྟེ་གསལ་བ་ཡིན་ཞེན། ཏྲ་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་དེ་ནི་གོང་དུ་འགྱུར་བ་མེད་

རྣམས་ཁྱད་མེད་པས་ཞེས་སོགས་སུ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བསལ་བེན་རྟོ། །གལ་ཏེ་སྦྱོར་བ་སོ་
 གང་གིས་བརྟུར་བའི་སྒྲགས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲགས་སྤྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དེས་སྒྲགས་སྤྱི་གསལ་བ་
 ཡིན་ན། སྒྲགས་སྤྱི་གསལ་བ་དེ་ནི་ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་སྒྲགས་སྤྱི་ཅན་པ་སོང་ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་
 བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲགས་སྤྱི་བ་སོའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲགས་སྤྱི་གསལ་བའི་ཅན་ཤེས་དེ་ཡང་ཞི་སོགས་
 འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་སྒྲགས་སྤྱི་ཅན་ཤེས་ལ་མངོན་པར་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་སྒྲགས་
 དག་གི་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྤང་བའམ་བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲགས་ལྟུབ་
 བུ་འམ་ཡིད་གྱིས་བཞུས་པ་ཡང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞི་སོགས་འབྲས་བུར་སྟེར་བའི་
 སྒྲགས་དེ་ནི་རྣ་བའི་སྦྱོར་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་རང་མཆོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཡིད་བཞུས་དུས་
 ཀྱི་སྒྲགས་སྤྱི་རྣམ་པ་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་དེའང་སྒྲགས་སྤྱི་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྒྱུད་པས་སྒྲགས་སྤྱི་
 ལས་སྦྱེས་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་དེས་ན་ཡིད་བཞུས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞུས་དུས་
 ཀྱི་སྒྲགས་སྤྱི་རྣམ་པ་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲགས་སྤྱི་རང་མཆོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པར་
 མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱི་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་
 ལ་ཡང་ཅིའི་བྱིར་ཡིད་བཞུས་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲགས་ཡིད་བཞུས་
 སོགས་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲགས་སྤྱི་རང་མཆོན་དང་སྒྲགས་སྤྱི་སྤྱིའི་
 རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་རྣམས་ངོ་སོ་གཅིག་དུ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པས་སྦྱོ་བཏགས་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་
 བརྟུར་བའི་སྤྱིས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་ཀྱི་བརྟུར་བརྗོད་པ་སྟེ་སྦྱོར་བའི་བྱིར། དེས་ན་སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་
 གའི་དངོས་སོའི་རྒྱས་པ་ཁོ་ནས་ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ནི་ཡིད་བཞུས་
 དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞུས་དུས་སུ་སྤྱི་རང་མཆོན་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བཀོད་པའང་
 སྤྱི་རྟེན་བསལ་བ་ཡིན་ལ་ཚུད་དེ། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡི་གའི་གོ་རིམ་མེད་ན་ནི་རོ་
 སྟེ་ས་རྟུང་། མཆོ་སྟེ་ས་རྟུང་ས་ཐོས་པ་ལས་འབྲས་བུ་རོ་མཆོ་ཐ་དད་དུ་གོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམ་མེད་ཅིང་། དེའི་ངོ་སོ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་

བ། ཡི་གེ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་
 རྟེན་ཅན་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་དག་ལས་ཡི་གེ་ས་དང་སའི་སྟོག་ཨ་དང་ར་དང་རའི་སྟོག་ཨ་
 དང་ཆེགས་བྲག་དང་ལྷ་ཡོད་པ་ལས། ཡི་གེ་སྔ་མ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཡི་གེ་ཕྱི་
 མ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ། ཀུན་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་ལས་སྐྱ་སྟེ་ཡི་གེ་རིམ་
 ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་རྒྱ་ཀུན་སྟོང་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་ལ། ཀུན་སྟོང་རིམ་ཅན་ལས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་
 དེའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་དེ་རྣམས་ནི་རང་འཛིན་རྣ་བའི་ཤེས་པས་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པ་སྟེ་
 འཛིན་པར་འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
 འབྲས་རིམ་ཅན་དུ་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། བྲན་ཤེས་ཀྱི་རིམ་ཅན་དུ་བྲན་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱ་
 ཀུན་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དེས་བསྐྱེད་ཅིང་རང་འཛིན་ཤེས་པས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པ་
 ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ས་རྟེ་རང་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་མེན་པར་དལ་བུས་ཐོས་པ་ན་ཡི་གེ་ཕྱི་
 མ་རྣམས་སྔ་མ་དེ་བྲན་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཕྱིས་ཡི་གེ་ཕྱི་མ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བྲན་པ་བསྐྱེད་
 པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྲན་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་ཅན་དུ་བྲན་པས་རང་འཛིན་ཤེས་པས་རིམ་ཅན་དུ་
 བཟུང་བར་ཤེས་ལ། རང་འཛིན་ཤེས་པས་རིམ་ཅན་དུ་བཟུང་བས་རང་རྒྱ་ཀུན་སྟོང་ལས་རིམ་ཅན་
 དུ་སྐྱེས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱས་སོ། །ད་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ལན་དངོས་སྟོན་པ་ནི། ས་རྩ་ས་
 སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བུས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་དག་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་
 བཟོད་དེ། རང་རྒྱ་ཀུན་སྟོང་རིམ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རང་འཛིན་པའི་སེམས་ཉན་ཤེས་རིམ་ཅན་གྱི་
 རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྲན་སྟེ། དེ་ལྟར་བུའི་གོ་རིམ་དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་རྩེས་པའི་ཆོག་དང་། ར་སྩེས་པའི་ཆོག་
 གི་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་ས་གཉིས་དང་ར་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཅིག་མ་ཡིན་
 ཉེ། རང་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་པོའི་ཀུན་སྟོང་གི་འདུ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ས་ར་སྩེས་སྟོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་ལས་དོན་ག་ ཞན་པའི་གོ་རིམ་
 མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་རོ་མཆོ་སོ་སོར་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་སྤྱོད་པ་པོས་ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་གོ་རིམ་

མ་འཆོལ་བར་ལྷན་ཅིག་སྟེ་བར་མ་ཆད་དུ་བརྗོད་པ་ལས། བཟའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་རོ་མཆོ་སོ་
 སོར་གོ་བའི་བྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བུས་
 པར་བྱུང་སྟེ། ས་རྩ་ས་མོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེའང་ཆོས་ཅན། རང་སྤེལ་བར་བྱེད་
 པའི་སྐྱེས་བུ་ལས་འདུག་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྤྱོད་པ་ཐོའི་འདོད་པ་དང་མི་
 འགལ་བར་འདོད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ན། དེ་འབྲའི་གོ་
 རིམ་ཡིན་ན་ཏྲག་པར་གནས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་དང་
 རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཀྱན་སྐྱེས་བུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཡི་གེའི་རྒྱ་དང་ནི།
 ཡི་གེ་རྣམས་སྐྱེས་བུའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 མེ་གཅིག་བྱད་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པར་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བྱུང་བ་ན་མེ་གཞན་ཡང་བྱད་ཤིང་
 ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་པས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་སྤྲགས་སྐྱེས་
 བུ་ཤེས་མ་ཐུ་ཅན་གྱིས་བུས་པར་བྱུང་བ་ན། ཤེས་པ་མ་ཐུ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བྱད་པར་ཅན་བྱུང་བོ་
 ཞེས་སྟོན་པ་དེ། ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་སྤྲགས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་གསར་
 དུ་ཅོམ་པར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་རྣམས་དང་
 ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་སྟེ། ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྲེགས་དང་
 ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་མ་ནོར་བར་ཤེས་ཤིང་། དེ་དང་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་
 སྟེར་བུས་སུ་བྱེན་གྱིས་ཆོ་བ་པའི་བུས་མ་ཐུ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་
 གཞན་རྣམས་ལ་ཤེས་མ་ཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་མ་ཐུ་སོགས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐ་
 མལ་པའི་སྤྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཀྱང་དུག་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་བུས་པ་མ་ཐོང་བས་སྤར་བྱེད་པའི་
 སྐྱེས་བུ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་མ་ཐུ་སོགས་དང་ལྡན་པས་མ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་གཙོ་བོ་ནམ་མཁའ་
 སྤྱིང་གི་རྒྱད་རིགས་པའི་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འགའ་ཞིག་བྱེད་
 ཅིང་། བུས་པ་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དུག་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་བུས་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
 སྤྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ནའི་བུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ནམ་མཁའ་སྤྱིང་

གི་རྒྱད་ཚུལ་པ་པོའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚུལ་པ་པོ་དེས་བཤད་པའི་རིགས་པ་མན་ངག་
 དང་དམ་ཆིག་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ནི་སོགས་
 འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་སྒྲགས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ནི་སོགས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་
 སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་བརྗོད་ཅིང་ཁས་
 སྐང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་སྦྱོར་པ་པོའི་སྐྱེས་བུའི་བདུན་དབང་གིས་ནི་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲགས་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
 བེ་སྐྱེས་བུ་གང་ཡིན་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རུས་པ་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་དཔྱེད་
 པ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ལྟར་སྦྱང་རྣམས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲའི་རིགས་པ་འདིས་སྐྱེས་བུ་བྱུང་བར་
 ཅན་ཡོད་པར་བྱབ་པའི་ཕྱིར། སྦྱབ་བྱེད་ལྟར་སྦྱང་ངེ་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ་
 ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་བྱུང་བར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་དང་དབང་པོ་དང་སྦྱ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དང་ལག་
 སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ནེས་པ་ལ་སོགས་སྦྱབ་བྱེད་གང་བརྗོད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་
 དོན་རང་གིས་བསྦྱབ་བྱ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་
 ཆད་མ་སྟེ་རྟགས་ལྟར་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་སྟོག་པར་ཐེ་ཆོམ་བ་
 བའི་སྟག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་དེ། ཡ་སྟོ་
 རོ་འཇོ་ཏ་ཡའད་ཅེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲགས་སྦྱངས་ཀྱི་མར་མེར་སྒྲགས་པ་ཁོ་ན་
 ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་བྱི་བ་ལ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ངེས་འདི་སྐྱེས་
 བུ་དཔྱེད་པ་བས་ཀྱན་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲགས་སྦྱངས་ཀྱི་མར་མེར་སྒྲགས་པ་འདི་
 ཁོ་ན་རིག་བྱེད་ཁོ་བོས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་བྱི་བ་ལ་སོགས་འདི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་མོ་ཞེས་
 བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་དེ་ལྟར་དུ་ནི་དཔྱེད་པ་བས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རིག་བྱེད་དོན་ངེས་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་དཔྱེད་པས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། དཔྱེད་པ་པ་དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཔྱེད་པ་པ་ཁྱོད་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རིག་བྱེད་དོན་བྱེད་ངེས་ཤེས་པ་དང་

ལྡན་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལག་ལེན་མི་འདོད་དེ་འདོད་པར་ཐལ། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ཤེས་
 ལ་རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་གཅིག་བྱས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་དེ་ཉིད་རིག་ལ། སྐྱེས་བྱ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཡང་ནི་སྤྱི་ཡིས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱལ་དཔོག་པ་
 དང་སྐྱེས་བྱ་གཞན་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་མཚུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་
 འཆད་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱ་གང་གི་ཆིག་དེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་
 ཤིན་ཏྲོག་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་བྱུབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བྱ་གཞན་
 གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་མཐོ་ངེས་དང་ཆོས་ཆོས་མིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་
 ཅན། དཔྱེད་པ་ལ་སོགས་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོའི་ཆིག་བྱིད་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་འང་ལ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་
 སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཆད་མར་ཡོད་པ་སྤིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་ཤིན་ཏྲོག་ལ་སྐྱེས་བྱ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པ་དེ་ཆིག་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་མེད་ཡིན་
 པར་ཐལ། དཔྱེད་པ་པ་ལ་སོགས་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་གང་གི་ཆིག་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་
 ཆད་མ་ཡིས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཤིན་ཏྲོག་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་བྱུབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཡོད་ལ། སྐྱེས་བྱ་
 དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཆིག་དེ་ལྷང་ངམ་ཆིག་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཐད་དོ་ཞེས་རིགས་པས་ཐོབ་པ་
 དེའི་བྱིར། ཁས་སྐྱངས་འགལ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔྱེད་པ་པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་འདས་
 པའི་དོན་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལག་ལེན་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་འདོད་པར་རིགས་པར་ཐལ། མཐོ་
 རིས་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏྲོག་གྱུར་ཀྱི་དོན་ལྷང་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་
 ཆད་མས་ཤེས་པ་སྤིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། དཔྱེད་
 པ་པ་ཆོས་ཅན། དཔྱེད་པ་པ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ཏྲོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དཔྱེད་པ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། རྒྱལ་དཔོག་ལ་སོགས་སྟོབ་
 དཔོན་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱ་གཞན་
 རྣམས་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རིག་བྱེད་
 རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རིག་བྱེད་མཐོང་

བའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་བྱེད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་རིག་བྱེད་དོན་
 དེས་ནི་ཆད་མས་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་དོན་དེས་དེ་དགྲོད་པ་པ་རང་
 གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་
 བྱིར། དེ་ལྟར་ན་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐོས་པ་སྟེ་རིག་སྐྱོ་ཆོས་
 ཅན། སྐྱགས་སྦྱངས་ཀྱི་མར་མེར་སྒྲགས་པ་ཁོ་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱི་ཤ་བཟའ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཞེས་པ་འདི་ལ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ།
 བྱིར་གྱིས་དོན་དེས་ཆད་མས་རྟོགས་པ་དེས་ནའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་
 སྟེག་སྦྱིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིག་སྐྱོ་དེ་སྐྱགས་སྦྱངས་ཀྱིས་མར་མེར་སྒྲགས་པ་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་
 འཛིག་རྟོག་ཀྱི་ཆོག་ལ་རབ་དུ་གྲགས་པས་དོན་དེས་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་
 སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟོག་ཀྱི་གྲགས་པ་ལས་བྱིར་གྱིས་དོན་དེས་མི་
 འགྱུར་པར་ཐལ། འཛིག་རྟོག་ཀྱི་གྲགས་པ་དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཆམས་སྐྱ་ཆོགས་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་
 དུ་གྲགས་པའི་བྱིར། འཛིག་རྟོག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆམས་ཆོས་ཅན། བྱིར་གྱིས་རྒྱ་མཆན་གང་གིས་ན་
 རིག་བྱེད་དོན་དེས་པའི་ཆམ་པར་དབྱེ་བར་རུས་ཏེ་མི་རུས་པར་ཐལ། བྱིར་དབང་པོ་ལས་འདས་
 པའི་དོན་མཐོང་བའི་རུས་པ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པ་གང་ཞེ་ག། རིག་བྱེད་དོན་དེས་དེ་དབང་པོའི་ཡུལ་
 ལས་འདས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་དགྲོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟོག་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་རིག་བྱེད་དོན་
 དེས་འགྱུར་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་འཆད་པ་ན། མཐོ་རིས་
 དང་སྟ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་འཛིག་རྟོག་ན་གྲགས་པ་མིན་པའི་དོན་ལ་བརྗོད་ཅིང་སྦྱོར་བར་མཐོང་
 བའི་བྱིར། རི་ལྟར་སྦྱོར་ན་མཐོ་རིས་ནི་འབྲིག་པའི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྟ་མོ་ནི་གཙུག་ཤིང་ལ་སྦྱོར་
 བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན་ཞེས་སོགས་རིག་སྐྱོ་དེ་བྱི་བ་བའི་རྗོད་
 བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྐྱགས་སྦྱངས་ཀྱི་མར་མེར་སྒྲགས་པ་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆ་
 གཞན་ནས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིག་སྐྱོ་
 སྐྱགས་སྦྱངས་ཀྱི་མར་མེར་སྒྲགས་པ་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་དེ་འདྲ་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ་གཞུང་

གཞན་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་
 འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མཐོང་ངེས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིག་སྒྲུའི་དོན་ལ་བདག་ཉིད་འདོད་
 ཆགས་སོགས་ལྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིག་སྒྲུའི་དོན་ལ་བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་ལྟན་པ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་དབྱེད་བྱས་པ་དེ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ཏྲོག་སྟེ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་གྱི། རང་གི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པས་གྲགས་པ་དེ་ཡང་དཔྱེད་པ་པ་
 ཁྱོད་ཚད་མར་མི་འདོད་ན་སྤར་ཡང་གྲགས་པ་དེ་ལས་དོན་ངེས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་
 ཡིན་ཏེ། མི་འཐད་དེ། གྲགས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤར་བ་དང་འདོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་དེ་འབྲེལ་རིག་སྒྲུའི་སྒྲགས་སྤངས་ཀྱི་མར་མེར་སྒྲགས་པ་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་འཛིག་རྟེན་
 ན་གྲགས་པ་ལས་བཞུལ་ནས་བྱི་ལ་བའི་རྗོད་བྱེད་དུ་རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་འབྲེལ་
 རིག་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། སྒྲགས་སྤངས་ཀྱི་མར་མེར་སྒྲགས་པ་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དེར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྗོད་བྱེད་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ན་
 རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེས་རིག་བྱེད་དོན་
 ངེས་བསྐྱབ་མི་རུས་པར་མ་ཟད། འགྲུབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་སྟོན་པ་ནི། དེ་འབྲེལ་རིག་སྒྲུ་ཆོས་
 ཅན། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་རང་གི་དོན་ངེས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་
 གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་
 གི་ཕྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱ་རྣམས་དོན་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་
 ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་ལ་སྤྱ་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་རེ་རེ་སྟོན།
 ཁ་ཅིག་གིས་དོན་སྣ་ཆོགས་པ་སྟོན་པས་དོན་རེ་རེ་ངེས་པ་ལ་དོགས་པ་སྦྱེ་བ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
 རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་ཆོས་ཅན། དེ་འབྲེལ་རིག་སྒྲུ་རང་ཉིད་བརྗོད་བྱའི་དོན་རེ་
 རེའི་དོན་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་ངེས་པ་ལ་དོགས་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱ་རྣམས་དོན་

རེ་རེ་ཁོ་ན་ནི་རྫོང་བྱེད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བའི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེ་འབྲེལ་མ་མཐོང་བར་ཐལ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀླུ་མཐུན་དོན་རེ་རེ་ལས་གཞན་དུ་དོན་སྤྱོད་ཆོག་པ་པ་
 ལ་རྫོང་བྱེད་དུ་འབྲུག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀླུ་མཐུན་
 དོན་སྤྱོད་ཆོག་པ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་དེ་རིག་བྱེད་
 ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་བསྟན། རྒྱལ་དཔོག་པ་བས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བསྟན་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་
 ངེས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འབྲེལ་རིག་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དཔྱེད་པ་བས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐོལ་གྱིས་རིག་བྱེད་དོན་
 ངེས་སྤྱས་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་གཞན་དག་གཡོ་མེད་པར་རང་གི་འདོད་པས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྤྱས་
 པ་དེ་དག་སྤྱེས་བྱ་དེ་གཉིས་ཀས་རང་གི་འདོད་པས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྤྱས་མ་སྤྱས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 བརྟག་པར་གྱིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་རང་གི་འདོད་པས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྤྱས་པར་བྱུང་པར་མེད་
 པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཉིད་ལ་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྤྱ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་ལ། དཔྱེད་པ་བས་རིག་བྱེད་ཀྱི་
 ཐོལ་གྱིས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྤྱས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གྲོང་བྱེད་པ་ཏ་ལི་ལུ་ཏར་འགྲོ་བའི་ལམ་བྱིས་
 པ་ན། སྤྱེས་བྱ་གཡོ་ཅན་འགའ་ཞིག་ལམ་ནི་གཡལས་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྤོང་དུ་མ་འདི་ནི་སྤྱ་འགྱུར་ཏེ་
 སྤོང་ཞེས་སྤོང་དུ་མ་གྱི་ཐོལ་གྱིས་ལམ་སྟོན་པ་དང་། སྤྱེས་བྱ་གཞན་ནི་གཡོ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 འདོད་པས་ལམ་གཡལས་མ་འདི་ཡིན་པར་སྤོང་ཞེས་པ་ན། སྤོང་དུ་མ་ལ་ལམ་སྤྱ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་
 པས་སྤྱེས་བྱ་དེ་གཉིས་ཀས་རང་གི་འདོད་པས་ལམ་སྟོན་པར་བྱུང་པར་མེད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །གཞན་
 ཡང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་མེད་ལ་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། དེ་འབྲེལ་རིག་སྤྱོད་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ནི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་
 ལ་རྫོང་བྱེད་དུ་རུང་བའི་བྱིར། ཡང་སྤྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་ངེས་དེ་སྤྱེས་བྱ་གང་གིས་
 ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་དེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དག་
 ཚིག་ལ་ཡང་དོན་ངེས་མེད་ལ། ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་དག་ཚིག་ཆོས་ཅན།
 རང་སྤྱོད་པ་པོའི་བརྫོང་འདོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ངེས་བརྫོང་པ་མ་གཏོགས་པར་སྤྱེས་བྱས་མ་བྱས་
 པའི་དོན་ངེས་མེད་དེ། སྤྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་དོན་ངེས་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་

ཡང་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་དོན་ངེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཆམས་ཆོས་
 ཅན། རང་སྐྱ་བ་པོའི་བརྫོང་འདོད་དེ་རང་གི་བརྫོང་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རང་སྐྱ་བ་པོའི་
 བརྫོང་འདོད་གང་སྤང་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྫོང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་དང་མིང་ཅན་དུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་
 པའི་རག་གི་བདུན་ཅི་རག་གི་བརྫོང་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རྩ་གང་ལ་བདུ་སྐྱར་
 བའི་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་ལ། གཞན་གོ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིག་སྐྱ་དེ་ཆོས་ཅན།
 བརྫོང་བྱའི་དོན་ཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཅན་ཏེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྫོང་བྱའི་དོན་
 གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་རྒྱ་བརྫོང་འདོད་དང་། གསལ་བྱེད་བདུ་དེ་ཅི་ཁྱོད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་
 སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིག་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཆམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ནི་བརྫོང་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིག་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་རྫོང་བྱེད་
 ཀྱི་སྐྱ་ཆམས་ཆོས་ཅན། བརྫོང་འདོད་དེས་ཀྱང་དོན་གཞན་དང་གཞན་ལ་སྐྱར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ།
 དེར་མ་ཟད་བརྫོང་བྱའི་དོན་ལ་བདུ་སྐྱར་བ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་
 གྱིས་བརྫོང་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རག་གི་བདུ་ལས་སྐྱ་དོན་རང་བཞིན་
 གྱིས་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རིག་སྐྱ་ཆོས་ཅན། བརྫོང་བྱའི་དོན་རེ་རེ་ཁོ་
 ནར་ངེས་པའང་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རག་གི་བདུ་ལས་དོན་དུ་མ་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། རག་གི་བདུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་རེ་རེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་གང་སྟེ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་གང་ལས་སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་རྒྱ་སྟེ་རང་
 དགར་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རག་གི་བདུ་ནི་ཆོས་ཅན། དཔྱེད་པ་པའི་འདོད་པའི་དོན་རེ་
 རེ་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དུ་མ་ལ་སྐྱར་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 རིག་བྱེད་དོན་ངེས་བཀག་ནས། རིག་ཅན་བདེན་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆམ་པ་གཞན་ཡང་འགོག་
 པ་དེ། གཞན་ཡང་སྐྱར་དེ་འདྲའི་རིག་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མེ་ཁྱང་བ་བརྒྱུག་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་
 བདེན་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ཁྱང་
 བ་བརྒྱུག་བྱེད་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ་ཡིན། རིག་བྱེད་ཀྱི་རག་བདེན་པ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་

དཔྱེད་པ་པ་གཞན་དག་ཟེར་ལོ། །རིག་བྱེད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྟགས་གྱིས་རིག་བྱེད་གྱི་
 རྣམ་པ་གཞན་བདེན་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འདི་ཆོས་ཅན། བྱེད་རིག་པ་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་སྤང་
 གིས་བཀག་སྟེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྩོམ་པའི་
 ཤིང་ཐོག་དང་རོ་བོ་སྟེ་གཟུགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གྱི་རྟགས་གྱིས། མ་རྩོམ་པའི་ཤིང་ཐོག་རྩོམ་པའི་
 ཤིང་ཐོག་དང་རོ་འབྲ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་པའི་འབྲས་དང་སྟོད་གཅིག་ལ་ཚུད་པའི་རྟགས་གྱིས་
 འབྲས་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་བཞིན་དུ། བྱབ་པ་འབྲུལ་པའི་རྟགས་འདི་འབྲ་ཐམས་
 ཅད་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཕྱོགས་སྤང་གིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་རྒྱས་པར་མི་
 སྟོལ། །དེ་ལྟར་ན་རིག་བྱེད་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་ནས། འགལ་བ་དུ་མ་
 སྟོན་པས་རིག་བྱེད་བདེན་དོན་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། རིག་བྱེད་ཆོས་
 ཅན། བདེན་དོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་དུ་མ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུའམ་བདག་
 རྟག་པ་གཅིག་རྒྱ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་སྟོན་ལོངས་སྟོད་པ་པོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་
 རྣམས་རྟག་པ་དང་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོས་གཟུང་བྱ་དང་། དངོས་པོ་
 རྣམས་རྒྱ་མི་མཉམ་པ་རྟག་ཀྱང་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་བྱེད་དང་། གནས་པ་མི་མཉམ་པ་
 བྱབ་ཟིན་རྒྱེན་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདིག་པ་མི་མཉམ་པ་འདིག་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱིས་
 འདིག་པ་དང་། གཞན་ཡང་མདོན་རྗེས་གྱི་ཆོད་མ་རྣམ་གཉིས་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་བ་སྟེ་གཞོད་
 པའི་སྟོད་ཡུལ་ལམ་བཟོད་བྱ་དང་། ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་གྱི་ཙ་བ་དང་། ལྷས་གྱིས་སྒྲིག་པ་
 འདག་སོགས་ཁས་སྤངས་འགལ་བའི་སྟོན་པ་ལྟངས་ལ་བསྟོས་པ་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་སྟེ། དེ་
 དག་རྣམས་ནི་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་རིག་བྱེད་དེ་བདེན་དོན་ཅན་ལོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་སྟོད་པ་དེ་
 བུད་མེད་གཡེམ་མ་སྟོད་རན་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་སྐྱས་པས་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་འབྲལ། །ཅི་
 ཞིག་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་ཞེ་ན། ཆོད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་དོན་ཀུན་ཏུ་རིགས་པས་མ་
 བསལ་ཞིང་། རྟགས་ལྷན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་མ་བསྟན་པར་དད་པ་ཅམ་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་

བདེན་པ་དེ་ལྟར་ཉེ་དེ་ཙམ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་གྱུབ་ན། འོན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ཆོག་འདི་ལ་ཆད་མ་མིན་པ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱ་མང་དུ་སྐྱ་
 བ་ལ་བདེན་པའི་དོན་གཅིག་ཙམ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་རྒྱས་
 པར་བཀག་ནས་དེ་དག་གི་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་བྱ་གང་ཡང་མིན་པར་ཐལ། རང་བརྗོད་པ་པོའི་བརྗོད་
 འདོད་ཙམ་གྱིས་གནས་པས་ཉེ་འཐུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་
 སྟེ་མི་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་
 གི་འབྲེལ་པ་འདི་ལས་རྣམ་པར་བརྒྱུག་པས་ཀྱང་སྟེ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཉེ་རྗོད་
 བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་འཐུག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་མཐོང་བས་དེ་འཇིན་མདོན་སུམ་དེ་ལས་
 བརྗོད་འདོད་དེ་ལས་རྗོད་བྱེད་འཐུག་པས་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་པན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་དེ་ནི་
 རི་ལྟར་འཐུག་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་
 དོན་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དེས་ན་ལྷུང་ལས་ལྷུང་དོན་རྟགས་པར་འདོད་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་
 དེ་ལས་ལྷུང་གི་དོན་གང་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁུགས་ཀྱི་ཆད་མས་ངེས་པ་ཡིན་ཉེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལྷུང་དང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་འགའ་ཙམ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་མི་གྱུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ལྷུང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལ་དོན་སོགས་སྟོན་བྱེད་དུ་ལོག་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་ལ་
 དོན་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འབྱུབ་པར་ཐལ། སྐྱ་ལ་དོན་སོགས་དང་འབྲེལ་པ་གང་ཡང་
 མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་དམིགས་ཕྱིར་ན་རི་ལྟར་མེད་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 སྐྱ་ལ་དོན་སོགས་ཆད་མས་མི་དམིགས་པས་མེད་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་དུ་མི་འབྱུབ་སྟེ། སྐྱ་ལ་དོན་
 སོགས་ཡོད་ཀྱང་མདོན་རྗེས་ཀྱིས་མི་གྱུབ་ལ། ལྷུང་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དེས་ན་ཉེ་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 བསྐྱ་དོན་ཙམ་འབྲེལ་པ་མེད་ཅིང་ཆད་མས་མ་གྱུབ་པའི་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ་ནི་སྐྱོན་པོས་སོ་ཞེས་
 སྟོན་པ་དེ། དཔྱེད་པ་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱོན་པོ་ཡིན་ཉེ། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས་ལྔ་

ཚང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་སྤྲོ་བ་དང་། བདག་སོགས་ཉག་
 བ་འགས་ལུང་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཁྱེད་ལས་སྤྲིག་པ་འདག་སོགས་དཀར་ཚོས་སྤྲོ་
 འདོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་བྲམ་བེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིག་སྤྲོས་དེགས་ཤིང་
 ཁེངས་པ་དང་། སྤྲིག་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་དུབ་པའི་གདུང་བ་སྤྲོ་ཚོགས་ཚུམ་དགོས་སོ་ཞེས་
 སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེ་འཁྱར་བྱས་པ་ལས་རང་དོན་
 རྗེས་སྤྲོ་དཔག་པ་སྟེ་ལེ་འཁྱར་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། ། ༥ །དེ་ལྟར་
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བསྟན་ནས། ད་ཀྱན་
 ལས་བརྟུས་སྤྱ། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྟོབ་ལ་བྱག་
 འཆལ་ཏེ། ཞེས་པའི་མཆོད་བརྗོད་འཆད་པར་བཞེད་ནས་ཚད་མ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
 བྱག་འཆལ་ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ལ་ན། བསྟོམ་པ་པོའི་སྟོབས་ལས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་གྱུར་པ་སྟེ་འཁྱུངས་པའི་བྱབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ལའོ། །རྒྱ་གང་ལས་འཁྱུངས་ཤིང་། བསམ་པ་སྤྲོ་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲོ་ལ་པན་པར་བཞེད་པའི་
 བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོར་བ་སྤྲོ་ཚོགས་ཐབས་བདག་མེད་མཐོང་བ་གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 སོགས། རོ་བོ་ཅི་འབྲ་བར་འཁྱུངས་ཤིང་། རང་དོན་སྤྲོ་ཚོགས་སྤངས་རྟོགས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྤྲོ་ཚོགས་འགྲོ་བ་དུམ་ལས་སྟོལ་བའི་སྟོབ་པའི་རོ་བོར་
 རོ། །འོ་ན་གང་དང་ལྡན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚད་མར་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཚད་མའི་མཆོན་ཉིད་དེ་
 གང་ཞེ་ན། དབང་པོ་མངོན་སུམ་མཆོན་གཞི། ཚད་མ་རུ་མཆོན། རང་གི་འདུག་ཡུལ་གཞལ་བ་ལ་
 དང་པོར་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །འོ་ན་མི་བསྤྲོ་བ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 འདུག་ཡུལ་གཞལ་བ་ལ་དང་པོར་མི་བསྤྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདུག་ཡུལ་དེ་རང་གིས་རི་ལྟར་
 གཞལ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྲོ་བྱུང་ཚད་མར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། མི་བསྤྲོ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྲོ་བྱུང་དེ་རང་ཀྱན་སྟོང་གི་བསམ་པ་ལ་ཚད་མ་
 མིན་ནམ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཚད་མ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ངག་སྤྲོ་བའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་བུ་

བ་རོལ་པོ་ལ་སེམས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེལ་ས་བྱུང་བའི་སྒོ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་
 ལ་མི་བསྐྱེད་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་མངོན་པར་འདོད་བ་སྐྱེས་བྱ་ལ་བསམ་བ་ཡོད་
 པར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་བ་དེ། བུམ་བ་ཞེས་སོགས་
 གནས་སྐབས་ལྟ་བུའི་བྱི་རྒྱུ་འཇུག་ཅི་ཆོས་ཅན། རང་སྐྱེད་བ་པོ་ལ་རང་གི་བྱེད་བ་བརྗོད་འདོད་
 འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་གང་ཞིག་སྟོན་ཏེ་བ་ལ་རབ་གསལ་སྟེ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་དེ་ལ་ཆད་མ་
 སྟེ་རྟགས་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་ལྟར་ན་ ཡང་དེ་ཉིད་ཆོས་
 ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བུམ་སོགས་ལས་སྐྱེས་ནས་དེ་ལ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་བུམ་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་དང་
 གངས་སོགས་འཇིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་བ་ཆད་མར་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱེ་
 བའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་འབྲའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་བ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དང་པོར་མི་སྐྱེ་
 བ་ཅན་གྱི་ཆད་མར་མི་འདོད་སྟེ། རང་གི་ཆད་མ་སྐྱེ་མས་བཟུང་བའི་དོན་ལ་ཞེན་བ་འཇིན་བ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཅིའི་བྱིར་མི་བསྐྱེད་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་བ་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་ལ་དབང་སོགས་ཆད་
 མ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆད་མའི་ཆད་བ་དང་མ་ཆད་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་དང་པོར་མི་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་
 ཤེས་བ་ཁོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱས་ལ་དབང་སོགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། དང་པོར་མི་བསྐྱེད་བ་
 ཅན་གྱིས་སྟོན་ཏེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་མའི་ཆད་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་བྱས་ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། སྐྱེས་བྱའི་སྒྲང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་སྟོག་བྱེད་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 སྐྱེས་བྱའི་སྒྲང་དོར་གྱི་དངོས་པོ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བྱིར་དང་། ཁྱོད་ཆད་མའི་མ་ཆད་པའི་
 འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་བསྐྱབ་བྱས་ཀྱི་ཆད་མར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་ལ་ཤར་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐད་ད་
 དེ་ཡོད་ན་ཆད་མའི་ཆད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་བ་འདི་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྡོ་སེར་
 སོགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་དེ་རྟོགས་པའི་སྒོའི་དོན་རྟོགས་བ་ཡང་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པའི་བྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་དང་པོར་མི་བསྐྱེད་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་བ་དེ་ཁོ་ན་ཆད་མར་གང་གིས་ངས་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་མ་
 ཡིན་ན་ཆད་མར་གང་གིས་ངས་ཅེ་ན། དོན་ལ་མེ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་མེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་

གྲུང་རིང་པོའི་རྒྱས་དམར་འབར་བ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། རང་ཉམས་སྲུ་
 སྲོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སྲུལ་ལས་རང་གི་དོ་བོ་སྲོང་བའི་ཆ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་
 ཆོས་ཆེར་གསལ་བར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆ་དེ་མ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཕྱིས་འབྲུང་བའི་དོན་གྱིས་སྦྱང་སོགས་དང་འཇུག་
 ཡུལ་གྱི་ཐ་སྟད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆ་དེ་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆ་དེ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དོན་
 མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། དོན་ཡོད་དེ། ཆ་དེ་མ་དང་ཆ་དེ་མིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 སོགས་ལ་སྒྲོངས་པ་ལོགས་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དང་པོར་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་
 ཆ་དེ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་ཤེས་པའི་དོན་རང་མཆོན་གསར་དུ་
 གསལ་གྱིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཆ་དེ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །མ་ཤེས་པ་དང་དོན་དང་
 གསལ་གྱིས་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཤེན་དུ་ཀྱན་རྒྱུ་ཤེས་པ་དང་ཆུ་བ་གཉིས་སྦྱང་སོགས་ཆ་དེ་མ་
 ཡིན་པ་གཅོད་དོ། །གལ་ཏེ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཆ་དེ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན་མངོན་སྲུལ་གྱིས་
 གཟུགས་སོགས་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ལོག་ཏུ་སྦྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཆ་དེ་མ་ཉིད་དུ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་མ་ཤེས་པའི་སྦྱི་གསར་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཆ་དེ་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་སྦྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ཆ་དེ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་
 མེད་དེ། རྟོགས་པ་པོས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྤར་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཆ་དེ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པའམ་བསམས་ནས་ཁྱོད་ཆ་དེ་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་རང་མཆོན་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཆ་དེ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྤར་མ་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཆ་དེ་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
 འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་ལྡན་གྱིས་ཁྱོད་ཡོད་མེད་དུ་དབྱེད་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེར་
 བཞག་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཀྱན་ལས་བཏུས་གྱི་མཆོད་བརྗོད་
 དུ་ཁྱོད་ལ་ཆ་དེ་མ་ཉིད་དུ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་མི་སྦྱ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་

གསལ་གཉིས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་སོགས་ལ་སྐྱེས་བུ་མི་བསྐྱེའིང་
 གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་པའི་བདེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར། ད་ཆད་མ་རྟག་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་འཆད་པ་བཞེད་དེ། གལ་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 གྱུར་པ་སྟོས་ཅི་ན། གྱུན་བརྟུས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་
 ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་དེ་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཆད་མ་ཡིན་པ་བསྒྲིག་ནས་དེའི་རྒྱ་
 བུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཆད་
 མར་འཁུངས་པ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། དེའི་སྐབ་བྱེད་བྱེད་པར་ཆན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ནན་ཏན་རབ་ཀྱི་མཐར་
 ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པའི་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡང་
 ཆད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པའི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཡིན་པ་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་
 དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 ཡུལ་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་
 ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཅི་ན། དབང་ཕྱུག་གི་ཤེས་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་རྟག་
 ཀྱང་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཅི་ན། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན།
 རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་པན་
 གདགས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ལས་མ་
 སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆད་མར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཡང་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 ཁྱོད་ཀྱི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་ཆད་མ་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་སྐབ་བྱེད་ནི་སྐབ་བྱེད་ལ་ལྟོས་
 ཆད་ཡིན་རིགས་ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ཆད་མ་ཡིན་པའི་
 སྐབ་བྱེད་ཡོད་དེ། འདི་ག་རྟེན་གྱི་གནས་དང་ལུས་དང་བྱེད་པ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཆོས་ཅན།

སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་དེ་ཅིང་འཇུག་པའི་
 བྱིར་ཏེ་འུ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་
 བཞིན་ནོ། །དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་དབྱ་སྟ་སོགས་བཞིན་ནོ། །སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་
 ཅན་ཡང་དབང་ཕྱུག་གོ་ཞེ་ན། འཛིག་ཏེན་གྱི་གནས་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་
 རྒྱས་པའི་སྒོ་དོར་སྤྱི་ཙམ་སྒོ་ཙམ་སྒོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་ཏྲགས་ཡང་དག་གིས་བསྐྱབ་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་རང་རྒྱ་སེམས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་དེ་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་
 སྐྱེ་བར་འདོད་པ་བྱུང་བའི་བྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཏྲག་པ་ཞིག་གིས་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་
 བྱས་པར་བྱུང་པས་སྒྱུན་མེད་དོ་ཅེ་ན། འམ་གྱི་སྤྱེའུ་སོགས་ཆོས་ཅན། འཛིག་ཏེན་གྱི་གནས་དང་
 ལུས་སོགས་སྐྱེས་བུ་ཏྲག་པ་ཞིག་གིས་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེར་མ་
 བྱུང་བར་ཐལ། མི་ཏྲག་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་བྱས་པར་མཐོང་བའི་བྱིར། ཡང་ན་སྒོ་དེ་འཇུག་དང་
 དབྱིབས་སོགས་ཆོས་ཅན། འཛིག་ཏེན་གྱི་གནས་དང་ལུས་ལ་སོགས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་ཅན་གྱི་
 སྐྱེས་བུའི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་
 ཁྱབ་པ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་རང་བྱིན་གྱིས་
 ཆོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ་འཇུག་དང་དབྱིབས་སོགས་
 ཅི་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞིར་ཁྱོད་ལས་རང་བྱེད་པ་པོའི་
 སྐྱེས་བུའི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་བྱིར་དང་། ཡང་རི་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུའི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཙམ་བྱུང་བར་མཚུངས་པས་དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཏྲགས་དེ་ཆོས་ཅན། རང་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུའི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་
 རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བོའི་རྗེས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་ལས་མི་
 དཔོག་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དབྱིབས་ཙམ་དུ་

འབྲས་བུ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་མི་འབྲུག་དེ་ལྟ་མིན་པར་འབྲུག་ན། གྲོགས་མཁར་ཡང་ཆོས་ཅན། རྩ་
 མཁན་དེས་བྱས་པར་བྱུང་པར་འབྲུག་པར་ཐལ། རྩ་མཁན་གྱིས་རྩེ་བུ་པ་དང་རྩ་པོར་ལ་སོགས་
 འཛིན་པའི་རྣམ་འབྲུག་འགའ་ཞིག་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་འབྲུག་ཅུ་འབྲེལ་བྱེད་
 གལ་ཏེ་དབྱིབས་ཅུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་
 འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟ་ཆོད་དོ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཅུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བྱུང་ཅིང་བསྐྱབ་
 བྱེད་ཆོས་ཀྱི་རྩིས་འགྲོའི་བྱུང་པ་རྣམས་མར་ངེས་པའི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་སྤྱི་བུ་
 ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་སྤྱི་བུ་པ་བྱུང་པ་ལ་རྩིས་སུ་མི་འགྲོ་བྱུང་པའི་བྱུང་པ་སྤྱི་ལ་རྩིས་སུ་མི་
 འགྲོ་བས་སྤྱི་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པའི་བྱེད་པར་ལས་ཐ་དད་དུ་
 བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟ་ཆོད་དུ་འདོད་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་
 བསྐྱབ་བྱས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྤྱི་ཅུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བྱས་པའི་བྱེད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་
 བརྗོད་པའི་སུན་འབྱེན་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་སྤྱི་བུ་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟ་ཆོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་
 པ་ལ་འདིར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དབྱིབས་ཅུ་ཀྱིས་ནི་བསྐྱབ་བྱེད་པ་བྱས་པའི་བྱེད་པར་དབྱིབས་
 ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་སུན་འབྱེན་རྣམས་ནི་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟ་ཆོད་མ་
 ཡིན་ནོ། །དབྱིབས་ཅུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དབྱིབས་ལྡན་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པར་
 གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་རང་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱེད་སྐྱོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་
 པར་བྱུང་པ་དང་དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཅུ་ཆོས་འཇུག་པར་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་ལས་རི་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་རང་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱེད་སྐྱོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དག་ཕྱོགས་དང་ས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 གོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཉིད་འཇུག་པའི་བྱེད་པ་རྩ་ཅན་ལྟ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བྱུང་པ་ལྟུང་བའི་
 བྱེད་པ་ཡང་གོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་རུང་གི་དོན་གང་ནའང་མེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པར་འདོད་པ་གཞན་དབང་ཅུ་ཀྱིས་འཇུག་པའི་བྱེད་པ་དེས་ན་སྐྱེས་བྱེད་ཐམས་ཅད་

གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྱུབ་པར་ཐལ།
 རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བརྫོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱ་ཙམ་གྱིས་དོན་མི་
 འགྱུབ་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་དབྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཞིག་ཅི་ལྟར་དུ་ཞེ་ན། སེར་སྐྱ་པ་
 དང་གཅེར་བྱ་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སློང་དང་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། མི་
 ཏྲག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཙན་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡང་སེམས་མེད་དང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་
 དང་ཤིང་ཆོས་ཅན། ལྷན་པ་བ་ལྷས་ན་འཆི་བའི་བྱིར་སེམས་ལྡན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཏྲགས་དེ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། རིམ་པ་བཞེན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫོལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོད་
 གཉིས་ཀྱི་མིང་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་ཐུན་སྟངས་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་མ་ཐུན་སྟངས་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ་
 ཞེས་སོ། ཁྱབ་སྟེ་མ་གྲུབ་པའི་ཏྲགས་འདིའི་ཚུ་ལ་ལམ་རང་བཞེན་འདི་ནི་ཏྲགས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་
 པོའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྫོལ་བ་གཉིས་ཀས་མ་ཐུན་སྟངས་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་
 ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱམ་པའི་བྱས་པ་དེ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱ་མི་ཏྲག་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་འགྱུབ་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུ་ལ་དང་མ་ཐུན་
 པར་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྐྱའི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་བྱས་པ་མ་གྲུབ་
 པས་སྐྱའི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞེན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་ལ་དོན་གྲུབ་ལ་མིང་
 མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲགས་སུ་གཟུང་བྱའི་སྐྱའི་མིང་དེ་ཆོས་ཅན་
 གྱི་སྟེང་དུ་རྫོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མ་ཐུན་སྟངས་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཏྲགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་ནི་མ་ཐུན་སྟངས་
 དུ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་ལས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་ལས་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འུག་པའི་ཆ་བྱད་འཛིན་པའི་བདེ་བྱེད་ཀྱི་སློབ་མར་གྲགས་པ་གཟེགས་གཟན་ནམ་
 འུག་སྐྱག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་འབྱུང་བཞེད་ཀྱི་ལྷ་སྤན་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་
 བྱིར་སོགས་པས་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱམ་པ་བཞེན་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ན།
 སངས་རྒྱས་པས་ལུས་ཅན་གྱི་སྐྱའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་འབྱུང་བཞེད་ཀྱི་ལྷ་སྤན་ལ་སོགས་པ་རིག་བྱ་
 ཅན་ལ་ལུས་ཅན་གྱི་སྐྱ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མ་གྲུབ། བྱེ་བྲག་པས་ལུས་ཅན་གྱི་སྐྱའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་

ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཆད་ལ་ལུས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
 མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རེག་བྱ་ཅན་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་མ་རབ་དང་བུམ་པ་ལ་གློལ་བ་གཉིས་
 ཀུན་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཉགས་སུ་གཟུང་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་སྤྱིའི་མིང་འཁྲུལ་བ་མེད་ན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱོན་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཉགས་སུ་གཟུང་བྱའི་དངོས་པོའི་དོན་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་
 པོའི་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་ཅམ་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་མ་འཁྲུལ་ཡང་དོན་འཁྲུལ་
 བ་ཉགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ཁ་མོ་ཆོས་ཅན། རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་སྤྱ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། ལག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་དང་ལག་ལྡན་ཞེས་པ་འདིའི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། རྩ་ཅན་དང་སྤང་པོ་ཆེ་དེ་
 བྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེར་གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་ལུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལག་པ་དང་ལྡན་པ་
 ཅམ་ཆོས་ཅན། རྩ་ཅན་དང་སྤང་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མིན་ཏེ། མི་ལ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་
 དབང་ཕྱུག་སྐྱེ་ལྡན་རིལ་གྱི་རྒྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། གང་
 གི་ཆེ་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མིན་པ་དེའི་ཆེ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཀུན་
 གྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་སྤྱིའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གང་གིས་
 འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་རྒྱར་འདོད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་མི་འདོད་སྟེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་མི་
 བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་རང་བཞིན་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཁྲུབ་ན་སྤོང་དུ་མ་ངམ་ཡང་
 ཆོས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ནག་པའི་ལུས་ཀྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དང་སོས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་མི་བྱེད་དེ་
 རྟོག་པར་རིགས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་རང་བཞིན་བྱེད་པར་མེད་
 པའི་དབང་ཕྱུག་ཡང་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མཆོན་དང་འབྲེལ་བ་

ལས་ནག་པའི་ལུས་ཀྱི་མ་གྲུང་བ་དེ་སྤྲུགས་དང་སྤྲུག་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་འབྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་
 རྒྱུ་དུམ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་ཞེས་པའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ་དབང་
 ལྷག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པར་
 ཡང་མི་འབྲུང་བར་ཐལ། སྤྱི་ཕྱི་རི་རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱིད་ཀྱིས་འབྲས་
 བུ་ཀྱན་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཆད་མས་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་ཐལ། བྱིད་པན་
 འདོགས་བྱེད་དུ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཀྱན་ལོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
 ཏེ་དོན་གཞན་སྤྱི་མ་གང་དག་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་སྟེ་ཞིང་གང་འབྱུར་རྗེས་སུ་འབྱུར་བ་ཉིད་
 ཀྱི་རྒྱ་དེ་དག་ལས་གཞན་འབྲས་བུ་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་བའི་དབང་ལྷག་ཀྱང་
 འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུ་རྟོག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ན། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 ཅན། བྱིད་རྣམས་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཐུགས་པ་མེད་པར་འབྱུར་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་ལ་པན་
 འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་བྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞིང་དང་ཆུ་ལུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱ་གྲུ་མི་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་
 རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྤྱ་གྲུས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་པའི་རྟགས་མ་ངེས་སོ་
 ཞེ་ན། ཞིང་ས་དང་ཆུ་ལུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་མི་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་
 ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འབྱུར་ན་སྤྱ་གྲུའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟེ་བྱིད་ལྷག་པར་
 མོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ལེགས་པར་འདུས་བྲས་པ་ན་སྤྱ་གྲུ་སོགས་འབྲས་བུ་དེའི་བྱུང་པར་
 ཡང་ལྷག་པར་བཟང་ལ་མང་བ་འབྲུང་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཡུལ་
 དང་དབང་པོ་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་རེ་རེ་བ་དང་། ཆོགས་པ་དག་བྱུང་པར་བར་མེད་
 ཀྱང་དབང་སྟོའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་དབང་ལྷག་འདི་ཡང་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་
 བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་སོགས་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། བྱིད་
 རྣམས་ཆོགས་པ་དེ་མ་ཆོགས་པའི་ཡུལ་དབང་རེ་རེ་བ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དང་
 བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱིད་རྣམས་ཆོགས་ཀྱང་དབང་ལེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་

བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་སོ་སོར་སོ་སོར་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་
 མ་ཆོགས་པ་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་འདོད་
 མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་མ་ཆོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་དང་བྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱད་པར་
 གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་པན་ཚུན་སྟོས་པ་མེད་
 པའི་རེ་རེ་བ་ལ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་རྣམས་ལྟན་ཅིག་ཆོགས་ན་དབང་ཤེས་
 བསྐྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྣམས་སོ་སོར་རེ་རེ་བ་ལ་གང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་
 ཁྱོད་རྣམས་ལྟན་ཅིག་ཆོགས་ན་རེ་རེ་བ་ལས་རང་བཞིན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དབང་ཤེས་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སྤིང་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཕྱག་སོགས་ཏྲག་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་བྱད་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སྟོས་ཆོད་ཡིན་རིགས་ཞེས་པའི་ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོད་མའི་
 རྒྱུས་བུ་ཡིན་ན་སྤིང་བའི་གྲོང་སོགས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཤེས་
 པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤིང་བའི་གྲོང་སོགས་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའི་
 ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་འཕེན་པ་ཁ་
 ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཏོ། །སྐྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འབྲུལ་པར་དོགས་པ་ཅན་གྱི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཏྲགས་ལྡན་རྣམས་
 གྱིས་ཆོས་ཅན། སྤིང་བའི་གྲངས་སོགས་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་སྟོན་པར་བཅའ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱག་
 བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་དེས་བཞག་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བུ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་གིས་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་སྟོན་པར་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྟོན་པར་བཅའ་
 བར་བུ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཏྲགས་ལྡན་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་
 ཐབས་སུ་བསྟན་བུར་འོས་པའི་སྟོན་པ་འདི་ཡིས་རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བུ་རུ་གྱུར་
 པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་འཕེལ་མི་མངའ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་

བྱེ་མིན་བྱེ་གངས་སོགས་མཁུན་ནམ་མི་མཁུན་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྤྱག་
 བསྐལ་ཞི་བའི་ཐབས་དོན་གཉེར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་མིན་བྱེ་གངས་སོགས་མཁུན་པ་ནི་འགར་ཡང་
 ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོན་པ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཚོས་ཅན། མིན་བྱེ་གངས་སོགས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པའི་སྟོན་ས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་
 ཆད་མར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སྒང་བྱེ་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་ཐབས་ལམ་བདེན་དང་
 བཅས་པ་དང་དོར་བྱེ་དེ་ཉིད་སྤྱག་བདེན་ཐབས་ཀྱན་བདེན་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་
 པར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་སྟོན་ས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཐག་རིང་པོ་མཐོང་ངམ་མཐོང་བ་མིན་ཡང་རྩུང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་པར་འོས་ཏེ། དེས་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བདེན་པའི་སྒང་དོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་སྟོན་མ་ཡིན་
 པར་ཐག་རིང་པོ་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ནམས་ཚུར་ཤོག་སྤྱག་བསྐལ་ཞིའི་
 ཐབས་མཁུན་པ་དོར་ལ་བྱ་གྲོད་དང་པག་གྲོད་ལ་སོགས་ཐག་རིང་པོ་མཐོང་བ་ནམས་སྟོན་པར་
 བསྟོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྟོང་ཆོག་གོ། །ད་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་པ་ཅེས་པ་
 འཆད་པར་བཞེད་དེ། གལ་ཏེ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་
 བསྐལ་ལས་སྟོལ་བར་འདོད་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱའི་
 སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་
 ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དམ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་དུ་མར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་གོམས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱར་པན་པ་ན་རེ་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་
 ཚོས་ཅན། རྒྱ་བ་དུ་མར་གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལུས་ཞིག་ནས་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་
 ཏན་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ས་ལུས་ལ་བཞེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་ཡན་
 གར་བ་ལ་བཞེན་པའི་སྟོན་ས་རྒྱ་བ་དུ་མར་གོམས་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཞེན་
 པ་ཆད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་དང་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་

ཡིད་སློང་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་
 ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལུས་འདི་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན་ས་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཡང་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་སེམས་དཔའ་ཅན་དུ་ཉ་ཅང་
 ཐལ་ཆེས་པའི་བྱིར། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྔར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དུས་སུ་རང་གི་
 རིགས་འདྲ་བྱི་མར་མཆོམས་སྒྲོར་བར་བྱས་ལྟར་དུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་གཞན་ལྷག་པོ་ཅི་
 ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་བྱི་ནས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རང་གི་
 རིགས་འདྲ་བྱི་མར་མཆོམས་སྒྲོར་བ་མེད་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཐ་མལ་འཆི་ཁའི་དབུགས་འབྱུང་
 རྒྱུ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱ་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་བྱིར།
 གལ་ཉེ་ཉ་ཅང་ཐལ་བྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་འགའ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་
 ས་བོན་མེད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན།
 སེམས་ཅན་གྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་གང་དུ་བྱོད་
 གཤེར་རམ་རྩས་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་དེ་
 འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་ཡིད་སློང་དང་དབང་སོགས་རྣམས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ས་སོགས་འབྱུང་
 བའི་ཆ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ས་བོན་འབྱུང་བའི་ཆ་ཀུན་ཆོས་ཅན། སྒོག་ཆགས་སུ་འགྱུར་
 བར་ཐལ། དེར་འགྱུར་བའི་ས་སོགས་དང་འབྱུང་བར་བྱུང་བར་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཡིད་སློ་
 དེ་ལུས་དང་གཅིག་པ་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་ཅིང་དོན་གཞན་ཡིན་ན། དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལ་རྟེན་ནམ་
 དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་རྟེན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤི་བའི་ལུས་དང་སྐྱ་སེན་སོགས་ལ་འང་ཡིད་
 སློ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་
 སོགས་དབང་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རྐྱེན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞོན་པ་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱོད་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡིད་སློ་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་མ་ཟད་ལུས་ཉིད་ཡིད་སློ་ལ་བརྟེན་ཉེ་མིག་
 སོགས་དབང་པོ་དེ་དག་གྲུང་ཆོས་ཅན། ཡིད་སློ་ལ་རྟེན་ཉེ། ཡིད་སློ་འདི་འདོད་འཇིགས་སྤངས་

སོགས་ཀྱིས་འགྱུར་ན་ཁྱོད་ཀྱང་འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་སློ་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་
 པར་དབང་པོ་ཡིད་སློ་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། ཡིད་སློ་ལ་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་སློའི་རྒྱ་མཚན་གནས་པའི་རྟེན་སེམས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་
 རིགས་མ་ཐུན་པའི་ལས་འགའ་ཞིག་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། དེ་
 འབྲེལ་ལས་དེ་ཡང་ཉེར་ལེན་སློ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ནོ། །ཐ་མལ་
 འཆི་ཁའི་ཕྱིས་ཀྱང་ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན། སྤར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དུས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་དབང་སོགས་
 འཕེན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དུས་སུ་དབང་སོགས་འཕེན་བྱེད་ཅི་འདྲ་
 བ་དེ་འདྲ་བའི་དབང་སོགས་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཚང་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡིད་སློ་
 ལུས་ལ་མི་བརྟེན་ན་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་ལུས་དང་སེམས་ནི་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཡིད་སློ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལུས་དེའི་ཞེས་པས་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་སློ་ནས་པན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་དབང་པོ་
 ལས་སྐྱེ་ཏེ་མིག་སོགས་དབང་པོ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་སོགས་དབང་པོ་དེ་ཡང་
 ཆོས་ཅན། ཡིད་སློ་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འང་མིག་སོགས་དབང་
 པོ་དང་ཡིད་སློ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། སྤར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཁྱོད་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་
 གཅིག་གི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཞི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཁྱོད་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན། སྤ་ཕྱི་རིམ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ཏྲག་པ་ལས་
 སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། སྤ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་ཏྲག་ཀྱང་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ན་ཡིད་
 སློ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་སློ་རིམ་ཅན་དུ་
 བསྐྱེད་པའང་མེད་པར་ཐལ། རྒྱེན་གྱིས་ཁྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་ཡིད་སློ་སྤ་མ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ལུས་ལ་རིམ་གྱིས་ཡིད་སློ་ཕྱི་མ་རྣམས་

སྐྱེ་བར་འགྲུལ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱད་གཅིག་སྔ་སྤྱི་ལོ་རིམ་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཡིད་སློང་རིམ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ལ་སྒྲོས་ནས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིས་
 འདོད་ན། སྔར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དུས་དང་བྱིས་འཆི་བའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ན་ཆོས་ཅན། ལུས་
 དང་དབང་པོ་ཡིད་སློང་སོགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་རྒྱུར་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྔར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དུས་སུ་དེ་དག་གི་སྐྱད་གཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་ནི་རང་གི་རིགས་འབྲས་སྐྱད་ཅིག་
 རེ་རེ་སྒྲོན་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིས་། གལ་ཏེ་དེ་དག་རང་གི་རིགས་འབྲས་བྱི་
 མ་བསྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་མེད་དེ། ཐ་མལ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཆོས་ཅན། སེམས་གཞན་དང་
 འཆོམས་མི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། འཆི་ཁའི་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིས་། དག་བཅོམ་དུ་འདོད་པའི་འཆི་ཁའི་
 སེམས་བཞེན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཐ་མ་འཆི་ཁའི་སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ལྷ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་གཞན་དང་འཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་
 བྱིས་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་དཔེ་འདོད་པའི་དག་བཅོམ་འཆི་ཁའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
 ཆོད་མ་གང་ལས་སེམས་གཞན་དང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་བྱུང་བར་འདོད་དེ་མ་བྱུང་བར་ཐལ།
 ཆོད་མས་མ་བྱུང་པའི་བྱིས་། གལ་ཏེ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མས་བྱུང་གྲངས་སངས་རྒྱས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་
 ལུགས་ལས་བཤད་པས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་མཐའ་འཕ་ལུང་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དག་བཅོམ་པའི་སེམས་དེ་ཆོད་མས་མཐོང་ངམ་ཅི་སྟེ་མི་རྟགས་
 པར་ཐལ། ཆོད་མས་མ་བྱུང་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ལུང་ཡིན་པའི་བྱིས་རོ། །གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་འཆི་ཁ་
 མའི་སེམས་ཆོས་ཅན། སེམས་གཞན་དང་མཆོམས་མི་སྦྱོར་ཏེ། སེམས་གཞན་དེའི་རྒྱུ་དབུགས་
 འབྱུང་རྒྱུ་དང་དབང་པོ་སོགས་བྱུང་བའི་བྱིས་ཞེ་ན། དེ་འབྲའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་
 འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་སེམས་གཞན་དང་མཆོམས་མི་སྦྱོར་བར་སྐྱབ་པ་འདིར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཅིས་མ་
 བརྗོད་དེ་བརྗོད་པར་རིགས་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་འཆི་ཁའི་སེམས་དེར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་བྱིས་། འདོད་ན། དབུགས་དབྱུང་རྒྱུ་དང་དབང་པོ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་སློང་རིམ་ཡིན་
 པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་ཁྱོད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཐ་མལ་འཆི་ཁའི་སེམས་གཞན་དང་མཆོམས་མི་སྦྱོར་བར་

སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་སློའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཆོན་
 དབང་པོ་སོགས་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གང་ཡང་ཡིད་སློའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཆོས་ཅན་
 མིག་དེའི་སློ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལས་དངོས་སུ་
 སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། མིག་གི་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་
 སྟེ་དེའི་རྒྱས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་སློ་དེ་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་རེ་རེ་བ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་དབང་
 པོ་ཀུན་ཆོགས་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རྣམས་
 ཀུན་ཆོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་ག་ཀ་འཛིན་པའི་ཡིད་སློ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དབང་པོ་
 ཅན་ལས་གཞན་དབང་པོ་མེད་པའི་སྐྱ་སེན་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་སློ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རང་འབྲས་སེམས་མེད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷས་དང་
 ཡིད་སློ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ་ལྟན་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སློན་མ་དང་འོད་
 བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་རུང་སྟེ།
 མིང་གཟུགས་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་སློན་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་འཕངས་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆོགས་གཅིག་པའི་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་སློ་དེ་ལྷས་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བས་ལྷས་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན།
 དེ་རྗེས་སུ་འགྱུར་བ་ཅན་གྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་བསད་པའི་ཁྲག་ལ་སོགས་
 པ་འགའ་ཞིག་དོན་ཏེ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སློ་ནས་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཅན་གྱིས་དེ་ལོག་པས་དེ་ལྟོག་པའི་ངེས་པ་མེད་པ། དེའི་ལྟོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
 ཁྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ་དེ་ལྟོག་པས་དེ་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཁྱེད་པར་ཅན་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡིད་སློ་
 སྐྱ་མ་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། གང་ལོག་པས་ཡིད་སློ་ཕྱི་མ་ལྟོག་པའི་ཡིད་སློ་ཕྱི་མ་དེའི་རྒྱ་ཁྱེད་པར་

རེད་མཇུག་པ་གཞིན་ནུ་སྒོ་གྲིས།

ལྷན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཅི་ན། ཞི་
 བའི་ལུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཕྱིན་ཆད་ཁྱོད་ལ་རང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་མཚུངས་པའི་སེམས་
 གི་ལྷན་འཛུགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་འཕེན་བྱེད་
 གི་ལྷན་སྒྲ་མའི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་
 འཕེན་བྱེད་གི་ལྷན་གཞན་སྒྲ་མའི་ལས་དག་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ལྷན་ཡིན་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྤོང་བུ་སྒྲུལ་ལྷན་དང་ཏིལ་མར་གྱིས་བཀྱས་
 པའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་མེ་དང་སྒྲ་གུའི་ལྷན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་རྒྱུར་མཁྱིས་སོགས་
 ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགལ་རྒྱུན་བྱས་པའི་ལུས་དེ་ཡིད་སྒྲོའི་ལྷན་མིན་པས་ལུས་ནི་གནས་པ་
 སེམས་ཞེས་པའི་ཉམས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རིམས་སོགས་ཀྱིས་ཞི་བའི་ལུས་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་
 ཁྱོད་ལ་རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སེམས་འཆོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འཆོ་བའི་འགལ་རྒྱུན་ཉེས་
 པ་རྒྱུར་མཁྱིས་སོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ལུས་ཆད་པར་གནས་པའི་ཆེ་སྟེ་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཞིང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་མེ་ལྷོག་ན་ཡང་མེས་བསྐྱེད་པའི་ཞིང་གི་འགྱུར་བ་སོལ་
 བ་ཞིང་དུ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ། བད་ཀྱི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་རིམས་སོགས་ལྷོག་ན་ཡང་བད་ཀྱི་
 འགྱུར་བ་དེ་ནི་ལྷོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། གཏན་ནས་མི་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་གསོ་བའི་སྒྱུར་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ཡང་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་པོ་འགའ་ཞིག་
 ནི་སྐབས་ལ་ལར་སྤར་མི་འབྱུང་བའི་ལྷོག་མི་རུང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཞིང་ལ་
 མེས་བྱས་པའི་སོལ་བ་བཞིན་ནོ། །འགྱུར་བ་བྱེད་པ་པོ་འགའ་ཞིག་ནི་སྤར་འབྱུང་བའི་ལྷོག་རུང་ཡིན་
 པའི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་གསེར་ལ་མེས་བྱས་པའི་སྒྲ་བ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་མེས་
 བྱས་པའི་འགྱུར་བ་སོལ་བ་རྒྱུར་དུ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤར་ཞིང་དུ་ལྷོག་ཏུ་རུང་བ་མིན་ཏེ། མེས་ཞིང་དུ་
 ལྷོག་ཏུ་རུང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རིམས་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་བད་ཀྱི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་འབྱུང་བའི་ལྷོག་ཏུ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རིམས་སོགས་ཀྱིས་སྤར་ཡང་ལྷོག་ཏུ་
 རུང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེས་བྱས་པའི་གསེར་གྱི་སྒྲ་བ་དེ་སྤར་ཡང་མེ་དང་བལ་ན་སྒྲ་བ་

ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་སྤར་ལྡོག་རུང་ཡིན་ན་གསོར་མི་རུང་གི་
 ནད་ཡོད་པ་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རུང་ཟད་ཀྱང་གསོ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་པའི་ནད་ཆོས་ཅན།
 གསོར་མི་རུང་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་འཕོ་བྱེད་ཀྱི་སྤོན་ཀྱི་བཙུང་ཡིན་པ་སོགས་ཉིད་
 པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རམ། བྱོད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ནད་པ་གསོན་པའི་ལས་སམ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 ཀྱིས་བྱོད་གསོར་མི་རུང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་པ་རྒྱུང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པ་འབའ་
 ཞིག་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན་ནད་པ་ཆོས་ཅན། གསོ་རུང་མིན་པའི་ནད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྒྱུང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པས་སྤར་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཀྱན་ལྡོག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན་རིམ་དང་དུག་སོགས་ཀྱིས་ཤི་བའི་ལུས་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་ལ་སེམས་དེ་ཅིས་ཀྱང་སྤར་ཡང་འཆོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་ཐལ། འཆི་བའི་རླུང་རིམས་
 དང་དུག་སོགས་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ལ་རིམས་དང་དུག་སོགས་ལྡོག་
 པའི་ཕྱིར། རམ་ཞེས་པས་དུག་སྤྲུལ་དེ་ཡིས་སོས་ཟིན་པའི་མ་ཁ་དུག་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཤ་
 བཅད་པ་དང་གཉེན་པོ་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱིས་རིམས་དང་དུག་སོགས་ལྡོག་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་
 སྤར་ཡང་སེམས་འཆོ་བར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་པའི་ལུས་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྣམ་པ་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཉེར་ལེན་ཡིད་སློང་དག་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་པར་མི་རུས་པར་
 ཐལ། བྱོད་ཡིད་སློང་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཛིམ་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་
 བ་མེད་པར་རྗེའི་བུམ་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་
 ལས་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་སློང་དེ་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། བྱོད་རྣམ་པ་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཡིད་སློང་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་བ་ལང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་བ་མིན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་
 བཞིན་ནོ། །ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། ལུས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་དགའ་བ་དུང་
 སོགས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་དང་བ་མིན་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆོས་
 ཅན། ཡིད་སློང་དང་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་ལྟན་ཅིག་གནས་སུ་རུང་སྟེ། རང་གི་ཉེར་

ལེན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྤྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཡིད་སློང་ཉིད་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 ཡིད་སློང་སྤྲ་མ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 མེ་དང་ཟངས་མའི་བྱ་ཉིད་ཉིད་ལེན་དང་ཉིད་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 དག་གིས་ལུས་སེམས་ཉིད་ལེན་དང་ཉིད་ལེན་ཅན་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས། ད་པན་མི་འདོགས་པའི་
 རོན་གཞན་རྟེན་དང་བཟེན་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། ལུས་ཆོས་ཅན། ཡིད་སློང་ལ་པན་མི་འདོགས་
 པའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་སློང་རྣམས་སུ་ཡོད་མེད་དག་གང་ལ་ཡང་པན་འདོགས་པའི་རྟེན་
 དགོས་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་རྣམས་སུ་ཡོད་ན་རྟེན་མི་དགོས་ལ་མེད་ན་རྟེན་བྱེད་མི་ལུས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ལུས་དེས་ཡིད་སློང་གྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་
 རྒྱ་བྱེད་པའི་སློན་ནས་ཡིད་སློང་ཉིད་ཡིན་ཞེས། ལུས་དེས་ཡིད་སློང་གནས་པ་ཡིད་སློང་དང་གཅིག་
 བྱེད་དམ་དོན་གཞན་བྱེད། གཅིག་བྱེད་ན། ལུས་འདི་ཆོས་ཅན། ཡིད་སློང་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་
 རྟེན་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་སློང་གནས་པ་གནས་པ་པོ་ཡིད་སློང་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་
 པན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གཞན་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་སློང་དངོས་
 པོ་མི་འཇིག་པར་གནས་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཡིད་སློང་གནས་པ་ཡིད་སློང་ལས་དོན་
 གཞན་དེ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཉིད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་སློང་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཡང་འཇིག་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྒྱ་ལུས་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡིད་སློང་
 དེ་གནས་པའི་རྒྱས་གནས་པར་བྱེད་ཀྱང་འཇིག་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་འདོད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེས།
 ཡིད་སློང་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལས་འཇིག་པར་འདོད་པ་དེའང་དེས་ཡིད་སློང་འཇིག་པ་ཡིད་སློང་དང་
 གཅིག་བྱེད་དམ་དོན་གཞན་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱེད་མི་དགོས་ན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཇིག་རྒྱས་
 ཡིད་སློང་འཇིག་པར་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཡིད་སློང་ཆོས་
 ཅན། གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་གནས་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱ་
 དང་མ་སྤང་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པར་གནས་ལ་སྤང་ན་གནས་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་ཡིད་སློང་གནས་རྒྱ་མེད་ན་འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་པའི་གོང་དུ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ལ་གནས་

རྒྱ་དེས་འཇིག་རྒྱ་དང་ཕྱད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པར་བྱས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡིད་སློའི་ངོ་བོ་ཆོས་
 ཅན། འཇིག་པ་དེ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་གནས་པའི་རྒྱས་མི་འཇིག་པར་གནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། འཇིག་པ་རང་གི་
 ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཔེར་ན་སྒྲོད་སོགས་དང་རྩལ་དེ་
 བྱུང་བའི་རྒྱ་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ལས་རྣམས་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་
 ལུས་ཀྱང་ཡིད་སློའི་བྱུང་བའི་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲོད་སོགས་དེ་རྒྱ་སོགས་
 བྱུང་བའི་མེ་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ་འང་སྒྲོད་སོགས་དེས་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་
 གནས་པ་རྒྱ་སོགས་དང་གཅིག་བྱེད་དམ་དོན་གཞན་བྱེད་ཅེས་པའི་བརྟག་པ་འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 དཔེ་མ་བྱུང་བོ། །དེས་ན་སྒྲོད་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་སོགས་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྒྱ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་ཞིང་འཇིག་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་པོའི་རིགས་རྒྱུན་ཕྱི་མ་
 རྣམས་རིགས་རྒྱུན་སྣ་མ་དེ་ལྟ་བུར་བྱུང་དུ་མི་འཁོ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་
 ཆོས་ཅན། དེའི་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་དག་ལས་སྣ་
 མ་དག་རིགས་ཀྱང་ཕྱི་མ་དག་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འབྱུང་
 ཏེ། དེ་བྱུང་དུ་འཁོ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་ལས་རྣམས་
 ལ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་དང་གཞན་དུ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་
 ཐལ། གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་པན་མི་འདོགས་
 པའི་དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས། རིགས་པ་དེས་ཞར་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་
 སྐྱད་གཞན་ཡང་འགོག་པ་ནི། པན་མི་འདོགས་པའི་དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷལ་མ་དང་ལྷལ་བྱ་ལྷ་བྱ་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འབྲེལ་པར་
 བྱེད་པའི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་བདག་དེ་རང་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་
 གསལ་བ་ལ་རིགས་དང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷལ་བྱ་ལ་ཆོས་དཀར་སོགས་དང་འབྱུང་འབྱུང་

སོགས་གྲུབ་ཟེན་གྱི་དོན་གཞན་རྣམ་པར་གནས་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་
 ཟེན་རྣམ་པར་མི་འདོགས་པའི་དོན་གཞན་རྟེན་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་
 དེ། གལ་ཏེ་ཡིད་སློང་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་འཛིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ལ་གཞན་འཛིག་རྒྱ་དང་སྤང་བ་ལས་འཛིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 གནས་པའི་རྒྱས་མི་འཛིག་པར་གནས་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེ་
 ཆོས་ཅན། གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་སྤོང་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤོང་ལྟར་ནསྟེ་བ་
 ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྒྱ་དང་སྤང་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་ཆོ་ནའང་འཛིག་
 པར་མི་འགྱུར་བར་གནས་པར་ཐལ། སྤོང་ཀུན་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་ཅི་རིགས་པའི་སློན་རྣམ་མི་འཛིག་
 པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྟག་པའི་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། མི་
 འཛིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་བཅས་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་གནས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 ཡིད་སློང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པའི་རང་ཚུལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་
 ཕྱིར་སློང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། གནས་བྱེད་གཞན་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་པ་གང་སྟེ་མི་
 རྒྱས་པར་ཐལ་ཞིང་། གལ་ཏེ་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པའི་རང་ཚུལ་གྱི་བདག་ཉིད་མིན་ན། དེའི་ཕྱིར་
 དེ་ཆོས་ཅན། གནས་བྱེད་གཞན་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་པ་གང་སྟེ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་སེམས་ལུས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་སྟེ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
 འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བྱམས་སྟོང་ཆགས་སྤང་ཚོངས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྟོའི་
 ཉིར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལུས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལུས་
 བྱང་འགྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐོས་བསམ་སྟོམ་སོགས་ཀྱི་སྟོའི་བྱེད་པའི་བྱང་པར་གྱིས་
 ལུས་བྱང་དང་འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། རྟགས་འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་དང་
 རྒྱ་གུའི་གྲིབ་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 རྣམས་རང་གི་ཉིར་ལེན་སྟོན་མ་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་

བྱུང་མེད་པ་ཅུང་ལེན་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་ལུས་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་འདི་
 བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བུཅུང་ལེན་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་ལུས་
 ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱིས་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་དངོས་སུ་པན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལུས་ཀྱིས་སེམས་ལ་པན་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་ཤེས་རབ་སོགས་དེ་ལ་པན་འདོགས་པ་ཅམ་གྱི་
 ལུས་ཀྱིས་སེམས་ལ་པན་འདོགས་པ་མེད་པར་དེ་ལ་པན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲིའི་
 བྱེད་པའི་བྱུང་པར་ལ་མི་ལྟོས་པར་ལུས་ཡན་གར་བ་ལས་ཀྱང་སེམས་ལུས་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། ལུས་
 རྒྱས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་རྒྱད་པ་ལས་ཞེ་སྤང་སྟེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་བྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ལུས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱས་པའི་
 ཆགས་སྤང་སོགས་ཆོས་ཅན། ལུས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱད་པ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་
 ཆོར་བ་དེ་ཡང་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ལས་སྟེས་ལ་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་དེ་ཡང་ཆོས་
 ཅན། དེ་འབྲའི་ལུས་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་སྟོམས་པ་དང་མ་སྟོམས་པ་ལ་སོགས་
 པ་ནང་གི་དོན་རིག་བྱའི་བྱུང་པར་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་ཉི་བ་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ལུས་
 ལས་བརྒྱད་ནས་སྟེས་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་འདུས་པའི་རིམས་དང་སྦྱར་བའི་དུག་ལ་
 སོགས་པ་ལས་བྲན་པ་ཉམས་པ་སེམས་ཡེངས་པ་སྒྲོངས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པའི་རིམས་
 དང་སྦྱར་བའི་དུག་སོགས་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཤེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་
 དཀྱུགས་པའི་ནང་དོན་རིག་བྱའི་བྱུང་པར་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྟེས་པའི་དབང་པོའི་སྒོས་
 ཡིད་སྒོ་འགྱུར་བར་བྱེད་དེ་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཤེས་རྒྱད་སྤང་བ་དང་མངོན་
 པར་མ་བརྟགས་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱད་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱ་ཐོས་པ་དང་གཞན་བསད་
 པའི་ཁྲག་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ལས་བྲན་པ་ཉམས་པ་སེམས་ཡེངས་པ་སྒྲོངས་པ་ལ་སོགས་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ལུས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཅན་འགོག་པའི་དོན་བསྟུ་བ་དེ། སེམས་ལུས་ཀྱི་
 ཉིར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ངས་པར་གང་སེམས་སྤྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་

བའི་སེམས་སྤྱི་མ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་སེམས་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན་གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུས་སེམས་བདག་ཉིད་
 གཅིག་པ་འགོག་པ་དེ། རི་ལྟར་ན་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་ཐོས་པ་དང་བཟོ་སོགས་ཀྱི་མན་
 རག་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཐོས་སོགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཆེ་དེ་ཅན་གྱི་
 སྤྱིས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སེམས་དེ་ལྟར་དུ་ལུས་ལ་འདྲ་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གསལ་
 བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོས་སོགས་གསལ་བའི་སེམས་དང་ལུས་ཐ་དད་མེད་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་
 བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ཁོ་ན་མངལ་དུ་སྤྱོད་བ་ལེན་
 བའི་རྒྱུར་འདོད་པ་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ་བདག་འཛིན་ཉིད་སྤྱོད་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་སྟོན་པ་དེ། ཐ་
 མལ་པ་མངལ་དུ་སྤྱོད་བ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་
 རོར་བ་འདོད་པའི་སྒོ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། དབང་སྤྱག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དབང་
 མེད་དུ་བགྱི་བ་མིན་པར་མངལ་སོགས་དམན་པའི་གནས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་ཆགས་པ་ཅན་བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་དང་སྤང་བྱ་མི་གཙང་བ་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །བྱབ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་
 བདེ་བར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་འདོར་བའི་སྟེང་པ་ནི་ཀུན་
 ལས་འཆིང་བ་མངལ་སོགས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་གང་ལ་ལོག་སྟེང་དེ་མེད་པའི་སྤྱིས་བྱ་དེ་ནི་
 མངལ་སོགས་སུ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུང་པན་པ་ན་དེ། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་
 བ་དང་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གང་གིས་བྱིན་ནས་མཆམས་སྦྱོར་མེད་སོགས་
 ཀྱི་ཅ་ཏྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་རྒྱུང་པན་པ་བྲིད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྲིད་
 དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་སྟེང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་བ་མིག་མི་གསལ་བས་དུ་
 བ་རྒྱུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིས་བྱ་ཀུན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། བར་དོ་
 ལང་དང་ལྟ་མིག་ཐོབ་པའི་རྣམ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བར་སྟེང་ཆོས་
 ཅན། ཐོགས་བཅས་སུ་ཐལ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་སོགས་བཞིན་ནོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཐོགས་མེད་རྒྱ་ཞེས་པར་ཁས་སྤངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མ་དེས་ཏེ། རྩས་འགའ་ཞིག་

ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྲིན་དང་ས་པའི་སྤྱིར་ལུས་ཅན་ལ་ལར་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་
 བ་རྩ་སོ་མ་ལ་ཚུ་བཞིན་དང་། ཤེལ་ལ་ཉི་འོད་དང་གསེར་ལ་དངུལ་ཚུ་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུག་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བར་སྤྱིད་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པས་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་
 ཡོད་ཀྱང་ཐ་མལ་པ་ལ་སྒྲུང་མི་རུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ལུས་དེ་ཡིད་སྒྲོའི་རྟོན་ཡིན་ན། ཆ་ཤས་
 མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཆ་ཤས་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་མི་
 རིགས་ཏེ། སྦྱིས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལག་པ་སོགས་ཡན་ལག་གཅིག་གཡོ་ན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གཡོ་
 བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཡོ་བའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། བྱུང་སྟེ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་ལ་འདྲར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར།
 གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གཡོ་བ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་བ་མ་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྦྱིས་བྱའི་
 ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན། རང་གི་གནས་པའི་ཡུལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ལག་གཡོ་བའི་ཆེ་ན་གཡོ་བ་ལས་གཞན་མི་གཡོ་བའི་ལུས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྦྱིས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་གཅིག་སྦྱིབ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པ་ན་ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་དག་བསྐྱེབས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྦྱིབ་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཆ་མེད་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཕ་གྱིས་གལ་ཏེ་ཡན་ལག་བསྐྱེབས་པ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྐྱེབས་པས་
 སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་སྦྱིབ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པའི་སྦྱིས་བྱའི་ལུས་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་
 ཤེས་པས་སྤར་མ་བསྐྱེབས་པ་ལྟར་དུ་རྩོགས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་
 རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་སྤྱིར། སྦྱིས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་གཅིག་ཆོན་གྱིས་ཁ་
 བསྐྱར་བ་ན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཁ་བསྐྱར་བར་ཐལ། ཁ་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ལྷག་
 མ་རྣམས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཕ་གྱིས་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བའི་སྦྱིས་བྱའི་ཡན་ལག་
 གཅིག་ཆོས་ཅན། ཆོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱར་བར་རྩོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་བསྐྱར་བའི་ཡན་
 ལག་དང་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་དུ་མ་ཆོགས་པའི་སྦྱིས་བྱའི་ལུས་དང་བྱམ་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་རྩས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་སོགས་འགལ་བ་དུ་

མ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བྱེད་པ་སོགས་ན་རེ། སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བུམ་སོགས་དེ་
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་གཅིག་པའི་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའང་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་གྱི་རྟོགས་པ་མིན་
 པར་ཐལ། སྤར་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་དང་རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་རྟུལ་སྤར་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་མི་རུས་ཤིང་སྤར་མའི་རེ་རེ་བ་ལ་ངོ་བོ་
 འཕོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རགས་པ་དེའི་སྤར་རྟུལ་སྤར་རེ་རེ་བ་བཞིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུའི་
 ལུས་དང་བུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་དང་རང་
 བཞིན་བྱུང་པར་མེད་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་རྟུལ་སྤར་པའི་རྟགས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མིན་པར་
 ཐལ། རྟུལ་སྤར་རེ་རེ་བ་ལས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རུས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟུལ་སྤར་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་
 དབང་ཤེས་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་མེད་ན་ལུས་དང་བུམ་སོགས་
 དབང་ཤེས་གྱི་མི་རྟོག་པར་ཐལ་ཞེས་ཆོལ་བ་ལ་ལན་བཏབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། ལུས་དང་བུམ་
 སོགས་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བྱེད་དང་ཐོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤར་མའི་རྟུལ་སྤར་རེ་རེ་བ་
 ལས་ངོ་བོ་འཕོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲུ་དེ་ལ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་གྱིས་ལན་ཐེབས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་བྱུང་པ་མ་དེས་
 པར་ཡང་སྟོན་པ་དེ། དདུལ་ཚུ་གསེར་སོགས་དང་འབྲེས་པའི་རྟོ་ཆན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་
 ཤེས་ལ་རི་ལྟར་མི་སྤང་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟུལ་རིགས་མི་མ་སྤར་དུ་
 མ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐལ་བ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལས་མ་དེས་ཏེ། མིག་སོགས་
 དབང་པོ་དང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དང་སྤང་བ་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱིད་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 ཆོགས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་དག་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱིད་སོ་སོར་རེ་རེ་བ་ལ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད། ཆོགས་པ་ཡང་སྤར་གྱི་རེ་རེ་བ་ལས་
 འཕོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུན་གསུམ་པོ་ལས་ལྷན་པ་སྐྱེ་ལ་ལྷན་པ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བས་
 སྐྱེན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་རྒྱུན་གསུམ་ཆོས་ཅན། ལྷན་པ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྤར་རེ་རེ་བ་ལས་ངོ་བོ་འཕོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས། གལ་ཏེ་གསེར་

དང་དངུལ་ཚུ་ལ་ཡན་ལག་གི་རྩལ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོད་སྤྲོད་པའི་ལྷན་པ་ཡོད་པས་དེ་
 དབང་ཤེས་ལ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོད་སྤྲོད་པའི་ལྷན་པ་གང་
 ལས་ཏྲོགས་ཏེ་མི་ཏྲོགས་པར་ཐལ། དེའི་ཏྲོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་སྐུ་གཤེད་དང་བྱ་རམ་སོགས་སྐྱར་བའི་བརྒྱུ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རོ་ཞིམ་པ་དང་
 གཟུགས་བཟང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་འགལ་བར་ཐལ། བྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བརྒྱུ་བ་རོ་
 ཞིམ་གཟུགས་བཟང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྒྱུ་བ་དང་
 རོ་གཟུགས་གཉིས་རྩལ་སྤྲོད་གྱི་རྩལ་གཅིག་ལ་འཕྲོད་པ་འདུས་པ་ཡོད་པས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་
 ལས་བརྒྱུ་བ་རོ་ཞིམ་གཟུགས་བཟང་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་འདོད་ཅེ་ན། རྩལ་སྤྲོད་ཆོགས་སྐྱར་བའི་
 བརྒྱུ་བ་དང་འོ་མའི་རོ་ཆོས་ཅན། སློ་ལ་རོ་མཆན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་ཐ་དད་དུ་སྤྲོད་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་གཉིས་གཅིག་རོ་མཆན་ཉིད་པ་གཅིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་བྱ་བ་བཏགས་པའི་སྤྲོད་བ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་བྱོད་ལ་མཆར་དུ་དངར་བའི་རིང་
 སོ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་རིང་སོ་དང་རྩལ་གཅིག་
 ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་གང་ལ་འདུ་བའི་བྱ་རེ་རེ་བ་ལ་རིང་སོ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར།
 དེའི་ཞར་ལ་དེ་ལ་བཏྲན་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་འགོག་པ་ནི། གཅིག་གཉིས་ཞེས་སོགས་
 བྱམ་པའི་གངས་དང་དོན་གཞན་དང་ལྷན་པ་དང་འདེགས་འཛོག་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་དང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཆོས་ཅན། གངས་སོགས་དེ་དང་ལྷན་པའི་བྱམ་པ་རང་གི་རོ་བོ་
 དང་དེ་བརྗོད་པའི་སྤྲོད་གཤེད་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་བྱམ་གཟུགས་
 སོགས་མེད་པར་ཡང་སློ་ལ་སྤྲོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པར་སློ་ལ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་
 གངས་སོགས་དེ་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་དེ། དེར་ཡོད་པའི་སྤྲོད་ཤེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 བྱམ་པའི་གངས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲོད་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་གངས་སོགས་བྱམ་
 པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་གཟུང་དོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་རིགས་མི་

མ་ཐུན་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་གངས་དང་
 ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་དེའི་སྤྱོད་ཤེས་འཇུག་པའམ་ཞིག་པ་འདས་པ་དང་མ་
 སྐྱེས་མ་འོངས་པ་རྗེས་སུ་མ་བྱུང་ཀྱང་བྱུང་པ་གཅིག་གཉིས་སོགས་དུ་མ་འབྱུང་ངོ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ངོ་ཞེས་སྤྱོད་ཤེས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་འདིར་ནི་གངས་དང་
 ལྡན་པ་ལ་སོགས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པས་དེའི་སྤྱོད་ཤེས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ལས་འཇུག་པར་
 འདོད་ཅི་ན། གངས་དང་ལྡན་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གངས་དང་
 ས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་
 གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་གངས་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་བཏགས་ནས་འཇུག་
 པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡང་དེའི་སྤྱོད་ནས་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཅིས་མི་
 འདོད་ཏེ་འདོད་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱུང་པའི་གངས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཉེ་བར་
 བཏགས་ནས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ནས་འཇུག་པ་ལ་གཙོ་བོར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་
 སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གཙོ་བོ་དང་པལ་པའི་སློན་ནས་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅི་རིས་པས། དེའི་སྤྱོད་གངས་
 སོགས་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཙོ་བོར་འཇུག་དེ་ལས་གཞན་ལ་པལ་པར་འཇུག་གོ་
 ཞེ་ན། བྱུང་པ་དང་གཅིག་གཉིས་ཞེས་སོགས་གངས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། གང་ལ་
 གངས་སོགས་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་དངོས་པོའམ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
 ལ་དེ་ལས་གཞན་ལ་པལ་པའི་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གང་ལ་དངོས་པོར་བརྟུན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང་དངོས་མིང་འཇུག་པའི་ཡུལ་
 དང་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་སློན་ནས་བརྟུན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་གཅིག་དང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་མེད་པ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་དབང་བོ་དང་བརྒྱ་ཁྱིན་དང་གྲོང་
 འཛོམས་ཞེས་སོགས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ངེས་ཏེ། གངས་སོགས་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་

ཆོས་ཅན། བཟོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་མེད་པས་སྐྱ་རྣམས་གངས་པར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་
 བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བཟོད་བྱ་དོན་གཞན་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་ཅན་
 མིན་ཡང་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱ་རྣམས་གངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཐ་དད་པ་
 ཡོད་པས་རྟགས་མ་བྱུང་ཅེ་ན། ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་རྩལ་བྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
 གངས་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐ་དད་དོན་མེད་ཀྱི་རྟགས་
 གང་དོན་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། གཅིག་དང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བཟོད་
 བྱའི་དོན་གཞན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས་ཐ་དད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་ཡང་སེལ་ངོར་སྟོག་
 པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟེ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ལས་མིན་རྩལ་མིན་ཞེས་
 པའི་སྐྱ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་གངས་སོགས་དེ་བྱམ་པ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ།
 བྱམ་པའི་གངས་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟ་སྟེན་གྱི་རིལ་བ་བཞིན་ཞེ་ན། བྱམ་པའི་
 གངས་ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་སྟེ་ཆོས་བཟོད་པའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་གངས་སོགས་དེ་གངས་
 སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་པ་ལས་ཐ་དད་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་དེའང་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་
 གངས་སོགས་བྱམ་པ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པའི་གངས་
 སོགས་དེ་བྱམ་པའི་ཆོས་གཞན་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེ་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པའི་གངས་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་གངས་སོགས་དེ་
 བྱམ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་ཟོད་པར་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་དེ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པའི་ཆོས་དུ་མའི་ནང་ནས་བྱམ་པའི་གངས་སོགས་དེ་ཅམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་
 བྱམ་པའི་ཆོས་གཞན་ཀྱན་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་བྱམ་པའི་གངས་སོགས་དེ་བྱུང་པར་
 གཞན་སྟོང་གི་སྟོ་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོར་མོའི་ཆོས་དུ་མའི་ནང་ནས་སོར་མོའི་
 བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་གཤེས་པ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྐྱབས་ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྡན་པ་ཞེས་བཟོད་པ་
 བཞིན་ནོ། །སོར་མོ་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་བཟོད་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སོར་མོའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟོད་བྱར་འཕེན་ཞེས་མི་སྟོང་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་སོར་མོའི་ལྷན་པ་ཞེས་ཆོས་དང་སོར་མོ་ལྷན་པར་འགྱུར་ཞེས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱི་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་སྤྱི་ནུས་གངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་བྱུང་པར་གཞན་
 སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་
 བརྟེན་པ་གངས་སོགས་དངོས་སོར་མེད་ཀྱང་དེའི་སྤྱི་འདུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་ནས་ད་ཉིད་བྱམ་
 པ་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་མེད་ཀྱང་དེའི་སྤྱི་འདུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྟོན་པ་དེ། བྱམ་པའི་སྤྱི་
 ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་འདུག་པ་དོན་ཡོད་དེ།
 བྱམ་པའི་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་རང་གི་བརྗོད་
 བྱར་སྤོང་བའི་སྟོན་ནས་བྱམ་པའི་བྱས་སོགས་དེའི་མཆོངས་པ་སྟེ་སྟན་མོང་གི་འབྲས་བུ་ཚུ་སྟོར་གྱི་
 དོན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མིན་ནུས་པར་གཙོད་པའི་སྟོན་ཕྱིར་བའི་དབྱིབས་ཅན་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 དུ་འདུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དང་ཁྱོད་བརྗོད་བྱ་
 གཞི་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱམ་པའི་གཟུགས་བརྗོད་བྱར་སྤོང་བ་དེས་ནའི་
 ཕྱིར། ཆོགས་པས་ཆོགས་སྤྱི་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྤོང་བ་དེས་ན་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱར་བྱམ་པ་
 ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་མེད་ཀྱང་གསེར་བྱམ་སོགས་རིགས་ཅན་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང་བ་
 དང་བྱམ་གཟུགས་སོགས་ཆོགས་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྤོང་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་
 བྱམ་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྟོན་ནས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རིགས་སྤྱི་བརྗོད་ལ་
 བྱམ་གཟུགས་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ཆོགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྟོན་ནས་དེའི་ཆོགས་སྤྱི་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་གཟུགས་སོགས་ཆོགས་པ་ཅམ་ཡིན་ན་
 བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱི་འདུག་པ་ཅི་ཞེན། གཟུགས་སོགས་ཆོགས་པ་དེའི་སྤྱི་བྱམ་པ་དེ་
 ཡན་ལག་གི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ཏེ་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་
 བྱར་བྱམ་པ་ཅེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་དེ། བྱམ་པའི་སྟོང་གི་བྱམ་གཟུགས་
 འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་བྱམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལས་བྱུང་པར་དུ་ཕྱེ་ནས་
 སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ཅན་དན་གྱི་དྲི་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཆོས་

ཅན། བཟླ་བ་ཅན་དན་གྱི་བྱི་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་གི་རྩ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་དེ། ཅན་དན་གྱི་རང་
 བཞིན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱི་དེ་གྲུང་གྲུམ་སོགས་གྱི་བྱི་ལས་བྱུང་བར་དུ་བྱེ་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
 བྱིར་ཞེས་སོགས་ལའང་བཟླ་བ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཆ་ཤས་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 ལུས་ཡིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཡོན་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཀྱན་ཆོགས་པ་དེའམ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་ཡིན། དང་
 བོ་ལྟར་ན། ཡིད་སྟོང་ཆོས་ཅན། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་བྲལ་ནའང་ཁྱོད་སྟེ་
 བ་མིན་པར་ཐལ། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ལུས་པ་ཆོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྟེས་བྱའི་རྒྱུད་ལ་གཅིག་ཆར་དུ་ཁྱོད་མང་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བར་
 ཐལ། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བས་ཁྱོད་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་
 ཡིད་སྟོང་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དབུགས་རེ་རེ་ཡིད་སྟོང་རེ་རེ་བའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་ལས་གང་རུང་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་སྟོང་རེ་རེ་བ་སྟེ་
 བའི་རེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟེས་བྱའི་ལུས་དང་ཡན་ལག་རྩལ་དུ་མ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་
 བྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་དང་དབུགས་རྟག་པ་གཅིག་སྟེ་རེ་རེ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཡིད་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 མང་པོ་གཅིག་ཆར་དུ་གསལ་བར་འབྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ལུས་དང་དབུགས་རྟག་པ་རྟག་ཏུ་ཉི་བར་
 ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུས་དང་དབུགས་དེ་ཡིད་སྟོང་རེ་རེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ཞེ་ན།
 ལུས་དང་དབུགས་ཆོས་ཅན། དེམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་སྟོང་དུ་མའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཆར་དུ་
 དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྤར་བྱེ་བྱུང་བར་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་གང་
 རུང་གཅིག་ཡིད་སྟོང་རེ་རེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའང་མ་དེས་ཏེ། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་གང་རུང་གཅིག་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་སྟོང་རེ་རེ་བ་སྟེ་བར་དེས་པ་མ་ཡིན་ཁྱོད་གཅིག་བྱའི་ཡུན་ལའང་དོན་དུ་མ་
 ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཞེ་ན། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་གང་རུང་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དོན་མི་འཛིན་པའི་སྟོང་དེ་ནི་
 ཆོས་ཅན། ཅིག་ཆར་ཉིད་དུ་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར་འབྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 སྤར་བྱེ་གོ་དེམ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེམ་གྱིས་ཀྱང་དོན་དུ་མ་མི་
 འཛིན་པར་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། གཅིག་ཆར་དུ་དེ་མི་འཛིན་པ་གང་ཞིག་སྤར་བྱེ་བྱུང་བར་མེད་པའི་

གྱིར། གཤམ་ཏེ་ལུས་རྟག་པ་ལས་རྗེས་དུ་མ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རང་རིགས་འབྲས་ལས་ལས་
 འབྱུང་བ་མིན་པ་དུས་ཅན་གྱི་དབྱུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མང་པོ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དག་དེ་འབྲེ་
 སེམས་སྤྱི་མང་པོ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་
 ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་ན། དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རིམ་ལྡན་དུ་འབྱུང་བར་རི་ལྟར་འབྱུང་
 རྟེན་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། སྤྱི་ལོ་རིམ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་རྟག་པ་
 ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་སྒྲིན་དེ་སྤོང་བར་འདོད་ནས་རང་གི་རིགས་འབྲས་ལས་ལས་ཉིད་ཡིན་ན་དང་
 པོར་མངལ་དུ་སྒྲེས་མ་ཐག་ཆོས་ཅན། དབྱུགས་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 རིགས་འབྲས་ལས་ལས་ལོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་བ་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབྱུགས་ཀྱི་
 རིགས་འབྲས་ལས་ལས་ལོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་དབྱུག་འབྱུང་རྒྱུ་གང་རུང་གཅིག་ཆོས་ཅན། རྗེས་དུ་མ་ཉིད་དུ་
 རེས་པར་ཐལ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལུས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལ་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་སྤྱུགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡིད་སྒོ་དུ་མ་གཅིག་
 ཆར་དུ་སྤྱི་བར་ཐལ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་དབྱུགས་རྟག་པ་དུ་མ་ཉིད་པར་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ཅིག་
 ཆར་དུ་སྤྱི་བའི་དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཡང་དུས་གཅིག་པ་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་གཅིག་འབའ་
 ཞིག་གི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དུ་མའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་སྒོ་ཆོས་ཅན། དབྱུགས་རྒྱ་བ་ཞན་པ་དང་ཆད་
 པ་ལ་སོགས་སུ་དབྱུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་ནའང་མི་འབྱུང་བར་འབྱུང་བར་ཐལ།
 དབྱུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱན་ཆོགས་བྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དབྱུགས་ཐག་ཞན་དུ་རྒྱ་
 བ་སོགས་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིད་སྒོ་འི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབྱུགས་ཐག་
 ཞན་གྱི་བྱུང་པར་ལས་བྱོད་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་འབྱུང་བར་ཐལ།
 དབྱུགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཡིད་ཤེས་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། དབྱུགས་དེའི་
 འབྲས་སུ་ཡིན་ཏེ། དབྱུགས་གང་གི་འཕེལ་འགྱིབ་ཐ་དད་ལས་འཕེལ་འགྱིབ་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་ཉིད་པར་འདོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་
 དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་མི་སྤྱི་ཞེ་ན། ཡིད་ཤེས་སྤྱི་མ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་སྤྱི་མ་གཅིག་འབའ་

ཞིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པའི་སྤྱིར།
 ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་སྤྱི་མའི་རྒྱས་པ་ལས་ཡིད་ཤེས་སྤྱི་མ་སྐྱེས་ཏེ། ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྟོན་པོ་ལས་དོན་གཞན་སེར་པོ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཀྱི་རྒྱས་པ་མེད་
 པར་བྱས་པའི་སྟོན་པོ་དོན་གཞན་སྟོན་པོ་མི་འཇིན་པ་སྟེ་འཇིན་པའི་སྟོན་པོ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དང་
 བོར་མངལ་དུ་ལུས་ལས་ཅིག་ཆར་དུ་ཡིད་སྟོན་སྤྱི་མའི་སྤྱིས་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་
 སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་ཡིད་སྟོན་པ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་པོ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆོས་ཅན།
 སྤྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཅིའི་སྤྱིར་ན་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 སྤྱིར་ཡང་ཁྱོད་ཡིད་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྟན་ཞིང་སྤྱི་སྤྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱིས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་འོག་དུ་ཡང་ལུས་ལྟོག་པ་ན་སེམས་འབའ་ཞིག་ལུས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཡན་གར་
 བར་གནས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཉེན་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་
 གཟུགས་སུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཀྱི་སྤྱིས་བྱ་འཆི་ཁ་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་འོག་དུ་སེམས་འདི་ལུས་ལ་ལྟོས་
 མེད་དུ་ཡན་གར་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྱི་མ་གནས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
 འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་ཆེ་སྤྱི་མའི་ལུས་དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འཆི་ཁའི་ལུས་དེ་སྤྱི་མའི་ལུས་
 བསྐྱེད་པའི་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་དེའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུར་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་འཆི་ཁའི་
 སེམས་དེ་སྤྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུར་དུ་མི་འགྱུར་ན་ཤེས་བྱའི་འོག་དུ་ལུས་ལ་
 ལྟོས་མེད་དུ་ཡན་གར་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཀྱི་འཆི་ཁའི་
 སེམས་བཞེན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་སྤྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུར་ཡིན་ན། དེའི་
 ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་སྤྱི་མ་འགགས་ཁ་མ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 མའི་ལུས་གཞན་མིག་སོགས་དབང་པོ་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐ་མལ་འཆི་ཁའི་སེམས་དང་ལུས་ཆོས་ཅན། དེམ་པ་
 ལྟར་སྤྱི་མའི་ལུས་དེའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་སྟེ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུར་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པ་
 འགོག་པ་ལ་དེ་དང་དེར་མ་དམིགས་པ་ཅམ་དང་དེར་ངེས་མེད་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེར་མ་

དམིགས་པ་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པར་སྤར་རབ་ཏུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་དང་ཡིད་ཤེས་སོགས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན། རིམ་པ་ལྟར་བྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དང་
 ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་པ་འགོག་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའི་
 ལྷག་ལྷན་ཀྱི་ཏྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་
 མའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ནས་ད་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། ཐ་མལ་འཆི་
 ཁའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། གནས་མེད་ན་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མར་འཆམས་སྦྱོར་བ་
 ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆེ་འདིའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་སྔ་མ་
 རྣམས་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་ལ་འཆམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱས་པ་དག་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གལ་
 ཏེ་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ་ཆེ་འདིའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་སྔ་བྱི་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པས་སྔ་མས་བྱི་མ་
 བསྐྱེད་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཅི་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་བྱི་མ་གཞན་དང་གཞན་
 སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྔ་མ་དང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་བྱི་མ་དང་
 བ་དང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆེ་འདིའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་
 ལྔ་པོ་དེ་ལུས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དབང་པོ་དང་
 བཅས་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་ན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེ་ལ་དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་ན་ཤི་བའི་ལུས་
 དང་སྐྱ་སེན་སོགས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་གཅིག་ཉིད་ནའང་གསལ་འགྱུར་ཞེས་
 སོགས་ལུས་ཏྲག་པ་ཡིད་སློང་ཉིན་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་སྦྱོན་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ཉིད་སེམས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། ཆེ་བྱི་མའི་ལུས་གཞན་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཆེ་འདིའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་
 སེམས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་འཇུག་བསྐྱབ་བ་དེ། ཐ་མལ་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་ཆེ་འདིའི་ཐ་
 མ་འཆི་ཁའི་སེམས་རྣམས་ཀྱན་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ན་
 སེམས་གཞན་དང་མཆམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་མིན་ཏེ། ལུས་དེ་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མ་ཡིན་པ་དེས་

བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཐ་མལ་དང་དག་བཅོམ་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་སེམས་གཞན་དང་མཆོམས་སྒྲིབ་
 བ་མེད་པ་དེ་འབྲེལ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་རྟགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ལྷན་སྒྲིབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་ཅེས་པ་ལ་དཔྱེད་པ་བའི་སྟོན་པ་གཞིན་རུ་མ་ཡིན་སོགས་ན་
 དེ། བཅུ་སོགས་གོམས་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱད་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་སྤྲ་མའི་རང་བཞིན་ལས་
 འདས་ན་མཐར་མཐའ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཆོངས་བ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་པར་ཅུང་
 བྱད་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་མཐར་རྒྱུད་གྲགས་ལས་ལྷག་པར་མི་མཆོངས་བ་དང་ཚུ་བསྐྱོས་པའི་ཤོད་
 བྱུང་པར་ཅུང་བྱད་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་མཐར་དམར་འབར་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འོ་ཞེ་ན།
 གལ་ཏེ་གོམས་པས་བྱུང་པར་བྱས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་འབྱུང་བ་འབད་ཚེ་ལ་བསྐྱར་མ་ལ་སྟོས་པར་འགྱུར་
 བའི་མཆོངས་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བྱུང་པར་ཅུང་བྱད་འཕེལ་ན་ཡང་བྱུང་པར་བྱི་མ་དག་མཐའ་
 མེད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རང་ལ་པན་འདོགས་རུས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནམས་རང་གི་
 བྱུང་པར་བྱི་མ་དག་ལ་པན་པ་སྒྲིབ་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་བྱུང་པར་གྱི་རྟེན་མི་
 བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུ་བསྐྱོས་པའི་ཤོད་ཆོས་ཅན། ལྷན་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟེན་ཚུ་དེ་རྟག་
 ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་བྱད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། བཅུ་སོགས་ལྷན་
 གོམས་པས་བྱུང་པར་བྱས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་འབད་ཚེ་ལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོས་པའི་རང་བཞིན་དེ་འབྲུལ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱུང་པར་ཅུང་བྱད་འཕེལ་ཡང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་
 མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷན་དཔེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་ནས་རྗེ་སྐད་བཤད་པ་ལས་
 བསྐྱོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཚོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དེ། བཅུ་བཤེས་རབ་
 སོགས་ཆོས་ཅན། གོམས་པའི་ཚེ་ལ་བ་གཞན་གྱིས་རང་གི་རིགས་འབྲས་ལས་ཕྱི་མ་བྱུང་པར་
 འཕེལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཆེ་གོམས་པས་བྱུང་པར་བྱས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་བ་འབད་ཚེ་ལ་བསྐྱར་མ་དང་སྟོས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། རྟེན་བརྟན་ཞིང་གར་བྱེད་མེད་ན་རང་གིས་རང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་རྒྱུད་

ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་སྤྱི་བའི་ཡོན་
 ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་དེས་གོགས་མེད་ན་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ཤིང་དང་ས་སོགས་
 དེ་དག་ལ་བྱུང་བར་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་དང་ལ་སོགས་པས་དངུལ་ཚུ་འདུལ་བྱེད་གྱི་སྤྲོ་སོགས་གྱིས་
 དངུལ་ཚུ་མི་འཛོར་བར་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་གསེར་དང་བྲངས་སོགས་སྦྱོར་བའི་ཁ་སྐྱར་སོགས་
 གྱིས་གསེར་དང་བྲངས་སོགས་གྱི་ཁྲི་རིམ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།
 དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། གོམས་པའི་རྩོལ་བ་གཞན་གྱིས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་
 མའི་བྱུང་བར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་བརྟེན་ཞིང་གོམས་པ་བྱུང་བར་བྱས་ཟེན་སྤྲོར་ཡང་
 འགྱུར་བ་འབད་རྩོལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོས་ན་དེའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་དེ་དག་གོམས་
 པ་ལས་སྤྱི་མ་ཏེ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་སེམས་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྤྱི་མ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྐབས་གྱི་བསྐྱུ་བ་བྱུང་བ་ནི་བཅེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འགལ་རྒྱུན་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་འགྱུར་ན་
 ཆད་གང་ན་གནས་ཏེ་ཆད་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་པའི་རང་གི་རིགས་
 འདྲ་སྤྱི་མའི་ས་སོན་ལས་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཆོངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
 བཅེ་སོགས་དེ་སྟར་མཆོངས་པ་སྤྱི་མ་ཉིད་ལས་མཆོངས་པ་སྤྱི་མ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་མིན་
 པར་ཆད་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རང་གིས་རྒྱུ་ལས་གྱི་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་དག་
 འབྲས་བྱ་ཆད་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཆོངས་པ་དེ་རང་གི་རིགས་
 འདྲ་ལས་མ་ཡིན་པར་ལུས་སྟོབས་ལས་འཕེལ་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དང་པོར་ཡང་སྤྱི་མ་མཆོངས་པ་
 བཞིན་དུ་མི་མཆོངས་པ་སྦྱོར་བའི་ཐ་མལ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོར་ཡང་སྤྱི་མ་མཆོངས་པ་བཞིན་
 དུ་མཆོངས་པ་མིན་པར་ཐལ། ལུས་མི་མཐུན་པ་བད་ཀན་ལ་སོགས་པས་ལྷི་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ལུས་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ་ལྷི་བ་དང་ས་ཚུ་ལ་སོགས་པ་
 བསལ་བ་ན་ཡང་མཆོངས་པ་ཆོས་ཅན། མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕོ་སྟེ། རང་གི་ཉེར་ལེན་ལུས་སྟོབས་
 དང་འབད་རྩོལ་གྱི་ཆད་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཆོངས་པ་བཞིན་

དུ་བཅེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གོགས་མེད་ཀྱང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་
 རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་བཅེ་སོགས་གོམས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་རང་
 གི་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མའི་ས་བོན་རྒྱུར་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་པ་
 མེད་ཅིང་མ་ཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་དང་མ་བྲལ་ན་སེམས་ལ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཆོན་འདི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་བཅེ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་དང་སློ་ཤེས་རབ་
 དང་བྱམས་པ་དགའ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་གོམས་པ་སྤྱུ་མ་སྤྱུ་མ་ནི་གཞན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་
 གི་བྱུང་བར་གསལ་ཞིང་འཕེལ་བའི་རྩ་བ་སྟེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
 ཆོས་ཅན། བཅེ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་དུ་མར་
 སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁམས་
 གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སློང་དང་ཆགས་པ་ཆེས་
 གོམས་པའི་སྟེས་བྱུ་ལ་ཆགས་པའི་སློང་དང་མི་སྟུག་པ་གོམས་པའི་ནལ་འབྱུར་པ་ལ་ཡིད་ལོག་གི་སློང་
 རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོར་བ་ཐུན་ཆོགས་སྟོན་པ་འཆད་པར་བཞེད་ནས། དེ་ལ་རེ་
 ཞིག་གཞན་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྟོལ་བར་འདོད་པས་དང་པོར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཞེ་བའི་ཐབས་
 ལ་བཅོན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྟོལ་བར་འདོད་པའི་
 བཅེ་ལྷན་སྟོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟུག་བསྐྱེད་ཞེ་
 བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཐབས་ནམས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་སྟོར་བར་མཛད་པ་
 རིགས་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེད་ཞེ་བའི་ཐབས་གཞན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྟུག་བསྐྱེད་ཞེ་བའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ཐར་པ་དང་ཐར་པ་དེའི་རྒྱ་ཐར་ལམ་
 ནམས་སྟོག་ཏུ་གྱུར་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་ན་དེ་གཞན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་ནི་
 དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐབས་ལ་སྟོར་བའི་ཚུལ་ཡང་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་དང་
 རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བས་ནམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་དང་ལྷན་
 ནམ་རྒྱ་མེད། རྒྱ་དེ་ཡང་ཏྲག་གམ་མི་ཏྲག་རང་བཞིན་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ས་

རྟོག་པར་མཛད་པར་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱོལ་བར་བཞེད་པ་གང་
 ཞིག་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་མེད་དམ་རྒྱ་དེ་ཡང་མི་འཛིག་པ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་ན་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ལོག་པ་གཞིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་རིས་འགའ་འབྱུང་བ་
 དང་འཕེལ་འབྱིབ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་མི་རྟག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དེའི་ལོག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དེའི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་ནི་གང་ཞེས་གཉེན་པོ་ལ་བརྟག་པ་མཛད་
 པར་རིགས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་མ་ལུས་པ་གཞོམ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནད་ནི་བར་
 འདོད་པས་ནད་གྱི་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་
 གྱི་རྒྱ་དེའི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་ཀྱང་ཆད་མས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་
 གྱི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་དམིགས་རྣམས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱི་བའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་དེའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྔ་
 སྟོང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་བྱས་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་ཆོས་ཅན།
 སྤྱག་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བོ་རྣམས་མངལ་སོགས་སུ་སྤྱི་བ་ལེན་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། །ཕྱང་པོ་ལྔ་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་
 རྒྱ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དེའི་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགལ་སྒྲུབ་སྤྱོད་ལས་ལྡན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་བའི་ཐབས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་བའི་
 ཐབས་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་བཞེད་པས་རྣམས་པ་དུ་མ་སྟེ་རྒྱ་མཆོན་མ་ཆད་པར་
 ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་ལན་མང་པོར་གོམས་པར་
 བྱེད་པའི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པ་ལས་གོམས་མཁན་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྟོན་དང་གཉེན་པོའི་ཡོན་
 ཏན་དག་ཆེས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རང་ལ་སྤང་གཉེན་གྱི་སྟོན་
 ཡོན་ཆེས་གསལ་ན་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱབ་པ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་གཉེན་གྱི་སྟོན་ཡོན་ལ་སྤྱགས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བ་རབ་གྱིས་

མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་དོན་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་
 ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སློ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་དེ་ལྟར་སྤངས་པ་འདི་ནི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་བྱུང་པར་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་ཞིང་དེ་དག་ལ་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐབས་བདག་མེད་མཐོང་བ་
 གོམས་པའི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། གུན་ལས་བརྟམ་གྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ་བྲིད་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་
 བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་མཚན་ཉིད་པ་དེའི་རྒྱའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འགྲོ་བ་ལ་པན་པར་བཞེད་པའི་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་ཐབས་བདག་མེད་མཐོང་བ་གོམས་པའི་
 སྒྲོར་བ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། གུན་ལས་བརྟམ་གྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ་བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་རྒྱ་རུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྲིད་གཉིས་དང་
 པོར་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་ཐུབ་པ་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ད་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་གཉིས་སྟོན་དུ་
 སོང་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་གཤེགས་འཆད་པར་བཞེད་ནས་རྒྱ་སྤངས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 ཏེ། ཐུག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ཆོས་
 ཅན། སྐབས་འདིར་བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་སྤྲོད་མི་ལྟོག་པར་སྤངས་
 པ་དང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་བལ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལེགས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བདེ་གཤེགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་
 མིད་པར་སྐྱེ་བའི་ཐུག་བསྐུལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་མིན་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བདག་འཛིན་བྱུངས་ནས་ཕྱུང་བའི་བལ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན། འམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡང་ན་ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་
 པོར་མཐོང་བའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པ་རབ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་སྤྲོད་ལ་སྤངས་པ་ནི་གང་། གང་སྤངས་པས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་
 ན། འཛིན་རྟེན་པའི་ཆགས་བལ་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ནམས་ཆོས་ཅན། སྤང་

ཡང་སྤངས་པ་ལྟོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤྲོད་པར་སྦྱེ་བ་དང་སྤངས་སྤངས་པའི་སྦྱོན་ཆགས་
 སོགས་ནམས་ནི་སྤང་ཡང་ཀུན་འབྱུང་བ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ལྟའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཆོས་ཅན། སྤང་མི་ལྟོག་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་
 བདག་གིར་ལྟ་བའི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་བདག་འཛིན་དང་ཐ་དད་པ་སྟེ་འགལ་སྤྲོད་དང་རང་གི་དང་གིས་འཇུག་པའི་
 སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟག་མ་གང་ལུས་ལ་གང་སྤངས་ན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤང་བའི་ལྟག་ལུས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤང་འཁོར་བའི་ནད་དམ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་སྦྱེ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་རང་གི་ཉམས་སྤངས་པའི་
 ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ལ་སྦྱོ་མི་གསལ་བ་ཉིད་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་
 མང་བའི་སྦྱོ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལམ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱབ་པ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཆོས་ཅན། སྤང་བའི་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤང་མའི་ཏྲགས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱབ་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོན་ཟད་པ་མིན་ཏེ་ངག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་ལམ་པོ་ཆའི་མི་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན། སྤྱོ་སོགས་ཀྱི་ཏྲགས་འདི་ཆོས་ཅན། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཁྱབ་པ་འབྱུང་པར་ཐལ། དེའི་མི་མ་སྤྱོད་སྤྱོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་དེའི་
 ཕྱིར། དེ་འབྲའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་དཔོག་པར་མི་རྒྱས་པས་དཔྱེད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ སྦྱོན་ནམས་ཆོས་ཅན།
 མི་ཟད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་མི་ཏྲག་ཀྱང་སྦྱོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡང་
 ན་ཐབས་ཡོད་ཀྱང་དེ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ན། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱོན་
 ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་དེ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་དེ་
 ཤེས་པའང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་རང་དོན་བདེ་གཤེགས་བཤད་ནས་གཞན་དོན་སྦྱོབ་པ་འཆད་པ་དེ། སྤྱབ་པ་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྒྲངས་
 པའི་ཐར་ལམ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། ཐར་ལམ་བརྟུན་
 པའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་ཡང་རང་གི་
 བདེ་བ་འདོད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་པས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཉིས་
 པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་བཅེད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་
 ཐུགས་བརྟེན་བཅེད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་སྐྱོབ་ལམ་དུ་ལམ་གྱི་ཚུལ་པ་ཀུན་ཀྱང་གཞན་གྱི་
 དོན་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོ་
 ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་ཐར་ལམ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཆོད་
 བརྗོད་གྱི་ཆོག་བཤད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤད་ནས་རྒྱ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དཔོག་
 པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོད་མར་བསྐྱབ་པ་ལས། ཡང་ན་གོ་རིམ་ལས་
 བརྗོད་ཀྱི་བཤད་ན་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དཔོག་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ལས་བཅོམ་ལྡན་
 ཆོད་མར་སྐྱབ་པ་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 བདེན་པ་བཞི་སྒྲུབ་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན།
 སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གང་ཞེ་ན།
 ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་
 འཆིའི་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་པན་པ་སོགས་ཏྲགས་མ་བྱུང་པོ་ཞེ་
 ན། མངལ་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་ཆགས་སོགས་གསལ་ཞིང་ཤས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་ཆགས་
 སོགས་གོམས་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཤེས་གསལ་ཞིང་ཤས་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་སོགས་གོམས་པ་ལས་སྤར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་
 བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆེས་གསལ་བ་དེ་འདོད་རྒྱལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཉིད་
 མིན་ཏེ་ཁྱོད་རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མེད་ན་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཡང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་གོམས་པ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་སྤང་ཚེ་ངས་

གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བད་ཁྲིས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་དག་ཆེས་འཕེལ་བ་ལས་
 ཆགས་སོགས་ཆེས་འཕེལ་བ་ཡིན་གྱི་གོམས་པ་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆགས་སྣ་མོངས་གསུམ་
 ཆོས་ཅན། རྒྱུད་འབྲིས་བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཏེ་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རི་ལྟར་ན། བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའི་སྐྱེས་བུ་སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཤས་རྒྱུད་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བད་ཀན་ལ་
 འབྲིས་པའི་རང་བཞིན་འབྲེས་པའི་ཕྱིར་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡི་རྒྱུད་ལ་འབྲིས་པའི་ཆོས་
 ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། བད་ཀན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་
 ཆོས་ཅན། འབྲིས་པ་དེའི་ཆོས་ཏེ་དངོས་འབྲས་ཤེས་རབ་དེ་ལས་གཞན་ཤས་ཤིང་བ་དང་རྒྱལ་མང་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བར་ཐལ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་འབྲིས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་ཆགས་སོགས་ཀྱན་བད་འབྲིས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདོད་
 ཆགས་ཆོས་ཅན། བད་འབྲིས་རྒྱུད་གསུམ་ཀྱན་གྱི་ཆོས་ཏེ་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་
 ན་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲུང་བ་མཚུངས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་སོགས་མི་མཚུངས་པ་
 བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་སོགས་ཆེ་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བ་དེ་
 ལ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིན་གྱི་ལས་རྣམས་བདག་པོའི་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་འབྲུང་བ་ཁོ་ནར་
 ཟད་ན། ལུས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཀྱན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཆེ་རྒྱུད་མཚུངས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་
 འབྲུང་བ་མཚུངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དེར་ཡང་ཅོད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཆགས་
 སོགས་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་བད་འབྲིས་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཆེས་
 གསལ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་ཆེས་གསལ་བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་སྟེ། འབྲིས་པ་འཕེལ་བས་ལུས་གདུངས་པ་ལས་ཞེ་སྣང་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཅུམ་
 ཀྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྣང་ཆོས་ཅན། འབྲིས་པར་མ་ཟད་ཐམས་ཅད་དེ་བད་རྒྱུད་
 གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་སྟེ་འཕེལ་བ་ཡིས་ཁྱོད་འབྱུང་བ་

སྟེ་འཕེལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་ཞེ་སྒང་ཆོས་ཅན། བད་འབྲིས་རྒྱུ་གསུམ་ཀུན་ལས་
 དངོས་སུ་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྦྱེས་བུ་ཀུན་ལ་ཁྱོད་མཚུངས་
 བར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོན་ནམས་ཁྱད་པར་ཡོད་ནའང་། ཞེས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་
 རྒྱུ་སོགས་ནི་འཕེལ་བར་གྱུར་བ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཆགས་སོགས་མི་འཕེལ་བར་འགྲིབ་པར་མི་
 རུང་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲིས་པ་འཕེལ་ན་ཆ་བ་དང་རྒྱུ་འཕེལ་ན་གང་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་བད་འབྲིས་རྒྱུ་གསུམ་ཆ་མཉམ་མི་མཉམ་ལས་འཕེལ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒང་སོགས་
 ཆོས་ཅན། ཆ་མཉམ་མི་མཉམ་གྱི་བད་འབྲིས་རྒྱུ་གསུམ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་ནང་གི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་
 སྤྱུག་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པར་བད་ཀན་འཕེལ་བ་ལས་
 སྦྱེས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གོགས་བྲས་པས་བད་ཀན་ཤེས་ཆེ་བའི་སྦྱེས་བུའི་རྒྱུ་ལ་བད་ཀན་
 གྱིས་འདོད་ཆགས་མི་བསྐྱེད་པས་འཁྱུལ་བྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་ཅིས་བྱད་མེད་
 ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཅིས་སྦྱེད་སྦྱོས་ཤིག གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་ཁྱབ་པ་འཕེལ་
 ཞིང་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་པ་
 ཤེས་ཆེ་བའི་སྦྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་ནའང་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཅན་དུ་
 མཐོང་ལ་གཞན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་
 ནའང་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཅན་མིན་པར་མཐོང་ཞིང་། སྦྱེས་བུ་ཆགས་ལྡན་གཞན་ནི་བྱད་མེད་
 བསྟེན་བྲགས་ནས་ཁྱབ་པ་བྱད་ནས་ཁྲག་འཛིག་གྱུར་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཆགས་
 ལྡན་གྱི་སྦྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བྱད་མེད་གཟུགས་མཛེས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཆགས་
 པ་བྲག་པོ་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་གྱུར་ཁྱབ་པ་འཕེལ་བས་
 བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྦྱེ་བའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་དང་
 བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཁྱོད་མཚུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱད་མེད་གཟུགས་མཛེས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་
 འབྱུང་བའང་མིན་པར་ཐལ། བྱད་མེད་གཟུགས་མཛེས་པ་དེ་ཁུ་བས་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་གྱེད་
 རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་ལ་གཙང་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱད་མེད་གཟུགས་མཛེས་
 དང་ཁུ་བ་ཙམ་འཕེལ་བ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་སོགས་ལ་
 ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱད་ཆ་
 མཉམ་རང་གི་ཁུ་བ་འཕེལ་བྱད་མེད་གཟུགས་མཛེས་ཉི་བར་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན།
 བྱད་མེད་གཟུགས་མཛེས་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་
 པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བད་ཀན་ཤས་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་
 ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་འབྲུ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྤང་བྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆགས་པ་ཆེས་བྲག་པོ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུ་བ་པ་ཡོད་དེ། ཆགས་སྤང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་སྟེ་དམིགས་རྣམ་མི་མཚུངས་པར་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། བད་ཀན་འདི་ལ་ཞེ་སྤང་མི་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མཐོང་བ་
 མེད་སྟེ། རེས་འགའ་ཞེ་སྤང་བྲག་པོ་ཅན་དུ་འང་འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆགས་སོགས་
 བྱད་གསུམ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་ཉིས་པ་དེར་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་
 ཆོས་ཅན། བད་ཀན་ཅན་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བ་མེད་དེ།
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་དང་རིགས་མ་སྤུན་པའི་འཛིག་ལྟ་སྟེ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་ལ་རག་ལས་ནས་འབྱུག་པ་སྟེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་བྱད་གསུམ་ཙམ་ལས་
 སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི། ས་རྒྱ་ཤས་ཆེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས། མེ་རྒྱང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་ཞེ་
 སྤང་། རྒྱ་རྒྱང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་གཏི་ཟུག་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འདོད་
 པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་འཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱང་མེ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་རང་
 བཞིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྱུང་མེས་སྐྱེ་འབྲས་མ་ཡིན་ཡང་ཉེན་དང་བཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་

ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྱུང་སེམས་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། བན་མི་འདོགས་པའི་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སུ་བན་མི་
 འདོགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡང་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་དཀར་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་མི་འདིག་
 བར་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་བན་མི་འདོགས་
 པའི་དོན་གཞན་རྟེན་དགོས་ཀྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཟུགས་གང་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
 བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའོ་ཞེས་གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 གཟུགས་སོགས་དེ་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་སྒྲ་སྟེ་ལུང་ཡང་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་དེ་
 གཟུགས་སོགས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་འབྱུང་བ་དག་དང་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ཆོགས་པ་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར།
 འབྱུང་འབྱུར་ལས་གཞན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཅན། འབྱུང་འབྱུར་བཞིན་དུ་འབྱུང་
 བ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་བཞིན་དུ་འབྱུང་སེམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འཐད་པས་དཔེ་
 དོན་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆ་ཆང་བར་གྱུར་པ་རྟེན་ཆང་གི་དངོས་པོ་མ་ལོག་གྱུར་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཁྱོས་པའི་རྒྱས་པ་སོགས་སྟོག་པ་དེ་དག་དབྱེར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་རྟགས་མ་ངེས་
 སོ་ཞེ་ན། ཆང་གི་ཁྱོས་པའི་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཆང་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆང་
 གི་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དེའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆང་ཆ་བར་གྱུར་
 པ་ན་ཆོས་ཅན། ཆང་གི་དངོས་པོ་འདིག་པར་འབྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོས་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བརྟེན་པ་ཁྱོས་པའི་རྒྱས་པ་འདིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་འདིག་
 བར་གནས་པའི་རྟེན་ཆང་གི་དངོས་པོ་ཆང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆང་དང་ཁྱོས་པའི་རྒྱས་
 པ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་འབྱུང་སེམས་ཡང་དབྱེར་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་

སེམས་ཚེས་ཅན། རྩམ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་མ་འབྲུལ་བས་ཐ་དད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཚེས་ཅན། ཇི་སྲིད་ལུས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་
 རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པར་འདུག་པར་ཐལ། ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་སོགས་བཞིན་ནོ། །འདོད་པར་མི་རུས་
 ཏེ། རྟེན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡིད་སྒོ་དོན་དུ་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱང་དམིགས་
 རྟེན་དོན་གྱི་དབང་གིས་ཡིད་རྟོག་རྣམ་པ་དུ་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ནི་ཚེས་ཅན།
 ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒོ་རྣམ་རྣམ་པ་དུ་མར་འགྱུར་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བག་ཆགས་སད་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆེ་རྟོན་
 ལུས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡིད་རྟོག་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན་ལུས་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚེས་ཅན།
 ཤེས་པ་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་ལས་དང་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་མི་
 འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་གྱི་
 རྒྱར་འགྱུར་བ་དེས་ནའོ། །ཆགས་སོགས་གསལ་བ་གོམས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་
 གྲུབ་པར་མ་ཟད་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེས་ཅན། སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་གྱི་
 ལུས་རྟག་པ་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་ན་ཆགས་སོགས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
 ཏེ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུས་པའི་ངོ་བོར་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མིན་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱུབ་བོ་
 ཞེ་ན། རྒྱ་ཅ་མཆོག་གི་ཅེ་ན་འབྲས་བུ་སྤང་པོ་ཆེ་བརྒྱ་སྟོན་རྒྱའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆེ་ན་གསལ་པོར་
 མ་མཐོང་བཞིན་དུ་རུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པོའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་དང་འདྲ་བའི་གྲངས་
 ཅན་ལས་གཞན་མཁས་པ་ངོ་མཆར་བཅས་པ་སུ་ཞིག་དེ་རྟེན་དུ་བརྗོད་པ་ལས་འབད་ཚུལ་བྱེད་དེ་
 མི་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲུང་བ་དང་རྩ་སོགས་དེ་ནི་ཚེས་ཅན། སེམས་དང་སྤང་པོ་ཆེའི་ངོ་བོ་

གང་ཞིག་གི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་བའི་སེམས་དང་སྤང་པོ་དེ་ནི་རི་ལྷོ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པར་ལྟར་ཏེ་མེད་
 པར་ཐལ། ལན་བརྒྱས་མཆོན་པའི་སྤྱི་ཙམ་དུ་ནལ་པར་བྱེ་ཞིང་བརྟགས་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་
 སྤང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མི་སྤང་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤང་མེད་པར་གསར་དུ་འབྱུང་ཞིང་
 ཆགས་སོགས་ཀྱང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ལུས་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཡིན་
 བ། སྤྱི་སྤྱི་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དང་པོ་སྤྱི་སྤྱི་མ་ཐག་ནས་ཆགས་སོགས་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ངེས་
 པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་བ་སྤྲ་མ་མེད་ཅིང་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ལ་སྟོས་པའི་ལུས་ཁོ་ནའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་
 ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་སྤྱི་བྱ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་
 པའི་བྱིར་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པས་བྱུང་པས་ཆགས་བྲལ་མི་སྤིང་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་སྤྱི་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་མཆུངས་པར་ལྟར་བར་ཐལ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཆུངས་
 པར་ཡོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་ཆགས་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་
 དུ་འབྱུར་བས་སྤྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྟོག་ཆགས་དང་ཆེས་སྟོག་
 ཆགས་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྟོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་ཆགས་ཅན་དང་ཆེས་
 ཆགས་ཅན་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་འདིའི་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའི་འབྱུང་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤང་ཆགས་སོགས་དེ་ཡོད་པ་ལས་བྱིས་དེ་མེད་པར་ལྟར་བ་སྤིང་
 པར་ཐལ། རང་སྤུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་འབྱུང་ཞིང་འགྲིབ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་
 འབྱུར་བ་གང་ཞིག་དེ་ཁྱོད་ལ་འབྲལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་འཕེལ་
 འགྲིབ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཆུངས་པ་སྟེ་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་མི་སྟོག་པའི་བྱིར་
 འབྱུང་བའམ་སྟོག་ཆགས་ལ་སོགས་གཏན་སྟོག་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་སྤྱི་བྱ་ཀུན་ཆོས་ཅན། འདོད་
 ཆགས་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་འདྲ་བར་ཡོད་པའི་བྱིར། བྲལ་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་
 ན་བ་ལང་ཁྱ་བོ་དང་ཁྱ་ལུ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་བ་ལང་དང་ཆེས་བ་ལང་དང་ཤེས་ཤིན་
 ཏུ་བ་ལང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བ་ལང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུ་བ་ལང་དུ་རིགས་
 མཆུངས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། འམ་ཞེས་པ་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པའི་བྱུང་མཐའ་འདིར་

ཡང་རྒྱ་ས་སོགས་འབྱུང་བ་མཚུངས་པས་སློག་ཆགས་དང་ཆེས་སློག་ཆགས་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 སློག་ཆགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་པར་གྱི་རིམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་འབྱུང་བ་
 ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་རྩོ་བ་དང་ཆེས་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པའི་བྱུང་
 པར་ཡོད་ན་ཡང་རྩོ་བ་གཏན་མེད་པའི་མེ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་
 འབྱུང་བའམ་སློག་ཆགས་གཏན་ལྡན་གྱི་པ་མི་སྤྲོད་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོ་བ་
 ཆོས་ཅན། རང་ལ་རྩ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་གྱི་མེ་བྲོད་འཕེལ་འགྲིབ་
 གྱི་ཉིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློག་ཆགས་
 སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སློག་ཆགས་སམ་འབྱུང་བ་དེའི་བྱུང་པར་ལ་ལར་རྒྱ་ཆད་པ་མི་སྤྲོད་
 པར་ཐལ། སློག་ཆགས་སམ་འབྱུང་བ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་འཕེལ་
 འགྲིབ་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོས་ཅན་སྣམ་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་
 དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྲ་ན་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལ་ཞེས་པའི་རྟགས་མ་ངེས་ཏེ།
 དཔེར་ན་གཟུགས་ངེ་སོགས་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གཏན་མེད་པའི་འབྱུང་བ་མི་
 སྤྲོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ངེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་
 ངེས་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་
 རུང་གང་ཞིག་ བྲོད་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་
 འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཆགས་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སྤག་དོག་སེར་སྣ་སོགས་
 ཆོས་ཅན། དེ་དང་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟུགས་ངེ་སོགས་
 བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་སྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྲ་རྩལ་ཡུལ་
 གྱི་དབང་གིས་ངེས་འགའ་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན།
 སྤྲ་རྩལ་གྱི་ཡུལ་ཡང་བྲོད་ངེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་
 སོགས་སྤྱ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆགས་སོགས་རང་

གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ལུས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ན། ཆགས་སོགས་ཆོས་
 ཅན། ཡུལ་དུས་རིས་འགའ་སྐྱེ་བའི་རིས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྐལ་མཉམ་
 གྱི་རྒྱ་དང་བལ་ཞིང་རིགས་མི་འདྲ་བ་རྒྱར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་བྱུ་བ་སྟེ། འབྱུང་བ་
 དེ་དེའི་བསྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འབྱུང་བའི་ལུས་རྟག་
 ཏུ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་ནས་ད་དེའི་མཆོན་ཉིད་
 སྟོན་པ་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་སྒྲ་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རིས་འགའ་སྐྱེ་བར་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་
 རས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་
 དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་དུ་མ་གཞན་དབང་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་
 ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ཆོས་ཅན། སྤང་པོ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས་
 པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་པ་ཡོད་དེ། རྟག་པས་རི་
 ལྟར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་སྤར་བ་ཤད་ཅིན་ཏོ། །དེས་ན་རྟག་པའི་བདག་གཅིག་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་སྤང་པོ་དུ་མ་དུས་སྒྲ་ཕྱི་ཐ་དད་པར་རི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འབྱུར་སྟེ་མི་འབྱུར་བར་
 ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་དང་ཡིད་གྱེད་
 ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གཞན་སྤང་བ་དང་ཡིད་གྱེད་དག་ནི་བྱས་ལྡན་དུ་ཆོགས་ན་ཡང་དེ་
 ཅུ་མ་གྱི་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་རིས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟོག་པ་ལས་རྒྱ་དབང་སོགས་
 ཡོད་པར་རིས་སུ་དཔོག་པར་འབྱུར་ན། རྟག་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་པན་གྱེད་དུ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལྟོག་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་ནས་ད་སྤང་བར་བྱ་བ་ཀྱི་འབྱུང་གིས་
 བདེན་པ་སྟོན་པ་དེ། རི་སྐྱད་བཤའ་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་པ་

ཉིད་དུ་གྲུབ་ཏུ། ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མེད་ན་རྒྱ་རྒྱུ་
 གཞན་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་རྟག་དུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་རྟག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་
 རེས་འགའ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཤུགས་གི་ཆེར་མ་དང་པད་མའི་སྒོར་བྱ་དང་ལོ་
 མ་དང་གི་སར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོ་བ་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་འཇམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རང་
 བཞིན་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་རབ་དུ་བརྗོད་དོ། །རྒྱ་ཤུགས་གི་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྤྱོད་མ་གང་པན་འདོགས་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོན་
 སྟེང་པ་དེ་ནི་སྟོང་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དོན་གཞན་སྤྱོད་མ་གང་པན་འདོགས་སྟེང་
 དུ་ཡོད་ན་ཕྱི་མ་གང་སྐྱེ་ཞིང་སྤྱོད་མ་གང་འགྱུར་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་རྣམས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་མ་དེ་ནི་ཕྱི་མ་
 དེའི་རྒྱར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཡང་མིག་
 ཞེས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་ཞེས་ཀྱི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱ་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་བཀག་ནས་རིགས་མི་
 མཐུན་པ་རྒྱར་སྤྱོད་པ་འགོག་པ་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དབང་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པའི་རྒྱ་
 ལས་ཀྱང་སྟོང་འབྱུང་བ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པ་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པ་ཆད་
 མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལས་འབྲས་བྱ་བ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་རྒྱ་སྟོན་པ་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡོད་ཅིང་རྟག་པ་
 རྒྱར་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པའི་རྒྱ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མདོ་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 དེ་དང་དེ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། འདོད་པའི་སྟོང་པ་དང་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དང་
 འཇིག་པའི་སྟོང་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་མཆོན་འདི་ལྟར།
 མི་ལ་སོགས་པའི་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྟོན་དུ་མངལ་སོགས་སྟོང་པ་
 མདོན་པར་འདོད་པའི་སྟོང་སྟོང་རྒྱར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དབང་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་དབང་

མེད་དུ་བགྱི་བ་མ་ཡིན་པར་རང་དགར་སྐྱེ་གནས་དང་གནས་སྐབས་ཉེར་མཁོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
 གྱི་བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ལེན་པ་དེ་དག་ཐོབ་འདོད་བསམ་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་
 ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་ན་རང་དགར་དེ་དག་ལེན་པ་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡོད་དེ།
 སྐྱེ་གནས་སོགས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བ་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་
 སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐ་མལ་པའི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྡོན་དུ་འདོད་
 སྤྱི་དང་འཛིན་སྤྱི་རྒྱུར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདོར་
 བར་འདོད་པའི་སྒོ་མངལ་སོགས་སུ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་འདོད་སྤྱི་དང་འཛིན་སྤྱི་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཐོབ་
 འདོད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དོར་འདོད་ཀྱི་སྒོས་མངལ་སོགས་ཡུལ་ཀུན་ལ་རབ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ཏེ། བྱུང་པ་ལ་བདག་དུ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་གཙང་བདེ་སོགས་མ་ཡིན་པ་
 དངོས་པོ་དམན་པ་མངལ་སོགས་ལ་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 སྤྱི་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བའི་ཉེན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་འཇུག་
 བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱི་མའི་ལུང་དང་སྒྱུར་བ་དེ། ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཉིད་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནི་
 ཞེས་ནི་སྡོན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྤྱི་
 དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྤྱི་མེད། ཞེས་སོ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལུས་ལས་ཀྱང་
 ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བར་ཐལ། ལུས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ལུས་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅམ་དུ་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་ཁས་
 སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་པན་འདོག་པའི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་
 སྤྱི་བས་པ་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཁས་སྒྲུངས་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་
 མ་མཐོང་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལུས་མེད་ཆགས་པ་མ་མཐོང་ཕྱིར་
 ཞེས་ལུས་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འདོད་ན་ནི་རྒྱུར་པན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། རང་གི་འདོད་པ་

འདྲིལ་རྟེན་གཞན་མེད་པ་ལ་གཞོན་པ་སྟེ་བར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཐོག་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་
 ལུས་སེམས་པན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། ལུས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
 ཏེ། ལུས་སྟེ་བ་དང་སྟེན་ཅིག་ཁོ་ནས་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་སྟེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པ་
 མཐོང་གི་དེའི་སྒར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟེས་མ་ཐག་གི་འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྟེས་
 མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བར་ཐལ། རྒྱ་ལས་སྟེ་ཞིང་རིགས་མི་མཐུན་པར་རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེའི་སྒར་འདོད་ཆགས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྟེ་བ་སྒར་མ་བྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་
 སྟེང་པ་གསུམ་ཀ་སྟེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟེག་བསྟེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྟེང་པ་ཉིད་དེའི་རྒྱར་
 བཤད་ཅེ་ན། ལམ་འབྲས་དང་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། སྟེང་པ་
 སྟེག་བསྟེན་གྱི་རྒྱར་པའི་ཡིན་ཡང་དེའི་རྒྱར་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མ་འོངས་པའི་སྟེ་
 བར་རུང་པོའི་རྒྱན་དངོས་སུ་སྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟེང་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་རྒྱར་
 བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རུང་པོའི་རྒྱན་མ་འོངས་པའི་སྟེ་བར་དངོས་སུ་བསྟེན་ཞིང་འཕེན་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་བ་མངོན་པར་བྱུང་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྟེང་པ་མེད་ན་འཁོར་བར་སྟེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེང་པ་དེ་
 ཡོད་ན་ཁྱོད་སྟེ་བ་སྟེད་བྱེད་དུ་ཡོད་ཅིང་དེ་དང་བྲལ་ན་ཁྱོད་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བར་སྟེ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དག་བཅོམ་པའི་ལས་བཞིན། དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་བཤད་
 ནས་ད་མངོན་དུ་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་འཆད་པ་དེ། སྟེག་བསྟེན་གྱི་བདེན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
 རྒྱན་འགག་དུ་མི་རུང་བའི་གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།
 རྒྱ་ལ་འགལ་རྟེན་གྱི་གོགས་དང་རྒྱ་མ་ཆང་བ་སོགས་སྟེང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་སྟེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་མེད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དཔེར་ན་མེ་རྩོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་རྩོ་བ་ལས་མི་ཐར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འབྲེལ་ཐལ་
 འབྱུང་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཐལ་འབྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སངས་
 རྒྱས་པས་འདོད་དང་ཉགས་མ་བྱུང་གྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་པོ་དང་གྲོལ་བ་པོའི་བདག་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཅེངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ན། སྐྱེས་བུ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་
 འབད་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲོལ་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟགས་
 མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། བདག་ཆགས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རི་སྤྱང་པོ་ལ་
 བདག་ཏུ་ཆགས་པ་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྤྱང་དུ་སེམས་རྒྱུད་ཐར་པའི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་
 མེད་དེ། དེ་སྤྱང་དུ་ཕྱང་པོ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་པོའི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བ་པོ་དང་དེ་ལས་
 གྲོལ་བ་པོའི་བདག་དོན་ལ་མེད་ན་ཡང་རང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་
 བཙོན་དགོས་ཏེ། ཕྱང་པོ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་པོའི་བདག་ཏུ་ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཞིམ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གྲོལ་བ་པོའི་བདག་མེད་ན་ཆགས་བྱལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
 རིགས་གྱི་འཁོར་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གནས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་འགའ་ཞིག་འཁོར་བར་ཅུང་ཟད་གནས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཐར་པའི་བདེ་བའི་རོ་
 སྤྱོད་བའམ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་
 ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བཙེ་བའི་དབང་ཡིན་པའམ་ཡང་ན་སྒྲོན་གྱི་ལས་
 གྱིས་རང་གི་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་འཕངས་པ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སྒྲོན་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ལྟོག་པར་འདོད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་བྲལ་ལས་གྱིས་གནས་ན་དེའི་ལས་གྱིས་སྤྱང་བ་གཞན་དུ་ཡང་
 ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱང་པའི་སྤྱང་བ་ལས་རྣམ་པར་ཀལ་བའི་དགྲ་བཙོན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་གཞན་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྟན་
 ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་སྤྱང་བ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་བྲལ་བཙེ་བས་གནས་ན་དེས་སེམས་ཅན་
 དུ་ལྟ་བ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བཙེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆགས་བྲལ་གྱི་

རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་བཙེ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་རྒྱུར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་ལ་རང་གི་འགལ་ཁྲ་ཞེ་སྒང་
 མེད་པ་རྒྱུད་ལ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྲ་མ་ཙམ་ལས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་འདུག་པ་སྟེ་སྦྱེ་
 བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཤམ་ཏེ་ཆགས་བྲལ་གྱི་བཙེ་བ་དེ་བདག་ལྟའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཙེ་བ་ཚོས་ཅན། འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་ཏེ། གཙང་བདེ་
 སོགས་སུ་སྦྱོ་འདོགས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་འདུ་བྱེད་རྒྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྤང་བོའི་རྒྱུན་མངོན་སུམ་དུ་
 རིག་པ་ཙམ་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཡིན་ན་གཙང་
 བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པའི་ཚོས་སྤང་བོ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་གཙང་བདེ་
 སོགས་སུ་སྦྱོ་འདོགས་པ་ལས་སྦྱེ་དགོས་པའི་བྱིར། གཤམ་ཏེ་དེའི་བཙེ་བ་དེ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཞེ་
 སྒང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གཏི་ཟུག་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་
 དེ་ཡང་སྤང་བོ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་དེས་ན་ཆགས་བྲལ་
 རྣམས་ཚོས་ཅན། ཉེས་པའི་རྒྱུ་ལས་གཞོད་ཡུལ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པའི་རྒྱུ་གཏི་ཟུག་
 དེ་མེད་པའི་བྱིར། རྒྱུ་མཆོད་དེས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བཙེ་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཞེ་སྒང་སོགས་མེད་པར་
 འདོད་དོ། །གཤམ་ཏེ་ཆགས་བྲལ་གནས་ན་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ་ཐལ་འཁོར་བ་ལས་མ་
 གྲོལ་བའི་བྱིར་ངོ་ཞེ་ན། དག་བཙེམ་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ལས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ཡང་འཁོར་བ་
 ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་སྤིད་པ་གཞན་དུ་ཉིང་
 མཆོམས་མི་སྦྱོར་བའི་བྱིར། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པའི་
 འདུ་བྱེད་དེ་དགོ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱས་པ་མ་ཟད་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་ན་ཡང་འཁོར་
 བའི་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར།
 གཤམ་ཏེ་ཆགས་བྲལ་སྟོང་རྗེས་གནས་ན་ཅིའི་བྱིར་བྱིས་ཀྱང་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་མི་
 གནས་ཞེ་ན། ཉན་རང་དག་བཙེམ་པ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པའི་འབད་རྩིས་ཆེན་པོ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་མདུན་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་རྗེས་གོམས་པ་དམན་

བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་གང་དག་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་
 གཞན་གྱིས་ངོར་ནི་དོན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་
 བསྐྱེལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་
 བཙེ་བ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏི་ཐུག་ཉེས་པའི་རྩ་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་
 འཛིན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་
 ལམ་དང་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་ཡང་སྲིད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དེའི་རྒྱ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། འཛིག་ལྟ་མ་
 ལུས་པ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྦྱེས་པ་མ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅིས་ཏེ་དེ་སྤངས་པར་ཁས་ལེན་ནའང་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྲིད་པར་སྦྱེ་བ་གལ་
 ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པ་མ་སྤངས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། རྒྱུན་
 ཞུགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་དང་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅིས་མངོན་པར་འདོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྲབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་
 བའི་གནས་སྐབས་ན་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བའི་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྤངས་ནའང་སྲིད་པ་གལ་ཡོད། །ཅིས་པའི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་འགའ་
 ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངའོ་ཞེས་མཐོང་བའི་བདག་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན་བདག་བདེ་བར་འདོད་པས་ཡང་སྲིད་པར་མངོན་པར་རྒྱག་པ་མིན་པར་ཐལ།
 བདག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་འགའ་ཞིག་ཡོད་
 དེ། བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟ་སྦྱིན་ལྟགས་སྟོག་ལས་གྲོལ་བ་བཞིན་ནོ་
 ཞེ་ན། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ན།
 བདག་དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་འཆིང་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་ཐར་པ་
 ཡིན་ན། བདག་དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་བསྐྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐར་པ་གང་

ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་མ་བྱ་པའི་སྡེ་པ་དག་ན་རེ། ཏྲག་མི
 ཏྲག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་དེ་ནི་
 ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་འགའ་ཡིའང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཏྲག་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཚོས་ཅན། བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་རྩི་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྐད་ཅིག་མར་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་འགའ་ཡིའང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 དེ་ལྟ་བུའི་བདག་དེ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ནམ་གཏན་དུ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ལ།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏྲག་ཅེས་བརྗོད་པར་རིགས་པར་ཐལ། གང་
 གི་རང་བཞིན་འཛིག་པ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འཛིག་མེད་ཡིན་པ་དེས་ན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 རོ་ཆ་བར་བྱེད་པའི་ཏྲག་མི་ཏྲག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ཅེས་པའི་ལྟ་བུ་འདི་སྤངས་ལ་བདག་དེ་ནི་
 ཏྲག་ཅེས་བྱང་པོར་སྟོས་ཤིག་དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་ནས་ད་འགོག་
 བདེན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་འཆད་པ་དེ། དེའི་གཞོན་བྱེད་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བ་
 འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱག་
 བསྐྱལ་གཏན་དུ་འགག་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་
 པར་བྱས་པ་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རྒྱད་ཉེས་མེད་
 གཉིན་པོའི་ངང་དུ་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རེ་ཤིག་སེམས་རྒྱད་གཉིན་པོའི་
 ངང་དུ་གནས་གྱུར་ཀྱང་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རྒྱད་ལ་ལམ་ཉེས་མེད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་
 སྒྱུན་ཆགས་སོགས་ནི་སྤར་ཡང་འབྱུང་བས་གཏན་དུ་གྲོལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་སེམས་རྒྱད་ཚོས་ཅན། ཆགས་སོགས་སྤར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གཞུང་འཛུགས་པ་དེ། རྣམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཡུལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་འཛིན་
 པ་འདི་ཁྱོད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཚོས་ཏེ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། ཡུལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་ལྟར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་ནི་འདི་ཡིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་

རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅི་ལྟར་
 ཡོད་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་འདི་ལ་འཁྱལ་བའི་རྒྱུན་གཞན་རྟག་བདེ་སོགས་སུ་གོལ་བར་
 འགྱུར་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འཁྱལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤང་པོ་རྟག་བདེ་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་འབད་མེད་དུ་མི་ལྟོག་སྟེ། ཁྱོད་ལྟོག་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་གོམས་པའི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མི་བརྟན་པ་སྟེ་གཞོད་བྱེད་ཀྱིས་ལྟོག་དུ་རུང་སྟེ། གཞོད་བྱེད་དང་བཅས་
 ཤིང་འཁྱལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལས་གོལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་ཁ་སྒྱུལ་དུ་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་པོ་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཐུན་པ་མེད་པའི་
 འོད་གསལ་བ་སྟེ་སྤང་པོ་མི་རྟག་སྟོང་པ་བདག་མེད་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 སེམས་རྒྱུད་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ལྟོག་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་
 གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་དེ་མ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། འཁྱལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 སྤང་སྤང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་སོགས་སུ་དཔྱེད་པ་ན་ཡང་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་སྒྲོ་བྱར་བ་ཡིན་ཞིང་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྤུས་གནས་གྱུར་མཐར་སྤྱོད་པའི་
 དུས་ན་ཡང་དེ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་སེམས་རྒྱུད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དེའི་བདག་ཉིད་དམ་ངང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཆགས་
 སོགས་རེ་འགའ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ལ་ཆགས་སོགས་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་
 པ་སྟོང་པོ་སྟེ་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་སྒྲོན་པ་ལ་མེ་ཆེས་མི་འབར་བ་
 བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་འཕགས་པའི་སྤངས་པ་སྤང་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

སྟོན་པ་ནི། འཆེ་བ་མེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བཤད་པ་སྤར་བ་ཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདག་ལྟ་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་དེས་དེ་བྱངས་འབྱིན་པར་
 མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་
 དང་ཁོང་ཁོ་ཆོས་ཅན། འཛིན་སྤངས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་སྟེ་འགལ་ན་ཡང་གཅིག་གིས་བྱངས་འབྱིན་
 རུས་པའི་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྱུང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འབྱུར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་ཡུལ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
 བ་ཁོང་ཁོ་སྟེ་བར་འབྱུར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཏི་ཟུག་ལ་
 སོགས་པའི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་སྟུག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
 སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཉེས་པའི་
 གཉེན་པོར་བཤད་ཅེ་ན། དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པའི་གཉེན་པོ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་རྩ་བ་བྱངས་ནས་འབྱིན་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་
 དང་མི་སྟུག་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྟེ་རྩ་བ་ནས་ཆར་
 གཙོད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚྲིངས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་པ་
 ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 བྱང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་དག་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་རིག་པ་ནི་བདག་ཏུ་ཚྲིངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཅན་
 ཡིན་ལ་འཛིན་ལྟ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སེམས་འབྱུང་ཐ་དད་ཡིན་གྱི་
 གཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་
 མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིན་ལྟ་ལས་དོན་གཞན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་འགལ་ཆེ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ།
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལས་དམིགས་ནམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་མ་
 རིག་པ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཟླ་བ་སྟོན་མེའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་མི

ཤེས་པ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲིལ་འདོགས་པ་མེད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རིག་པ་ས་ཀྱང་མ་རིག་པ་དེ་བདག་མེད་ཉོག་པ་པའི་རིག་པ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པར་བྱུང་བོ། །འོ་ན་མ་རིག་པ་དེའི་གཞན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་
 ཡིན་ནམ་མེད་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ནམ་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་རིག་པ་
 ལས་གཞན་ཅམ་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་རིག་པ་མེད་པ་ཅམ་ཡང་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་
 དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་པ་ལས་དང་ལྡན་པའི་ནགས། ལག་པ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་
 ཅེས་པ་བཞེན་ནོ། །གཞན་ཡང་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འཛིག་ལྟ་ཉིད་མ་རིག་པར་གསུངས་ཏེ།
 ཇི་སྐད་དུ་འཛིག་ཉིད་དེ་ག་པ་འབྱུང་བ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ནི་བདག་དུ་མངོན་པར་ཞེས་པ་ལས་
 བྱུང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་མ་རིག་པའོ་
 ཞེས་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
 བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་ལུང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མི་
 འགལ་བའི་ཚུལ་ཅི་རིགས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་ལྟ་
 དང་མ་རིག་པ་དོན་གཞན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ལྟ་
 སྟོགས་གཅིག་དང་མ་རིག་པ་སྟོགས་གཅིག་པ་ཅན་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་
 བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་པོ་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ཆོས་
 ཅན། བདག་ལྟ་དེ་ཡི་རང་བཞེན་ཟ་བ་པོ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱན་དང་དོན་གྱིས་འགལ་བར་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟ་དེ་དང་
 དམིགས་རྣམ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཉེས་པའི་
 གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། སྟོག་ཆགས་ལ་གཏན་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོག་
 ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་ལ་གཟུགས་སོགས་བཞེན་ནོ་ཞེ་ན། ཆགས་
 སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཏན་མི་ཟད་

བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་ཆགས་ལ་སྦྲར་ལྟོག་ཏུ་
 མི་རུང་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉེན་པོའི་སྟོན་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་ལྟོག་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོའི་བཙུག་པའི་
 ཉེས་པ་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་བ་ན་སྦྲར་ཡང་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གསེར་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་དང་བྲལ་བ་
 ན་སྦྲར་ཡང་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉེན་པོས་ཉེས་པ་རྣམས་པར་འགགས་པ་སྟེ་དུངས་སྤྱང་བའི་
 གནས་སྤྱར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། གསེར་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་དང་
 བྲལ་བ་ན་སྦྲར་ཡང་ཉེས་པ་སྟེ་བ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་དམ་ངང་དུ་སྤྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
 དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཉེན་པོ་སྟོན་པར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། མེ་ལོག་ཀྱང་ཐལ་བ་
 ཞིང་དུ་མི་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཐར་ལམ་དུ་བསྟན་པ་རིགས་པ་ཅན་
 བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བདག་ཤེས་པར་བྱ་བསམ་པར་བྱ་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 བདག་ལྟ་ཐར་ལམ་དུ་སྦྱོར་བ་འགོག་པ་དེ། སྦྱོར་བྱ་གང་ཞིག་སྤྱང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ནི་
 ཆོས་ཅན། དུས་རྟག་ཏུ་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཆགས་ཞིང་ཞེན་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་
 བདག་ལྟ་ཆང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྤེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 བདག་ལ་ཞེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བདེ་བ་སྦྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་བདག་གི་བདེ་སྦྱོར་སྟེ་ག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཏུ་ཞེན་
 པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྤེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ང་ཡིན་ཞེས་
 བདག་གི་བ་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡོངས་སུ་ལེན་པར་ཐལ། བདག་གི་བདེ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡོངས་
 སུ་སྤེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཆོན་དེས་ན་རི་སྤྱོད་དུ་བདག་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་
 སྦྱོར་བྱ་དེ་ནི་འཁོར་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་འཛིན་ཅན་ཀྱི་སྦྱོར་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་གཟུང་
 བར་བྱ་བའི་ཆ་ལ་འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆ་ལ་ཞེ་སྤང་བའི་ཆགས་སྤང་འདི་
 དག་དང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་ཏེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་གི་བ་
 ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་འཁོར་བ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐར་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན།
 བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཐལ། དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བདག་དེ་འཁོར་བའི་རྣམ་འཛེ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱོན་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་
 ཆགས་སྐྱོན་བཅས་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པས། དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བུས་དེ་སྟོང་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ཆགས་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 ཞེན་ཡུལ་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྐྱོན་བྱུང་བ་མེད་པར་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་
 སྟོང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཆགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་ཆགས་པ་
 མིན་གྱི་དོན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
 གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་། སྐྱོན་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བའི་ཞེ་སྤང་དང་སྤྲལ་དོག་སོགས་སྟོང་བ་ནི་སྐྱོན་ཡོན་དེ་དག་ཡུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བའི་སྒོ་
 རས་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་ཆེར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ན་ཐར་པ་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ཆགས་གང་གིས་བརློག་པར་བྱེད་
 དེ་བརློག་པར་མི་བྱས་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་རྒྱ་བདག་ལྟ་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 བདག་ཆགས་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞེས་མཐོང་བ་གང་གིས་ན་དེ་སྟོང་ཞེས་དྲིས་པས། གལ་ཏེ་དེས་
 བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པས་སོ་ཅེ་ན། ཐར་འདོད་ཀྱི་
 སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་ཆགས་སྐྱོན་བཅས་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནའང་འདི་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཅག་དེ་ལ་བདག་གི་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་སྤྲལ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་ཡང་མི་སྟོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཆགས་དང་དབང་སོགས་དང་སྤྲན་པའི་བདག་སྤྲལ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་མེད་པའི་བདག་ཡན་གར་བ་སྤྲལ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་བདག་

ཆགས་སོགས་སྒྲིན་བཅས་ཡིན་གྱི་བདག་སྒྲིན་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ཆགས་སོགས་དེ་ཡང་
 ཚོས་ཅན། སྒྲིན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་འདྲ་བར་ཡན་གར་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་སྒྲིད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་བདག་ཆགས་སོགས་དང་བདག་གཉིས་ཀའང་ཚོས་ཅན། ཆགས་པ་དང་
 བྲལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ཀ་སྒྲིན་མེད་ཁོ་ནར་མཚུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་
 བོ་ཅག་གི་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་གི་བ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུག་སྤྱལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ་ཞེ་
 ན། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུག་སྤྱལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་འདི་དེང་ཕྱིན་ཆད་བདག་གི་བདེ་
 བ་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་བདག་གི་བའི་སྒྲོ་བཅོམ་པས་འདོར་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ལོག་ནས་བདག་གི་བའི་སྒྲོ་
 མ་དོར་བཞིན་དུ་འདོར་བ་མིན་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལུལ་དང་དབང་སོགས་དེ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་རང་གི་བའི་སྒྲོ་གང་གིས་
 བསྒྲེག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་བདག་གི་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་དང་སྤྱབ་
 བྱེད་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་ལ་ཁུབ་པ་ཡོད་དེ། ལུས་ལས་བོག་པའི་སྤྱད་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་
 བདག་གིར་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་ལུས་ལས་
 མ་བོག་པའི་སྤྱད་སེན་སོགས་བདག་གི་བར་བཟུང་བ་རྣམས་ལ་ཞེན་བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བར་
 སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བདག་ཆགས་དང་དབང་
 སོགས་བདག་གི་བ་ཚོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་བསྒྲོམ་པས་ཉེས་པ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་བདག་གི་བའི་
 སྒྲོ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་བདག་ལ་འདུ་སོགས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་སྤྱར་གྱི་གནས་
 སྐབས་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཡོད་དེ། བདག་གི་བ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་
 བདག་དེ་ལ་འདུ་བ་དང་བདག་གི་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་དང་སྤྱབ་བྱེད་སོགས་སུ་འབྲེལ་བ་
 ལས་དེ་དག་ལ་རང་གི་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་
 བདག་གི་བ་དང་བདག་འདུ་སོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་
 ཆགས་བྱ་དང་སྒྲེས་བྱ་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་ལས་བདག་གི་བར་

ཆགས་པ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། བདག་གི་བར་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་དང་འདྲ་སོགས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་
 ཆགས་བྱ་དང་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟས་གོས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 ཡུལ་ཀུན་ལ་བདག་དང་འདྲ་སོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་སྐྱེས་བྱ་དང་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་སོགས་མེད་ན་
 ཡང་དེ་དག་བདག་ལ་མན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་བྱིད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཉེ་དབང་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བའི་སྒོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུག་བཅས་ཀྱི་སོར་མོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ན་རེ་སྒོ་གང་གིས་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་གྱི་
 ཉགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་དུ་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རེས་འགའ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡང་སྐྱེད་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཉེ་པལ་ཆར་སྟུག་བསྐྱེད་
 སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ཆགས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། སྒོག་དང་ཁ་དོག་དང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བདེ་བའི་
 འོངས་སྐྱོད་བྱེད་པར་ཅན་ཉིད་ན་དེ་ལ་ཆགས་པས་དེ་དང་འགལ་བ་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་ལ་ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཉེ། སྒོག་དང་སྟོབས་སོགས་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་དེ་འཕེལ་བའི་བྱེད་པར་ཅན་
 གྱི་བདེ་བའི་འོངས་སྐྱོད་ལ་སྲིད་པས་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་དངས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་བྱེད་པའི་དུག་བཅས་
 ཀྱི་ཟས་འོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ཉིད་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་རེས་པར་སྟོན་པ་ནི། ཡང་དེ་ཆོས་
 ཅན། དུག་བཅས་ཀྱིས་ཟས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་གཞན་
 མ་ཉིད་ན་ངེ་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་གྱི་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་ལ་འཇུག་སྟེ། བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་བསམ་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་མེད་པའི་བདག་ཆགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆགས་ལྡན་
 འགའ་ཞིག་བྱེད་མེད་དག་དང་འགྲོགས་པ་མ་ཉིད་པར་དུད་འགྲོ་དག་ལ་འདོད་པ་སྐྱོད་པ་མཐོང་བ་
 བཞིན་ནོ། །གལ་ཉེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་དེ་བདེ་སྟུག་སོགས་སྦྱོར་བའི་རྟོན་མ་ཡིན་པས་
 བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཐར་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་ཆོས་ཅན། ངེ་ལྟར་བདག་སྐྱེས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡིན་པར་འདོད་ཉེ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་སྟུག་སོགས་སྦྱོར་བ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཐ་སྙད་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་

ཏན་ཀུན་གྱི་ཉེན་དུ་ལོག་པ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།
 བདག་སྒྲིམ་ཆམས་ཀྱིས་བདག་དུ་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་ནི་སྤྱོད་སོགས་མེད་པ་དེ་འབྲུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཏྲག་པའི་བདག་འདོད་པའི་སྐྱེས་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཅན། རི་ལྟར་ན་བདག་དེ་ནི་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཉེན་དུ་འཛིག་པར་འདོད་དེ་འདོད་པར་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། བདག་དེ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཉེན་དུ་ལོག་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་རིགས་ཤིང་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཅན་
 ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་དེ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཉེན་དུ་འདོད་
 དགོས་པ་དེས་ན། ཐར་པ་འདོད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གིར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་གནས་
 སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཐལ། བདག་འཛིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བདག་འཛིན་
 ཆམ་པ་ཀུན་དུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་བསྟེན་བྱེད་ཡིན་ལ་བདག་ཆགས་དེ་ནི་བདག་གི་ཞེན་པའི་ས་
 བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་ཡོད་ཀྱང་བདག་གི་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་བཙུན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐར་པ་འདོད་པའི་
 སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་བཙུན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལྟ་དེ་
 བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་བདག་གི་བ་དེ་ཡི་སྐྱོན་ཡང་སྒྲིབ་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལྟའི་དབང་གིས་བདག་གི་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མཐོང་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་འཇུག་ལྟར་སྟེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་
 གི་བ་བཞིན་དུ་བདག་ལའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདག་ལྟ་སོགས་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
 ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེས་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 མེད་པར་ཐལ། བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་བདག་ལའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐར་
 པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བདག་གི་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དུ་
 སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་གི་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདག་འདོར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དག་
 གི་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དུ་སྒྲོམ་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དུ་སྒྲོམ་
 པས་དེ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་དུ་གསལ་པོར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་

བྲལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྤྱག་
 བསྐལ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྐྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་དེ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྤིང་པའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲོམ་པ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། བདག་ཆགས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་བདག་གི་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡི་
 སྐད་ཅིག་དེ་ཅུ་གྱིས་དེ་ད་ཆགས་པའི་སྒོ་ལྟོག་ཀྱང་དེ་ལ་གཏན་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ལྡན་འགའ་ཞིག་བྱད་མེད་འགའི་ཉེས་པ་
 མཐོང་བས་དེ་ལ་མ་ཆགས་ཀྱང་བྱད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་
 འཇུགས་པར་བྱེད་པ་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་སྤང་བྱ་དང་བདག་གི་བ་དོར་བྱར་ཞེན་པའི་བྱད་པར་
 ཡོད་ན་བདག་གི་བ་དེ་ལ་གཏན་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གཅིག་བདག་ལ་དམིགས་
 ནས་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་གྱིས་ནུམ་གངས་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་
 བདག་གིར་ཆགས་པ་སོགས་ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་དེ་སྐྱོན་
 མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ན་བདག་ཆགས་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོན་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་འདུན་
 པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐར་པ་ལ་འདུན་པ་བཞིན་ནོ། །ལུས་དང་དབང་སོགས་ཡང་ཆོས་
 ཅན། སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐར་
 ལམ་བཞིན། དེས་ན་ཐར་པ་འདོད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་
 མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་དང་བདག་ཆགས་དང་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་གསུམ་ཀ་སྐྱོན་མེད་
 ཡིན་པ་དེ་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འགྲོ་བ་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གསུམ་
 བོའང་དེ་ཅུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་སོགས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལའང་ཆགས་པ་
 དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་བཅས་དེ་ནི་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་སྐྱོན་བཅས་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ནའང་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ་དེ་

བྱི་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། སྒྲིན་བཅས་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་ཅག་སོགས་ཡུལ་གང་ལ་ཆགས་པ་
 དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་ཡང་དབང་སོགས་ལ་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་དེ་
 ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲིན་པས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་སོགས་གཙང་
 བདེ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པས་བྱས་པ་དེ་ལ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དེ་ལ་
 ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་ཞེན་ནི་དེའི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 བའི་ཉེས་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཡོན་ཏན་བཟླས་པར་མི་རུས་པའི་བྱིས་པ་དང་
 སྤྱགས་ལ་སོགས་པ་ལའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞར་བ་དང་སྐྱར་པོ་སོགས་རང་གི་དབང་སོགས་
 སྒྲིན་ལྡན་དུ་མཐོང་བ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་དབང་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྡན་པར་མཐོང་ཡང་བྱོད་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་ལ་བདག་གི་
 བར་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་བར་མ་བཟུང་བའི་དབང་སོགས་འདས་པ་དང་། ལུས་
 ལས་བོག་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱོད་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་བདག་གིར་བཟུང་བའི་དེ་ལྟར་བའི་
 དབང་སོགས་ལ་བྱོད་སྒྲིབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིར་ཆགས་པ་དེ་ཡོན་ཏན་མཐོང་
 བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཡང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་དེ་དེ་ལས་བྱུང་བས་བདག་གི་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ་
 བསྒྲིམས་པས་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་སོགས་ལ་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན།
 དབང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་
 འབྲུལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་མིན་པ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མཐོང་བས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཞེས་པས་བདག་གི་
 བར་ཆགས་པ་མི་སྤོང་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གཞན་ཡང་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སྒྲིས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 དབང་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲིམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དེར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡོད་
 པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་དེར་ཡང་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་བར་ཆགས་པས་དེ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་
 ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དེས་ན་དབང་དཀའ་དང་དབང་

སོགས་བདག་གི་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་ཏུ་ཁྱོད་སྤྱབ་པས་བདག་གི་
 བར་ཆགས་པ་དེ་ལ་རྩི་ལྟར་གཞོན་དེ་མི་གཞོན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་གངས་ཅན་ན་རེ། ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་
 སྤྱི་བ་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་དང་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ལས་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་སྤྱི་ལ། དེ་
 གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་བརྩུང་བ་ལས་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་མི་སྤྱི་ཞིང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱིས་
 པའི་སྤྱི་ལོ་འདི་ཡིས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་སོགས་ལས་བདག་ཐ་དད་ཏུ་གྱུར་ཤེས་པར་ཐལ།
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་སོགས་དེ་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་མཆོག་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བར་
 དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་སྤྱི་ཞིང་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡང་དབང་
 སོགས་ལ་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་དང་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བ་
 ལས་ཀྱང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱ་དེ་དག་གང་ལས་
 བྱུང་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་ལ་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་མིག་སོགས་
 དབང་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་ལོ་ཉིད་ཀྱི་རྩིས་སུ་ཆགས་པ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། འཁོར་བ་
 ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་སེམས་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་གདུངས་མེད་པར་
 ཡང་། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ཡིན། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། སྤྱིས་བྱ་གང་ཞིག་ད་ལྟར་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་གདུང་བའི་ཡིད་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་ཆོས་
 ཅན། ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེད་
 གྱིས་གདུང་བའི་ཡིད་འབྱུང་དེའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆགས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་གདུང་
 པའི་ད་ལྟ་བའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་སྤྱིས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་ལ་གཏན་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་འབྱུང་དེ་ལོག་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་བདག་དང་བདག་གི་བར་ཆགས་
 པ་ལ་སྤྱིར་ཡང་རྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཞེ་

སྒྲུབ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རི་སྤྱིད་དུ་ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དེ་སྤྱིད་ཅམ་དུ་གནས་ཀྱི་གཏན་
 དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དེ་འོ་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆགས་བྲལ་
 གང་ཞེ་ན། དག་བཙུགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པའི་ཉེར་
 མཁོ་ཐམས་ཅད་འདི་ནི་ང་དང་ང་ཡི་འོ་ཞེས་སྒྲུབ་བྱ་དང་ཡིད་སྦྱོར་བས་དོར་བྱར་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་
 མཉམ་སྦྲེལ་སྤྱི་མཐུན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་དྲངས་བས་ཡན་ལག་ལ་ཅན་དན་
 གྱིས་སྤྱུག་པ་དང་འགའ་ཞིག་གིས་ཁོང་ཁོ་བས་ཡན་ལག་གཞན་སྟེ་འཕྱུར་གཅོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་
 པའམ་ཁོང་ཁོ་བ་མེད་པར་མཚུངས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མདོ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཞེ་
 བ། སྤྱུག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཟག་བཙུགས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེད་ཀྱི་བསྒྲོམ་བྱར་གྱུར་པའི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་སྟོན་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པའི་ཟག་བཙུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཙུགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་
 སྒྲོམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེ་བའི་རྟོན་ཏེ་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་
 སུམ་དུ་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལ་གཉེན་པོ་
 སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པ་སྤྱུག་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་ཟག་བཙུགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོགས་སུ་
 སྒྲོམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་དོན་ཡོད་དེ། བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དོན་རྣམས་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོང་བས་
 གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་བསྒྲོམ་པ་སྤྱུག་མ་དེའི་ཐབས་ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་འདུས་བྱས་མི་
 རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟག་བཙུགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ལས་སྤང་པོ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། རི་སྤྱིད་དུ། དག་སྟོང་དག་གཟུགས་རྟག་པའམ་འོན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡིན།
 བཙུན་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་སོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་བདེ་བའམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན། བཙུན་པ་

སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་སོགས་སོ། །གང་མི་རྟག་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ནམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་
 འདི་ནི་ང་ཡི་འོ་འདི་ནི་ང་ཡི་བདག་གོ་ཞེས་ལྟར་རུང་ངམ། བཅུན་པ་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་
 སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྒྲོམ་པ་འཁོར་བ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་
 གྱི་ཕྱིར། ཆགས་བྱལ་དུ་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། །བདེ་སྤྱག་སྒྲུང་དོར་གྱི་ཚོམ་པ་ཀྱན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་དང་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་འདོར་འདོད་གྱི་སྟེང་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་
 བ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་འཛིན་ཡོད་ན་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། གྲོལ་བ་ཡོད་ཀྱང་གྲོལ་བ་སོ་ལ་བདག་གི་བ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ན་དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བའི་བདག་
 ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་དེའི་བ་པོར་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དེའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། བདག་གི་བ་བ་པོར་མེད་པ་དེ་ཆེའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་
 ཡོད་དེ། བདག་དེ་རྒྱ་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅན་དང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་མཐོང་བ་ལམ་དུ་བསྟན་པའི་འཇུག་བསྐྱེལ་ནས་སྟོན་པ་དེ། འཁོར་བའི་
 འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་རྟོག་ལྡན་ནམས་ཆོས་ཅན། འབད་པ་ཆེན་པོས་བདག་མེད་
 མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིག་ཆོགས་ལ་
 ལྟ་བ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཛིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱུང་ན་འདས་
 པའི་གྲོང་སྦྲིང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འཛིག་ལྟ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་རིགས་མ་ཐུན་པའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་གོ། །གཞན་
 ཡང་གང་དག་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལམ་མ་ཡིན་གྱི་བདག་ལ་མི་གཞོད་ཀྱང་དབང་སྤྱག་གི་དབང་
 དཀའ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིམ་བུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་གྱི་འདུས་བྱས་པའི་ས་བོན་སོགས་གྱིས་སྤྱ་གྱ་
 མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྡན་ནམས་ནི་ཆོས་ཅན་དབང་སྤྱག་གི་
 དབང་དཀའ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྤྱ་བའི་ལུང་ཡང་ཡོངས་སུ་མགྱ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཅན་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་ལུག་གི་དབང་གི་ཆོ་ག་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 གྱིས་སྐྱེས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ས་བོན་སོགས་ཀྱིས་སྤྱ་གུ་མི་བསྐྱེད་པར་གྱུ་བ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་དང་
 ལྟན་པའི་སྐྱེས་བུས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ལུས་ལ་ཉིལ་མར་གྱིས་
 བསྐྱས་པ་དང་མེས་སྒྲིག་པ་དང་བྱེ་མ་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་གོལ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིལ་མར་ལ་སོགས་པས་བསྐྱས་པའི་ས་བོན་གྱིས་སྤྱ་གུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གང་ཡང་སྒྲིག་ཅན་གྱི་སྒྲིག་པ་སྒྲ་མས་སྒྲངས་ཏེ་སྟོན་སྒྲིག་བྱས་པས་སྒྲིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 སྒར་སྒང་ཁར་ལྷུ་བ་ཕྱིས་ཡང་བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་སྒྲིག་བྱས་པའི་
 སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། སྒར་སྒང་ཁར་ལྷུ་བ་ཕྱིས་ཡང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟོན་སྒྲིག་གིས་སེམས་
 ཅན་གྱི་སྒྲིག་པ་བཅོམ་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་སྒྲིག་གི་མེས་ལུས་གདུང་བ་ལས་ལུས་
 གྱི་ལྷུ་བ་ས་རྒྱ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་
 སྒང་ཁར་ལྷུ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དབང་བསྐྱར་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་གཙང་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
 རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་དང་དེ་
 ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟེད་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་པ་དག་ཆོས་ཅན།
 གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་བཅད་པ་དེ་ཡང་སྟོན་པར་མི་འགོ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱེད་པ་དབང་སོགས་
 རྣམས་མངལ་སོགས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགོ་བའི་སྟོན་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྱུ་བ་སྟེ།
 དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པ་མངལ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་རུས་པ་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུར་ཡོད་པ་ཅམ་ལས་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅིས་ཏེ་སྟོན་བྱས་པའི་ལས་
 ཀྱང་རྒྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཅམ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མ་གྱུ་བ་པོ་ཞེས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་
 པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྟོན་གྱི་ལས་ཡང་སྟོན་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་དགོས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཡང་སྟོན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་བསྐྱར་
 ཅན་གྱི་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྟོན་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལོག་སྟེད་ཉམས་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ། དུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་དུལ་གཟུགས་སོགས་རྟགས་
 པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དབང་སོགས་ཡིན་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་
 ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དབང་བསྐྱར་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཞིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དབང་
 བསྐྱར་དང་ལྡན་པས་སྤོང་ལ་དབང་སོགས་མངལ་སོགས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་མ་མཐོང་བའི་
 ལས་དེ་ནི་དགོ་མི་དགོའི་འཇུག་པ་ཉི་ཤུ་འཇུག་པས་བསྐྱེད་པའི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཡིན་
 ལ། སྤོང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ལོག་སྤེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལོག་སྤེད་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་དབང་སོགས་མངལ་སོགས་སུ་སྐྱེད་པ་ལ་སྤོང་གྱི་
 རུས་པ་མཐོང་གི་གཞན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་དབང་སོགས་དེ་
 རྣམས་སྤོང་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 དབང་བསྐྱར་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་སོགས་དེ་དག་ཡང་སྤོང་བར་
 ཅིས་མི་འགྲོ་སྟེ་འགྲོ་བར་ཐལ། ལོག་སྤེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་མ་རྣམས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་དང་ལྡན་པའི་ལོག་སྤེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་ལ་བྱེད་
 པ་དབང་སོགས་མངལ་སོགས་སུ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་དེ། དེས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ལྟན་
 ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྣམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། དབང་བསྐྱར་ཅན་གྱི་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། དབང་དང་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་སྤྲགས་སོགས་བྱས་མ་
 ཐག་ཏུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་པ་དབང་སོགས་དེ་དག་སེམས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་འཕེན་འཇུག་དང་
 འགོག་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་པས་བྱེད་པ་དབང་སོགས་འཛིན་འཕེན་
 སོགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གྱི་རུས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 དུལ་ལ་རང་དགར་འཇུག་པ་ནི་འཛིན་པ་དང་མངོན་པར་འདོད་པའི་དུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་འཕེན་
 པའམ་འཇུག་པ་དང་སྐྱུན་པ་ལ་སོགས་པས་སྒོ་རྣམས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་གཡིང་བའམ་འཇུགས་
 པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ཐབས་ཡོད་ན་དེ་ལྟོག་པ་ནི་འགོག་པའོ། །ཅི་སྟེད་དབང་བསྐྱར་ཅན་གྱི་སྐྱེས་
 བུ་འཆི་བ་དེའི་ཆེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྒོའི་རྒྱུ་ཆད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་དབང་སོགས་རྣམས་

མངལ་སོགས་སུ་འཕེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་ཅན་གྱི་སྤྲེལ་བུ་འཆི་ཁའི་ངི་མ་ལོག་
 མེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆམས་སྦྱོར་
 བར་རུས་ཏེ། དེ་མཆམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ།
 དབང་བསྐྱར་གྱིས་དེ་རྣམས་ལ་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆམས་སྦྱོར་བའི་རུས་པ་མེད་པར་བྱས་
 པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་ཅན་གྱི་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། གསོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ནའང་ལོག་སྤོང་སྤྲ་
 མ་ལ་བྱི་མ་མཆམས་སྦྱོར་བའི་རུས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དབང་བསྐྱར་
 གྱིས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རིགས་མ་ཐུན་པའི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མའི་ས་བོན་ལས་
 རྒྱན་དུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་ལོག་སྤོང་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་ཅན་ལས་སྤྲོག་པ་མེད་དེ།
 དབང་བསྐྱར་གྱིས་རང་གི་བརྒྱུད་ལ་མི་གཞོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་མཐོང་བ་
 འཕེལ་ན་བྱོད་འགྲིབ་ཅིང་རང་གི་སྤོགས་ལོག་སྤོང་འཕེལ་བ་ན་བྱོད་འཕེལ་བར་འགྱུར་གྱི་དབང་
 བསྐྱར་ཅན་ལས་བྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བདག་ཀྱང་ལུས་ངག་གི་ལས་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་པོ་ཡིན་པའི་སྤོ་རྣམས་འཁོར་བར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་མོད། ཅི་བྱིར་བདག་དེ་དེའི་རྒྱར་
 མི་གནས་ཞེ་ན། བདག་དེ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱན་
 ལ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟག་པའི་བྱིར་རོ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་སྦྱེད་པའི་དུས་ནའང་
 འབྲས་བུ་སྦྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལོངས་སྦྱོད་
 པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་དང་གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་བར་ཐལ། དེའི་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ཆོས་ཅན། ལས་བྱེད་པ་པོ་
 དང་འབྲས་བུ་ཐ་བ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་ཐ་བ་པོ་དེ་དག་བྱོད་ལས་ཐ་དད་
 ཡིན་གྱི་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལོག་སྤོང་སྤྲ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བ་
 སྤྲོག་པའི་རུས་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བདག་འགལ་
 ཡང་མེད་ན་དེའི་བྱིར་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་གཞན་གྱིས་བྲན་པ་དང་སྤྲ་མཐོང་བ་བྱིས་ངོ་ཤེས་པ་དང་

གཞན་གྱིས་ལས་བྱས་པ་གཞན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟ་བུའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བུ་རྟག་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་ཟག་བརྟགས་
 ཡོད་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་སྤྱི་བུ་འགའི་ཡང་སྤྱར་སྤྱོད་བ་
 སྤྱིས་བྱ་བ་མེད་པས་འདོད་ལན་ཐེབ་པའི་བྱིད། འོན་ཏེ་ལྟར་བྱ་ཅེ་ན། བདེ་སྤྱད་སོགས་ཆོས་
 ཅན། རྟག་པའི་སྤྱི་བུ་འགའ་ཡིས་སྤྱར་སྤྱོད་བ་སྤྱིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱར་རང་གསལ་པོར་
 རྟགས་པའི་སྤྱོད་བས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྤྱིས་སྤྱོད་ཅི་ལྟར་བཞིན་དུ་རང་བྱ་བ་འབྱུང་
 བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ལོག་སྤྱོད་དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱར་
 བཤད་ཐེན་ལ། དེ་དེ་ཅི་ལྟར་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སྟོན་བ་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་བ་བཞིའི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ལ་མི་རྟག་པ་ལས་ལྟོག་སྟེ་བརྟན་བ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བདེ་བ་དང་། བདག་
 མེད་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་དང་། སྤྱོད་བ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་དེའི་ཞེས་དང་། སོགས་པས་ཀྱན་འབྱུང་ལ་རྒྱ་
 མ་ཡིན་ཀྱན་འབྱུང་མ་ཡིན་ཞེས་བ་ནས་ལམ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་རིག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་རྟག་བདེ་སོགས་སྤྱོད་ཡོངས་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །བདེན་བ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དང་འགལ་
 བའི་དོན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྗེས་སྤྱོད་པས་ཅན་གྱི་
 བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཞེས་རབ་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པས་སྐྱོམ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་པས་བ་ན་བདག་
 མེད་མཛོན་སྤྱོད་དུ་མཐོང་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིས་མ་རིག་པ་དངོས་སྤྱོད་བཅོམ་པའི་སྐྱོན་ས་
 སྤྱོད་བ་དང་དེའི་རྗེས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་སྤྱད་དོག་དང་སེར་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་
 བྱེད་དེ། དེས་ན་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ལམ་ཁོ་ན་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་
 མོངས་པ་མེད་ཀྱང་ལས་ལུས་ཡོད་ན་སྤྱི་བའི་བྱིར་ལས་ལུས་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆགས་བྱལ་ཆོས་ཅན། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་སྤྱར་འཁོར་
 བར་སྤྱི་བར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །བྱུང་བ་ཡོད་དེ་སྤྱི་བའི་ལས་ལུས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིད། དཔེར་ན་ཚུ་

ཡོད་ཀྱང་ས་མོན་མེད་པར་སྐྱ་གྲུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ལས་ལུས་མེད་ན་ཡང་རྒྱ་གསུམ་
 པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་བས་ལས་ལུས་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་འང་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གྲོལ་བ་དོན་
 གཉེར་གྱི་རྟོགས་ལྡན་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་དང་ལུས་
 ཡན་གར་བ་དག་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་འབད་བ་བྱེད་པའང་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། ལས་ལུས་
 ཡན་གར་བ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་དག་ནི་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པར་དེ་སྤྱོད་
 པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤེད་པ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་འབྱུང་བས་སྤང་ཡང་ལས་
 ལུས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་སྤེད་གཉིས་ཀ་ཟད་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་གཉིས་
 ཀ་ཟད་པའི་དོན་དུ་གཉེན་པོ་ལ་འབད་བ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྤེད་པའི་གཉེན་པོ་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་ལས་ཟད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་དུབ་བ་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྤེད་པ་སྤངས་ན་
 ལས་སྤྱོད་མི་དགོས་ཤིང་སྤེད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འཕེལ་བྱེད་ལ་སོགས་
 པ་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ་དག་ན་རེ། ལས་ལུས་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། དཀའ་བྱུང་
 གྱི་སྒོན་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱད་པས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ལས་གསར་པ་
 མ་བསགས་པས་ལས་ཟད་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱ་
 འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་བྱུང་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་གདུང་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་སྤྱོད་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་སྤྱོད་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མི་འཇོད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐ་དད་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དུ་མ་
 ཅན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་རྒྱས་པ་དེས་ནམོ། །དེར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་ནད་ཡོད་མེད་
 གཟུགས་བཟང་ངན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲ་མ་ལ་བྱུང་བ་
 ཡོད་དེ། སྐྱ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བའི་རྣམ་པ་འགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཆུང་བར་འགྱུར་སྤིད་ན་ཡང་མི་དགེ་བ་དང་
 རིགས་མ་ཐུན་པ་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བ་ཟད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅི་སྟེ་དཀའ་བྱུང་གྱི་རྒྱས་པ་ཡིས་ལས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་འབྱེན་རྒྱས་སུ་རྒྱས་པ་འདྲེས་པར་བྱས་
 ཏེ་འབྲས་བུ་གཅིག་པོ་དེས་ཕྱིས་སྐྱ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བས་ལོངས་སྤྱད་ནས་གྲོལ་བར་

འགྱུར་བ་ལས། ཡང་ན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡིས་རྒྱས་པ་འདྲེས་མ་སྟེ་སྣ་ཆོག་གས་པ་ཅན་གྱིས་ལས་
 ཀྱི་རྒྱས་པ་རགས་པ་ཟད་པར་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་འབྱེན་རྒྱས་པའི་ལས་འབྲས་ལྷག་མ་
 བྱིས་སྐྱེ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བས་ལོངས་སྤྱད་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རེ་ཤིག་
 རྒྱས་པ་འདྲེས་པར་འདོད་པའི་སྟོགས་ལ་སྟོན་འདི་འགྱུར་ཏེ། དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན།
 དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་རྒྱས་པ་འདྲེས་པར་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་གཅིག་པོ་དེ་སྟོང་བ་ལ་སྐྱེ་འབལ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོ་ཚུམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བ་སྐྱ་གཅིག་ཉིག་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་
 སྟེ་གདུང་བའི་ཆ་འགས་དེ་སྤང་བའི་བྱིར་ཏེ། དཀའ་ཐུབ་དེས་ལས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དེ་ཅུ་སྟེད་
 རྒྱས་སུ་རྒྱས་པ་འདྲེས་པར་བྱས་པའི་བྱིར། རྒྱས་པ་ཟད་པ་ལས་འདྲེས་མར་བྱས་པའི་སྟོགས་ལ་ཡང་
 སྟོན་ཡོད་དེ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྐྱག་བསྐལ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན།
 གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་དེ་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་སྐྱག་བསྐལ་ལས་གཞན་
 དགོ་བར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་རགས་པ་ཟད་པར་བྱས་
 ནས་ལས་འབྲས་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་སྟོང་བ་ལ་སྐྱེ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པ་གདུང་བ་དྲག་པོ་ཚུམ་པ་དོན་
 མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་གདུང་བ་མེད་པར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་
 ལས་འབྲས་ཀྱན་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དཀའ་ཐུབ་དེས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་མི་
 ཟད་པ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པར་བྱས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་དེ་ལས་ངན་གྱི་
 འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ཆོར་བ་སྐྱག་བསྐལ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཀའ་ཐུབ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཅན། འདིས་ཏེ་བྱོད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་
 རགས་པ་ཟད་བྱེད་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དཔེར་ན་སྤང་གི་ལས་འབྲས་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ལས་
 ཀྱི་གཉེན་པོར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལས་ལུས་སྟོང་བའི་
 གཉེན་པོ་མེད་ཅེས་པ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་འོངས་པའི་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྐྱབ་ན་
 བྱུང་བེན་པ་ལ་སྐྱབ་སྟེ། གང་ཡང་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པའི་སྟོན་ཆགས་

སོགས་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་
 ས་བོན་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པའི་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་དེས་བསྐྱེད་པའི་
 ལས་ཀྱིས་སྤོང་ཀྱིས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པའི་
 ལས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྐྱབ་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་སྤར་བྱས་ཟིན་པའི་
 ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཉམས་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤར་ནས་གྲུབ་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ན་ལས་ལུས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ལས་མེད་ན་ཡང་ཉོན་
 མོངས་པ་མི་འགྱུར་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ལས་
 ཉེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལས་སྒྲོག་ནས་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགོ་མི་དགོའི་ལས་འབྲས་བདེ་སྤྱད་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སྤངས་སྐྱོའོ་ཞེ་
 ན། ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉག་བདེ་
 སོགས་སྤྱོད་པར་སྐྱོ་བ་ཉགས་པའི་ཀྱི་པར་ཉོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བདེན་བཞི་སྟོན་པ་
 སྐྱོབ་པར་བསྟན་ནས་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་མཐུན་པ་དང་མཐུན་པ་བརྟན་པ་དང་མ་ལུས་པ་མཐུན་པ་སྟེ་བྱེད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་
 མཐུན་པར་གྲུབ་སྟེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་བདེན་བཞིའི་སྤང་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་
 སྐྱོབ་པ་ལས་ཏེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབས་འདིར་བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱ་སྤར་སྤངས་པ་ལ་བཞག་ཅིང་འདིར་དེ་ཉོགས་
 པ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་
 དང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སྐྱོབ་པ་དང་ཉན་རང་མི་སྐྱོབ་ལམ་པ་ལས་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་ཆད་
 མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པ་བདག་ལྟ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་བརྟན་པ་
 དང་། ཡུན་རིང་པོར་ཐབས་མང་པོ་ལ་གོམས་པས་མ་ལུས་པ་མཐུན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སྟོན་པ་
 འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་དོན་མཐུན་པའི་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་བཅོན་འབྲས་ཀྱིས་ལམ་གོམས་པས་

གྲུབ་ཤི། བྱེད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་མཁུན་པ་མངའ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གོམས་
 པར་མཛད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འདིར་བརྟགས་ནས་སྟོན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་
 མཚན་ཉིད་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་པན་བཞེད་པ་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་ལ་པན་པར་བཞེད་པའི་བཅེ་བ་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་མཁུན་པའི་དོན་དུ་
 སྦྱོར་བ་བཅོམ་འབྲུས་ཀྱིས་ལམ་གོམས་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
 རང་དོན་བྱེད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་མཁུན་པ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དོན་གྱི་རོར་རང་གིས་གཞིགས་
 པའི་བདེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ཀྱིན་
 ལས་ཆད་མར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་ཆད་མའི་སྤྱིས་བྱ་ཉིད་དུ་གྲུབ་
 ཤི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལས་ལེགས་པ་དང་བདེན་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡང་མངོན་སྦྱོར་ཏེ་བཅོམ་འབྲུས་
 དང་ལྡན་པ་དེས་ན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་པའམ་པན་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་ལ་པན་པར་
 བཞེད་པའི་བཅེ་བ་མངའ་བས་སོ། །ཐར་ལམ་བདེན་པའམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་པར་མཛད་
 དེ། བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་པའི་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྒྱ་
 མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུན་རིང་དུ་ཐབས་མང་པོ་གོམས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་ཆད་མར་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དེའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ནི།
 སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤང་ཆོས་ཅན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཆད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་སྟོན་
 པའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་དེའི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་ཆད་མའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོས་རང་དགར་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསལ་པོར་
 གསུངས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཆད་མར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ཆད་མ་ཡིན་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་རྗེས་དཔག་འདིའི་ཉིན་དུ་
 གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན། གང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྦྱེ་བོ་བདག་ཉིད་ཅན་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ནམ་པ་དུ་མར་

བེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྒྲོར་བ་བསྟན་པས་དེ་རི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་
 གསུམ་སྟོན་པའི་སྒྲོར་བ་བསྟན་པས་རྗེས་དཔག་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་
 མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བྱུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་དཔག་
 གི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤམ་དེ།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་གཏན་ཆོགས་གིས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱུབ་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེ་འཁྱུར་བྱས་པ་ལས་ཆོད་མ་བྱུབ་པ་སྟེ་ལེ་འཁྱུར་
 གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤམ་པའོ། ། ༥ །དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱ་རང་དོན་
 རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤམ་ཅིང་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་བཅོས་གྱི་མཆོད་བརྗོད་བཤམ་ནས། ད་སྐབས་
 སུ་བབ་པ་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་ལུས་འཆད་པར་བཞེད་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཆོད་མ་དང་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་དང་དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་
 འོག་པར་རྟོག་པ་བཞེ་སྟེ་འདི་ལྟར། ཆོད་མའི་གངས་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་། སྒྲོད་ཡུལ་དང་། འབྲས་
 བྱ་ལ་འོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་དག་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཆོད་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་ནི་
 ཆོད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱ་བྱུང་དང་ཉིར་འཇལ་ལ་སོགས་པ་ཆོད་མ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ་
 ཞེས་གངས་ལ་འོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཤམ་པ། བསྐྱབ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་
 ཆོད་མ་ནི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་མང་ཉུང་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོད་མ་མང་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་
 མཆོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་བྱུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆོད་མ་མང་པོར་འགྱུར་ན་གཞལ་བྱ་
 མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ། གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆོད་མ་མང་པོ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟག་
 བར་། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། གཞལ་བྱ་རང་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཟུང་པ་ལ་སྟོན་པོ་ལྟ་
 བྱར་རང་སྐྱེ་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་མ་བྱུབ་པོ་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་
 ཅན། རང་སྐྱེ་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་
 པ་དང་མི་རྒྱས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱེ་ཤིང་དང་ལྷ་

གཉིས་ལ་སོགས་པ་དེ་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་རང་མཆན་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་སྒྲུང་ཞིང་རྗེས་
 འགོ་མི་བྱེད་པས་སྤྱི་མཆན་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུང་བའི་སྤྱི་
 འདུང་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། བ་སྒྲུང་
 བྱེད་པ་པོས་ཆོད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་གི་ངོ་
 བོས་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་ལ་ཁྱོད་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྱན་པའི་དོན་ཐོབ་
 པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞལ་བྱ་ཕུང་པོ་
 གསུམ་པ་མེད་དེ། འདྲ་བ་སྤྱན་མོང་བ་དང་མི་འདྲ་བ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་གྱི་
 སྤྱིར་དང་། རྗེད་བྱེད་སྤྱིའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་དངོས་ཡུལ་མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྤྱིར་དང་།
 རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལས་རྒྱ་མཆན་གཞན་རང་རྒྱ་བརྒྱད་དང་། ཚེལ་བ་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྱན་པའི་
 སྤྱི་དེ་སོགས་ནི་ཡོད་པ་ན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལས་གཞན་
 དབང་ཡིད་སོགས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་མེད་ན་རང་གི་སྒྲོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅིའི་
 སྤྱིར་དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་སོགས་སུ་ངེས་པས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་ཤེ་ན། དོན་དམ་
 པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་དང་རྗེད་བྱེད་སྤྱིའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
 དང་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལས་རྒྱ་མཆན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མེད་པ་སོགས་གང་
 ཡིན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་
 མི་རྒྱས་པ་སོགས་ནི་ཀྱན་རྗེ་བ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྗེ་བ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་བཤའ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབྱུ་མ་པ་
 ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་རང་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ས་བོན་དང་མེ་སོགས་ནི་ཆོས་
 ཅན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གྲུ་དང་དུ་སོགས་ལ་པན་
 འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་དངོས་སུ་མ་ཐོང་བའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་དེ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཀྱན་རྗེ་བ་ཏུ་
 འདོད་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྗེ་བ་ཏུ་དོན་བྱེད་ཅེས་མིང་རི་ལྟར་

འདོགས་པ་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ནས་དོན་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་
 བྱིས་པ་སྟོན་མི་རུས་པར་སྒྱུ་གྱུ་དང་དུ་སོགས་བསྐྱེད་པར་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་བྱིས། །གལ་ཏེ་རི་
 ལྟར་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཅེས་ཁས་སྒྲུངས་ན་རང་སྤྱི་ཀུན་ལ་དོན་བྱེད་རུས་པ་དེ་ཡོད་པས་རང་མཆོན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་འབྱུང་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཐན་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཙམ་བསྐྱེད་པའི་
 དོན་བྱེད་པའང་མིན་ཏེ། མིག་དང་ན་བ་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཡོད་ཀྱང་
 གཟུགས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་མེད་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་མི་སྤྱི་བ་དང་དེ་ཉི་བ་ན་དེའི་སྟོ་སྤྱི་བ་བཞིན་
 དུ་རང་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལ་རང་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་མ་མཐོང་
 བའི་བྱིས། སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་མི་སྤྱི་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི་རྗེས་བྱམ་པ་དང་འདེགས་སོགས་ཀྱི་ལས་
 དང་བྱམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དང་ནི་གཅིག་གཉིས་ཞེས་སོགས་གྲངས་དང་ལྡན་པ་དང་རྣམ་དབྱེ་
 སོགས་ལ་རྟོག་པའི་སྟོ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བྱུང་པས་རི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་སུ་སོགས་
 གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་བརྒྱ་དང་ཚོལ་བ་དང་དེ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་
 བྱིས་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་སོགས་ཀྱང་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ལས་རྒྱ་གཞན་རབ་རིབ་ཙམ་ཡོད་ན་
 ཡོད་པའི་བྱིས་དང་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིས་རོ། །དེས་ན་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་འབྱུང་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་
 སོགས་འཇོག་པར་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱི་ཤད་སོགས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཞེན་ནས་གཞལ་བར་བྱའི་སྤྱི་མིན་ཏེ། དེ་ལ་དོན་ནམ་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་བྱིས་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡང་སྤྱིར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དངོས་པོར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་དུ་
 ཞེན་པ་མེད་པས་སྤྱིར་མི་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དག་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རྣམ་བཅད་
 དགག་པའི་སྟོ་ནས་ཤེས་བྱར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཡང་སྤྱིར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་སོགས་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་བྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་
 སོགས་དེ་ལྟའི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་ཆེ་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟོག་པས་ཤེས་བྱར་འཛིན་པ་བཀག་པ་
 མེད་པའི་བྱིས། གལ་ཏེ་སྤྱི་སོགས་དེ་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན་ཅི་བྱིས་གསལ་བར་སྤྱང་ཞེ་ན།

དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་སོ་མ་ཡིན་ཡང་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་
 རོན་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། འདི་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྐྱོ་སོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཞེན་པའི་སྒོ་དག་ནི་ཆོས་
 ཅན། སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། རོན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐྱར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 རང་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་རོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་ཤེས་པའི་ངོ་
 བོ་ཡིན་པས་རོན་ཏེ་རང་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན་བྱམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་བྱམ་པའི་སྤྱི་རྣམ་
 ཡང་ནི་རང་མཆོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱོན་ཡོད་པ་
 མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་དེ་རང་མཆོན་ཡིན་ན་སྤྱི་ཡིན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱམ་སྤྱིར་བཞག་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྟོག་ངོར་རོན་བྱམ་སོགས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱམ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་གསལ་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་
 མཚུངས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་བྱམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ལྡོག་
 པའི་བྱམ་པ་རང་མཆོན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་ལྟར་
 སྒྲུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ལས་ཐ་མི་དད་ཀྱི་སྤྱི་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་ཉིད་
 སྤྱིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་སོ་མིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་སྤྱིའི་དངོས་
 ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། གཟུགས་རང་མཆོན་པ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྟོག་གི་དངོས་སུ་སྒྲུང་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་དངོས་སུ་སྒྲུང་ནས་
 རྟོགས་པ་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོའི་ཆོགས་འབྲས་བྱའི་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཤམ་ཏེ་ཉན་ཐོས་གནས་མ་བྱ་བ་སོགས་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་
 །ཀྱང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མིང་དང་སོགས་པ་དོན་གྱི་མཆོན་མ་རྣམས་དངོས་
 དང་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་རྗོད་བྱེད་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་སོགས་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་
 པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་བྱ་བྱམ་སོགས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ནམ་
 འཆད་ཉན་དོན་གསུམ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་
 བརྟག་དང་པོ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལས་ཉན་པ་པོ་དོན་བྱམ་པ་ལ་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པར་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱམ་པ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་
 དང་བྱམ་པའི་མིང་སོགས་ཚུལ་ལམ་རྣམས་པ་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་བྱམ་
 སྐྱེལས་དོན་བྱམ་པ་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེལ་ཆས་ཅན་ཁྱོད་ལས་དུས་
 ཀྱན་ཏུ་རང་གི་བཟོད་བྱ་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་མིང་སོགས་གཉིས་གཅིག་ཁོ་ནར་འབྱུང་བར་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྣམས་པ་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་
 ན་མཆེ་མ་བ་ལིང་དང་མགྱིན་བཟང་གཉིས་རྣམས་པ་གཉིས་རྣམས་པ་འདྲ་བས་རེས་འགའ་གཅིག་ཏུ་
 འབྱུང་ཡང་རེས་འགའ་ཐ་དད་དུ་ཉོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྟོང་དང་འབྲེལ་བའི་བྱམ་
 པའི་མིང་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱམ་པ་གཉིས་རྣམས་པ་གཉིས་རྣམས་པ་འདྲ་ཡང་གནས་པའི་ཡུལ་
 གཅིག་ཁོ་ནར་འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གནས་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདུན་གྱི་བ་ལི་དང་རྒྱབ་གྱི་མགྱིན་བཟང་གཉིས་རྣམས་པ་འདྲ་ཡང་གནས་
 པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་བྱུང་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཁོ་ན་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱར་
 འདོད་ན་ཡང་སྐྱེལས་དོན་ལ་མི་འདུག་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱ་བྱུང་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་
 དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱེལས་དོན་ལ་མི་འདུག་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་མིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱས་བཟོད་པ་ན་ཕྱིར་རོལ་གྱི་བྱམ་སོགས་ཀྱི་རྣམས་པ་དེ་འདྲར་ཞེན་པའི་སྟོ་སྟེ་བའི་
 སྟོ་ནས་དོན་བྱམ་སོགས་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་མིང་སོགས་སྐྱའི་བཟོད་
 བྱར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་བྱུང་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་ནས་སྐྱ་
 ལས་དོན་ལ་འདུག་པ་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམས་པ་སྣང་བའི་སྟོ་ནི་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་བྱུང་ཤེས་པ་ལ་དོན་མིང་སོགས་ཀྱི་རྣམས་པ་སྣང་བར་ཁས་ལེན་ན། ཡང་བྱམ་སྐྱའི་
 རེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམས་པར་ཉོག་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་མིང་སོགས་རང་
 གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ཅན་མིན་པར་ཐལ། རང་ལ་སྣང་བ་ཤེས་པ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་མིང་སོགས་རང་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་སྟེ་བ་ལོག་པ་
 བྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཆོད་མ་ཡོད་དེ་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ལ་སྣང་བ་

ལྟར་གྱི་གཟུང་དོན་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་དོན་དང་ལྟན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་དོན་དང་ལྟན་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་དང་སྐྱོ་སོགས་སྣང་བའི་
 ཤེས་པ་རྣམས་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་ལས་རྣམས་པ་གཞན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་ལམ་
 དུ་གང་མིས་པའི་མིང་སོགས་གཟུང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱོ་སོགས་སྣང་བའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་
 ཅན། སྐྱོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་སོགས་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལས་
 གྲང་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་ལ་སོགས་པར་
 སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལ་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱོ་སོགས་མིན་ཏེ། དེ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་
 ལ་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རུང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་རང་
 ཉིད་ཁོ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ཤེས་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
 རང་ལ་སྣང་བའི་མིག་སོགས་རང་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རུང་ཡུལ་ཞེས་སོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་གཟུང་དོན་དང་ལྟན་
 པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གཟུང་དོན་དང་ལྟན་པར་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་འཇོག་པར་འདོད་ཅེས་བྲིས་པས།
 གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལ་དོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེས་
 དེའི་གཟུང་དོན་དུ་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། གཞན་སྐྱེ་འཇིན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་
 མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟུང་ཅོལ་བ་
 སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འཆད་
 ཉན་དོན་གསུམ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་སོགས་སྐྱའི་བརྗོད་བྱར་འདོད་ན་ཡང་སྐྱེ་ལས་
 དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྤར་གྱི་སྐྱོན་སོན་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་བྱམ་སོགས་དང་
 འབྲེལ་པར་ལྟན་པའི་མིང་སོགས་སྐྱའི་བརྗོད་བྱར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པའི་དོན་ད་ལྟ་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། འདས་པའི་དོན་དང་དེ་ལ་ཉེན་པའི་མིང་སོགས་
 དེ་ནི་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ་འགག་པའི་ཕྱིར་དང་མ་འོངས་པ་དག་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 གཟུགས་སོགས་རང་མཆོན་སྐྱས་བརྗོད་ན་དབང་ཆོགས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་

མི་འདོད་དེ། སྒྲིའི་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་ནི་བརྗོད་ཅིང་
 གཟུགས་སོགས་བརྗོད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གསལ་བ་
 ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ལ་
 དབང་ཆོགས་དོན་ཡོད་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་གར་བ་
 བརྗོད་པར་འདོད་ནའང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་དེའི་མཚུངས་པ་སྟེ་
 སྒྲི་མིན་པ་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་
 ཀྱི་ཡན་གར་བར་སྒྲ་རྟོགས་གིས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་ཏྲག་
 ཏུ་རང་འཛིན་ཤེས་པས་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེས་ནའི་ཕྱིར་དང་ཏྲག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། ཡང་གསལ་བས་སྒྲི་གསལ་བར་བྱས་པ་
 ལས་སྒྲི་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བ་ཡིན་པས་ཏྲག་ཏུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་ལ་
 དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་པར་རུས་པའི་སྒྲི་གང་ཡིན་དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་འཛིན་ཤེས་པ་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱེད་རུས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱེད་པར་རུས་ཤིང་ཏྲག་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་གསལ་བ་མེད་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་ན། དེའི་ཕྱིར། སྒྲི་དེ་
 བེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་དུས་ཀྱན་ཀྱི་ཆེ་ཡང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རུས་
 པ་ཡོད་པའི་རུས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པ་དེ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱེན་ཀྱི་
 རུས་པ་གང་ཞིག་འཇུག་སྟེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེའི་རུས་པ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཅན་དུ་བཅོས་སུ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྒྲི་ཡན་གར་
 བ་སྒྲི་འཛིན་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའང་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲི་ཆོས་ཅན། སྒྲི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མངོན་པོས་མཚོན་པའི་ཁོ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པའི་ཆ་ནི་
 རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་སྒྲི་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུལ་ཞིང་བཞག་པ་

ཡིན་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲོང་རྟག་དངོས་ཡིན་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་
 རང་མཚན་སྤྱོད་གཞི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་དོན་མེད་མིན་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་
 ཏེ་འབྲས་བུ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཉིད་དུ་དབང་ཚོགས་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་སོགས་ལ་དམིགས་
 པའི་དབང་སྒོ་དང་ཡིད་སྒོ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་སོགས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་གང་
 ལས་ཡིན་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་སོགས་དེའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་
 འཛིན་པར་འབྲ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་སྤྱོད་དངོས་མེད་དུ་བྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ་མ་
 བྱུང་ན་སྤྱོད་གསལ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གལ་ཏེ་བྱངས་ཅན་པས་གཅིག་ཅེ་ན། རིགས་ལྡན་
 དཀར་ཐལ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་རིགས་དང་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་གསལ་བའི་
 རོ་བོ་གཞན་བ་ལང་ནག་སྤྱོད་སོགས་ལ་རྟོན་ཅིང་འདུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པས་ཐ་
 དད་དུ་བྱུང་ཅེ་ན། རོ་ན་སྤྱོད་དེ་དོན་དམ་པར་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། མི་ལྟོས་ན་འབྲེལ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མི་འགྱུར་ལ། ལྟོས་ན་དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་དེ་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དགོས་
 ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་སྟེ་སྤྱོད་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་གྲུ་ཆོས་ཅན།
 རང་རྒྱ་ས་བོན་ལ་རག་ལས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་རྒྱ་ས་བོན་ལས་རང་གི་རོ་བོ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཡང་དོན་དམ་པར་རང་རྒྱ་ས་བོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། རྟོག་པས་ས་བོན་འདིའི་འབྲས་བུ་ནི་འདིའོ་
 ཞེས་ས་བོན་དང་ནི་འབྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་
 པ་མེད་ན་སྤྱོད་ནི་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ཡང་གསལ་བ་དང་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་མེད་
 པར་ཐལ། གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མིན་ཞིང་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་གསལ་རྩ་ས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་
 དེ་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་རྩ་ས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་
 ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པར་བྱུང་སྟེ། གསལ་བ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དེའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རི་བོང་རྩ་སོགས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་གསལ་བ་དང་དེ་ཉིད་དང་རིགས་གཞན་
 དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པ་རི་
 བོང་གི་རྩ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་ཁྱོད་དང་

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་སྤྲས་ཅི་ཞིག་བརྗོད་ཅི་ན། རྗོད་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པས་སྟེ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་གསལ་བ་རང་
 མཆོན་པ་རྣམས་རང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་པའི་གཞན་སེལ་བ་
 ཞིག་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་གསལ་བ་
 རྣམས་རིགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་རང་གི་བརྗོད་བྱར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 ཁྱེད་པར་རང་མཆོན་པ་དེ་ལ་སྤྱིས་བྱ་འདུག་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་སྤྲར་བ་ཅན་ཞིག་གོ། །ཤིང་སྤྱི་དེའི་ངོ་
 བོར་སྤང་བའམ་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་སྒྲོ་གང་
 ཡིན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་ཤིང་རང་མཆོན་
 མཐོང་བ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤྱལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་ཡང་དངོས་པོར་མེད་དོ་ཅེས་སྟོན་དེ། དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་
 ཀྱི་ནི། སྤྱིར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤིང་སྤྲ་འདི་
 དག་གིས་གང་བརྗོད་པའི་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྤང་
 བ་ལྟར་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་སྤྱི་སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་
 འབྱུང་ཞིང་ཞེན་པའི་སྤང་བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་
 དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཤིང་སྤྱིར་འདོད་ལ་སྤྱི་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། ཤིང་
 གསལ་རྣམས་སྤྱི་སྟེ་རིགས་གཅིག་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཞེན་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་གི་
 སྤྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་ཅིང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རང་ལ་སྤང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་ཆོས་
 ཅན། དོན་དམ་པར་གསལ་བ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་
 པས་སོ། །གཤམ་ཏེ་ཤིང་སྤྱི་དེ་དོན་དམ་པར་རང་གིས་གསལ་བ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་བྱ་མ་
 ཡིན་ཡང་སྤྲམ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་འགའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པས་དངོས་པོར་འདོད་དོ་ཞེ་
 བ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་སྤྱི་ཚོས་ཅན། ལྷམ་སོགས་ཀྱི་
 སྤྱི་ལས་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཉིད་ལེན་ནམ་རྟེན་ཤིང་གསལ་དེ་
 ལྷམ་སོགས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷམ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་ཐ་དད་དུ་ཉི་བར་བཏགས་པ་
 ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི་དོན་བྱམ་སོགས་ལའང་བྱམ་པར་
 གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱམ་པའི་མཉན་པ་དག་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱམ་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་བའི་རྒྱ་
 ཅན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཚོས་ཅན། ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་
 པོར་མེད་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱམ་སྤྱོད་ཀྱི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་ཉི་བར་བཏགས་
 པ་ལས་འཇུག་ཅིང་ལྷམ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་མེད་པའི་འདས་མ་
 འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། ད་ལྟར་བའི་བྱམ་པ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་བྱམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱོད་ལ་ཉི་
 བར་བཏགས་ནས་འཇུག་ལ་ལྷམ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་ཉི་བར་
 བཏགས་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་དེ་ལྷམ་སོགས་ལ་མེད་ལ་ཁྱོད་དང་ནི་ཉི་བར་སྤྱི་ཁྱོད་ལ་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་
 སུ་ཡོད་པ་ལ་དངོས་མིང་དང་གཞན་ལ་བཏགས་པའི་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་
 ཏེ། མིང་གང་ལས་དོན་དེ་ལ་སྟོན་ཏེ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་རྟག་དུ་དངོས་
 མིང་ཡིན་ཏེ། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །མིང་དེ་ཕྱིས་དོན་གཞན་ལ་
 སྟོ་འདོགས་པ་ལ་ནི་དོན་དེ་ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཞིང་ཡང་རྩལ་ཆེ་བའི་བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་ལ་
 སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་བཏགས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་མཐུན་དུ་
 གཤགས་ནས་ཡོད་པས་སྟོང་བར་མི་རིགས་སོ། །དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་དུ་འབྲུལ་
 ཞིང་ཞེན་པའི་སྤང་བའམ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་དུ་མེད་པ་ལ་ཤིང་དུ་སྟོ་འདོགས་པ་ཚོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་
 ཤིང་སྤྱིར་འདོད་དེ། དོན་དམ་པར་རོ་བོ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཤིང་གི་སྤྱི་སྟོ་ཤིང་གསལ་ལ་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་སྤྱི་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་སྤྱི་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ལྷང་བ་ལྟར་
 གྱི་རོ་བོ་ཅན་མིན་ཏེ། རྟག་པས་སྤང་ཅིང་སྟོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དོན་ཤིང་

དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་སུ་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་བརྟུག་བ་ལོ་
 ཡིས་དོན་གང་ཐོག་མར་གྲགས་པས་བཞོད་པའི་སྤྲུམ་མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་ཡིན་ལ།
 དངོས་མིང་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་དང་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་དོན་དེ་ལ་མིང་དུ་
 བརྟུག་ནས་དེ་ལས་དོན་གོ་བ་དང་པོར་དངོས་མིང་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པའམ་སྟོ་འབྲུལ་
 ནས་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་མིང་གཞན་པལ་བ་བཏགས་མིང་ཡིན་
 མོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་སྤྱེད་ཁྱོད་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་ལས་ཁྱོད་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་བཏགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱང་འབྲུལ་ཏེ། རི་ལྟར་ན་བྱ་སྟེན་གྱིས་དངོས་སུ་དག་འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མེད་
 པ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པའམ་གངས་ཅན་གྱི་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་འོངས་སྟོད་ལ་དབང་བའི་སྤྱིས་བྱ་
 དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལའང་གཙོ་བོ་དང་བདག་ལ་སོགས་པའི་མཉན་པ་སྟེ་མིང་བཏགས་པ་ཡང་འཛིག་
 རྟོག་པའི་སྟེ་བོས་བྱས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་སྤྱི་དངོས་
 མེད་དུ་བྱུང་ཏེ། བྱམ་སྤྱེད་ལས་མ་ཞིག་པ་ད་ལྟར་གྱི་བྱམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྟོ་འང་ཆོས་ཅན། ལྷང་བ་
 ལྟར་གྱི་གཟུང་དོན་མེད་དེ། བྱམ་སྤྱེད་ལས་ཞིག་པ་འདས་པའི་བྱམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྟོ་ལྷང་བ་ཅི་འདྲ་
 བར་དེ་འདྲ་བར་སྤང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྣ་བ་ལ་སོགས་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་ཅན་ལ་མེད་པ་འཛིན་པ་དང་སྤང་བ་མཚུངས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཅམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་བྱམ་པ་
 འཛིན་པའི་སེམས་གཉིས་དག་ནི་སྤང་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྤྱི་སྟོས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེ་
 འགའ་ཞིག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྷང་དེ་མཚུངས་མིན་དང་ཞེས་སོགས་སུ་ནི་རྣམ་
 པར་བརྟོག་ཟེན་ཏོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བྱུང་སྟེ། གངས་ཅན་པས་
 སྤྱི་གསལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། པན་ཚུན་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱ་སོགས་རྣམ་འབྱུང་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན།
 བྱེད་པར་མེད་པའི་སྤྱི་དང་འོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཏེ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་དང་འགལ་བའི་

གྱིར། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བྱད་པར་ཅན་དང་བྱད་པར་ཅན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་དོ་
 ཞེ་ན། ཡང་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཉིས་
 ཡིན་པའི་གྱིར། གཤམ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་དེ་དག་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིའི་དངོས་པོ་
 དེ་གསལ་བ་དེ་དག་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་ཏུ་འདོད་ན། བྱམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བྱམ་གསལ་དེ་དག་གི་
 སྤྱིའོ་ཞེས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དང་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་རྫས་གཞན་
 ཡིན་པའི་གྱིར། འོ་ན་ཉིས་པ་དེ་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱམ་གསལ་རྣམས་བྱམ་མ་
 ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་གཞན་སེལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱིར་འདོད་པ་ལ་གསལ་བ་དང་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་ཏུ་བརྟགས་ནས་སྤྱན་དབྱུང་ཏུ་མེད་དེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
 གསལ་བ་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤྱི་འདི་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ཅན་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇུག་སྤྱད་དོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་སྤྱི་དངོས་པོ་མེད་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། མ་གྲུབ་
 ན་སྤྱི་དེ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཏུ་མ་དང་འཛིག་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སྤྱེ་བའི་གྱིར། དེ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 གཅིག་ཏུ་དང་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་པ་ནི་དངོས་པོ་གྲུབ་ཅིང་དང་ནི་རྗེས་
 སྤྱི་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་བཤད་བེན་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་གྱིར། གཤམ་ཏེ་རིགས་རྣམས་འབྲས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོན་མེད་ཅེ་ན། གསལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་
 བར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་
 ཐལ། རྒྱ་ལས་མ་སྤྱེས་པའི་གྱིར། གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་བརྟན་ཤེས་པའི་སྤྱང་ཡུལ་
 དངོས་མེད་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་
 བརྟན་དག་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱེས་པའི་གྱིར། སྤྱིའི་སྟོ་
 ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་སྤྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེ་ལྟར་ཏུ་བརྟན་
 དམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཡུལ་སྤྱང་བ་མེད་པར་བརྟན་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ཡུལ་འཛིན་པའི་གྱིར།
 གཤམ་ཏེ་བ་ལང་གི་བརྟན་མི་ཤེས་པའི་སྤྱེས་བྱས་ཁ་པོ་དེ་ཁུ་སྤྱད་དང་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ལ་རྟ་དང་

རིགས་གཅིག་ཏུ་མི་འཛིན་པས་ཅི་འཛིན། སྤྱི་ལས་དེ་སྤྱི་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ས་བུས་སྤར་བ་ལང་གི་བཟ་
 ཞེས་པ་མེད་ན་ཡང་བ་ལང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ་རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་སློ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ལས་སྤྱི་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཉི་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས་སྤྱི་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་རི་ལྟར་ན་རིགས་དངོས་པ་མེད་པའི་མིག་གི་ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མིག་
 དང་གཟུགས་དང་སྤང་བ་ཡིད་བྱེད་སོགས་རིགས་དངོས་པོ་ལ་མེད་པའི་མིག་ཞེས་གྱི་རྒྱུར་ཉི་བར་
 ཡོད་ན་དེ་སྤྱི་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བ་ལང་ཁ་པོ་དང་ཁུ་སྤྱི་སོགས་ཆོས་ཅན། རིགས་
 དངོས་པོ་བ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། བཞོ་
 བཀལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་གང་གིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་ཆོས་ཙན། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་
 གྱི་ཡན་གར་བ་མེད་དེ། རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རང་འཛིན་རྣམ་ཞེས་ལ་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་གྱི་ཡན་
 གར་བ་དེའི་དངོས་པོར་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དབང་པོ་ཡང་གཟུགས་སོགས་
 ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་དེ་དང་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དེ་ཆོས་
 ཅན། རང་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་གཏན་ནས་མི་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་ལ་ལྟོས་པོ་དབང་པོ་ལས་
 འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡོད་ན་རང་གི་ལུས་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཞེས་པས་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་གྱི་ཡན་གར་བ་
 མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱའི་ཡན་གར་བར་མཐོང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་གསལ་བ་
 རྣམས་འཛིན་པའི་ཆེ་ནའང་ཁྱོད་ཡན་གར་བར་སྤང་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལ་གསལ་བ་དེའི་སྤྱི་སྟེ་མིང་
 དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཙམ་ཞིག་སྤང་གི་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤང་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐ་ན་རང་འཛིན་ཞེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་
 རུང་སྟེ། རང་འཛིན་ཞེས་པས་ཡན་གར་བར་དམིགས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་རང་བཞིན་
 མེད་ཏེ། དོན་བྱེད་པ་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་བ་དེ་ནི་དངོས་མེད་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་སོགས་སྤར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྟགས་བརྒྱད་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་
 ཡིན་པ་སོགས་གང་ཡིན་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 ཀྱི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་དེའང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱི་ལྟར་
 ཉིད་དང་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱི་མེད་ཉིད་དང་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ཤེས་བྱ་ཉིད་ཅེས་སོགས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་
 འོན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་མཚན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་འོན་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་ལ་སྤྲང་བ་
 དངོས་པོར་མེད་པ་སྤར་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཅེས་སོགས་སུ་ལན་བཏབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་
 རང་མཚན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སོགས་
 དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མེད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་
 དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་དུས་ནའང་རང་འཛིན་འཇུག་པ་མཐོང་བས་
 དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ཉིད་ཉམས་སོ་ཅེ་ན། ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ་བྱམ་སོགས་
 དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་འོན་ཡིན་
 པས་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་མཚན་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་བ་ཅན་སྟེ་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་འཛིན་གྱིས་དངོས་པོ་དེའི་ཆོས་སུ་
 ཤེས་ཤིང་ཞེན་པ་ཅམ་ལས་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱི་དངོས་པོར་
 མེད་པས་རང་མཚན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དོན་བྱེད་པར་རུས་པའི་གཞལ་བྱ་གཞན་མེད་པས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་ལ་འབྲས་བྱ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་གཉིས་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱད་པའི་རྟོག་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉིས་
 བྱ་ནི་དེ་སྟེ་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ་ཞེས་
 གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་ཅན། རང་

མཚན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་ནས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རང་མཚན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་སློ་ནས་ཉོགས་ལ་རྗེས་དཔག་
 གིས་གཞན་རང་གི་གཟུང་ནམ་ལ་དེར་ཞེན་པའི་སློ་ནས་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་
 སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཆད་མས་གཉིས་སུ་ཉོགས་པས་གཉིས་སུ་གནས་སོ་ཤེ་ན།
 ཡུལ་ཅན་མ་འབྲུལ་བས་གཉིས་སུ་ཉོགས་ན་གཉིས་སུ་འཐད་མོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་
 ནི་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། རྗེས་དཔག་གིས་རི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་དོན་དེ་ཞེན་པ་ལྟར་བྱལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་མི་
 འཛོལ་པར་ཐལ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་མི་ཉོགས་པར་གཞན་གྱིས་ངོ་བོས་ཉོགས་པའི་
 ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་སྤང་བའི་སློ་ནས་ཉོགས་ཏེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ་
 ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསམ་
 པའི་དོན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ནི་སྤྱི་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱུར་དང་པོ་མ་ངེས་ཏེ།
 རང་མཚན་དངོས་སུ་མ་ཉོགས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོར་བུ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལས་
 ནམ་པ་གཞན་འོར་བུའི་འོད་ལ་འོར་བུར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འོར་བུ་རང་མཚན་ཉོགས་ཤིང་ཐོབ་
 པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་དང་པོ་མ་ངེས་ཏེ། རང་མཚན་ཐོབ་ཀྱང་དངོས་སུ་སྤང་ནས་ཉོགས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉོགས་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་དབང་ཆོགས་འབྲས་བཅས་ཞེས་སོགས་སུ་ལན་
 བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་རང་སྤྱི་མ་གཉིས་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་དེ། རི་ལྟར་འོར་བུའི་འོད་དང་སྟོན་
 མའི་འོད་དག་ལ་འོར་བུར་ཞེན་པའི་སྟོས་མངོན་པར་རྒྱག་པའི་སྟོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གཉིས་
 འོར་བུ་མ་ཡིན་པ་ལ་འོར་བུར་འཛིན་པའི་ལོག་པའི་ཤེས་པར་བྱད་མེད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་འོར་བུ་རང་
 མཚན་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། བྱོད་གཉིས་ཅི་རིགས་ནས་འོར་བུ་རང་མཚན་ལ་
 བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལྟར་དུ་སྤྱི་མི་ཉོགས་
 ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བྱོད་དང་ནི་རྗེས་དཔག་དེར་སྤང་བའི་སྤྱི་ཉོགས་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་དག་

རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་དོན་མེད་པར་མཚུངས་ནའང་ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་བཞག་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲུག་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་ལ་ཁྱོད་རང་གི་འདྲུག་ཡུལ་དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་ཞིང་མི་བསྐྱ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱི་དངོས་པོར་མེད་པས་རང་མཚན་ཉིད་རྟོགས་
 ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ནས། ད་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་
 སུ་ངེས་པས་ཆད་མ་ཡང་མཛོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྟོན་པ་དེ། ཡུལ་གང་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་
 རུས་པ་ལས་ཡུལ་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འཇལ་བྱེད་དུ་འདྲུག་པའི་ཡུལ་
 དེ་ཆོས་ཅན། མཛོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་འཛིན་བྱེད་དུ་འདྲུག་པའི་སྒྲོ་དེ་སྤྱོད་ལ་མ་སྟོས་པར་
 ཡུལ་རང་ཉིད་གྱི་དབང་གིས་འདྲུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འདྲུག་པ་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་རྗེས་དཔག་འཇལ་
 བྱེད་དུ་འདྲུག་པའི་ཡུལ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་སྟེ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྒྲོག་གྱུར་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྟོན་ནམ་ཐབས་ནི་དོན་གཞན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་
 གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་རྟོན་དུ་འདོད་པའི་དུ་སོགས་གྱི་རྟགས་དེ་ཡང་
 གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་རྟོན་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 ལ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་བ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ལ་མེ་ལྡན་
 སོགས་སྒྲོག་གྱུར་གོ་བྱེད་གྱི་རྟགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དུ་བའི་རྟགས་
 ལས་ལ་མེ་ལྡན་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གིས་རྩ་དང་སོག་མ་སོགས་གྱི་མེ་དང་
 གསལ་འབར་བ་སོགས་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དེས་གོ་བྱེད་དུ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མེ་ཅམ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་འཇལ་བྱེད་ནི་རྗེས་དཔག་གཅིག་བྱ་ཉིད་
 དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་གྱི་ཆོས་ལས་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྤྱི་བ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། མཛོན་སུམ་སྟེ་མཛོན་གྱུར་དང་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱོད་ཡིན་

གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་སྤང་ནས་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་
 སྤྱི་ལོ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་
 ངེས་པ་ཉིད་གྱིས་ཚད་མ་ཡང་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཞེད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་
 གཉིས་སུ་ངེས་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ལ་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པ་དང་མངོན་སུམ་
 གཅིག་སྤྱར་ངེས་པའི་མང་ཉུང་གི་གྲངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདུག་བསྟུན། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་པན་
 པ་ན་རེ། སྤྱི་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་
 ཕྱིར་མོ་ལམ་གྱི་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་སྤྱི་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡང་
 མངོན་སུམ་གཅིག་སྤྱོད་ཅེ་ན། བརྟག་པར་བྱ་བའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་སྤྱི་ཡིན་པ་ནི་ཁོ་
 བོའང་འདོད་པས་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་ལ། གཞན་ཡང་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་
 སྤྱི་སོགས་གཞལ་བྱ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའང་ཆད་
 མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དམ་གྱིས་ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཉིད་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོར་
 མེད་པ་དེ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་སོགས་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མེད་
 པར་འཇལ་བས་མ་བྱབ་པོ་ཞེ་ན། དབང་སྤྱིས་ཀྱི་སློ་མ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་སོགས་དངོས་པོར་
 མེད་པ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འདུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་ན་དེའི་ཕྱིར། དབང་སྤྱིས་ཀྱི་སློ་མ་འབྱུང་བ་ནི་
 ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་དང་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་དང་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་ཡོད་ནའང་སྤྱི་བར་
 འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་འདུག་པར་མི་སྤྱིའི་མངོན་སུམ་
 ལྟོག་པ་ལས་དེ་དག་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་ལྟོག་པ་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགལ་བར་ཐལ། རང་ཉིད་གྱིས་སྤྱི་སོགས་
 དངོས་མེད་དུ་ངེས་པར་མི་རྒྱས་ལ་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ངེས་པར་རྒྱས་པ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་སོགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་
 ཉིད་སྤྱི་སོགས་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། འམ་གྱིས་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་སོགས་དབང་པོའི་མདོན་སྤུངས་གྱིས་མ་
 དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་སོགས་དངོས་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་ཕྱོག་པ་དང་རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་སློག་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དག་སྤྱི་སྤྱིས་བྱ་གཞན་ལ་སེམས་དག་ནི་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཡང་རྟོ། །རྟགས་སྤྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པའི་བྱ་སློག་ལྡན་ཆོས་ཅན། སེམས་དེ་འོ་འོ་བོ་དེ་
 དེས་པར་གྲུབ་ཏེ། དག་སྤྱི་སོགས་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དག་སྤྱི་བའི་
 རྟགས་ལས་སྤྱིས་བྱ་གཞན་ལ་སེམས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་སྤྱི་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུ་བས་ལ་མེ་ལྡན་དུ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་
 ཚུ་ལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་མ་འཁྲུལ་ཡང་སྤྱི་བ་རས་མདུན་གྱི་སྤྱི་བ་རོ་སྤྱི་བར་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་བུ་
 རྟགས་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི་འཁྲུལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཚུ་
 རོལ་མཛེས་པ་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་འགའ་ཞིག་འཁྲུལ་བར་མཐོང་བས་ཚུ་ལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་འགའ་ཞིག་ལོག་པ་འཕྲུལ་བར་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར་ཅམ་གྱིས་ཚུ་ལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲ་བར་འཁྲུལ་བར་ཞེན་པ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུ་ལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་དུས་ཀུན་ཏུ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་
 འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟགས་གང་ལས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་
 འགའ་ལ་དེས་རྟོགས་པར་འགྲུབ་པར་འགྲུར་པའི་འབྲས་རང་གི་རྟགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དུས་ཀུན་ཏུ་
 རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལས་སྤྱིས་པའམ་དེའི་བྱ་བ་
 བྱའི་འོ་འོ་བོ་གདོན་མི་བྱ་བར་དེས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུའམ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་འོ་འོ་བོ་དེ་དག་མེད་
 པར་འབྲས་བྱ་འཕྲུལ་བྱའི་དོན་ནི་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུ་ལ་
 གསུམ་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་དུས་ཀུན་ཏུ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རང་གི་
 རྟགས་དེ་དག་གི་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་
 མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚུ་ལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གཞན་གྱི་འང་མཚད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བལྟ་
 རུང་བུམ་པ་དང་ཤིང་རང་གི་འོ་འོ་བོ་དུ་བའི་རང་རྒྱ་མེ་མཐོང་བའི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་

དག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་སྟེ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
 དང་བྱུང་བྱེད་དང་རྒྱ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱམས་པ་དང་ཤ་བ་དངོས་སུ་བཤང་ངེ་ལྟར་ཡོད་ཏེ། དེ་དག་
 མེད་པ་ལ་མི་འབྱུང་ཏེ། དེ་དག་མེད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱབ་རྟགས་སུ་མ་ཟད་དགག་
 རྟགས་ཀྱང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྱུང་ཏེ་འདི་ལྟར། བཟུང་བྱུང་གི་རང་བཞིན་དང་རང་གི་ངོ་བོའི་
 འབྲས་བུའི་རང་རྒྱ་མཐོང་བའི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་བྱུང་
 བྱེད་དང་རྒྱ་དག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མེད་ཅིང་མ་དམིགས་ན་རང་བཞིན་བྱུང་བྱེད་རྒྱ་དེ་དག་དང་ལྡན་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་བྱུང་བྱེད་འབྲས་བུའང་ངེ་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དེ། རང་བཞིན་ཅན་དང་བྱུང་བྱེད་
 འབྲས་བུ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བྱུང་བྱེད་རྒྱ་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 སྤྱིའི་སློན་ནི་རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་མིན་ན། ཀྱན་དགའ་ར་བ་སོགས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་བྱ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟགས་པས་མེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་
 འོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ནི་རྟགས་པས་མེད་པར་མི་
 འགྱུར་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་སོགས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་རྟགས་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་
 ཀྱི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གཏོགས་པས་གཏོན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོས་དབང་ཤེས་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ཟས་ཀྱིས་བགྱེས་པ་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་དབང་པོའི་སློན་ནི་རྟགས་
 བྱེད་དུ་མི་སྤིང་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཔེ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་རྟགས་པ་ཡིན་ན་ནི།
 དེའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་སློན་དང་དེ་སྟེ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དབང་པོས་དབང་སློ་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སློ་ཆོས་ཅན། རྣམ་རྟགས་མེད་པར་ཏེ་
 མངོན་སུམ་མིན་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མངོན་སུམ་རྣམ་རྟགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་གི་སྤྱི་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་རྗེས་
 དཔག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་བཅས་ཀྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁ་དོག་སོགས་ནི་ཆོས་
 ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

བྱམ་མེད། ལ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་རང་སྤྱི་འདེས་པའི་གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལ་དོག་
 མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། མངོན་རྗེས་ལས་ཆད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་འདྲིན་ལས་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ་རྟགས་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པས་རྗེས་དཔག་གྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གངས་
 ཅན་པ་ན་རེ་བྱུང་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་རྗེས་ལས་ཆད་མ་གཞན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་
 གྱུར་རྟོགས་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ་རྟགས་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པས་རྗེས་
 དཔག་གྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆད་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མངོན་རྗེས་ལས་མང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། དམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆད་མ་དུ་མ་
 ཉིད་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་ནང་གི་མེ་དེ་སྤར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ལ་ཕྱིས་བྱུང་
 པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཆད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཕྱར་ངེས་པའི་
 གངས་གྲང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཡུལ་རང་སྤྱི་སོ་སོར་འདྲིན་པའི་ངེས་པ་ནི་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་མ་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་གངས་གྲང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་རང་
 སྤྱི་གཉིས་ལས་གཞན་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་སྤྱི་འདེས་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་བྱས་
 པའི་རྟགས་ལས་ལ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་ཟེར་རམ། ལ་དོག་གི་རྒྱན་འགག་ལ་མའི་
 མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་ལ་དོག་མི་རྟག་སྤྱུམ་པའི་བྱན་པ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟགས་
 ལས་ལ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱི་འདེས་པ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གསུམ་པར་
 འགྱུར་བའི་སྒྲོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྤྱོར་ནས་འདྲིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། ལ་དོག་རང་མཆན་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་
 དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཅིང་སྒོས་ལ་དོག་རང་མཆན་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲི་སྒོ་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལས་གཞན་ལ་དོག་རང་མཆན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཅིང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལ་
 དོག་ལས་གཞན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལ་དོག་རང་མཆན་མི་རྟག་
 པར་མི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་ལ་དོག་རང་མཆན་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོན་ས་ལ་དོག་རང་

མཚན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་ཁ་དོག་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ཁ་དོག་རང་མཚན་པ་དེ་
 ཉིད་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རང་གི་
 རི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་རྣམས་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མི་
 བསྐྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། མེ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གང་དུ་བ་དང་བྲས་པའི་རྒྱ་དང་བྲབ་བྱེད་རི་
 ལྟར་གྲུར་པ་དེ་འབྲེལ་བའི་བོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་དུ་བ་དང་བྲས་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་དེ་གཉིས་ནི་རྟགས་
 ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེས་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་རྟགས་འཛིན་དེ་ལས་དེས་བསྐྱེད་
 པའི་མེ་དང་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་སྟོ་རྗེས་དཔག་འབྱུང་
 རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་འབྲས་རང་གི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྟོ་ཚོས་ཅན། རང་གི་རི་ལྟར་ཞེན་པ་
 ལྟར་གྱི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་རང་མཚན་པ་དེར་སྒྲུབ་བ་ཡིས་སྟོང་ཡང་དེ་ལས་སྤྱི་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན་
 ཏེ། བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་རྟགས་ཅན་རང་མཚན་གྱི་དངོས་ལ་འབྲེལ་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་མི་བསྐྱེད་ན་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་སུམ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་
 ཚོས་ཅན། དེའི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱི་བྱེད་ཉིད་མིན་ཡང་འབྲུལ་པར་རྣམ་བཞག་བྲས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་
 སྒྲུབ་བ་ལྟར་དེའི་རོ་བོས་སྟོང་པ་ལ་དེའི་རོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་གོ་བྱེད་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྟོག་གྲུར་གྱི་དངོས་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འབྲས་རང་གཉིས་
 ཁོ་ན་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྲབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ནི་བྲབ་བྱ་རྟགས་དེའི་རོ་བོ་འཕྲ་རྒྱ་དག་ཡིན་ལ་
 བྲབ་པར་བྱ་བ་རྟགས་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཞིང་རྟགས་འཛིན་
 གྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྟགས་ཅན་དེའི་སྟོ་རི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དགག་པ་
 ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་བྱ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་
 དམིགས་པའི་ཆད་མས་དོན་དེ་གྲུབ་པར་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་བརྗོད་པ་སྟེ་སྒྲུབ་རུང་གི་དོན་
 དམིགས་པའི་ཆད་མ་རྗོད་པ་ཉིད་ལས་དེ་མེད་པར་འགྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་དམིགས་པ་
 ཁོ་ན་ལས་དགག་པ་འགྱུབ་པ་མི་འཐད་དེ། འགལ་ལྷོད་མིགས་པ་ལས་ཀྱང་འགག་པ་འགྱུབ་པ་མཐོང་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱའི་དེ་དང་འགལ་བའམ་དེའི་རྒྱ་དང་འགལ་བར་

ཉགས་སུ་བཟོད་པ་མཐོང་བ་གང་རེག་མེད་དེ། མེ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང། གང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་མེད་དེ།
 མེ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དགག་བྱ་མ་དམིགས་པ་དོན་གྱིས་
 འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དེ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་བྱུང་ཏེ། དེ་འཕེན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཕེན་ན་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གང་རེག་དང་གང་འབྲས་
 སུ་ལོང་བྱེད་མེད་པ་དེ་ནི་ཐབས་གང་ལས་རྟགས་ཏེ་མི་རྟགས་པར་ཐལ། དེ་དག་དང་འགལ་བ་མེད་
 པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བཟོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་འབྲེལ་ཆད་མ་དེ་མེད་
 གྱང་མེ་དང་གང་རེག་འགལ་བའི་ཕྱིར་མེས་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པོ་ཞེ་ན། འགལ་བ་དེ་ཉིད་གྱང་
 ཅིས་འབྱུང་བྱིས་པས། དེ་གཉིས་སྟོན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་གནས་པ་དེ་ཡང་གང་ལས་
 བྱུང་པར་འདོད་བྱིས་པས། སྒྲིང་རུང་གི་གང་རེག་རྒྱས་མ་གཏུགས་པར་འབྱུང་བ་ན་མེ་ཉེ་བའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་གང་རེག་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱིད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 སྒྲིས་པའི་སྒྲིང་རུང་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ལ་དོན་དེ་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་སྒྲར་ནས་བྱང་པོར་བཟོད་ཟིན་གྱང་བྱིད་གཟུ་པོར་མི་གནས་པས་
 དོན་དེ་སྐྱ་གཞན་གྱིས་བཟོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་
 དང་འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པ་རང་ཉིད་སྐྱས་ཟིན་པར་དངོས་སུ་བཟོད་ན་ཡང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་
 དགག་བྱ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དགག་པ་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པ་གང་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དགག་པ་འབྱུང་པའི་ཆད་མའི་
 ཐབས་མིན་པར་སྐྱ་བ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དེ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་
 བཟོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། མ་དམིགས་པ་དེ་དགག་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་
 འགལ་དམིགས་སོགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་འཕེན་པར་བསྟན་ལ་དེས་ནི་
 དགག་བྱ་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་འབྲས་སུ་རྟགས་སུ་བཟོད་པ་གང་རེག་མེད་དེ་དུ་བ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། དགག་བྱ་མ་དམིགས་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་
 དམིགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་

ཀུན་ལ་ཆོས་ཅན། འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་དང་འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་འགོད་
 ཚུལ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་གྱི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བྱམ་དམིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་
 རོན་ལ་ཐ་དད་མེད་དེ། མེད་པའམ་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་ཅི་རིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་མ་དམིགས་པ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་དེ་དག་གོ་བྱེད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རིགས་པས་བྱུབ་པའི་དགག་
 བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བསྟན་ནས། ད་གཞན་དག་གིས་དགག་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གཞན་སྟོབ་
 འགོག་བ་སྟེ། དགག་བྱ་དང་འགལ་བ་བྱུབ་བ་སྟེ་དམིགས་པ་དང་འགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་ཐབས་རྒྱ་
 གྲུབ་བྱེད་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་སོགས་གང་ཡང་བཀག་པ་མེད་པར་ནི་དགག་བ་སྐྱབ་བ་ལ་ཆོད་
 མ་སྟེ་རྟགས་སུ་སྟོབ་གང་ཡིན་དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་མིན་ཏེ།
 འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཅི་ལྟ་བུ་ན། མངོན་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་དང་
 འཇིག་རྟེན་གཞན་དང་ལྟ་དང་མཐོང་རིས་སོགས་མེད་དེ། རིམ་བ་བཞིན་ངག་སྟོབ་དང་དབང་པོ་དང་
 ལྟན་པ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཀོད་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་རྟགས་དེ་དག་མ་ངེས་ཏེ། རང་གི་དགག་བྱ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་རོན་ཀུན་མཁྱེན་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བ་གཉིས་གང་ཡང་བྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ངག་སྟོབ་
 བ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་མཁྱེན་དང་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་སྟེ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ།
 གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་ཀུན་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པ་སྲིད་པས་ནའོ། །གལ་ཏེ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་ཀུན་
 མཁྱེན་དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་དེ་དག་མེད་པར་བྱུབ་པོ་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་མ་
 དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་ཅིས་མ་བཟོད། གང་གིས་ན་རང་ཉིད་སྐྱབ་པོར་
 མཆོན་པར་བྱེད་པའི་སྟོབ་སོགས་དེ་དག་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་བཟོད་པ་རྗེ་ལྟར་རིགས། དེས་
 ན་ཀུན་མཁྱེན་མ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་དག་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 ལ་ཁྲུབ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟར་རབ་ཏུ་བཟོད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སོགས་ཆོས་ཅན།
 ཐ་མལ་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོད་མས་ཡོད་མེད་གང་ཏུ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རང་ལུལ་ལས་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར། འགལ་ལྷ་

དམིགས་པ་ཉགས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ། འགལ་བ་དམིགས་པའི་ཉགས་དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་
 དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ནི་རྣམ་ཐ་དད་དམ་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་ཁ་
 བ་མེད་པར་སྒྱུབ་པ་ལ་མེ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གངས་ཅན་པས་སྒྱ་གུ་སོགས་སྒྲར་ནས་ཉག་
 པར་ཡོད་པ་སྒྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་སྒྱ་གུ་སོགས་ཆོས་ཅན། སྒྲར་ནས་ཉག་པར་ཡོད་པ་སྒྱེ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྒྲར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གསར་དུ་སྒྱེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པས་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་
 པོ་ཉིད་དངོས་པོ་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་རྒྱར་སྟོན་པ་དེ། སྒྲར་དངོས་འཛིན་ལྟ་བུར་བྱུར་བ་ཞེས་ངེ་ལྟར་རྒྱ་
 དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་སྒྱུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྱུབ་བྱེད་དུ་
 འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་ཉིད་ལྡོག་པ་ན་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ལྡོག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་རྟོག་པས་
 རང་དགར་སྒྱུར་བའི་ཆོས་ལྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ལྟོགས་དག་ལས་གང་རུང་ཉིད་དང་ཉག་པའམ་མི་
 ཉག་པར་ལུང་ལས་བཤད་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་ཉག་པ་སྒྱུབ་ཅིང་མི་ཉག་པ་འགོག་པའི་ཉགས་
 ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉག་པའམ་མི་ཉག་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ལས་རང་
 དགར་སྒྱུར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་ཉིད་རང་ལྡོག་ན་ཞེས་པ་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། དངོས་
 པོ་གང་རུང་བ་ལྡོག་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལྡོག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཆོས་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལྡོག་པ་དེ་ཁྱབ་བྱའི་ཆོས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་ལྡོག་པ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། དུས་ནམ་ཀྱི་ཆེ་ན། གལ་ཏེ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་འགས་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་རང་གི་ལྡོག་པ་
 ཡོངས་སུ་བཅད་ཅིང་ངེས་པའི་ཆེ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་ལྡོག་པ་གོ་བའོ། །སྒྲར་རུང་བུམ་པ་མེད་
 པའི་ཐ་སྙད་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲར་རུང་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་མེད་པ་སྟེ་སྒྲར་རུང་བུམ་
 པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཉགས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་ཐ་སྙད་ལ་ཤིན་ཏུ་
 རྗོངས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་རུང་མ་དམིགས་པས་ཆོས་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གོ་བའི་ཆད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲར་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་དོན་ནི་སྒྲན་པོ་གནག་གི་རྩི་བོའི་བར་ཀྱི་སྒྱེ་
 པོ་ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲར་རུང་མ་

དམིགས་པ་ནི་རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དེ། གསུམ་པོ་
 འདི་རྟགས་སུ་བཟོད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོལ་བ་ཐ་སྙད་ལ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་
 རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་པའམ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་དེ་ཡང་སྒྲུང་རུང་བར་
 འདོད་པའི་རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་རྣམས་སྒྲུང་མེད་ཉིད་སྟེ་མ་དམིགས་པའི་ཆེན་འབྲས་བུ་ཁྱབ་
 བྱ་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞར་ལ་
 འོངས་པའི་དོན་རྣམས་བཤད་ཟིན་ནས། ད་སྒར་ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྦྱོར་བྱེད་རོ་ཞེས་དགྲུས་མའི་སྐབས་
 ལ་སྦྱོར་བ་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་སོགས་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁ་
 དོག་གི་སྤྱི་ལ་ཆོས་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་འདིར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །གལ་ཏེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་དུ་ཁ་དོག་གི་རྒྱན་འགག་
 ཁ་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་གོ་སྟམ་པའི་བྲན་ཤེས་ལ་འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་མ་སྒྲུ་མས་
 བཟུང་ཟིན་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་
 ཆོས་ཅན། བྲན་ཤེས་གྱི་སྒར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་
 གི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་དེ་དང་བྱུང་བ་དེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁ་དོག་དང་དེའི་མི་རྟག་པ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་
 སྒྲུས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན།
 ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པས་སྟེ་སྟོ་བཀྲགས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་རང་གི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་
 གི་སྤྱི་མི་རྟག་པའི་རྗེས་དེ་ཉིད་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱི་མི་རྟག་པའི་རྟེན་ཁ་དོག་ནི་བསྐྱུབ་པའི་སྟོ་
 རས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁ་དོག་རྒྱན་ཆགས་
 པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།

མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་། ཁྱོད་སྐབས་ལ་ལར་མི་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྒྲིམ་
 བ་དང་དུ་མཐོང་བ་མེད་པར་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ཞིང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་སྒྲིམ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་བ་ཕྱི་མ་
 གཞན་ནི་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དབུགས་ན་མིག་འབྲུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོང་ང་གཉིས་མ་
 དང་དུ་ཡིན་ཀྱང་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་མ་དང་དུ་མི་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །འདྲ་བ་གཞན་
 འབྲུང་གི་དབང་གིས་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལྟར་རྟགས་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་གྱིས་
 པའི་བར་གྱི་སྒྲེ་བོས་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྲུང་བ་དང་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མར་མའི་སྐད་ཅིག་མ་
 དང་། སྒྲོག་ལ་སོགས་ཀྱི་འཛིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཅ་མ་ལས་ཡོང་གཅོད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་
 རུས་ལ་གཞན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བར་དུ་འབྲུང་བའི་དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་ཡང་མི་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱི་སྒྱུ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཆོས་ཅན། ས་
 བོན་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྱུ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་མེད་དུ་
 ཆོངས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེས་མཁན་གྱི་སྒྲེས་བྲུ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྱུ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་
 རུས་པ་གསལ་པོར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལས་སྒྱུ་གྲུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲུང་བའི་ངེས་པ་
 མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བྲུ་སྒྱུ་གྲུ་འབྲུང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་
 རུས་མེད་དུ་ཆོངས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་ནི་དེ་རུས་ལྡན་དུ་དཔོག་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཆོངས་པ་དེ་མེད་ན་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲོ་
 འདོགས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ས་བོན་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་རུས་པ་སོགས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་དང་མེད་པའི་དོན་སྐྱར་མཚན་དེ་ལ་ནི་ཆོས་
 ཅན། མ་གྲུས་རྟག་པ་སོགས་ལས་སྟོག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དང་དེ་ལྟར་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བརྟག་པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་མ་དང་པ་དུ་མ་ཉེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་

བཞིན་དུ་འབྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་གྲུས་རྟག་པ་སོགས་རིགས་མི་མཐུན་དང་བྱམ་སོགས་རིགས་
 མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱུན་འགག་ཁ་མའི་ཁ་དོག་དེས་
 ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མི་རྟག་པར་གནས་པ་
 དང་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། རྟགས་སོགས་སུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་རིགས་འབྲ་
 གཞན་དང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་ཅིང་མི་རྟག་སོགས་སུ་ངེས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་སོགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་ལུགས་ལ་མི་རྟགས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་རྒྱུན་
 འགག་ཁ་མའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་ལས་ཡང་ན། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་
 མེད་པ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། འབྲེས་པ་རྟོགས་
 པའི་ཆོད་མ་གསུམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་འཇིག་པར་བྱུང་བ་ཅིང་
 རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་བྱང་བའི་ཁ་དོག་གི་དངོས་པོ་ཕྱིས་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་རྟག་
 ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ཞར་ལ་གཞན་གྱིས་སྒོ་བཀྲགས་པའི་མི་རྟག་པ་འགོག་པ་དེ།
 རིགས་པ་ཅན་པ་གང་གི་སྤར་ནས་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆོད་ཅིང་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་ན་གནས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་དེ་དང་འཕྲོ་འདུས་འབྲེལ་པར་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་
 ཅན་ཅན་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིའི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། དངོས་པོ་མེད་པ་ཅམ་མི་རྟག་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱུག་སྒྲ་སྒྲུར་དུ་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་ཅམ་
 ཡང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།
 རྒྱལ་བ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་མཐའ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་བྲིས་པས། གལ་ཏེ་སྤར་མེད་པ་དང་ཕྱིས་ཞིག་
 ནས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཅིས་མ་ཡིན། གང་གིས་ན་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་མི་རྟག་པ་འདོད་བྲིས་པས། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་མི་རྟག་ཅེས་བྱུག་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་གནས་ཞེས་བདུན་པ་དང་
 དངོས་པོའི་བྲུང་པར་དང་བྲུང་པར་གྱི་གཞི་ཞེས་སོགས་སྦྱོར་དུ་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐའ་དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་སྤར་ནས་མེད་པ་དང་དངོས་པོའི་ཞིག་ནས་

མེད་པ་ཅེས་པའི་དྲུག་སྒྲ་དེ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་རུང་སྟེ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་
 རང་མཚན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དང་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་
 ནས་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པའི་མཐའ་ཡིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཏྲག་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མཐར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་མཐའ་རེ་
 རེ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་
 ཅན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་
 ཐལ། རྒྱ་འབྲས་དེ་ཡང་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲར་མེད་
 འདོད་པ་མིན་པས་སྒྲར་མེད་དང་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲབ་སྟེ། རྒྱ་
 འབྲས་དེ་ནི་སྒྲར་མེད་དེ་ཡིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་འདོད་པ་
 ལྟར་གྱི་རྒྱ་འབྲས་འདིར་མི་འདོད་གྱི་འབྲས་བུ་ནམས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའམ་
 རང་རྒྱ་དང་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཞེས་གྲགས་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་རྒྱར་
 འདོད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་གང་སྟེ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་དེ་དང་
 འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ནི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་
 གཞན་ཡང་རང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱས་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྒྲར་མེད་ལྡན་པའམ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དངོས་པོ་དང་སྒྲར་མེད་གྱི་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་མ་བྲབ་སྟེ། འབྲས་བུ་གང་
 ཞིག་སྒྲར་མེད་པ་དེ་ཕྱིས་རྒྱས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རིམ་པོ་འདི་
 ཏྲག་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲར་མེད་དང་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་ན་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོན་
 ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དོན་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲར་མེད་གྱི་དངོས་པོ་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲར་མེད་དང་དངོས་པོ་གཉིས་རང་མཚན་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ཀྱང་
 ཁྱོད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་ལ་སྒྲར་བ་དོན་དུ་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་ལ་
 རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲར་མེད་དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྒྲར་བ་ཅན་གྱི་ཕྱོག་པ་ནི་ཁྱོད་འཇུག་པའི་

རྟོན་ནམ་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལའང་ཅེས་པས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་མངོན་པར་
 འདོད་པ་ཅན་གྱི་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྦྱིན་དང་རིལ་བ་རང་མཚན་ཐ་དད་
 པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་
 པའི་སྟོག་པ་དེ་སྤྱོད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་
 འགྱུར་བྱས་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པ་འཆད་དེ། སྤར་ཁང་ནང་དུ་མཐོང་བའི་ཅན་དན་གྱི་མེ་ཕྱིས་དུ་
 བའི་རྟགས་ལས་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་རང་མཚན་ངོ་ཤེས་པའི་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་མཐོང་བ་དང་ཕྱིས་མཐོང་བའི་མེ་གཉིས་སྤྱད་ཅིག་སོ་སོར་ཐ་དད་པ་
 ལ་འདིའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེས་སྦྱིའི་འཛིན་ཅིང་བྱད་པར་མི་འཛིན་
 པས་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཀྱང་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་མཐོང་བ་དང་ཕྱིས་མཐོང་བའི་མེ་དེའི་མཚུངས་པ་སྟེ་སྦྱི་ཅམ་འཛིན་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་

སྦྱི་འཛིན་རྗེས་དཔག་མིན་ཏེ་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་དེས་དེ་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཐ་
 དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་བྱད་པར་ངོ་ཤེས་གྱི་ཆད་མས་འཛིན་པའི་
 ཆེ་ན་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་དེ་འཛིན་པའི་དཔེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འཇུག་བར་
 བྱད་པ་ལས་ངོ་ཤེས་གྱི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་
 བརྗེད་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་ངོ་ཤེས་གྱི་ཆད་མས་འཛིན་པའི་སྦྱོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེས་དེ་
 འཛིན་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་འཛིན་པའི་ཆེ་ན་བརྗེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱིས་
 མཐོང་བའི་མེ་ལ་སྤར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་མེ་དེའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ནི་བྱད་པར་ངོ་
 ཤེས་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པས་སྦྱོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་རྟོན་སྤར་གྱི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གྱི་
 ཡུལ་གཉིས་པོ་དེ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཐ་དད་ན། བྱད་པར་ངོ་ཤེས་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཡིན་གྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གཞན་ད་ལྟའི་མེ་དེ་ལ་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་
 པའི་ཕྱིར། གཅིག་ན་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་གྱི་མངོན་སུམ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཞེན་

བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། སྤར་གྱི་མངོན་སུམ་དང་ཅིག་ལོས་ཕྱིས་ཀྱི་
 རོལེས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་གང་རུང་ཅིག་ཆད་མས་བྱུང་བ་ན་གཉིས་ཀ་
 བྱུང་བར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་རོལེས་དེ་ཅི་ཕྱིར་འདོད་ཞེ་ན། དེ་
 འདྲའི་རོལེས་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་ལེས་པའི་མཁས་པས་བློན་པ་ཡིན་པར་ལེས་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་
 གཞན་སྤར་གྱི་མེ་དང་འདྲིའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འཆམས་སྒྱུར་བའི་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་
 རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་བློན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སམ་གཏན་ཆོགས་ལ་ལྟོས།
 དང་པོ་ན། དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ན། བློན་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་དེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ལོག་རྟོག་བཞིའི་ནང་ནས་གངས་དང་སྒྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས། ད་
 མཆན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་ཅན།
 མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ན་རྟོག་བྲལ་གྱི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་ནི་རང་གི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྱུར་བ་ཡིས།
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་སོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་སོ། །རྟགས་བྱུང་སྟེ། སྒྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 མིང་ལ་རྟེན་པའང་མིང་གི་རྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་སྤང་བ་ཞིག་གོ། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་གིས་
 གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ན་འང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བའི་སྟོང་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་སྦྱེས་
 ཀྱི་ལེས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡོད་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལེས་པའི་སྤར་ཡང་ཁོ་བོའི་རྣམ་
 རྟོག་རི་དང་རི་འདྲ་བར་འབྱུར་ཞེས་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་ཁོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་ནི་འདི་དང་འདི་འདྲ་
 བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རིག་པ་ལས་སྤར་བཤད་པའི་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་རྟོག་པ་རང་ཉིད་ལ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལེས་པས་རྟོག་པར་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་

ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གོ་སྒྲ་བར་དགོངས་ནས་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་ན་ཡང་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་
 གྱི་འཐད་པ་གཞན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། བཟའི་དུས་གཅིག་དུ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་བ་ཁྲམ་
 རང་མཆན་པ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། རྫོང་བྱེད་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཐ་སྙད་གྱི་དུས་
 འགའ་ཞིག་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་སྤྱི་ཡུལ་
 ཡིན་པས་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབས་སོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྗེས་ཐ་དད་
 པའི་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་སྤྱི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། རང་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་གཞན་དངོས་
 པོ་བ་སྒྲོ་ལ་སྤང་རུང་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ཅིང་གསལ་བ་རང་
 མཆན་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་དབང་ཤེས་གྱིས་མིང་དང་འབྲེས་པའི་དོན་མི་འཛིན་ཅིང་མ་
 འབྲེས་པ་འཛིན་པ་དེའི་བྱིར་དབང་པོ་ལས་སྤྱེས་པའི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་བྱད་པར་རང་མཆན་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་བྱད་པར་རང་མཆན་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱད་གཞི་
 དངོས་སུ་འབྲུག་པ་སྤྱི་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱད་པར་དེ་བྱོད་བཟང་དང་ཐ་སྙད་གྱི་དུས་སུ་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་བྱོད་ལ་བཟང་དངོས་སུ་འབྲུག་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། རང་ཡུལ་སྤྱད་དང་འབྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱད་དངོས་སུ་
 མི་སྦྱོར་བའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། སྤྱད་རྣམས་གྱི་ཡུལ་ཡང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱད་རྣམས་
 ཉིད་ནི་དངོས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཟང་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་
 སྤང་ཡུལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་དོན་དུ་སྤང་བའི་
 བྱིར། བྱབ་སྟེ། དོན་དེའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་ནི་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་མིང་དང་དོན་དུ་སྤང་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་བཟང་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་འོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་སྤང་བ་ཐ་དད་པ་ཡིས་ནི་དོན་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་དེའི་ཆེ་དབང་ཤེས་ལ་
 གསལ་བར་སྤང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་བར་སྤང་བ་མེད་པར་མི་གསལ་བ་འབྲེས་པར་སྤང་
 བའི་བྱིར་རོ། །མིག་ལ་དོན་གཟུགས་རང་མཆན་སྤང་བ་ན་ཡང་འདི་གཟུགས་སོགས་ཞེས་གཞན་

གྲིས་བརྒྱ་སྒྲུབ་ནས་བསྟན་པའི་བརྒྱའི་དངོས་ལུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་
 སྒྲོད་ལུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་རང་གི་སྣང་ལུལ་ལ་འདི་གཟུགས་ཞེས་བརྒྱུ་རབ་བྱེད་པ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རང་མཆོན་
 ཆོས་ཅན། རག་གི་བརྒྱའི་དངོས་ལུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡིན་ན་མིག་གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་མིག་
 བཙུམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་རག་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་སྣང་དགོས་པ་
 ལ་འདི་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུ་ལྟུག་པ་མེད་པའི་རྟགས་བྱུ་བ་སྟེ། དབང་པོའི་སྒྲོད་ལུལ་གྱི་
 གཟུགས་སོགས་རང་མཆོན་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བརྒྱའི་དངོས་ལུལ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱའི་འབྲེལ་བྱེད་
 པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ལུལ་དེ་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟུག་སྟེ། རོན་དེའི་མིང་འདིའི་ཞེས་འབྲེལ་བར་བྱེད་
 པའི་རྟོག་པ་ལ་མིང་དང་དོན་དུ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་མིང་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུ་བ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་དོན་རང་མཆོན་པ་རྣམས་ཆོས་
 ཅན། བརྒྱའི་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ལུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མི་གསལ་བ་འབྲེལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟུག་སྟེ། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པའི་
 སྣང་ལུལ་གྱི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟུག་པར་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་སྣང་
 བ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་མཆོན་ཉི་བར་བསྟན་ནས་བརྒྱ་
 སྒྲོར་བྱེད་པ་རང་མཆོན་བརྒྱའི་དངོས་ལུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་དོན་རང་མཆོན་སྣང་བ་ན་འདི་
 གཟུགས་སོགས་ཞེས་བརྒྱའི་སྒྲོར་བའི་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲི་གང་ཡིན་དེ་
 ཉིད་སྒྲི་ཡིས་སྒྲོར་བར་བྱེད་ཀྱི་མིག་སོགས་དབང་པོའི་སྒྲོད་ལུལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན།
 གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་དངོས་ལུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་མིག་བཙུམས་པ་
 སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་གཞན་གྱི་རག་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་གསལ་བར་སྣང་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་རང་མཆོན་བརྒྱའི་ལུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིའི་ལུལ་ཡིན་
 ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲི་ཆོས་ཅན། ལུལ་ལས་བརྒྱའི་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་དངོས་
 སྒྲིའི་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བརྒྱའི་ཤེས་པའི་སྒྲིས་བྱས་ཀྱང་ཁྱོད་ལས་དོན་རང་དབང་ཉིད་དུ་

ཤེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱེ་བྲག་པ་སོགས་ན་རེ། ཐག་ཁ་ལ་འདི་སྐྱལ་ལོ་སྐྱལ་དུ་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མཐོང་རྟོག་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱིར་བར་རང་ལས་རྩས་
 གཞན་པའི་རྟོག་པས་བཅད་པས་རྒྱན་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐག་ཁ་ལ་འདི་
 སྐྱལ་ལོ་སྐྱལ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་བཅས་དང་ཐག་ཁའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཤེས་
 དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྩས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དུལ་ལ་གཅིག་
 ཆར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཆེས་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པོ་དག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཐག་ཁ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱན་ཆད་
 ཅིང་འཇུག་པར་གྱུར་བར་ཐལ། དེའི་བར་རང་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་དེ་གཉིས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་པར་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་འང་ཡིད་ཤེས་གྱིས་བ་
 ལང་ལས་རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི་འདས་པའི་སྤྱོད་སོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཆེ་བ་ལང་གི་ཁ་དོག་འཛིན་
 པའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱན་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་རི་ལྟར་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་བར་རང་ལས་རྩས་གཞན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་
 གི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱིར་བར་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཞུགས་པས་རང་གི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་
 མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་
 པོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འགལ་མའི་ཆ་ཤས་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆེས་
 སྒྱུར་བ་སོགས་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པར་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་འདོད་དོ་
 ཞེ་ན། ཐག་ཁའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱིར་བར་དུ་མཐོང་
 མེད་ཞུགས་པས་སྤྱི་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་
 མེད་ལས་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དངོས་པོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ནི་
 མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འཇུག་པ་སྒྱུར་བས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་ན། ཡི་གེ་ས་རྩ་ས་
 ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་འང་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་ས་རྩ་ས་ཡི་ཆ་ཤས་རྣམས་གཅིག་ཆར་དུ་ཐོས་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཐོས་པ་ཆེས་འཇུག་པ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་མི་

སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འདིར་ག་ཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་དང་གཅིག་ཆར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཅན་གྱི་
 མིག་སོགས་དབང་ལྡན་ཆམས་དང་ཡིད་བྱེད་རྒྱས་ལྷན་ཏུ་ཡོད་པ་ན་མིང་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་མིང་ལ་
 བརྟེན་པའམ་མིང་གི་རྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་རང་
 ལས་རྩས་གཞན་པའི་འཇུག་ཤེས་ལྡན་པོ་ཆམས་གྱི་ཆོད་པར་སྤང་བར་ཐལ། དེ་ཆམས་རང་དང་སྐད་
 ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་ཞིང་འདྲེས་པ་སྟེ་སྟེལ་ནས་རིམ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆམས་དང་རྒྱ་ཆོགས་
 མཉམ་པོར་མཚུངས་ཤིང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་
 སྟོག་པར་ཡིན་དེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྤང་བཞིན་ཏུ་ཆོད་པར་སྤང་བ་དེ་ངོ་མཆར་
 རོ་ཞེས་དབྱས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྟོང་ལ་
 བྱི་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་ཤེས་པ་ཏུ་མ་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་ན་དབང་ཤེས་ལྡན་པོ་འཇུག་བཞིན་པའི་མིག་ཤེས་གཅིག་ལུ་འཇུག་
 བཞིན་པའི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་མེད་པ་ངེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིད་གྱི་
 རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་འཇུག་བཞིན་པའི་ཆེ་ལའང་ཡིད་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་ལུལ་རིམ་ཅན་ཏུ་འཛིན་
 པར་མི་འགྱུར་བར་གཅིག་ཆར་ཏུ་འཛིན་པར་ཐལ། རང་ལུལ་འཛིན་པ་ཆེས་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 ཤེས་པ་ཏུ་མ་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་ན་ལུལ་སྔ་ཉེ་བ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྔ་ཅིག་ཆར་ཏུ་སྐྱེ་དགོས་པ་
 ལས་རེས་འགའ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་སྟེ་ཡིད་ཤེས་ག་ཟུགས་
 མངེས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སྐབས་ལ་ལར་སྐྱ་སོགས་གྱི་དོན་ཉེ་བ་ལའང་སྐྱ་སོགས་འཛིན་པའི་
 ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ག་ཟུགས་མངེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་ལུལ་གཞན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་
 བའི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་གྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་
 ཏུ་མ་གཅིག་ཆར་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་གློལ་བ་གཉི་ག་ལ་ཡང་ལུལ་སྔ་ཉེ་བ་
 ན་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྔ་གཅིག་ཆར་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཚིད་པ་འདི་ཡོད་པས། ཁྱོད་གྱིས་

།ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཏབ་པའི་ལན་ལ་བཏེན་ནས་ལན་གདབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་བཞེས་ག་
 པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤར་གྱི་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། འགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོའི་
 རྣམ་པ་གསལ་བར་སྤར་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། འགལ་མེ་དེའི་ཆ་ཤས་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་
 མཐོང་བ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ལས་འགལ་མེ་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འགལ་མེ་སྤར་དུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་མིག་གི་
 དབང་པོ་ལས་འགལ་མེ་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤོང་བའི་
 བདག་པོས་སོགས་ཀྱན་བཏུས་འབྲེལ་བྱེད་ལ་ལ་ན་རེ། བར་ལ་བྱང་བའི་ཀན་པོའི་དབང་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་སྤོང་བའི་རྣམ་པས་འབྱུང་བ་དང་ཡིད་ལས་བྱང་
 བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱིས་པའི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་
 སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པའི་སྒོ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་བར་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་བ་ལ། སྒོ་ལ་བ་དེ་དག་གི་ནི་ལྷགས་ལ་བྱིས་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། མདོན་
 ལུས་བཞིན་དུ་དོན་ལ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རྒྱས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་མདོན་པར་འདོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱིས་ནར་
 སོན་པའི་དུས་ཀྱང་བར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བར་འཛིན་པའི་རྒྱ་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་དང་
 བལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ལ་བར་ལ་མ་བྱང་བའི་ཡིད་དོན་ལ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་ཡོད་
 པ་དེས་ན་བྱིས་བར་འཛིན་པ་དེ་འདོད་ཅེ་ན། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ཆོས་ཅན། བྱིས་པའི་སྒོ་དེ་
 བཞིན་དུ་བྱོད་ལ་ཡང་དོན་ལ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་སྒྲ་བ་བྱེད་མ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀན་དབང་རྟོག་མེད་དུ་སྒྲ་བ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་
 ཏེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་དེའི་སྒྲ་བ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་འདི་འདྲ་འདི་
 ཡང་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་ཅན་པའི་སྒོ་དོར་དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒོ་
 དོར་དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་མི་འགལ་བའི་ལྷག་ལྷན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་བྱང་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྟོགས་མེད་དུ་བསྐྱབས་

བས་དེའི་དཔེར་བཞིན་པས་སྒྲིལ་མེད་ཅེ་ན། འགྲུབ་རུང་ལ་སོགས་པའི་ཉལ་ས་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཆོས་
 ཅན། དེའི་སྒོ་ངོར་གན་དབང་རྟོག་བྱལ་དུ་སྐྱབ་པ་འདིར་ཡང་ཉལ་ས་སུ་བཞིན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 སྒོ་ངོར་བྱིས་སྒོ་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཉལ་ས་གང་ཞིག དེའི་སྒོ་ངོར་གན་པོ་དང་བྱིས་པའི་
 དབང་པོའི་སྒོ་གཉིས་ཀ་རྟོག་མེད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་སུ་ནི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་སྐྱེས་ཉལ་ས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་འདིས་ནི་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་དང་ཡིད་ལས་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་ཉལ་ས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་རོ། །དེ་དག་གིས་ཞར་ལ་མངོན་
 སུམ་རྟོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་བཞིན་ནས། ད་བྱེ་བྲག་པ་
 སོགས་དབང་ཤེས་དེ་རིགས་པ་སོགས་རྗེས་ལ་སྐྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་འདོད་པ་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་དེ། བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་དང་
 བྱི་བྱེད་པར་བྱས་གཞི་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་བྱེད་གཞི་སོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་
 སམ་ཐ་སྙད་རྣམས་ནི་དང་པོར་སོ་སོར་བཟུང་ནས་བྱིས་དེ་དག་བསྒྲུལ་པར་བྱས་ཏེ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་
 བྱེད་གཞི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྐྱེས་བྱ་དབྱུག་པ་
 ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་རོ། །དེས་བྱབ་པ་བསྐྱབས་ནས་དོན་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། བ་ལང་འཛིན་པའི་མངོན་
 སུམ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་དེ་དེ་དང་ལྡན་པའི་བ་ལང་གི་རྗེས་ལ་སྐྱར་ནས་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཆོས་བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་དང་བྱེད་གཞི་བ་ལང་གི་རྗེས་
 དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་དེ་དག་གི་འཛིག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་སོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་སོར་རྟོག་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་དེ་འབྲེལ་བའི་མངོན་སུམ་འདི་ལ་རིགས་སོགས་རྗེས་ལ་སྐྱར་ནས་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པའང་མེད་དོ། །ཉལ་ས་བྱུབ་སྟེ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་པ་ལང་གི་གསལ་བ་
 རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་ཀྱི་བ་ལང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྣམས་གང་ཡིན་དེའང་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་
 སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་སྐྱ་སྟེ་མིང་དང་དེའི་གསལ་བའི་ཁ་དོག་
 དབྱེབས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་སྟེ། ཁ་དོག་དབྱེབས་དང་ཡི་གེ་སྟེ་མིང་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྤྱོད་པ་ཞིག་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཉིད་དུ་བཞིན་ཅིང་འདོད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་ལ་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་
 མཚུངས་པ་སྟེ་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཡང་བ་ལང་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བ་
 ལང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེས་བ་ལང་གི་རྩིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ། དེ་རང་གི་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། བ་
 ལང་གི་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ལས་རྩིས་ཐ་དད་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་
 རང་ལ་སྒྲུང་བའང་ཉིད་པར་དགའ་སྟེ། སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་
 སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་གཉིས་ནི་མེད་པར་མི་གསལ་བ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་བ་ཁྱོད་སྒྲུང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་
 ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེགས་སོགས་རྩིས་ལ་སྤྱར་
 བས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོད་འདུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱལ་མ་འདི་ལ་སྤྱམ་བྱ་ཡོད་སྤྱམ་
 པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱ་དེ་ཡང་སྤྱལ་མ་དང་སྤྱམ་བྱ་གང་
 ཡང་མ་ཡིན་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོད་འདུ་དེའོ་ཞེ་ན། སྤྱལ་མ་འདི་ལ་སྤྱམ་བྱ་ཡོད་ཅེས་པའི་དེགས་པ་
 ཅན་པའི་སྤྱ་འདི་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། དེགས་པ་ཅན་པའི་སྒྲོ་རོར་དངོས་པོའི་སྟོབས་སམ་གྲགས་པའི་
 དབང་གིས་ཁྱོད་ལས་སྤྱལ་མ་འདི་ལ་སྤྱམ་བྱ་ཡོད་སྤྱམ་པའི་སྒྲོ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲོ་
 རོར་དངོས་པོའི་སྟོབས་སམ་གྲགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱུབ་པར་དེགས་པ་ཅན་པ་རང་གིས་རང་
 དགར་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་སྤྱམ་བྱ་ལ་སྤྱལ་མ་ཡོད་
 ཅེས་འཛིག་རྟོག་ན་གྲགས་ཀྱི་རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད། སྤྱལ་མ་ལ་སྤྱམ་བྱ་ཡོད་ཅེས་འཛིག་རྟོག་ན་གྲགས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དེ་སྟེན་ཡང་བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་སྤྱམ་པའི་སྒྲོའི་གཟུང་དོན་བ་ལང་དང་
 རྩའི་འཕྲོད་འདུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་སྤྱམ་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་དང་རྩའི་འཕྲོད་འདུ་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་
 རོག་སོགས་དང་ནི་ཡན་ལག་སྟག་མ་སྟེང་གི་རྩ་བར་རྣམ་པར་བཅད་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་འཇུག་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱལ་མ་ལ་སྤྱམ་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡང་འཛིག་རྟོག་ན་གྲགས་པ་

མེད་ཏེ། ལྷལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷལ་བྱ་འདིའོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། རི་ལྷ་བྱར་ཡང་འབྲས་བྱའི་ལྷལ་
 མ་དང་དུས་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷལ་བྱའི་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། རྒྱའི་ལྷལ་
 མ་ཐག་ག་བ་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལས་སྤྱིས་འབྲས་བྱ་ལྷལ་བྱ་འབྱུང་བར་བརྟུང་
 པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡང་ལྷལ་བྱའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་རྟེན་ནམ་རྒྱ་སྟོན་པ་ན་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་ལྷལ་བྱའི་རྣམས་ཉིད་ལྷལ་མ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གྱི་ལྷལ་མ་དེ་གང་
 ཞེས་ངེས་པ་ན་སྤྱིས་བྱ་འགའ་ཡིས་འབྲས་བྱ་ལྷལ་བྱ་ལ་རྒྱའི་ལྷལ་མར་སྒོ་བཏགས་ནས་སྤར་གྱི་
 ལྷལ་མ་དེ་འདིའོ་ཞེས་པའམ། ཡང་དེ་ལྷར་ངེས་པ་ན་ལྷལ་བྱ་ལས་ལྷལ་མ་གཅིག་ནི་དཀར་བར་བྱས་
 ནས་ལྷལ་མ་འདིའོ་ཞེས་ལྷལ་མའི་སྐྱེ་འཇུག་པར་འབྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་བ་ལང་
 ལ་རྩ་ཡོད་ལྷལ་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་དང་རྩའི་འཕྲོད་འདུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་ལས་འཇུག་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་དང་རྩ་པན་ཚུན་པན་གདགས་བྱ་དང་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་ཉིད་དམ་
 རོག་སོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་དང་སྟེང་གི་རྩ་བར་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་པར་སྤང་བ་ཅམ་
 ལས་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་ལྷལ་བྱ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། རོན་གང་ལ་ཡང་
 དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷལ་བྱའི་རྣམས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན།
 རོན་གང་ལ་བཏགས་མིང་དུ་ཡང་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱའི་ལྷལ་མ་རྣམས་ཐག་ག་བ་སོགས་
 ཀྱིས་ཡིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ལྷལ་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དངོས་མིང་དུ་
 འཇུག་སྟེ། དེ་ལས་དོན་གཞན་ལ་འབྲེལ་མེད་ཅན་དུ་སྒྲོས་ཤེས་ཤིང་བྱོད་དེ་འདོད་རྒྱལ་དང་པོར་
 སྒྲོར་བའི་བཟའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གིས་རིགས་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་བསྟན་ནས། ད་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དེ། བྱོད་པར་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྣམས་ནི་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སོགས་རང་གི་ཆོས་སུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་
 ཏྲགས་དང་རྗེས་དཔག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་སྟན་དཔེ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིས་བྱ་
 དབྱུག་པ་ཅན་དེའི་མ་སྟན་དཔེ་ཡིན་པས་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྤྱིས་བྱ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་བྱ་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་དོན་གཞན་དབྱུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་

གྲིས་འཇུག་པ་འང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲིས་བྱ་དང་དབྱུག་པ་མན་ཚུན་མན་གདགས་བྱ་འདོགས་
 བྱེད་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་བྱེད་གཞི་བྱེད་ཆོས་སུ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་སྒོ་འདོགས་ཐ་སྙད་འདོགས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོག་གི་དོན་བྱུག་གི་དངོས་པོ་དང་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་
 ཡང་ཆོས་ཅན། ཆོག་གི་དོན་བྱུག་དང་ཁང་བཟངས་སོགས་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དོན་གཞན་ཆོག་གི་དོན་བྱུག་དང་ཁང་བཟངས་སྐྱ་མཆོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་རྫས་མི་ཚོམ་པས་ཁང་བཟངས་རྫས་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཁང་
 བཟངས་དེ་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་བརྩམས་པའི་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། ཁང་བཟངས་
 དེའི་སྤང་བ་དེ་ནི་ཆོག་གི་དོན་བྱུག་གི་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་རྫས་
 དང་ཡོན་ཏན་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མི་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་རིགས་ཡིན་ན་ཁང་བ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཁང་བཟངས་ཀྱི་
 སྤང་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་གཅིག་ཀྱང་ཤིང་གི་རིགས་དང་ལྡན་པས་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་མང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན། ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་
 ཞེས་པ་དེའི་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་རིགས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་རིགས་ལ་རིགས་གཞན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་དང་ཁང་བཟངས་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་
 དང་ཆུང་དུ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་དེའི་སྐྱ་ཉི་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྤང་
 བ་ཆེན་པོ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཉི་བར་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་
 མིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་དངོས་དང་བྱེད་པར་མེད་
 པར་ནམ་ཞེས་ཀྱིས་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་གཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པར་
 དོན་གཞན་སྐྱ་མཆོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་མིང་དང་དེ་ལས་གཞན་བཏགས་མིང་གི་མཆོན་

ཉིད་དུ་འདོད་པ་འང་འཛིག་ཏེན་དང་མི་མ་སྤུན་ཏེ། དངོས་སུ་འཇུག་པར་མཛོན་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་
 བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་དེ་ལ་འང་རྒྱ་དོན་གཞན་དབྱུག་པ་ཅན་ལས་འཇུག་པ་མིན་པ་ཉིད་དེ་
 མཚུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བྱིར། ཡང་ཆོག་གི་དོན་དབྱུག་
 རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོག་དོན་གྱི་སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དོན་
 གཞན་གང་ཆོག་དོན་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པར་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར། གཞན་ཡང་བྱེད་དངོས་
 བཏགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་ཐོག་མར་དེའི་
 མིང་དུ་བྱུང་པ་གང་ཡིན་དེ་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་དེ་དང་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཚུངས་
 པའི་བྱིར་བྱིས་དོན་གང་ལ་མིང་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་མིང་དེ་དོན་དེའི་མིང་གཞན་པལ་པ་བཏགས་མིང་
 ཡིན་ལ། བུ་སྐྱེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བུ་མེད་ཅེས་དངོས་མེད་ཀྱི་མིང་ཉི་ཤེས་བཏགས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་བཏགས་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་ཀྱང་གྲགས་པ་ཉིད་དངོས་པོའི་དབང་
 གིས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ངག་གི་བརྗོད་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ངག་གི་བརྗོད་ཇེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་
 མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་དེ། བྱེད་མིང་ལས་དོན་དེ་བྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་
 བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་བྱེད་པར་ཅན་འགའ་
 ཞིག་ལ་གོ་རིམ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་མེ་རྟོག་སྤང་འཛིན་ཞེས་སོགས་སྟེ་བ་སྦྱོར་གྱི་མིང་བཏགས་པ་
 དང་སྒྲིའི་ཆའམ་ཡན་ལག་ལ་རང་བཞིན་དང་རྟེན་དང་རྣམ་འགྱུར་ཞེས་སོགས་བཏགས་པ་བཞིན་
 རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་མེད་ན་དེ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་སྒྲོ་མི་སྦྱོར་ཞེ་ན། དོན་ཤིང་གསལ་བ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། སྦྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་
 དད་ཡིན་ཀྱང་ཤིང་གི་སྦྱི་འཛིན་ཤེས་པ་དེས་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཡིན་ཀྱང་གང་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་གཅིག་པ་དེ་འདྲའི་ཤིང་གི་སྦྱི་འཛིན་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤིང་གསལ་ཐ་དད་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་

བཤམ་ཤིང་གསལ་དེ་གཞན་དུ་རིགས་གཅིག་དུ་བཞག་དུ་རུང་སྟེ། ཤིང་གསལ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཐ་
 དད་མིན་པར་རིགས་ཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱར་འབྲུ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཤིང་གསལ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་བརྟགས་ཏེ། ཤིང་དེའི་འབྲུ་བ་མེད་པ་
 དང་བྲལ་བའི་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བ་ཙམ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་འབྲུག་
 པའི་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གསལ་དེའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་
 པོ་རྣམས་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་དེ་ཡོད་ཅིང་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བརྟ་སྤྱར་བ་དེའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་ལྷོག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན་སྤྱི་དོན་དངོས་པོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤིང་སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་
 ཅན། ཤིང་མ་ཡིན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཤིང་གི་དོན་བྱེད་པར་རུས་པ་ལ་དངོས་སུ་རིག་པ་
 མེད་ཀྱང་ཤིང་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་རུང་སྟེ། ཤིང་གསལ་རང་མཆོན་པ་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་
 སྤྱི་འཛིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་དང་བརྟོན་བྱེད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་ཤིང་གི་མཉན་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རང་མཆོན་བརྟོན་པས་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བརྟོན་པ་མ་ཡིན།
 ཤིང་གི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་བརྟོན་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་
 བརྟོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་བརྟོན་ན་ཕྱི་རོལ་སྤྱི་
 དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤིང་སྤྱི་དག་ལས་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་
 གཞན་ཤིང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་གང་ཡིན་དེའང་ཆོས་ཅན།
 ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཤིང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རང་མཆོན་མཐོང་བའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་
 འབྲུལ་པའི་སྤྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་དོན་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དེ་ཤེས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་རྟོག་
 པའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བརྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤིང་གི་གཉན་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་དོན་གྱི་ཆ་གང་
 རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཙམ་
 ཞིག་བརྟོན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་ལ་བརྟ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་ཤིང་
 དེ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟུན་སྟེ། ཤིང་སྤྱི་དེ་ཤིང་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བརྟ་སྤྱར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཤིང་སྤྱི་དོན་གྱི་ཆ་ནི་ཅི་ཞིག་བརྟོན་ཅེས་འདྲི་བ་དེ་ལ་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བརྟོན་ཅེས་

བཟོད་པར་བྱ་ཞིང་། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་སྟེ་ཁྱོད་ཤིང་སྤྱུ་
 བཟོད་པས་རི་ལྟར་ན་དོན་ཉེན་སྟེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་མ་བཟོད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་རོལ་ཤིང་གི་དོན་དེ་
 ཤིང་གི་སྤྱི་སྤྱིའི་བཟོད་བྱར་ཉེན་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་
 བ་མེད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་སྤྱི་སྤྱི་བརྟུ་བྱས་
 པ་དེ་ནི་ཤིང་གསལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་དོན་གོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་
 ལ་ཤིང་རང་མཆོན་མཐོང་བ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤྱུ་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་
 དེའང་ཆོས་ཅན། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་སྤྱིའི་བཟོད་བྱར་མེད་པ་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཤིང་གི་
 སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཤིང་སྤྱིའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་དེ་ལ་རང་ལ་སྤྱང་བའི་
 གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཟོད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། རང་ལ་སྤྱང་བའི་གཟུགས་བརྟན་
 དེ་སྤྱི་རོལ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་སྒོ་བཏགས་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་བསྒྲིག་
 པའི་ཤིང་རང་མཆོན་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་
 དུ་སྒོ་བཏགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཤིང་སྤྱིའི་བཟོད་བྱར་རུང་སྟེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྒྲིག་པའི་སྒོ་ནས་
 དོན་ཤིང་གསལ་གྱི་ཆ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཤིང་འཛིན་ཤེས་པའི་ཤིང་སྤྱི་ཡིས་
 དེས་པར་སྤྱུ་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལོག་པའམ་བརྟན་པར་སྤྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་
 སྤྱང་བ་ཤིང་དུ་མེད་པ་ལ་ཤིང་དུ་ཞེན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཤིང་གི་མཉམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་
 གཞན་སེལ་བཟོད་པར་བྱེད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཤིང་མ་ཡིན་སྤངས་ནས་ཤིང་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་
 པའི་སྤྱི་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གྱི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཤིང་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བརྟུ་དུས་ན་ཡང་
 ཤིང་སྤྱུ་བསྟན་པའི་དོན་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་དུ་སྒོ་བཏགས་པ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཤིང་གི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་བརྟུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་སྤྱི་མ་དེའི་སྤྱིར།
 གཟུགས་བརྟན་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་དུ་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་
 འབྲས་བུ་ཅན་ནམ་རྒྱ་ཞིག་གོ། །ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱི་གཞན་སེལ་ལ་སྤྱོར་གྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་མི་སྤྱོར་ཞེ་ན།

ཤིང་སྒྲ་དེ་ཚོས་ཅན། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་དང་བརྟུང་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི་སྒྲི་དངོས་པོ་བ་ལ་བརྟུང་
 འབྲེལ་བྱེད་པར་མི་རུང་སྟེ། །གཞན་དུ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་འཇུག་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་སྟོས་པ་དང་ཤིང་
 གསལ་ལ་ལར་འཇུག་པ་དེ་མཐོང་བ་ལ་སྟོས་ནས་བརྟུང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་
 ཚོས་ཅན། རིགས་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟན་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་
 སོགས་དེ་མངོན་རྗེས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 དོན་དང་རིགས་སོགས་དེ་དག་ལ་རྫོད་བྱེད་ཀྱིས་མཉན་པ་བརྟུང་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གཞན་རིགས་
 མི་མཐུན་ལས་སྟོག་པའི་གཞན་སེལ་ཉིད་ལ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་
 གིས་དབང་ཤེས་དོན་སྒྱུར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་བསལ་ནས་ད་མིང་སྒྱུར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་སྟེ།
 མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། བརྟུང་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྒྲ་བརྟུང་དུས་སུ་མཐོང་བའི་མིང་ཕྱིས་དང་
 བ་སྒྲ་དུས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བ་ལང་ལས་གཞན་འདས་པའི་
 དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིས་བྱའི་མིག་གིས་བ་ལང་གི་གཟུགས་དག་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་དེར་ནི་ཚོས་ཅན། གསལ་བར་དེའི་བརྟུང་བྱེད་པ་དེས་
 བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པའང་མེད་ཏེ། དེས་མིང་གི་བརྟུང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་རྟོག་པ་
 འདས་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། མིང་སྒྱུར་རྟོག་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དེ་རྫོད་བྱེད་སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་བརྟུང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། གང་ལ་རྫོད་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་དེས་པར་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་མིང་སྒྱུར་རྟོག་པ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྫོད་བྱེད་སྒྲིའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་ན། དབང་སྒྲིས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན།
 རྒྱུན་ལ་མ་སྟོས་པར་འདོད་པ་ཅན་གྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
 པས་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་
 ལོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་སྟེ། གཟུགས་ལ་འདི་གཟུགས་
 སོགས་ཞེས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྒྲིས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་

མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་ཡོད་ན་འདི་ག་ཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་སྒོ་འོ་ཞེས་རྟོག་དགོས་པ་ལ་
 དེ་རི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་ག་ཟུགས་འཛིན་དེའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་
 བྱེད་པའང་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་ག་ཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་ཁོ་བོས་ག་ཟུགས་མཐོང་བའོ་
 སྟམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཙུ་བའི་ཐལ་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་འཛིན་རྒྱུད་ཀྱི་
 ག་ཟུགས་འཛིན་མྱོང་བྱེད་དེ་ནི་རྟོག་མེད་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ཡིན་པར་འདི་ག་ཟུགས་སོ་འདི་
 ག་ཟུགས་འཛིན་པའོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ག་ཟུགས་འཛིན་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 མྱོང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ག་ཟུགས་ལ་རྟོག་བཞིན་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་ག་ཟུགས་
 འཛིན་པའོ་སྟམ་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་འདི་ག་ཟུགས་སོ་སྟམ་
 པའི་རྟོག་པ་དང་འདི་ག་ཟུགས་འཛིན་པའོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སྟེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་
 བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེགས་པ་དེས་ནི་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་དང་དུས་མཚུངས་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ག་ཟུགས་འཛིན་པའོ་སྟམ་དུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྔ་མདའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རྟོག་པས་མྱོང་ཞེ་ན། ག་ཟུགས་
 འཛིན་མྱོང་བའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ག་ཟུགས་འཛིན་དེ་ལ་ནི་བླ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་དུས་
 ན་འདས་པའི་ག་ཟུགས་འཛིན་ལ་མྱོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་
 བླ་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ག་ཟུགས་འཛིན་དེ་མྱོང་བྱེད་མེད་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་སྟ་སྟྱོན་རང་གི་སྒོ་འོ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟ་སྟྱོན་གྱི་སྒོ་དང་གཞན་མཆོད་སྟྱོན་གྱི་སྒོ་འོ་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་སྟ་སྟྱོན་གྱི་སྒོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འགྱུར་གྱི་
 མངོན་སུམ་དུ་མྱོང་མི་མྱོང་གི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་སྒོ་ག་གྱུར་གཅོད་བྱེད་དུ་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་སྔ་བ་དང་རྟོག་མེད་ཡིན་ཡང་རང་རིག་མེད་པར་སྔ་བ་དེ་དག་
 གི་ལྟར་ན། དོན་རིག་འདས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོད་མ་ཅིས་གྲུབ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་
 ནི་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་འཇུག་བྱེད་དུ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་བྱུར་གྲུབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ནི་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་

ཟུང་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་ན་ཆོས་ལྡན་གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་ཆོས་
 ཅན་དུ་བཟུང་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྱུང་བས་རྟགས་སྟོགས་ཆོས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཅ་
 རྟགས་སྟོགས་མ་མ་གྱུང་སྟེ། དོན་རིགས་འདས་པ་དེའི་ངོ་བོ་འཇམ་ནམ་པར་སྤང་བ་ཅན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་
 གློ་ཕྱི་མས་དོན་རིགས་འདས་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་
 སོགས་འགགས་མ་ཐག་པའི་ནམ་པར་སྤང་ནས་གཟུགས་སོགས་འདས་པ་འཛིན་པར་འདོད་པ་
 བཞིན་དུ་འོ་ཞེ་ན། དོན་གཅིག་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་གློ་ཆོས་ཅན། དོན་རིགས་སྟོ་
 མ་སྟོ་མའི་གློ་དེ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དང་རང་གི་བར་དུ་དོན་རིག་འགགས་མ་
 ཐག་པ་དེས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུང་འཛིན་སྟོང་བྱེད་ཡོད་ཅིང་དེ་རྟོག་པར་མི་འཐད་པས་རི་
 ལྟར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནམ་ཤེས་ཉམས་སུ་སྟོང་བྱེད་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མདོན་སུམ་
 གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟ་དངོས་སུ་བྱ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཡུལ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་རང་མཆོན་ཤེས་པ་གང་གིས་གསལ་བོར་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོག་པས་
 རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་འང་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། སྐྱེ་བརྗོད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་
 གྱི་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དེ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མདོན་སུམ་རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་
 གྲང་ཡོད་པས་དེས་རང་མཆོན་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། མདོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། མདོན་སུམ་རྟོག་
 མེད་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ། དེ་དང་རང་རྩ་རྩེན་གསུམ་མཚུངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བྱའི་དེ་འབྲ་མི་འབྲ་ཐ་དད་པ་ནི་རྩའི་བདག་ཉིད་འབྲ་མི་འབྲ་ཐ་དད་པ་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་གྲང་རང་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དབང་ཤེས་
 རྟོག་མེད་དུ་གྱུང་སྟེ། མིང་སྟོར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡུལ་གྱི་བརྟ་བླ་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གློ་ཆོས་ཅན། མིང་སྟོར་རྟོག་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་བརྟ་བླ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་རྣམས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོགས་མ་གྱུང་སྟེ། གཟུགས་ནི་རང་གི་བརྟ་བླ་ལ་པན་འདོགས་པ་ལ་

ལྟོས་ནས་རང་འཛིན་དབང་པོའི་སྒོ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་
 རང་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྟུང་
 ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པར་འགྱུར་གྱི་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མི་ཕན་པར་ཐལ། རང་དོན་
 དུ་རྟོག་པ་ལས་བརྟུང་ཉེ་སྤྱི་ཞིང་བརྟུང་ལས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་
 བྱའི་སྤྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བརྟུང་པ་ཅམ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་
 པ་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །མིག་གི་དབང་སྒོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་བརྟུང་ཅམ་ལས་
 སྤྱི་བར་འགྱུར་བའམ་གཟུགས་ཉེ་དུས་ན་ཡང་སྤྱི་བ་མིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྤྱི་
 བར་གཟུགས་ཀྱི་བརྟུང་ལས་དངོས་སུ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཉེ་དུས་དེ་ལས་དུས་
 གཞན་དུ་འང་གཟུགས་ཀྱི་བརྟུང་ཅམ་ལས་སྤྱི་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་བརྟུང་ཅམ་
 ལས་སྤྱི་ཞིང་གཟུགས་ཉེ་དུས་ན་ཡང་བརྟུང་ཅམ་མེད་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐབས་ལ་ལར་
 གཟུགས་ཉེ་ཡང་ཡིད་ཡུལ་གཞན་དུ་ནམ་པར་གཡེང་བ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱིས་
 སྤྱི་བར་གྱི་བརྟུང་བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱིས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པས་རིམ་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་
 ཡིན་པས་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བར་གྱི་བརྟུང་བསྐྱེད་དུས་ཉིད་ན་རང་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་བྱེད་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་གཟུགས་རྟག་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཀྱང་གཟུགས་སྤྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱད་ཅིག་དང་
 པོ་དེའི་བརྟུང་གི་རྒྱ་ཡིན་ལ་གཞན་དེའི་སྤྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་དེ་འཛིན་དབང་པོའི་སྒོའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་ལྟར་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་བརྟུང་གི་ཡུལ་ལ་མིང་སྤྱི་
 བས་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་སྤྱི་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་བརྟུང་རང་རྒྱར་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་
 བར་ཐལ། བརྟུང་གི་ཡུལ་ལས་གཞན་བརྟུང་པ་མེད་པའི་བྱེད་པར་རང་མཆོན་འཛིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱེད་སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་བརྟུང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་སྤྱི་བའི་མིག་ཤེས་དེ་ཅི་ལྟར་
 བརྟུང་བྱེད་པའི་བརྟུང་གི་ཡུལ་ལ་མིང་སྤྱོད་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་མིང་སྤྱོད་རྟོག་པར་སྤྱི་བའི་དེ་ལ་བརྟུང་པ་རྒྱར་དོན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་

རྟོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཙམ་འཛིན་བས་རྟོག་པའོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཆོས་ཙན།
 གཟུང་དོན་བྱུང་བར་རང་མཆོན་པ་ལ་སྟོས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཙམ་འཛིན་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་བརྟུང་བ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་བྱེད་
 དག་ཀུས་ལྟན་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་སྒྲོ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བས་མིང་སྒྲོར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་མཐུག་སྤྱད་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་སུ་མངོན་སུམ་སྟེ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་མིག་སོགས་དབང་
 པོའི་ཀུས་པ་སྒྲོར་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཀུས་པ་ཡང་སྒྲོར་བ་ཡིན་མོད། འོན་ཅིང་
 ཕྱིར་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་ནས་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཡུལ་
 གྱི་ཐ་སྙད་དེས་མི་བརྗོད། གང་གིས་ན་མིག་ཤེས་ཞེས་སོགས་དབང་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་འདོགས་ཤེ་
 བ། སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ན་བརྟུང་སྤྱིར་བ་དེ་ནི་དོན་བདེ་ལྷག་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ཐ་སྙད་
 དེས་པར་སྤྱིར་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་རྩ་བོ་ཆེ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བཞིན་ནོ། །དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་
 སྙད་དེ་ལ་སྒྲོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གོ་བྱེད་དེ་ཡོད་ལ་མིང་དུ་སྒྲོར་བར་བྱ་བར་འོས་པ་
 དེའང་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱེད་དེའི་ཁྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཙན། སྒྲོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་མིང་དུ་
 སྤྱིར་བར་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཙན། དེ་སྤྱི་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱི་བ་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་སྤྱི་བ་པ་དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཞིང་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཡུལ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཆོས་ཙན། སྒྲོ་ལྗེའི་ཤེས་པའི་མིང་དུ་སྤྱིར་བར་འོས་པ་སྟོག་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱེད་ལོག་པའི་ཕྱིར།
 ཀུན་ལས་བརྟུས་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་གཅིག་ཏུ་མི་རྟོག་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྡེ་པོ་ནི་བསགས་པ་
 ལ་དམིགས་པ་རི་ལྟར་ཡིན། སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་། གང་ཡང་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ལ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡུལ་ཙན་ཡིན་གྱི་རྩིས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་རི་ལྟར་གསུངས་ཞེ་ན། དེར་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་དོན་སྤྱིའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཙན། །ཞེས་སོགས་འཆད་དེ། གལ་ཏེ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བསགས་པ་ཞེས་པའི་

སྒྲ་དག་གིས་ནི་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་ཚོགས་པ་དེ་སྤྱི་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་དེ་ལ་འང་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་སློ་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་རྟེ། སྤྱི་སློ་ནི་གདོན་མི་བ་བར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲན་སོ་སོ་བ་དེ་
 དག་རྒྱ་རྒྱུན་དོན་གཞན་དང་ནི་མངོན་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རྒྱས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲན་
 གཞན་གང་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ལུང་ལས་བསགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་
 དག་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷན་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱི་བསགས་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དངོས་
 པོར་བར་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཡང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྩལ་སྤྲན་བྱེད་པར་བ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རིགས་མ་སྤྲན་པའི་རྩལ་སྤྲན་སོ་སོ་བ་
 གཞན་དག་དང་འདབ་འབྱུར་དུ་མེད་པར་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མེད་དེ། དེ་དག་དང་འདབ་འབྲེལ་
 ཀྱི་དབང་གིས་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་སྤྱི་རྩལ་སྤྲན་
 དུ་མ་ཚོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། རྩ་བཅས་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲན་སོ་སོ་བ་གཅིག་ལ་
 དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཞེས་པའི་རྩལ་སྤྲན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་ཞེས་པའི་སྤྱི་
 དངོས་པོ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་སྤྱི་མཆེད་
 གཅིག་ཡིན་ཡང་ཤེས་པས་ཅིག་ཆར་དུ་རྗས་དུ་མ་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་འཛིན་ཡང་
 གཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པར་འབྲུལ་བར་རྟོག་པའོ་ཞེ་ན། ཉིལ་དང་མ་ཤེས་གསལ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་གནས་
 པ་ལ་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པས་གཅིག་ཆར་འཛིན་པར་སྤང་བ་ཡིན་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗས་མེད་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་འཛིན་ཡང་འཇུག་པ་
 མགྲོགས་པས་ཅིག་ཆར་འཛིན་པར་འབྲུལ་བ་ཅུ་མོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ནི་ལན་ཡི་གེ་འང་ཅིག་ཆར་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་ཅེས་སོགས་སུ་བཤད་ཟིན་རྟེ། །ཡང་ཉིལ་ནམ་མཁའ་ནས་རིམ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་
 འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་ན་དེ་རིམ་མིན་ཅིག་ཆར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རྟེ་འགྱུར་

བར་ཐལ། དེ་འཛིན་པ་འཇུག་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་སློ་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་
 ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་འགའ་ཞིག་ནི་ཡུལ་རིམ་མིན་ཅིག་ཆར་དུ་སྤང་བ་དང་གཞན་རིམ་ལྡན་དུ་
 སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་འཛིན་པ་དུས་སྤྱིར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་
 ཡང་ཡུལ་འདི་ནི་རིམ་མིན་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རོན་ཀྱན་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་
 སྤྱིར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤེམ་ལེབ་གྱི་ཁ་བོ་དང་མ་བྱའི་མདོངས་ཁ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་
 ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རྫས་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་པའི་དུ་མའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་བྱའི་མདོངས་ཁ་ལ་
 སོགས་སྣ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་དེ་ཆ་མེད་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་སློན་མེད་ཅེ་ན།
 མ་བྱའི་མདོངས་ཁ་སོགས་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་དེ་བས་རྫས་སྣ་ཆོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་འདི་ཆེས་ངོ་
 མཆར་ཆེ་ཞེས་དབྱེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་མ་བྱའི་མདོངས་ཁ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་པའི་ཡན་
 ལག་ཅན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་སྣ་ཆོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དཔེར་ན་ནོར་བུ་
 སྣ་ཆོགས་སྤངས་པའི་གཟུགས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྤྲུལ་ཁ་དང་སྤྲུལ་ཁ་སོགས་པ་དག་དང་འདི་སྟེ་
 སོགས། འདི་སེར་སོགས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བྱས་པའི་སྣ་ཆོགས་སུ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 དོ། །གལ་ཏེ་མ་བྱའི་མདོངས་ཁ་སོགས་དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་འབའ་ཞིག་སྟེ་སོགས་སུ་དབྱེ་
 བྱས་པའི་བྱས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་སློན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་སྟེ་སོགས་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁ་བོ་གཞན་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་
 ཡོད་ན་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ངོ་མཆར་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བཅོས་མ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་སློ་གཉིས་གྱིས་རིམ་བཞིན་ཡུལ་ལམ་རིམ་ཅན་དང་རིམ་མིན་དུ་
 མཐོང་ཞེ་ན། གཞན་ཡང་བཅོས་མ་དང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤེམ་ལེབ་གྱི་ཁ་བོ་འཛིན་པའི་དབང་
 སློ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་རིམ་ལྡན་དུ་རོན་མང་པོ་འཛིན་པ་དང་གཅིག་ནི་རིམ་
 མིན་གཅིག་ཆར་དུ་རོན་གཅིག་གི་འཛིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱེད་གཉིས་དུས་ཅིག་
 ཆར་དུ་རོན་གྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་སྤེམ་ལེབ་གྱི་

ཁ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལྷ་ཆོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་མ་འབྲུལ་བ་རྣམས་
 གྱིས་ལྷ་ཆོགས་པའི་རོ་བོར་དམིགས་པའི་བྱིར། གཤམ་ཏེ་ལྷོ་མ་འབྲུལ་བས་ལྷ་ཆོགས་སུ་དམིགས་པ་
 དེ་ལྷ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མིན་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་འདི་
 གང་གིས་འབྲུབ་སྟེ་མི་འབྲུབ་པར་ཐལ། ལྷོ་མ་འབྲུལ་བས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པས་ནི་ཐ་དད་དུ་མི་
 གྲུབ་བ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་རི་མོ་ཁ་བོ་དང་སྒྲུལ་བྱ་ཁ་བོ་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ལྷོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་ལྷ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ལྷ་
 ཆོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྩལ་རིགས་མི་མ་སྤུན་རྣམས་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཚུམ་བ་མེད་
 པའི་བྱིར། གཤམ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་མེད་ཀྱང་རི་མོ་པན་ཚུན་ལྡན་པའི་ཁ་བོ་ཡོད་པས་ལྷ་
 ཆོགས་སུ་སྒྲུང་རོ་ཞེ་ན། རི་མོ་ཁ་བོ་འདི་ལྡན་པ་ཆོས་ཅན། ལྷོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་ལྷ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 རྣམས་དང་ཁ་བོར་འབྲུ་བས་ཁ་བོར་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་མོ་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་འབྲུ་བས་ཁ་བོར་ཉེ་
 བར་བཏགས་ལ་ཉེན་པ་སྟེ་བཏགས་པའི་ཡུལ་འང་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུ་ཡུལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་
 མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། གཤམ་ཏེ་དེ་ཡན་ལག་གི་སྟོ་སོགས་རེ་དང་དོན་
 གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཁ་བོར་བཏགས་པ་ཅམ་མོ་ཞེ་ན། དེ་དང་དེའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 པས་དེར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་སྟོ་སོགས་རེ་དེ་ལྷ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་མིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་རི་མོ་ཁ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་སྟོ་སོགས་དེ་དབང་ཤེས་གྱིས་རིམ་
 བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ལ་ཡིད་ཤེས་གྱིས་འདི་ལྷ་ཆོགས་པའོ་སྒྲུལ་དུ་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པས་ཁ་བོར་
 སྒྲུང་བ་ཅམ་མོ་ཞེ་ན། རི་མོ་ཁ་བོ་འདི་ཡན་ལག་གི་སྟོ་སོགས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་གྱི་རིམ་བཞིན་དུ་
 གཟུང་བ་ལ་ཡིད་ལྡོས་འདི་ལྷ་ཆོགས་པའོ་སྒྲུལ་དུ་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷོ་
 གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་མི་འཛིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལྷོ་གཅིག་དོན་དུ་མ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་
 གྲུབ་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་མེད་པའི་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་དབང་ཤེས་གྱིས་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པ་དེའི་
 བྱིར། དེའི་བྱིར་དེར་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། རང་དོན་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་གྲུབ་པོ། །གཞན་

ཡང་རིམ་ཁྲ་བོའི་སྒྲོ་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དོན་སྒྲོ་སོགས་གཅིག་ལ་རྟོག་བཞིན་པ་ན་ཡང་གཞན་དག་སེར་བོ་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་གསལ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲ་ཆོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན་
 ཞེས་པ་ལ་ཆོལ་བ་དེ་གལ་ཏེ་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲར་བ་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲོ་སེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲ་
 ཆོགས་སུ་སྒྲར་བའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་མི་རིགས་ན། དེ་ཞིག་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲར་བའི་སྒྲ་གཅིག་
 ཏུ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་རི་ལྟར་སྒྲར་སྟེ་མི་སྒྲར་བར་ཐལ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་
 ཏུ་སྒྲར་བ་ལྟར་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་སྒྲོན་མེད་
 ཅེས་དེ་ཞིག་ཐེག་པ་གོང་མའི་སྒྲོན་ས་ལན་འདེབས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་
 སངས་རྒྱས་བཙུམ་པོ་མ་ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་ཞེས་མདོ་ལས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་
 འོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དོན་སྒྲོ་སེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རི་ལྟར་རི་ལྟར་གཅིག་དང་ཏུ་
 བྲལ་གྱི་རིགས་པའི་རྣམ་པས་བསམས་ཤིང་གཞིགས་པ་ན་གཅིག་དང་ཏུ་མ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པ་
 དང་བྲལ་ཞིང་སྟོང་ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་ཏུ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་
 འཆད་པ་དེ། སྒྲ་གཅིག་ལ་དོན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲར་བ་དེ་ཅིར་འགྱུར་སྒྲར་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 པའམ་ཅེས་འདྲི་ན། སྒྲ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲར་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲར་བ་ལྟར་བདེན་
 པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་གཅིག་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་ཏུ་སྒྲར་བ་རྣམས་སྒྲར་བ་ལྟར་
 གྱི་བདག་ཉིད་འདིར་བདེན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་ནས་དེ་ལ་ས་འགོག་པས་ཅི་བྱ་སྟེ་ཆད་
 མས་གྲུབ་པ་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཏུ་སྒྲར་བ་སྒྲར་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་
 དོན་གཟུང་བ་དང་ཤེས་པ་འཛིན་པ་ལ་རགས་པར་སྒྲར་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ནང་གང་ཏུ་ཡང་བདེན་པར་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་ཏུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱིའི་གཟུང་བར་ཡོད་དོ་
 ཅེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཏུ་ཡོད་དམ་རྒྱལ་སྟན་ཏུ་མར་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 རགས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྒྲར་བ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ལ་ཡང་མེད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་དེ་

སྒྲུབ་ཆོད་མས་བཀག་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་། དེ་རྒྱལ་སྒྲན་མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྒྲན་
 རེ་རེ་བ་ལ་རགས་བ་མེད་ཅིང་དུ་མ་ཆོགས་བ་རགས་བ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་རོལ་མེད་
 ། གྲུང་ཤེས་བ་གཅིག་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བས་བདེན་པར་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་བ་ཆོས་ཅན།
 རང་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བ་རང་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད་ནི་ནང་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་ལ་སྤྱི་རོལ་ལྟར་གནས་བ་འདི་ནི་གཞན་གཟུང་
 རྣམ་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་བསྐྱད་མཐུང་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་
 ཅན་གྱི་ཤེས་བ་རང་ཉིད་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་བ་དེ་ལས་
 ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་གང་རུང་གཅིག་ནི་མེད་པས་གྲུང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བཞག་པའི་སྤྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་གྱི་འང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་
 སྟོང་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྤང་པོ་ལྗེའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 ཐ་དད་དུ་བཞག་གྲུང་བསྐྱད་མཐུང་འབྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་གནས་བ་འདི་
 གཟུང་འཛིན་དེ་ཐ་དད་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱབ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པ་དེ་ནི་
 བསྐྱད་པའམ་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་བསྐྱད་
 པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་མཆོན་ཉིད་བདེན་པ་བས་སྟོང་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་
 ཆོས་ཅན། གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་བདེན་པ་བ་གཞན་ནི་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པར་བྱར་རུང་བས་གཟུགས་ཞེས་སོགས་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་
 པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པས་རྣམ་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་ཆོར་བ་ཞེས་སོགས་ཡུལ་
 ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་མིང་བཞིའི་སྤང་པོའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དེ་ཆོས་
 ཅན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་དམ་བདེན་
 པའི་དངོས་པོའི་སྟོང་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་དངོས་རྣམས་མཆོན་ཉིད་བདེན་
 པ་བས་སྟོང་བར་སྟོན་པ་དེ། དུ་མ་སྤངས་པས་སྤང་པོའི་འབྲས་བུའི་འབྲུང་ཁུངས་སུ་བྱུར་བས་

ཁམས། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་མཆོད་པས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མཚན་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་རོ་བོས་སྟོང་སྟེ། བྱེད་པ་བདེན་པ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་བདེན་པ་བ་དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 འོན་ལ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བ་དང་
 བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་བདེན་པ་བ་མེད་ན་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཡོད་
 པར་གསུངས་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་གསུངས་པ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། རང་
 གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་རི་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ལ་སྟོས་ནས་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་
 ཁོ་ན་བཞེན་མེན་པའི་རྣམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་སྤང་བའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེ་ཤད་སོགས་མེད་བཞེན་
 དུ་སྒྲུང་བ་བཞེན་ནོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་པ་རོལ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སངས་རྒྱས་མེན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྟོང་
 གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་སྤང་བ་དག་མེད་ན་དེ་ནི་
 མེད་པ་སྟེ་ཏྲག་ཏུ་རྒྱ་གཟུང་འཛིན་ཀྱིས་སྤང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་
 བོ་དེས་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་དོན་སྟོན་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤང་ཆེན་གྱི་གཟིགས་སྤང་
 ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་ཀྱང་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་མཛད་ནས་འཛིན་ཏེན་གཞུག་པའི་གཟུགས་
 ནི་འབའ་ཞིག་གིས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དང་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆོད་སོགས་ལ་དཔྱེད་
 པའི་རྣམ་གཞག་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་སྐྱག་པ་
 སྤངས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པ་དང་གཟུགས་རིམ་བོ་ལ་ཏྲག་པ་གཅིག་ཕྱར་

འཇིན་པ་བསྐྱོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་བྱང་པར་ཅན་འགོད་
 པས་སྣ་ཆོག་གས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་ལ་སྣ་ཆོག་གས་སུ་ནི་ངེ་ལྟར་སྤང་ཞེས་པའི་མ་ངེས་པ་
 མི་འདུག་གོ་ཞེས་ཐེག་པ་འོག་མའི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་པ་སྟོན་པ་དེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྒོ་སྟོགས་
 སྣ་ཆོག་གས་སུ་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། སྤང་མཁན་རང་གི་ཤེས་པའི་བྱང་པར་སྟེ་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་
 ཕྱི་རོལ་ལ་བཞེན་པར་མེད་དེ། གཅིག་དམིགས་ན་ཀུན་དམིགས་གཅིག་མ་དམིགས་ན་ཀུན་མ་
 དམིགས་པས་ཡ་བྲལ་དུ་མཐོང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདི་སྟོན་པོའི་འདི་སྟོར་པོའི་ཞེས་
 སོ་སྟོར་བྱེད་བྱས་པས་རྟགས་མ་བྱལ་བོ་ཞེ་ན། སོ་སྟོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
 ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཁྱ་འཇིན་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་གས་སུ་སྤང་
 བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་སྟོར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་གང་ལ་སྣ་ཆོག་གས་སུ་ངེ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་
 གཅིག་དམིགས་མ་དམིགས་ན་ཀུན་མ་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཡང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གྱི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་སྤང་བ་བཞིན་དུ་རས་དང་ཆ་བྱའི་མདོངས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་
 ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར། རས་དང་ཆ་བྱའི་མདོངས་ཁྱ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་
 སྟོར་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གི་ཁྱ་སྟོར་སོ་སྟོར་དབྱེ་བྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཁྱ་སྟོར་རྣམས་པར་
 བསལ་བའི་ཐ་དད་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་མདོན་སུམ་
 ཀྱིས་མཐོང་བ་ལས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་གསལ་བྱེད་པ་སོགས་པ་ན་དེ། ཡན་ལག་
 ཅན་མེད་ན་རྩལ་སྤྲན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་སྟོང་འཁྱར་བསྐྱེད་ཅེ་ན། དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་
 རྩལ་སྤྲན་སོ་སོ་བ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཆོག་གས་པའི་རྩལ་མཚན་གཞན་དང་གཞན་ཉེ་བ་ན། དབང་ཤེས་
 བསྐྱེད་བྱས་ཀྱི་བྱང་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་རྩལ་སྤྲན་མང་པོ་དག་ཅིག་ཅར་རང་འཇིན་
 དབང་སྟོང་འཁྱར་བ་ཡང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་དང་བདག་དང་
 ཡིད་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་བས་དབང་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆོག་གས་ན་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་
 རོ། །གལ་ཏེ་རྩལ་སྤྲན་རྣམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་དེ་

ལ་ཚོས་ཅན། དབང་པོའི་སྒྲིལ་གང་གི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྒྲུབ་བའི་དོན་དེ་ནི་དེའི་གཟུང་བར་བརྟེན་དེ།
 ཞེས་པ་རང་གི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྒྲེད་པའི་རྒྱའི་དངོས་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་རང་དུ་མ་གཅིག་ཆར་མི་འཛིན་ན།
 ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་ན་རང་གི་ཡན་ལག་ལོག་སོགས་དང་བཅས་པར་ཅིག་ཆར་
 དུ་བཟུང་བ་ཡིན་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་མེད་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས།
 སྒོག་ཤལ་སོགས་རང་གི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་མཐོང་བ་མེད་པར་བ་ལང་ཞེས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྩལ་སྤྲོད་རྣམས་མི་འཛིན་ཡང་ཡོན་ཏན་
 བྱད་པར་དང་གཙོ་བོ་བྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ནོག་སོགས་དང་བ་ལང་དག་ཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་
 པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་བ་ལང་དེ་ཚོས་ཅན། ཅིག་ཆར་དུ་ཡན་ལག་ལོག་སོགས་རྟོགས་པས་བྱད་
 པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཡན་ལག་སྟེ་བྱད་པར་ཉིད་དུ་སྒྲིལ་ཉི་བར་བཟུང་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་སོ་སོར་གནས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བ་ལང་རྩ་ཅན་
 དང་རྩ་བ་ལང་ཅན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བ་ལང་གི་རྣ་བ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཡོན་ཏན་སྟེ་སོགས་
 དང་རྣ་བ་ཉིད་ཅས་པའི་སྤྱི་དང་གཡོ་འགྲུལ་ལ་སོགས་བྱ་བ་དང་ལྟན་པར་ཅིག་ཆར་དུ་བཟུང་བའང་
 མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་དང་ཡོན་ཏན་དང་གཙོ་བོར་མ་གྱུར་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 དོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་དང་སྒྲུལ་བྱ་སོགས་ཚོས་ཅན། སྤྱིས་བྱས་མཐོང་བའི་ཆེ་
 ཡང་སྒྲིལ་པ་གཅིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རང་གི་རྩས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྩས་གཞན་དག་
 ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩས་གཞན་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅིག་ཆར་དུ་འང་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྲར་རྩས་འགའ་ཞིག་
 བཟུང་ཞིང་ཕྱིས་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་རྣམས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་བྱམ་སྒྲུལ་དུ་མ་སྟེ་
 ཐ་དད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སྒྲིལ་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་དུ་ཆུག་མོད་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་བྱམ་

བའི་སྤྱི་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཇུས་བྱས་པ་འདི་དག་གི་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་
 བ་འཆོལ་བར་འགྱུར་ནས་པན་ཚུན་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅིག་
 ཆར་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་དེར་འགྱུར་བར་མ་ཐད་གངས་ཅན་པའི་
 ལུགས་ལ་ཡང་སྤྱོད་སྟེན་དེ་ཅུ་ལྟ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཅིག་ཆར་དུ་བཟུང་བས་ཅིག་ཆར་དུ་དུ་མ་
 འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྟེན་
 འཛིན་ཡང་བདེ་སྟེན་མི་འཛིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བཞོད་པ་ཅན་བདེ་སྟེན་མ་བཟུང་
 བར་དེའི་བཞོད་པ་སྤྱོད་སྟེན་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སོར་མོ་མ་བཟུང་བར་བྱ་
 ཚུར་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་སྟུ། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཅན་ནི། །དབང་པོ་ལས་
 རྟོགས་སྤིད་པ་མིན། །ཞེས་པ་འཆད་དེ། རིགས་མ་ཐུན་རིགས་མི་མ་ཐུན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པའི་
 ལོག་པ་གང་དང་གང་ལས་ལོག་པ་དེ་དང་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་སྤྱོད་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཅན་གྱི་ཆོས་
 ཅན་སྤྱོད་སྟེན་བྱ་དེ་ནི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མར་
 བེ་མེད་དོ། །དེས་ན་བྱས་མི་རྟོག་སྟེན་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་སྤྱོད་སྟེན་སྤྱོད་བཏགས་པའི་ཆོས་ཅན།
 རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་སྤྱོད་སྟེན་སྤྱོད་བཏགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། སྤྱོད་
 བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། སྤྱོད་བཏགས་ནི་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་
 གཟུང་དོན་ལས་རེས་འགའ་སྟེ་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རང་
 རིག་བྱ་ཐ་དད་ཀྱི། །བསྟན་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་པ་འཆད་དེ། གལ་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་
 བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དཀར་སྟེན་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་དཀར་སྟེན་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་
 ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། དབང་པོའི་
 སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཅི་འདྲ་བའི་དོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། སྤྱོད་ཤེས་པའི་
 རང་བཞིན་སྟེ་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་སྤྱོད་པ་ཡིད་སྤྱོད་ཀླམས་
 དཀར་སྟེན་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སྟེན་པའི་དོན་གཅིག་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་ཡིད་
 དབང་སྟེན་ཉེན་སྤྱོད་སྟེན་ལ་བཞེན་པས་སྤྱོད་བཏགས་པ་དེར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ན་བ་ལ་སྟེན་

དབང་པོའི་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅན་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྤང་བ་ཐ་དད་པས་དེར་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལས་སྟག་པའི་སྤྱབ་བྱེད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་དབང་སྟོང་དང་ཡིད་སྟོའི་སེམས་ཀྱི་ཉིན་ནི་གཞན་དང་གཞན་ལས་སྦྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། གསལ་མི་གསལ་དེའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འཛིན་པར་འབྲ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤར་མཐོང་བའི་བ་ལང་
 སོགས་ཕྱིས་སྤྱང་ཤེས་པས་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པས་དབང་སྟོང་ཡིད་སྟོང་ཡུལ་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། སྤར་
 མཐོང་བའི་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ཕྱིས་འདིའོ་ཞེས་པའི་ངོ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤར་མཐོང་སྤུམ་
 གྱིས་མཐོང་བའི་བ་ལང་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལས་བསྒྲག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མཐོང་བའི་དོན་རང་
 མཆོན་ཉོགས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་སྤྱད་ན་མཆོག་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ལ་
 སོགས་སྤར་མཐོང་བའི་དོན་རྣམས་ལ་རིགས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྤྱད་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཉོག་དག་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཉོགས་ལས་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་དེ་
 ཡང་དོན་རང་མཆོན་ཉོགས་པ་མེད་པར་སྤྱད་ཉོགས་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་གོ་ཞེས་པའི་རིགས་
 འདིས་སུན་སྤང་ངོ། གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་སྤྱིའི་སྤྱོད་མི་འཇུག་པ་ལ་དེ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རིགས་མཐུན་པའི་དོན་རང་མཆོན་པ་མཐོང་བའི་དབང་སྟོང་རྣམས་
 རིགས་སོགས་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་དང་ཉིད་ཡིན་ཡང་རིགས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་རྣམ་ཉོག་གཅིག་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྤར་བརྗོད་ཟེན་
 ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་དོན་ཤེས་པ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་འཆད་པར་བཞེད་ནས། གུན་ལས་བརྟུས་སུ་ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་
 མཐོན་སྤུམ་འཆད་པ་དེ། རྣ་བ་མ་ཕྱག་པ་ན་རེ། ཡིད་མཐོན་ཞེས་པའི་ཆད་མ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དེས་
 དབང་མཐོན་གྱིས་མཐོང་ཟེན་འཛིན་ན་མ་མཐོང་བ་འཛིན། གལ་ཏེ་སྤར་དབང་མཐོན་གྱི་སྤྱོད་བ་
 འཛིན་ན་ཡིད་ནི་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བླན་པ་དང་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དབང་མཐོན་
 གྱིས་མ་མཐོང་བ་འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀྱང་དོན་གཟུགས་སོགས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་

དག་ལ་ཡིད་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་རོ་ཞེ་ན། དེས་བཟུང་བའི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་མ་བཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་
 མོད། འོན་ཀྱང་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན། དབང་མངོན་
 གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པའི་ཡིད་མངོན་གྱིས་གཟུང་དོན་
 ཏུ་བྱས་ནས་མཐོང་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཏུས་ན་འདས་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།
 དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་ཡིད་མངོན་
 ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དབྱུང་པ་ན་ཆོད་མ་སྒྲ་མས་བཟུང་བའི་གྱི་དོན་ལ་བརྟུན་པ་འཛིན་པ་
 ཞེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བྱུང་པར་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཉིད་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་བཟུང་དོན་ཏྲག་པ་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། ཡང་དབང་པོ་
 ཅན་ནམ་སྟེ་དབང་མངོན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་པ་དང་གཞན་ཡིད་མངོན་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་སྒྲར་
 མ་རྟོགས་པར་གསར་ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་མར་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཆོད་མ་སྒྲ་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཐོན་པ་ཅན་གྱི་ལས་སམ་ཡུལ་ལ་རྟོགས་
 པའི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འདུག་པའི་སྒྲིབ། དབང་སྟོང་དང་ཡིད་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 ཅན། ཅིག་ཆར་ཏུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཏྲག་པ་དེ་ལས་སྟེ་བའི་སྒྲིབ།
 གལ་ཏེ་ཏྲག་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོང་མ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་
 ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོང་མ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བྱུང་
 པར་ཏུ་བྱར་ཡོད་པ་མིན་ནའི་སྒྲིབ། དེས་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་ཁ་མ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 ཏུ་ཡོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་
 གཞན་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དབང་མངོན་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་ཡོད་ཅིང་
 གཟུང་དོན་འཛིན་པ་དེའི་སྒྲིབ། ཡོང་བས་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་གྱིས་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་
 གཞན་འཛིན་ཡང་གཟུགས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། མིག་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིབ། བྱམ་སྟེ། ཡིད་མངོན་ནི་
 དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་སྟེ་དགོས་པ་དེའི་སྒྲིབ། གལ་ཏེ་ཡིད་མངོན་གྱིས་དབང་མངོན་
 གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་འཛིན་ན་ཆོད་པ་དང་སྐལ་བ་ལ་སོགས་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡིད་

མངོན་འདི་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་
 གྱི་རིགས་འབྲས་མེད་མཁོ་ན་ངེས་པར་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བའི་དོན་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འབྲས་མེད་མཁོ་ན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་པ་ཅན་གྱི་དབང་
 གྱིས་གྱི་སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དེའི་
 བྱིན། གལ་ཏེ་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ན་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་
 དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་པའི་སྟེན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཀྱིན་ཡིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་
 ཡིད་མངོན་བྱེད་པ་དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིན་ཏེ། དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་སྒྲར་འགགས་
 ཞིང་ཁྱོད་རང་ཤེས་པའི་ཡིད་མངོན་དང་དུས་མཚུངས་པ་ཅན་ཡིན་ཞེན་སྟོན་མེད་དེ། ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་དུས་མཉམ་པོའི་བྱིན་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན། འབྲས་བུའི་སྒྲར་རྒྱས་སུ་མེད་
 པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་བྱིན་དང་། བྱིས་ཀྱང་རྒྱས་སུ་
 བྱུང་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་པན་པ་ཉི་བར་མི་སྒྲུབ་པའི་བྱིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་
 ན་འབྲས་བུ་ཟིན་པའི་བྱིན་རོ། །དེས་ན་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། རང་སྟོ་ཡིད་མངོན་དང་
 བཅས་པ་སྟེ་དུས་མཉམ་པ་མིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བྱིན། བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྲས་
 བུའི་སྒྲར་ཡོད་ཡིན་པ་དེའི་བྱིན། གལ་ཏེ་དེ་དེ་དང་དུས་ཐ་དད་ཡིན་པས། དེས་རི་ལྟར་འཛིན་སྟེ་མི་
 འཛིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ། རང་ཤེས་པའི་ཡིད་མངོན་ལ་
 རང་འབྲའི་རྣམ་པ་འཛོག་རྒྱས་པ་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིན། བྱུང་སྟེ། དེ་འབྲའི་ལ་རིགས་པ་ཤེས་པའི་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་ཤེས་ཤིང་འདོད་པའི་བྱིན་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་
 རྒྱུ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་དེ་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་སྟེ་བ་གང་
 ཡིན་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་དབང་ཤེས་དེའི་རོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་བཞག་པ་དང་དེའི་གཟུང་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཆགས་པ་ལ་སོགས། རང་རིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་འཆད་
 དེ། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རང་མཚན་པ་ཆོས་ཅན། དག་གི་བདེ་དངོས་སུ་
 བྱེད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་བྱིན།

དེའི་བདེ་སོགས་དེ་དག་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བའི་རང་རིག་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་སྤྱོད་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་དོན་སུ་བྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཡུལ་སྒྱུང་བྱེད་ཡིན་པ་
 དེའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་བདེ་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་མོ་རི་ལྟར་རིག་སྟེ་མི་རིག་པར་ཐལ།
 ཡུལ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་བཅའ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་གིས་རིག་ན་
 བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་རྟེན་བཤེས་པའི་འདུ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་བྱ་ཡིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་
 སོགས་འགའ་ཞིག་ཟེར། སྤྱིར་འབྲས་བུ་རྣམས་རིགས་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ནི་རིགས་འདྲ་བ་དེ་དང་། འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་འཁོར་
 གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཅིས་ན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
 རྒྱུན་གསུམ་ལས་གཞན་པ་ལས་སྤྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་
 བདེ་བ་ལ་སོགས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་དང་རྒྱུན་གསུམ་མཚུངས་པ་ལས་སྤྱེས་ཏེ། གཟུང་དོན་
 དང་བཅས་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་རུང་བ་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་རི་ལྟར་བའི་སེམས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 ཡིད་བྱེད་རུས་ལྡན་དུ་ཡོད་ན་སྤྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། ཡིད་སྟེ་དབང་ཤེས་ཀྱང་བདེ་
 སོགས་དེ་དང་རྒྱུན་གསུམ་ལས་མཚུངས་པར་སྤྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་གཉིས་བདག་
 ཡིད་སྤྱད་པ་ལས་སྤྱེ་འོ་ཞེ་ན། དེའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་དང་དབང་སྒྲོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་
 དེ་ལས་སྤྱེ་ཡི་གཞན་བདག་ཡིད་སྤྱད་པ་ལས་མིན་ཏེ། འགའ་ཡི་རྒྱ་ལ་སྤྱར་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་དེ་དག་
 མེད་ན་མི་སྤྱེ་ཡོད་ན་སྤྱེ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་མཚུངས་པས་ཐ་དད་མེད་ན་བདེ་སྤྱག་
 ཀྱང་ཐ་དད་མེད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གསུམ་མཚུངས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུན་གསུམ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་མཆོན་གྱི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་ལས་སེམས་གཏུང་ཐ་དད་དུ་སྤྱེས་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་སྒྲོ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་གསུམ་མཚུངས་ཀྱང་ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་རྒྱ་
 མཆོན་གྱི་བྱུང་པར་ལས་ཆེས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་བར་མ་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་
 རོ། །གཤམ་ཏེ་བདེ་སོགས་དེ་ཤེས་ན་གཞན་གྱིས་སྒྱུང་ན་ལྟན་ཅིག་པའི་དབང་སྒྲོས་སམ་ཕྱིས་འབྱུང་
 གི་ཡིད་སྒྲོས་སྒྱུང་། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། དབང་སྒྲོ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་

ཉན་པ་འཛིན་པ་དེ་བོར་ཉན་པ་ལྟན་ཅིག་པའི་བདེ་སོགས་ཉིད་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་སྟེ་མི་འགྱུར་
 བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གང་ག་ཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བས་ཁྱོད་དང་བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དང་བདེ་སོགས་དབང་སྟོང་ཡིད་སྟོས་གོ་རིམ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འཛིན་
 པས་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། དོན་དང་བདེ་སོགས་དེ་སྟོང་བའི་སྟོང་གཉིས་ཆོས་ཅན། བར་ནམ་པར་ཆད་པ་
 མེད་པར་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བར་བཅད་ནས་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་བར་བཅད་ཀྱང་འཇུག་པ་མཁྱོགས་པའི་ཕྱིར་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུང་རོ་ཞེ་ན། བདེ་
 སོགས་སྟོང་བ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་ཅིས་མ་ཡིན་ཡིན་པར་ཐལ།
 འཇུག་པ་མཁྱོགས་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་དོན་དང་བདེ་སོགས་དེ་དབང་སྟོས་ཅིག་ཆར་
 དུ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་གིས་དོན་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་
 ག་ཟུང་དོན་དུ་ཤེས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ག་ཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་
 དེས་ཤིང་བདེ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་ག་ཟུང་དོན་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ཁྱོད་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་ཕྱི་
 རོལ་ག་ཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་
 སོ་སོར་ཡང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདེ་
 སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པར་གྱུར་པ་སྲིད་པར་ཐལ། །དོན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བདེ་སོགས་འབའ་
 ཞིག་ག་ཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོ་སེར་སོགས་པན་ཚུན་སྟོས་པ་མེད་
 པར་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པས་སྟོན་སོ་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བདེ་
 སོགས་དེའི་རྒྱུའི་དོན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་མ་བཟུང་བར་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སོགས་དེ་
 སྟོང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་སྟོས་དོན་དང་བདེ་སོགས་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་འཛིན་
 པས་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། བདེ་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་སྟོང་བསྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་པན་
 འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཅི་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་དབང་སྟོང་དེ་བདེ་སོགས་དེས་བསྐྱེད་
 པར་མི་འདོད་པར་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་མེད་པར་བདེ་བ་ལ་

སོགས་པ་མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞེན་ནི། མིག་གིས་མཆོན་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 སྤྱིས་པ་བྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ནམ་ཡང་
 འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཉན་གྱི་ཡན་ལག་
 དུ་གྱུར་པ་དམིགས་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲོན་ས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རུས་པའི་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་ན་
 ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་སྒྲོའི་དོན་འཛིན་ཞིང་ཡིད་སྒྲོས་བདེ་སོགས་
 སྤྱོད་ཞེན། སྤྱིས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་གཟུགས་སོགས་འཛིན་བཞིན་པའི་ཆེ་
 དོན་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་དེ་ལས་སྤྱིས་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་སྤྱོད་བའི་སྒྲོ་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་
 བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་ཡིད་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་རིགས་མ་ཐུན་
 གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་དང་བདེ་སོགས་དེ་ཉེ་བར་
 ཡོད་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་དབང་སྒྲོ་དང་ཡིད་སྒྲོ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱི་བས་སྒྲོན་མེད་ཅེན་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་
 འོང་མི་འོང་ཅིག་ཆར་སྤྱི་བའི་སྤྱིས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཆར་དུ་བདེ་སྤྱི་དག་རིག་པར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། ཅིག་ཆར་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་ཉེ་བ་ལས་བདེ་སྤྱི་འབྱུང་
 བར་མ་ཐད་ཉན་གྱི་ཉར་ལེན་ཤེས་པ་ཡང་ཉེ་བར་ཡོད་ན་བདེ་བ་དང་སྤྱི་བསྐྱེད་སོགས་འབྱུང་ལ།
 ཉར་ལེན་ཤེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ཅིག་ཆར་དུ་འབྲས་བུ་འགལ་བ་བདེ་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་ཉར་ལེན་
 མིན་པར་འདོད་པས་བདེ་སྤྱི་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་ཞེན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ནི་ཆོས་ཅན།
 གང་གིས་ན་མི་ཤེས་པ་བཅས་པོར་འགྱུར་བའི་བདེ་སྤྱི་གཉིས་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 དང་རིགས་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེན། བདག་རྒྱུན་དེ་ནི་བདག་འབྲས་འགལ་བ་དག་ལ་བདེ་སྤྱི་པན་
 འདོགས་བྱེད་པའང་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱང་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་གིས་མཆོན་མོ་རྒྱ་བའི་ཁྱུ་
 པ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་བདག་རྒྱུན་དེ་དང་དེ་ལས་
 གཞན་མི་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མ་ཐུན་པའི་བདག་
 རྒྱུན་ཅིག་ཆར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པས་མ་ངེས་སོ། །བདེ་སོགས་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་མི་

མྱོང་བ་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བདེ་སོགས་ལ་རང་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་འཕོས་པའི་དོན་
 གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་དེ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་འདིག་ཏེན་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མྱོང་བར་ཐ་སྤྱད་
 འདོགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་དངོས་སུ་མྱོང་བ་མིན་ནོ། །དབང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བདེ་སོགས་
 འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་ལས་སྦྱེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་
 དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་བདེ་སོགས་དེ་
 དག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་བདེ་སོགས་དེས་མྱོང་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་དེས་དོན་མྱོང་བར་བཤད་
 ལ་དོན་དམིགས་པ་ཉིད་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེར་སྤང་བའི་སློན་སྤྱོད་པའོ། །གངས་ཅན་པ་འགའ་
 ཞིག་བདེ་སོགས་དེ་ནང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་མེད་པའི་
 བཅ་པོ་ཡིན་ཏེ་གཟུང་བྱ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་བྲག་པ་མ་
 ཟད་གངས་ཅན་པ་དེའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྤྱོད་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱོད་སོགས་དང་བདེ་སོགས་
 གཉིས་ཀ་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་སྤྱོད་སོགས་དེ་བདེ་སོགས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཤེས་པས་ཅིག་ཆར་
 འཛིན་ཞེ་ན། སྤྱོད་སོགས་དེ་དང་བདེ་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་ཐ་མི་དད་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་སེམས་གདུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ཅན་གྱི་
 མ་འཁྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་
 གཟུགས་དང་འབྲེལ་བའི་སློང་ལ་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཆོས་ཅན། གོམས་པས་བྱུང་བར་
 དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་ཏེ། དུལ་ཕྱིའི་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་གཟུགས་དེར་དམིགས་པ་ལ་
 བྱུང་བར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་དེ་ལ་དགྲ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་
 སོགས་གོམས་པའི་བྱུང་བར་ལས་དགའ་གདུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་སོགས་
 གོམས་པས་བྱུང་བར་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་སློང་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སློང་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་སོགས་གོམས་པས་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱིའི་སྤྱོད་སོགས་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་

ཚད་མས་ཇི་ལྟར་ཉོགས་སྟེ་མི་ཉོགས་པར་ཐལ། སེམས་གདུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེ་སྟོ་
 ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདེ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིགས་ཐ་དད་པ་དག་གཟུང་
 འཛིན་མིན་པར་སྒྲ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་རང་བཞིན་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་
 ཚོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེས་ན་བདེ་སོགས་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་
 པ་ཉམས་པར་ཐལ་ལོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་སྟོ་དང་བདེ་སོགས་རིགས་ཐ་དད་
 ཡིན་ན་གཟུང་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་སྒྲ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དི་ལྟར་ན། བདེ་སོགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་སྣང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་ཡང་ཚོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོ་དང་བདེ་
 སོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་རྣམ་པ་འཛོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྣམ་པ་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པས་
 རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡོད་ན། གཟུང་འཛིན་དེ་ནི་གཞན་སྐྱེས་བུ་དང་བདེ་སོགས་ལའང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་
 གྲང་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་བདེ་སོགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཀྱི་
 ཕྱི་རོལ་གཅིག་ལ་འདོད་མི་འདོད་སོགས་སུ་གོམས་པས་དགའ་གདུང་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སྟེ་གང་གི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་སྟོང་བྱེད་ནི་སྟོང་བྱེད་དེའི་སྟོང་བ་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོང་བ་ཤེས་
 རིག་དེས་བདེ་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་མིན་པར་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྟོ་ལ་གནས་པའི་བདེ་
 སོགས་དེའི་རྣམ་པ་དེ་རིག་ཅིང་སྟོང་བས་མ་ངེས་ཤིང་། སེམས་གདུང་སོགས་མཛོན་སུམ་དུ་སྟོང་
 བ་དེ་དང་དེ་བཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་བ་ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་དབང་འདིའི་བར་གྱི་
 སྟོ་བཅས་པོ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོད་མི་
 འདོད་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་

བ་ཤེས་པ་གཅིག་ཕུ་རེ་རེ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བར་མཐོང་གི ཡུལ་དབང་བར་དུ་ཆོས་ཅན།
 སྤྱིང་བ་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་བཅའ་པོ་ནི་མེད་དེ། དེ་འབྲས་སྤྱང་རུང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 ལྷགས་གོང་དང་ནི་མེ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པ་ན་མེ་དང་དབྱེར་མེད་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་སྤྱིང་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་མ་ངེས་སོ་ཤེ་ན།
 དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ཡང་སྒོ་སྤྱིང་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པས་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལྷ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་
 འདི་ཐ་དད་ལ་འདི་ཐ་དད་མིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འབྱུང་ཏེ་འདི་ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་
 ཅན། ཐ་དད་པའི་སྒྱུ་བྱེད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོ་མ་འབྲུལ་བས་ཐ་དད་མིན་པར་སྤྱིང་བ་འདི་
 གཅིག་གི་སྒྱུ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། སྒོ་མ་འབྲུལ་བས་ཐ་དད་མེད་པར་སྤྱིང་བས་གཅིག་ཡིན་
 ན་ཐ་དད་མེད་པར་སྤྱིང་བ་དེ་ལྷར་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་ཐ་དད་དུ་སྤྱིང་བས་དེ་ཐ་དད་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་རྟེན་ནམ་
 སྒྱུ་བྱེད་ཅི་སྟེ་མེད་པར་ཐལ། ལྷག་བསྐུལ་དང་དཀར་སོགས་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤྱིང་ཡང་
 ཐ་དད་མ་ཡིན་ལ་སྒོ་སྤྱིང་གཉིས་ནི་རང་རིག་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་སྤྱིང་ཡང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་སྤྱིང་ལ་ཡང་སེམས་གཅིག་ལ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་པས་བདེ་སོགས་གཅིག་གསལ་བར་
 སྤྱིང་བ་ན་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་མི་སྤྱིང་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བདེ་སོགས་གཅིག་དམིགས་པའི་ཆེ་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་སྐར་མ་བེན་གྱིས་གཞོན་
 པ་ལྟར་བདེ་སོགས་ཆེས་གསལ་བས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་བསྐྱིབས་ནས་མི་མཐོང་ཡང་
 སེམས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱི་རྒྱན་གཞན་དག་ལ་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་སེམས་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པས་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་སེམས་བྱུང་གི་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་མ་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་ཁའི་མར་
 རོའི་ནམ་བྱེད་སྐར་མ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །སྒོ་སྤྱིང་ལ་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱན་ལ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་མཐོང་
 བས་མི་མཚུངས་སོ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། རྣམ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་
 ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འཆད་དེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་

འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། སྤར་ལེའུ་
 གཉིས་པར་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བྱའོ། །རྣལ་
 འབྱོར་པ་དེ་དག་གི་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་
 ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་པའི་བྱ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་སྤྱིར།
 བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ལས་གསལ་བར་སྤང་བ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་འཇིགས་པ་དང་ཕྱ་
 ངན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་རྒྱན་པོ་དང་མི་ལམ་དང་ལུས་བསྟོར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་བསྟན་པས་
 མདུན་ནས་གནས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་དོན་གསལ་པོར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལྷ་
 བྱའོ། །འོ་ན་གསལ་བར་སྤང་བ་ལ་རྟོག་མེད་རི་ལྷ་ཡིན་ཞེ་ན། གསལ་བར་སྤང་བ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་པའི་དོན་གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་
 ཏེ་མི་ལམ་ན་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པོ་ཞེ་ན། མི་ལམ་ན་ཡང་དན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་
 ཅན། གསལ་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱའི་ཆོ་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་འབྲའི་དོན་ལྡན་མིན་པར་མི་
 གསལ་ལ་འབྲེས་པར་དན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་དོན་བསྟོམ་
 པས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་མེད་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་འདིར་དེ་འབྲ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཁས་
 སྤངས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ་མི་གཙང་བ་རུས་གོང་ལ་སོགས་པའི་མི་སྤྱག་པ་དང་ཟ་པར་ས་
 ཅུ་ལ་སོགས་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་དོན་ལ་བསྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་
 འཇིན་ནི་རྟོག་མེད་དང་གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་དུ་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་
 རོ། །གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྷ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་མི་རྟོག་སོགས་ཡང་དག་དང་མི་གཙང་སོགས་ཡང་དག་
 མིན་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྟོམས་པ་གྱུར་པའི་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་བསྟོམ་བྱ་
 དེ་ལ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་སྟོ་འབྲས་ཅན་ཏེ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་འབྲུག་སྤྱད་དོ། །བསྟོམས་འབྲས་གསལ་
 བ་མི་རྟོག་པའི་སྟོ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གང་ཡིན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ལེའུ་གཉིས་
 པར་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་དུ་

རྣམ་འགྲོལ་པའི་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་བསྐྱོམ་བྱུང་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ཟད་པར་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་བསྐྱེད་པས་
 འབྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་ཉིད་
 ཕྱིར། །ཞེས་པ་འཆད་ནི། ཉིད་པའི་ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཡུལ་དེ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱེད་དོན་ནམ་བཟ་སྐྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
 པ་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་སྐྱེད་དོན་མིན་པ་སྟེ་བཟ་སྐྱར་བར་མི་རུས་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་བ་དེའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། འབྱུང་
 དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །ཐུན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་
 བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རྣམས་བསྐྱེད་
 བ་རྣམས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། སྟོན་སྒྲུ་ལ་ཆུར་འཛིན་སོགས་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་ལ་སྟོ་འདོགས་
 པ་དང་། གངས་དང་སྤྱི་འཛིན་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་བཟ་བཏེན་ཅན་དང་། ཚུལ་གསུམ་པའི་
 ཉམས་ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་དང་ཉམས་ཅན་གྱི་སྟོ་རྗེས་དཔག་ལས་བྱུང་བ་དང་འདས་པའི་དོན་འཛིན་
 པ་ཐུན་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་འཛིན་པ་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་བཞི་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་
 ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཉིད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་གསུམ་དང་། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་
 ཉིད་དབང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཉིད་པ་མེད་པ་གཅིག་དང་དེ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 སྤྱིར་བསྐྱེད་ནས་སོ་སོར་སྟོན་པ་དེ། བཟ་ཉིད་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་གཉིས་ཉིད་པ་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བཤམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་པ་མིན་པར་
 གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་དག་དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་པ་མཐོང་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་དབང་ཤེས་ཡིན་ཡང་འབྱུང་པས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བཤམ་པའི་དོན་དུ་རིགས་
 པ་ཅན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན་དབང་པོ་དང་དོན་སྤྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་
 འབྱུང་པ་མེད་པ་དང་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་འབྱུང་པ་མེད་པ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྗེས་དཔག་དང་རྗེས་དཔག་ལས་བྱུང་བ་སོགས་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་རྣམས་ཉིད་པར་

གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་གཉིས་རྟོག་
 པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མ་སྒྲུབ་དཔེར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། རྟོག་གཉིས་དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་
 པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། བརྟེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ཆོས་ཅན།
 ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་རྣམ་དབྱེ་ལ་སྒྲོངས་པ་འགའ་ཡི་ཆེ་དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་དང་སྒྲིག་རྒྱ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་དང་ཡུལ་དུ་སྟེ་བར་འབྱུག་པ་
 ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་དོན་སྒྱུར་བ་ནི། རི་ལྟར་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་བར་པ་དང་འདོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པས་དབང་ཤེས་མ་
 ཡིན་ཏེ་བརྟེན་ལ་སྒྲོས་ནས་སྒྱི་འཛིན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལྟར་དུ་བྱམས་
 འདི་གངས་དང་སྒྱི་ལ་སོགས་པ་དག་འཛིན་པའི་བརྟེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་དང་ཡུལ་དུ་སྒྲོ་
 འདོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལས་ནི་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བའི་བརྟེན་པ་མེད་པར་སྒྱུང་སྒྱེ་
 བར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་བཤའ་ནས་བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་
 སྒྲུབ་སྟོན་པ་དེ། ཀྱན་ལས་བཏུས་སུ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རབ་རིབ་
 བཅས་ཞེས་པའི་བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དེ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ལས་ལོགས་སུ་སྟོན་
 པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་རྟོག་པ་དང་བལ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་རྟོག་བལ་མངོན་སུམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བསྟན་ནས་རྟོག་པ་དང་བལ་ཡང་འབྱུང་ན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམིགས་
 ཀྱིས་བསལ་ཏེ་མ་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལྟག་མར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོག་དེས་ནི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་
 འབྱུང་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉེ་བར་གཞོན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་
 ཡིན་ཏེ། འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དེ་ལ་
 འབྱུང་རྒྱ་རབ་རིབ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྒྲོས་པ་ནི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་ཉེ་བར་གཞོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་
 འབྱུང་པའི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་རྒྱ་རབ་རིབ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ། གཤམ་ཏེ་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་ཏྲེག་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱིར་བཏང་བའི་དམིགས་
 བསལ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཀུན་བཏུས་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ལྷོ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་
 ཡིད་གྱི་ཏྲེག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་དབང་
 དཀའ་གསུམ་པའི་ལྷོ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་སྟེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་དམིགས་
 པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ནམ་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྡོན་པོ་དང་
 ལྷོ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲིའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲུ་བའི་ཀུན་བཏུས་སུ་ཅོད་སྦྱབ་དགག་
 པའི་གཞུང་འདི་དང་ནི་ཁྱོད་ཡིད་ཏྲེག་དུ་དམ་བཅའ་བ་དེ་དག་འགལ་བར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ལྷོ་བ་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པར་དོན་མ་ཐུན་དུ་བསྟན་ལ་ཡིད་ཏྲེག་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པར་དོན་མ་ཐུན་དུ་བསྟན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་བ་གཉིས་ཞེས་
 སོགས་ལྷུང་དང་འགལ་བར་མ་ཟད་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཞེས་
 པའོ། །གཤམ་ཏེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དེ་ཡིད་ཏྲེག་གི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བཤད་གྱི་ཡིད་ཏྲེག་དེ་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་ཉེན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པས་སྡོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་འབྲེལ་ལྷོ་བ་
 འདི་ལ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དེ་ཡིད་གྱི་ཏྲེག་པའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་
 བྲི་སྒྲུབ་སུ་བབ་པ་དེ་ལྷུང་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་
 དམིགས་སྡོན་དག་ལ་དབྱེད་ནས་དགག་པ་སྡོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་
 སུ་འཛོག་པའི་ཉེན་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ངེས་པས། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་གང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཡོད་
 མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲུག་ལྷོ་བ་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འབྲེལ་འབྲུག་ལྷོ་བ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྷོ་བ་གཉིས་སྒྲུང་
 ལ་ཡང་མཚུངས་པར་ཡོད་པས་དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་ གཤམ་ཏེ་དེ་བོར་ནས་དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ཐུན་པ་དེའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལྷོ་བ་གཉིས་སྒྲུང་འདི་ཉིད་ན་
 ཡོད་པས་འདི་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་ གཞན་ཡང་ལྷོ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་འདིར་
 ཡང་ཆོས་ཅན། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྱལ་དང་སྦྱིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་སོགས་སུ་འབྲུལ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་གྱིས་
 བསྟན་པའི་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་ཡིད་ཏྲེག་གི་ལྷོ་བ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་ཅམ་གྱིས་

ཁྱོད་ལྟོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་སྒྲོན་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དབང་པོའི་བསྐྱེད་པ་
 རི་ལོག་ཀྱང་ཁྱོད་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞིང་ནི་སྤྱལ་འདུག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་ཐག་
 ཁལ་སྤྱལ་འཛིན་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་འགའ་ཞིག་ཆེ་ཆེ་བ་གཉིས་འདུག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དག་
 གིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་རང་གི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་འཛོགས་སྐྱེ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དུལ་མཐོང་བ་
 བརྟུག་ལ་སྟོས་པས་འགྱུར་བར་བྲལ་ཞིང་། དུལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། ཆེ་བ་གཉིས་འཛིན་ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཆེ་བ་གཉིས་འཛིན་དེ་ཡིད་རྟོག་ཡིན་ཀྱང་
 དུལ་གསལ་བར་སྤང་བས་རྟོག་མེད་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་
 དམིགས་བསལ་སྟོས་ཤེ་ན། གཉིད་ལོག་པའམ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་དུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་
 ཅན་གྱི་སྟོག་པར་ཡིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། དུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་རྟགས་དེ་ལྟར་མིན་པར་མི་གསལ་ལ་འདྲེས་པར་སྤང་བ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་
 རོ། །ཆེ་བ་གཉིས་སྤང་སོགས་རྟོག་མེད་འབྱུང་ཤེས་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར་ཆེ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་དེ་
 ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ནའང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་བཀག་པ་ཡིན་སྟེ། རང་གིས་
 གཞལ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཆེ་བ་གཉིས་སྤང་སོགས་རྟོག་མེད་འབྱུང་ཤེས་རྟོག་
 མེད་ཡིན་ཡང་འབྱུང་བས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེའི་དོན་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དང་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་
 བྱེ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། ༥ །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དབྱེ་བ་སྟོང་དུལ་དང་བཅས་པ་
 ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས། རང་གཞན་གྱི་སྤྱེ་པ་དག་ཆད་མ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
 འདོད་པ་བསལ་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོར་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་།
 ཆད་མའི་མདོར། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོག་པའི་བྱིར། །འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ། །ཆད་མ་ཉིད་
 དུ་འདོགས་པ་སྟེ། བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྣམས་འགྲེལ་བའི་བྱིར་དུ་ཆད་མ་དང་
 འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན་གཞལ་བྱ་རྟོགས་
 པའོ། །དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་འབྲས་བུར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དེ་ནི་ཆད་མ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་

གང་གིས་བར་ཆད་མེད་པར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་
 ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པའམ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་སྟོན་པ་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 བྱ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཀུན་གྱི་བསྐྱེད་བྱའམ་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་
 ཅད་མ་ཡིན་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལས་སྟེ་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་བསྐྱེད་བྱེད་རྣམ་པར་
 འཛོག་བྱེད་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་དག་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་གང་ལས་འབྲས་བྱ་བྱ་
 བ་གང་གི་འགྱུར་པར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་བྱ་བ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱིར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་སྟོ་ལྟའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་
 ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་གང་གིས་རང་གི་ལས་སྟེ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སོ་སོ་ལ་འདིས་ནི་གཟུགས་
 རྟོགས་སོ། །འདིས་ནི་སྤྱོད་རྟོགས་སོ་ཞེས་སོགས་དོན་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱེད་པའམ་ཆད་
 མ་ཤེས་པ་དེའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བཙལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དོན་རྟོག་ཐ་དད་དུ་འཛོག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་གང་ཞིག་ཤེས་པ་རང་ལས་དོན་
 གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་ཀྱང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཙམ་དུ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་འདྲ་བ་
 ལས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་མི་རུས་པ་མ་གྱུར་སྟེ་རྒྱ་དབང་སོགས་གྱིས་
 ཀྱང་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་རུས་སོ་ཤེ་ན། རྒྱ་དབང་པོ་དང་དོན་དང་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་དང་
 ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དག་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་ཅན་གྱིས་ལས་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཐ་དད་ལ་སྤྱོད་བཙལ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་
 སྟོ་ལྟའི་ཤེས་པ་འདི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པར་ངས་འབྱེད་མིན་ཏེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
 མིན་པར་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འདིའི་བདག་ཉིད་གང་གི་ཐ་དད་པ་ག་

ལས་འདི་ནི་གཟུགས་རྟོགས་པའོ་འདི་ནི་སྤྱོད་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་བྱེད་པ་ནི་ལས་སྟེ་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་
 ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་ཞིག་ཁོ་ན་དོན་རྟོགས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྱུབ་སྟེ། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་
 པའི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་དབང་སོགས་
 གྱིས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱབ་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་གཞལ་བྱ་
 རྟོགས་པའི་དོན་རྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ནི་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་སྟེ་དོན་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་དོན་གཟུགས་སོགས་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་ན་དེ་དོན་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པར་སྤྲང་བ་ལས་གཞན་དུ་འཐད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་
 དབང་སོགས་ཐ་དད་པས་བྱས་པའི་སྤྱོད་བའི་བྱེད་པར་ལས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་རུས་
 པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་དོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་བཞག་ཅེ་ན། རྒྱ་དབང་སོགས་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྣམས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་འགས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་
 གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་འབྱེད་ན་ཡང་དེ་ཅུ་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དོན་འབྲས་ལས་གཞན་ཡིན་ཀྱི་དོན་དང་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒོ་ལྷའི་
 དབང་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་སྟེ་བྱེད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་
 མི་གྱུབ་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་འབྲས་བུ་མེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དེ་ཆད་མ་ལས་དོན་གཞན་མིན་ཏེ། དོན་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་པ་དེའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་
 པ་དང་། རང་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་མཐོང་སྟེ།
 དཔེར་ན་ཤིང་དེ་སྦྱེས་བྱས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་རང་ཉིད་འབར་བའི་བྱ་བ་
 དང་ལྡན། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཆོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་འབྲས་བུ་
 ལ་ནི་བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་མེད་དེ་བྱེད་པ་པོ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ནི་དེའི་བྱེད་

བར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དོན་འབྲས་བཞུགས་ཅན། བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་མེད་པས་དོན་རྟོགས་འཛོལ་
 བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་
 ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་
 པའི་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་
 གི་བདག་ཉིད་འཛིན་ཅིང་སྤྱོད་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་
 སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་སྟེ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྟོ་
 རས་རང་གི་ལས་ལྟལ་གཟུགས་སོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟར་བྱར་སྒྲུང་བའི་བྱིར།
 གལ་ཏེ་དོན་འབྲས་བཞུགས་པའི་དོན་རྟོགས་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན་དེས་དེའི་བྱ་བ་རི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། དོན་འབྲས་
 བཞུགས་ཅན། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་
 མིན་ན་ཡང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་པོར་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། དེ་ཡི་སྟེ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་པས་དོན་
 རྟོགས་པ་དེར་བཞག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འབྲས་བྱ་རྣམས་རྒྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟེ་གཟུགས་
 དང་འབྲས་བར་འབྲུང་བའི་བྱིར་བྱ་དེ་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་
 ཡང་འཛིན་ཉེན་ན་འབྲས་བྱ་བྱ་རྒྱ་པའི་གཟུགས་འཛིན་མོ་ཞེས་བཞེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་
 ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་པར་བསྟན་ནས་ད་གཞན་དག་ཆད་འབྲས་རྩིས་ཐ་དད་དུ་
 འདོད་པ་དགག་པ་དེ། དོན་འབྲས་བཞུགས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོལ་བྱས་མེད་པ་དེའི་བྱིར།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བ་སྟེ་དོན་ལ་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་དང་དབང་དོན་འབྲེལ་པ་དང་སྦྱི་
 སོགས་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་གྱི་སྟོ་དེ་དག་དོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ་སྟེ་འདོད་པ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་པ་འཛོལ་བྱས་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་
 བར་ཆད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་བྱེད་པ་དབང་སོགས་ཐ་དད་པས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་རྣམས་ལ་པན་པ་ཉེ་
 བར་སྦྱོར་བའི་བྱིར་དེ་དག་དོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་དབང་སོགས་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། བྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་པ་པན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་ན་ཡང་དེ་ཅུ་ཀྱིས་
 དོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་སྟེ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པར་དོན་

རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ཁོ་ན་དོན་རྟོགས་དེའི་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་དམ་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་དབང་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤྱིར་དགག་ནས་བྱེ་བྲག་དུ་སོ་སོར་དགག་པའི་
 ཕྱིར་བཤད་པ། རྒྱལ་དཔོག་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཚད་མ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སོགས་
 རྟོགས་པ་འབྲས་བུར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྟེ་ཁྱོད་དོན་
 རྟོགས་སོ་སོར་འཛོག་རྒྱས་འདི་འདྲ་བར་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཀྱན་གྱི་
 མཚུངས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་ཐ་དད་ལ་ལྟ་བའི་དབང་པོ་ཐ་དད་པས་
 དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་རྒྱས་སོ་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྡོ་སེར་སོགས་དོན་ཐ་
 དད་ལ་ལྟ་བའི་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ་ཅམ་གྱིས་དོན་འདྲ་བ་མེད་པར་སྡོ་སེར་སོགས་ལ་རིག་
 ཅམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་མིག་ཤེས་འདི་ནི་སྡོ་སེར་སོགས་པའོ་འདི་ནི་སེར་པོ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་རྒྱས་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་འདྲ་མེད་ན་སྡོ་སེར་
 སོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཚད་མར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའི་
 རིགས་པ་འདིས་ནི་ལྟག་མ་དཔྱོད་པ་པས་དོན་ལ་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་ལ་འང་གཞོད་པ་
 བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་འདྲ་བ་མེད་པར་དོན་ལ་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་དོན་རྟོགས་པའི་
 ཚད་མར་འདོད་པ་འང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དོན་འདྲ་བ་མེད་ན་དོན་ལ་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་འང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པས་བྱེད་པར་སྤྱི་སོགས་འཛིན་པའི་སྟོ་ཚད་མ་བྱེད་
 པར་ཅན་རྣམས་འཛིན་གྱི་སྟོ་འབྲས་བུར་འདོད་པ་འང་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་སོགས་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་
 གྱི་སྟོ་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 ཁྱོད་རང་ཡུལ་དེའི་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོ་གཞན་བྱེད་པར་ཅན་
 རྣམས་འཛིན་གྱི་སྟོ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་སོགས་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་གྱི་སྟོ་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་
 ཐལ། བྱེད་པར་གྱི་སྟོ་དེ་བཞིན་དུ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་
 འདོད་ན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཚད་འབྲས་སུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་
 བྱེད་དུ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡུལ་ཐ་དད་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་

དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་འང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དེ་གཉིས་དོན་ནམ་ཡུལ་གཅིག་
 ཡིན་ན། སྤྱི་སོགས་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་གྱི་སྒོའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒོའི་
 བྱེད་འང་ལ་བྱེད་དུ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱེད་པར་གྱི་སྒོས་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། བྱེད་གཉིས་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་
 གཅིག་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་སྒོའི་དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་དེའི་
 ཕྱིར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་
 ཡང་འབྲ་བ་དོན་རྟོགས་གཉིས་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཆ་ཡིན་པས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཐ་དད་མེད་
 པའི་ཕྱིར་བྱ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་འབྲ་བ་དོན་རྟོགས་དག་
 ཆོས་ཅན། ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་ཞིང་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞག་ཏུ་
 རུང་སྟེ། ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ནམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་
 གཉིས་ནམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་པས་
 དབང་དོན་འབྲེལ་པ་ཆད་མ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱར་འདོད་པ་འང་
 མི་རིགས་ཏེ། བྱམ་གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་བྱམ་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པར་མེད་ན་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་
 གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཐམས་ཅད་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ན་བྱམ་གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱམ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པ་
 འགའ་ཞིག་མི་རྟོགས་པའི་ངས་པ་དེར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་གྱུར་
 པའི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་བྱམ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ནས་ཆོས་དེ་ཀྱན་དང་འབྲེལ་བར་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་བྱེད་པ་གང་ལས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་
 དེ་དོན་རྟོགས་འདིའི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དོན་འབྲ་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྐར་
 བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཤམ་ཏེ་དོན་འབྲ་བ་མེད་པར་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་ཤེས་པ་ནམས་
 དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བས་དེས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པར་བྱས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། རོན་འབྲ་བ་མེད་པར་རོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བྱེད་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་ཤེས་པ་
 རྣམས་རོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་སྟེ་རོན་འབྲ་བ་མེད་ན་རོན་རྟོགས་སྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འབྲ་བ་རོན་རྟོགས་
 དེ་གཅིག་ཡིན་པས་བྱ་བྱེད་ཡིན་པ་ན་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཡིན་པར་མི་
 བདེན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་སྟེ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དངོས་སུ་སྟེ་རོན་དམ་པར་ན་
 ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་དེ། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐ་སྙད་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ལ་རོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་པར་
 གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་འདིག་རྟོན་ན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགལ་ཞིག་རོན་དམ་
 པར་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མཐོང་སྟེ་ལྟ་སྦྱིན་འབྲས་འཆོད་པ་དང་སྟ་རེས་ཤིང་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།
 བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དངོས་པོ་སྟ་སྦྱིན་འབྲས་ཆོད་སྟ་རེས་ཤིང་གཅོད་ཞེས་སོགས་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། ལྟ་སྦྱིན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་འཆོད་པ་དང་སྟ་རེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཤིང་
 གཅོད་པའི་བྱ་བ་རོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐབ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་སྟ་སྦྱིན་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་འཕར་བ་དང་འབབ་པ་ལ་སོགས་ཤིང་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་སྟ་རེའི་གནས་
 སྐབས་ལ་སྟ་སྦྱིན་དང་སྟ་རེ་ལས་རོན་གཞན་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་སྐྱོ་ནས་སྟ་སྦྱིན་འབྲས་འཆོད་དོ་སྟ་
 རེས་ཤིང་གཅོད་དོ་ཞེས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་བྱི་རོལ་གྱི་རོན་སྟ་བའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེ་བསྐྱོག་པའི་བྱིར་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟ་
 བའི་ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བྱིར་དུ། མདོར། ཡང་ན་རང་རིག་
 འབྲས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་འཆད་དེ། བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བྱར་འདོད་པའི་རོན་རིགས་པ་དེ་གང་ཡིན་དེས་
 པས་གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་རིག་ཅིང་མདོན་སྟུང་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ་
 ཞེ་ན། སོ་སོར་རིག་ཅིང་སྦྱོང་བའི་རོན་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་བསྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་རོན་དུ་སྒྲུང་
 བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བྱི་རོལ་གྱི་རོན་རིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་དེས་པས། རོན་དེ་
 དང་འབྲ་བ་ལས་རོན་རྟོགས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རོན་དང་འབྲ་བ་ལས་རོན་རྟོགས་སུ་འཛོག་པ་

འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིག་རྒྱ་ཚུ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཚུའི་རྣམ་པ་སྤང་ཡང་ཚུ་མི་རྟོགས་
 པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་འོན་ཏེ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་འདིའི་སྤང་བྱ་དེ་གང་ལས་
 སྟེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་ནི་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པས་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་
 བའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་པས་དོན་དེ་ཉིད་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འདྲི་བ་ནི་མི་
 རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། རུལ་སྒྲན་དང་འབྲེལ་པ་གསུམ་པ་དང་འབྲེལ་
 དང་པོ་རྟུར་ན་རུལ་སྒྲན་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་དེ་རང་དང་
 འབྲེལ་བར་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རགས་པ་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པར་སྤང་ལ་སྤྱོད་ཆ་
 ཤས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་རགས་པ་རྩུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དངོས་སྟེ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་སྤང་རགས་
 གང་དུ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དེ་གཟུང་
 དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་འབྲེལ་བ་དེ་
 དོན་རྟོགས་ལ་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་དོན་དེ་ལས་བྱུང་
 བ་གཉིས་ཀ་དོན་བྱུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིག་རྒྱ་ཚུ་འཛིན་
 གྱིས་འབྲུལ་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་ནམ་ཡུལ་སྤྱོད་པོར་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་འཛིན་ཤེས་པ་
 སྐྱད་ཅིག་སྤྱོད་པ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གང་ཞིག་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ལ་ཁོ་བོས་གཟུགས་འདི་
 མཐོང་ངོ་སྤྱོད་འདི་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ངས་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་ཡུལ་དེ་དག་སྒྲོ་དེས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་
 ནས་སྤྱོད་བ་ཡིན་པས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྤྱོད་གྱུར་གྱི་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་ཞིང་ཐོས་པ་
 དང་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་སྤྱོད་
 རྣམས་ཀྱི་རྩུ་མ་སྤྱོད་པའི་ངས་པ་དེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡིན་པར་འདོད་དེ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་དང་སྤྱོད་རྣམས་གཟུང་དོན་དང་

གཟུང་དོན་ཅན་དུ་ཉི་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ཆད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། གཟུགས་སོགས་དང་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེ་དག་གཟུང་དོན་དང་
 གཟུང་དོན་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཁོ་བོས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་སྤྲོ་ཐོས་སོ་
 ཞེས་པའི་ངེས་པ་དེ་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེའི་སྤང་བྱ་དེ་ཤེས་པ་
 དེའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྤང་བྱ་དོན་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་སྤྱང་བྱེད་ནི་མིན་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་ན་སྤྱོ་སོགས་དོན་དུ་སྤང་བ་ནི་ཤེས་
 པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་དེས་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་བྱ་སྟེ་སྤྱང་བ་དེ་ཡང་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོ་
 སོགས་སུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ལ་གཞན་རིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོ་སོགས་
 སུ་སྤང་བ་དེ་ནི་དེའི་སྟེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་སྣང་གི་
 ཤེས་པ་དེའི་ཉམས་སུ་སྤྱང་བྱ་དོན་གཞན་མེད་དེ། ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་ལ་འང་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་
 གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་ཡོད་པ་དེར་ཡང་ཕྱི་རོལ་གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་བ་ལ་ཚུད་པའི་སྤྱོན་
 མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་གསལ་ཞིང་
 རིག་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱོ་སོགས་སུ་སྤང་
 བའི་ཤེས་པ་དེ་རི་ལྟར་ན་རང་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོ་སོགས་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་
 པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོ་སོགས་དོན་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་གི་རང་བཞིན་
 ཉམས་སུ་སྤྱང་བའང་འགལ་བ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོ་
 སོགས་སྤྱང་བར་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལ་སྤང་བ་དེའི་དངོས་པོ་དེ་བག་ཆགས་གྱི་དབང་
 གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོ་སོགས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ནམས་རང་གིས་རང་མི་རིག་སྟེ། རང་
 ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རལ་གྱི་འི་སོས་རང་མི་གཙོད་པ་དང་། སོར་མོའི་ཅེས་རང་
 ལ་མི་རིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་རི་ལྟར་སྤྱོན་མེའི་འོད་དེ་རང་ཉིད་གསལ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། །གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དུ་

འདོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་དོན་སྒྲུབ་གི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། གྲུ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ཉིད་གསལ་ཞིང་
 རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་
 པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དོན་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་དེའི་རིག་བྱ་རང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན། སྟོ་
 འཛིན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་དང་ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་དུ་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ་སྟོང་བྱ་སྟོང་བྱེད་དུ་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་བདེན་
 པ་བ་མེད་ན་ཤེས་པ་བ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་གཟུང་
 འཛིན་བདེན་པ་བ་མེད་མོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མ་རིག་པས་བསྒྲད་པའི་འབྲུལ་པ་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་
 རྣམ་བཞག་བྱས་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། དོན་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
 རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སྟེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བ་མེད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཐ་
 དད་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བ་ལ་
 བྱི་བཅད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཆོན་གང་གི་ཆེ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་སྤེ་བའི་
 མཆོན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསྒྲད་པ་ཅན་གྱི་བྱིས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་མ་རིག་པའི་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་དུ་གཟུང་འཛིན་
 ཐ་དད་པ་འདི་ཡི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་དེ་ཆེ་སྟེ་དེའི་བྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཀྱིས་དཀྱུགས་པའི་སྐྱ་
 སོགས་སྒྲུབ་བའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་དུ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་
 རིག་པའི་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེས་ན་དོན་
 སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པ་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་པར་རིགས་ཏེ། རང་ལས་
 དོན་གཞན་པའི་ཡུལ་རིག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 སྟོང་བར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། གང་གི་ན་དོན་རིགས་འགོག་ཅིང་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཛོག་ཅི་
 བ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་མོད་འོན་ཀྱང་ཤེས་པས་དོན་རིག་པ་རིགས་པས་མི་འཐད་པའི་
 སྤྱིར་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྐྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་དོན་ནི་སྟོང་བར་འགྱུར་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དོན་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར་གང་གིས་ན་ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་

བ་ཡིན་ངེས་པས། གལ་ཏེ་སློ་ནི་དོན་སྡོམ་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། སྡོར་སྤྱང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྡོར་སོགས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་
 དེ་ཡོད་མོད་དེ་ཅམ་གྱིས་སྡོར་སོགས་ཁྱོད་གྱིས་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ལ་
 སྡོར་སོགས་སུ་སྤྱང་བ་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྡོར་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའམ་གཞན་ནང་གི་སྡོར་སྤྱང་གི་བག་
 ཆགས་སད་པ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པ་འདི་ནི་དབྱུང་བར་རིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་ལ་
 དངོས་སུ་སྤྱང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་བཀག་ནས་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་
 སྤྱང་བའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་དེ། སྡོར་སྤྱང་དབང་ཤེས་ལ་སྡོན་པོར་སྤྱང་བ་ཆོས་ཅན།
 རང་ཉིད་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཁྱུང་བར་
 དམིགས་པ་དང་བལ་བ་ན་ཁྱོད་མི་འཛིན་ཅིང་དེ་འཛིན་ན་ཁྱོད་འཛིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྡོར་སྤྱང་
 དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རོལ་ཡན་གར་བ་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྤྱང་བ་
 ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་རང་ལ་སྤྱང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་
 སྤྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་དབང་ཡིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་
 དབང་ཤེས་རྣམས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་འདིར་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་པའི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་རྣམས་རེས་འགའ་སྐྱེ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་སྤྱི་མ་འགའ་ཞིག་ནི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སད་
 བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་སློ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་རྣམ་པར་རེས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གཟུང་བར་སྤྱང་བ་དེའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། དེ་ཉིད་འཆད་པ་དེ། སྡོར་སོགས་དོན་དུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 ཚུལ་གཉིས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་དང་དུས་སྤྱིས་བྱ་བས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་སྤྱོད་བ་
 རང་རིག་བྱའི་ཆ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་རང་སྤྱོད་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་གཞལ་བྱར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་

ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཉིད་དུ་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། སྡོ་སོགས་དོན་དུ་སྒྲུབ་བའི་
 རྣམ་རིག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་རང་ཉིད་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཆེ་རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡུལ་གཞན་སྤྱི་རྒྱུ་གི་དོན་གཅིག་འདོད་པའམ་མི་
 འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེའི་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་ཅིང་དོན་གཅིག་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་
 བ་གྱུབ་པའི་སྤྱིར། དོན་དམ་པར་སྤྱི་རྒྱུ་གི་དོན་མ་གྱུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པས་དོན་རིག་པ་འཐད་
 དེ། གང་གི་ཆེ་དོན་དམ་པར་སྤྱི་རྒྱུ་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཆ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་དོན་
 དུ་བཞག་པའི་སྤྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དོན་སྒྲུབ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པ་འཐད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་
 རྣམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་གྱི་བྱམ་ཤེས་གྱི་སྤྱི་རྒྱུ་གི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་ཐ་སྙད་འདོགས་
 པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པས་སྤྱི་རྒྱུ་གི་དོན་རིག་ཀྱང་དོན་མ་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་སྤྱིར་གལ་ཏེ་དོན་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་འདི་བདག་ཉིད་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་
 འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྟོང་བར་གྱུར་པ་ན་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་དེ་ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་འདོད་པའམ་མི་
 འདོད་པའི་དོན་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་རྒྱུ་གི་དོན་སྤྱི་བ་རྣམས་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་
 རིམ་གྱིས་བྱང་པའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་དོན་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ།
 མདོར་ན། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་བ་དེའི་དེའི་ཆད་མ་དེ་ཡིས་འཇུག་བར་བྱེད།
 ཅེས་པ་འཆད་པ་དེ། དོན་སྒྲུབ་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྒྱུ་དོན་ནི་གཞལ་བྱར་ཡོད་ན་ཡང་རྣམ་
 པ་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱི་རྒྱུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཤེས་པ་རང་
 རིག་པ་རི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱི་རྒྱུ་གི་དོན་རྟོགས་པར་བཞག་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱི་རྒྱུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་སྤྱིར་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། འདོད་
 པའམ་མི་འདོད་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དག་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མ་འཁྱུལ་བ་
 གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་གཉིས་སྒྲུབ་ཞིང་རིག་པའི་སྤྱིར་ཅེས་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །གལ་
 ཏེ་དེ་གཉིས་སུ་ཁས་སྒྲུབ་པས་འདོད་ན། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དག་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མ་

འབྲུལ་བ་གཉིས་པོ་དག་གིས་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ནི་མྱོང་བར་གཉིས་གཉིས་སུ་
 མྱོང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་མེད་རྗེ་ཆར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་
 གཉིས་སུ་དོན་ལ་གནས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་ཀྱི་རེ་རེ་
 བསྐྱེབས་པའི་བྱིར་གཉིས་གཉིས་མཐོང་བ་མིན་ཞེ་ན། དེའི་བྱིར་ན། དེ་ལ་དབང་གཉིན་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་
 བའི་མིག་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་མེད་པར་དོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་
 གཟུགས་དེ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་
 མིན་གྱི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། རིམ་ལྟ་བུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་སུ་དེ་ལ་
 དབང་ཤེས་ཀྱིས་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གལ་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་དེ་ཡིད་སློ་རྟོགས་པ་ཡིན་
 ཀྱི་དོན་སློ་དབང་ཤེས་མིན་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་ཡིད་ཤེས་རྟོགས་པའི་འཇུག་ཚུལ་
 དཔྱེད་པ་མ་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ལ་ཡང་ཡུལ་གཅིག་འདོད་པ་དང་མི་
 འདོད་པ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་སེམས་དེ་ལའང་སྤང་ལན་གཅིག་མ་
 ཡིན་པར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་མྱོང་བའི་དོན་དེ་འཆི་ལྟས་དང་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཆོམས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་མི་འོང་བར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་མི་རྟོགས་པ་དེའི་བྱིར་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལའང་དོན་དམ་པར་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་
 རིགས་པར་ཐལ། གང་གི་བྱིར་རིམ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་འདི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རང་བཞིན་སྟེ་རྣམ་
 པར་སྤང་བ་དེ་ལྟར་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ་འཛོག་པའི་
 བྱིར། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་ཆད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 བྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན། སྟོ་སོགས་དོན་དུ་སྤང་བའི་གཟུང་རྣམ་འདི་ཉིད་ནི་
 དོན་རིག་དེའི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་རིམ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་བདག་སྟེ་རྣམ་པ་འདོད་པ་དང་མི་

འདོད་པ་དེ་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ་སྤང་བ་དེ་ལྟ་བུར་སྤྱི་རྩོལ་གྱི་དོན་འདི་ནི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་
 པ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་སོ་ཞེས་ངེས་པ་སྟེ་འཛོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། འཛིན་པའི་བདག་སྟེ་རྣམ་པ་ཆོས་
 ཅན། ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཁྱོད་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ནི་སྤྱི་རྩོལ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ་སྟོས་པར་བྱ་བའི་ཆད་
 མ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རང་ལས་དོན་གཞན་མིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དོན་གྱི་
 རྣམ་པ་སྤང་བའི་སྟོན་ས་དོན་རྟོགས་པར་འཛོགས་པའི་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་རྣམས་དོན་ལ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་
 གྱི་སྟོན་ས་དོན་རིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟུ་མཆོན་འདི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་དོན་གྱི་
 བདག་ཉིད་སྤང་བ་མ་ཡིན་ལ་དོན་རིག་པ་ནི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ར་རིག་
 པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རིག་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་དེ་སྟོ་ལ་གནས་པའི་དོན་སྟེ་གཟུང་
 རྣམ་ཡིན་ལ་གཟུང་རྣམ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡང་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་
 དོན་རིག་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་རི་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་གནས་པ་སྟེ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་
 དུ་སྤྱི་རྩོལ་གྱི་དོན་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དེར་རབ་གསལ་སྟེ་རྟོགས་པར་འཛོགས་པའི་སྤྱིར།
 གལ་ཏེ་སྤྱི་རྩོལ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན་ཆད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འདིར་དོན་རིག་
 འབྲས་བྱར་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་རྩོལ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་ན་ཆོས་ཅན། རང་རིག་
 འབྲས་བྱར་བཤད་པ་དང་དོན་རིག་འབྲས་བྱར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྗེས་ཀྱི་བྲན་ཤེས་ཀྱི་དོན་སྤང་
 གི་ཤེས་པ་རྣམས་དོན་ལ་རང་རིག་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཤེས་པའི་
 དོན་རྣམ་ཡུལ་དུ་འཛོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རང་ལ་སྤང་བའི་དོན་དེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྩོལ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་ཆད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་
 པའང་མིན་ཏེ། རང་ལ་སྤང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཆད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་རིག་
 པའང་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། འོ་ན་རི་ལྟར་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཤད་ཅེ་ན། སྤྱི་རྩོལ་གཞལ་
 བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 རིག་གི་རང་གི་ངོ་མོ་རིགས་པས་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་

ཏུ་འདོད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་རིག་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་གཞན་གྱི་ངོར་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྒྲུངས་ནས་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་བཤད་ནས། ད་རྣམ་རིག་ཅམ་གྱི་ཚུལ་
 ལ་འདུག་པར་བཞེད་ནས་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་མི་རིགས་པར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་
 བའི་སྒྲོ་ནས་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྒྲིན་བསྟན་པའི་བཤད་པ་དེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་
 དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པས་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་དངོས་སུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་
 སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་དོན་རྟོགས་པ་འདོད་ན། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་འདྲ་བ་བསྐྱེད་བྱེད་གཞུགས་
 བྱར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་གྱི་འོན་ཀྱང་དོན་སྒྲུང་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་
 དེ་དང་འདྲ་བའམ་འདྲ་བ་ལས་གཞན་མི་འདྲར་ཡང་རྒྱུ་སྒྲོ་སོགས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་དེ་སོགས་
 འཛིན་པའི་རྣམ་པ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཡིན་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ནི་གཞུགས་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་
 གཞུགས་བྱར་འདོད་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཆོད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲིབ་པས་རྒྱ་ཡིན་པ་
 ཅམ་གྱིས་གཞུགས་བྱར་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་མཐོང་ནས་བྱར་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་བ་འགའ་
 ཞིག་ན་དེ། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་སྟེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ།
 རི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་རྒྱ་རྒྱེན་འགའ་ཞིག་ལས་དོན་དང་དངོས་སྟེ་འདྲ་བ་མེད་པར་སྒྲུང་བ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་བདེན་མོད་དོན་དང་འདྲ་བ་མེད་པར་དོན་རྟོགས་
 པར་འདོད་པ་དེ་འདྲ་ནི་རྣམ་རིག་པ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཤེས་པ་
 གཅིག་ཉིད་ལ་ཆོད་འབྲས་གཞུགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་
 གཅིག་ཉིད་ལ་ཆོད་འབྲས་གཞུགས་གསུམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མ་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་
 འབྲུལ་པ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་བྱས་སོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ། མདོར། གང་ཆེ་
 སྒྲུང་བ་དེ་གཞུགས་བྱ། །ཆོད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། །འཛིན་རྣམ་རིག་པའོ་དེའི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་
 དད་དུ་མ་བྱས། །ཞེས་པ་འགྲེལ་པ་དེ། དོན་དམ་པར་སྒྲོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་

བ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་མ་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་རྣམས་
 གྱིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་བ་དང་སྟོང་བ་སྟེ་རིག་པ་དག་ཐ་དད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པར་འགྱུར་
 ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱུ་མའི་སྤྲུགས་དང་སྦྲན་སོགས་གྱིས་དབང་པོ་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་འཛིན་དུ་མ་ལ་
 སོགས་སྐྱུ་མའི་རྗེས་རྣམས་ཏྲ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་དེའི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་འཛིན་དུ་མ་ལ་
 སོགས་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཏྲ་སྒྲུང་ལ་སོགས་སུ་སྦྲང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྲུགས་དང་སྦྲན་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པས་འཛིན་དུ་མ་ལ་སོགས་ཏྲ་སྒྲུང་སོགས་སུ་སྦྱེས་པ་དེར་མཐོང་བས་དཔེ་མ་གྲུབ་
 བོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྤྲུགས་དང་སྦྲན་སོགས་གྱིས་མ་
 བསྐྱད་པའི་མིག་ཅན་གྱི་སྦྱེས་བྱས་ཏྲ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྤྲུགས་དང་སྦྲན་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པས་དེར་སྦྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སྦྱེ་འབྲུལ་གཞི་མེད་པའི་དཔེ་
 གསལ་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་ཤིང་མེད་པའི་མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ན་ཐག་རིང་པོའི་ཆུང་དུའི་
 འཛིན་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆེན་པོ་རིའི་ཆད་ཅུམ་ལ་སོགས་པར་སྦྲང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 གཟུང་བ་འཛིན་བ་རིག་པ་གསུམ་པོ་དག་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཟུང་རྣམ་
 གཞལ་བྱ་འཛིན་རྣམ་འཇལ་བྱེད་རང་རིག་འབྲས་བྱ་གནས་པའི་ཐ་སྦྱད་འདི་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་འབྲུལ་པ་ལ་རི་ལྟར་རྗེས་སུ་
 སྦྲང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་དུ་འབྲུལ་པ་
 ལ་རི་ལྟར་སྦྲང་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན།
 གཟུང་འཛིན་རིག་པ་སྦྱ་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྲང་བ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དོན་སྦྲང་གི་སྒོ་གཅིག་ཆོས་ཅན།
 རང་ལ་རི་ལྟར་སྦྲང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རི་ལྟར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། དེར་བདེན་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་དུ་སྦྲང་བ་དེ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཆར་
 བདེན་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྗེས་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་
 འདི་ལ་ཡང་རྗེས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་ནས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་

རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་བ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་
 བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གློ་མ་འབྲུལ་བས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱས་
 རྟེ། གློ་མ་འབྲུལ་བས་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཐ་དད་མེད་པར་
 གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་
 བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་བདེན་པ་
 དེའི་དངོས་པོར་མེད་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གང་ཡང་བདེན་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདེན་བརྟན་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་
 པ་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་འཛིན་ཏེན་པ་དག་གི་འབྲུལ་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཉ་ཕྱིས་
 དང་དངུལ་གཉིས་དཀར་བར་ཆོས་མཐུན་པས་ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་
 རོ། །རྣམ་རིག་པ་འདི་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་བདེན་རྟོག་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་དེ་མེད་དེ་འགྲོ་བ་འདི་
 ལ་གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་
 འཛིན་ཐ་དད་དུ་འབྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བདེན་བརྟན་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལ་སྟོས་
 པའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་འདི་འང་ཡོད་པ་ཡིན་མོད་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་
 དོ། །ནང་གི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བའི་
 གློ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདེན་བརྟན་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་དང་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་
 འདོགས་པ་ཡོད་པ་ཅན་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་འབྲུལ་པ་སྐྱེ་དགོས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། ནང་གི་ཉེས་པ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་གི་རང་བཞིན་གྲུབ་
 ཅམ་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ལ་
 སོགས་པས་དཀྲུགས་པའི་སྒྲ་བ་གཉིས་དང་སྒྲ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་སྒྲ་བ་གཉིས་དང་
 སྒྲ་སོགས་སུ་བདེན་བརྟན་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཅམ་གྱིས་འབྲུལ་
 པར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་
 རྟེད་དུ་འབྲུལ་པ་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་ཆོད་འབྲས་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱེད་པ་དེ་ལ་སྒྲོ་

རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་
 ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་
 ཆོས་ཅན། རང་རིག་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཁྱོད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
 རང་རིག་གི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་
 ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱར་དུ་རུང་བར་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེས་གསལ་བར་
 ཉོན་པ་དེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་སྐྱབ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 ཉམས་སུ་སྒྱོང་བའི་རང་རིག་ཆད་མ་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན་ཆད་འབྲས་
 གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གཞལ་བྱ་འཇལ་
 བྱེད་འབྲས་བྱར་གནས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྒྱར་བར་བྱའོ། །རི་ལྟར་སྒྱར་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཆགས་
 སོགས་ཤེས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་སྒྱོང་བར་རུང་སྟེ་ཉམས་སུ་སྒྱོང་བའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྒྱོང་བར་རུང་བའི་འཛིན་
 རྣམ་ཉིད་དོ། །ཆད་མ་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་རང་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་རང་རིག་པ་ཆད་མའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རང་རིག་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་རང་རིག་
 བྱ་བའི་ཆ་ལ་བསམས་ནས་གལ་ཏེ་རང་རིག་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆད་མ་དང་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་བ་ལ་ཆད་མའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་བཤད་པ་དེ། ཤེས་པ་བདག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་
 ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ལ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྒྱོང་བར་རུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་བརྗོད་པ་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་བ་ལ་རང་རིག་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཤེས་པ་འདི་རྣམས་
 རང་རིག་པའི་དངོས་པོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་ཆོས་ཅན། རང་རིག་བྱ་
 བའི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས་རང་རིག་པ་ཆད་མར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 པའི་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས་རང་རིག་པ་ཆད་མ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དག་བསལ་ནས། གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་དག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་
 རྣམ་པ་མེད་པར་དོན་བྱག་ཤད་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་སློ་རང་ཉིད་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་
 ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་དེ། སློ་ལྗེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཚས་ཅན།
 གཟུགས་སོགས་དེ་ལས་གཞན་དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་པ་འགས་སྟེ་རྟོན་
 འབྲེལ་གྱི་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
 ཡུལ་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ནི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བས་དང་དུས་དང་འགྱུར་བ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་བུ་དེ་ནི་པ་མ་གང་རུང་གཅིག་གི་གཟུགས་འཛིན་པར་
 འགྱུར་གྱི་གཞན་བས་དུས་ལ་སོགས་པ་འགའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་
 ཚས་ཅན། གཟུགས་སོགས་དེ་ལས་གཞན་དབང་ཡིད་སོགས་དང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དག་ནི་
 ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་ཆ་
 རས་གཟུགས་སོགས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་
 ཞིང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པར་གཟུགས་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་
 དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་གཟུང་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་ལ་གཟུགས་སོགས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་བྱག་ཤད་དུ་འཛིན་པའི་དགོས་པ་སྤིང་ན་ཡང་
 འདས་པའི་དོན་གཟུགས་སོགས་ནི་འཛིན་ཅིང་བྲན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཚས་ཅན། སློ་རང་ཉིད་ཡུལ་དང་
 ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤང་བ་བྱུང་ཅིང་དེ་རང་ལས་
 དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡིན་པར་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདས་
 པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་དེ་འདྲའི་བྲན་རྟོག་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཚས་ཅན། འདས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རིགས་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློ་
 སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཁ་དོག་དབྱེ་བས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཅན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟོ།
 སྤྱི་ནི་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིགས་དེའང་རྟག་གམ་
 མི་རྟག་ མི་རྟག་ན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་ན་འང་ཇི་ལྟར་ན་བྲན་

རྟོག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་འདས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་
 མཚན་མ་ཞེས་པའི་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འདས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིག་སོགས་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ནི་
 སྒར་དོན་ལ་འབྱུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་སུ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཀག་ཟེན་
 ཏོ། །གཞན་ཡང་འདས་པའི་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་བློ་རྟོག་གི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་
 དོན་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་དོན་ལ་མི་སྟོས་
 པར་འདོད་པ་ཅུང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འབྲེལ་བློ་རྟོག་རྣམ་པ་དང་ལྟན་ཡང་
 གཟུགས་སོགས་སྤྱིར་བའི་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདས་པའི་
 གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་བློ་རྟོག་དེ་ནི་དོན་ངེ་ལྟར་ན་འདས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་
 དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་སྤྱིར་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་
 གསལ་བ་འདི་འབྲ་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་བློ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་གཟུགས་
 སོགས་བློ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་སྤྱིར་བའི་དབང་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་
 བ་ལྟར་རྗེས་སུ་བློ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་སྟེ་འདས་པའི་གཟུགས་
 སོགས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདས་པའི་དོན་གཟུགས་སོགས་
 ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཆོ་ན་དེ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 དེའི་འབྲེལ་བློ་རྟོག་དེ་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་བློས་པས་དེ་འདས་པའི་གཟུགས་སོགས་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་སྤྱིར་བའི་དབང་ཤེས་ལའང་ཆོས་ཅན། བློ་རྟོག་དེ་ལྟར་
 དུ་འདས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་འབྲེལ་བློ་རྟོག་ཆོས་ཅན། རང་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་དོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་
 པར་ཐལ། དེ་རང་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷ་

སྒྲིན་གྱིས་དྲན་པའི་འདས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་
 སྒྲིན་བྱ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ལྷ་སྒྲིན་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷ་སྒྲིན་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྤྱོད་པའི་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་ལྷ་སྒྲིན་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་རྟག་ཏུ་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་དོན་དེ་ཚོས་ཅན།
 སྒྲིན་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲིན་བྱ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་ཤེས་པ་ཁོ་
 བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྒྲིན་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་འཆད་
 ཉན་བྱེད་པའི་སྒྲིན་བྱ་སོ་སོར་རེ་རེ་བའི་སྒྲོ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་
 དོན་དེ་ཚོས་ཅན། འཆད་པ་སོ་དང་ཉན་པ་སོའི་སེམས་དག་གིས་དོན་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མཆོམས་སྒྱུར་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྒྲིན་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
 རང་རང་གི་སྒྲོ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་རེ་རེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་
 སྒྲིན་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་པར་ཐ་
 སྒྱུད་བྱེད་པ་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྒྲིན་བྱ་གཉིས་ཚོས་ཅན། དོན་ཐ་དད་
 པ་གཉིས་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་སོ་དེར་སྒྲུབ་ཞིང་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་ངེ་ལྟར་
 བ་དོན་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་སོ་སོར་བཟུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན།
 གཟུང་དོན་རང་མཆོན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་
 ཆེའི་སྤྱིར། སྒྲིན་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ངེ་
 ལྟར་བཟུང་སྟེ་མི་གཟུང་བར་ཐལ། དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དེར་སྒྲུབ་པ་མིན་པར་རྣམ་པ་འདྲ་
 བ་ལས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བྱེད་གཟུང་དོན་རང་མཆོན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། དེ་
 དོན་ཐ་དད་པ་འང་ཐ་དད་མི་འཇིན་པར་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ཆེའི་སྤྱིར། ད་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས། ཡུལ་
 ཤེས་དེའི་ཤེས་པ་ཡིས། །བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཉིད། །ཅིས་པའི་རིགས་པས་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་
 སུ་སྒྲུབ་པ་དེ། སྒྲོ་སོགས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བའི་དབང་སོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནི་ཚོས་ཅན། སྒྲོ་
 རང་ཉིད་གཟུང་འཇིན་གྱི་ཆ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རང་ཉིད་ལས་གཟུང་

བའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཅན་གྱི་དེ་སྟེ་རང་ཉིད་བློ་བའི་ཤེས་པ་ཡིས་
 དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ། བྱམ་སྟེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་གཟུང་འཛིན་ཆ་གཉིས་ཅན་ཡིན་པ་ལས་
 གཞན་དུ་གཟུང་བ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་ན་ངེ་ལྟར་རང་ཉིད་བློ་བའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་ནི་ཆ་
 གཉིས་ཅན་དུ་གནས་པ་སྟེ་སྒྲིབ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་རྟོ། །རྟགས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་
 རོན་ཤེས་དང་རོན་ཤེས་བློ་བའི་བློ་ཤེས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་
 ལས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་དེས་ལྷག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རྟོ། །དེ་
 ཉིད་འཆད་པ་དེ། ཤེས་པ་གཉིས་པ་སྟེ་འཛིན་དབང་ཤེས་བློ་བའི་བློ་ཤེས་དང་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
 སྟེ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལས་གཟུང་རྣམ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་རོན་སྟེ་པོ་དང་སྟེ་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྟེ་གཟུང་རྣམ་གཉིས་དང་ཤེས་པ་བདག་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་
 འགའ་ཞིག་ཅན་དུ་རང་བློ་བའི་ཤེས་པ་བློ་ཤེས་གཉིས་པ་ཡིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་
 སྒྲིབ། གལ་ཏེ་རོན་ཤེས་རོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རོན་ཤེས་བློ་བའི་བློ་ཤེས་དང་པོ་
 འགྱུར་བ་དེའི་སྒྲིབ་ན་འབྲས་བུ་པའི་ཤེས་པའི་རོན་ཤེས་རོན་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྟེ་བ་སྟེ་བློ་བའི་བློ་
 འདོགས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས། རྒྱ་སྒྲིབ་བ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་འང་ཆོས་ཅན། རོན་
 ཤེས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་ལྡན་དུ་བློ་བའི་བློ་འདོགས་པ་སྟེ་འགྱུར་བར་ཐལ། རོན་ཤེས་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་བློ་
 བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རོན་ཤེས་རོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རོན་དང་ལྷན་ཅིག་བློ་བའི་བློ་འདོགས་
 པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན་དེའི་སྒྲིབ་རྒྱ་མཁན་དང་འཛིན་པ་སོགས་བློ་བའི་བློ་ཤེས་པ་བློ་བའི་
 མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རོན་དང་སྒྲིབ་བ་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རོན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཁུངས་
 པ་ཡིན་ཀྱང་རོན་ཤེས་ལ་རོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པས་རོན་
 ཤེས་རོན་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་བློ་བའི་བློ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། རོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་པར་
 གང་ལས་རོན་གྱི་ཤེས་པ་རོན་དང་རྣམ་ལྡན་དུ་འདི་བ་བསྟན་པ་སྟེ་བློ་བའི་བློ་འདོགས་པར་བྱེད་
 པའི་རོན་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆོས་ཅན། རོན་ཤེས་རོན་དང་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་ཅིང་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཡིན་

བར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དོན་ཤེས་དོན་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་བྱས་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་འཆེ་མ་སྤྲོན་གཉིས་དང་མིག་འཁྲལ་མཁན་གྱི་སྒྲོང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་
 ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་འདྲ་བས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་སྒྲོ་འདོགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 ཤེས་པ་གཉིས་པ་སྒྲོ་འཛིན་དབང་ཤེས་བྱས་པའི་བྱས་ཤེས་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྣམ་གྱི་རང་
 བཞིན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དང་པོ་རང་གི་བྱས་ཡུལ་སྒྲོ་འཛིན་དབང་
 ཤེས་དེ་རང་བཞིན་སྟེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་པ་ཅན་མིན་པར་འཛིན་རྣམ་རྒྱུང་པ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན་ཅིང་བྱས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་བྱས་ཡུལ་སྒྲོ་འཛིན་
 དབང་ཤེས་ལས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་འཛིན་རྣམ་རྒྱུང་པ་
 ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོ་སོགས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་རུ་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་
 དུ་གསལ་བར་སྤང་བར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་དབང་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ཤེས་དོན་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྟེ་བ་སྟེ་
 བྱས་ཞིང་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་སོགས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་སྒྲོ་གཉིས་པ་རང་
 བྱས་པའི་བྱས་ཤེས་དང་པོ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་བྱས་པའི་བྱས་
 ཤེས་ལས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་ཤེས་དོན་
 གྱི་རྣམ་ལྟན་ཡིན་པས་དེར་བྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེར་བྱས་པ་ཡིན་ན།
 ཤེས་པ་དང་པོ་སྒྲོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་ཕུ་ཉིད་སྒྲོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་
 འབྲེལ་བ་བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་ཕུ་དོན་སྒྲོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་
 པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲོ་འཛིན་དབང་ཤེས་བྱས་པའི་བྱས་ཤེས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། སྒྲོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་མིན་པར་
 ཐལ། སྒྲོ་མའི་སྒྲོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དོན་སྒྲོན་པོ་དང་རྒྱ་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་
 མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་རིགས་པས་སྒྲོ་ཚུལ་
 གཉིས་སུ་བསྐྱབས་ནས། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རིག་པའི་རིགས་པས་སྒྲོ་ཚུལ་
 གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྒྲོ་སོགས་དོན་དུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་སྤང་

མཁམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟིང་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རང་སྤྱང་མཁམ་གྱི་སྒོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་
 དུ་ནི་སྤྱིང་བར་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་སྤྱང་བ་དེ་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་
 མ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྤྱང་བ་ཡང་དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཀྱིས་དགྲུགས་པའི་རྣམ་ཤེས་
 འབྱུང་པ་ལས་སྒྲིབ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པར་ཡང་རང་ལས་དོན་ཐ་དད་
 དུ་སྤྱང་བ་བཞིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཡུལ་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཐ་དད་པ་དག་ལ་ནི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ལྷན་ཅིག་སྤྱིང་ཞིང་དམིགས་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དབང་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་དག་ཡང་རྗེས་ཐ་དད་མིན་པར་
 ཐལ། སྤྱིང་བ་དབང་ཤེས་དམིགས་པ་མེད་པར་ངེས་དམིགས་པའི་དོན་འགའ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་
 པའམ་ངེས་དམིགས་པའི་དོན་འགའ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་དོན་དམིགས་པའི་སྤྱིང་བ་དབང་
 ཤེས་ཡང་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བས་ངེས་ནའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་ན་ཤེས་པ་རང་གི་དུས་ན་རང་
 ལ་སྤྱང་བའི་དོན་སྤྱང་མཁམ་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་མིན་པ་བསྐྱོད་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་
 ཡིན་པས་སྤྱོད་རང་ཉིད་ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་
 དག་ནི་རྒྱས་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་དབང་ཡིད་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མེད་ན་དབང་པོའི་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱི་བ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་དབང་ཡིད་ལས་ཐ་དད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་ལ།
 དབང་ཡིད་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་ཡང་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟིང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་པས་དབང་
 ཤེས་རྣམས་རང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྤྱིན་ལས་ངེས་པར་ངེས་
 འགའ་སྤྱི་བར་མི་སྤྱོད་ན་འབྲས་བྱ་དབང་ཤེས་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཏྲགས་ལས་རྒྱ་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟིང་གཟུང་དོན་དུ་
 ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ལ་དབང་ཤེས་རྣམས་ཆོས་ཅན། དབང་ཡིད་རྒྱས་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཅམ་ལས་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟིང་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 འགའ་སྤྱི་བ་མེད་པ་དེ་རང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྤྱིན་མེད་པའི་

རྒྱ་མཚན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ས་བོན་ལས་སྤྱ་གུ་སྤྱེ་བ་དང་དུ་མ་
 ལས་མེ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ལ་
 བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་བོན་སྤྱ་གུའི་བྱེད་པ་པོ་དང་དུ་བ་མེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་
 གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས་ཁྱོད་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཤམ་ཏེ་ས་བོན་ལས་སྤྱ་གུ་སྤྱེ་བ་དང་དུ་བ་མེ་ལས་གྲུབ་པ་དེའི་རོར་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་
 དུ་ངེས་འབྲེལ་སྟེ་མི་སྤྱ་བའི་སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་ན་ཆད་མ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་
 ཅི་ཞེ་གཤམ་ཏེ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་ལ་འགལ་བ་ཡོད་དེ་དུ་བ་མེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་
 མིན་པར་ཐལ། དུར་སྤང་སྤང་བྱུང་ཞིང་མེར་སྤང་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་དུ་
 བ་ལས་རྒྱ་མེད་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཤམ་ཏེ་དུར་སྤང་དེ་མེར་སྤང་གི་རྒྱ་དག་ཡིན་ན་ཡང་
 དུར་སྤང་གང་ལས་མེར་སྤང་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་སྟེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་ལ་འབྲུལ་
 པ་སྤིང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དུར་སྤང་ལས་མེར་སྤང་གྲུབ་པ་དེ་ལ་འང་དུ་བར་སྤང་བ་ཞིན་པའི་སྒོ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་རང་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱ་གྲུབ་པའི་གཞིར་མེར་སྤང་བ་ཞིན་པའི་སྒོ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་སྤྱ་གྲུབ་པའི་
 རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་དེའི་གཞིར་རང་གི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི་རང་
 དང་རྒྱ་ཆོགས་གཅིག་པའི་མེར་སྤང་བའི་སྒོ་མ་འོངས་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བར་སྤང་བ་ཞིན་པའི་སྒོ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མེ་དེར་སྤང་བའི་སྒོ་མ་འོངས་པ་ན་
 འགྱུར་བྱུང་གི་བག་ཆགས་སྟོང་པོར་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་དེས་གསལ་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་མེའམ་མེར་སྤང་ལས་སྤྱེས་བས་མེ་ལས་སྤྱེས་བར་
 བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེར་སྤང་གི་བག་ཆགས་སྟོང་པོར་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལས་སྤྱེས་བས་
 མེ་ལས་སྤྱེས་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁས་པ་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་
 མེད་ཀྱང་སྒོའི་རྒྱ་འབྲས་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་བརྗོད་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་དོ། །འདི་
 ཡོད་པས་ཅི་ལྟར་བཤད་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །གཤམ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཡུལ་
 ཤེས་དེའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་

དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱགས་སྒྲུང་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་
 ཚུལ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དེ་ཤེས་པ་ལ་
 སྒྲུང་བ་དེ་རྩམས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་བ་རྩམས་རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་
 ལ་སློབ་ཚུལ་གཉིས་དེ་ཡང་ནི་སྤྱར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ལྟ་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ངེས་པ་སྟེ་དམིགས་ངེས་ཀྱི་
 ཏྲགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་
 པའི་རིགས་པས་སློབ་ཚུལ་གཉིས་སྤྱོད་པས་ནས། ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་སློབ་ཚུལ་
 གཉིས་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་ཡུལ་དང་ཤེས་
 པའི་ཚུལ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་བར་མའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཤེས་པ་
 གསལ་མི་གསལ་འདྲེན་མའམ་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་དོན་
 གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་དོན་ལ་བརྟེན་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེར་སྒྲུང་བ་
 མིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་བུམ་རྩལ་ཆོས་ཅན། བདག་རྟེན་དབང་སོགས་ལ་གསལ་མི་གསལ་བར་མའི་
 བྱེད་པར་ལས་སྟེས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་སྟེ་
 རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱེད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་བརྟན་པར་སྒྲུང་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་དོན་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་ལྟ་དུ་སྟེས་ན་དོན་གཅིག་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་
 བ་མི་འཐད་དེ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་བརྟེན་
 བས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་དོན་དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པའི་རྗེས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཡང་དོན་གཅིག་དུ་
 གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། དོན་ལས་གཞན་བདག་རྟེན་དབང་
 པོ་དང་ཉེར་ལེན་བག་ཆགས་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པ་འགལ་ཞིག་ལས་ཀྱང་གསལ་མི་གསལ་
 སོགས་ཀྱི་ཆ་འགལ་ཡིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདི་ལྟར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་
 དེ་པ་དེའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་ལས་དང་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འགལ་ཞིག་
 ལས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་ཆ་འགལ་ཡིས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་བཞིན་ཡིན་
 ནོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་སློབ་ཚུལ་གཉིས་སྤྱོད་པ་སྟེ། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་རྩི་མོར་

དཀྱིལ་ལམོར་ལྷ་བྱ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་དང་དམར་དང་སེར་པོ་སོགས་ཀྱི་མདངས་
 གསལ་བར་རབ་རིབ་ཀྱིས་དཀྱུགས་པའི་མིག་མི་གསལ་བའི་ཤེས་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །མར་
 རེའི་ཅེ་མོར་ཁ་སྒྲོར་བ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་ཆོས་ཅན། སྟོ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། མར་
 མེའི་ཅེ་མོར་ཁ་སྒྲོར་བ་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲུབ་བ་དེ་ཤེས་པ་རང་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་
 དེ་ལ་སྒྲུབ་བའི་ཁ་སྒྲོར་བ་དེ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྒྲུབ་བའི་ཁ་སྒྲོར་བ་
 དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་སྟོན་མེད་གྱི་མིག་ཤེས་གསལ་པོ་ལ་ཁྱོད་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་ཅས་མེད་དེ་
 ཡོད་པར་ཐལ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་འབྲ་དེ་
 མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཉམས་པའང་ངེ་ལྟར་ཡིན་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་བྱིའི་ཁ་སྒྲོར་བ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་རབ་རིབ་
 ཀྱིས། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོའི་སྟོན་སྒྲུངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རབ་རིབ་དེས་ཡུལ་གསལ་བའི་
 མིག་གི་དབང་པོ་སྟོན་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཁ་སྒྲོར་བ་མཐོང་བར་བྱས་པའི་བྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞན་དབང་ཤེས་སྟོན་མེད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ཁ་སྒྲོར། དཔེན་པའི་མར་
 མེའི་ཅེ་མོ་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་སྟོན་མེད་ལ་གསལ་བ་ལྟར་ཁྱོད་ལ་ཡང་ངེ་ལྟར་བྱུར་ན་གསལ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་སྟོན་མེད་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཁ་སྒྲོར་བ་ཡང་གསལ་བར་
 མཐོང་བའི་བྱིར། ཡང་མར་མེའི་ཅེ་མོ་ལས་གཞན་ཁ་སྒྲོར་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་
 དབང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མར་མེ་གཅིག་གིས་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རྟོགས་ལ་ཁ་སྒྲོར་
 བས་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་རྟོགས་པ་དེས་ནའི་བྱིར། འདོད་ན་ཁ་སྒྲོར་བ་ཁྱོད་གྱི་གཟུང་ཡུལ་
 ཡང་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཁ་སྒྲོར་བ་དེ་ཉིད་སྟོ་
 དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་བྱིར་ངེ་ལྟར་ཁ་སྒྲོར་སྟེ་བ་མར་མེ་ལ་སྟོས་པར་འགྱུར་སྟེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་
 ལོ། །གལ་ཏེ་མར་མེའི་ཅེ་མོ་དང་ཁ་སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀ་སྟོ་དེའི་རྒྱ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་ཁྱོད་
 ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་དབང་སོགས་རྒྱས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ན་མར་མེ་ཉེ་བ་ཅེས་ཀྱིས་ཁྱོད་སྟེ་བ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཚུལ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་ན་ཉེ་རིང་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱུམ་

གཟུགས་གཅིག་ལ་ལྟ་བུའི་དབང་ཤེས་གསུམ་ཆོས་ཅན། བུམ་གཟུགས་དེ་གསལ་མི་གསལ་བར་
 མར་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་མི་རྩལ་བར་ཐལ། དེ་རྣམ་མེད་རྗེ་ཆེར་དུ་སྒྲུང་ནས་འཛིན་
 བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྒྲུང་བའི་བྱང་པར་ལས་ཉེ་རིང་སོགས་ལ་ལྟ་བུའི་
 དབང་ཤེས་ལས་བུམ་གཟུགས་དེ་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པ་དེར་འགྱུར་བས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་
 བ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་དེས་བུམ་གཟུགས་དེ་ནི་ཆོད་པ་སྟེ་བསྐྱེབས་པ་དང་མ་ཆོད་པ་སྟེ་མ་
 བསྐྱེབས་པ་དག་གང་དེས་པས། གཉིས་པ་ན་དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བུམ་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་
 བར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་མ་བསྐྱེབས་པར་རྣམ་མེད་རྗེ་ཆེར་དུ་སྒྲུང་ནས་འཛིན་པར་འདྲ་བའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ན། དེ་གཏུན་ནས་མི་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བསྐྱེབ་ཅིང་རྣམ་
 པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐག་རིང་ནས་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་མི་གསལ་བས་བུམ་
 གཟུགས་དེའི་ཆ་སྒྲ་མོ་འགའ་ཞིག་མི་མཐོང་ལ་ཐག་ཉེ་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་གསལ་མི་གསལ་
 སོགས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་གཟུགས་དེ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་ནམ་ཡན་ལག་གི་རྩལ་སྤྲོད་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ན། བུམ་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་དབང་
 ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བ་ཐ་དད་པའི་བྱང་པར་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ན། སྤར་ལྟར་མཐོང་མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་
 མེད་པའི་སྤར་རྩལ་དུ་མ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་
 བར་གྱི་སྒྲུང་བ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་སྒྲོ་ལ་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་
 དུ་སྒྲུང་བར་འདོད་ན། བུམ་གཟུགས་གཅིག་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་
 གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་
 བར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐག་
 རིང་ནས་ལྟ་བུའི་ཆོ་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མི་གསལ་དེས་པས་དེའི་ཆོ་
 རྩལ་དང་དུ་བ་ཁྲག་ན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པའི་ཕྱིར་མི་གསལ་ལོ་ཞེ་ན། རྩལ་དང་དུ་བ་སོགས་དེ་

ཐག་ཉེན་ས་ལྟ་བུའི་ཆེ་འདིར་ཡང་སློབ་བྱེད་ཅིས་མ་ཡིན་ཟེས་བས་དེའི་ཆེ་སྐབ་ལ་ཉུང་བའི་བྱིར་
 སློབ་བར་མི་རྒྱས་སོ་ཤེ་ན། ཐག་ཉེན་ས་ལྟ་བུའི་ཆེ་ན་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྤང་བའི་རྒྱལ་
 དེའང་སྐབ་ལ་ཉུང་བ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེའི་སློབ་རྒྱལ་སྐབ་བ་ཉུང་ཞིང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན་དེའི་སྤང་བ་མི་གསལ་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་ལས་གཞན་དུ་ཐག་རིང་ནས་ལྟ་
 བའི་ཆེ་དེའི་སློབ་རྒྱལ་མཐར་ཐུག་ལ་མང་བས་སྤང་བ་མི་གསལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐག་རིང་ནས་ལྟ་བའི་ཆེ་
 ན། དེའི་སྤང་རྒྱལ་སྐབ་མིན་མཐུག་ལ་མང་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སློབ་རྒྱལ་མཐུག་ལ་
 མང་བ་ཡོད་ཅིང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དེའི་སྤང་བ་གསལ་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་བྱིད་གྱི་ལུགས་ལ་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་གི་མིག་གི་ཐོག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་གི་མིག་ཤེས་ལ་ཆེས་
 གསལ་བར་སྤང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དང་མིག་དབང་བར་གྱི་སྤང་བ་མིག་ཤེས་ལ་ཆེར་
 གསལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མིག་དབང་ལ་ཤེན་ཏུ་ཉེ་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་
 བའི་ཡུལ་དབང་གི་བར་དེ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་
 མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ལས་གཟུགས་རྫས་གཞན་ཞིག་འགྱུར་བར་འགྱུར་བས་དེའི་
 སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ་དུ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་གཟུགས་ལས་
 གསལ་མི་གསལ་དེ་དག་རྣམས་པན་ཚུན་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེབས་པར་འགྱུར་རམ་མི་
 འགྱུར། དང་པོ་ནི་དེའི་བྱིར་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་མིག་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་
 ལ་གང་ཉེ་བའི་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་ལས་གཟུགས་སོགས་གསལ་མི་གསལ་གང་རུང་གཅིག་སྤང་
 བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འདྲ་དེ་ཁྱོད་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་གཉིས་ལ་ཐག་རིང་བའི་
 ཡུལ་དབང་བར་གྱི་ལས་གཟུགས་སྤང་བ་ནི་ཐག་ཉེ་བའི་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་ལས་གཟུགས་དེ་སློབ་
 བར་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ན་ཁྱོད་གཉིས་གྱི་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་གསལ་དང་མི་གསལ་གྱི་རང་
 བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་གཟུགས་དེ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 གཅིག་གིས་གཅིག་མ་བསྐྱེབས་པར་ཁྱོད་གཉིས་གྱིས་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མཐོང་
 བ་མེད་པ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་གྱིས་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་བསྐྱེབས་པས་གཉིས་ཀ་མི་

ལྷ་ལོ་ཞེ་ན། མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྷ་བའི་
 མིག་ཤེས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེའི་རྒྱུ་ལ་དེའི་ལས་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྤང་བ་བསྐྱེད་པའི་
 སློན་ས་ལས་འབྲས་སྤྱོད་བར་ཅི་བྱེད་སྟེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་
 བསྐྱེད་པའི་སློན་ས་དོན་པན་པ་དང་དོན་མིན་གཞོན་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་རྣམ་
 པ་མེད་པར་ཡུལ་གཅིག་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་དག་གིས་དབྱེད་པ་དེ་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བ་
 དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་རྒྱ་བག་ཆགས་དང་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་དུ་
 རྣམ་པ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དོན་གཅིག་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་
 འཛིན་པ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་སོགས་བཤའ་མ་ཐག་པ་དེ་ལས་ལྷག་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ནི་སློ་
 གྲོས་ངན་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུགས་ངན་འགའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་པ་
 རྣམ་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་སྤྱད་ཅིག་མར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་པར་དུ་གཞོན་བྱེད་བཤའ་བ་ནི། ལྷ་
 དང་མར་མེ་སོགས་དང་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཅི་རིགས་ནས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་
 དེ་ལས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རང་བྱུང་པའི་ཤེས་པ་ལ་གང་གིས་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་རང་བྱུང་པའི་ཤེས་པ་དེའི་དུས་ན་བྱེད་རྣམས་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱེད་རྣམས་དེའི་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་སྤྲ་སོགས་མའི་སྤྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་སྤྲ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་དུས་ན་རང་རྒྱ་སྤྲ་སོགས་འགགས་ཀྱང་རང་དང་དུས་
 མཉམ་པའི་སྤྲ་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འབྲེལ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་དང་
 དུས་མཉམ་པའི་སྤྲ་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ལ་པན་
 འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། པན་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་རང་གི་གཟུང་
 དོན་དུ་གསལ་ན་དོན་ཀྱུན་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་ཤེས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྤྲ་སོགས་དེ་རང་མཚན་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་

གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་རིགས་ཡིན་པས་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་
 ཏེ་ཤེས་པ་ལ་འདི་ཁོ་བོའི་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པས་གཟུང་བར་བྱའོ་གཞན་ནི་དེ་མ་ཡིན་པས་གཟུང་བར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ངེས་པ་འཐད་མོད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་
 འདི་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་སྤྱོད་སོགས་དེས་བྱས་པའི་སྤྱོད་སོགས་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དུས་ན་སྤྱོད་སོགས་དེ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་སོགས་དེ་གསལ་བར་མཐོང་
 ཞེས་བརྗོད་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དོན་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྲང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཤེས་
 པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་སྤྱོད་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་བྱེད་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བར་ངེ་ལྟར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་སྤྲང་བའི་སྤྱོད་སོགས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱོད་སོགས་མི་རྟག་པ་འཛིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་མོད་དོ་རྗེ་སོགས་རྟག་པ་འཛིན་པ་
 རྣམ་པ་མེད་དོ་ཅེ་ན། བརྟན་པ་གང་གི་དངོས་པོར་འདོད་པའི་དོ་རྗེ་པ་ལས་དང་དོ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་
 དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་སྟེ་དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱི་དངོས་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་དུས་བཞིན་དུ་རང་འཛིན་
 ཤེས་པ་གཅིག་ཆར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟེན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་དེ་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟག་ཀྱང་ལྟན་གཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱིས་པན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དོ་རྗེ་ལ་
 སོགས་པ་འདིའི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན།
 སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་སོ་སོར་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་ལ་སྟོས་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་རིམ་
 བཞིན་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་
 ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྤྲང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་བྱོད་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནི་སྤྱར་གང་གིས་ཤེས་པ་མེད་གསལ་འགྱུར་ཅེས་སོགས་སུ་བརྗོད་པ་བཞིན་
 བོ། །དེ་དག་གིས་སྟོབ་དཔོན་དང་རང་གི་རིགས་པ་དུ་མས་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབས་ནས། ད་
 དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་གྲུབ། །མ་སྟོང་བར་འདི་མེད་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པ་དེ། འབྲེལ་བྱེད་

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒར་ཡུལ་ཤེས་དེའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཞེས་པས་སྒོ་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་
 བསྐྱབས་ནས་དུས་ཕྱིས་བྲན་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་འདིས་ནི་སྒོ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གི་ཚུལ་གཉིས་སུ་
 བསྐྱབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་རིགས་སྟེ་འདི་ལྟར། དབང་ཤེས་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་
 སོགས་ཀྱི་དོར་གཟུགས་སོགས་དང་སྟོང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་སྐྱབ་མི་དགོས་
 ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམ་པ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བ་ལ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་
 སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བྱ་དགོས་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་དེ་དོན་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟེ་རྣམ་ལྡན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་དོར་
 དེར་བསྐྱབ་དགོས་པས། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དེར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། དུས་ཕྱིས་ཡང་དག་པའི་
 དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་བྲན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འཆད་པ་དེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་མེད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་
 པ་འདི་ནི་གཟུགས་རྟོགས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྐྱ་རྟོགས་པ་འདི་ལྟར་ནི་མིན་ཞེས་སྟོང་རྣམས་དོན་
 རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་བྲན་པ་འདི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོང་རྣམས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་
 སྟོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རང་གི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་དབང་སོགས་ཐ་དད་པས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་དོ་
 ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་མེད་པར་རྒྱ་དབང་སོགས་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་སྟོང་རྣམས་
 དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྟོང་རྣམས་ཡུལ་ཀྱན་ལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་
 ཅམ་དུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉམས་སྟོང་ཅམ་དུ་འབྲུག་པའི་ཁྱད་པར་སྤྲོ་མོ་ཡོད་པས་དོན་
 རྟོགས་ཐ་དད་དུ་བྲན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་རྣམས་ལ་མི་འབྲུའི་ཁྱད་པར་སྤྲོ་མོ་ཡོད་ཀྱང་དོན་
 རྟོགས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྲན་པའི་སྒོ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་
 བར་སྟོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཆེ་མ་སྐྱན་གཉིས་དང་མིག་འབྲུལ་མཁན་གྱི་སྟོང་གཉིས་མི་
 འབྲུག་པའི་ཁྱད་པར་སྤྲོ་མོ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད་པ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་སོགས་
 གང་དག་སྟོར་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བས་རང་གིས་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་
 བར་འདོད་པ་རྣམས་བསལ་ནས་སྟོར་རིག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། མདོར། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་

མྱོང་ན། །ཐུགས་མེད་དེ་ལའང་བླ་བ་སྟེ། །ཞེས་པ་འགྲེལ་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་
 པའི་རིགས་པས་ཞར་ལ་རང་རིག་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 རིགས་པས་དུས་ཕྱིས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་བླ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རིག་པ་པལ་ཆེར་ཞར་ལ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མེད་པར་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན་ཚུལ་
 གཉིས་གྲུབ་པས་རང་རིག་གྲུབ་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་མྱོང་བར་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྤང་ཞིང་མྱོང་བ་སྤང་ཞིང་མྱོང་བ་དེ་ཆེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོ་ཚུལ་
 གཉིས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཕྱི་མས་མྱོང་བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྟོ་སྤྲ་མ་དེའི་
 དངོས་པོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཕྱི་མ་དེ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་སྤྲ་མ་དེ་རི་ལྟར་མྱོང་བ་ཡིན་སྟེ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྤྲ་མ་དེ་རང་གི་དུས་ན་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་མ་
 མྱོང་བར་མ་བློ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའང་ལྟོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱིད་
 ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་འང་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་པ་རང་མི་རིག་པ་མངོན་སུམ་དང་
 ཡང་འགལ་ཏེ། སྟོ་རང་ཉིད་ལ་འཇིན་ཅིང་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་སྟོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁ་ཕྱི་རོལ་དུ་མངོན་
 པར་ཕྱོགས་ནས་སྤང་བར་ཐལ། རང་ལས་རྩས་གཞན་པའི་དོན་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟག་ཏུ་བདག་ཉིད་ལ་ཁ་ནང་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་བྱིད་ལྟར་ན་སྟོར་སྤང་དབང་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་སྟོ་སོགས་གང་
 གི་རྣམ་པར་སྤང་བ་གང་ཡིན་དེའང་མྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རང་ལས་རྩས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོན་ཡང་ཐོབ་པོ། །གལ་ཏེ་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་དེ་མྱོང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་འདྲ་བས་ཡང་བར་འཇོག་ཅེས་འདོད་ན། ཆེ་མ་སྤྲོན་སོགས་འདྲ་བའི་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲ་བའི་
 ཕྱིར་ཅེས་པའི་སྟོན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོར་གྱུར་པའི་འདྲ་བས་དོན་དེ་མྱོང་བར་འཇོག་གོ་
 ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདྲ་བ་ཅམ་ལས་མྱོང་བར་འཇོག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མྱོང་བར་
 འཇོག་པ་ལ་སྟོ་འགྱུར་བའི་འདྲ་བ་དགོས་པ་དེ་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མྱོང་བ་ཡང་འདྲ་བ་ལ་སྟོས་དགོས་

ཏེ་དོན་སྤྱོད་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེའི་སྤྱོད་བའི་ཆ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དེ་དང་ནི་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་
 ཅན་དོན་འབྲས་བས་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་མིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་
 ལས་དེར་གྲུབ་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དོན་འབྲས་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་འབྲས་བ་འདི་ནི་
 ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་སྤྱོད་བའི་ཆ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྤྱོད་དོན་མེད་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་ལས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པའི་
 རྣམ་གཞག་གི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པས་རང་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་བ་གྲགས་པ་ཇི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་སྤྱོད་ལོ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་
 སྤྱོད་བ་ལས་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་བར་གྲགས་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་
 པ་སྤྱོད་བ་ལ་འབྲུལ་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་འདོགས་པ་ལས་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་
 བར་གྲགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་བ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་སོགས་མ་ཡིན་
 པར་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་དངོས་སྟེ་རྣམ་པ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན་སྤྱོད་ལོ་ཞེ་ན། དོན་ཡོད་པ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དམ་
 གང་སྟེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་སྤྱོད་དབང་པོའི་སྤྱོད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་སྤྱོད་སོགས་གཟུང་
 དོན་དུ་བྱས་ན་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་དངོས་སྟེ་རྣམ་པ་ཅན་མིན་པའི་བྱིར།
 ད་ནི་འབྲས་ལས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། ཤེས་པའི་སྤྱོད་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་འདི་དེ་ནི་
 ཆོས་ཅན། དོན་དང་འབྲས་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་སྤྱོད་སྤྱོད་དེའི་བསྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་
 ཆེ་དོན་དང་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་མཆོད་ཅན་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ལས་
 གྲུབ་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་འབྲས་བས་སྤྱོད་བར་འཇོག་ན་བདག་ཉིད་ཀྱང་དང་འབྲས་བས་སྤྱོད་བར་
 འཇོག་གམ་ཆ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བས་སྤྱོད་བར་འཇོག་དང་པོ་ལྟར་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཤེས་པ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དང་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཀྱིས་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
 ན། དུལ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་དང་ཆ་
 འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པས་སྤྱོད་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་
 སྤྱོད་བར་འདོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་སོགས་ལས་སྤྱོད་ཅིང་ངོ་སྟེ་སྤྱོད་སོགས་དང་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་བྱིར་ཞེ་

བ། དོན་ལས་སྐྱེས་ཅིང་དོན་དང་འབྲ་བར་སྤྱིང་བར་འཛིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྡོམ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་
 ཚོས་ཅན། སྡོམ་ཤེས་པ་སྡོམ་པ་དེ་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། ཉམས་སུ་སྤྱིང་སྡོམ་ཤེས་པ་སྡོམ་པ་ལས་སྐྱེས་ཅིང་ངོ་བོ་སྟེ་དེ་དང་འབྲ་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་
 བོས་དོན་གཟུགས་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིང་ཞེས་ངེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྤྱི་མས་
 ཉམས་སུ་སྤྱིང་ཤེས་པ་སྡོམ་པ་འདི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱིང་ཞེས་ངེས་པ་མིན་པ་དེའི་བྱིར་
 ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། སྡོམ་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། སྤྱིང་འཇུག་པའི་དུས་ཏྲག་ཏུ་སྡོམ་སོགས་གཟུང་དོན་
 དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིང་སྡོམ་སོགས་གཟུང་དོན་ལ་འང་འཇུག་པའི་དུས་ཏྲག་ཏུ་འདི་གཟུང་
 དོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱིང་ངོ་ཞེས་པའི་ངེས་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་
 ཉམས་སུ་སྤྱིང་ངོ་ཞེས་པའི་ངེས་པ་དེ་ཏྲག་ཏུ་མེད་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དོན་གཞན་ལས་
 སྐྱེས་ཅིང་དོན་དང་འབྲ་བ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱིང་བ་སྡོམ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་ཚོས་ཅན།
 སྤྱིང་ལ་སྡོམ་ཤེས་པ་སྡོམ་པ་འདི་སྤྱིང་ངོ་ཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའང་ཅིའི་བྱིར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
 ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འབྲ་བའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་པ་རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡང་ཡོད་
 དེ། དཀར་སོགས་མཐོང་བའི་ཆེ་ན་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་
 རིག་པ་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་མོད་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་ཤེས་པའི་སྤྱང་བ་འདི་གང་ཡིན། དེ་ཅི་
 དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་དངོས་སོ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་དེའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་དངོས་སོ་ཡིན་ན་དཀར་སོགས་གསལ་
 བའི་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དཀར་སོགས་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་
 ཉིད་གསལ་བ་མིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་ནི་རང་གསལ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་ས་ཡུལ་དེ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་རང་གསལ་བ་མིན་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡུལ་དེ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཀར་སོགས་གསལ་བའི་ཤེས་པ་དེ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་རྗེས་
 གཞན་གྱིས་གསལ་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་འང་དཀར་སོགས་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རང་
 གསལ་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་རྗེས་གཞན་དེ་ཡང་དེ་ལས་རྗེས་གཞན་ཤེས་པས་གསལ་དགོས་པ་སོགས་

ཐུག་པ་མེད་པར་བརྒྱུད་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དེའི་ཕྱིར། གཞན་སྒོ་རང་རིག་མེད་ན་སྒྲིན་
 གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་སྤྱོད་གྱི་དཀར་སོགས་
 འཛིན་ནོ་ཞེས་དཀར་སོགས་དེའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པར་བློ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱོད་
 དང་དཀར་པོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
 དཀར་སོགས་དང་དཀར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་ཡུལ་ཏྲགས་པའི་ཆེ་གཉིས་
 པ་ཡུལ་ཅན་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དག་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ན་དཀར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེས་དཀར་སོགས་མཐོང་ཞེས་བྱ་
 བར་དེས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གང་གིས་དཀར་སོགས་མཐོང་
 བའི་ཤེས་པ་དཀར་སོགས་དང་འབྲ་བར་ནི་དཀར་སོགས་སྤྱོད་བ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་སེམས་
 གཞན་གྱིས་མཐོང་ཞིང་བློ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཅུམ་ལ་དཀར་སོགས་འཛིན་པས་དཀར་སོགས་མཐོང་
 ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། དཀར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་བྱུང་བར་ཐལ། དཀར་
 སོགས་དང་འབྲ་བར་དུས་ཕྱིས་བློ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེ་འབྲའི་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་མི་
 རིག་ན། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་ཡུལ་གཞན་དཀར་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རིག་སྟེ་མི་རིག་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་
 ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དོན་འབྲ་བ་ལས་དོན་སྤྱོད་བར་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། རང་རིག་མེད་པར་དཀར་
 སོགས་དང་འབྲ་བ་ལས་ནི་དཀར་སོགས་སྤྱོད་བར་འཛོག་ཞེས་པའང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འབྲ་དེ་
 སྤྱར་ཉིད་ནས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ནི་ཆོས་
 ཅན། ཇི་ལྟར་ན་མཐོང་བ་དཀར་སོགས་དང་འབྲ་བ་ཡིན་པར་རྗེས་ཀྱི་དེས་ཤེས་དེས་དེས་པར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དཀར་སོགས་ནི་སྤྱར་རང་དུས་ན་ཆད་མས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཆད་མས་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་དག་ནི་པན་ཚུན་འབྲ་བར་འཛིན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་དེའི་
 ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དོན་དང་
 འབྲ་བ་མེད་པ་ལ་རང་རིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་འདི་ནི་དོན་དང་འདི་ནི་ཤེས་པའོ་

ཞེས་དོན་དང་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་སྒྲིམ་སྒྲུག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཅི་སྟེ་རང་དང་
 དཀར་སོགས་སྒྲུག་བ་དེ་ཤེས་པ་རང་གི་དངོས་པོ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ་
 ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་རབ་རྒྱགས་ལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་
 པ་རང་རིག་མེད་ན་དེ་ཚོས་ཅན། དོན་ནམ་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གང་གི་
 ཕྱིར་རང་ཉིད་མི་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་སྒྲོ་རང་རིག་
 མེད་པ་བསལ་ནས་ཞར་ལ་རང་སྒྲོ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་གཞོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ་དེ། སྒྲོ་བདག་ཉིད་རིག་པ་མིན་པར་འདོད་པའི་སྒྲིགས་དག་ལ་ཤེས་པས་དོན་ཀྱན་མཐོང་བ་
 མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི་རང་སྒྲོ་མངོན་སྒྲུབ་གྱིས་གྲུབ་པའི་མངོན་གྱུར་མིན་
 པར་སྒྲུབ་གང་ཡིན་པའི་རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་ལའང་གཞོད་བྱེད་གྱི་ལན་བཏབ་པའོ། །རང་སྒྲོ་མངོན་
 གྱུར་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བདེ་སྒྲུག་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་
 ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སྒྲུབ་གྱིས་མངོན་གྱུར་དུ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་དབང་པོ་དང་དམིགས་པ་ཡུལ་དང་
 གོམས་པ་ཡིད་བྱེད་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པར་ལས་སིམ་གདུང་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་ཐ་དད་པར་
 བྱོང་བར་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། རང་རིག་མེད་པར་རང་ལ་རྗེས་
 གཞན་པའི་ཤེས་པས་བྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་རང་ཉིད་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་གཞན་དེ་བྱེད་
 རྣམས་ཤེས་ཤིང་བྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 བདེ་སོགས་དེ་རང་ལས་ཤེས་པ་རྗེས་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་བྱོང་བ་ཡིན་ན། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་
 དེ་ཚོས་ཅན། གཞན་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་སྦྱོང་ཅིང་བྱོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རིག་
 མེད་པར་རང་ལས་རྗེས་གཞན་གྱི་ཤེས་པས་བྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་
 དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོས་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་རིག་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མིན་
 པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་གཞན་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་
 ཡིད་རྟོག་དེ་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་ལས་སྦྱེས་པ་དང་དེར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་པོ་འདི་
 བྱོང་ལ་གཞོན་མི་ཐ་བར་ཡོད་པར་ཐལ། ཅི་སྟེ་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལས་སྦྱེས་པ་མིན་ཞིང་དེར་

ལྷ་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན་སྒོ་རང་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་གྱི་སྒྲི་དེ་གཟུང་དོན་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་
 སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་གྱི་སྒྲི་དག་ཀྱང་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་མ་བཟུང་བའི་
 ཕྱིར། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་གྱི་སྒྲི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཆོད་སྒྲིན་གྱི་ཡིད་ཉོག་སྒྲིད་བྱེད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྤར་ནས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 གང་གི་ཕྱིར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་མཆོད་
 སྒྲིན་གྱི་ཡིད་སྒྲོ་ཉོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་མངོན་གྱུར་དང་
 བདག་རིག་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། རང་ལ་དོན་བདེ་སོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ཤེས་པ་རང་ལས་རྩིས་གཞན་
 མིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཆོད་སྒྲིན་གྱི་ཡིད་ཉོག་གིས་ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལ་འཛིན་
 པར་བྱེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་མིན་པས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྒྲོད་འགྱུར་གྱི་སྒྲིན་
 མེད་པར་ཐལ། ལྷ་སྒྲིན་རང་གི་ཡིད་ཉོག་གིས་རང་གི་བདེ་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པས་དེ་
 སྒྲོང་བྱེད་མེད་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་ལྷ་སྒྲིན་གྱི་ཡིད་ཉོག་དང་
 མཆོད་སྒྲིན་གྱི་ཡིད་ཉོག་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པ་དང་མི་
 འཛིན་པའི་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བྱེད་གཉིས་ཀས་གཟུང་
 དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྷ་སྒྲིན་གྱི་ཉོག་པས་རང་གི་བདེ་སོགས་
 སྒྲོང་སྟེ་སྒྲོང་བའི་རྒྱ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བདག་གི་དོན་
 གཅིག་ལ་ལྷན་པ་སྟེ་འདུ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དབང་སྤྱད་དགའ་བ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་རོ། །མཆོད་
 སྒྲིན་གྱི་ཉོག་པས་ནི་མ་ཡིན་རྒྱ་མཆན་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེ་སོགས་དེ་རིམ་པ་
 བཞིན་རང་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བ་དང་མི་སྒྲོང་བ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་
 ལ་ཉོག་པའི་མཆོད་སྒྲིན་གྱི་ཉོག་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་
 གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་ཅིང་སྒྲོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྒྲོང་བའི་རྒྱ་མཆན་མ་མཐོང་སོགས་དེ་
 དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་ལ་ཉོག་པའི་ལྷ་སྒྲིན་དང་གཞོད་སྒྲིན་གྱི་ཉོག་པ་

གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བདེ་སོགས་སྤྱོད་བ་དང་མ་སྤྱོད་བའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། དེ་
 རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཅེས་པའང་སྤར་ལས་རིགས་པ་གང་གིས་བསལ་བེན་
 ཏོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུད་པན་བ་དང་རྒྱལ་དཔོག་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་བ་རིག་པ་ཅན་བ་བྱེ་བྲག་བ་གང་དག་གི་ལུགས་ལ། གཞན་རྒྱུད་
 གྱི་བདེ་སྤྱག་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱག་ལ་
 དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་སྤྱག་ཅན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྤྱག་གིས་སིམ་བ་དང་གདུང་བར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསལ་ལ་
 སོགས་པ་སྤྱོད་བ་དང་བདེ་སྤྱག་ཅན་གྱི་སྦྱེས་བྱས་བདེ་སྤྱག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།
 གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་དག་ལ་ནད་ལ་སོགས་སྤྱག་བསལ་གྱི་རྒྱ་ཡུལ་དབང་འདུས་པ་མེད་པས་དེ་
 ལས་བྱུང་བ་སྤྱག་བསལ་བ་ནི་དེ་དག་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་སྤྱག་བསལ་སྤྱོད་
 བ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་རང་ཉིད་སྤྱག་བསལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དགོས་པ་ནི་མིན་ལ་
 འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཅམ་ནི་རྣལ་
 འབྱོར་བ་ལའང་ཡོད་པས་དེ་བཞིན་གདུང་བར་འགྱུར་གྱི་སྦྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །སྦྱོན་དེ་ཁྱོད་ལའང་
 མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་གྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསལ་ལ་སོགས་སྤྱོད་བ་
 མིན་པར་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་གདུང་བ་དང་པན་འདོགས་པ་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར།
 ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱག་དམིགས་པ་ཅམ་
 གྱིས་བདེ་སྤྱག་ཅན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་དེ་ལྟར་དུ་བདེ་བས་སིམ་བ་དང་སྤྱག་བསལ་གྱིས་གདུང་བར་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཆེ་སྤྱོད་བ་སོ་རང་ཉིད་སྤྱག་བསལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོར་སྤང་བ་ནི་གདུང་བ་
 ཡིན་ལ་སྤྱག་བསལ་དེ་དམིགས་པ་ཅམ་ནི་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆེའི་སྤྱིར།
 དམིགས་པ་ལ་སྤྱོད་བས་མ་བྱུང་བ་དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དམིགས་
 སྤྱོད་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཅམ་གྱིས་དོན་དམིགས་པར་འཛོག་ལ་ཤེས་པ་
 རང་ཉིད་སིམ་གདུང་ལ་སོགས་པར་གསལ་བ་ཅམ་གྱིས་བདག་ཉིད་སྤྱོད་བར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་

གྱིར། རང་སློ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་སློན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རང་སློ་ནི་ཆོས་ཅན།
 རང་རྒྱུད་ལ་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་
 མེད་ཅིང་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གྱིར། འདིར་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་མིག་སོགས་
 དབང་པོའི་གཟུགས་སོགས་དོན་ནམ་སློ་རང་ཉིད་དམ་ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མ་གང་རུང་ཡིན་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོགས་པ་འདི་དག་ཙམ་དུ་བྱད་ཅིང་རང་རྒྱུད་ལ་རྟགས་གྱིས་
 བསྐྱབ་དགོས་པའི་གྱིར། གལ་ཏེ་བདག་ཡིད་འཕྲད་པ་སོགས་སློའི་རྒྱ་ཆོགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་རྒྱ་ཆོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་བདག་ཡིད་ཕྲད་པ་
 སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཁྱོད་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་མེད་
 པའི་གྱིར། དེས་ན་རྟག་པ་བཞི་བ་དེ་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་རང་སློ་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། རང་སློ་ལ་འབྲུལ་བའི་གྱིར། གཟུགས་སོགས་དོན་ཡང་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དབང་པོ་དེ་བཞིན་རང་སློ་ལ་འབྲུལ་བའི་གྱིར། སློ་རང་ཉིད་དང་ཡིད་བྱེད་ཡང་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་གྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་ཡིན་པའི་གྱིར། ཁྱབ་སྟེ་
 མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མིན་པའི་གྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་གསལ་
 རྟགས་ཡིན་པར་འདོད་ན་དོན་གསལ་བའི་སློ་རྟགས་ཡིན་ནམ་སློས་གསལ་བའི་དོན་རྟགས་ཡིན།
 དང་པོ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གསལ་བའི་སློ་དེ་ཉིད་ཞེས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་ཆད་མས་མ་
 གྲུབ་པའི་གྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གསལ་བའི་སློ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་
 འདིས་ནི་སློས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་རྟགས་ཡིན་པ་བསལ་ཏེ། དོན་གསལ་བའི་སློ་ཆད་མས་
 ཉམས་སུ་སློང་མིན་སྟེ་མ་གྲུབ་ན་སློ་དེས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་ཡང་ཆད་མས་མི་དེས་པའི་གྱིར།
 འོན་ཏེ་དོན་གསལ་བ་དེ་དོན་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་སྤར་སློ་ཡུལ་དུ་མི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་གྱིས་གསལ་
 བ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེ་ན། གྱིའི་དོན་ལ་ཆོས་ཅན། སྤར་སློ་ཡུལ་དུ་མི་གསལ་བ་གྱིས་གསལ་བའི་བྱད་
 པར་འགའ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གྱེ་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་མེད་པའི་གྱིར། གལ་ཏེ་སྤར་སློ་ཡུལ་དུ་མི་
 གསལ་བ་གྱིས་གསལ་བའི་བྱད་པར་དེ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཡང་། ཁྱོད་སྤྲད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་

འགྱུར་བར་ཐལ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་སུ་འདོད་
 པའི་དོན་གྱི་བྱང་པར་དེའང་སྒོས་ཤེས་པ་རྟགས་ཡིན་པའམ་སྒོས་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པའི་དོན་རྟགས་
 ཡིན། གལ་ཏེ་སྒོས་ཤེས་རྟགས་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན། སྒོས་དེས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 དེ་ཆད་མས་གང་ལ་གྲུབ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའམ་གྲུབ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འབྲའི་དོན་དེ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་ལ་གྲུབ་པས་རྟགས་སུ་བྱང་ངོ་ཞེ་
 བ། སྒོས་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་མས་བཅད་པའམ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་
 རི་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ལ་རང་སྒོ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཆད་མས་གྲུབ་
 དགོས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྦྱིར་སྦྱེས་བྱ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཞིང་ད་ལྟ་རང་རྒྱུད་
 ལ་རང་སྒོ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་སྟེ་སྦྱིན་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མིན་པའི་དོན་གཅིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 སོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱེས་བྱ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་སྟེ་སྦྱིན་གྱིས་མ་
 མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཡང་སྟེ་སྦྱིན་རང་རྒྱུད་ལ་རང་སྒོ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 འབྲའི་དོན་དེ་སྟེ་སྦྱིན་གྱིས་ལན་འགར་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།
 སྦྱེས་བྱ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ཞིང་སྟེ་སྦྱིན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། སྟེ་སྦྱིན་རང་རྒྱུད་མ་
 གྲུབ་ཏུ་ཐེན་ཀྱང་སྟེ་སྦྱིན་རང་རྒྱུད་ལ་རང་སྒོ་རྟགས་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐེན་ཀྱང་སྦྱེས་
 བྱའི་རྒྱུད་ལ་རང་སྒོ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འབྱུང་བའི་རྟགས་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་ཁྱོད་ལའང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཆོས་རང་སྒོ་ལ་སྟོས་པ་མེད་ཅན་གྱི་དོན་ཆོས་ཡན་
 གར་བ་ལས་རང་སྒོ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོས་ཤེས་པའམ་སྒོས་ཤེས་པར་
 མ་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒོ་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒོ་ཆོས་འགའ་ཞིག་
 རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟགས་སུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་རང་སྒོའི་ཆོས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་མདོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལས་རང་སྒོ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 རང་སྒོ་ལས་གཞན་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིགས་གཞན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། རང་སྒོ་ལས་རིགས་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྒོ་དང་རྒྱ་ཆོགས་

མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་སློང་དེ་ལ་འང་འབྱུང་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 དང་རྒྱ་ཚོགས་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་སློང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཚོས་འགའ་
 ཞིག་ཉགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་སློང་དེ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་པོ་དང་མིག་སོགས་དབང་
 པོ་ལྔ་དང་དམིགས་པ་ཤེས་པ་དག་ལས་གང་རུང་རང་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཉགས་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 གཞན་ཁྱོད་ཉི་ལྔ་པར་མཚོན་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་
 བེ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་རང་སློང་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཉགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་སྟེ་མཛོན་སུམ་
 ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་དག་ཀྱང་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སོགས་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཉགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་མ་ཡིན་
 ཐམས་ཅད་ལྟ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཁྱོད་རྣམས་གང་རུང་གཅིག་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་མཐོང་བའི་དབང་
 ཤེས་སོགས་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་སྤྱོད་པ་བྲལ་བའི་དོག་
 པ་ཆད་མས་ཉོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཆད་མས་ཤེས་ཤིང་བྱུང་པ་
 མེད་པའི་དབང་སོགས་གང་ཡིན་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་རང་སློང་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བབ་
 ཚོལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབུས་སོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱེ་རང་རྒྱུད་ལ་སློང་སྐྱབ་པའི་ཉགས་བརྗོད་པ་དང་།
 གཡོ་མགུལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ནའང་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཉགས་སུ་མི་འཐད་དེ། འདི་
 ལྟར། དེ་དག་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ལ་རང་སློང་ཉོགས་པའི་ཉགས་སུ་འགྱུར་སྟེ་མི་འགྱུར་
 བར་ཐལ། སློང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ་ཉགས་དག་
 བེ་རང་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཚོས་རྣམས་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉགས་བརྗོད་པ་དང་གཡོ་མགུལ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་སློང་སྐྱབ་
 པའི་སྒར་དེའི་མཐུན་དཔེ་གཞན་རྒྱུད་ལ་སློང་དེའི་ཉགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་བྲས་ནས་དུས་ཕྱིས་རང་
 རྒྱུད་ལ་སློང་སྐྱབ་པར་བརྗོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། ལྟ་སྟོན་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་སློང་ཉགས་
 ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཕྱག་མེད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་པའི་སྒར་དེའི་

མ་ཐུན་དཔེ་གཞན་རྒྱུད་ལ་སློབ་ཏུ་གསུངས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཅིང་དེ་ལ་ཡང་ནི་དེའི་སྤར་གཟུགས་
 སོགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་སྤྱོད་པ་བྲལ་བའི་སྒྲིག་པ་བྱིད་ནམས་
 གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོད་མས་ཏྲགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་མ་ཐུན་དཔེ་གཞན་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་སློབ་ཏུ་གསུངས་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་རང་སློབ་ཏུ་གསུངས་གང་ལས་ཀྱང་
 མི་ཏྲགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི་དོན་ཅམ་གྱིས་སློབ་མི་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པའི་སློབ་ལས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རང་རིག་མེད་པའི་དོན་ཅམ་ལས་རི་ལྟར་ཡང་སློབ་
 དེ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། སློབ་དེ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པར་དོན་ཉིད་ཆོད་མས་རབ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་དང་གཡོ་འགྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཏྲགས་ལས་གཞན་རྒྱུད་ལ་སློབ་སྐྱབ་པའང་
 མི་འཐད་དེ། བརྗོད་པ་དང་གཡོ་འགྲུལ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་སློབ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
 ཅིང་དེ་ལས་བྱིད་སྐྱེས་པར་མཐོང་ནས་བྱིད་དང་ཐུན་པའི་གཞན་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་
 དཔོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རྒྱུད་ལ་བྱིད་སློབ་དང་འབྲེལ་བ་ཆོད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་ནམས་གཟུང་དོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཏྲགས་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་དུ་ཆུག་
 ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་སློབ་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཏྲགས་རབ་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གཟུང་དོན་རང་མཆོན་པ་མེད་པར་བག་ཆགས་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་བྱིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སློབ་སྤྱོད་མ་ནི་སློབ་མ་གཞན་གྱི་རི་ལྟར་རབ་
 དུ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་སློབ་མ་ཆོས་ཅན། སློབ་སྤྱོད་ཀྱི་གསལ་བྱ་
 བྱིད་དེའི་གསལ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་བྱིད་གཉིས་ཀ་གསལ་བ་མིན་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་ཏེ་རང་མི་གསལ་བས་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན་ཡུལ་གཟུགས་
 སོགས་ནི་རི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན།
 རང་མི་གསལ་ཡང་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་སྤྱད་དུ་བྱང་སྟེ། གསལ་བ་དབང་ཤེས་ལ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་
 དེ་ནམ་པ་འཕོ་བའི་སློབ་ནས་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་དབང་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་
 ཅན། གསལ་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་ཉིད་རབ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེའི་རོ་

བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒོ་བྱི་མ་ལ་སྒོ་སྒྲ་མའི་རྣམ་པ་སྤང་བར་འདོད་ན།
 དེའི་བྱིར་སྒོ་བྱི་མ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྒོ་བྱི་མ་རང་ཉིད་
 གསལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་སྒོ་སྒྲ་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན།
 སྒོ་སྒྲ་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོ་བྱི་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གསལ་བར་ཆོས་མཚུངས་པ་
 ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ངེད་གི་ལུགས་ལ་སྒོ་རྣམས་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་
 གསལ་བའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ཞིང་གཞན་གཟུགས་སོགས་
 བེ་ཤེས་པ་དེར་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་འཕོ་བའི་སྒོ་ནས་གསལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་
 འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །སྒོ་གཞན་སྒྲ་མ་ཆོས་ཅན། སྒོ་བྱི་མ་འབྲ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས་ནི་ཁྱོད་རབ་ཏུ་
 གསལ་བར་མི་འདོད་དེ། གསལ་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པར་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བྱིར།
 གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲ་བས་དོན་གསལ་བ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་གཟུགས་
 སོགས་དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་སོགས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དོན་གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་དོན་གཟུགས་སོགས་
 གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྒོ་སྒྲ་བྱི་གཉིས་ཀར་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་ན་
 གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་སྒོ་ན་མེ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་མི་གསལ་བར་
 གསལ་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཏུ་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་མར་མའི་འོད་དང་
 བུམ་པའི་གཟུགས་ཀྱང་དེ་དང་དེར་བརྟེན་ནས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྒྱས་
 པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྒོ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་
 བསྐྱབས་ནས། ད་ཏུས་བྱིས་བྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྐྱབ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་གང་ལས་
 ཤེས་པས་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་བྲན་པ་འདིར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གཟུགས་སོགས་
 ལས་གཞན་ཤེས་པས་དེའང་མཐོང་ཞིང་སྟོང་བ་ཡོད་པར་གདོན་མི་བྱ་སྟེ། ཤེས་པས་གཟུགས་
 སོགས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་བྲན་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་དམིགས་རྒྱུན་ཡུལ་དང་བདག་རྒྱུན་དབང་
 བོ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པས་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ཤིང་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་

ཡིན་པར་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་དུས་ཕྱིས་དོན་རྟོགས་ཐ་དང་དུ་བློན་པའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་སྒོ་
 རྣམས་བདག་ཉིད་རིག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དུས་ཕྱིས་བློན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒོ་སྤྱོད་བར་ཡོད་
 པར་བསྐྱབས་ན། གྲུབ་ཐོབ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་རྩལ་གཞན་གྱིས་རིག་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་ཐུང་དུ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་པ་བློན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉན་
 ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་ཅིང་དེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་སྤྱོད་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་
 ན། ཉན་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་
 རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུན་རིང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ན། སྒོ་ཉན་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ལ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་
 ཤས་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་ཅིག་ཆར་སྒྲུང་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་གོ་རིམ་མེད་པར་གནས་ཤིང་ཐོས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་གོ་རིམ་
 མེད་པར་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིག་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་ལྡན་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་གོ་རིམ་མེད་པར་ཅིག་ཆར་དུ་ནི་སྤྱོད་པར་
 བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་རྣམས་སན་ཚུན་འདྲེ་བ་སྟེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་མ་དེ་མཐའ་སྟེ་ཕྱི་མའི་བར་དུ་གནས་ནས་ཐོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་
 ཞེ་ན། འབད་ཚེ་ལ་མཉམ་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཨ་རིང་གཅིག་ཆོས་ཅན། འོག་ཏུ་སྟེ་སྤྱོད་ཀྱིས་
 ཆ་ཤས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྒྲིལ་ཞིང་ཆར་འཕེལ་ནས་མཐར་སྐྱད་གསང་མཐོན་པོ་ཐོས་
 པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྤྱི་མ་རྣམས་ཕྱི་མའི་བར་དུ་གནས་ནས་ཐོས་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་
 ཨ་རིང་གི་ཆ་ཤས་ཐ་མའི་དུས་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་ལྡན་དུ་འཛིན་
 པའི་སྒོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རིམ་མིན་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཨ་རིང་
 འཛིན་པའི་སྒོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་མ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་
 དེའི་ཆ་ཤས་ཕྱི་མའི་བར་དུ་གནས་ནས་ཡི་གེ་རིང་པོའི་འཛིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་

བོད་ཆུ་ལམ་སྤྱི་མཐུན་དེའི་འོག་དེའི་ཆུ་ལམ་གྱི་མཐུན་དུས་ན་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆུ་ལམ་སྤྱི་མཐུན་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ནི་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆུ་ལམ་སྤྱི་མཐུན་ནི་
 གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སློང་རང་ཉིད་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆུ་ལམ་གྱི་མཐུན་བར་དུ་གནས་
 བ། དེ་འདྲའི་སློང་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆུ་ལམ་གྱི་མ་རྩོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འཛིག་
 པར་ཐལ། དེའི་སྤྱར་མི་འཛིག་པ་སྤྱི་ཕྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆུ་
 ལམ་སྤྱི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡུན་དུ་གནས་ནས་ཐོས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཡི་
 གེ་ཨ་རིང་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པར་ཐལ། སྤྱར་མི་འཛིག་པ་གང་ཞིག་བྱུང་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སློན་འདི་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་རང་ཀུན་སློང་གི་ཚུལ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་
 མེད་དུ་འགྱུར་པར་ཐལ། ལན་གཅིག་བརྒྱུད་པ་སྤྱི་རང་ཀུན་སློང་གི་ཚུལ་ཁོ་ན་ལས་རང་གི་ཆུ་ལམ་
 ཀུན་རྩོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་དཔྱེད་པ་བས་སྒྲུང་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལྟན་པ་དང་རྣམ་དབྱེལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་སྤྱི་རྣམས་སྤྱར་བྱུང་བེན་ཅིག་ཆར་དུ་གསལ་
 པར་འདོད་པ་ལ་འང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཀུན་སློང་གི་འབད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བྱོད་གསལ་བྱེད་དུ་དོན་
 མེད་པར་ཐལ། རང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་འབད་ཚུལ་དང་པོས་ཀྱང་བྱོད་ཀྱི་ཆུ་ལམ་ཀུན་གཅིག་ཆར་དུ་
 རྩོགས་པར་གསལ་བེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སློན་འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་
 སྐད་ཅིག་དུ་མ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིས་ནི་ཡི་གེ་རིང་པོ་དེ་འཛིན་ལ་དེ་ཡང་རང་ལས་དུས་
 ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བས་སློན་མེད་དོ་ཞེས། ཡི་གེ་རིང་པོ་གཅིག་འཛིན་
 པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་སློང་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་སློང་བར་ཐལ། དེ་
 འཛིན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མཐའི་སློང་གང་ཡིན་དེ་ཁོ་ན་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྤྱི་ ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་
 སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མཐའི་སློང་དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་སློང་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་
 འཛིན་པའི་སློང་ཆོས་ཅན། དུས་ཕྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། སྤྱོད་བྱེད་མེད་པའི་སློང་ཡིན་པ་དེས་
 བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་སློང་སྤྱི་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་བྱེད་རྗེས་གཞན་རེ་
 རེ་བར་དུ་སྤེལ་ནས་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་བར་བྱེད་མེད་པའི་སློན་མེད་ཅེས། ཡི་གེ་རིང་པོ་དེའི་སྤྱི་ཆ

གས་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆ་གས་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། རང་གི་སྐད་ཅིག་སྤྲིའི་བར་དུ་སྤང་བྱེད་རྩིས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་བར་
 ཆོད་པར་སྒྲུང་ཡང་འཇུག་པ་སྤྱར་བས་བར་ཆོད་དུ་ཐོས་པར་སྒྱུར་ཞིང་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པས་
 སྒྱུན་མེད་ཅེ་ན། དེའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཡི་གེའང་ཅིག་ཆར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཅིས་སོགས་
 སུ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཤེས་པས་ཡུལ་བར་
 ཆད་པ་མཐོང་ན་ཡང་འཇུག་པ་སྤྱར་བས་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། ཡི་
 གེ་སྤང་དུ་ཨ་ཨ་གཉིས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཨ་ཨ་གཉིས་ཀྱི་
 བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཐོས་པ་འཇུག་པ་སྤྱར་བའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་འཇུག་པ་སྤྱར་བས་བར་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་ནམ་ཡིད་ཤེས་
 རྟོག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་སྟེ་བྱིང་གིས་ཡུལ་བར་
 རྣམ་པར་བཅད་པ་མཐོང་ན་ཡང་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
 དབང་པོའི་སྒྲོ་སྟེ་བྱིང་རྣམས་ཀྱན་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་སྒྱུན་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
 ཉིད་འཆད་པ་དེ། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱི་སྤང་བའི་མཐའ་ཨ་སྤང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་མིག་ལ་
 གཅིག་འཇུག་པའི་ཡུན་ཆད་ཅུ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡུན་ཆད་དེ་ཡང་དུས་རིམ་གྱིས་རྟུལ་
 སུན་གཅིག་གོག་པ་དུ་མར་བྱིན་པ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་པར་འགྲུབ་དགོས་ལ།
 རྟུལ་སུན་གཅིག་འགོག་པ་ལན་གཅིག་བསྐྱེས་པའི་དུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་
 འདོད་དེ། དུས་ཚུང་བའམ་སྤང་བའི་མཐའ་སྤྱག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲོ་ཉན་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་
 ཅན། ཡི་གེ་རིང་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆ་གས་སྤྲིའི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཅིག་ཆར་རྟོགས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བྱིང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་སྤང་དུ་ཡང་སྐད་ཅིག་དུ་མ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་པར་འགྲུབ་དགོས་པ་དེའི་བྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་
 རིང་སྤང་དང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱོད་བྱེད་རྩིས་གཞན་གྱིས་སྐད་
 ཅིག་སྤྲིའི་བར་ཆོད་ན་འང་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་

དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ནམས་ཤེས་པས་སྐད་ཅིག་སྲ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་
 འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་
 འབྲུལ་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་སྲ་ཕྱི་ནམས་ནི་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་གཅིག་དུ་སྒྱུར་ཞིང་
 སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནམ་ཉོག་ཅན་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྐད་གཅིག་སྲ་ཕྱི་
 ནམས་ཐ་དད་དུ་མཆོན་ཞིང་ཉོགས་པ་མེད་པར་སྒྱུར་གྱི་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་གཅིག་དུ་འབྲུལ་པ་ཅན་
 གྱི་བླན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་སྟེ་ཁྱོད་ལ་ནི་དབང་ཤེས་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་
 ནམས་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་པ་སྒྲུང་དོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་དོན་ལ་རྗོད་བྱེད་གྱི་
 སྒྲུང་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ལན་དུ་མར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོའི་
 ཤེས་པས་ཡུལ་བར་ཆོད་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་རྗེས་ཀྱི་ཉོག་པས་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྱུར་བར་
 བྱེད་ན། དོན་གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་སྒྲོང་བ་དབང་ཤེས་ནམས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་
 བར་ཆོད་པ་སྒྲུང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་བར་རྒྱན་མ་
 འཆད་པར་སྒྲུང་བ་ལ་རིགས་པ་དམ་པས་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ་ཤེས་པ་ནམས་རང་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་སྒྲོང་བྱེད་ཡོད་ལ་རང་གིས་མི་སྒྲོང་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲོ་
 རྗེས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་སྒྲོང་སྟེ། སྒྲོ་ནམས་སྒྲོ་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། སྒྲོ་ནམས་སྒྲོ་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ལས་སྒྲུབ་པར་
 འདོད་ཀྱིས་པས། གལ་ཏེ་སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་སྒྲོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྒྲེས་བྱ་གཅིག་
 གི་རྒྱད་ལ་སྒྲོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲེས་བྱ་
 གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་སྒྲོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་མེད་དཔུང་བ་བྱ་བ་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་ཁྱོད་
 ཀྱང་སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་དཔུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་དེ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། མདོ་

ལས། སེམས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་མེད་པའི་སྒྲིབ་རོ་
 ཞེས་གསུངས་ཤེས། དེ་འབྲེལ་བྱུང་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བྱ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་སློབ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་
 འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྤྲུལ་པ་དེ་རྣམས་རང་དང་རིགས་མ་ཐུན་པའི་
 ཤེས་པ་སྤྲུལ་པ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་རེས་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་སྤྲུལ་དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། དེ་རྣམས་དེ་ལྟར་རེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་
 རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཀྱི་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྤྲུལ་
 སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སློབ་རིག་མ་ཐུན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་
 དཔྱེད་པ་བ་གང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པར་
 བྱེད་པ་རྟོག་པ་དག་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་ཅིང་འདོད་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པ་རིགས་མ་ཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་
 འབྱུང་དགོས་པ་ལ་དེ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྲུལ་རོ། །སྟོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་མར་མེ་སོགས་
 སྐད་ཅིག་སྤྲུལ་པ་ཐད་ཅིང་མིག་འབྱུང་མཁན་གྱི་སྟོང་གཉིས་སོགས་པན་ཚུན་ཐད་པ་ལ་འདིའོ་
 ཞེས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་ཤིང་རྟོག་པའི་སློབ་དག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་ཡང་
 ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་ཏེ། སྤྲུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྲུལ་རོ། །འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་སློབ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འབྱུང་ཏེ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐད་པ་གཉིས་འདིའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པའི་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་
 པའི་སྤྲུལ་དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཨ་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱེད་སྤྲུལ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ཅམ་
 ལས་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རེས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྲུལ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
 པར་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པ་དེའི་སྤྲུལ་དེ་འབྲེལ་དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་མ་ཐད་དབང་ཤེས་
 གྲང་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། སྤྲུལ་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་ཤེས་པའི་སློབ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
 རི་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་སྟོང་བའི་དོན་དུན་པ་ལས་སྤྲུལ་གྱི་
 དོན་དེའི་ཆོས་སྤྲུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་སྟོང་འདོགས་པ་མེད་པར་བྱེད་མེད་པའི་སྤྲུལ་ གལ་ཏེ་སློབ་གཉིས་

ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་ན་ཤེས་པ་རྣམས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ངོ་ཞེ་
 བ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རོན་གཟུགས་སོགས་དང་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་བ་
 དག་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བར་ནི་བྱེད་ཀྱང་འདོད་པ་མིན་ཞིང་རོན་ལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་
 རྒྱུད་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འོ་ཞེས་རོན་གཟུགས་སོགས་དང་
 གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྲང་བ་དག་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་བའང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རོན་དང་རོན་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་དེ་དག་སྤོང་པར་ཉིད་ལས་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་སྤོ་
 རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་དུ་བཟུང་བས་ཐ་དད་དུ་མ་སྤྱོད་བར་བཅད་ཀྱི་རོན་ལ་ཐ་དད་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤོ་སོགས་རོན་དུ་སྤྲང་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤོད་དང་རྣམ་པས་དབེན་
 པའི་སྤོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་སྤོ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་
 གཅིག་གིས་གཅིག་དུ་བཟུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྤོད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྤོན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རོན་དང་རོན་ཤེས་དེ་དག་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་བློ་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོར་བློ་
 བས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤོན་མེད་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རོན་དང་རོན་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་དག་
 ཕྱིས་ནས་རྩལ་སྐྱེས་པའི་བློ་ཤེས་ཀྱིས་རི་ལྟར་སོ་སོར་བློ་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་
 ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱད་པར་གྱིས་རོན་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རོན་དང་རོན་ལ་དུས་མཉམ་པའི་སྤྱོད་བྱེད་རྩལ་གཞན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་
 རོན་དང་རོན་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་སྤོ་ཆོགས་པ་སྟེ་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེས་རྟོག་པའི་
 སྤོན་འདི་ནི། རོན་དང་རོན་གྱི་ཡོད་སྟེ་རོན་ཤེས་དག་གི་སྤྱོད་བྱེད་རྩལ་གཞན་ཐ་དད་པ་སྤོ་ཕྱི་རིམ་
 བཞིན་སྤོ་བར་འདོད་པ་ལའང་འདོན་པར་དགའ་སྟེ་འཇུག་པས་ལན་གདབ་མི་རུས་སོ། །སོ་སོར་
 རྟོགས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྤོར་བ་འགོད་དོ། །དེའི་བསལ་བ་སྤོན་པ་དེ་འདི་ལྟར་སྤོན་པོར་སྤྲང་
 བའི་དབང་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤོད་སྤྱོད་བ་ལ་སྤོད་བྱེད་རྩལ་གཞན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོད་སྤོན་
 པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་དམ་སྤོད་སྤྱོད་བྱེད་ནི་འཛིན་རྣམ་གཅིག་པ་ཅན་དུ་
 ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མདོར། དེ་ལའང་བློ་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ། །མེད་

འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་པ་འབྲེལ་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་ཤེས་པ་རྣམས་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་
 གྱིས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལའང་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་སྤྲ་མ་སྤྱོད་བྱེད་
 ལ་སྤྱོད་བྱེད་རྫས་གཞན་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དུས་ཕྱིས་བྲན་པའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་སྤྱོད་བྱེད་དེ་ནི་སྤྱོད་བྱེད་གང་གིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་དེས་པས། གལ་ཏེ་དེ་
 ཡང་རང་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་སྤྱོད་ངོ་ཞེ་ན། ཐུག་མེད་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་ཡོད་
 གྲུང་རེ་ཤིག་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཤེས་
 རིག་གི་སྤོང་བ་སྤྲ་ཕྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འདི་བསྐྱེད་བྱེད་དེ་ནི་གང་
 ཞིག་ཡིན་དེས་པས། གལ་ཏེ་དེ་ཡང་རང་གི་སྤྲ་ལོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་
 ཕྱི་མ་དེ་ཡུལ་གཞན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། སྤང་བྱ་སྤྱོད་སྤྲ་མ་
 དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་མི་འཛིན་པར་རི་ལྟར་གཞན་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱོད་དེ་དག་གི་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་
 གྱུར་པ་སྟེ་གཟུང་དོན་ཡིན་ཞིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་སྤྱོད་དེ་དག་བསྐྱེད་བྱེད་དུ་ཉི་བའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉི་བས་ཤེས་པ་སྤྲ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་
 ལ་འཕོ་འོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཡན་ལག་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་
 དེ་དག་བསྐྱེད་པ་ལ་ནང་ལས་གཞན་ཕྱིའི་ཡན་ལག་གང་གིས་དམིགས་བྱེད་འགྱུར་སྟེ་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། སྤྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རང་རྒྱ་ལས་ངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་ཉི་བ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པས་རང་སྤྱོད་བྱེད་བསྐྱེད་པ་
 དེ་ལ་གོགས་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་རྒྱས་ན་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ནི་ཉི་བ་ན་དེ་ཉི་བའི་སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་ཅན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ལགས་གྲུང་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་ཅན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ཉི་བ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་ཅན་གྱི་སྤྱིས་བྱའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། རང་བྲན་པའི་
 བྲན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་བྲན་པའི་རྩ་བ་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་སྤྱོད་བྱེད་མེད་

བར་འབྲས་བྱ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཨ་རེ་མཛེས་ཞེས་དཔྱད་སྟོན། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རྣམས་
 ལ་གཟུང་དོན་གྱི་རོལ་དོན་ཡོད་པས་ཤེས་པ་གྱི་མ་གྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བྱ་ཆུག་གྲང་འདས་མ་འོངས་
 སོགས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་གང་དག་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་འདས་མ་
 འོངས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱེད་ཅིང་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་ཁྱོད་འཛིན་
 བྱེད་དུ་འཕོ་བའི་རྒྱ་ནི་མེད་པའི་བྱར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་ཉི་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱར།
 གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་རིམ་གྱིས་
 ཟད་པ་ན་ཤེས་པ་གྱི་མ་ཡུལ་གཞན་གྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཕོས་
 པའི་སློ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཡོད་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མེད་པར་ཐལ།
 སྤར་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སློ་ལ་ཁྱོད་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཟད་ཅིང་མེད་པའི་བྱར། ཁྱབ་སྟེ། སློ་
 སློན་མ་རྣམས་པ་ཅན་དུ་མེད་པར་སློ་གྱི་མ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱར། དེའི་རྒྱ་མཆོན་སྐྱེས་བྱ་
 རྣམས་ཡིད་ཤེས་དོན་གཞན་གཟུགས་མཛེས་སོགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་ཡུལ་གཞན་སྤྲ་
 སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྣམས་པ་ཉམས་པ་ན་ཡུལ་གཞན་སྤྲ་སོགས་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཆད་མས་མ་ཏྲོགས་པས་བྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། བཤད་མ་ཐག་
 པའི་རིགས་པས་ཀུན་གཞི་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་
 སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། ཡིད་ཤེས་གཟུགས་
 མཛེས་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱད་ལའང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པས་ཡུལ་གཞན་སྤྲ་སོགས་འཛིན་པའི་
 ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། ཡིད་ཤེས་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཆགས་བཞིན་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་ཀུན་
 གཞི་ལས་སྐབས་འགར་ཅིག་ཆར་དུ་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེ་ཡང་རང་རྒྱད་ཀྱི་ད་ལྟའི་ཀུན་
 གཞི་ལས་ཡུལ་གཞན་སྤྲ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་མིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱད་
 ཀྱི་ད་ལྟ་གཟུགས་མཛེས་སོགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་བཞིན་པའི་ཤེས་པ་ཉུགས་ལ་བ་སེམས་གཅིག་
 གིས་རང་རྒྱད་ཀྱི་ད་ལྟའི་ཀུན་གཞི་ལས་ཡུལ་གཞན་སྤྲ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྣམས་པ་

ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒོ་སྡོན་མེད་པར་སྒོ་མ་ཡིན་གྱི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ་ཤེས་
 པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྐྱ་མ་ལ་སྒྲོས་པ་དེ་སྐྱ་མ་ཡིན་ན་ཡིད་དེ་ཤེས་པ་སྐྱ་མ་རྣམས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་
 བསྐྱེད་ཀྱས་སུ་འཇུག་པ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་གཞན་སྐྱ་མ་ལ་སྒྲོས་པར་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྐྱ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་གཟུགས་མངའ་ས་པ་ལ་ཆགས་བཞིན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་
 སྐྱ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་
 སྐྱ་མ་ལ་སྒྲོས་པ་རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་དུ་མ་སྐྱ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཅིག་
 ཆར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིད་དེ་རྩལ་སྤྲོ་ཅམ་གྱི་རྟག་པ་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་དབང་པོའི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་ཡུལ་གཞན་ནི་ལ་ཆགས་པ་ན་ཡུལ་དང་
 དབང་པོ་གཞན་ལ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་
 ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་ལ་སྒྲོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིད་
 གཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་དུག་གི་རྒྱུ་གསུམ་
 ཀྱས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱབས་ལ་ལར་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་ཡིད་དེ་ཡུལ་དུག་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་ལ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་ན་
 ཆོས་ཅན། ཇི་ལས་གཞན་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་དེ་
 སྤྱི་དབང་པོའི་སྒྲོར་ཞུགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་པ་སྐྱ་ཕྱི་དུ་མའང་ཆོས་ཅན།
 ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་དང་ཡིད་རྟག་པ་ལྡན་པ་སྟེ་སྤྲད་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིད་དེ་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་སྟེ་བྱེད་
 པ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་ཡང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མར་མེད་འོད་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་
 དབང་ཤེས་དུ་མས་མཐོང་སྟེ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། བྱེད་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིད་
 ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཀྱས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅིག་ཆར་དུ་ཤེས་
 པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཀྱས་པ་མེད་པ་གང་གི་ཕྱིས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་གྱི་སྐྱབས་དང་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡིད་རྟག་པ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ལ་དེ་སྐྱ་མ་ཡིན་ན་

རིམ་གྱིས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་འབྱུང་བའི་ལུས་ཏྲག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་སྟེ་བདག་ཏྲག་
 པ་ཤེས་པའི་རྒྱུར་འདོད་པ་ལ་ཡང་གཞོན་བྱེད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པས་བདག་གི་
 ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་སྟོ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཏྲག་གམ་མི་ཏྲག་ཏྲག་ན་སྟོ་དུ་མ་ཅིག་
 ཆར་སྐྱེ་བའི་སྟོན་སོན་གནས་ལ། མི་ཏྲག་ན་དེ་ཕྱིས་རྒྱ་གང་ལས་སྐྱེས་ངེས་པས། སྟོ་སྟེ་མ་ཉིད་
 ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྟོ་སྟེ་མ་རུས་པ་ཅན་ལས་སྟོ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་
 འདོད་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་པོ། །གལ་ཏེ་སྟོ་སྟེ་མ་སྟོ་ཕྱི་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་སྟོ་
 ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་འཕོ་ཞེ་ན། སྟོ་ཕྱི་མའི་གཟུང་བར་གྱུར་བའི་སྟོ་སྟེ་མ་ཆོས་ཅན། རང་སྟོ་ཕྱི་མའི་
 གཟུང་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རང་སྟོ་ཕྱི་མ་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་
 སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲར་
 བས་མ་ངས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲར་བ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྟོ་ནས་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲར་བ་དེ་སྒྲར་རགས་པ་སྤྲ་བར་སོང་བ་ཐག་ཉི་བ་རིང་བར་སོང་བའི་བར་དུ་
 སྐྱིབ་བྱེད་གྱིས་ཆོད་པ་སོགས་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཕྱོགས་དང་དུས་གྱི་ཆ་ཤས་
 མེད་པའི་སྟོ་སྟེ་མ་ཆོས་ཅན། ཆ་སྤྲ་བ་ཐག་རིང་བ་སྐྱིབ་བྱེད་གྱིས་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་རང་
 སྟོ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རགས་པ་སྤྲ་བར་སོང་བ་སོགས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོ་སྟེ་མ་ལ་སྟོ་ཕྱི་མའི་གཟུང་བའི་རུས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་རུས་པ་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས་སྟོ་ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོས་པ་ན་དེའི་གཟུང་བའི་རུས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་སྐྱེད་
 བྱེད་ཉེར་ལེན་བདག་ཉིད་གྱི་རུས་པ་གཞན་ཉམས་པ་མིན་པས་སྟོ་ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་ཞེ་ན། སྟོ་སྟེ་
 མ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་སྟོ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དེར་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་
 གྱི་རུས་པ་མེད་དེ་དེའི་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། དཔེར་ན་གཟུགས་
 སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཅམས་རང་འཛིན་གྱི་སྟོའི་གཟུང་ཡུལ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ནི་རང་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལ་
 དངོས་སུ་པན་འདོགས་པའི་རུས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཏྲགས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། སྟོ་སྟེ་མ་དེ་ཡང་ཆོས་

ཅན། རང་སློ་བྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། དེ་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་སྐྱེད
 བྱེད་དེར་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར། རྩལ་སྟེ། གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་གཟུང་ཡུལ་འདིའི་དངོས་པོ་ངེས་པ་སྟེ་འཛོག་བྱེད་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་རི་སྐད་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་གྱི་ནང་གི་ཤེས་
 པའི་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་སློ་སྤྲུལ་བྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སློ་སྤྲུལ་ཆོས་
 ཅན། རང་སློ་བྱི་མ་ལ་སྟོས་ནས་ནང་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སློ་
 རས་དེའི་ཉིར་ལེན་བྱེད་ཅིང་སྟོང་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩལ་སྟེ། རང་འཛིན་ཤེས་
 པའི་ཉིར་ལེན་དང་རང་སྟོང་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ནི་ནང་སེམས་ཀྱི་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གལ་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཆན་ཉིད་འདིས་དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པས་ཆ་སྤྲ་
 བ་དང་ཐག་རིང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་ནང་གི་གཞན་སེམས་སོགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་
 བྱས་ནས་འཛིན་པ་ལ་མ་རྩལ་བོ་ཞེ་ན། སྤྲ་བ་དང་རིང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་། ནང་
 གི་གཞན་སེམས་སོགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་བྱི་དང་སེམས་
 སོགས་ནང་གི་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་དཔྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཆོས་ཅན། དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པས་སྤྲ་རིང་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་གཞན་སེམས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ལ་མ་རྩལ་
 པས་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་དག་པའི་སློ་ཅན་ཐ་མལ་པ་ཁོ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་དཔྱེད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྐབས་
 འདིར་ཐ་མལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་དཔྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་མི་དཔྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན།
 དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་མི་དཔྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་དེ། དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསམ་གྱིས་མི་རྩལ་ཅིང་སློ་ཡི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེས་
 བསྤར་རགས་པ་སྤྲ་བར་སོང་ན་ཉེ་བ་རིང་བར་སོང་བ་བར་དུ་སྐྱིབ་བྱེད་གྱིས་ཆོད་པ་སོགས་གྱི་ངོ་

བོ་ཡིས་སྒྲུབ་གཟུང་བར་གྱུར་བ་ཕྱིས་གཟུང་བ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྤིང་ན་ཡང་གཟུགས་
 སོགས་འཛིན་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་མ་ཆོས་ཅན། རགས་པ་སྤྲ་བར་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་སྒོ་ཕྱི་
 མའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རགས་པ་སྤྲ་བར་སོང་བ་སོགས་སྒྲུབ་
 མེད་གང་ཞིག་ཕྱིས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆ་མེད་པ་ལ་ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒོ་ཕྱི་མས་རང་སྒོ་སྒྲུབ་མ་ཆོས་ཅན་པར་
 འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དོན་སྤང་གི་སྒོ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱའི་སེམས་སྒྲུབ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཛིན་པར་འགྱུར་
 བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུང་ལས་བསྐྱེད་བྱེད་གཞན་མིན་ཏེ་ཅེས་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་ལ་སྒོ་ཕྱི་མའི་
 འབྲུག་ཡུལ་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་ཉེར་ལེན་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་དུ་མ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་
 དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་དངོས་པོ་བ་
 དུ་མ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱས་
 པ་དངོས་པོ་བ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱས་པ་དངོས་པོ་བ་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་ཀྱང་རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་རང་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་དུ་མ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྒྲུབ་བཟོད་
 ཟེན་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་སྐྱེ་འོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་གཅིག་ལས་
 འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མཐོང་ལ་རྒྱ་འབྲས་འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་དུ་
 མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་རིགས་འདྲ་སྒྲུབ་གཅིག་ལས་འབྲས་
 བུའང་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་མ་
 དེས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཆན་དུ་མ་ཆོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་
 བཞིན་གཅིག་ཀྱང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་

དུ་མ་བྱེད། ཅེས་པ་དང་། མ་ཡིན་འགའ་ཞིག་གཅིག་ལས་གཅིག་ ཅེས་པའི་དོན་འགའ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྒྱུན་ལ་སྟོན་མེད་ཀྱི་རྒྱ་རེ་རེ་བས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམས་ནས་མ་ཡིན་འགའ་ཞིག་
 ལས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་ལའི་ཉིང་ལེན་དང་ལ་ལའི་
 ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཀྱི་ཆོག་ས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་
 ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོ་གཞན་ཕྱི་མས་ཕྱི་རོལ་དོན་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མ་གཉིས་ཅིག་
 ཆར་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར། ཡི་གེ་ཨ་ཨི་གཉིས་ལས་དོན་ཨི་གཅིག་ལ་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་
 པ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་ཨ་ཨི་གཉིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཆར་ཉིད་དུ་སྒྲར་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་མ་ཨ་
 ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དང་ཕྱི་མ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་ཨི་གཉིས་ཅིག་ཆར་སྒྲར་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཏྲག་ཏུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པས་བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་
 ཡི་གེ་ཨ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལན་གཉིས་གཉིས་སུ་དངོས་སུ་སྒྲར་
 བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་རིག་ཅིང་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་
 དངོས་སུ་སྒྲར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཕོ་བ་ན་ཐ་མ་འཕོ་བའི་སྟོ་
 དེ་ཕྱི་མས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་མིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། ལྟ་སྟོན་ཆོས་ཅན། གཞན་མཆོད་སྟོན་ཉམས་
 སུ་སྟོང་བའི་དོན་གཞན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་ཕྱི་མས་སྒྲ་མ་མི་སྟོང་བ་གང་ཞིག་ ཕྱི་མ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲ་མ་སྟོང་བྱེད་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྟ་སྟོན་བདག་གིས་སྟོང་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞིང་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་མི་མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། ལྟ་སྟོན་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་སྟོང་བ་མངོན་སུམ་
 ཡིན་ལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཆོན་གང་
 གིས་དབྱེ་བ་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་བདག་གིས་སྟོང་བ་དེ་ཆད་མས་གང་ལས་གྲུབ་སྟེ་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་མི་གསལ་བ་ལ་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལ་
 གསལ་བའི་ཐ་སྙད་རི་ལྟར་འདོགས་ཤེ་ན། གསལ་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་གསལ་བར་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་སྒྱུར་དུ་རུང་སྟེ།

གཞུགས་སོགས་གསལ་བའི་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་
 འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གསལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་མི་གསལ་
 བར་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་
 ཡུལ་གཞུགས་སོགས་གསལ་ན་འགྲོ་བ་ཡུལ་གཞུགས་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་ཡི་དངོས་
 བསྟན་ཅམ་ལེགས་པར་བཤད་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །དགོལ། །དེ་ལྟར་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་
 མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྒར་བཤད་ནས། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཤོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རིམ་ལྟར་བཞེན་དུ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་མི་མཁས་
 པའི་བྱིས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་དོན་དུ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི།
 རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད་གསུངས་པ་དེ་
 འཆད་དེ། དེ་ལ་གཞུང་དེའི་མདོར་བསྡུས་པའི་དོན་ནི། ཤོལ་བ་རང་གི་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་
 གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་ཤེས་པ་སྦྱེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཆད་མས་
 མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་ན། ཤོལ་བ་རང་
 གི་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཕྱི་ཤོལ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དགའ་ནི་གཞན་དོན་
 རྗེས་དཔག་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དག་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་
 བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ་
 ཞེས་སྟོས་པས་ཆོག་མོད་རང་གིས་མཐོང་བ་སྟོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ཕྱིར་ཤོལ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་གཞན་ཕྱི་ཤོལ་དག་གི་ལུང་
 ཅམ་ལས་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤོལ་བ་གྲངས་ཅན་
 པས་ཕྱི་ཤོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྟོ་དང་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་དེ། སྟེ་འཛིག་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། རྟགས་སྟེ་འཛིག་ཅན་དེ་གྲངས་ཅན་རང་ལུགས་ལ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་

སངས་རྒྱལ་པའི་ཡུང་གིས་གྲུབ་པས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་སེར་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་
 སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྟོག་པར་རང་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་བྱི་རྟོག་ཀྱི་ཡུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་དོན་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་སྤངས་ནས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་
 ཡིན་ན་རྟོག་པར་རང་གི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བྱི་རྟོག་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
 དག་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བདག་
 གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་པར་རང་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་བྱི་
 རྟོག་ཀྱི་ཡུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར། གང་གིས་ན་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་
 གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་རང་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་
 བྱི་རྟོག་ཀྱི་ཡུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རྟོག་པའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱས་པ་འཇུག་པ་
 ཡུལ་ཆོག་ཙམ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་
 སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་
 སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་རྣམས་ཁྱོད་འང་ལ་བྱེད་སྐྱབ་བྱེད་འཇུག་པ་དོན་ཡོད་པར་
 མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་གྲུབ་ནས་དངོས་པོ་
 སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་ལ་སོགས་རྣམས་ཁྱོད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྲ་མ་ལྟར་དུ་ཐལ། ཡུང་གི་དོན་ལ་རྟོག་པར་རང་གི་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་
 ནས་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡུང་དེ་རྟོག་པའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལག་ཞིག་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་གི་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་
 སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་པས་ཡུང་ཁས་སྤངས་ན་ཡུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་སངས་རྒྱལ་པས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པར་འཐད་པ་རིགས་ན་ཡང་། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་པས་ཡུང་ཁས་མ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཞེས་
 སྟོན་པ་དེ། སངས་རྒྱལ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་འཇིག་གིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་སློབ་དེ་

སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་ངོར་
 སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་གཞོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ལ།
 སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེས་བྱུང་བའི་
 སྐྱེ་འཇིག་གིས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ལུས་པར་བྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་བས་ནའོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་བ་གང་གིས་ཁས་སྦྱངས་པ་དེ་ལུང་དེ་དང་ལྡན་
 བ་ཡིན་ལ་ལུང་དེ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་ལུང་དེ་ཆད་མར་བྱུང་བས་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་
 ལུང་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཆད་མར་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། ཆོས་བ་གང་གིས་ལུང་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་
 བ་དང་ལུང་ལ་འབྲེལ་བ་རྩུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་ལ་གངས་ཅན་པ་ལ་མི་ལྡན་པའི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་དང་གངས་ཅན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་དེ་འབྲེལ་ལུང་དེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་བྱུང་ཀྱང་ཁས་སྦྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་འཇིག་གིས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་པ་
 དང་ཁས་སྦྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་བྱུང་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྦྱངས་པ་བཏང་
 བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འབྲེལ་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་ཆད་མར་ངེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་སྒོ་ངོར་རང་གི་དོན་ལ་ཆད་མས་གཞོན་པར་བྱུང་བའི་ལུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་འབྲེལ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལུང་དེ་དང་འགལ་
 བ་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ངེ་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་སྟེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་
 ལུང་གི་དོན་སྒོ་བདེ་སེམས་ཡོད་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་འཐད་ན་དེ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དེ་འབྲེལ་ལུང་དེ་དོར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཅིང་དེའི་ཆེ་ལུང་དེ་ཆད་མར་ཁས་
 ལེན་པར་རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གཞན་ཀྱི་ལུང་ལས་གྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒོ་བདེ་
 སེམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་པར་བསྟན་ནས་རང་གི་ལུང་ལ་ཡང་ཆད་མ་གང་གིས་ཀྱང་སྒོ་བདེ་སེམས་
 མེད་དུ་མི་འགྱུར་པར་སྟོན་པ་སྟེ། གངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་

རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་གང་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་བའི་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་
 བེ་བསྟན་བྱ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་ཅིས་མ་བརྗོད་དེ་བརྗོད་བར་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་ལ་
 སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ལུང་ལས་སྒོ་བདེ་
 སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ལུང་བྱེད་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པས་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་
 བསྟན་ཏེ་ཞེ་ན། སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་བརྗོད་བྱ་རིགས་པས་གྲུབ་ནས་ལུང་ཆད་
 མར་ཁས་ལེན་ནམ་བརྗོད་བྱར་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པར་རང་གི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་ལུང་ཆད་མར་
 ཁས་ལེན་ནམ། བརྗོད་བྱ་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པར་རང་གི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་ལུང་ཆད་མར་ཁས་
 ལེན། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལུང་དེ་བྱོད་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། དང་པོ་ལྟར་ན།
 གངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ཆད་མར་འཛིན་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་བེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྟོན་པར་རིགས་པར་ཐལ། སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་
 ལུང་དེ་བརྗོད་བྱ་རིགས་པ་གྲུབ་ནས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་
 སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ལུང་དེ་
 ཆད་མར་གྲུབ་ཅིང་ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ་
 འཛིན་པར་བྱེད་པས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་སྟོན་པར་རིགས་
 སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་
 རྟོགས་པ་ལ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་རུས་
 པས་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་བསྟན་ནོ་ཞེ་ན། སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་དོ་ལོ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་རུས་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་
 པས་དེའི་རྒྱ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྟོན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། གངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། སྤར་
 བེ་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱིས་སྐྱབ་བྱེད་གང་གིས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོག་པའི་ནལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པར་རྟོགས་ནས་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་དབང་པོ་སྟེ་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་སྟོན་པར་

རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་ལ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐོལ་བ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་
 པ་ལ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་བརྟན་པ་ན་སངས་
 རྒྱས་པས་སྐྱབ་བྱེད་དེའི་དོན་སྟེ་འབྲས་བུ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཤེས་ནས་དེ་
 ཉམས་སུ་སྦངས་པ་ལས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སློབ་
 བ་དེ་སེམས་མེད་དུ་མངོན་རྗེས་གང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་པས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དེ་དོན་
 འགའ་ཞིག་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དཔྱོད་པ་ནི་སློབ་ཀྱིས་ངལ་བ་འབའ་ཞིག་པར་ཟད་ཅེས་སྟོན་པ་དེ། སློབ་
 བ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་དོན་དག་ལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་འགའ་ཞིག་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་དོན་འགའ་ཞིག་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ལ་འཐད་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་དོན་གང་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་
 རྗེས་དཔག་གི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུང་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ན་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་ཅམ་
 གྱིས་དེ་ཉིད་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་ཉིད་མིན་པ་རྟགས་ལྟར་སྤྱང་དུ་འདོག་པར་རིགས་པར་ཐལ།
 སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པས་ཁས་སྦངས་པ་ཅམ་གྱིས་ལུང་ཆད་མར་འགྱུར་ཅིང་ལུང་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 དོན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་དེ་དང་དེར་སྤྱང་བའི་
 གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤྱང་གི་རྣམ་གཞག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །སྐབ་
 ཉི། སྤྱིས་བྱའི་བསམ་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་རང་དགར་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་སྦངས་པ་
 ཅམ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་གྱིས་ཁས་སྦངས་པའི་ལུང་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་དོན་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་དོན་ལ་
 མེད་པར་སྤྱིས་བྱས་བཏགས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་
 བ་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་ཡོད་པ་ལྟར་ཆད་མས་ཤེས་
 པ་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་སྤྱི་འདིག་ཅན་དོན་ལ་

མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དོན་ལ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། སྐྱེ་འཇིག་གི་རྟགས་ལས་སྒོ་
 བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དེ་དོན་ལ་ཡོད་
 ཀྱང་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་དངོས་པོ་དང་
 འབྲེལ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་ཅམ་ལས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པར་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་བྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུའི་སྒྲུང་བ་མཐོང་མེད་དེ་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་དང་གསུམ་པོ་དེ་ཁོ་ན་སྟོག་གྱུར་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་འབྲེལ་བྱི་དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་
 སྟོག་གྱུར་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གངས་ཅན་རང་ལུགས་ལ་ཡང་སྒོ་
 བདེ་སེམས་མེད་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་སྟེ་གྲུབ་པར་རིགས་པར་ཐལ་
 ལོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་རྟགས་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་དེ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་
 སྙམ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྒོ་བདེ་སེམས་
 མེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལྟར་ན་གཞན་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན་ཁྱེད་དང་སྟོན་ཀྱི་
 སྒོ་བ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་ཀྱི་མི་འདོད་པའི་ཆོས་
 ཐལ་བར་སྐྱབ་པ་ངེ་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། གཞན་ཀྱིས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་གཞན་ཀྱིས་མི་འདོད་
 པའི་ཆོས་ཐལ་བར་སྐྱབ་པ་དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པས་བ་ལང་གི་སྐྱེ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་
 བ་ལང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་པས་བ་
 ལང་གི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་
 དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་
 དེས་ཐལ་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་རང་རྒྱད་དུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཁྱོད་བཀོད་དོན་ཡོད་དེ། གཅིག་
 ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་ཆོས་གཟུང་བྱ་དུ་མ་དེ་མེད་ན་གཞན་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་

དགག་པ་སྟེ་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་ཀྱི་ཐལ་ཆོས་སུ་
 གཟུང་བྱ་དུ་མ་མེད་ན་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་སུ་
 གཟུང་བྱ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དང་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་དུ་མ་གཉིས་ཁྲབ་བྱ་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་
 དངོས་པོར་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥། །དེ་དག་གིས་རང་སྟོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་
 བས་ད་དོན་སྐྱ་སྟོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་སྟོན་པ་དེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱི་ཆིག་ཚུར་དུ་དོན་ཞེས་སྟོས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་ཡོད་དེ། སྐྱ་སྟེ་ལུང་དག་དང་རྟོག་པས་སྟོ་
 བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པར་བསྟུན་པའི་དོན་
 རམ་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་རྟགས་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་
 ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །འོ་ན་དེ་འབྲེལ་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཅེ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུང་དང་རྟོག་
 པས་སྟོ་བཏགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དུ་
 སོགས་ཚུལ་གསུམ་པའི་དོན་ལས་ལ་མེ་ལྟན་སོགས་བསྟུན་བྱའི་དོན་ནི་སྟུན་པའི་རྟགས་ལྟ་བུ་ཞིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་དང་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་པའི་རྟགས་དག་ནི་རང་གི་བསྟུན་བྱ་ལ་
 འབྲེལ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པ་དང་ལུང་དག་ནི་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བས་དེ་འབྲེལ་རྟགས་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་འང་འཇུག་པ་སྤྱོད་པའི་
 ཕྱིར། ༥། །ཞར་ལ་རང་གི་སྟེ་པ་ཕྱོགས་ཆིག་སྟུན་ངག་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། སྟོན་དཔོན་གྱིས།
 ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་ན་
 ཕྱོགས་ཆིག་སྟུན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་སྟོན་དཔོན་གྱིས་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་
 ཕྱོགས་ཆིག་ནི་དངོས་དང་བརྟུན་པའི་སྟོན་སྟུན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱའི་དོན་གྱིས་རང་ཕྱོགས་སུ་བྱུབ་པའི་གཞིར་རྒྱ་དང་ཁྲབ་
 བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱའི་དོན་དེ་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་
 དོན་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་སྟུན་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆིག་དང་

གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པའི་ཆེགས་དེ་དག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱས་པ་མེད་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོགས་ཆེགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེའི་ནང་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་སྟོགས་ཆེགས་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྗེས་དཔག་ལས་ཆད་
 མ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆེགས་ཆད་མར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་
 སྟོགས་ཀྱི་ཆེགས་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྐྱབ་པོ་ལ་རང་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་བསམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ལ་ཆད་མ་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རང་ཀུན་སྟོང་གི་བསམ་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཅུམ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཆེགས་ཆད་མར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་
 ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དེ་དག་སྐྱེ་
 བ་ཡིན་གྱི་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྟོགས་ཆེགས་དང་རྟགས་ཆེགས་གཉིས་དངོས་སུ་སྐྱབ་
 བྱེད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། དེ་
 ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 ཅུམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆེགས་ཆོས་ཅན།
 ཉེ་བར་བཏགས་པའམ་བརྒྱད་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞག་སྟེ། རང་ཉིད་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་སྐྱབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོགས་ཆེགས་དེ་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་མི་བཞེད་དེ། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་ཆོས་ཅན། སྟོགས་ཆེགས་དེ་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་བཞེད་དེ། སྟོགས་ཆེགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྟོགས་ཅུམ་དེ་ནི་
 བརྗོད་པར་ཁྱོད་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆེགས་གང་གིས་ན། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །གཏན་
 ཆེགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་ཆེགས་ཉིད་གྱིས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་ཆེགས་དུ་མ་ཟད་
 སྟོགས་ཆེགས་དེ་ལའང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཆེགས་
 འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱིར་ཁོ་ལ་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་

མཐའ་ཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ངེས་པ་ན་ཤོལ་བས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པར་འདོད་
 བས་སྐྱོར་བ་འགོད་པའི་སྐྱབས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་
 ལག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་ཆིག་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤོལ་
 བའི་ཆིག་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཐེ་ཆོམ་སོགས་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 ཤོལ་བས་སྐྱ་ཏྲག་གོ་ཞེས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་ན་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 །ཀྱང་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུག་མེད་དེ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཆིག་འཇུག་པའི་ཤོལ་བའི་ཆིག་དེ་ཡིན་པར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཤོལ་བས་ཕྱིར་ཤོལ་ལ་བཤོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱ་ཏྲག་གོ་ཞེས་པ་ན་ཕྱི་
 ཤོལ་ལ་སྐྱ་ཏྲག་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བས་དེ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཆིག་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆིག་ལ་ནང་གི་ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་
 པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། ནང་གི་ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་དག་ཁོ་
 ན་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ཆིག་ཚུལ་གསུམ་ལ་བླན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
 ཡང་མེད་དེ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་བླན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཏྲགས་ཆིག་ཁོ་
 ན་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀྱན་བརྒྱས་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུལ་གསུམ་
 ལ་བླན་པ་བསྐྱེད་པའི་སློན་སྐྱོགས་ཆིག་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་སྤྱིའི། ཏྲགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་
 པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་མེད་པར་གཏན་ཆིགས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱོགས་ཆིག་གིས་ཏྲགས་ཀྱི་
 བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དག་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་བཤད་ཟིན་དེ་མེད་ཀྱང་ཞེས་པས་ཕྱོགས་ཆིག་དེ་ཏྲགས་ཆིག་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཕྱོགས་
 ཆིག་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཤེས་པར་ཞེས་སོགས་སུ་
 ལན་བཤད་ཟིན་ལ། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཏྲགས་
 ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཏྲགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་
 དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ་གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀྱན་མི་ཏྲག་ཅེས་བརྗོད་

བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དེའི་དོན་གྱིས་སྐྱོད་པའི་ལྟེན་གསལ་པའི་སྒོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་
 བ་སྤྱོད་གསལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུར་བ་ལ་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་
 གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་མ་བསྟན་ན་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཡིན་པར་སྒོལ་
 དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་གསལ་མ་བསྟན་པ་སྐྱབ་དག་གི་སྒྲིན་དུ་གསུངས་པ་ནི་མེད་
 དོ། ། གཞན་གྱི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་གསལ་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་
 གྱི་སྒྲོན་ས་སུན་འབྱེན་པ་སྟོན་པ་དེ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་གསལ་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་རིག་པ་ཅན་
 བས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཞེས་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་ཏེ་འདི་ལྟར། སྤྱོད་གསལ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡིན་ན་སྤྱོད་གསལ་བརྗོད་པ་ཡང་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་སྤྱོད་གསལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡང་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྐྱས་པར་འགྱུར་བས། དཔེ་
 ཏགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་
 བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཉེས་པ་དེ་ཁྱེད་ལ་ཡང་
 མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་གསལ་སྒྲང་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་
 ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྐྱས་པ་དེ་ལ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲང་སྟེ་དཔེ་
 ཏགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡང་དམ་བཅའ་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲིན་དེ་རང་ལ་
 འགྱུར་བར་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དཔེ་ཏགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་
 འཇུགས་པ་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོག་མེད་པར་བསྐྱབ་བྱ་
 བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཞེས་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་སྤྱིར་བརྗོད་ན་ཡང་དཔེ་ཏགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་
 དམ་བཅའ་ཐེ་ཆོས་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་ཏགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དང་དམ་བཅའི་ཆོག་གཉིས་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་རྗོད་བྱེད་དུ་རིགས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། རིགས་ཅིག་པ་ཞིག་ལ་པན་ཚུན་ཐེ་ཆོས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ལ་པན་
 ཚུན་ཐེ་ཆོས་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རིགས་མི་གཅིག་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་

བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་རིགས་གཅིག་པས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་ན། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྩ་མཁན་རྩ་བུམ་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་
 པ་ཀྱུན་དམ་བཅར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་
 ཏུ་འདོད་པ་གཞན་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་འགྱུར་བའི་
 སྐྱོན་མེད་དེ། མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། བྱ་བེན་བརྗོད་པ་ཞིག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་དག་ནི་ཚོས་ཅན། ཅི་
 ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་ལུགས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་ནས། གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་འགོག་པ་ནི། བརྗོད་པ་མང་པོས་ལེན་པའི་བྱ་ལ་སོགས་རིགས་སྟོའི་འབྲེལ་
 བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས། དང་པོ་རིགས་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བསྟུ་སྟེ། ཕྱོགས་ཚིག་ཚོས་
 ཅན། སྐྱབ་དག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྦྱང་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་
 རྟགས་ཀྱི་ཚིག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཀོད་ནས། མངོན་སུམ་ཡང་སྐྱབ་དག་དུ་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་
 འདེབས་སོ། །གལ་ཏེ་ཚིག་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་འགོད་ཅི་ན། འོན་སུན་འབྲིན་ཡང་དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་ལན་དེ་ནམས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ།
 འདི་ལྟར། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་དག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ལྟར་སྦྱང་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཡིན་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་དག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 དུ་བཀོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནམས་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་དག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་
 དག་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ལུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་རྟགས་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སྦྱར་ལན་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་དག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ལྟར་སྦྱང་བ་དང་
 བཅས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཡིན་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་དག་ཡིན་

བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་བའི་
 རིགས་སྒྲིའི་འགྲེལ་བྱེད་ནི་ཆོས་ཅན། མཁས་བས་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་
 བརྒྱད་མར་བཀོད་ནས་དེ་ལ་སུན་འབྱེན་ལྟར་སྤང་བརྒྱད་མར་ལན་འདེབས་བའི་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་ནས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཕྱོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་དེ། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་གསུངས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཉགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་
 ལ་ཉགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་སྒྲུངས་པའི་ལོག་ཉག་མཐོང་བས་དེ་མེད་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱན་ལས་བཅུས་སུ། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་ལ། རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་
 གསལ་བ། ཞེས་ཕྱོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །དེ་འཆད་པ་དེ། ཕྱོགས་དེའི་མཆོན་
 ཉིད་གྱི་རོ་བོ་དང་ཁོ་ནའི་ཆིག་སྤང་དང་བདག་ཉིད་དང་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆིག་བཞི་དེ་དག་གིས་
 རྣམ་བཅད་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྤྲ་མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བྱུང་བའི་དང་། དཔེ་ཉགས་མ་བྱུང་
 བ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱུར་བཞིན་པ་དང་། ལུང་དོན་ཉག་པ་རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ཚོལ་བའི་
 འདོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་ཅུ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་གྱི་ཉིན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 ཕྱོགས་ཡིན་པ་སེལ་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་གིས་ཡོངས་གཙོ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་
 ཡིན་ན་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་བྱུང་བ་སྟེ་བྱུང་མ་བེན་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱུར་བཞིན་པ་མིན་པ་དང་ཚོལ་བས་
 ཁས་སྒྲུངས་སྟེ་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱུར་དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས་སོ་
 ཞེས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་མདོར་བསྟན་ནས་དེ་དག་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 དང་པོར་འདོད་སྤྲོས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཕྱོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
 ཞེས་པའི་ཆིག་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཡོད་དེ། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་
 པར་སྐྱབ་པའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱུར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་ཚོལ་བས་འདོད་པས་བྱུང་བའི་
 དེ་སྐྱབ་གྱི་འདོད་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་བྱུར་འདོད་དོ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞིན་ཞེས་

བས་ནི་དཔེ་ཅན་ཉིད་དཔེར་བཞེད་པའོ། །གལ་ཏེ་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་
 བར་སྐྱབ་པའི་འདོད་ལུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ན་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་འདོད་ལུལ་གྱི་བསྐྱབ་
 བྱར་འདོད་པར་རི་ལྟར་ཤེས་ཤེས་ན། གངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་མིག་སོགས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འདོད་ལུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ན་ཡང་དེ་དེར་འདོད་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དོན་བྱེད་པ་འདོད་ལུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མིག་
 སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་འཆོལ་བར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ལས་བདག་དོན་བྱེད་
 པ་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་འདོད་ལུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
 ཏེ་སྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་གྱི་འདོད་སྐྱེད་དེས་གློལ་བའི་འདོད་ལུལ་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་པས་གློལ་བ་ལས་
 གཞན་པའི་འདོད་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོགས་ཡིན་པ་སེལ་ན་དེས་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་
 སྟོགས་ཡིན་པ་ཡང་སེལ་བས་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་སྟོགས་ཡིན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་
 སྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་སྐྱ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲང་ཆོས་ཅན།
 སྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་གྱི་འདོད་སྐྱེད་དེས་གློལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་ཡིན་པ་
 བསྟོག་ན་ཡང་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་སྟོགས་ཡིན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་སྟོགས་གྱི་མཆན་
 ཉིད་དུ་རང་སྐྱ་སྟོས་པ་དོན་ཡོད་དེ། སྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་གྱི་རང་སྐྱ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་མཁན་
 པོའི་འདོད་པ་སྟོགས་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པས་དེ་འདྲའི་དོགས་པའི་གནས་བསྟོག་པ་
 དེའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་བཟུས་གྱི་འབྲེལ་པར་ཡང་བདག་ཉིད་གྱི་སྐྱས་ནི་
 བསྟན་བཅོས་ལ་མི་སྟོས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་
 འདོད་པ་སྟོགས་ཡིན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་རང་སྐྱ་བཞད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོགས་གྱི་
 མཆན་ཉིད་གྱི་འདོད་སྐྱེད་དེ་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་མིག་སོགས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འདོད་ལུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟོས་
 ཤེས་ན། གངས་ཅན་གྱི་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་སྟོན་བཟོད་པའི་ཆེད་དུ་
 སྟོས་ཏེ། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་འདོད་ལུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་སྐྱབ་གྱི་འདོད་

དུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་ཞིང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མ་བྱུང་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་
 བྱིར་རྟོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། འདོད་ཡུལ་གྱི་བདག་དོན་དེ་ནི་སྤྱི་ཉི་ལྔ་བར་འགོད་ཚུལ་ལ་སྟོས་ནས་
 མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དག་དང་རེས་འགའ་ཆོས་
 ཅན་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་དེ། འདི་ལྟར། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་འདུས་མ་
 ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན།
 འདུས་བསགས་དེ་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་རྟོག་པའི་སྟོས་བཟུང་ཞིང་སྐྱས་བརྗོད་པའི་བྱིར། མིག་སོགས་
 འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། འདུས་བསགས་དེ་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་
 ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་བྱང་པར་དུ་རྟོག་པའི་སྟོས་བཟུང་ཞིང་སྐྱས་བརྗོད་པའི་
 བྱིར་རྟོ། །གལ་ཏེ་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་
 ཅན་གྱི་བྱང་པར་དུ་བཟུང་ན་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེར་བཟུང་ན་འདུས་བསགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 མིག་སོགས་དེ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་
 འགོག་པའི་འགལ་ཉྒྱགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་
 ཀྱི་བྱང་པར་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འགོག་པའི་སྟོན་ས་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིག་སོགས་
 འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་འགོག་པའི་
 འགལ་ཉྒྱགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་
 བྱང་པར་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འགོག་པའི་སྟོན་ས་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་
 འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཉྒྱགས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་
 འགལ་བར་མ་ཟད་སྒྲིན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་གངས་
 ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་གཞན་ནི་བདག་ལ་འདོད་པས་བདག་དེ་

གཞན་གྱི་སྐྱེས་བཞེད་ན་བདག་དེ་དཔེ་ལ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་
 སྐྱེས་གྱི་མ་ཐུན་དཔེར་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་དེ། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ཆོས་དེ་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་ཐལ།
 བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱེས་གྱི་བསྐྱེས་བྱའི་ཆོས་གང་ཞིག་ བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་མ་ཐུན་
 དཔེ་མལ་ཆ་སོགས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱེས་བྱར་སྐབས་སུ་བབ་
 པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་སྒྲིམ་བས་དེ་སྐྱེས་གྱི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱེས་བྱ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འདུས་
 བསགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱེས་བྱ་ཅི་
 ཡིན་སྟེ་མེད་པར་ཐལ། སྐོལ་ཕྱི་སྐོལ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་གང་ལ་ཅོད་པའི་ཆེ་ཁྱོད་ཅོད་
 གཞིའི་སྐྱེས་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱེས་གྱི་འདོད་ཡུལ་གྱི་
 བསྐྱེས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་ཡུལ་བསྐྱེས་བྱ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པར་ངག་ཏུ་
 སྐྱེས་པ་ཅམ་བསྐྱེས་བྱ་ཡིན་ན། ཟླ་བེ་ཏུ་རིས། ཤེས་པ་ལྡན་དང་ཕྱི་དོན་དང་། །རང་གི་དོ་བོ་དག་ཀྱང་
 རྟེ། །དེ་དེ་སྐྱེས་བཞེད་པས་རྟགས་པས། །སྤྱིར་ནི་འབྲེལ་བར་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་རྗེད་བྱེད་གྱི་སྐྱེས་
 བཞེད་འདོད་ཤེས་པ་དང་བཞེད་བྱ་ཕྱི་རོལ་དང་སྐྱེས་རང་གི་དོ་བོ་དང་གསུམ་གོ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་
 གོ་བོ་ཞེས་པ་ན་བཞེད་འདོད་དང་བ་ལང་དང་ངག་དང་ཨོ་དང་ཁྱུ་རྣམས་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་
 ཞེས་པ་ལ། དེའི་རྗེས་འབྲང་སྐྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་པར་སྐྱེས་པས་བ་ལང་ཞེས་སོགས་རིགས་གྱི་
 སྐྱ་ལྟ་སྐྱེན་ཞེས་སོགས་མིང་གི་སྐྱ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བཟའི་སྐྱ་རོལ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་ཡིན་ལ་
 རང་གི་དོ་བོ་དོན་ལྡན་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། སྐྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་སྐྱེས་པས་རིགས་གྱི་སྐྱ་
 ལྡར་དང་འབྲེལ་ཞིང་མིང་གི་སྐྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་མ་ཡིན་ལ་བཟའི་སྐྱ་རོལ་ན་རང་གི་དོ་བོའི་དོན་
 ལྡན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ན། སྐྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་སྐྱ་དེས་ཡོད་སྐྱ་དེ་ལ་མིང་གི་སྐྱ་ཆོས་ཅན།
 མིང་དང་ཅན་གཞན་དུ་འབྲེལ་བའི་བཟའི་སྐྱ་རོལ་ནས་དོན་ལྡན་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱུད་གང་
 ཏུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན། མིང་གི་སྐྱལ་སྐྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
 དུ་མེད་སྐྱ་བའི་སྐོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། མིང་གི་སྐྱ་ལ་རང་གི་

རོ་བོའི་དོན་ལྡན་ནམ་མཁུ་མི་ལྷན་གྱི་དོན་ལྡན་གང་རུང་བསྐྱབས་ནས་རང་གི་རོ་བོའི་དོན་ལྡན་མི་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར། མིང་གི་སྐྱ་ལ་རང་གི་རོ་བོའི་དོན་ལྡན་མི་སྐྱབ་པར་ཐལ། རང་གི་རོ་བོའི་དོན་ལྡན་དེ་ཁྱོད་
 གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་སྐྱས་པའི་ཕྱིར། འཕྲི་གིས་བསྐྱས་པ་འདུས་བསགས་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་སྒོ་རོང་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་ཅམ་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་
 པ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་ཅམ་དུ་བྱུང་བའི་
 མ་བཟེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟག་དངོས་སུ་མ་སྐྱས་ཀྱང་ཞེ་ནས་འདོད་པ་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་པས་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟོགས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་དེ་མ་ཆང་བའི་རྟགས་ནི་འདོད་ཡུལ་དང་འགལ་ཞིང་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་འགྲོ་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤངས་ཅན་པའི་མིག་སོགས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་སྟོན་བཟོད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་རྒྱང་པན་པས་སྐྱེ་བ་སྤྱ་
 ཕྱི་མེད་པར་སྐྱབ་པར་འདོད་ནས་ཐོལ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི་ལྟར་དུ་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྗེས་
 གཅིག་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་དང་བྱམ་པ་གང་རུང་གི་སྒྲ་བཅས་སུ་ཡོད་དེ། ལྷན་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཅིག་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཀོད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་རྗེས་འགྲོ་
 མེད་པ་དང་རྟགས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་
 ཡང་དེ་འབྲའི་ལུས་བྱམ་གང་རུང་གི་སྒྲ་བཅས་དེ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་འབྲའི་སྒྲ་བཅས་
 ཀྱི་སྦྱི་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་འདོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ལུས་བྱམ་གང་
 རུང་གི་སྒྲ་བཅས་ཀྱི་སྦྱི་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་དེ་
 འབྲའི་ལུས་དེ་ཡང་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པ་དེ་དེ་འབྲའི་ལུས་
 བྱམ་གང་རུང་གི་སྒྲ་བཅས་ཀྱི་སྦྱི་དོན་གཞན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་པའི་རྒྱང་པན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདི་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་མངོན་ཞེན་གྱིས་ཀྱུན་
 རས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་བྱས་སྟོང་པ་བཟོད་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་
 སྤྱིའི་མི་རྟག་པ་དེ་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་དཔེ་བྱམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལ་རྗེས་སུ་
 མི་འགྲོ་བའི་བྱེད་པར་སོ་སོར་བྱེ་ནས་རྟོགས་ན་ཁྱོད་གྱིས་བྱས་པས་སྐྱ་འདིག་པར་སྐྱབ་པ་ལའང་

ཆོས་རྒྱུ་ལྟོ་མེད་པ་དང་རྟགས་འགལ་བའི་སྒྲིན་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བཀོད་པ་ལྟར་
 མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་རྒྱུ་མི་ལྟོ་
 བས་ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྒྱུ་ལྟོ་མེད་པ་དང་རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་
 དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུ་ལྟོ་མེད་པ་ལྟོ་བའི་སྐྱི་འཇིག་
 པ་ཅམ་གྲུབ་པའི་ས་སྐྱ་ཡང་སྐྱི་མི་རྟག་པ་ཅམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། དེས་ན་སྐྱ་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུ་ལྟོ་མེད་པ་ལྟོ་བའི་སྐྱི་མི་རྟག་པ་ཅམ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་
 ལའང་དེ་འདྲའི་ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་ལྷ་བཅས་ཀྱི་སྐྱི་དོན་གཞན་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་དེ་འདྲའི་ལུས་
 བུམ་གང་རུང་གི་ལྷ་བཅས་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་འདྲའི་ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་ལྷ་བཅས་
 ཀྱི་སྐྱི་དོན་གཞན་དེ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱི་མི་རྟག་པ་ཅམ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལས་གཞན་ལ་
 རྒྱུ་ལྟོ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཅམ་ཆོས་
 ཅན། སྐྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་སྐྱ་ལས་གཞན་ལ་རྒྱུ་ལྟོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་དེས་མ་
 འབྲེལ་བ་བརྒྱུག་པ་སྟེ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་གཅོད་ལ་མི་
 ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱས་
 གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་ཆོས་གཞན་ལ་རྒྱུ་ལྟོ་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་
 ལ། མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གཞན་གང་ལ་རྒྱུ་
 ལྟོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱི་མི་རྟག་པ་ཅམ་དེ་སྐྱོག་ལ་སོགས་ལའང་གྲུབ་ཐོན་
 བས་བྱས་པས་སྐྱ་ལ་སྐྱི་མི་རྟག་པ་ཅམ་སྐྱབ་པ་གྲུབ་ཐོན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ཆོས་
 ཅན། སྐྱི་མི་རྟག་པ་ཅམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་སྐྱ་ལ་གྲུབ་ཐོན་སྐྱབ་པའི་
 སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་ཅམ་དེ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་
 སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྐྱ་
 ལས་གཞན་ལ་རྒྱུ་ལྟོ་མེད་པ་སྒྲིན་དང་ལྡན་པ་མིན་ནོ། །འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱན་པ་འདིས་
 བྱི་བྱེ་བྲག་པ་དག་རྟགས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན་སྐྱའི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཅན་སྐྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཀྱི་

ཚེས་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ཚེས་མི་རྟག་དག་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཚེས་ཅན་
 སྤའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དག་འགོག་པས་བྱས་པས་སྤྱི་མི་རྟག་སྤྱབ་གྱི་རྟགས་འགལ་བར་འདོད་པ་དག་ནི་
 བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བྱས་པས་ཚེས་ཅན་སྤྱི་ལ་དེ་ལྟར་གྱི་ཚོགས་པ་དོན་གཞན་གཉིས་
 བོ་དེ་མི་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་སྤྱབ་པ་དེ། བྱས་པ་ཚེས་ཅན། བྱོད་གྱིས་ཚེས་ཅན་སྤྱི་ལ་དེ་ལྟར་གྱི་
 ཚོགས་པ་དོན་གཞན་གཉིས་བོ་དག་བསལ་བས་བྱོད་སྤྱི་མི་རྟག་སྤྱབ་གྱི་རྟག་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་བྱོད་གྱིས་ཚེས་ཅན་སྤྱི་འདིར་དེ་ལྟར་གྱི་ཚོགས་པ་དོན་གཞན་གཉིས་བོ་དེ་སྤྱབ་པར་
 འདོད་པ་མིན་གྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་ཚེས་མི་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་བསྤྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་འདོད་སྤྱི་སྤྱོས་པའི་རྣམ་གཅོད་གྱི་དགོས་པ་བརྟན་ནས་ད་རང་སྤྱི་སྤྱོས་པའི་
 རྣམ་བཅད་གྱི་

༩༡༽

དགོས་པ་སྟོན་པ་དེ། རྒྱལ་ས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྒོས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཡོད་དེ།
ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམས་པར་བཞག་ཀྱང་ཚེད་པའི་དུས་སུ་ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཀྱི་ཆོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་
འདོད་པ་ཡོད་དམ་གང་གིས་ན་དེ་བསྒྲེག་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱ་སྒོས་ཤེ་ན། ཡོད་དེ་རང་གཞན་ཀྱི་སྡེ་པ་
འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་དང་པོར་གཞན་སྡེའི་འདོད་པ་འགོག་པ་དེ། གཞན་སྡེ་
ཁ་ཅིག་ན་དེ། གལ་ཏེ་ཆོལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཐམས་
ཅད་སྐྱབ་བྱར་གཟུང་དགོས་པས་ཚེད་པའི་དུས་སུ་ཆོལ་བས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེས་ལུང་དོན་
གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་གཞོན་ན་གཏན་ཆིག་འགལ་བ་དང་དམ་བཅའ་དག་བསལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། ཆོལ་བ་དེ་དག་གིས་ལྟར་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ན་ངི་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་
བསྒྲེག་པས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆིག་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བསྒྲེག་པའི་སྟོན་ས་
གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ལུང་དོན་གཅིག་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱ་ལ་ངི་བའི་ཡོན་ཏན་
སྐྱབ་པའི་སྐབས་མིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་དེར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ནམ་
ཡོན་བཀག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་ལ་ངི་བའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་
པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་
དེ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་ལ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ཡང་སྐྱའི་ཆོས་ཡིན་པས་
སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་ནི་སྐྱ་དང་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འབྲེལ་
བ་ཅི་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་
རྟག་པ་ཡིན་ན། བྱས་པས་སྐྱ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གཞོན་པ་དེ་ལ་ཡང་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟགས་འགལ་བའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོན་པ་འབའ་ཞིག་ཉིད་དུ་བད་པས་སྐྱ་མི་

ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ན་ཞེས་པའི་སྒྲོན་སོན་གནས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་སྒྲིའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་
སྒྲིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱ་ཏྲག་པ་
ནས་ཡོན་དེ་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་གྲོལ་བས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན། གྲོལ་བའི་རྒྱུད་
ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དཔག་འདོད་སྟེ་ཚུལ་དང་དེ་གཞན་གྱིས་

༼ ༣ ༽

རྟོགས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཚད་པའི་ཆེ་ཕྱི་གོལ་གྱིས་སྤྲུག་པར་འདོད་པ་དང་ཐེ་ཆོལ་བ་
ནས་སྐྱབ་བྱེད་འདི་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་འགས་གོལ་བའི་རྒྱད་ལ་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
དཔག་འདོད་སྤེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཕྱིར།
གོལ་བས་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཅན། གོལ་
བའི་རྒྱད་ལ་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དཔག་འདོད་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་དེ་དག་ལ་མི་
འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་དག་མེད་པར་ནན་གྱིས་སྤྲུལ་མི་རྟག་སྐྱབ་གྱི་
གོལ་བས་ཁྱོད་སྤྲུག་པ་ནམ་ཡོན་འདི་སྤྲུལ་མི་རྟག་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅེས་པ་འདི་གསལ་བར་
དབང་ཕྱག་སྤེ་རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་སོགས་
གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་དེ། སྤྲུལ་མི་རྟག་སྐྱབ་གྱི་གོལ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མིན་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་སྤྱིའི་སྤྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་སོགས་བརྗོད་པའི་རྟགས་གྱིས་ཁྱོད་སྤྲུག་པ་ནམ་ཡོན་སྤྲུལ་མི་
རྟག་པ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་མི་འབྲུལ་བར་ཐལ། དེས་དེ་འདོད་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་སྤྲུལ་མི་
རྟག་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བའི་འབྲུལ་པ་ཡིས་གཞོད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྲུག་པ་ནམ་ཡོན་གྱི་ཕྱང་དོན་ལ་གཞོད་པས་
གཞན་སྤྲུལ་མི་རྟག་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད་དེ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ནམ་ཡོན་མེད་ན་
མི་རྟག་པ་མི་འབྲུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱས་པས་སྤྲུག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གཞོད་ན་གོལ་བས་
ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱང་ལ་གཞོད་པས་གོལ་བས་བཞོད་པའི་རྟགས་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲུག་སྟོན་གྱི་ཕྱང་ལ་གཞོད་པས་སྤྲུལ་མི་རྟག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་འགལ་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་གྱི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ནམས་རང་གི་སྤྱོད་ཕྱུལ་འགྱུར་པ་ཕྱང་ལ་སྟོབས་
པ་མེད་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་སྟེ་ཁྱོད་གྱིས་སྐྱབ་པའི་སྤྲུལ་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྤྲུག་སྟོན་
གྱི་ཕྱང་གིས་གཞན་དུ་བྱར་མི་རུས་པར་ལེགས་པར་བྱུང་སྟེ། རྟགས་སྤར་སྤར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་

པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་དེའི་ཆེ་གྲོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་
ན་དེའི་ཆེ་གྲོལ་བས་ཚོད་པའི་ཉེན་ལུང་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གྲོལ་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་
སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་དེའི་ཆེ་གྲོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོར་བའི་
ཉེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་

༼ ༣ ༽

ལུང་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ལུང་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲ་དེའི་ཆེ་ཆོལ་བས་ཁྱོད་ཁས་
སྒྲངས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འདི་ནི་ཆོལ་བས་ཁྱོད་ཁས་
ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་
དེའི་ཆེ་ལུང་ཁས་མི་ལེན་ན་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ལུང་ཁས་ལེན་ཞེ་ན། སྒར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལུང་ལ་མི་
སྟོས་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རིགས་པས་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ནམ་པར་དག་ཅིང་
གཏན་ལ་མེབས་ནས་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་ཤིན་ལྟོག་ལ་དཔྱོད་པའི་དུས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྟན་
བཅོས་ནམ་དག་ཡོངས་འཛིན་པ་སྟེ་ཆད་མར་འདོད་པ་དུས་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཆད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན་
ཤིན་ལྟོག་ལ་སྟོད་པའི་སྐབས་མེད་པ་གང་ཞིག་དེའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ལྟོག་ལ་དཔྱོད་པ་
དེའི་ཆེ་ཆོལ་བས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་དོན་ལ་གཞོན་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དེས་བྱུང་བའི་དོན་ལ་ལུང་དེ་དང་འགལ་བར་སེམས་
སྟེ་ཁས་ལེན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་གནས་གསུམ་པ་ལུང་གི་ཡུལ་ཤིན་ལྟོག་ལ་རྟོག་དཔྱོད་འཕོ་བ་
ན་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་
པའི་ཆེ་ལུང་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའི་སྐབས་དེར་
ཡང་ཆོས་ཅན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་པ་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་དོན་ལ་
གཞོན་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་ཡི་གཞན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་གཞོན་པའི་རྟགས་སྤང་བྱ་
མིན་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་ན་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་གྱི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
ལུང་དོན་ལ་གཞོན་པས་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་ན་རྟགས་འགལ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་
ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མངོན་ལྟོག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབྱེད་པ་ཀྱན་ལ་བསྟན་
བཅོས་དག་ཆད་མར་གཟུང་དགོས་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་བྱས་ཏེ་
ཁྱོད་ལ་རིགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ནི་སྟེ་ཁྱོད་ལྟར་ཡིན་ན་བྱུང་མཐའ་འཇམ་ལུང་ཤེས་
པ་མེད་པའི་ལུགས་རྗེ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་རྟོགས་

བར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱགས་ཇི་སོགས་ཀྱིས་ལུང་ཁས་
ལེན་བའི་སྐབ་བྱེད་མེད་དེ། སྤྱགས་ཇི་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། ལུང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
བྱུང་ནས་དཔྱོད་བ་ཀྱན་ལ་ལུང་ཁས་

༼༩༽

ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ་ལུང་གི་སྒྲིན་ཡོན་མཐོང་ནས་ཀྱང་དཔྱོད་པ་ཀྱན་ལ་ལུང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱོད་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ན་ལུང་ཡན་ལག་དུ་མེད་པར་རེད་ལུང་རམ་ཅིག་ལུང་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཞིང་
ལུང་དོན་ལ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གཞོན་པའི་ཉེས་པ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་གྱི་མ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མི་ཟད་པའི་གཞོན་དང་འབྲེལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་པ་
ཀྱན་ལ་ལུང་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་པ་འདི་ནི་དང་པོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ན་སུ་ཡིས་གསར་
དུ་བགོས་པ་ཡིན་ཞེས་དབྱས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་ཉིད་ལ་བསྟན་
བཅས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་གྱིས་བྱུང་བ་མཐུན་དཔེའི་སྟངས་ལ་བསྟན་པ་ཞིག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་ལུང་
དོན་ལ་གཞོན་ན་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ཀྱན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྟགས་འདི་ན་འཛིག་རྟེན་འདས་ལུགས་ཏེ་
མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ན་མ་ཡོན་མ་གྲུབ་
པས་ཁྱོད་མ་གྲུབ་པར་ནི་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ན་མ་ཡོན་དང་འབྲེལ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་སྐྱ་
རྟག་པ་ན་མ་ཡོན་ལ་གཞོན་པས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སྒྲིན་ལྡན་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་
ལུང་དོན་ཀྱན་གྱིས་བྱུང་བ་མཐུན་དཔེའི་སྟངས་དུ་བསྟན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་
སུ་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཀྱན་གྱིས་བྱུང་བ་མཐུན་དཔེའི་སྟངས་དུ་བསྟན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་རང་གི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཀྱན་གྱིས་བྱུང་བ་
མཐུན་དཔེའི་སྟངས་དུ་བསྟན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ངག་སྒྲུབ་སྐྱེས་བྱ་དང་དུ་ལྡན་ལ་
ཆོས་སུ་ལུང་ལས་བཤད་པ་མ་ལུས་པས་བྱུང་བ་མཐུན་དཔེར་ཁས་སྦངས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི་སྐྱེ་
བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆིག་དང་དུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་སེམས་ལྡན་དང་མེ་སོགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་ཤེས་པའི་ངོར་ལུང་དོན་ལ་གཞོན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་

བྱ་སྐྱབ་མི་བྱས་སོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མི་ཉག་པ་དང་རྒྱ་མི་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་བྱས་པ་དང་
དུ་བ་ཆོས་ཅན། གོལ་བ་འགའི་སྤྱ་བའི་ལུང་དོན་སྤྱ་ཉག་པ་ནམ་ཡོན་སོགས་ལ་གཞོད་པས་རང་གི་
ཁྱབ་བྱེད་དང་རྒྱ་ལ་འབྲེལ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྷོག་

༼༥༽

བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་དང་རྒྱ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འབྲུལ་བའི་བྱིར། དེས་ན་ལྷ་ལ་
ཞེས་པའི་ཚོལ་བ་གཞན་དག་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་རང་གིས་བཀོད་པའི་བྱས་པ་དང་དུ་བའི་
གཏན་ཚིགས་དེས་རང་སྟོགས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར་སྒྲུ་མི་ཏྲག་པ་དང་། ལ་མེ་དག་རི་ལྷར་རྟོགས་པར་
བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་བྱས་པ་དང་དུ་བ་དེ་ནི་
རང་གི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་མི་ཏྲག་པ་དང་མེ་ལ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བར་ཆད་
མས་རྟོགས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་ཚོལ་བས་ཁས་སྦྲངས་པའི་ལྷ་དོན་ལ་
གཞོད་པའི་རྟགས་འགོད་མཁན་ཚོལ་བ་སྒྱུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲུ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོལ་བ་དེ་ཚུས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་སྒྲུ་མི་ཏྲག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་
དེ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་སྒྲུ་མི་ཏྲག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ཀྱིས་དེ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་དེས་དེ་ལ་དངོས་པོའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འགལ་ན་སྟེ་གཞོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་ཚོལ་བ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་
དེ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་ཅི་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པས་ཚོལ་
བ་ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཚོལ་བས་ཁས་སྦྲངས་པའི་ལྷ་དོན་ལ་མ་
བརྟགས་པར་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཚོལ་བ་སྒྱུ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཚུས་ཅན། བྱས་པ་དེ་དེ་ལ་
གཞོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆ་ཁོ་ནས་མི་རིགས་པ་བྱེད་པའི་ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་མིན་པར་ཐལ།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་དེས་དེ་ལ་གཞོད་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཅིས་ན་དེའི་ཆ་ཁོ་ནས་ཚོལ་བ་སྒྱུ་ཅན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་
ལྷ་དོན་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་རྟགས་འགོད་མཁན་ཚོལ་བ་སྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་ན་མ་
བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལྷར་སྒྲུང་འགོད་མཁན་ཡང་ཚོལ་བ་སྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་
མཚུངས་ཏེ། སྒྲུ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ན་མིག་གི་གཟུང་བྱ་སོགས་གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྒྲུང་འགོད་
མཁན་ཚོལ་བ་ཚུལ་ཅན། ཚོལ་བ་སྒྱུ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་མཁན་

ཁས་སྒངས་ནས་དེ་སྐབ་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་ཉག་ས་ལྟར་སྒང་བརྗོད་པའི་གོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་
གོལ་གཞན་དག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ཉག་ས་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་ཡུལ་སྐྱ་མི་ཉག་པ་ཉིད་ནི་སྐབ་
པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་

༩༩༽

ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཁྱོད་ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ཉགས་བྱས་པ་དེས་སྐྱ་མི་ཉག་པ་དེ་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་
བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་བཤད་པའི་སྐྱ་ཉག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱས་
རིགས་པས་བྱབ་པ་མིན་ཡང་བྱས་པས་འགོག་ན་རིགས་པས་བྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་
འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་ལྷགས་ཡིན་ཀྱི་རིགས་པ་སྐྱ་བའི་ཚུལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷང་ཤེས་པའི་ངོར་ཉགས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
ནམ་གཞག་འདི་ཉམས་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷང་ཤེས་པའི་ངོར་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་
ལྷང་དོན་ཀྱན་དང་འགལ་བ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག་ལྷང་དོན་ཀྱན་འགལ་བ་མེད་པར་
མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལ་ཉག་པ་ནམ་ཡོན་མ་ཡིན་པ་བྱས་པས་སྐྱབ་ཅིང་ཉག་པ་ནམ་ཡོན་ལྷང་གིས་བྱབ་པས་
འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲལ་བའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཉག་མི་
ཉག་ལ་སོགས་པའི་འགལ་བ་དག་གཞི་མ་ཐུན་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་སྐྱ་ལ་མི་ཉག་པ་ཆད་མས་བྱབ་
ན་འགལ་སྐྱ་ཉག་པ་དེས་པར་བྱབ་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོན་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། སྐྱ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་ཉགས་ནམ་ཡོན་མ་ཡིན་པ་དང་ཉག་པ་ནམ་ཡོན་གཉིས་ཉག་མི་ཉག་དེ་འདྲའི་འགལ་
བ་བྱས་མཚུངས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་མི་ཉག་པ་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ཉག་པ་ནམ་
ཡོན་ལས་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་སྐྱ་མ་དེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱིས་
བྱབ་ལ་ཕྱི་མ་དེ་ལྷང་ཅམ་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉག་པ་ནམ་ཡོན་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ཉག་པ་
དེ་དག་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ནི་མིན་ཞིང་དེར་ཡང་མ་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཉག་པ་ནམ་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་ཀྱང་ཉགས་ནམ་ཡོན་ལ་གཞོན་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་སྤྲད་པའམ་བཀག་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་ཉག་
སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཉགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཉགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཚོལ་བྱང་གིས་སྐྱ་ཉག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་

གཞོན་པས་ཁྱོད་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་འགལ་བར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་གཞོན་པས་ལུང་དོན་གཅིག་
བཀག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་ལ་ཉག་པས་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་
འགལ་བར་ཐལ། དེ་བཀག་པས་ལུང་དོན་གཅིག་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༩༥༽

གལ་ཏེ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་དེ་སྒྲིའི་ཆོས་སྤྱ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་ན་བྱས་པའི་སྒྲིའི་སྤྲེང་དུ་རྟགས་ནམ་
ཡོན་དེ་ཉིད་ལ་གཞོན་པས་སྒྲིའི་རྟག་སྒྱུབ་ཀྱི་བསྒྱུབ་བྱ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཀྱི་ནི་རྟག་པས་ཡོན་
རྟག་ལ་གཞོན་པས་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིའི་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གཞོན་པས་སྒྲི
འི་རྟག་སྒྱུབ་ཀྱི་རྟགས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་བསྒྱུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འབྲེལ་སྤྱི། རྟགས་ཀྱན་རང་རང་གི་བསྒྱུབ་བྱ་ལ་སྤྱོད་བསྒྱུབ་བྱ་འགོག་ན་སྒྲིའི་ཅན་དང་སྒྱུབ་ན་ཡོན་
རྟག་ཅན་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་མེད་ན་སྒྲིའི་རྟག་སྒྱུབ་ཀྱི་
བསྒྱུབ་བྱ་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་ཆད་མས་རྟགས་པ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱས་པས་སྒྲི
རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གཞོན་པས་དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་རྟགས་འགལ་བ་འདིར་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོན་
པ་འབའ་ཞེག་གི་སྒྲོ་ནས་དེ་འབྲེལ་སྤྱི་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ལྷང་དོན་བཀག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་
གཞན་ལ་ལྷང་དོན་བཀག་པ་དང་རྟགས་གཞན་ཀྱི་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་ལྷང་དོན་བཀག་པར་བྱས་
པ་ལ་འང་མཚུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོན་འགྱུར་ཀྱི་སྒྲིའི་སོ་ན་གནས་སོ། །ད་རང་
གི་སྤྱི་པས་ལྷང་དོན་བསྒྱུབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་དེ། གལ་ཏེ་ཞོལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲུངས་
པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་མཐོང་བའི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྒྱུབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་སོ་ཞེས་རང་
སྤྱི་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །ལྷང་ལས་བཤད་པའི་དཔེ་དང་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲིའི་བརྟེན་པའི་
རག་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྱུབ་བྱ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྱུབ་
བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་དམ་བཅའ་མ་ཡིན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྱུབ་
བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་སྒྲོར་འདོད་པར་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྒྱུབ་བྱ་ཡིན་པ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆིག་ལས་ལྷོག་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བསྒྱུབ་བྱ་ཡིན་པ་རིགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཞོལ་བས་བསྒྱུབ་བྱར་མི་འདོད་པས་བསྒྱུབ་བྱ་མིན་ཞེ་ན། ཆོས་གཞན་རྟག་
པ་ནམ་ཡོན་སོགས་ཀྱི་ལྷང་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲིའི་རྟག་སྒྱུབ་ཀྱི་བསྒྱུབ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེར་

ཚོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པས་ཁྱོད་ལ་གཞོད་པས་བྱས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་
འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆོ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་འབྲེལ་ཡུལ་གང་

༼༽

ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ན། བྱོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱ་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་དུ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
བྱོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་མི་
གཙོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཙོད་པའི་དུས་སུ་ཆོལ་བ་རང་ཉིད་བསྟན་
བཅོས་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱ་སྒྲོས་པས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཙོད་པའི་དུས་སུ་ཆོལ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཙམ་
གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་མི་རུས་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་བྱོད་སྒྲོས་དགོས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་དགོས་པ་འདི་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་
བྱོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་སྐྱ་དེ་ཆོལ་བ་ཉོག་ལྷན་དག་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་
པའི་དོན་ཡིན་ནམ། ཆོལ་བ་སྐྱོན་པོ་དག་དེ་འབྲེལ་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོལ་བ་ཉོག་ལྷན་ཆོས་
ཅན། རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བྱོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་སྐྱ་
སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དེ་ནི་ཆད་མས་བཀག་པ་མེད་ཅིང་བྱུང་ན་བྱོད་རང་
གི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འཛིན་པ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་རུས་ཏེ་མི་རུས་ལ། བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཆད་མས་བཀག་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ལས་གང་གིས་བྱོད་བསྟན་བཅོས་ལ་
འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆོལ་བ་སྐྱོན་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དེ་
ལྟར་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལྟར་ཡང་བྱུང་མཐའ་སྟེ་ལུང་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་ལ། དེ་ནི་
ཕྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་རྒྱ་མཆན་མེད་པར་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལུང་གཞན་འཛིན་པ་ནི་
ཅིས་མི་ཐོབ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་སྐྱ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་ཆོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པས་དེའི་
དོན་དུ་སྒྲོས་མི་དགོས་ན། ཆོལ་བའི་འདོད་ལུལ་བསྐྱབ་བྱར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡང་རང་སྐྱ་སྒྲོས་མི་
དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་ཆོལ་བའི་འདོད་ལུལ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱོམས་
ཀྱི་མཆན་ཉིད་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྒྲོས་པར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཡོད་དེ། ཆོལ་བས་མི་

འདོད་པའི་ལུང་དོན་ཏྲག་པ་ནམ་ཡོན་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལོག་པར་ཏྲག་
པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་སེལ་རྒྱས་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་ཏྲག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་
གཞོད་པས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འདོད་
ཡུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་དང་། བྱས་

༼༩༽

བས་དེ་ལ་གཞི་དཔེ་སྐྱབ་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞི་དཔེ་ན་རྟགས་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་
གཞི་དཔེ་ཡུལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞི་དཔེ་པའི་སྒྲིན་ལ་སོགས་ཐུག་པ་མེད་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་བས་བྱས་པའི་བྱང་པར་ཅན་
དེ་དག་ཅོད་གཞིའི་ཆོས་སྒྲ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་ཤིང་
བྱབ་པའི་ཅོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དག་ནི་བཟུང་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་དོ་ཞེས་རང་སྤེ་གཞན་
དག་ནི་ཟེར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པའི་ཅོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་བཟུང་བའི་
དོན་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་སྒྲ་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཆོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཅོད་གཞིའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་དུ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དཔེ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་ཀྱིས་ཅོད་གཞིའི་རྟོག་ཆོས་
ཅན་ནི་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་ཤིང་བྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོལ་བརང་རང་གི་
འདོད་བས་བཏགས་པའི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྤེ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ཅོད་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྤེ་རང་སྒྲ་དེས་ཅོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་ཟིན་པར་བསྟན་
པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱབ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་དེར་རང་སྒྲ་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་སྒྲོས་པའི་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤེ་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་བྱབ་ཟིན་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་
དག་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྒྲོས་པའི་
ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་ནི་འབྲས་བུ་དགོས་པ་དང་ལྡན་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་རང་མཆན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་རང་སྒྲ་སྒྲོས་ཅེ་ན། ཕྱོགས་
ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲོན་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་རང་མཆན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་
བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མ་བྱུང་བྱུང་ཆེས་
ཀྱི་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་རང་མཆན་པ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་དེ་སྐབས་གཞན་དུ་ཇེས་སུ་

དཔག་པ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པས་སེལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་
རང་མཆོན་པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་སྦྱོན་ཅི་འགྱུར་གང་གིས་ན་དེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་རང་སྤྱོད་
སྒོས་ཁྱིམ་པས། དེ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཁྱིམ་པས། དེ་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་དཔེ་རྟགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་རྟགས་

༩༡༠༽

ལ་ཇེས་འགྲོ་མེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་རྟགས་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་
ནམ་ཟླ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཟླ། དམ་བཅའི་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དཔེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་
སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ་
ཕྱོགས་འབྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ནའང་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་
ཉེས་པ་ཀུན་གྲང་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲང་ཕྱོགས་
འབྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པའམ་སྐྱབ་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་ཐམས་
ཅད་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་དཔེ་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཅམ་དང་
འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་
ཅད་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་དམ་བཅས་པ་ཅམ་གྱིས་མངོན་སུམ་ཇེས་དཔག་ལ་
སོགས་དང་འགལ་བ་སྐྱེ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་བུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལྡེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཏེ་དེ་དག་ཁོ་ན་སེལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་འདོད་
ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་འབྲུབ་པ་དང་ལྟོག་པ་སྟེ་རྟོག་པས་མི་འདོད་པའི་དོན་ལ་
ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཏ་ཅང་འབྲུབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་དག་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ཆོག་དེ་དག་གིས་མ་འབྲུབ་འབྲུབ་ཆེས་གང་དང་གང་གིས་སེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་དང་ཁོ་ནའི་ཆོག་སྤང་དང་ངོ་བོའི་དང་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག་ཆོས་
ཅན། ལྟོག་པ་སྟེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་འབྲུབ་ཆེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་ནས་
རྟོག་པས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རྟོག་ཀྱིས་བྱུང་
མ་བེན་དང་། མངོན་ཇེས་ཀྱི་ཆད་མས་བསལ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྟོས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འདོད་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མ་འབྲུབ་པ་སེལ་
བར་བྱེད་དེ། དག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་སྐྱས་གྲང་རྟོག་པའི་ཞེད་པས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཕྱོགས་

ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོག་དེ་དག་མ་ཁྲབ་ཁྲབ་ཆེས་དག་སེལ་
བའི་དོན་དུ་སྒྲོས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དོན་དམ་པར་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གང་ཞིག་བཞེད་ཅེ་ན།
ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་དོན་དམ་པར་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་བཞེད་དེ།
རིགས་ཆོལ་བས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་སྟོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
འདྲ་དེ་དོན་དམ་པར་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོགས་

༼༡༡༽

ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆིག་དེ་དག་གི་བསལ་བྱའི་དོན་དེ་ནམས་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་
མེད་དེ། ཚད་མས་བསལ་བའི་དོན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
ལྷག་མ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་བྱུབ་ཟིན་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་དང་ཆོལ་བས་མི་འདོད་པ་དང་
དག་དུ་སྐྱས་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་ཞེས་པའི་མཆན་ཉིད་འབྲུག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆིག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་
དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟག་མ་བྱུབ་པ་ད་ལྟ་ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེལ་
བའི་དོན་དུ་ཁོ་ན་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གུན་ལས་བརྟུས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་ཉིད་
དང་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་ཆིག་ཆོས་ཅན། བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞི་སྟོན་པའི་ཆིག་དུ་མ་འབྲེལ་ན་ཁྱོད་
གྱིས་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་གི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུབ་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། ཆོལ་བ་རང་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་པ་ཅམ་གྱི་ཆིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུབ་པ་ད་ལྟ་
བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུན་དུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པའི་རྒྱུན་
གྱི་མཐའ་ཅན་གྱི་བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞི་སྟོན་པའི་ཆིག་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ནའི་ངེས་
བཟུང་མ་སྒྲོས་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུབ་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་དེ་
འོང་བར་གཞིགས་ནས་ད་ལྟ་ལས་དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བའི་དཔེ་རྟགས་མ་
བྱུབ་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གུན་བརྟུས་སུ་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་
བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདོད་པའི་ཆིག་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཐུ་འི་མིང་ཅན་གྱིས་རྒྱུན་ཀ་ཏ་བ་དེ་ལྟའི་
དུས་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འབྲའི་ཀ་ཏ་དེས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་
བྱུབ་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་ཏེ། དེ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་
ཆིག་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཐུ་འི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཀ་ཏ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། གུན་བརྟུས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཁྱོད་འདོད་ཆིག་ལ་ད་ལྟའི་དུས་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་

གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དབེ་རྟགས་མ་བྱུབ་པ་ད་ལྟ་བུ་སྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཡན་ལག་མིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་ཆིག་ལ་ད་ལྟའི་དུས་གོ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མ་འོངས་
པའི་ཡུལ་ཅན་བསྟན་བྱ་བ་བྱེད་གཞི་སྟོན་པའི་ཆིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་པར་

༼ ༡༣ ༽

ཁྱིད་བྱེད་བྱ་བའི་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བརྟུས་སུ་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་སྦྱོར་ན་རིགས་སྒྲོར་ཡང་ཁོ་
ནའི་ངེས་བཟུང་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། མ་འོངས་པར་ཁྱིད་བྱེད་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
རིགས་སྒྲོར་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ནི་ཕྱེད་མིང་
ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཀ་ཏ་བ་དེ་ད་ལྟའི་དུས་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་
གཞི་སྟོན་པའི་ཆོག་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ལ་ཡོད་
པའི་ནུའི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཀ་ཏ་བ་དེ་ཡིས་བསྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་མ་
གྲུབ་པ་ལ་སོགས་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་ཀུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ནུའི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཀ་ཏ་བ་དེ་
ད་ལྟའི་དུས་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཞོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་པའི་
ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་སྒྲོར་ཁོ་ན་སྟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་ཀྱི་རང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཞོལ་བས་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་དོན་
དུ་ཁྱོད་སྟོས་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འབྲའི་དོན་རྗེད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རང་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཞོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་འདོད་
ཡུལ་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བསྟན་བྱ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་གཞན་ཁྱོད་
ཀྱི་བསྟན་བྱར་མི་འཐད་པ་དེའི་ནའི་ཕྱིར། སྤར་བ་འད་པ་དེ་དག་གི་འཇུག་བསྐྱས་ཏེ་སྟོན་པ་དེ། རང་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་ཞོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་དེས་ན་ཞོལ་བས་མི་འདོད་པའི་རྟག་པ་ནམ་
ཡོན་ལ་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྐྱ་མི་རྟག་སོགས་ཞོལ་བས་འདོད་པའི་དོན་ལ་བྱས་པས་གཞོད་པ་
ཡིན་ན་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོགས་བསལ་བ་དང་གཏན་ཆོགས་འགལ་བའི་སྦྱོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། ཞོལ་བས་ཇི་ལྟར་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་རང་སྐྱ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ནས་ད་མ་བསལ་བ་སྟོས་པའི་
དགོས་པ་སྟོན་པ་དེ་སྤར་ཞོལ་བས་ཁས་སྒྲུངས་པ་བཟུང་རོ་ཞེས་པའི་ཞོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་
སྒྲུངས་པ་དེ་ཡང་མཛོན་རྗེས་ཀྱི་ཆད་མ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་འདོད་དེ།

རི་སྐད་དུ་ཀུན་བརྟུས་སྟུ། མངོན་སྟུམ་དོན་དང་རྗེས་དབུག་དང་། ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་
ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་ཆད་མས་བསལ་བ་སྟོགས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། མངོན་སྟུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མས་བསལ་བ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འདྲུག་
པའི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་མ་

༼ ༡༣ ༽

ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེ་གས་ཡང་དག་ནི་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བསལ་མེད་པ་ཞིག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
བརྗོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཆད་མས་བསལ་བ་སྟོགས་མ་ཡིན་ན་ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཆད་མས་
བསལ་བའང་གཉིས་སུ་ངེས་མོད་ཆད་མས་བསལ་བ་བཞིར་ངེ་ལྟར་གྱུར་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་
སྒང་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་ཀྱང་ཆད་མས་གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། གཞོད་བྱེད་ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་
ཞུགས་ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསལ་བ་བཞིར་
བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་གཉིས་རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་ན་དེའི་
རྟེན་ཞུགས་གཉིས་པོ་དེ་ཞུགས་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། སེལ་བྱེད་ཆད་མ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁྱོལ་བས་
ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཁྱོལ་བའི་རང་ཆེག་དང་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཆད་མར་ཁས་
ལེན་པ་པོའི་སྟོང་འཁྱོད་གཉིས་འབྲས་ཞུགས་སུ་འདུ་སྟེ། རང་ཉིད་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་རང་
གི་བསྟན་བྱའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུར་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟོན་ས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བར་
འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་ལ་གྲགས་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཞུགས་རྟེན་ལྷུ་ལ་
ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱི་ཞུགས་སུ་
འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་སྒྲ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
བྱིར། གལ་ཏེ་སེལ་བྱེད་སྐྱབས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། རང་ཆེག་སྐྱབ་
པོའི་ཁྱོལ་བ་བདག་དང་ཁྱོལ་བས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་པོ་གཞན་ཆོས་
ཅན། ཁྱོལ་བས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དོན་ཡང་དག་པ་ངེ་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ས་རང་ཆེག་དང་བསྟན་བཅོས་བརྗོད་པར་ཁྱོལ་བས་
མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་ན་རང་ཆེག་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སེལ་བྱེད་
སྐྱབས་སུ་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཞོད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
ཁྱོལ་བས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོལ་བའི་རང་གི་ཆེག་དང་སེལ་

བྱེད་སྐབས་སུ་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཞོན་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གྱུ་

༩༡༥༽

མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚོལ་བའི་རང་ཆོག་གཉིས་ཚོལ་བས་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་གྱི་འབྲས་
བྱར་ཁས་སྒྲངས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་མེད་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚོལ་བའི་རང་གི་ཆོག་
དང་སེལ་བྱེད་སྐབས་སུ་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཞོན་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ལྟན་ཅིག་བཤད་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་ཏེ། རི་ལྷར་ཚོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོལ་བ་བདག་གི་ཆོག་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་མིན་ན་
གཞན་ལ་དོན་སྟོན་པའི་ཆེད་ཏུ་ཚོལ་བ་བདག་གི་ཆོག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་བསྟན་
བཅོས་ཆད་མར་མི་ཉེན་ནམ་ཁས་མི་ལེན་ན་བསྟན་བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་
ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཁྱོད་ཚོལ་བའི་རང་ཆོག་དང་རྒྱས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཚོལ་བའི་རང་ཆོག་དང་རྒྱས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོལ་བའི་རང་ཆོག་དེ་ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེན་ཡིན་པས་ཚོལ་བས་ཆད་མར་
ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞོན་སྐབ་ཏུ་འཇུག་པ་བཞིན་ཏུ་གང་ལ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་ནས་
དཔྱོད་དགོས་པ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེན་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཁྱོད་གཞོན་བྱེད་དམ་སྐབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཏུ་
འགྱུར་གྱི་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་
ན་ཚོལ་བའི་ཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ལ་གཞལ་བུའི་དོན་ཅན་
གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་ཆད་མས་བསལ་བའི་དཔེ་བཟོད་པ་དག་ཀྱང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་
པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཉིས་ཚོལ་བས་ཆད་མས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞོན་
སྐབ་ཏུ་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་
དག་མེད་དེ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་རང་ཆོག་འགལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཀའི་དཔེ་
བཟོད་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ནམས་ཡོད་པ་མིན་ན་བསྟན་བཅོས་དང་
ཚོལ་བ་རང་ཆོག་གཉིས་ཚོལ་བས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་དོན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་
ཆོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཆད་མ་དེ་བསྟན་བཅོས་འབའ་ཞིག་

གིས་མི་བྱུང་ན་ལྷུང་དང་འགལ་བའི་དཔེ་བརྗོད་དུ་རི་ལྟར་རྒྱང་ཞེ་ན།

༩༡༥༽

གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། རང་ཚིག་འགལ་བའི་དམ་
བཅའ་ལ་བསལ་བའི་དཔེར་བཟོད་ཡིན་ཏེ། ཚིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་
ཚིག་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུང་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ནི་སྤྲུགས་མཚོན་ཅམ་བསྟན་པའི་དཔེར་
བཟོད་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་འགལ་བ་དམ་བཅའ་དངོས་མ་ཡིན་ནས་ལུང་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་
དངོས་དང་ཁྱོད་དམ་བཅས་པའི་ཤུགས་ལས་འོངས་པའི་ཚད་མས་རང་གི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ལ་
གཞོད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། ལུང་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་བསལ་བའི་དཔེ་ནི་དཀར་པོའི་ཚོས་ནི་མ་
འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་བྱུང་བོ་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ཚོས་ཅན། ལུང་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་བསལ་
བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་ལུང་གིས་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ་ལུང་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར། གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ་ལུང་དང་འགལ་བ་དམ་བཅའ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
ན། དེ་ཅིར་ཡང་མ་འགྱུར་ཏེ་ལུང་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ལུང་ཁས་སྒྲངས་ན་ཅིར་འགྱུར་
ཞེ་ན། ལུང་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་སྐྱ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེ་བྲག་པས་སྤར་སྐྱ་ཏྲག་
སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་ཏྲག་པ་ནམ་ཡོན་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས། བྱིས་བསྟན་བཅོས་དང་
འགལ་བ་སྐྱ་ཏྲག་པ་ནམ་ཡོན་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་བཞེན་དུ་སྐྱ་ཏྲག་པ་ནམ་ཡོན་མ་ཡིན་
པར་བཟོད་ཅིང་དམ་བཅས་ན་ཡང་། བྱེ་བྲག་པས་སྐྱ་ཏྲག་སྟོན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་ཏྲག་པ་ནམ་
ཡོན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་བཞེན་དུ་སྐྱ་མི་ཏྲག་ཡིན་
པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་པན་ཚུན་གོགས་བྱེད་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་
ཁྱོད་གཉིས་པོ་དག་དམ་བཅའ་འགལ་བ་རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་སྟེ་ཁྱོད་
ཀྱང་སྐྱ་ཏྲག་པ་ནམ་ཡོན་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱ་ཏྲག་པ་ནམ་ཡོན་དུ་དམ་བཅས་པའི་
བྱེ་བྲག་པའི་རང་ཚིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཁོ་བོའི་མ་མོ་བཤམ་མོ་ཞེས་པའི་རང་
གི་ཚིག་སྤྱི་བྱི་གཉིས་པན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞེན་ནོ། །དེས་
ན་དམ་བཅའ་འགལ་བ་དེ་དག་གང་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ནི་གཞན་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་

མེད་པའི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།

༩༡༩༽

གང་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ནི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་
གལ་ཏེ་དེ་སྐད་བཤད་པའི་དེ་ལྟ་མིན་པར་ལུང་ཅམ་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་འདོད་ན། བྱེ་བྲག་
པས་སྐྱེ་ཏྲག་སྟོན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཏྲག་པ་ནམ་ཡོན་དུ་དམ་བཅའ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ཏྲག་པ་
ནམ་ཡོན་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་མ་ངེས་བཞིན་དུ་དེར་དམ་བཅའ་བ་ལ་དེ་ལྟར་གཞོད་དེ་མི་གཞོད་
པར་ཐལ། དེ་དང་ཁྱོད་གཉིས་དམ་བཅའ་འགལ་བ་རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་སྐྱེ་
ཏྲག་པ་ནམ་ཡོན་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི་ཇེས་དཔག་ཆད་མས་ངེས་ནས་སྐྱེ་ཏྲག་པ་ནམ་
ཡོན་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གཞོད་དེ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱབ་ཏེན་ཆད་མ་ཅན་
ཡིན་ལ་ཁྱོད་རྒྱབ་ཏེན་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་གྲུབ་
སྟེ་ལུང་གིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་རྣམས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་ཉིད་ནས་
རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རྣམ་པར་བསྟོན་ཅིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་
ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད་པ་དེའི་བྱིར་ན་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྐྱངས་པས་དཔྱོད་དགོས་པའི་ཆོས་ཅན་
དག་ལ་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྟོན་འདི་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ན་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ཅིང་ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་
ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དེས་ན། རྟོག་བས་ཆད་མར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རུ་ཆད་
མར་ཁས་ལེན་པའི་སྟོང་རྩིས་དཔག་ལས་བྱེ་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོང་རྩིས་རང་དང་
འགལ་བའི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གང་གིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཇེས་དཔག་ལས་
བྱེ་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་བརྒྱས་སུ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཇེས་
དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པ་དེ་ཁྱོད་ཇེས་དཔག་
དང་གཞོད་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཐ་དད་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅས་དེ་ཇེས་
དཔག་དང་གཞོད་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཇེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་
དེ་ལྟ་མིན་ན་བསྟན་བཅས་དེ་ཇེས་དཔག་གི་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཇེས་དཔག་ལས་

ཐ་དད་དུ་བསྟན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་
འདིར་ཆོས་ཅན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་དང་རྗེས་དཔག་གི་

༩༡༽

དབྱེ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་དགོས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་ལ། བསྟན་བཅོས་དེ་རྗེས་
དཔག་གི་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་ཏྲག་དང་རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བ་གཞན་རྣམས་ནི་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་
བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་
དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་དེ་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་
བཅོས་དེ་འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ་ཞེས་སྤར་བསྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་
དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ན་རིགས་སྒྲོར་ཆིག་བསྟན་བཅོས་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་སྒྲོར་རང་གི་ཆིག་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
པ་ཡོད་དེ། རྒྱབ་ཏེན་ཆད་མ་མེད་པའི་རང་ཆིག་འགལ་བ་ཅམ་བཟོད་པ་ནི་པན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པ་
ཅམ་ཡིན་གྱི་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་དེས་བསྟན་
བཅོས་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
དངོས་སོ་ཀྱན་ལ་བསྟན་བཅོས་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་དེ་ཆད་མར་མི་
འདོད་པའི་ཆེ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་
ངེས་པས། གལ་ཏེ་སྤར་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྤངས་ནས་ཕྱིས་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་
ན་རྒྱལ་བའི་རང་ཆིག་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཆིག་དང་
གཞོན་ཚུལ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དང་འགལ་བ་ཡང་རང་ཆིག་འགལ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་རྒྱལ་བས་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
ཆད་མར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་
དེས་ན་མདོན་རྗེས་དཔག་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དོན་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་ཡིན་
པས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་ཅུང་ཐད་ཀྱང་མེད་གྱི་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དག་ལ་དབྱེད་པ་

ན་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་འདོད་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་མི་འདོད་

༩༡༽

ན་དེ་དག་ལ་དབྱད་པ་ཉིད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེན་སྒྲོག་ལ་སྦྱོད་པ་ན་ཡང་ལུང་གང་རུང་རུང་
ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ཅིང་དབྱད་དགོས་ལ་ལུང་འདི་ལ་ཡང་
རིགས་པས་བརྟགས་ཅིང་དབྱད་པ་ན་པལ་ཆེར་ནི་སྤྱི་ནང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་
ལྟ་སྟེ་ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་སྒྲིག་པའི་ཙ་བར་བསྟན་ནས་སྤྲུང་ཡང་གང་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱས་
ཀྱི་ཆོས་མིན་སྒྲིག་པ་དག་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟོག་ལྡན་གྱིས་ལུང་རི་
ལྟར་འབྲ་བ་ཞིག་ཆད་མར་ཁས་ལེན་ཞེ་ན། རྟོག་ལྡན་གྱིས་ལུང་ལ་རིགས་པས་དབྱད་ནས་འཇུག་པ་
ཆོས་ཅན། རོན་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་མངོན་སྒྲོག་སྟོན་པ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱུང་ཅིང་གཞོན་
པ་མེད་པ་དང་མ་མཐོང་བ་ཤེན་སྒྲོག་དག་སྟོན་པ་ལ་རང་ཆོག་འགལ་བས་གཞོན་པ་མེད་པའི་བསྟན་
བཅོས་གང་ཡིན་དེ་ཆད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཁས་སྤྲུང་ས་
འབྲས་ཏྱགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་བསྟན་ནས་འགྲོ་ལ་གྲགས་པའི་ཏྱགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
གྲགས་པའི་བསལ་བ་སྟོན་པ་དེ། ལྷ་བ་ཞེས་སོགས་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་
ཆོས་ཅན། རང་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་རོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
པ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་སྤྱིས་བྱུང་འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན་རོན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་བྱེད་དུ་རུང་བ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་ངག་ལྷ་བ་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རོན་ཞམས་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་
གྲགས་པས་གཞོན་དེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱི་བོ་ཞམས་ཀྱི་འདོད་པ་
ནམ་རྟོག་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གཏིང་ཚུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་རྒྱལ་
བའི་སྤྱིས་བརྗོད་རུང་ལ་ཅི་ཕྱིར་གྲགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྤྱིས་བརྗོད་རུང་གི་
ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན། གྲགས་པའི་སྤྱི་ཡིས་བརྟགས་ནས་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲགས་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་རྟོག་ལུལ་ན་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་སྤྱིས་པ་སྟེ་དེས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་
གྲགས་པ་ཞེས་བརྟགས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྗོད་རུང་དེ་བརྗོད་མི་རུང་དང་དངོས་སུ་

འགལ་བས་དེས་དེ་ལ་གཞོན་པར་རིགས་མོད་མངོན་ཇེས་དང་ལུང་ནམས་ནི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲ་
བའི་དོན་དང་

༩༩༽

འགལ་བ་མེད་པས་དེས་དེ་ལ་རི་ལྟར་གཞོན་ཅེ་ན། རྩོགས་སྒྲང་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། རྩོད་ཀྱིས་
སྐབས་འགར་མངོན་རྗེས་སོགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲང་བའི་དོན་ལ་གཞོན་པར་བཤད་པ་དེ་
མངོན་རྗེས་སོགས་ཀྱི་ཆད་མ་དངོས་ཀྱིས་གཞོན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་ཀྱིས་མཚོ་ལྷུ་
རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུང་བྱ་དེ་ལ་འཇུག་བྱེད་མངོན་རྗེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མེད་
གིས་སློབ་ཏུགས་ནས་མངོན་རྗེས་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་པར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་སྤྱིའི་བཟོད་བྱ་
ཉིད་དོན་ལ་བཀག་མེད་ཕྱིར་ཅེས་པའི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པ་དེ་ལ་བཟོན་ནས་
འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་རུང་དུ་འཇུག་པ་འགག་ཏུ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་གྱི་སྤྱི་རྣམ་ལ་སོགས་
རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཆོས་པ་ཆོས་ཅན། སྤར་བརྟུ་བྱས་དང་མ་བྱས་པའི་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་
རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་དུ་རུང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤར་
བྱུང་བ་བརྟུ་བྱས་པའམ་འབྱུང་འབྱུར་བ་བརྟུ་མ་བྱས་པའི་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲུབ་པའི་བཟོད་བྱར་རུང་
བ་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། རྩོད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ལ་སྤར་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
མཐའ་དག་གཞོན་པ་སྟེ་འགོག་པར་འབྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྤར་བའི་དོན་ཅམ་ཐམས་ཅད་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བཟོད་རུང་བར་སློབ་དཔོན་བཞེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་གྱི་སྤྱི་རྣམ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་
ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྩོད་ལ་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་དེ་ནི་དངོས་སུ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་
དེས་བཟོད་དུ་རུང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་ལ་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཟོད་
རུང་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་དེ་ལ་སྟེ་རྩོད་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཟོད་རུང་དུ་འབྲེལ་
བ་དེས་ན་ཉིད་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་མེད་ལ་སྒྲུབ་པས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་
མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་གྲགས་རུང་གྲགས་པར་བཞེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་

བཞེད་ན། རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་སྐྱུ་བཞེད་རྩང་འདིར་གཞོད་བྱེད་དུ་བཞེད་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡོད་
པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་སྐྱུ་བཞེད་མི་རྩང་

༼ ༣༠ ༽

དུ་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
མ་ཐུན་དཔེ་འདོན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་པར་གྲགས་པའི་དོན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་བྱུང་
གྲགས་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་སྐྱབ་པའི་སྐྱས་བརྗོད་
རུང་དེ་ཆོད་མས་འགོག་ན་རྗེས་དཔག་ལས་འགོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་སྐྱའི་དོན་ལ་
དབང་པོ་སྟེ་མངོན་སུམ་རྣམས་འདྲལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་རྗེས་དཔག་གིས་
འགོག་མི་རུས་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་སྐྱབ་པའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དང་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་གང་བཞོད་
པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཡོད་པ་འབའ་ཞིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱི་རྟགས་གཞན་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟུས་སུ་རི་བོང་ཅན་སྐྱབ་པའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་
མི་འཇུག་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་ཀྱི་དཔེར་ཡོད་པ་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དགོས་པ་དང་ལྡན་པར་
འདོད་དེ། སྐྱབ་པའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་གང་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
སུ་གང་བཞོད་པ་རྣམས་ཐུན་སྟོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟགས་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་
ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་དེ་ལྟར་རྟགས་པའི་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་མེད་པར་མ་
ཐད་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རི་བོང་ཅན་སྐྱབ་པའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་སྐྱ་
ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྐྱབ་བྱུང་གྲགས་པས་གཞིན་པར་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན།
དོན་ཡོད་དེ། སྐྱབ་པ་ཞེས་སོགས་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ནི་བདེ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ་བདེ་ལ་ཕྱེས་
བུའི་འདོད་པ་ཅུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ཡིས་བྱུབ་པ་སྟེ་བརྗོད་རུང་ནི་དོན་གང་
ལ་ཡང་མི་འགྱུར་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་ཆོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་བྱུང་གྲགས་པ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། སྐྱ་
ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྐྱབ་པའི་དོན་རྣམས་ལ་བརྗོད་སྟོགས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་འགལ་བ་ལ་འབྲུལ་པ་

མེད་པ་ཅན་གྱི་ཉག་ས་མེད་པར་བྱག་ས་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དེ་སྐྱ་
ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་གིས་

༼ ༣༡ ༽

གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་གྱིས་སྤྱོད་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་དངོས་སུ་
གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་ལ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
མེད་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་གི་དོན་རྣམས་གཞན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་ཡང་ན་ཞེས་སྒྲིམ་ནས། དེ་འབྲེ་
ལུང་དེ་ཚོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་ཞེས་སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་བཟོད་རུང་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་
དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་
སྤྱོད་བཟོད་དུ་རུང་བར་སྤྱོད་པའི་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ཐམས་ཅད་མ་སྤྱོད་དཔེ་མེད་པའི་སྤྱོད་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རྟགས་འབའ་ཞིག་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ནས་དེ་འབྲེ་ལུང་གིས་དེ་སྟོབས་བསྟན་པ་ཚོས་
ཅན། དོན་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཡུལ་
ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་
རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྒྱས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། གྲགས་པ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་
དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལས་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་པས་གྲགས་པ་དེ་དངོས་པོའི་དབང་
གིས་མི་འཇུག་པར་སྤྱོད་བྱེད་འདོད་པ་ཅམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེ་དག་གིས་རང་ལུགས་ལ་གང་ལ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་དང་དགོས་པ་
བསྟན་ནས། ད་གཞན་དག་གི་ལུང་དེའི་དོན་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་དེ། རིགས་སྒོ་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲ་བ་གཉིས་མེད་པའི་བྱིར་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྤྱོད་བཟོད་མི་རུང་དུ་
སྤྱོད་པའི་རྟགས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར། སྟོབས་དཔོན་གྱིས་གང་ལ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་བཤད་ཅེས་བེར་རོ། །སྟོབས་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་ཚོས་ཅན།
འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲ་བ་གཉིས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྤྱོད་བཟོད་མི་
རུང་དུ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་མཐའ་དག་
ལས་ལོག་པར་ཁྱུགས་པའི་བད་སྟོད་པའི་སྟོ་རོར་རི་བོང་ཅན་གྲགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་སྤྱོད་

བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་མ་ཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རི་བོང་
ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་

༼ ༣༣ ༽

པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ཅིང་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བན་སྟོན་པ་དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་ར་རི་བོང་ཅན་གྲགས་པའི་དབང་གིས་སྟོང་བའི་སྐྱུ་བ་ལྟོད་རུང་དུ་སྐྱུ་བ་པའི་
མ་ཐུན་དཔེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གྲགས་པའི་དབང་གིས་སྟོང་བའི་སྐྱུ་བ་ལྟོད་རུང་གང་ཞིག་
འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ་རུང་བཤད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོང་བར་ཆེས་གྲགས་པའི་རི་བོང་ཅན་ཡང་
གྲགས་པའི་དབང་གིས་སྟོང་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་དབང་
གིས་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འདིག་རྟོན་ན་སྟོང་བ་གཉིས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ཡིན་ན། རི་བོང་ཅན་སྟོང་བའི་སྐྱུ་བ་
བཟོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པའི་དཔེར་བཟོད་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་སྐྱུ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སོགས་དེ་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བའི་སྐྱུ་བ་ལྟོད་རུང་དམ་བཅས་སྐྱུ་བ་ལྟོད་རུང་དམ་བཅས་པའི་དཔེར་བཟོད་གཅིག་པོ་
འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱུ་
ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སོགས་དེ་སྐད་བཤད་པ་མིན་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་སྟོང་
བའི་སྐྱུ་བ་ལྟོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་དེ་དག་གི་ཤིང་
མིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་དོ་ཞེས་གྲགས་པའི་གཞོད་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱུ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སོགས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་རི་བོང་ཅན་སྟོང་བའི་སྐྱུ་བ་ལྟོད་རུང་དམ་བཅས་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་སྟོང་བར་གྲགས་ཟེན་ཞིག་
དགོས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་པའི་དབང་གིས་སྟོང་བའི་
སྐྱུ་བ་ལྟོད་རུང་དམ་བཅས་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ག་ཤུར་དང་དེུལ་ཚུ་སོགས་ལ་
ཡང་འདིག་རྟོན་ན་སྟོན་ངག་མཁན་ལ་སོགས་པས་སྟོང་བའི་སྐྱུ་སྟོར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྟོང་བའི་སྐྱུ་
ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བན་པོ་
དབང་ཁོ་ན་ལས་རྟོན་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལ་ལར་སྟེ་རི་ཅན་ཁོ་ན་

ལ་ཆེ་བའི་སྐྱ་དེ་རྫོད་བྱེད་དུ་གྱུབ་པོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཆེ་བའི་སྐྱ་དེ་ནི་ཚེས་ཅན། རི་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་
སྟོབས་ལས་རྫོད་བྱེད་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

༼ ༣༣ ༽

གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་སྤྲེའི་གཤམ་པས་རྫོང་བྱེད་དུ་བྱུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། དེ་ཆོས་ཅན་རི་
བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ག་སྟུར་དང་དདུལ་ཚུ་སོགས་ལའང་གཤམ་པས་རྫོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་བསྒྲོག་དུ་
མེད་པར་ཐལ། གཤམ་པའི་དབང་གིས་རྫོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གང་གི་ག་སྟུར་ལའང་གཤམ་པས་རྫོང་
བྱེད་དུ་གཤམ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདེ་སྤྲོད་པའི་སྒོ་རོང་ག་སྟུར་དང་དདུལ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལར་
ཟླ་བའི་སྤྲེའི་བརྫོང་བྱེད་དུ་བྱུབ་པས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྤྲེའི་བརྫོང་བྱེད་དུ་སྤྲུབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་
མེད་པ་མ་གྱུབ་པོ་ཞེ་ན། ག་སྟུར་དང་དདུལ་ཚུ་སོགས་ཆོས་ཅན། བདེ་སྤྲོད་པའི་སྒོ་རོང་རི་བོང་ཅན་
ཟླ་བའི་སྤྲེའི་བརྫོང་བྱེད་དུ་སྤྲུབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རོང་ཟླ་བའི་སྤྲེའི་མི་ཁྱོད་ལ་
དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་རྫོང་བྱེད་དུ་བྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་རོང་ག་སྟུར་སོགས་ལ་ཟླ་
བའི་སྤྲེའི་གཤམ་པས་རྫོང་བྱེད་དུ་བྱུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། ཟླ་བའི་སྤྲེའི་ཆོས་ཅན། དེའི་རོང་རི་བོང་
ཅན་ལའང་གཤམ་པས་རྫོང་བྱེད་དུ་བྱུབ་པ་བསྒྲོག་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རོང་ག་སྟུར་སོགས་ལ་
གཤམ་པས་རྫོང་བྱེད་དུ་བྱུབ་པས་གང་གི་ག་སྟུར་སོགས་དང་རི་བོང་ཅན་དུ་རྫོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདེ་སྤྲོད་པ་རི་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་སྤྲེའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྫོང་
བྱེད་དུ་འཇུག་པ་བསྒྲོག་པ་ཅམ་ཡིན་ཞེ་ན། རི་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་སྤྲེའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྫོང་
བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་དེ་བྱུབ་བམ་མ་གྱུབ་ཀྱིས་པས། བྱུབ་ན་ཟླ་བའི་སྤྲེའི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རི་
བོང་ཅན་ལའང་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྫོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་བསྒྲོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རི་
བོང་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྫོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་དེ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་མ་གྱུབ་
ན། ཁྱོད་རི་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྫོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་བསྒྲོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རི་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྫོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་སྤྲེའི་རྒྱ་མཆན་མེད་པར་མི་འཇུག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པ་དེའི་
ཕྱིར་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བདེ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཞེས་སོགས་འདོད་
རྒྱལ་བའི་སྤྲེའི་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ལས་བྱུང་བའི་བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བརྫོང་བྱེད་པ་དེ་དོན་

ནམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་འདོད་

༼ ༣༩ ༽

བ་ཅམ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོང་བྱེད་དུ་བཅུ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་
ན་ཆེ་བ་ཞེས་སོགས་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྤྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྫོང་རུང་བ་ཉིད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་ཁྱོད་བཅུ་བ་ལ་འགོག་ཏུ་མེད་པ་ལས་སྤྲོས་པའི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་
སྤྲོད་པོག་པ་བརྫོང་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་གཞོད་པར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་
ཐམས་ཅད་ལ་རྫོང་བྱེད་དུ་བཅུ་བ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྫོང་བ་ཡིན་
ལ་ཚོད། གལ་ཏེ་གྲགས་པས་བསལ་བ་ཆད་པ་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ཆེ་བ་ཞེས་སོགས་འདོད་རྒྱལ་བའི་
སྤྲོས་བརྫོང་རུང་དུ་སྤྲོབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རི་ཅན་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་རྣམས་ཆེ་བ་ཞེས་
སོགས་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྤྲོས་བརྫོང་རུང་དེར་འགག་པ་གྲགས་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
ཆེ་བ་ཞེས་སོགས་འདོད་རྒྱལ་བའི་བཅུ་ཡི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་རྣམས་ལ་བརྫོང་བྱེད་
དོན་མཐའ་ཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བརྫོང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་བསྟན་བ་ནི།
བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཆན་དེས་ན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་སྤྲོ་རྒྱ་མཆན་མེད་པར་འཇུག་པ་
འགོག་པའི་དོན་དམ་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྤྲོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ལ་འགོག་པ་ལ་གཞོད་
པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་རྒྱལ་བའི་སྤྲོས་བརྫོང་མི་རུང་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་དེས་ན་
གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་སེལ་བྱེད་
སྐབས་སུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལས་སེལ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཁྱོད་དེ་དང་རྒྱས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲོ་མ་རང་ཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་རྗེས་དཔག་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱས་
པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་བཏུས་སུ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེར་བརྫོང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་
ཆེས་དང་གྲགས་པས་གཞོད་ཚུལ་རྒྱ་མཆན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིང་མཛོན་སྤྲོས་དང་
དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་ཚུལ་རྒྱ་མཆན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་

ས་ཅི་ཞེ་ན། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་འདི་གཉིས་ནི་

༼ ༣༥ ༽

ཆོས་ཅན། གུན་བརྟམ་སྤྱད་མ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་བཟོད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བྱོད་གཉིས་ཀྱིས་
གཞོད་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བཟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱོད་གཉིས་དེ་
ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བྱོད་གཉིས་ཟླེས་དཔག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀྱང་མངོན་སུམ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་
ཀྱི་ཟླེས་དཔག་ལས་སེལ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཟོད་ན། གུན་བརྟམ་སྤྱད་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་ཀྱི་ཆོད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དམ་བཅས་པ་ཅམ་ཀྱིས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱ་ལས་བྱུང་བའི་གཤམ་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་སྦྱར་ནི་
དེ་བོད་ཅན་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་དང་
དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཟླེས་དཔག་ཆོས་ཅན། གུན་བརྟམ་སྤྱད་མ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་བཟོད་
འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བྱོད་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྟན་པ་མེན་
པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་གཉིས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་གཞོད་བསྐྱབ་ཏུ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཀྱིས་བྱོད་གཉིས་ཀྱི་གཞོད་ཚུལ་རྟོགས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་གཤམ་པའི་བསལ་བ་
བསྟན་ནས་མངོན་སུམ་ཀྱི་བསལ་བ་སྟན་པ་དེ། མངོན་སུམ་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་འདི་རྟགས་སྤྱ་ཡང་
འདི་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། རྟོགས་ངོར་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་
གཤམ་པའི་སྤྱི་དོ་བོ་ཉིད་གང་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་ཀྱི་བྱས་མི་
རྟག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དུ་སྤང་བའི་རང་འཛིན་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་
དགོས་པ་ལ་དེ་འདྲའི་ཆོས་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་རང་འཛིན་ཀྱི་སྟོ་ནི་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
སེལ་བྱེད་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་མ་
འབྱུང་བ་ལ་སྤྱི་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྤང་བར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་རང་མཚན་དེ་བསྟན་པའི་དོན་ནམ་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤང་བར་གྱུར་པའི་དོན་འདི་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྤྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་ན་
མངོན་སུམ་ཀྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་སྤྱི་སྟེང་དུ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
སྤྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོ་བོ་ཉན་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་ལ་སྤྱི་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྤང་བའི་

དོན་

〔 ༣༦ 〕

དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་ཞེས་པའི་སྐྱུ་མཆོད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྐྱ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་སྟག་མ་སྤྱི་བྱས་མི་ཏྲག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་གས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཞེས་
པའི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བྱས་ཏྲག་པ་སོགས་ལས་ཕྱོག་པའི་མཆོད་ཉིད་དམ་རང་
བཞིན་ཅན་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱས་མི་ཏྲག་སོགས་སྤྱི་སྤྱི་ཆོས་དེ་ནི་
ཆོས་ཅན། དབང་པོ་སྟེ་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆོད་དེས་ན་མངོན་སུམ་ཀྱི་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་བྱ་ཞེས་
སྟོས་པས་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་མི་ཏྲག་སོགས་སྤྱི་ཆོས་རྣམས་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡུལ་
མིན་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་རྣམས་སྤྱི་སྟངས་ཏུ་ཡོང་ཡང་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མིན་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་ལ་སྤྱི་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་
པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་རང་མིང་གིས་མི་བརྗོད། གང་གིས་ན་མཉན་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བརྗོད་
ཅེ་ན། དེ་འབྲའི་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་མིང་གི་ཡང་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
རྗོད་བྱེད་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མཉན་བྱ་ཞེས་པའི་
སྐྱུ་ཀྱང་བསྟན་བྱས་ལ་མཉན་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྣ་བའི་
དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་རང་མཆོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཉན་བྱ་ཞེས་ཉན་ཤེས་
ཀྱི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དེའི་སྟབས་
ཀྱིས་སྤྱོད་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་མངོན་སུམ་ཀྱི་བསལ་བ་བསྟན་ནས་
འོ་ན་བསལ་བ་དེ་དག་བསལ་གཞི་གང་གི་སྟངས་ཏུ་བསལ་སྟུང་ན། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྟངས་ཏུ་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་རྟོན་ལ་ཞེས་པ་འཆད་དེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་རང་རྟོན་ལ་ཞེས་སྟོས་
པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཅོད་པའི་དུས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་
པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་
ཆེད་མས་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པས་མི་འདོད་པའི་

༼ ༣༶ ༽

ཆོས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པས་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོན་པར་ཐལ། སྐབས་གཞན་དུ་ཆོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཅན་
གཞན་ལ་གཞོན་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀག་སྟེ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་
བུའི་དོན་འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པས་རང་རྟེན་ལ་སྒྲོས་པ་དོན་
མེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོན་པའི་དོན་འདི་
ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་རྟོགས་པ་སྤིད་ཀྱང་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྒྲོས་པ་ནི་ཆོས་
ཅན། དོན་ཡོད་དེ། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པས་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་
ཞེས་བྱུང་ཅིང་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་
གཞོན་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པར་ཐལ། སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་འགལ་བ་སྟེ་བཀག་
པར་གྱུར་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འགལ་བ་སྟེ་བཀག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་རང་རྟེན་སྒྲོས་པས་གཞན་དུ་མ་སྒྲོས་ན་ཆོལ་བས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
ཆོས་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་དེ་ལ་གཞོན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་པར་འགལ་ཞིག་སེམས་
པར་འགྱུར་སྤིད་པ་དེས་ན། དེ་བསལ་ནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
གཞོན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་
གཞོན་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་འདི་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་ཉིད་སྒྲོས་པའི་དོན་
ཀྱིས་བྱུང་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཆོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་པར་
དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་འགལ་ཞིག་བཀག་པ་ལ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་པའི་སྒྲིན་དང་ལྡན་
པར་ཁས་ལེན་ཏོ། །དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་དང་ཕྱོགས་དུས་ལ་སོགས་རྣམས་རྟག་པའི་
རྗེས་སུ་འདོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ནམ་མཁའ་དང་ཕྱོགས་དུས་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟེན་གཞན་

དག་

༼ ༣༩ ༽

གིས་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གསར་དུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་རྟག་པའི་རྣམས་མིན་ཏེ། གཅིག་ཆར་དུ་
རང་འབྲས་སྐྱ་དང་ཕྱོགས་དུས་སོགས་འཛིན་པའི་ནམ་ཉིག་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་
པ་ལ། བྱེ་བྲག་པས་སུན་འབྲེན་འདིར་བཟོད་པ་ནི། ཅིག་ཆར་དུ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་རྟགས་དེས་
རྟག་པའི་རྣམས་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་དང་ཕྱོགས་དུས་སོགས་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་
བོའང་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བཟོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཡིན་ན་གཅིག་ཆར་དུ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་གྱུར་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཀག་པས་ཁྱོད་ནམ་མཁའ་དང་ཕྱོགས་དུས་སོགས་རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཀག་པས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་
འགལ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདིས་ནི་སྐབས་ཀྱི་
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པར་འགྱུར་བས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་
ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གཞོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོལ་བའི་
འདོད་ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
ལ་གཞོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལྟ་
ཉིད་དུ་ལྟན་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་
པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་པས་བྱངས་ཅན་པ་ལ་བཀོད་པའི་རྟགས་
འདིར་གཞོད་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཇི་ལྟར་ན། བདེ་སྤྱད་དང་གཉི་ལྷག་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟེན་གཞན་
གྱིས་བསྐྱེད་ཀྱས་མིན་པའི་རྟག་པའི་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཆར་དུ་རང་འབྲས་སྐྱ་སོགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བཀོད་པ་ལ་བྱངས་ཅན་པས་སྤྲ་མ་བྱེ་བྲག་པ་བཞིན་དུ་གློལ་
ཏེ། ཅིག་ཆར་དུ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་རྟགས་དེས་རྟག་པའི་རྣམས་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་
ཆོས་ཅན་བདེ་སོགས་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་

རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་

༼ ༣༩ ༽

ཆོས་ཅན་བདེ་སོགས་མི་རྟག་པ་འདི་ལ་གཏན་ཆིགས་ཅིག་ཆར་དུ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་དང་འགལ་
བར་ངེས་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་འགལ་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟགས་རིམ་བཞིན་བྱེད་པ་སྟེ་ཅིག་ཆར་དུ་རང་འབྲས་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་
ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ལྷག་ལྡན་གྱི་བྱེད་པར་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་མི་རྟག་ཉིད་
འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་པའི་ཆིག་གིས་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་མེད་གྱི་
ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་ཉིད་དམ། ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
གཞོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཅོད་པའི་དུས་སུ་ཆོམ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆོས་
ཞིག་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མིན་
ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་
པ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པར་མ་གྲུབ་
པར་བྱེད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པས་
ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་མོད་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱན་བཅུས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་མ་བཤད་ཅེ་ན། ཕྱོགས་
སྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱོགས་སྐྱོན་
དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་རྟེན་ཆོས་ཅན་མེད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་དཔེ་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་
གཞོད་འགྱུར་བ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་ཏེ།
དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་དམ་བཅའ་བའི་ཡན་ལག་
ལས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་

༼ ༣༠ ༽

དཔེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲིན་གང་ཡིན་དེ་ནི་དཔེ་རྟགས་དེ་ཉིད་དང་ཟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིན་ཡིན་གྱི་
སྟོགས་སྒྲིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤར་བ་འད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་བཏུས་སུ་སྤྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་
བུམ་པ་རྟག་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཅམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་
བྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ནམས་མ་བསྟན་
པས་དེ་དག་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དུ་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། ཀུན་བཏུས་སུ་སྤྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་བུམ་པ་
རྟག་ཞེས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་བཟོད་སྒྲིན་པའི་ཆིག་
འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་ཆོས་
ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་དག་གྱུར་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་
དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ནམས་ཅད་མཆོན་བྱེད་གྱི་དཔེར་བཟོད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམ་བཅའ་
ལྟར་སྤང་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་གཞོད་བྱེད་
དང་བཅས་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་ཡི་སྟོགས་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་
བྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་གཞོད་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཅམ་རྒྱས་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། །རྣམ་
འབྲེལ་འདིར་བྱེ་བྲག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གཞོད་བྱེད་དང་
བཅས་པ་རྒྱས་པར་བའད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་དཔགས་ནས་བྱེ་བྲག་པའི་ཆོས་
ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གཞོད་བྱེད་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་དེ།
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཐོགས་བསྐྱབ་གཡོག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །བྱེ་བྲག་པས་ཡན་
ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་ཡན་ལག་རྒྱལ་
སྤྲ་ནམས་པན་ཚུན་ལྟན་པ་སྟེ་སྤང་པས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལྟེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་
མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་རྟོན་པ་སྟེ་མཐོང་རུང་ཞིག་ཡན་ལག་ལས་
རྣམ་གཞན་དུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་

༼ ༣༡ ༽

དམ་བཅས་པའམ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ལྷིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བྱང་
པར་ཅན་ཡིན་པ་ཞིག་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་གང་རུང་ཡིན་ནས་སྤྱི་མ་
ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་མེད་པར་ཐལ། གྲེ་བྲག་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་
མཐོང་བའི་ཡན་ལག་དུ་ལ་སྤན་ནམས་ལ་མཐོང་ཐོགས་སྤྱིབ་གཡོག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་མེད་
པར་མཐོང་ནས་མཐོང་ཐོགས་སྤྱིབ་གཡོག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་
ཡན་ལག་ཅན་ཞིག་སྤྱབ་པར་འདོད་ནས་ཁྱོད་དམ་བཅས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གྲེ་བྲག་པ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་སྒོ་རོར་ལྷིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བྱང་པར་ཅན་
མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་བསྐྱབས་ན་བྱུང་བའི་སྤྱིར་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་དེ་འདྲའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་
བྱུང་བའི་མ་བཟེད་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གིས་གྲེ་བྲག་པའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་དེ་ལ་
གཞོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་
སྤང་དམའ་བའི་བྱང་པར་མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དང་པོ་འཆད་པ་དེ། གལ་ཏེ་གྲེ་བྲག་པའི་དམ་
བཅས་པའི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་ཡོད་པར་དམ་བཅས་ན་སྤྱིར་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
ན། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་འདི་ཡན་ལག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷི་བ་དང་དེས་བྲངས་པའི་
འོག་ཏུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ན། ལྷིད་མཉམ་པའི་འཛིན་རིལ་བཙུ་ཆོན་གཉིས་པན་
ཚུན་རིལ་གྱིས་བསྐྱེས་ནས་སྤང་ལ་བཅའ་བ་ན་རིལ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་འཛིན་རིལ་དེ་དག་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་སྤང་མ་བསྐྱེས་པའི་འཛིན་རིལ་བཙུ་ཆོན་དེ་དང་སྤང་གངས་མཉམ་པོར་བཅའ་ན་ཁྱོད་སྤང་
མགོ་བྱར་དུ་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་སྤང་ལྷིད་མཉམ་པོར་ཡོད་པ་ལ་བྱིས་དེ་
ལ་མེད་པའི་ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་གི་རྗེས་དགུའི་ལྷིད་ལྟག་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་དེས་
ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷི་བ་དང་དེས་བྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགོ་བའི་
བྱ་བ་ལ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཁྱོད་སྤང་མ་བསྐྱེས་

༼ ༣༩ ༽

པའི་འཇིམ་རིལ་བཙུ་ཚན་དེ་སྤང་གྲངས་མཉམ་པོར་བཅལ་ན་ཁྱོད་སྤང་མགོ་ཐུར་དུ་དམའ་བར་
འགྱུར་དགོས་པ་ལ་དེར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྷིད་བ་དང་དེས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོད་བ་དང་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་
མིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་
དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐལ། མཐོང་ཐོགས་སྤྱི་བ་གཡོག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤང་མགོ་ཐུར་དུ་དམའ་བ་ལ་སོགས་དང་རང་གི་ངོ་བོ་དག་གང་ཡང་ཆད་མས་
མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ཅེས་
པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། གང་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞན་ཅམ་མི་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་
གཞན་ལྷི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲ་དེ་ཡོད་ན་
ཆད་མས་མཐོང་དུ་རུང་བ་ལ་དེ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩལ་སྤྲོ་མོ་
གཉིས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་མང་པོའི་སྤང་བ་དག་སྤང་
ལ་བཅལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རྣམ་གཞན་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷིད་བ་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་སྤང་ལ་བཅལ་བས་
མི་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་རས་བལ་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་སྤང་ལ་འཇལ་བ་ན་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་རེ་རེ་
བཞག་ཀྱང་ལྷིད་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ་རས་བལ་གྱི་
འདབ་མས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་གྲེ་བྲག་པ་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །ཁྲོལ་བ་དེའི་ལྷགས་ལ་ལྷིད་མཉམ་པའི་
འཇིམ་རིལ་བཙུ་ཚན་གཉིས་ལས་བཙུ་ཚན་གཅིག་ཆར་དུ་ལྡན་པ་སྟེ་བསྟོམས་པ་དང་བཙུ་ཚན་
གཅིག་སོ་སོར་ལྡན་པ་སྟེ་རིམ་གྱིས་བསྟོམ་པའི་རྩལ་གྱི་ཆོགས་པ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་སྤང་
གྲངས་མཉམ་པོར་བཅལ་ན་ལྷིད་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
རྣམ་དགུའི་ལྷིད་ལྷག་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་གསེར་མ་ཤ་དཀའ་འཕེལ་
མ་སེ་ལ་སོགས་སྟོང་ཆེན་གཉིས་ལ་སྟོང་ཆེན་གཅིག་སོ་སོར་རིམ་གྱིས་སྤང་ལ་བཅལ་བ་དང་སྟོང་
ཆེན་གཅིག་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཅིག་ཆར་སྤང་ལ་བཅལ་བ་ན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ལ་གྲངས་

༼ ༣༣ ༽

གྱི་རིམ་པ་སྟོང་དུ་མཚུངས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོད་གཉིས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་སྟོང་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བའི་མྱེད་ལྷག་པོ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་གཉིས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཆོག་མཆོད་པོའི་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་གི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་མང་པོའི་སྤྱིང་བ་དག་སྤང་ལ་བཅའ་བས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་ལ་གཞལ་བས་རྟོགས་བྱར་བྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཡུངས་ཀར་གཅིག་གི་ཆད་དུ་ལོངས་པའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མྱེད་དག་ནི་མྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུ་ཡིན་པས་སྤང་ལ་བཅའ་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ལ་དེ་ཡན་ལག་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མྱེད་ནི་སྤང་ལ་བཅའ་བས་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་ཅན་དེའི་རྒྱ་ཡན་ལག་རྩལ་སྤོང་གྱི་མྱེད་ཉིད་སྤང་ལས་གཞལ་བའི་མྱེད་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤང་ལས་གཞལ་བའི་མྱེད་ཡོད་པ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མྱེད་ནི་སྤང་ལས་བཅའ་བས་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་རས་འདབ་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་ཡང་མི་མཚུངས་ཏེ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡན་ལག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་མྱེད་ཡོད་ཀྱང་སྤང་ལ་བཅའ་བས་མི་རྟོགས་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་འཇིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཞིང་བྱོད་དུ་མ་སྤང་ལ་བཅའ་བ་ན་འབྲས་བུ་སྤང་མགོ་བྱར་དུ་དམའ་བ་སོགས་ཆད་མས་རྟོགས་པ་བཞིན་ཡན་ལག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དོན་ནམ་རྩིས་དེའི་ངོ་བོ་རང་འཇིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་དེ་དུ་མ་སྤང་ལ་བཅའ་བ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྤང་མགོ་བྱར་དུ་དམའ་བ་ལ་སོགས་པའང་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་གསེར་མ་ཤ་དང་འཇིམ་རིལ་གྱི་གོང་བུ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་རང་གི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ངེ་ལ་སོགས་ལྷག་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་རང་གི་ཡོན་ཏན་མྱེད་ཉིད་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་སྟེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་རང་གི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ངེ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ལྷག་

པོ་མེད་ན་སྤང་དམའ་བའི་བྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་མྱེད་ཁོ་ན་འགོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤང་
དམའ་བའི་བྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཉལ་ས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་

{ ༣༥ }

ཡོན་ཏན་ལྷིང་ཁོན་འགོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྷིང་དེས་ཉེ་བར་མཆོན་ཏེ་ཡན་
ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིན་རིལ་དུ་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་
པའི་འཛིན་གོང་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་རང་གི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཤི་ལ་སོགས་
ལྷག་པོ་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་འཛིན་དབང་བོའི་
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་དེས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་རི་རྒྱད་བཤའ་པའི་རིགས་པས་
ཚོད་པའི་དུས་སུ་ཤོལ་བ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་ཁས་སྒྲུབ་སོགས་གྱིས་གཞོད་པ་འབབ་ཚུལ་
གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ། ཚོད་པའི་དུས་སུ་ཤོལ་བའི་དམ་བཅའ་
ལ་ཁས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཕྱི་དང་རང་གི་ཆོག་དངོས་ལྷགས་སོགས་མངོན་ཇེས་དང་གྲགས་པ་སོགས་གྱིས་
གཞོད་པ་དག་སྤིང་པས་ན་དམ་བཅའ་གང་ལས་ཁས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་གང་གིས་གཞོད་པ་ལ་དེ་དང་
དེ་ལ་གཞོད་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གང་ལས་ན། བྱེ་
བྲག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་རྒྱས་པར་སྤར་རི་
རྒྱད་བཤའ་པའི་ཕྱོགས་གྱིས་མཆོན་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྣམ་འབྲེལ་དུ་བྱེ་བྲག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་
པར་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་ཚུལ་གྱི་དཔེ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
དེ། ཁྱོད་ལས་དཔགས་ནས་ཚོད་པའི་དུས་སུ་ཤོལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲུབ་སོགས་གྱིས་
གཞོད་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་ནས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེས་
བྱའི་མཆོན་ཉིད་འགོག་པར་བཞེད་ནས་ཀྱུན་བརྟུས་སུ། །རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། བསྐྱེས་བྱ་
སྟོན་ཞེས་པ་འདི་ལ། བྱབ་པ་མེད་ལ་དོན་བཅས་ཉིད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་དཔེ་དང་ཉགས། །མ་བྱབ་བཞིན་
པ་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་འཆད་དེ་རིགས་པ་ཅན་པས་བསྐྱེས་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་
ཞེས་བསྐྱེས་བྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་སམ་ཕྱི་ཤོལ་ལ་ཉགས་ཀྱི་བསྐྱེས་བྱའི་དོན་
ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་ཤོལ་ལ་ཉགས་ཀྱི་བསྐྱེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་གང་གིས་ཁྱོད་

དུས་གསུམ་གྱི་ཡུན་བྱ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མཐའ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དཔེ་རྟགས་བྱུང་བ་དེ་
ལྟའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་གཞན་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུང་བ་

༼ ༣༥ ༽

སྒྲིག་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྒྲོ་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་
དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་དེའི་ཆེ་ཆོལ་བ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་
འདོད་ནའང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ན་སྤྱིར་ཆོལ་ལ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་
དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲིག་དཔེ་ཆོལ་བས་ད་ལྟ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་
སྤྱིར་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲིག་ཆོས་ཅན། ཆོལ་བས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་
བྱེད་པར་ད་ལྟ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོལ་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྟགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྟོན་དཔེ་སྤྱི་གས་
སྤང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྒྲིག་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་
དཔེ་དང་གཏུན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དག་སྟུན་འབྲེན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་བྱས་པ་རྒྱ་མཆོན་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲིག་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོལ་ཀྱིས་གྲུབ་མ་ཟིན་ཅམ་ཐམས་
ཅད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྤྱིར། བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲིག་ཤེས་བྱེད་སྐབས་
ཀྱི་སྤྱི་ཆོལ་ཀྱི་གྲུབ་མ་ཟིན་ཅམ་སྟོན་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ན། རི་བོང་རྩ་དང་
མོ་གཤམ་བྱ་ལ་སོགས་མ་གྲུབ་པ་ཀྱན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྟོན་འཕེན་པར་རིགས་
པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་
བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གྲུབ་མཐའ་བཞི་གང་ཞེ་ན། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་ཆོད་མས་གཞལ་བྱ་སྒྲུབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུད་མ་ཐུན་པ་ལ་གྲུབ་ཅིང་མི་མ་ཐུན་
པ་ལ་མ་གྲུབ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པའམ་ཐམས་
ཅད་རྟགས་པའམ་མི་རྟག་པ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་གྲུབ་པ་ན་སྐབས་གཞན་གྲུབ་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་
མཐའ་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བདག་ནི་ཤི་ནས་འབྲས་བྱ་ལ་ལོངས་སྟོན་ཅེས་པས་བདག་ཡོད་
པར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་བརྟགས་པར་ཁས་སྤངས་ནས་དེའི་བྱེད་པར་ལ་སྟོན་པ་ཁས་སྤངས་པའི་

གྲུབ་མཐའ་ཉེ་མ་བརྟགས་པར་བདག་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེ་ཉག་གམ་མི་ཉག་ཅེས་དཔྱོད་པ་
ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ནམས་ཀྱང་མིག་པས་

༼ ༣༩ ༽

བཤད་ལ་དཔེ་རྣམས་གསལ་བྱེད་པས་བཤད་དོ་ཞེས་པ་ཡ་མ་རིས་འཆད་དོ། །སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་
བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལས་མ་ཡིན་པ་དང་ཁྱོད་བརྗོད་པ་དམ་
བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཉི་བར་བཀོད་པའི་ཡན་གྱིས་ཁྱོད་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་བསྐྱོག་ཀུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་ཚོལ་འགའ་ཞིག་
གིས་རྣམ་པ་འགའི་སྟོན་ས་ཀྱང་ཕྱི་ཚོལ་འགའ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་
དེས་ནའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ན། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་ཆེ་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དམ་བཅའ་བའི་ཡན་ལག་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྤར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དུས་ནས་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་དུ་མཆུངས་པར་ཐལ། ཚོལ་བ་འགའ་
ཞིག་གིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། ཚོལ་བ་གང་གིས་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་ནི་
ཁས་སྐྱངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཆུང་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་
དམ་བཅའོ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མ་
གྲུབ་ཅུ་མ་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ནའང་དེ་དགག་པ་ལ། ཀུན་བདུས་སུ། །བསྐྱབ་ཆོས་ཡིན་ན་
ཆོས་མཐུན་མེད། །ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། །ཅེས་འཆད་དེ་སྟེ་ལྟན་ཆོས་ཅན། སྤར་
མི་རྟག་པ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གང་རུང་ཁྱོད་གྱིས་སྤྲ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་པ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་འདོད་ན། སྤྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་
སྤྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་དེས་མི་རྟག་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་སྤར་མཐུན་དཔེ་བྱུ་
པ་གཉིས་ཁྱོད་དུ་ཆོས་མཐུན་པར་ཆད་མས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱེད་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་དཔེ་
དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟགས་སོ་ཞེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཆུང་ཉིད་མ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱུ་པ་ཆོས་ཅན། སྟེ་ལྟན་གྱི་སྤྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་དཔེ་མི་རྟག་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་སྤར་

མ་ཐུན་དཔེ་ཁྱོད་གཉིས་སྐྱེ་ལྷན་དུ་ཆོས་མ་ཐུན་པར་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བསྐྱབ་
བྱ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པས་དེའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཅན་ནི་དཔེའོ་ཞེས་དཔེའི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་

༩༣༥༽

ཆོགས་དོན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་འདུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་ཤེས་འདོད་དང་ལྡན་པའི་
ཆོས་ཅན་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་འདུག་པར་འདོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཆད་པ་ན་
ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་ཉེ་འདོགས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་འཆད་པ་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལྟར་དམ་བཅའི་
མཆན་ཉིད་འཆད་པ་ན་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པས་ཅི་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་
པར་ཐལ། དེ་འཆད་པ་ན་དེའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ནི་མ་ཐུན་དཔེའི་ཆོས་སོགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་
པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་འཆད་པ་ན་དེ་ལ་དེའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའོ་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན།
རང་གི་བརྗོད་བྱར་ཅི་ལྟར་རིགས་ཤིང་གྲགས་པ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་ནམ་ཤེས་བྱེད་
སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཁོ་ལ་གྱིས་བྱུབ་མ་བེན་གྱི་དོན་ལ་འཛིན་ཏེན་རང་ཉིད་འདུག་པར་འགྱུར་བ་རིགས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་གཞན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སོགས་ལ་འདུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆེ་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེའི་མཆན་ཉིད་མ་བྱུབ་འགྱུར། ཅས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ནི་
དཔེ་དང་རྟགས། །མ་བྱུབ་བརྗོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྟོན་སོ་ན་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་
ཀུན་བཏུས་སུ། སྒྲ་རེས་བབྱར་ན་དོན་མེད་འགྱུར། །གཅིག་ཤོས་ལྟར་ན་འདོད་མི་འགྱུར། །ཅས་པ་
འཆད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་མ་བེན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རམ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དུ་
བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་དམ་བཅའོ་ཞེས་གཞན་ལྡན་ནམ་གཙོད་དུ་སྒྲུབ་རམ། །སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པ་དམ་
བཅའ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་མི་ལྡན་ནམ་གཙོད་དུ་སྒྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་གང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་བསྐྱབ་
བྱའི་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་ཁོ་ལ་གྱིས་བྱུབ་མ་བེན་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
ཆོག་བྱར་དུ་ཁོ་ནའི་རེས་བབྱར་སྟོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་
སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་ཁྱོད་ཕྱི་ཁོ་ལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་བྱུབ་མ་བེན་ཉིད་དུ་རྟགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཕྱི་ཁོ་ལ་གྱིས་བྱུབ་བེན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱབ་

པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་ཆེ་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཤད་པའི་དོན་དུ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་དུ་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་སྟོས་
པའི་དགོས་པ་ཡོད་

༼ ༣༩ ༽

པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་བྱི་གྲོ་ལ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་འང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ལ་དཔེ་དང་གཏན་ཆིག་སོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྱབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་རིགས་མི་
མཐུན་པའི་བྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་དམ་བཅའ་ཞེས་དམ་བཅའི་སྤར་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་
སྟོས་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་བཟོད་པ་དོན་མེད་དེ། མཆན་ཉིད་ལ་ནམ་
གཅད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དམ་བཅའི་སྤར་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་སྟོས་པ་དོན་མེད་པ་དེའི་
བྱིར་ན་དེའི་ཤུགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་དེར་བཟོད་དགོས་པས་ཁོ་ནའི་
ངེས་བཟུང་དེ་བྱབ་པ་སྟེ་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་པ་བཞིའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
ལ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྟོན་སོ་ན་གནས་སོ། །ད་གཞན་
ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་སྟོན་འགོག་པར་བཞེད་ནས། ཀྱན་བརྟམ་སྟུ། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བཟོད་པ།
གཏན་ཆིགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ། །དམ་བཅའི་སྟོན་ཞེས་རིགས་པ་མིན། །ལེགས་པར་མ་
བསྐྱབ་པ་ནམས་གྱིས། །དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེར་བཟོད། །ཞེས་གསུངས་པ་འཆད་དེ། རིགས་པ་
ཅན་པ་ན་དེ། སྤྱི་ཆོས་ཅན་རྟག་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་བྱིར་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་
འགལ་བ་དམ་བཅའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དོན་ཡང་
རྟགས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟགས་གྱིས་འདོད་ཡུལ་གྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་པན་པ་མེད་ཅིང་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པས་དམ་བཅའ་འགལ་ལམ་རྟགས་འདོད་ཡུལ་གྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པས་དམ་བཅའ་འགལ། དེ་གཉིས་
ལས་མི་འདའོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་
ཅད་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་ནི་གཞན་དཔེ་རྟགས་ལ་སྟོས་
པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་ཀྱང་སྤར་སྤྱོད་པར་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་རྟགས་འདོད་ཡུལ་གྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའི་སྟོན་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་

ཕྱིར་ཅེས་པའི་སྒྲོར་བ་དེས་སྒྲ་ལ་མི་ཏྲག་པ་དེ་ལྟར་ཏྲགས་སུ་བཟོད་པར་བྱེད་ན་སྒྲ་དེ་མི་ཏྲག་པའི་
གཏན་ཆིགས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ན་ཏྲགས་མི་ཏྲག་པ་དེས་སྒྲ་ཏྲག་པ་དེ་ནི་བསྐྱོག་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་འདྲའི་སྒྲོར་

༼ ༣༩ ༽

བ་འདི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དེ་མི་ཏྲག་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་ལྡན་པར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མ་ཐུན་དཔེའི་སྒྲོར་བ་ཆ་མ་ཐུན་ཅམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱིད་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པ། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དེ་མི་ཏྲག་པར་བྱབ་པ་སྟེ་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱབ་པར་སྐྱ་ལ་ནི་ཆོས་གཞན་ཏྲག་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་བཟོད་ནས་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་ཅེས་པའི་སྒྲིར་བཏང་གི་ཆིག་ནི་ཏྲག་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་སྐྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་ཅེས་པའི་སྒྲིར་བཏང་གི་ཆིག་དེ་ཏྲག་པ་མ་དམིགས་བསལ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་སྐྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་དགོས་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་སྐྱ་ཡང་མི་ཏྲག་པར་འཕངས་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱ་ལ་གནས་པ་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་ཏྲག་པ་སེལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མ་ཡིན་ལས་ལྷལ་གཞན་སྐྱ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བ་ཏྲག་པ་སྐྱས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སུ་དཔང་པོ་བསཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་འགོད་དམ། སྐྱ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བྱིད་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སུ་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དཔེ་ནི་བྱིད་པར་བྱིད་མི་སྟོང་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲིས་བྱིད་པར་སྟོང་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱབས་འགར་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ནམ་ངེས་པ་ན་ཤིང་ཤ་པ་དེ་ཁོ་ན་ནི་ཤིང་མིན་ཞེས་པ་བཞིན་སྐྱ་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ཆིག་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་སྐྱ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཞེས་བཟོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱ་དེ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དེ་མཉན་པ་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན་མི་འཇུག་པ་འགག་པར་འགྱུར་གྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་མ་བཀག་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མ་ཡིན་གྱི་བྱིད་

བར་ཀུན་ཐམས་ཅད་དེ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ན་
སྐྱ་མ་ཡིན་གྱི་བྱེད་པར་ཀུན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གཉིས་
པ་ལྟར་ཉགས་སུ་འགོད་ན་སྐྱ་ཉགས་སུ་བྱུབ་ལ་སྐྱ་ཉགས་སུ་བཀོད་པར་སོང་བས་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
ཆོས་ཅན་སྐྱ་དེ་སྐྱ་རང་ཉིད་ཉག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་རང་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་
དད་མེད་པ་

༩༥༠༽

རང་ཉིད་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དངོས་པོར་བཀོད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཏྲགས་ཉིད་དུ་མ་
གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ནི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་
དོན་དམ་པར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ལྟ་བུ་
རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཀུན་ལ་གཞི་ཏྲགས་ཆོས་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་ཏྲགས་ཆོས་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པ་མིན་པར་
ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་ཏྲགས་ཆོས་གསུམ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་
ཏྲག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱ་བྱས་མི་ཏྲག་སོགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་འགོག་པ་སྟེ་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོ་
དམ་པ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཏྲག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་སྐྱ་བྱར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་སྐྱ་བྱས་མི་ཏྲག་སོགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་
དང་གཞན་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་ན་དཔག་བྱ་དཔོག་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འབྲུག་ཅེ་ན། སྐྱ་བྱས་མི་ཏྲག་
དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པའི་ཆོས་
དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྱུབ་པའི་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་
དད་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ཏྲག་པའི་སྒྲུང་ལུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་དོན་རང་མཆོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ཇི་ལྟར་
འབྲུག་ཞེ་ན། སྐྱ་བྱས་མི་ཏྲག་སོགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ཆོས་ཅན། ཏྲག་པའི་
སྒྲུང་ལུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་རང་མཆོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་འབྲུག་ཏུ་བྱུང་སྟེ། བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་
ཐ་དད་སྟེ་མ་གྱུས་ཏྲག་པ་སོགས་ལས་ལྡོག་པའི་སྐྱ་རང་མཆོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་གྱི་ཏྲག་པའི་
ཤེས་པ་ལ་སྐྱ་བྱས་མི་ཏྲག་སོགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་རྣམས་ཏྲགས་དང་ཏྲགས་ཅན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱ་
ཏྲག་སྐྱབ་ལ་སྐྱ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། མ་གྱུབ་པའི་ཏྲགས་སུ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་

རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚྭ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཉགས་ཉིད་ཏུ་བྱས་པ་དེས་
ནའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་སྡི་ཐ་དད་ཏུ་རྟོག་པའི་སྒོ་ལ་སྒྲང་བ་དང་འབྲེལ་མེད་ཅན་སྟེ་
མི་སྒྲང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚེ་ལ་བྱང་གིས་ཚེ་ལ་བྱང་གི་སྐྱ་མི་ཉག་པ་སྐྱབ་པ་ཡང་དམ་
བཅའི་དོན་སྡི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་སྐྱབ་པའི་ཉགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞི་
ཉགས་ཐ་དད་མེད་ན་ཐ་དད་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེས་ན་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཚེ་ལ་བྱང་གི་
སྐྱ་ནི་ཆོས་ཅན།

༼༩༽

མི་ཏྲག་སྟེ་ཚེ་ལ་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན་ཚེ་ལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་དང་ཏྲགས་
ཅན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་གི་དེ་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའི་དོན་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚེ་ལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྱེད་ཚེ་ལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡིན་པས་བྱེད་
དང་ཚེ་ལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་གཉིས་ཆོས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞིན་ནི་དཔེ་ཅན་ཉིད་དཔེར་བཀོད་
པའོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བྱེད་
པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་ནའང་བྱེད་ཆོས་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱེད་དེ་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱེད་ལྟུང་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོང་བྱ་བྱ་ཅན་གཡས་མ་འདི་
ཆོས་ཅན། ཏྲ་མིན་ཏེ། བྱ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚེ་ལ་བྱུང་དེ་ཆོས་ཅན་ཚེ་ལ་བྱུང་གི་
སྐྱེ་བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའམ་ཚེ་ལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་ལས་
ཡང་ན་བྱེད་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་མེས་དཔག་གིས་འཇལ་བའི་དུས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཡན་
ལག་སྟེ་བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་མིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ཆོས་ཅན་ཚེ་ལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་མཆོན་པའི་བྱ་བ་
མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མེས་དཔག་འཇལ་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཅན། ཚེ་ལ་བྱུང་
གི་སྐྱེ་དེ་ཏྲགས་པ་སྟེ་མཆོན་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཐེན་ནས་བྱེད་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཉན་བྱ་ཡང་
ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་སྐྱུ་ན། བྱེད་པར་མཉན་བྱ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མི་ཏྲག་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའི་དོན་
ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཏྲགས་ཉིད་དུ་འཐད་དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་
དང་ཆོས་སྟེ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱུ་ནས་
ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ།
ཀུན་བཏུས་སུ། གང་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་དག་དང་ནི། །དེ་སྤང་པལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད། །དེས་ན་
གཏན་ཆིགས་སོགས་དོན་ཀྱི། །སྟོན་དུ་དེ་དབྱེ་བསྐྱུ་པར་བྱ། །ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་
མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་
པ་གཉིས་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོགས་པ་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐབས་དག་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཅིའི་ཕྱོགས་

ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་ཅེ་ན། རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གཏན་ཆིགས་
ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུས་པར་ནི་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་
དང་ལྟར་སྒྲུང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆིག་ཉུང་ངུས་བདེ་

བར་བཟུང་བ་བྱུང་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་རྟོགས་དེ་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་
 ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོགས་དེ་ཆོས་ཅན་དེས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་
 གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །འོ་ན་རྣམ་གཅོད་དུ་མ་
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཆིག་འབྲད་ཁོ་ན་དང་ཉིད་ཅེས་སོགས་ངེས་བཟུང་གི་སྐྱར་ས་ཐ་
 དད་པས་རྣམ་གཅོད་ཀྱང་ཐ་དད་པར་བྱེད་པས་ན་འདི་ལྟར། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་ལྡན་ཅིག་སྐྱར་བ་ནི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་བྱེད་
 ལ། སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན་དག་དང་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་ལྡན་ཅིག་
 སྐྱར་བ་ནི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། བ་ལས་བེད་འབྱུང་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བ་
 དག་དང་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་ལྡན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི་ཞིན་དུ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་
 དོ། །གཤམ་ཏེ་ངེས་བཟུང་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་བ་ལས་ཀྱང་རྣམ་གཅོད་རྟོགས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་
 བུམ་པར་ཚུ་བན་གཅིག་ཅེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཁོ་ནར་ཚུ་ཁོ་ན་བྱིར་འོང་དགོས་པ་ཁོ་ན་
 ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་དེ་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ།
 རང་སྐྱོབ་པ་པོས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 གང་གི་ཕྱིར་ངག་ནི་རང་སྐྱོབ་པའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འགལ་ལྷན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཡང་དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པས་འཕོང་
 སྐྱེན་པ་དེ་ནག་པ་ལ་མི་ལྡན་པ་གཅོད་པའམ། སྲིད་སྐྱབ་ཁོ་ན་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པས་འཕོང་སྐྱེན་པ་དེ་
 སྲིད་སྐྱབ་ལ་ལྡན་པ་གཅོད་པའམ། མཆོ་སྐྱེས་སྐྱེན་པོར་འགྱུར་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པས་སྐྱེན་པོ་དེ་
 མཆོ་སྐྱེས་ལ་ཞིན་དུ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པ་ཁོ་ན་
 ཞེས་པའི་ངག་དེས་ནག་པ་འཕོང་མི་སྐྱེན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ན་གཏོང་བདེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཅོད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་དེའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

ཞེན། ངག་ལས་ནམ་གཅོད་གསུམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། རང་སྒྲིལ་
བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འགལ་བའི་སྒྲིལ་བོ་ནམ་པར་གཅོད་པ་ཙམ་རང་གི་དོན་ནམས་ལ་ནི་
རྟོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་

༼༤༣༽

འདིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རང་སྤྱོད་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་
འགལ་ཆེ་གཙོད་པའི་དོན་རྟེན་གས་པར་བྱེད་ཀྱས་ལ་དེ་ལས་གཞན་རྟེན་གས་པར་བྱེད་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རང་སྤྱོད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
གཙོད་གསུམ་ཡོད་པ་དེས་ན་མི་ལྟན་པ་རྣམ་པར་གཙོད་པ་ལས་གཙོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཆོས་
ཏེ་རྟགས་དེ་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཏེ་
རྟགས་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྟོན་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མིང་ལ་
ཙོད་པ་སྟོང་བ་བསྟན་ནས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་
ཅན་ལ་འགྱུར་དབྱེ་ཅེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར། སྤྱོད་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
དང་ཙོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཙོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་བསྟོགས་པ་སྟེ་འགལ་རྟགས་གཉིས་སྟོས་པ་ཆོས་
ཅན། དོན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་རང་གི་བྱུང་བྱེད་དང་རྒྱ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་
བ་བྱུང་བའི་སྟོན་ནས་རང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར་རང་གི་བྱུང་བྱེད་དང་རྒྱ་དག་སྤྱོད་པར་
བྱེད་ན་རྟགས་ཡང་དག་དང་འགོག་ན་འགལ་རྟགས་སུ་བྱུང་བའི་རྟེན་གས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེད་པར་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་དང་སྟེ་ཐུན་མོང་བ་དག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཡོད་དེ། རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ལྟོགས་
རྒྱུད་པ་ཅན་དང་། ལྟོགས་པ་མེད་པའི་རྗེས་འགོ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཙོད་པ་
དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཙོལ་བྱུང་དང་ཙོལ་མ་བྱུང་ཡིན་ཏེ་མི་རྟག་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྟག་མ་ཐུན་མོང་བ་གསུམ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན།
དོན་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྟོགས་པ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་
བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་བྱས་པ་སོགས་རང་བཞིན་
ཀྱི་རྟགས་ཁོ་ན་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བསྟན་ལ། ཙོལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་སོགས་

འབྲས་བུའི་རྟགས་རྣམས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཀྱི་དབེར་མ་བསྟན་བ་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། དེར་དེ་ལྟར་བསྟན་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བྱས་བ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལས་
གཞན་ཚོལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུ་འབྲས་བུའི་རྟགས་རྣམས་རང་གི་གོ་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་
དུ་འཇུག་བ་ཡོད་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་བ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་
མཚན་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་རྟགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་ཏེ།
དེ་ལ་འཇུག་ཅིང་བྱུང་བྱེད་དུ་མི་

༼༩༩༽

འདྲུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚེ་ལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་དེ་རང་རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་སྤྲུལ་རྟག་
པ་ལས་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལྷེ་ཁྱེ་ལ་སོགས་པའི་སྤར་ནས་རྟག་པར་
ཡོད་པའི་རིག་བྱེད་སྤྲིའི་ཆ་ཤས་འདྲིན་པའི་ཉན་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷེ་ཁྱེ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་
རྒྱུན་ཅུ་མ་དག་དུ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ལྷེ་ཁྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ལ་བ་དེ་རིག་བྱེད་
ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྤྲིབ་བྱེད་སེལ་བ་དང་རང་གི་དབང་པོ་དང་རིག་བྱེད་སྤྲིའི་ངོ་བོ་གང་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
ཀྱན་ཏུ་པན་པ་ཉི་བར་སྤྱོར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། ལྷེ་ཁྱེ་ལ་
སོགས་པའི་ཚེ་ལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་རང་འབྲས་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་
པ་འགའ་བར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་རང་འབྲས་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྟག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚེ་ལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་འདི་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར་
རང་རྒྱ་སྤྲུལ་པ་སྤྲིབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་སྤྲུལ་པའི་འགའ་བ་སྟེ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་
བྱུང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པའི་ཚེ་ལ་བྱུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་
བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་དེ་ཉིད་ཡང་སྤྲིབ་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་
དཔེར་བརྗོད་དུ་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རོན་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟགས་དང་རང་བཞིན་རྟགས་ལ་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་ཚེ་ལ་བྱུང་དཔེ་བརྗོད་དུ་བསྟན་ན་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚེ་ལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་དེ་
དང་འདྲ་བར་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འདྲུག་སྟུང་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་འདྲའི་ཤེས་
པའམ་དོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་དོན་འདིར་རྟགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་མི་སྟོན་པར་དབྱེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་འདིར་རྟགས་ཀྱི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅུ་མ་བཤད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རོན་ཡོད་དེ། རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟེན་
པའི་དོན་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་སྟུང་རྟགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟགས་པའི་དོན་དུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ནི་རང་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་རྩེད་ཟད་བརྗོད་དུ་
མེད་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྐབས་འདིར་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་

གཉིས་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཏྲགས་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་མ་བསྟན་པས་དེ་མི་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འདིར་
མ་སྟན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་དེས་
ན་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། དེ་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་ཏྲགས་
ཀྱི་དཔེ་བཟོད་དུ་སྟོས་པའི་རྩལ་བྱུང་དེས་ནི་རང་བཞིན་ཏྲགས་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ལ་རྟེན་པ་མ་སྟན་
སྟོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་ཅན་དེའང་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་དེ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་འབྲས་
ཏྲགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པའི་ལྷེ་ཀན་སོགས་ཀྱི་རྩལ་བ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་

༼ ༤༽

གསལ་བའི་ཉན་ཤེས་དང་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་ལ་ཆ་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉག་གསལ་གྱི་དཔེར་སྟོས་
 པའི་ཚྭ་ལ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཚྭ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བས་ཚྭ་བྱང་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དཔེར་
 བརྗོད་དོ། །སྤྱོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འདིར་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཉག་གསལ་གྱི་དཔེར་སྟོས་པའི་ཚྭ་
 བྱང་དེས་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་ལ་ཆ་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཉག་གསལ་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། འབྲས་ཉག་གསལ་སུ་རུང་བའི་ཚྭ་བྱང་ཉན་ཤེས་དང་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་ལ་ཆ་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་རང་
 བཞིན་ཉག་གསལ་གྱི་ཚྭ་བྱང་གཉིས་ལྟེ་རྒྱ་མོག་གསལ་གྱི་ཚྭ་ལ་ལས་སྐྱེས་པ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 སྤྱོད་ཆོས་ཅན་འདིར་ཉག་གསལ་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་གཉིས་ཁོ་ན་སྟོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱོད་ཆོས་
 ཅན་འདིར་ཉག་གསལ་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་འདི་གཉིས་སུ་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཆོས་ཅན། དོན་ཡོད་དེ། གང་
 བན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ན་འབྲུང་བ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲས་བྱ་དེ་རྒྱ་ལ་མི་འབྲུལ་ཞིང་རང་
 གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་ངོ་བོ་རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཁྱབ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཁྱབ་བྱེད་དེ་དང་འབྲུལ་པར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་
 བསྟན་པས་འདི་ཡང་བཤད་དེ། གཞན་གྱིས་སྟོང་བཏགས་པའི་ལྷན་པ་ཅན་དང་འདུ་བ་ཅན་སོགས་
 གང་དག་ཡིན་པའི་ཉག་གསལ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་མིན་
 པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲུལ་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མིན་བདག་གཅིག་དེ་བྱང་དེ་འབྲེལ་མེད་ན་
 མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་འདུ་ཅན་དེ་
 དག་ལ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ནའང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཉོག་གསལ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་གོ་བ་ལ་ལྷན་འདུ་སོགས་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་
 འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་ངེས་པ་
 མེད་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཉག་གསལ་ཡང་དག་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཉག་གསལ་ཡང་དག་གཉིས་སྟོས་པའི་
 དགོས་པ་བསྟན་ནས་ད་ལྟོག་པ་ཅན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་དེ། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་དེ།

གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སློག་སློགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྟོག་པ་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་རྗེས་
འགྲོ་ཅན་མ་ཡིན་ཟེར་རོ། །ལྟོག་པ་ཅན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སློག་སློགས་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ན་མེད་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་

༼ ༤༦ ༽

བདག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བདག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱུང་པར་སློག་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སློགས་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་
སློག་པ་མེད་ལ་མཐུན་སློགས་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དང་
བདག་གཅིག་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རང་གི་
བདག་གཅིག་གས་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་དེ་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་སློག་པ་གྲུབ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི་དེ་
ལས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སློག་པ་མེད་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་
མཉན་བྱ་སློག་པ་ཅན་དུ་རི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་
ཀྱི་སློག་པ་འབའ་ཞིག་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་སློགས་མི་མཐུན་
སློགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅེས་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཅེས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་སློག་བྱུང་མ་ངེས་པའི་
སློགས་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་སློག་པ་གྲུབ་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་
བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་སློག་བྱུང་ཅན་གྱི་སློགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་ན་གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། སློག་སོགས་དག་ནི་སློག་པར་
འབྱུང་། བདག་ནི་སློག་པའི་ཕྱིར་བུམ་སོགས་བཞེན་ནོ། །བྱུང་སྟེ། སློག་སོགས་མེད་པས་བདག་
མེད་ལ་བྱུང་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་གྲུབ་སྟེ་སློག་སོགས་པ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པས་སློག་མེད་པའི་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སློག་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འབྲེལ་མེད་དོན་
གཞན་སློག་པར་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་སློག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སློག་
སོགས་དེ་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་དམ་བདག་དེ་ལས་རྒྱུང་བས་བདག་སློག་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཆོད་མས་དམིགས་པ་ན་སློག་སོགས་དེ་ཡང་ཆོད་མས་དམིགས་ལ་བདག་དེ་ཆོད་
མས་རྟོགས་པ་མེད་པར་སློག་སོགས་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་འདི་གྲུབ་པར་འབྱུང་ན་ཡང་། སློག་སོགས་

ཆོས་ཅན། བདག་མཐོང་ན་སྤྱོད་མཐོང་བ་དང་བདག་མ་མཐོང་ན་སྤྱོད་མ་མཐོང་བའི་ཐེས་སུ་འགོ་
ལྟོག་གི་འབྲེལ་བ་དེ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་གི་ན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་བ་ལ་སྟེ་གང་ཏུ་ཡང་སྤང་བུང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོག་སོགས་མེད་པ་ལ་བྱབ་པའི་བདག་མེད་དེ་གང་ཡིན་པས། རྩམ་
སོགས་སོ་ཞེ་ན། རྩམ་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ལ་བདག་མེད་ཅེས་ཆད་མས་གང་ལ་རྟོགས་སྟེ་མི་

༼༤༽

རྟོགས་པར་ཐལ། བདག་དེ་གཞི་གཞན་གང་ལ་ཡང་ཆད་མས་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདོད་ན་བྱུང་ལ་བདག་ལྟོག་པས་སྟོག་སྟོགས་ལྟོག་པའི་བྱུང་པའང་ངེ་ལྟར་ཆད་མས་
རྟོགས་པ་མིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་བདག་ལྟོག་པར་ཆད་མས་ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྟོག་སྟོགས་དེ་གཞི་ལ་ལར་ཆད་མས་མཐོང་བ་ཡིས་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་བུམ་
སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་དུ། གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཆད་མས་མཐོང་ན་
གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་བུམ་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་བདག་དེ་གང་དུ་ཆད་
མས་མཐོང་བ་མེད་པས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་གསོན་ལུས་ལ་བདག་
མེད་པས་སྟོག་སྟོགས་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་བུམ་སྟོགས་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། བུམ་པ་སྟོགས་
ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བདག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོག་སྟོགས་མཐོང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྟོག་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་སྟོང་དང་ལུས་སྟོགས་ལུས་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྟོགས་གང་ཞིག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་སྟོག་སྟོགས་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གསོན་ལུས་ལ་འང་ཆོས་ཅན། ལུས་བྱོད་ལ་
གལ་ཏེ་སྟོང་དང་ལུས་སྟོགས་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དེ་མེད་ན་སྟོག་སྟོགས་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་
བདག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོག་སྟོགས་མེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྟོག་
འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་སྟོགས་དེ་བདག་མེད་པའི་ཞི་བའི་ལུས་དང་
སྟོག་མེད་ཅུང་དུ་རུང་ཟད་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱིར་ཞི་བའི་ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་བུམ་སྟོགས་ཡང་
བདག་མེད་དེར་རྟོག་ན། བུམ་སྟོགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པར་ཆད་མས་ཅིས་མི་
དཔོག་སྟེ་དཔོག་པར་རིགས་པར་ཐལ། བདག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་གསོན་ལུས་དང་ཆད་མའི་
གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་སྟོགས་དེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་བདག་བཅས་
སུ་མ་འདོད་པས་དེར་དཔོག་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བུམ་སྟོགས་ཆོས་ཅན། བདག་བཅས་སུ་དཔོག་
པར་རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་བདག་བཅས་སུ་ཆད་མས་བྱུང་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་དང་དེར་ཆད་
མས་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་དེ་དང་དེར་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ་ཆད་མས་བྱུང་དེ་མེད་པར་

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་གང་གིས་རྒྱས་སྟེ་གང་ཡང་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
བདག་སྟོག་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྟོག་དང་མིག་འབྱེད་འཇུ་མ་ནམས་ཆོས་ཅན། བདག་ཏྟག་པ་ལས་
སྤྱིས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོ་དང་ལུས་སོགས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ནང་གི་རྩོམ་བ་ལས་སྤྱིས་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། ལ་སོགས་

༩༩༩༽

བས་ཤིང་ཐོག་སྐྱུར་པོ་སོགས་ཀྱི་ཟས་སོགས་མཐོང་བ་ན་ལྟེ་དབང་འགྱུར་བའི་འགྲམ་ཚུ་ལྔ་དང་བ་
སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་ཐོག་སྐྱུར་པོ་སོགས་ཀྱི་རོ་བྱ་བ་དང་དེ་མཐོང་བར་
འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར། བྱ་འདོད་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དུལ་དབང་སྒོ་དང་
ཡིད་བྱེད་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། དུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་སོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
ཕན་ཚུན་རང་རང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སྟོས་པ་རང་རང་གི་རིགས་འབྲས་མ་ལས་བྱུང་བའི་
བྱིར། དེས་ན་བདག་གི་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གི་
རིགས་འབྲས་མ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་པ་དེ་ཅམ་ལས་བྱུང་གི་བདག་འདི་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་དག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་ལ་ཉེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་
ཆེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་རྣམས་པ་མ་མཐོང་བའི་བདག་དེའང་བདག་གི་རྒྱུར་ཉོག་ན། འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་
རྒྱ་རྒྱུ་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་མཉན་བྱ་
དང་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་ཀྱི་སློག་སོགས་འདི་ནི་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་
གཉིས་ཀའང་ལྟོག་བྱེད་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ་སློག་སོགས་དེ་ལྟོག་བྱེད་མི་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཡང་མཉན་བྱ་འདི་ནི་ལྟོག་བྱེད་འབྲུལ་བའི་བྱིར་
ཞེ་ན། མཉན་བྱ་དེ་ལྟོག་བྱེད་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་བྱིས་པས། མཉན་བྱ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་མིན་ཉིད་དེ་མི་
མཐུན་སློགས་ཁོ་ན་ལས་ལྟོག་པ་མིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་གྱིས་ན་མཉན་བྱ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་སྟེ་མཐུན་སློགས་ལ་ཆེས་སུ་འདུག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་བས་ན་
མཉན་བྱ་མཐུན་སློགས་ལ་མི་འདུག་པས་དེ་ནི་གཞན་སློག་སོགས་ལའང་མཚུངས་པས་སློག་
སོགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟོག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆེས་འགྲོ་མེད་པའི་བྱིར། བྱེད་སྟེ།
ཆེས་འགྲོ་མེད་ན་ལྟོག་པའང་མེད་པར་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སློག་སོགས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་མིན་ཉིད་དེ་མི་མཐུན་སློགས་ཁོ་ན་ལས་རྣམ་གཅད་དེ་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་
ཆོག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་མཐུན་སློགས་ལ་གནས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་

གཉིས་བཟོད་པའི་ཚིག་གིས་ནལ་མ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་ངེས་བཟུང་ཅན་གྱི་ལྷོག་པ་སྟོན་
པའི་ཚིག་གིས་རྗེས་འགོ་འང་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་གང་རུང་གཅིག་བསྟན་པ་གཅིག་ཤོས་དོན་
གྱིས་གོ་བར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གང་རུང་གཅིག་སྟོན་པའི་ཚིག་གིས་གཉིས་ཀ་དངོས་ཤུགས་ལ་
བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཟོད་དོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་

བའི་རྟགས་ལས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འབྲུལ་བར་ངེས་པའི་ལྷོག་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་
 ཞིག་སྟེ་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སློག་སོགས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་དེ་དངོས་པོར་མེད་པས་དེ་
 ལས་ལྷོག་པ་ཞེས་འབྲུང་ཁུངས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 སྐྱབ་མིན་ཉིད་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་ངོ་ཞེ་ན། སློག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་ཁྱོད་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ངེ་ལྟར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པར་
 འདོད་དེ་འདོད་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློག་
 སོགས་ལྷོག་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་སྐྱབ་པ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པས་སློག་སོགས་དངོས་པོར་
 ཡོད་པ་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་པོར་མེད་ནའང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་སློག་སོགས་ལྷོག་པའི་དངོས་
 པོ་མེད་པའང་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ལོ་ཞེས་སྐྱབ་པའི་གསལ་བྱེད་པ་སྐྱབ་པོའི་
 སྐྱོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཞེས་དབྱས་སོ། །གལ་ཏེ་སློག་སོགས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལས་
 ལྷོག་པ་མེད་ན་གཏན་ཆོགས་སློག་སོགས་དེ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི་ངེས་པས། དེ་དེ་ལ་
 འཇུག་པ་དེ་ཡང་མིན་ཞེ་ན། སློག་སོགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅི་སྟེ་
 འགོག་སྟེ་འགོག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྷོག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷོག་པ་
 བཀག་པ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དགག་པའི་
 ཐ་སྙད་མི་འཇུག་ན། དངོས་པོར་མེད་པ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། མི་སྐྱོ་ཐོབ་པ་སྟེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་གང་
 ཡང་བཏགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡོད་ངོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོགས་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་འཇུག་པ་
 མེད་པ་ཡིན་ལ་མེད་ངོ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོགས་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་སྐྱེ་ལ་འབྲུང་བ་ཐ་སྙད་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྩོམ་ལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་བྱ་ལ་ཆོས་ཅན། གཞི་འགར་དགག་བྱ་

བཀག་པའི་དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོས་ཡོད་པ་ནམས་ལ་དགག་པའི་ཐ་སྙད་
འབྲུག་པ་མེད། དགག་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ནི་ཆོས་མེད་པ་ནམས་ལ་འང་འབྲུག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རིགས་པ་འདི་ཡིས་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་མ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཡུལ་དུས་

༼༥༠༽

ལ་ལྟོས་ནས་འགོག་སྟེ་ཡུལ་གཞན་གྱི་འདས་པའི་བྱམ་པ་ཡུལ་འདིར་ད་ལྟ་མེད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན།
དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཅི་ལྟར་ཆོས་དེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགོག་ལ་ངེ་ལྟར་
ཆོས་དེ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་འགོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་རང་
ལུགས་ཀྱི་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྟེན་སྟོན་པ་ནི། འོན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་
ཐ་སྙད་ངེ་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདིར་ནི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུབ་པ་དང་
དགག་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་གང་གི་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མི་འཇུག་པ་དེ་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་སྒྲ་དོན་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཆོན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་ལ་རྟེན་པའི་དོན་
རང་མཆོན་མིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་ཁྱོད་སེལ་ངོར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་
ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲ་ཡུལ་དང་དངོས་མེད་ལ་རྟེན་ཅན་སྟེ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲ་ཡུལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་དོན་ཕྱི་རོལ་རང་མཆོན་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་དོན་
ལ་དགག་སྒྱུབ་བྱེད་པས་ཕྱི་རོལ་རང་མཆོན་ལ་དགག་སྒྱུབ་བྱེད་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱམ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་རང་མཆོན་པ་དེ་འབྲར་མེད་ན་འང་ཁྱོད་ལ་དགག་སྒྱུབ་
བྱས་པས་ཕྱི་རོལ་རང་མཆོན་ལ་དགག་སྒྱུབ་བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་བྱས་པ་ན་ཆོས་
ཅན་ཕྱི་རོལ་རང་མཆོན་དེ་དགག་སྒྱུབ་དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བ་ལྟར་དུ་སེལ་ངོར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དེ་ཕྱི་རོལ་རང་མཆོན་དུ་མེད་ན་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ངེ་ལྟར་
འཇུག་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་རང་མཆོན་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་རྟེན་པ་
སྟེ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། ཁྱོད་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བྱམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན་གྱི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་དོན་ལ་དགག་སྒྱུབ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེ་དེ་
ལྟར་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་རང་མཆོན་ལ་དེ་བྱེད་ན་བྱམ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་གཅིག་སྒྱུབ་པ་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུབ་པ་དང་ཆོས་

གཅིག་བཀག་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་རང་གི་བདག་ཉིད་
དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པར་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་དོན་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྲེང་དུ་ཆོས་འགའ་ཞིག་བཀག་
པ་དང་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་མི་འགའ་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྲེང་དུ་ལྟ་

༼༡༽

སྒྲིན་བཀག་པ་དང་མཆོད་སྒྲིན་སྐྱབ་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་སའི་རང་བཞིན་ཡིན་
ཞེས་སོགས་བསྐྱབ་པ་དང་ནི་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དགག་པ་དག་ཆོས་ཅན།
ཆོས་ཅན་རྩ་བུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞི་མ་བྱུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྩ་བུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་བུ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་བཀག་པའི་ཆོས་དང་ནི་
སྐྱབ་པའི་ཆོས་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་
ཡང་སློབ་པ་ཉགས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དང་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྙད་
ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། སྒྲོན་དེ་ཆོས་ཆོས་ཅན་དང་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་
ལ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་གཅིག་དགག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་དང་
ཆོ་གཅིག་སྐྱབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོས་སྒྲུ་ཆོགས་གྱི་
གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལྟ་
བུའི་ཆོས་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ན་སྐྱབ་ཆོས་དེ་དེ་ལ་གསར་དུ་རྟེན་པ་དང་གཞན་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མ་
བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཏང་སྟོམས་པ་ལྟ་བུ་དང་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འགོག་ན་དགག་ཆོས་དེས་
གསར་དུ་ལེན་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་འགལ་བློ་བྱས་པ་ལ་གསར་དུ་སྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་སློབ་པ་ཉགས་པའི་སྟོད་ལུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཆོས་ཅན་དང་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་ཐ་སྙད་
བྱེད་པ་པོའི་བདེན་པའི་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་མི་གཞོད་དམ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་བྱས་པ་
མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་མེད་པའི་དོན་ཅན་ནམ་སློབ་པ་ཉགས་པའི་དཔྱོད་ལུལ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་
སྙད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོའི་བདེན་པའི་ཤེས་པས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཁྱོད་གྱི་དོན་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅིང་སློབ་པ་ཉགས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཐ་སྙད་
བྱེད་པ་པོས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདེན་རྒྱུན་དེ་ལ་རིགས་པས་མ་བཏགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
དང་། མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་བྱམ་པ་རང་མཆོན་ལ་བརྒྱུད་ནས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་
དང་། རེས་འགའ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་ལས་

འོངས་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་ཉེན་ཚུལ་དང་སྤྲད་པར་མི་ཤེས་པའི་
ཚུལ་སྟོན་པ་དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཚུ་མི་སྐྱོར་བ་དང་དེ་དང་གྲང་བ་སྐྱོབ་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ལྷོག་
པ་གཉིས་པོ་དེ་བྲིད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པ་དང་གྲང་
བ་

༼༥༩༽

སྐྱོབ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པས་ཚུ་སྐྱོར་ཞེས་སོགས་སྐྱབ་ཆོས་
གསར་དུ་འཕེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་བུམ་པས་གང་བ་མི་སྐྱོབ་ཅེས་སོགས་དགག་ཆོས་གསར་དུ་འབྱིབ་པ་
ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་བསྐྱད་པ་སྟེ་སྐྱོབ་པ་ཉག་གས་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་དང་དེ་དག་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བུམ་པ་དེ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་དང་གསར་དུ་འབྲེལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་འགའ་
ལས་ཆ་དེ་དེ་དག་དང་གསར་དུ་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཡང་། དེ་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བས་ཏེ། སྐྱོ་
འདོགས་ནས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བུམ་པ་རང་མཆོན་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཚུ་མི་སྐྱོར་
བ་དང་གང་བ་སྐྱོབ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པ་རང་མཆོན་ལ་བརྟུན་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོས་བསྐྱད་པའམ་འབྲུལ་པར་ཡང་
ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བསྐྱད་པའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་མི་
བསྐྱབ་བར་བྱེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲུང་བ་སྐྱབ་བྱ་མེད་ལས་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། རིགས་པ་
ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་བདག་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་
བྱེད་འགོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་བདག་མེད་མེད་
པར་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་ནས་བདག་མེད་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་བདག་ཡོད་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་ཡང་དག་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་མེད་པར་ཁས་
སྒྲུངས་པས་བདག་མེད་པར་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པའི་
སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཅམ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རིགས་ན་གསོན་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཏ་
ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་ཉག་གས་ལྟོག་པ་
མེད་དུ་ཚུགས་པ་ཡང་སྤྱོད་སོགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་བདག་དེ་དང་དངོས་པོར་མེད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལས་ལྟོག་པར་ཐེ་ཆོམ་བཞགས་དེ་ལས་ལྟོག་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ། བདག་
ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་བཞགས་བདག་དེ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་

ཕྱོགས་བདག་མེད་ལས་ཕྱོག་པར་ཡང་མ་ངེས་པར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་
བདག་དེ་ཡོད་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་
ལ་ཡོད་པར་ངེས་པར་གྱུ་བ་ན་གཞན་ཅིག་ཤོས་ལས་ཕྱོག་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་མི་འགྱུ་བ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོག་སྟོགས་དེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལ་ཡོད་པར་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་བདག་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མ་ཐོང་།

༼༥༣༽

བས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་གྱུ་བོ་ཞེ་ན། སློག་སློགས་དེ་སྤང་རུང་གི་བདག་
མེད་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་མཐོང་མེད་དེ་སྤང་མི་རུང་གི་བདག་མེད་དག་ལ་མེད་པར་ཐེ་ཚོམ་བ་
ནས་མེད་པར་མ་ངེས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར། དེ་ཚོས་ཅན། བདག་འགའ་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་
དེ་འགར་ཡང་མེད་པ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་གྱི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་མཐོང་བ་
མ་ཡིན་ཡང་བདག་མེད་དེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་མཐོག་པ་པའི་དོ་རྩེ་པ་ལས་མཚོན་གྱིས་མ་ཚོད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དང་མཐོག་པ་པར་བྱེད་པར་
མེད་པའི་ཏྲགས་གྱིས་ཤིང་སློགས་ཀྱང་མཚོན་གྱིས་མ་ཚོད་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་བཞིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་ལ་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་གང་
ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གལ་ཏེ་སློག་སློགས་ལ་བདག་གིས་བྱུང་བའི་སློ་ནས་སློག་སློགས་
མཐོང་བར་བདག་མེད་ལྡོག་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། གཞི་ལ་ལར་བདག་དེའི་འབྲས་
བྱ་དང་ལ་ལར་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འབྲེལ་བར་ངེས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་གང་རུང་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སློག་སློགས་འདི་ནི་བདག་ལས་མ་བྱེད་བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་
ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་བའོ་ཞེས་མཐུག་སྤྱད་དོ། །གཞན་ཡང་སློག་སློགས་དེ་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་ཅིང་
སློག་སློགས་ཡོད་པར་བདག་མེད་ལྡོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པ་ཚོས་ཅན། བྱིད་གྱི་
ལུགས་ལ་གསོན་ལུས་དེ་བདག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་བདག་བཅས་སུ་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་
བར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་ཚོས་དེ་ལྡོག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་དངོས་པོར་ཏེ་ཡོད་པར་
བྱིད་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སློག་སློགས་དེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལ་ལྡོག་པ་མེད་ཀྱང་
བདག་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཆིགས་སློག་སློགས་དེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པར་འདོད་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྩེས་འགོ་ཅན་དུ་ཡང་
འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་པ་མིན་པས་རྩེས་འགོ་ཅན་མིན་ན་བདག་

མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་གྱུབ་པ་མིན་ཏེ་དགག་པ་བཀག་པ་སྐྱབ་པར་མི་འདོད་
པའི་སྤྱིར། །གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྟོས་པ་གྱུབ་ཅིང་བདག་སྟོག་ལ་སྟོག་པ་གྱུབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ།
བདག་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་
གྱུབ་པ་

༼ ༥༩ ༽

ཡིན་ཏེ། མེ་མན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་འཇུག་པ་སྟེ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་འཇུག་པ་སྟེ་ཡོད་ན་ཡང་མེ་འཇུག་བྱེད་སྟེ་ཡོད་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་དེ་ཉིད་སྟོན་ན་ཁྱོད་
 གྲང་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་ན་ཁྱོད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་
 བ་དེ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་པར་བ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་མན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་ཁྱོད་སྟེ་བ་
 མཐོང་བ་དང་དེ་མེད་ན་ཁྱོད་སྟེ་བར་མ་མཐོང་བའི་ཆད་མ་དེ་དག་མེ་དང་ཁྱོད་གཉིས་སྐྱུ་དང་འབྲས་
 བུ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་སྟོན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་གཞན་
 གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྟོན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་
 ན་བདག་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པ་ནི་དེ་དག་སྟེ་ཁྱོད་མེད་པར་མི་སྲིད་ཅིང་
 མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་བདག་དེ་ཁྱོད་ལ་རྟག་ཏུ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱུ་འབྲས་ལ་སྟོན་
 བ་མི་དགོས་ཏེ་སྐྱུ་ཡོད་པར་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱི་རྗེས་འགྲོས་ཀྱང་སྐྱུ་འབྲས་སྟེ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན།
 དུ་བ་ཆོས་ཅན། རི་ལྷར་ན་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་དེ་དག་མེད་
 པར་ཡང་སྐྱུ་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་
 རྣམས་སྐྱུའི་རང་བཞིན་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་
 བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱུ་ཆོག་པས་པའི་རྣམས་པ་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་དུ་མས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། རང་བཞིན་སྐྱུ་ཆོག་པས་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་
 རྣམས་སྐྱུ་ཐ་དད་པས་བྱེད་པ་མིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེད་ཅིག་གིས་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་
 རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་མེད་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་བོ་ཡིས་མེ་མེད་ལས་རིགས་ཐ་དད་པའི་མེའི་འབྲས་བུ་བ་
 བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཅིང་མེ་མེད་ལས་རིགས་ཐ་དད་མིན་པའི་མེ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
 པས་སྐྱུ་རིགས་འདྲ་བས་འབྲས་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། མེ་མེད་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་བོ་
 གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་རྣམས་པར་ཐལ། མེ་དང་མེ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་

སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏུ་བའི་ཉིར་ལེན་དང་མེ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མར་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་དོན་གཞན་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་གས་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་དེས་
 བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུ་བ་དེ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་
 བཞིན་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་མི་
 འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་པན་ཚུན་

༼༥༥༽

རང་བཞིན་མི་འབྲུལ་བར་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱེན་དེ་དུ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཡིན་ན་དུ་བའི་རྒྱ་
ཡིན་དགོས་ལ་དུ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ན་དུ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རྒྱའི་རང་བཞིན་ཆད་མས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཆད་མས་མཐོང་བ་ཡང་རྒྱ་དེ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱ་རིགས་མི་
འབྲས་བུའི་རྒྱ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀས་འབྲས་བུ་རིགས་འབྲས་བུའི་འབྲས་ཆན་རུལ་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་
འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རིགས་མི་འབྲས་བུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་རིགས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་མི་འབྲུང་སྟེ་
འབྲུང་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་བས་བརྒྱ་བྱེན་ལས་དུ་བ་འབྲུང་ངོ་ཞེ་ན། འབྲས་ཆན་རུལ་པ་གཅིག་གི་
རྒྱ་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་ཅན། རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཤམ་བའི་རྒྱས་
པ་གང་ལས་འབྲས་བུ་འབྲས་ཆན་རུལ་པ་གཅིག་གིས་རྒྱར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་རྒྱ་
དང་འོ་མ་འདི་གཉིས་ནི་རྩ་མ་ཐ་དང་ཅིང་རྒྱས་པ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ་མཛོན་སྤུལ་ལ་ཐ་དང་དུ་
སྤང་ཞིང་གཤམ་བའི་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྩ་མ་ཐ་དང་པ་ཡིན་
ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། གཤམ་བའི་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཐ་དང་
མེད་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་གསལ་བ་ནམས་ནི་ཆོས་ཅན།
རྩ་མ་ཐ་དང་ཀྱང་མེད་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྟེན་ནམ་རྒྱ་ཡིན་པར་མཚུངས་
པའི་མེ་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པའི་ཆ་གང་གིས་དུ་བ་ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་གཞིར་མེ་
མ་ཡིན་ལས་ལོག་ཅམ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཅམ་དེས་བསྐྱེད་
པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ཅམ་དེ་ལས་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
མེར་ཤེས་པའི་སྟོ་རྒྱར་བྱུར་བའི་མེ་ཅམ་གྱི་ཡན་ལག་གཞན་བུད་ཤིང་སོགས་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་
སྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་ལྟར་དུ་འབྲས་བུ་གཞན་ནམས་ཀྱང་རང་
གི་རྒྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཤམ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྟོ་བོ་དེ་
མེ་མིན་ན་དེའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བྱེན་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་མ་ཐོ་འབྲུར་བ་དེ་དུ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲུ་སྟེ།

དུ་བའི་ཉེན་སྟེ་ཉེར་ལེན་དང་བྱུང་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཡན་ལག་སྟེ་དེ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་ཡོད་པའི་
དངོས་པོ་ཞིག་ལ་མེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་ས་སྟོ་འཕྱུར་བ་དེ་དུ་བ་
ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར་བརྒྱ་བྱིན་སྟེ་དེ་མེ་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་བསྟན་
ནས། རང་བཞིན་ཁྱབ་བྱེད་ལ་མི་འབྲུལ་བར་བཤད་ཟིན་པ་ལ་སྟོར་

༼ ༥༦ ༽

བ་དེ། རི་ལྟར་རིགས་པའི་རང་གི་རྒྱ་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱེད་
ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འཇིག་པ་དང་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་
གོང་དུ་རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི་ཞེས་སོགས་སུ་རི་སྐད་བཤའ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །རི་སྐད་བཤའ་བའི་འབྲུག་བསྐྱབ་ཏེ་མཉན་སོགས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་
དེ། ལྷོག་པ་ཅན་སྟོག་སོགས་དེ་སྐྱ་ཉག་སྐྱབ་གྱི་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མཉན་
བྱ་ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་དཔེར་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལས་སྟོག་སོགས་དེ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་འདིས་སྟོག་སོགས་དང་མཚུངས་པའི་ལྷོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་ཉགས་ཐམས་
ཅད་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་དཔག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ལྷོག་པ་ཅན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་
བསྟན་ནས་མ་དམིགས་པ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་
དབྱེ་འདིར་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་མ་བསྟན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་
བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། འབྲས་རང་གི་ཉགས་ལས་ཐ་དད་པར་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་
དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་དཔེ་བཞིན་མ་བཤའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་རང་གི་ཉགས་ཀྱི་ལྷོག་
པ་བསྟན་པ་ན་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷོག་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དོན་ལྷོག་པར་བཞིན་
པ་ལས་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་དཔེ་བཞིན་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ནམས་སྤང་རུང་གི་བྱེད་པར་ལ་ལྟོས་པ་
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུང་གི་མཆམས་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་
ལའང་སྤང་རུང་གི་བྱེད་པར་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་བཤའ་དེ། མི་སྤང་དོན་ལ་སྟེ་སྤང་རུང་གི་དོན་མ་
དམིགས་པས་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་དེ་ལྷོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲིད་གྱིས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལས་རི་ལྟར་དུ་བསྟན་ན། རྒྱེས་བྱའི་བདག་དེ་གང་དུ་ཡང་ཆད་མས་མཐོང་
རུང་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སྟོག་སོགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་ན་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་རིགས་བརྟགས་སོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་ངོ་བོ་ལྷོག་ཉིད་
ཀྱིས་ཞེས་པའི་གཞུང་འཇུགས་པ་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྲས་རང་གི་ལྷོག་ཁྱབ་

༼ ༥༽

བསྟན་པའི་ཤུགས་ལས་རྒྱ་དང་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་
དང་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་བྱུང་པའི་སྟངས་ལའང་འབྲས་བུ་
དང་བྱུང་བྱེད་དངོས་པོའི་ཆ་ཁས་སྦངས་པ་མེད་པར་དེ་དག་རྣམས་པར་གཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཉིད་
སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་ལ་སྤྲུལ་མ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱ་དང་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་མ་ཡིན་དགག་གི་ངོ་
བོ་སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དགག་སྒྱུ་བ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་སྒྱུ་བ་ཀྱི་མེད་པའི་དོན་སྒྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
དམིགས་སུ་རུང་བའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་ཆད་མས་དམིགས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན་ཏེ། ཆད་
མས་དམིགས་པའི་དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་ན་སྟོབ་དཔོན་
ཚྱུགས་སྦང་ཆོས་ཅན། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དགག་སྒྱུ་བ་པར་བཞེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་དོན་བྱུང་ཀྱང་ཐ་སྙད་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཀྱི་དེས་བཟོད་ན་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་
དགག་བྱ་ཅི་ཞིག་བཀག་ཅིང་བསྒྱུ་བ་བྱ་ཅི་ཞིག་སྒྱུ་བ་ཅི་ན། སྦང་རུང་བུམ་པས་དག་པའི་མདུན་གྱི་
གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། སྦང་རུང་བུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་སྦང་རུང་བུམ་པ་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཤེས་བཟོད་ཐ་སྙད་
དོན་མཐུན་དང་སྦང་རུང་བུམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཆོས་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་སྦང་རུང་བུམ་པ་
ཆད་མས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དོན་ལ་མེ་མ་ཡིན་ཞིང་མེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའི་
ཁ་དོག་དམར་འབར་བ་ཆོས་ཅན། མེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་སྦང་རུང་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། སྦང་རུང་བུམ་པས་དག་པའི་
མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་སྦང་རུང་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་སུ་རུང་བའི་བུམ་པ་
མེད་པ་ནི་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁྱོད་བྱུང་ན་དེ་ཡང་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེས་
ཅི་ཞིག་སྒྱུ་བ་ཅི་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟགས་སུ་ཡོད་པ་ལས་དེའི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱིས་

སྒྲུང་རྒྱུ་ལས་དག་པའི་མདུན་གྱི་གཞིར་འདྲི་སྒྲུང་རྒྱུ་ལ་མེད་པའི་སྒྲུབ་ཤེས་སྒྲུབ་ཤེས་
བརྒྱུད་ཐ་སྙད་འདུག་རྒྱུ་ལས་བྱེད་དེ། དེ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུང་རྒྱུ་ལ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་གང་རྒྱུ་
ཡིན་པས་སྒྲུང་རྒྱུ་ལ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་ལ་འབྲས་
སྒྲུབ་པས་དེས་ངེས་ལྟར་སྒྲུབ་ཅེ་ན། སྒྲུང་རྒྱུ་ལས་

༩༥༽

དག་པའི་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། སྤང་རུང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་བརྗོད་ཐ་སྙད་དོན་མ་ཐུན་
དེ་སྤང་རུང་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་ཁྱོད་ལ་སྤང་རུང་བུམ་པ་ཆད་
མས་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་དེ་ལས་དེ་འདྲའི་སྒོ་སྤྱོད་ཤིང་ཤེས་བརྗོད་ཐ་སྙད་དོན་མ་ཐུན་ཐེ་ཆོམ་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་རུང་གི་དོན་དེ་ཆད་མས་མ་མཐོང་ན་སྤང་རུང་གི་དོན་དེ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་
སྙད་འདི་ནི་གནག་རྩིའི་བར་གྱི་སྒྲུ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤང་རུང་གི་དོན་
མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུ་བོ་ཀྱན་ལ་གྲུབ་ན་དེ་མཐོང་ནས་དེའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱིས་སྤང་
རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རི་ལྟར་མི་འཇུག་ཅེ་ན། འཛིན་རིལ་དུ་མ་བསྐྱེས་པའི་མདུན་
གྱི་འཛིན་གོང་འདིར་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་བྲག་པ་དག་གིས་ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་མེད་པའི་
ཐ་སྙད་གྱི་ཡུལ་ཡན་ལག་གི་རྩིས་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་ཅིན་ཡོད་ན་འང་ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་
གི་རྩིས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྩིས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གྱི་བྲག་པ་ནམས་སྤང་རུང་མ་
དམིགས་པ་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་རྒྱ་མཆན་དུ་མོངས་ནས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་རྩིས་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་འཛིན་གོང་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་
མེད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་ཅིན་པའི་དོན་
ནམས་དང་མདུན་གྱི་འཛིན་གོང་ལ་ཡན་ལག་གི་རྩིས་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པར་ཆོས་མ་ཐུན་པར་
བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་དེ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་བདུན་པར་བྱེད་པར་
འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རི་ལྟར་ན་མེ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་སྒྲུ་བོ་བར་མཐོང་བ་དང་མེད་
ན་སྒྲུ་བོ་བར་མ་མཐོང་བའི་རྩིས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་ཏྲགས་ལས་མེ་དུ་བའི་རྒྱ་དང་དུ་བ་མའི་འབྲས་བུའི་ཐ་
སྙད་བྱར་རུང་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རི་ལྟར་ན་དེས་དེའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་གྱི་དོན་མི་སྐྱབ་ཅེ་
ན། མེ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་སྒྲུ་བོ་བ་མེད་ན་མེ་སྒྲུ་བོ་བའི་རྩིས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
མེ་དུ་བའི་རྒྱ་དུ་བ་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་
ཐོར་ཡང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཁྱོད་གཉིས་ལ་དུ་བ་མའི་འབྲས་བུ་དང་བསྐྱེད་བྱ་མེ་དུ་བའི་རྒྱ་དང་སྐྱེད་

བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ་ཐ་སྙད་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་གིས་ཞར་ལ་འོངས་པའི་དོན་
ནམས་བསྟན་ནས་འབྲུག་བསྐྱས་ཏེ་དཀྱུས་མའི་དོན་སྟོན་པ་དེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་བརྟུས་སུ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལས་
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱོད་ཀྱི་དཔེར་བཞོད་མ་བསྟན་པའི་

༼༥༽

རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་རྣམ་གཞག་གི་རྒྱ་ལས་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་
པས་ན་བྱོད་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་དམིགས་པ་འདི་རི་ལྟར་ཚད་
མས་བྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་དམིགས་དངོས་པོར་མེད་པ་ཅམ་ལས་དམིགས་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒོ་
མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་སུ་དགོད་བྱའི་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོན་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་བུམ་པ་
མ་དམིགས་པ་ཅམ་ལས་སྣང་རུང་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
སྣང་རུང་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་པ་དམ་པ་གཅིག་དམིགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་
མངོན་སུམ་ལས་སྣང་རུང་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ་སྣང་
རུང་བུམ་པ་ནི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་གཉིས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྤྱོད་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཐ་དད་པ་ལས་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རྣམས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐ་དད་དུ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་སྤྱོད་པའི་བྱུང་པར་ཐ་
དད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲོས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་བྱུང་པར་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་སྤྱོད་པའི་བྱུང་པར་
དོན་གཞན་ལ་སྒྲོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྤྱོད་
བའི་རང་རིག་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་རྣམས་ཐ་དད་
དུ་དབྱེ་བ་ནི། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་ལས་བྱུབ་པར་འགྱུར་ལ་རང་རིག་ལས་ཐ་དད་
དུ་བྱུབ་པའི་སྤྱོད་བ་དེ་དག་གིས་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་པར་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མིན་པར་དོན་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་བྱུང་པར་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་ཡང་སྤྱོད་པའི་བྱུང་
པར་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོས་དགོས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པའི་བྱུང་པར་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གཞན་དང་གཞན་གྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱོད་པའི་བྱུང་པར་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་
པ་སྤྱོད་བ་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོས་དགོས་ལ་དེའི་བྱུང་པར་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་

སྒྲིང་བའི་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དང་ཤེས་པ་འགའ་ཡང་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་
བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ཐ་དད་དུ་ཉོགས་པ་སྒྲིང་བའི་བྱད་པར་ཐ་དད་དུ་ཉོགས་པ་ལ་ལྟོས་
དགོས་ཅིང་འདོད་པ་སྟར་དེའི་ཕྱིར། སྒྲིང་རུང་བྱམ་པ་ལས་རང་བཞིན་བྱད་པར་ཅན་སྒྲིང་རུང་བྱམ་
པས་དག་པའི་ས་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་མཛོན་སྟུང་ཆོས་ཅན། གཞན་སྒྲིང་རུང་བྱམ་པ་བསལ་ཞིང་མེད་
པ་ནི་སྒྲིང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་རུང་བྱམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་

༩༩༠༽

མ་ཟད་སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྒྲུ་མ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པར་
འགྱུར་ཏེ། སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་དེ་ལས་བྱུང་བར་ཅན་སྒྲུང་རུང་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྤྱོགས་དམིགས་
པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ཉིད་
རྒྱུ་ལོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབྲུག་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་རུང་བུམ་པས་དག་
པའི་ས་སྤྱོགས་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་བཞག་སྟེ་ཐ་སྙད་གོ་
བྱེད་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་དགག་གཞི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་
ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་དགག་བྱ་དམིགས་པའི་སྟོ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་མེད་པའི་སྐབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་ག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
དོན་སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་དེ་བུམ་པའི་སྟོ་མ་དམིགས་པ་འཕམ་བཀག་ཅམ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་
སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་དམིགས་པའི་སྟོ་དམིགས་པ་མེད་པ་འཕམ་བཀག་ཅམ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་སྐབ་
བྱེད་གཞན་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲུང་རུང་གི་དངོས་
པོ་མེད་པར་དགག་གཞི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་ནས་སྒྲུང་མི་རུང་གི་དངོས་པོ་གང་
ལས་རྟོགས་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུང་མི་རུང་གི་དངོས་པོ་གཞི་
གཞན་དུ་བཞག་པ་སྟེ་ཡོད་དེས་ཅམ་འགོག་པར་འགྱུར་གྱིས་མེད་དེས་སྐབ་པར་མི་རུས་ཏེ། མ་སྒྲུང་
བ་སྟེ་སྒྲུང་མི་རུང་གི་དངོས་པོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མེད་པར་དེས་པར་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་རྟགས་མེད་པའི་སྟེ་སྒྲུང་མི་རུང་གི་རྣམ་རྟོག་
དང་ཆགས་སོགས་སྤྲོ་མོ་ལ་སོགས་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
ན་སྐལ་དོན་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་སྐལ་དོན་ལྡོག་པ་སྟེ་
མེད་དེས་སུ་སྐབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་དོན་མེད་པར་དེས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མེད་པ་ཉིད་གང་གིས་སྐབ་ཅེ་ན། མེད་པ་སྐབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་དང་པོ་སྒྲུང་རུང་

མ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཡོད་པའམ་
མེད་པ་སྒྲུབ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། འོན་སྒྲུབ་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉགས་སུ་ངེ་ལྟར་སྒྱུར་ཞེ་ན། སྒྲུབ་རུང་མ་
དམིགས་པ་རང་གི་སྒྱུར་བ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། ཉགས་སུ་སྒྱུར་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགག་པ་དེའི་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉགས་སུ་སྒྱུར་བའི་འབྲེལ་ལྗེ་མ་དམིགས་པའམ་དགག་བྱའི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉགས་སུ་སྒྱུར་བའི་འགལ་ལྗེ་དམིགས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼༩༽

གལ་ཏེ་རྟགས་དོན་གཞན་ལ་ངེ་ལྟར་གཞོན་ཅེ་ན། དེ་གཞོན་བྱེད་དེ་དག་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགལ་བ་
ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞོན་བྱ་རྒྱུ་ས་མ་གཏུགས་པར་ཡོད་པ་ན་གཞོན་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་གཞོན་བྱའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དཔེར་ན་ཆ་
རེག་དང་གང་རེག་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་སློན་ས་པན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དཔེར་ན་བརྟན་དངོས་རྟག་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་མི་རྟག་པ་བཞིན་
ནོ། །ཡང་ན་འགལ་བའི་སྒྲ་བོ་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་ཅིག་ཤོས་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགལ་
སྒྲ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དང་དགག་བྱ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དཔེར་ན་འཛིག་ངེས་སུ་གྱུར་པ་ལ་འཛིག་
རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་བཞིན་ནོ། །འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན།
འཛིག་ངེས་དང་ཆད་མའི་གཞོན་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་ངེས་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་
བསྒྲུབ་པའི་སློན་ས་འཛིག་ངེས་འགོག་པའི་ཕྱིར། གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། བུམ་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་གཞོན་མི་ཟ་བར་འཛིག་ངེས་སུ་གང་ལ་ཡོད་ཏེ་མེད་པར་
ཐལ། འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལས་འཛིག་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྒྱ་
ལས་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་འཛིག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་པའི་དུབ་པས་ངེ་ཞེ་གྱི་སྟེ་གལ་ཏེ་བུམ་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྒྱ་དེས་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་འཛིག་པ་དོན་གཞན་བསྐྱེད་པའི་བུམ་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་འཛིག་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྒྱ་དེས་བུམ་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཛིག་པའི་ངང་དུ་བསྐྱེད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཞེ་གྱི་འགྱུར་ཏེ་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་འི་འཛིག་པ་
དོན་གཞན་དེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་པ་གང་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་
ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་འཛིག་པ་དོན་
གཞན་དེ་ཡིས་འཛིག་པར་བྱས་པ་ལ་སྟོས་བྱ་གང་ཅི་ཞེ་གྱི་སྟེ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། དེའི་རང་གི་བདག་

ཉིད་ལ་སྐྱོན་འདོགས་བྱེད་པ་མིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཏུ་བ་ཡང་
ནི་འཛིག་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་
རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཏུ་འཛིག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་བྱམ་སོགས་
ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཛིག་ཀ་མར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་

༼༤༩༽

འདོད་པར་འཇིག་ངེས་སུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རྒྱ་
དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བྱལ་ཅམ་ནས་འཇིག་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱལ་ཅམ་ནས་འཇིག་པ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རྗེ་ལྟར་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱལ་ཅམ་ནས་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྟོས་མེད་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་སྟོན་པ། དེ་ཆོས་ཅན། གང་དག་ལ་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་རྒྱ་
གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལ་གོགས་བྱེད་
པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་ཐ་མས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་
པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པ་དེ་ཡོད་དོ། ། ༥ ། །རྟོགས་དཀའ་
བར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་གཞུང་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་རྣམ་འགྲེལ་
འདི་ནི་ཐོག་མ་ཡང་རང་གི་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་བྱུང་ཞིང་། །མཐར་ཡང་རྩམ་པ་པོ་རང་གི་སྒྲོ་
བློས་ཀྱི་ལུས་ཉིད་ལ་ཐིམ་ཞིང་བྱལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱིན་གྱི་ཚུན་མ་སྤངས་
ཀྱང་། །རྒྱ་མཆོའི་ཚུན་མ་ཟད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་མཆོ་ལས་སྤྱིན་གྱིས་ཚུ་སྤངས་ཏེ་
འཇོམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཆར་བབ་པ་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞུ་ལ་སོགས་པའི་ཚུ་བོ་ཆེན་
པོ་བཞི་ནི་དང་པོ་ཡང་རྒྱ་མཆོ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྒྱ་མཆོ་ལས་གཞན་དེ་དག་ཤོང་བའི་སྒྲོད་མེད་པའི་
ཕྱིར་མཐར་ཡང་རྒྱ་མཆོ་ཉིད་ལ་ཐིམ་ཞིང་བྱལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགྲོ་
བ་རྣམས་ལ་རྩམ་པ་པོ་རང་དང་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤལ་རྣམ་འགྲེལ་འདིའི་ཆོག་དོན་རང་ཉིད་
འདས་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱར་འཇོན་པར་བྱེད་པ་མི་རྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་དང་བཙུན་
འགྲུས་ཞན་པའི་སྤྱེ་བོས་འདིའི་དོན་རིམ་བུ་ཞེ་ན་མི་རྟོགས་པ་བདེན་པས་དེ་དག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་
ལྟན་པའི་སྤྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་དགོངས་པ་རིམ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སྤྱར་འཇོན་
བྱེད་པ་མི་རྟོག་ཅེས་པ་མི་རིགས་སོ་སྣམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བློས་ཞན་པས་མི་རྟོགས་པར་མ་ཟད་
སྒྲོའི་བྱས་པ་ཚུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གཞུང་དེའི་ཐབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་

ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བཙུན་འགྲུས་ཞན་པར་མ་ཟད་མཐོན་པར་སྦྱོར་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་
པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུང་
འདིའི་ཆོག་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་

༼༤༣༽

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་སློབ་གྲོས་དང་སྐལ་བ་དན་བའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་
འབྱུང་པོའི་བྱ་རྣམས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སློང་བ་བཞིན་དུ་གཞུང་མཆོག་འདི་སློང་ཡང་། ཤེས་བྱའི་
གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་སློབ་གྲོས་ཀྱི་སློབས་པ་ཐོབ་
པར་འདོད་པའི་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་
གཞུང་ལུགས་རྣམ་འབྲེལ་འདི་ནི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཉི་མའི་དགྱིལ་
འཁོར་དང་རྣམ་པ་ལྡན་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཉི་མ་ལ་ནི་ཆོས་ལྷ་ཉི་བར་གནས་ཏེ། ལྷ་
གང་ཞེ་ན། སྒྲེ་རྒྱ་རྣམས་ལ་སྤང་དོར་གྱི་ཡུལ་གསལ་བར་སྟོན་པས་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་འབྱེད་པ་
དང་། བསྐལ་བ་འཛོག་པའི་ཆེ་རྒྱ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཆང་ཆིང་བསྐྱེག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀྱུན་གྱི་
བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་ཆལ་ཀྱུན་རྒྱས་པར་
བྱེད་པ་དང་། སྤོང་བྱ་ལ་སོགས་འབྱུང་པོའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེར་མི་བཟོད་པས་སྤངས་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གཞུང་ལུགས་འདིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པས་ཚུལ་དང་ཚུལ་
མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏྲག་ཆད་སྤང་པ་དབྱུ་མའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཆ་ཟེར་
གྱིས་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ལྷ་བ་དན་པ་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཆང་ཆིང་འདྲ་བ་
བསྐྱེག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་རྗེས་སུ་
བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོགས་
པའི་རིགས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་གྲོས་ཀྱི་མིག་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བཤམ་གྱི་སྤང་ཅིས་བཏམ་པའི་སློབ་གྲོས་
ཀྱི་བད་མོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་བཤམ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་དང་དེ་ལས་
གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཡིས་མཆོན་པའི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་ཡང་འདིའི་རིགས་པའི་ཆ་ཟེར་
ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་སྤྱན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པས་སློང་ན་ཉིན་མོ་དང་
འདྲ་བའི་དབྱུ་མའི་ལམ་གྱིས་འཛོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་མ་རྣམ་

འགྲེལ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཚིག་ལེ་ལུར་བྱས་པའི་དངོས་བསྟན་ཙམ་གྱི་ཚིག་དོན་ལེགས་པར་
བཤད་པ་སྟེ་ལེ་ལུ་བཞི་པའོ། །ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ་ལུར་བྱས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་
བྲགས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །སྤྱི་རབས་འགྲེལ་པའི་བཤད་སྟོས་མང་པོ་དག །ཚིག་གི་

{ ༤༤ }

རྗེས་འབྲངས་མོངས་རྣམས་མགྲུན་ཡང་། གཞུང་ལུགས་སྐབས་དོན་ངེས་པའི་གོགས་བྱེད་
 གྱིར། །སྐབས་དོན་ལས་གཞན་བཤད་པ་འདིར་མ་སྟོས། །སྟོང་བཙོན་འགྲུས་ཞན་པའི་སྐྱེ་བོ་
 ཡིས། །གཞན་ལུགས་དགོངས་དོན་བདེ་སྒྲག་རྟོགས་བྱའི་གྱིར། །གསལ་ལ་མ་ཞོར་ཉུང་ཏུར་བསྐྱུས་
 བ་ཡི། །རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་འདོད་འཇོ་འདི་བྱས་སོ། །མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་འགྱུར་འདོད་ཤེས་
 ལྡན་དོན་གཉེར་ལ། །ལེགས་བཤད་འོ་མ་རིགས་ཚུལ་མར་གྱི་སྟོང་པོ་འདྲ། །རྟོགས་ལྡན་སྟོན་ལས་
 ཆར་བཞིན་འདོད་འགྱུར་འབྱེན་བྱེད་པ། །རྣམ་བཤད་འདི་ནི་རྣམ་དག་པའི་རིགས་པའི་འདོད་འཇོ་
 ཡིན། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །གནས་གསུམ་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་ལེགས་རྟོགས་
 ཤིང་། །མ་རིག་ཐུན་པའི་ཐེགས་པོ་རབ་གསལ་ཏེ། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 ཤོག། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་འདོད་འཇོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི། བདེ་རབ་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་
 གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཇོག་པའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་སྟོབས་བ་དགོ་བ་ཅན་ཤུགས་ཀྱི་དགོ་སྟོང་གཞོན་ལུ་སྟོ་གྲོས་
 ཀྱིས་དབལ་ས་སྐྱའི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོར་སྐྱར་བ་རྟོགས་སོ། །བསྟན་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་
 པར་གྱུར་ཅིག །།མདྲ་ལོ་ན་མ་ཏུ། །། ཧྲ། །བལ་ལུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་བ་ལས་གྲུ་ཏུས་སྟེལ། །།